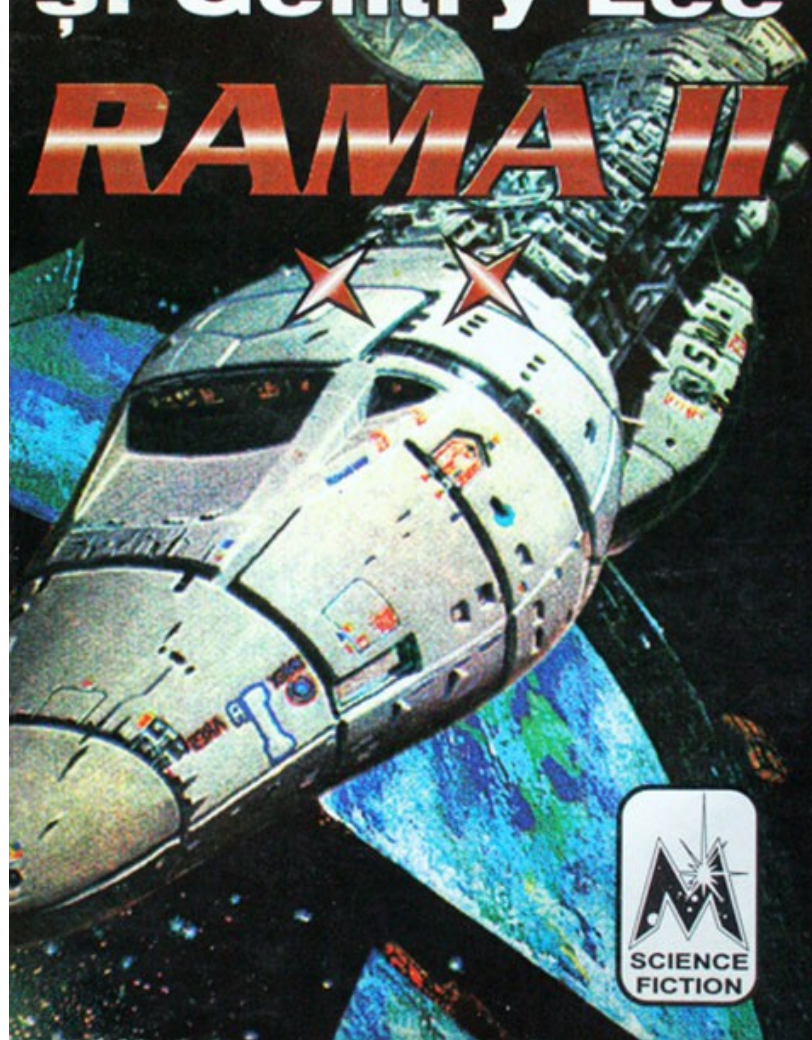

O expediție galactică spre o destinație misterioasă

**ARTHUR C. CLARKE
și Gentry Lee**

RAMA III

Arthur C. Clarke & Gentry Lee

Rama II

editura Multistar, 1995

Colecția „Dimensiuni” nr. 10

traducere Florin Mircea Tudor

2 volume

ISBN 973 - 9136 - 13 - 3 și 973 - 9136 - 14 - 1

1. Rama se întoarce

Marele generator de impulsuri radar Excalibur, alimentat cu energie nucleară, zăcea nefolosit de aproape jumătate de secol. Fusesse proiectat și construit cu eforturi frenetice în lunile ce urmaseră trecerii lui Rama prin Sistemul Solar. Când devenise prima dată operațional în 2132, scopul său declarat fusese să prevină din timp Pământul asupra oricăror viitori oaspeți străini: astfel că un vizitator cu dimensiunile gigantice ale lui Rama ar fi putut fi detectat – cel puțin așa se spera – de la distanțe interstelare, cu ani înainte de a avea vreun impact asupra omenirii.

Decizia construcției lui Excalibur fusese luată încă înainte ca Rama să-și depășească periheliul, în vreme ce primul vizitator extraterestru ocolea soarele, îndreptându-se spre stele, armate de savanți studiau datele furnizate de singura misiune prezentă la întâlnirea cu intrusul.

Rama, anunțară ei, era un robot inteligent, deloc interesat de Sistemul Solar sau de locuitorii acestuia. Raportul oficial nu oferea nicio explicație numeroaselor mistere întâlnite de exploratori; totuși, experții s-au convins singuri că înțeleseseră un principiu de bază al ingineriei rămâne. Întrucât majoritatea sistemelor și subsistemelor întâlnite pe Rama de către exploratorii umani dispuneau de alte două replici de rezervă, părea că străinii executau totul „în triplet”. Și deoarece se presupunea că gigantul vehicul este o mașină, s-a dedus

ca foarte posibilă apariția a încă două nave în urma primului vizitator.

Dar niciun nou vas spațial nu pătrunse în vecinătatea soarelui, venind din hăurile spațiului interstelar. Odată cu trecerea anilor, pământeni se confruntau cu probleme tot mai presante. Preocuparea pentru ramani, sau pentru oricine crease cilindrul cenușiu deschis, lung de cincizeci de kilometri, se diminuea simultan eu trecerea în istorie a singularei incursiuni străine. Vizita lui Rama continuă să-i intrige pe savanți, dar majoritatea membrilor speciei umane fu nevoită să-și vadă de alte treburi. La începutul anilor '2140, lumea intrase într-o puternică criză economică. Pentru întreținerea lui Excalibur nu se mai găseau bani. Puținele descoperiri științifice făcute cu ajutorul lui nu justificau cheltuielile enorme necesare funcționării sale. Marele generator de impulsuri în abandonat.

După un interval de patruzeci și cinci de ani, treizeci și trei de luni fură necesare pentru a-l readuce pe Excalibur la parametrii operaționali. Principala motivație pentru reactivarea lui era de natură științifică. În perioada scursă, știința radar înflorise și oferise noi metode de interpretare a datelor, măbind astfel substanțial valoarea observațiilor lui Excalibur. Pe măsură ce acesta lua din nou imagini ale cerurilor îndepărtate, nimeni de pe Pământ însă nu mai aștepta sosirea unei alte nave spațiale Rama.

Operatorul stației Excalibur nici măcar nu-și informă superiorul când un spot ciudat apăru pe ecranul de procesare a datelor. Crezu că este vorba de un semnal artificial, produs probabil de un algoritm anormal de prelucrare. Însă după ce semnalul se repetă de câteva ori, îl trată cu atenție sporită - și îl chemă pe cercetătorul principal al stației. Acesta analizează datele și hotără că imaginea aparținea unei comete. Mai trecură două luni

până când un licențiat ce-și pregătea teza de doctorat demonstrează că semnalul provenea de la un corp neted, de cel puțin patruzeci de kilometri lungime.

În 2197, omenirea știa deja că obiectul care străbătea Sistemul Solar și se apropia de planetele centrale era o a doua navă spațială extraterestră. Agenția Spațială Internațională (ASI) își concentrează resursele în vederea pregătirii unei misiuni organizate, capabilă să intercepteze intrusul în interiorul orbitei venusiene, la sfârșitul lui februarie 2200. Umanitatea privi iarăși în afară, spre stele, iar profunde probleme filosofice ridicate de primul Rama își reluară locul în dezbaterile populației Pământului. Când noul vizitator se apropie, iar caracteristicile sale fizice fură și mai precis stabilite de către senzorii îndreptați în direcția sa, se confirmă faptul că această navă spațială străină era identică cu predecesoarea sa - cel puțin în privința exteriorului. Rama se întorsese. Omenirea se afla la a doua sa întâlnire cu destinul.

2. Testare și antrenament

Bizara creatură metalică înainta puțin câte puțin de-a lungul zidului, târându-se spre adăpost. Semăna cu un armadillo slăbănog, cu trupul articulat ca de șarpe, protejat de o carapace subțire spiralată, situată deasupra și în jurul unei mase compacte de gadget-uri electronice dispuse de-a curmezișul celor trei secțiuni longitudinale. Un elicopter plana cam la doi metri de zid. Un braț flexibil, lung, cu clești la capăt, ieși din botul elicopterului și rată cu puțin înhățarea ciudatei creaturi.

— Drace, mormăi János Tabori, este aproape imposibil cu elicopteru' ăsta bâțându-se încolo și-ncoace. Chiar și în condiții perfecte e greu să faci o treabă de precizie cu cleștii în extensie totală. Se uită spre pilot. Și mă rog de ce nu-și poate menține această fantastică

mașină de zbor altitudinea și poziția constantă?

— Mișcă elicopterul mai aproape de zid, ordonă doctorul David Brown.

Hiro Yamanaka îi aruncă o privire inexpressivă lui Brown și introduse o comandă în consolă. Ecranul din fața sa clipi în roșu și afișă COMANDĂ INACCEPTABILĂ. TOLERANȚA INSUFICIENTĂ. Yamanaka nu spuse nimic. Elicopterul continuă să se rotească asupra aceluiași punct.

— Cincizeci de centimetri, poate șaptezeci și cinci între rotor și zid, socoti Brown cu glas tare. Încă două, trei minute și biotul va fi în siguranță. Trecem pe manual. Acum! Și fără greșeli de data asta, Tabori.

Pentru o clipă, un Hiro Yamanaka sceptic privi la savantul chel și cu ochelari, așezat pe locul din spatele său. Apoi pilotul se răsuci, introduse o altă comandă în consolă și mută levierul mare, negru, spre stânga. Pe monitor apăru clipind ACȚIONARE MANUALĂ. PROTECȚIA AUTOMATĂ DECUPLATĂ. Yamanaka apropie ușor elicopterul de zid.

Inginerul János Tabori stătea gata de acțiune. Își introduse mâinile în mănușile-instrument și exersă deschiderea și închiderea cleștilor de la capătul brațului flexibil. Din nou, brațul se întinse și cele două mandibule mecanice cuprinseră cu abilitate corpul articulat și cochilia lui. Circuitele feed-back ale senzorilor de pe clești îi transmiseră lui Tabori, prin mănuși, că își capturase prada.

— L-am prins! strigă el jubilând și începu operațiunea înceată de aducere a vânatului la bord.

O pală bruscă, de vânt răsuci elicopterul spre stânga și brațul se lovi de zid. Tabori simți cum strânsoarea slăbește.

— Îndreaptă-l! țipă el, continuând să retragă brațul. Luptându-se să anihileze mișcarea de răsucire a elicopterului, Yamanaka coborî necugetat botul aparatului

doar extrem de puțin. Cei trei membri ai echipajului auziră sunetul cumplit al elicei zdrobindu-se de zid.

Pilotul japonez apăsă imediat butonul de alarmă, trecând pe control automat. În mai puțin de o secundă, o sirenă țiuie, iar monitorul afișă pe roșu *avarie masivă, probabilitate maximă de prăbușire, catapultați echipajul*. Yamanaka nu ezită. În câteva clipe fu afară din cabină, cu parașuta deschisă. Tabori și Brown îl urmară. De îndată ce inginerul ungur își scoase mâinile din mănușile speciale, cleștii de la capătul brațului mecanic se desfăcură și creatura-armadillo căzu de la o sută de metri pe câmpia de dedesubt, fărâșându-se în sute de bucăți.

Elicopterul nepilotat cobora în vrie spre sol. Deși algoritmul automat de aterizare fusese activat și preluase controlul, aparatul se clătină pe tălpice când atinse pământul, răsturnându-se apoi pe o parte. Nu departe de locul de aterizare al elicopterului, un bărbat cu prestanță, într-o uniformă militară plină de decorații, ieși dintr-un lift. Tocmai coborâse din centrul de control al misiunii și se îndrepta spre o camionetă, vizibil agitat. Îl urma o blondă mlădioasă în combinezon de zbor ASI, cu echipament de filmare agățat pe ambii umeri. Militarul era generalul Valerii Borzov, comandant suprem al Proiectului Newton.

— E cineva rănit? îl întrebă pe ocupantul camionetei, inginerul electronist Wakefield.

— János se pare că s-a lovit destul de rău la umăr când s-a catapultat. Nicole ne-a spus însă prin radio că nu are fracturi sau luxații, ci doar o mulțime de vânătăi.

Generalul Borzov urcă în față lângă Wakefield, aflat la tabloul de comandă al vehiculului. Femeia blondă, reportera Francesca Sabatini, opri înregistrarea și dădu să deschidă portiera din spate a mașinii. Borzov îi făcu brusc semn să se îndepărteze.

— Du-te și vezi ce-i cu des Jardins și Tabori, spuse el

arătând de-a curmezișul câmpiei netede. Probabil că Wilson se găsește deja acolo.

Borzov și Wakefield se îndreptară eu camioneta în direcția opusă. Parcurseră cam patru sute de metri până să ajungă la David Brown, un om zvelt, cam la cincizeci de ani, îmbrăcat într-un costum nou de zbor. Bărbatul se îndeletnicea cu împăturirea parașutei. Generalul Borzov ieși din camionetă și se apropie de savantul american.

— Ești teafăr, doctore Brown? întrebă evident nerăbdător să termine cât mai repede cu preliminariile de complezență.

Brown dădu din cap, dar nu vorbi.

— În acest caz, continuă generalul Borzov pe un ton măsurat, îmi poți explica la ce te gândeai când i-ai ordonat lui Yamanaka să treacă pe comandă manuală? Ar fi mai bine să discutăm despre asta aici, departe de restul echipajului.

Doctorul David Brown rămase tăcut.

— Nu ai văzut luminile de avertizare? urmă Borzov după o scurtă pauză. Ai luat în considerație, măcar o secundă, că manevra ar putea periclita securitatea celorlalți?

Brown îi aruncă în cele din urmă lui Borzov o privire tristă și posacă. Când deschise în sfârșit gura, vocea îi era sacadată și încordată, trădând o emoție înăbușită.

— Părea rezonabil să mișcăm elicopterul mai aproape de țintă. Mai aveam ceva loc și era singura posibilitate de a captura biotul. Misiunea noastră, la urma urmei, ne cerea să-l aducem acasă...

— Nu-i nevoie să-mi spui care era misiunea, îl întrerupse Borzov aprins. Amintește-ți că eu însumi am ajutat la stabilirea regulamentului. Îți atrag din nou atenția că prioritatea numărul unu - *întotdeauna* - este securitatea echipajului. Mai ales în timpul acestor simulări... Îți

mărturisesc că sunt total surprins de impulsul duminică nebulos. Elicopterul este avariat, Tabori rănit; noroc că n-a murit nimeni!

David Brown nu-i mai acordă atenție generalului. Se răsuflă pentru a termina de introdus parașuta în ambalajul transparent. După poziția umerilor și energia consumată cu această operație de rutină, era evident foarte nervos.

Borzov se întorsese la camionetă. După ce așteaptă puțin, se oferă să-l ducă pe Brown înapoi la bază. Americanul scutură din cap fără a răspunde, își săltă ranița în spate și pornește pe jos în direcția elicopterului și a liftului.

3. Conferința echipajului

Lângă sala de ședințe din clădirea auxiliară, János Tabori ședea pe un scaun confortabil, încălzit de lumina unor mici, dar puternice reflectoare portabile.

— Biotul simulat se afla la distanța limită de acțiune a brațului mecanic, explica el către minusculele camere video a Francescilor Sabatini. De două ori am încercat să-l apuc și am dat greș. Doctorul Brown a hotărât să trecem elicopterul pe comandă manuală și să-l apropiem ceva mai mult de zid. Am fost surprinși de o pală de vânt...

Ușa sălii se deschise și în cadrul ei apăru o față roșcovană.

— Vă așteptăm, spuse zâmbind generalul O'Toole. Cred că Borzov a devenit un pic nerăbdător.

Francesca stinse reflectoarele și-și puse camera video în buzunarul costumului.

— Foarte bine, eroul meu ungar, râse ea, să ne oprim deocamdată. Știi că șefului nu-i place să aștepte. Se apropie și-l cuprinse cu brațele pe bărbatul scund. Îl bătu ușor pe umărul bandajat. Dar suntem bucuroși că ești teafăr.

Un negru bine făcut, la vreo patruzeci de ani, ce așteptase pe durata interviului în afara cadrului camerei video, bătând pe o tastatură dreptunghiulară de aproximativ un picior pătrat, îi urmă pe Francesca și pe János în sala de sedințe.

— Aș vrea să fac săptămâna asta o emisiune despre noile concepte în proiectarea brațului și mânușii teleghidate, șopti Reggie Wilson lui Tabori în timp ce se așezau. O grămadă dintre cititorii mei găsesc absolut fantastică aiureala asta tehnică.

— Sunt bucuros că v-ați făcut disponibili, bubui în întreaga sală vocea sarcastică a lui Borzov. Începusem să cred că o adunare a echipajului reprezintă o corvoadă pentru voi, o activitate menită doar să întrerupă treburi mai importante precum știrile referitoare la accidente sau elaborarea de erudite lucrări științifice. Arătă cu degetul spre Reggie Wilson, a cărui omniprezență tastatură plată i se afla pe masă înaintea. Fie că mă crezi ori nu, Wilson, dar se presupune că ești în primul rând membru al echipajului și de-abia după aceea ziarist. Ce-ar fi să pui deoparte blestematul ăla de obiect și să asculți – măcar pentru o singură dată? Am câteva lucruri de comunicat și nu vreau să fie menționate în darea de seamă.

Wilson luă ordinatorul și-l puse în geantă. Borzov se ridică și începu să vorbească, plimbându-se prin cameră. Masa din sala de conferință, lungă și ovală, avea o lățime maximă de vreo doi metri. Fiecare din cele douăsprezece locuri era prevăzut cu un calculator și un monitor pe jumătate îngropat, acoperit – în caz de neutilizare – cu un soi de capac lustruit, potrivindu-se perfect cu imitația de lemn de bună calitate a mesei. Ca întotdeauna, cei doi militari ai expediției – amiralul european Otto Heilmann (eroul demersului întreprins de Consiliul Guvernelor în criza de la Caracas) și generalul american de aviație

Michael Ryan O'Toole - îl flancau pe Borzov la unul din capetele mesei ovale. Ceilalți nouă membri ai misiunii Newton nu aveau locuri fixe, fapt ce-l nemulțumea în primul rând pe rigidul amiral Heilmann și, într-o mai mică măsură, pe superiorul său, generalul Borzov.

Uneori „neprofesioniștii” din cadrul echipajului obișnuiau să se grupeze la un capăt al mesei, lăsându-i pe „cadetii spațiului” - absolvenții Academiei Spațiale - să creeze o zonă tampon spre centru. După aproximativ un an de atenție constantă din partea mass-mediei, opinia publică îi împărțise pe cei doisprezece în trei subgrupe: neprofesioniștii (doi oameni de știință și doi ziariști), troica militară și cei cinci astronauți care de fapt îndeplineau cele mai numeroase activități de înaltă calificare pe parcursul misiunii.

Totuși, în ziua aceea, cele două grupe de civili se găseau complet amestecate. Savantul pluridisciplinar Shigeru Takagishi - considerat drept cel mai de seamă expert mondial în expediția ramană de acum șaptezeci de ani, autor al *Atlasului Rama*, lectură obligatorie pentru toți membrii echipajului - ședea la mijlocul ovalului, între pilotul sovietic Irina Turgheniev și astronautul inginer electronist Richard Wakefield. În fața lor se aflau ofițerul biolog și medicul Nicole des Jardins, o femeie brun-roșcată, cu un corp statuar, de obârșie franco-africană, pilotul japonez Yamanaka, liniștit, cu gesturi aproape mecanice și splendida Signora Sabatini. Ultimele trei locuri dinspre capătul din „stânga” al Ovalului - exact în fața enormelor hărți și diagrame ale lui Rama de pe peretele opus - erau ocupate de ziaristul american Wilson, vorbărețul Tabori (un cosmonaut sovietic originar din Budapesta) și doctorul David Brown. Ultimul, cu un aer serios și practic, tocmai desfășura un vraf de hârtii când începu ședința.

— Mi se pare de neconceput, declară Borzov pășind cu un scop bine determinat prin cameră, ca oricare dintre dumneavoastră să uite - chiar și pentru o clipă - că a fost selectat pentru a lua parte la ceea ce s-ar putea dovedi cea mai importantă misiune a tuturor timpurilor. Bazându-mă însă pe ultimele rezultate de la antrenamente, trebuie să admit că încep să am dubii asupra câtorva dintre dumneavoastră.

Unii cred că acest Rama e o copie identică a predecesorului său, fiind la fel de indiferent față de orice creaturi ar intenționa să-l cerceteze, continuă Borzov. Recunosc că, bazându-ne pe datele furnizate de radar în ultimii trei ani, pare să fie cu siguranță de aceeași mărime și configurație. Dar chiar dacă se dovedește a fi tot o navă abandonată, construită de ființe necunoscute dispărute cu mii de ani în urmă, această misiune rămâne mai departe cea mai importantă la care vom participa vreodată. Și cred că ea merită efort maxim de la fiecare.

Generalul sovietic făcu o pauză pentru a-și aduna gândurile. János Tabori încercă să pună o întrebare, dar Borzov îl întrerupse, lansându-se iarăși monolog lung.

— Comportarea noastră la ultimele exerciții de antrenament a fost pur și simplu execrabilă. Câțiva dintre dumneavoastră - știți bine cine anume - s-au remarcat, în schimb, ceilalți, la fel de numeroși, s-au comportat ca și cum habar n-ar fi avut de scopurile misiunii. Sunt convins că doi sau trei nici măcar nu s-au obosit să citească procedurile și procesele verbale înainte de începerea exercițiilor. Admit că de obicei sunt plicticoase, dar ați fost cu toții de acord - când ați acceptat posturile, acum zece luni - să le învățați și să urmați întru totul regulamentele. Chiar și aceia fără niciun fel de experiență anterioară de zbor.

Borzov se opri în fața uneia din enormele hărți de pe

perete, reprezentând o vedere interioară a unui colț al orașului New York din interiorul primei nave Rama. Zona înaltelor și zveltelor clădiri asemănătoare zgârie-norilor din Manhattan, construite de-a valma pe o insulă din mijlocul Oceanului Cilindric, fusese parțial cartografiată în timpul precedentei întâlniri.

— Peste șase săptămâni avem rendez-vous cu un vehicul spațial necunoscut, poate unul care conține un oraș ca acesta; omenirea întreagă se bizuie pe noi pentru a o reprezenta cu cinste. Nu avem nicio modalitate de a ști ce vom găsi acolo. S-ar putea ca orice pregătiri vom fi făcut până atunci să nu fie de ajuns. De aceea cunoașterea procedurilor preelaborate trebuie să fie perfectă și automată, așa încât mintea noastră să fie liberă să facă față oricăror condiții neobișnuite.

Comandantul se așază în capul mesei.

— Exercițiul de astăzi s-a dovedit aproape un dezastru. Puteam foarte ușor să pierdem trei valoroși coechipieri, ca și unul din cele mai costisitoare elicoptere construite vreodată. O dată în plus vreau să vă reamintesc tuturor prioritățile misiunii, așa cum au fost ele stabilite de Agenția Spațială Internațională și de Consiliul Guvernelor. Prioritatea supremă este siguranța echipajului. A doua prioritate o constituie analiza și/sau determinarea oricărei amenințări îndreptate asupra Terrei. Borzov se uită țintă la Brown, care-i răspunse la provocare cu o privire ca de piatră.

Numai după ce aceste două priorități sunt satisfăcute și nava ramană este considerată inofensivă, capturarea unuia sau a mai multor bioți capătă vreo semnificație aparte.

— Aș dori să-i amintesc generalului Borzov, interveni aproape imediat cu voce sonoră David Brown, că unii dintre noi nu consideră că prioritățile trebuie aplicate

orbește într-o ordine anume. Importanța biotilor pentru comunitatea științifică nu poate fi subliniată îndeajuns. Cum am afirmat de multe ori, atât în întâlnirile cu astronauții, cât și într-o serie de apariții televizate, dacă acest Rama se aseamănă cu primul – ceea ce înseamnă că ne va ignora complet existența – iar noi vom proceda cu mânuși, nereușind să capturăm nici măcar un singur biot înainte de abandonarea navei și de întoarcerea pe Pământ, atunci o ocazie absolut unică pentru știință va fi sacrificată doar în scopul calmării politicianilor.

Borzov încercă să răspundă, dar doctorul Brown se ridică și începu să gesticuleze emfatic cu ambele mâini.

— Nu, vă rog să mă ascultați până la capăt. M-ați acuzat în special de incompetență și am dreptul la replică. Ridică o hârtie și o flutură în fața lui Borzov. Iată condițiile inițiale ale exercițiului de simulare de astăzi, definite de inginerii *dumneavoastră*. În caz că le-ați uitat, să vă reîmprospătez memoria în câteva puncte esențiale. Condiția de bază nr. 1: ne apropiem de sfârșitul misiunii și s-a stabilit deja cu certitudine că Rama II e complet pasiv și nu reprezintă o amenințare pentru Pământ. Condiția de bază nr. 2: în timpul expediției, biotii au fost văzuți sporadic și niciodată în grup.

Din expresiile celorlalți, David Brown își dădu seama că prezentarea sa se bucura de succes. Răsuflă adânc și continuă:

— După citirea condițiilor date, am presupus că acest exercițiu special constituie ultima noastră șansa de a captura un biot. În timpul testului m-am tot întrebat ce ar însemna dacă am aduce unul sau chiar mai mulți înapoi pe Pământ; de-a lungul întregii istorii, singurul contact absolut sigur cu o cultură extraterestră a avut loc în anul 2130, când astronauții noștri au urcat în acea primă navă spațială Rama.

Și totuși, beneficiul științific pe termen lung al întâlnirii este mai mic decât cel pe care am fi putut sconta. Adevărat, avem maldăre de date obținute de la senzori îndepărtați, inclusiv informații rezultate din disecția bietului păianjen efectuată de doctorul Laura Ernst. Cosmonauții însă au adus acasă un singur produs artificial, o mică piesă dintr-un soi de floare biomecanică ale cărei caracteristici fizice s-au schimbat ireversibil, înainte să-i fi înțeles cineva misterele. Din acea primă excursie nu mai avem nicio altă amintire. Nicio scrumieră, niciun pahar, nici măcar vreun tranzistor de la un dispozitiv care să ne dea o idee despre ingineria ramanilor. Azi avem o a doua șansă.

Doctoral Brown privi tavanul circular de deasupra. Vocea îi era fermă.

— Dacă am găsi cumva și am transporta doi sau trei bioți diferiți pe Pământ, și dacă am putea analiza aceste creaturi ca să le aflăm secretele, atunci misiunea noastră va însemna fără îndoială cel mai important eveniment istoric al tuturor timpurilor. Pentru că înțelegând profunzimea minților inginerilor ramani, vom obține – într-un sens real – un prim contact.

Chiar și Borzov era impresionat. Așa cum făcuse adesea, David Brown își folosisese elocința pentru a transforma o înfrângere într-o victorie parțială. Generalul sovietic decise să schimbe tactica.

— Totuși, declară el, să nu uităm niciodată că vieți omenești sunt în joc și că nu trebuie întreprins nimic care să le afecteze securitatea. Aruncă o privire echipajului. Vreau să aduc atât bioți, cât și alte eșantioane de pe Rama, la fel de mult cum doriți și dumneavoastră, dar trebuie să recunosc că această hazlie ipoteză că a doua navă va fi identică cu prima mă deranjează foarte mult. Ce dovezi avem noi că ramanii – sau oricine ar fi ei – sunt

binevoitori? Niciuna. Ar putea fi periculos să capturăm prea devreme un biot.

— Dar, domnule comandant, nu există nicio modalitate de a fi siguri, oricum am proceda, interveni Richard Wakefield de la locul său situat între Borzov și Brown. Chiar dacă verificăm și constatăm că această navă e la fel cu prima, tot nu avem informații despre ce s-ar întâmpla de îndată ce vom depune un efort concertat pentru a captura un biot. Să presupunem pentru o clipă că doctorul Brown are dreptate și că cele două nave sunt doar roboți supersofisticați, concepuți cu milioane de ani în urmă de o rasă, acum dispărută, din cealaltă parte a galaxiei. Cum să ghicim ce tipuri de programe se vor introduce în bioți în cazul unor acțiuni ostile? Ce se întâmplă dacă bioții fac parte integrantă, într-un mod pe care nu suntem încă capabili să-l discernem, în funcționarea navei? Atunci ar fi firesc, chiar dacă sunt mașini, să fi fost programați pentru autoapărare. Și e ușor de înțeles că orice acțiune aparent ostilă din partea noastră va declanșa schimbări în toate funcțiunile navei. Îmi amintesc că am citit cândva despre naveta-robot prăbușită în marea de etan de pe Titan în 2012 - avea înmagazinate în memorie secvențe total diferite, funcție de...

— Oprește-te, îl întrerupse János Tabori cu un zâmbet prietenesc. Misterul primelor explorări robotice ale Sistemului Solar nu se află pe agenda autopsiei de astăzi. Îl privi pe Borzov. Comandante, umărul mă doare, stomacul mi-e gol iar emoțiile exercițiului de astăzi m-au epuizat. Această discuție e minunată, dar dacă nu există un subiect mai concret, ar fi oare deplasată sugestia mea de a o termina cât mai repede, ca să avem timp, măcar o dată, pentru bagaje?

Amiralul Heilmann se aplecă peste masă.

— Cosmonaut Tabori, generalul Borzov conduce întâlnirile echipajului. Este de datoria lui să stabilească...

Comandantul îl opri pe Heilmann cu o mișcare a mâinii.

— Destul, Otto. Cred că János are dreptate. A fost o zi lungă, la sfârșitul unei perioade de șaptesprezece zile de activitate intensă. Discuția va fi mai fructuoasă dacă vom fi cu toții odihniți. Borzov se ridică. În regulă, facem pauză. Navetele vor pleca spre aeroport imediat după masă.

Echipajul începu să se pregătească de plecare.

— Pe durata scurtei perioade de odihnă, hotărî Borzov de parcă ideea i-ar fi venit pe loc, vreau ca toți să vă gândiți la etapele pe care le mai avem de parcurs. Ne rămân doar două săptămâni de exerciții simulate în acest centru de pregătire, înaintea vacanței prilejuite de sărbătorile Anului Nou. Imediat după aceea vom începe activitățile intensive dinaintea lansării. Următorul grup de exerciții va reprezenta ultima noastră șansă pentru a ni le însuși perfect. Aștept ca fiecare dintre dumneavoastră să se întoarcă refăcut pe deplin - și să fi reconsiderat între timp importanța misiunii.

4. Marele Haos

Pătrunderea primei nave rămâne în interiorul Sistemului Solar la începutul lui 2130 a avut un puternic impact asupra omenirii. Deși nu s-au înregistrat schimbări imediate în viața de zi cu zi după întoarcerea echipajului comandantului Norton, dovada de netăgăduit că o inteligență mult superioară pământenilor exista (sau *existase*) în altă parte a universului a impus o reevaluare a locului deținut de *Homo Sapiens* în orânduirea Cosmosului. Devenise evident că din alte elemente chimice, neîndoielnic produse de marile cataclisme stelare, se întrupaseră ființe raționale, în alte locuri și timpuri. Cine erau ramanii? De ce construiseră acea uriașă și

sofisticată navă spațială trimisă într-o expediție către Sistemul Solar? Ramanii constituiră subiectul principal de discuție, atât în public cât și în particular, vreme de luni de zile.

Omenirea așteptă răbdătoare mai bine de un an un nou semn al prezenței ramanilor în univers. Intense observații aveau loc pe toate lungimile de undă pentru a obține informații suplimentare legate de îndepărtata navă străină. Nu s-a descoperit nimic. Adâncurile spațiului erau pustii. Ramanii plecaseră la fel de repede și inexplicabil precum veniseră.

De îndată ce Excalibur a devenit operațional și primele sale cercetări asupra spațiilor nesfârșite nu au adus nimic nou, s-a produs o schimbare perceptibilă de atitudine. Întâlnirea a devenit peste noapte un fapt istoric, ceva ce se petrecuse odată, în trecut. Articolele din ziare și reviste care începeau până nu demult cu fraze precum „când se vor întoarce ramanii”, se întrebau în prezent „dacă va mai fi vreodată o întâlnire cu ființele care construiseră uriașa navă descoperită în 2130”. Ceea ce fusese perceput ca o amenințare palpabilă se transformă rapid în curiozitate. Urgența unor probleme fundamentale, ca întoarcerea ramanilor sau destinul rasei umane într-un univers populat de creaturi inteligente, dispăruse. Omenirea se relaxa - cel puțin pentru un moment. Apoi explodă într-un paroxism de comportare narcisistică, umbrind complet perioadele anterioare de egoism individual.

Creșterea fățișă a indolenței la scară globală era ușor de înțeles. Ca rezultat al întâlnirii cu Rama I, ceva fundamental se modificase în sufletul uman. Înainte de contact, omenirea constituise singura inteligență avansată cunoscută în univers. Ideea că ființele umane - în grup - își puteau controla destinul fusese întotdeauna punctul forte

al aproape tuturor filosofilor de viață. Existența ramanilor schimba însă (sau *schimbase*, deoarece trecerea timpului nu modifica logica filosofică) totul. Omul nu era unic – și nici măcar special. Rămăsese doar o chestiune de timp până ce percepția esențial homocentrică a universului urma să fie zguduită irevocabil de prezența (Celorlaltți. De aceea e ușor de înțeles de ce modelele de viață ale celor mai mulți oameni se îndreptară brusc spre auto-satisfacție, reamintindu-le exegeților literari de vremuri similare de circa cinci sute de ani în urmă, când Robert Herrick povățuia fecioarele să-și petreacă cât mai bine fugarul timp, într-un poem începând cu „Trăiți din plin, o voi boboci de fete/ Căci Timpul zboară trecător...”

Tendința de nestăvilit spre un consum exagerat și o lăcomie globală ținut mai puțin de doi ani. Achiziția frenetică a tot ceea ce crease mintea umană se suprapuse peste o infrastructură economică slabă, al cărei declin era deja vizibil în 2130, în momentul trecerii primei nave spațiale prin Sistemul Solar. Recesiunea inevitabilă fu amânată în 2130 și 2131 prin eforturile combinate ale guvernelor și instituțiilor financiare, deși slăbiciunile economice fundamentale n-au fost niciodată făcute publice. Creșterea bruscă a vânzărilor la începutul anului 2132 a determinat apoi o rapidă dezvoltare economică. Capacitățile de producție se măriră, bursele de valori explodară, iar atât încrederea consumatorilor cât și gradul de utilizare al mâinii de lucru atinse valori maxime. Se asista la o prosperitate fără precedent, având ca rezultat o îmbunătățire semnificativă – deși de scurtă durată – a condițiilor de trai ale aproape tuturor ființelor umane.

Spre sfârșitul lui 2133 deveni evident pentru cei mai experimentați observatori că „boom-ul rămân” ducea omenirea în prăpastie.

Avertismente cumplite referitoare la un apropiat și

tragic declin economic începură a se face auzite, acoperind strigătele euforice ale milioaneilor de oameni care tocmai pătrunseseră în clasele mijlocii și în înalta societate. Sugestiile de echilibrare a bugetelor și de limitare a creditelor la toate nivelurile economiei fură ignorate. În schimb, se depuneau eforturi susținute pentru a găsi tot soiul de metode de creștere a puterii de cumpărare a unei populații ce uitase complet semnificația cuvântului „a aștepta”, ca să nu mai vorbim de aceea a lui „nu”.

În ianuarie 2134, bursele globale de valori începură a fi cuprinse de o agitație prevestitoare unui apropiat faliment, lucru de neconceput pentru cei mai mulți locuitori ai Pământului și ai coloniilor împrăștiate în întreg Sistemul Solar. La urma urmei, economia se afla în continuă dezvoltare de nouă ani, cu o rată de neegalat. Conducătorii lumii insistau că ei descoperiseră mecanismele definitive, capabile să oprească cu adevărat declinul. Și oamenii i-au crezut – până la începutul lunii mai a anului 2134.

În primele trei luni, bursele de valori manifestaseră o cădere inexorabilă, la început moderată, apoi din ce în ce mai abruptă. Numeroși cetățeni, luând în calcul superstițiile legate de comete, la modă de două mii de ani neîntrerupți, asocieră dificultățile existente la bursele de valori cu reîntoarcerea cometei Halley, a cărei strălucire se intensificase încă din martie, mult peste așteptările specialiștilor. Savanți din lumea întreagă încercau de săptămâni să explice motivul pentru care ea devenise mai strălucitoare decât se prevăzuse inițial. După ce la sfârșitul lunii trecu de periheliu și pe la mijlocul lui aprilie deveni vizibilă pe cerul serii, enorma ei coadă domină acum bolta cerească.

În contrast, pe afacerile terestre își punea amprenta o criză economică în continuă evoluție. Pe 1 mai 2134, trei

din cele mai importante bănci internaționale se declarară în stare de faliment, datorită unor împrumuturi dezastruoase. În numai două zile panica se răspândi pretutindeni în lume. Mai bine de un miliard de terminale personale cu acces la piețele financiare fură utilizate pentru a vinde pachete de acțiuni și bonuri. Sarcina suportată de Sistemul Global de Comunicații era imensă. Mașinile de transfer de date ale SGC erau utilizate mult peste capacitățile și specificațiile tehnice. Blocajul de date întârzie tranzacțiile, la început timp de câteva minute, apoi ore întregi, sporind panica deja creată.

Spre sfârșitul săptămânii, două lucruri se conturaseră cu limpezime: mai mult de jumătate din valoarea acțiunilor mondiale fusese anulată, iar o mulțime de persoane, investitori mari și mici ce-și folosiseră opțiunile de credit la maximum, se treziseră peste noapte săraci lipiți pământului. Calculatoarele supraveghind conturi personale și transferând automat banii pentru a acoperi plățile trimiteau semnale de alarmă în aproape douăzeci la sută din locuințele planetei.

Din păcate, situația era mult mai disperată. Doar o mică parte a tranzacțiilor treceau prin calculatoare, căci ritmul de operare, indiferent de direcție, depășise orice valoare anticipată vreodată. În limbajul computerelor, întregul sistem financiar mondial intrase într-o „eroare ciclică de înregistrare”. Miliarde și miliarde de transferuri de informații cu prioritate scăzută erau „amânate” de rețelele de calculatoare, care le procesau în primul rând pe cele cu nivel înalt de prioritate.

Rezultatul net al acestor întârzieri de transmitere a datelor consta în faptul că, în cele mai numeroase cazuri, conturile electronice individuale nu se debitau corect timp de ore, chiar zile, pentru a acoperi pierderile crescânde de capital. De îndată ce investitorii particulari își dădură

seama de ce se întâmpla, se repeziră să cheltuie tot ce le mai rămăsese în conturi, înainte ca tranzacțiile să fi fost încheiate de computere. În clipa când guvernele și instituțiile financiare au înțeles pe deplin situația și au încercat să pună stavilă freneticei activități, era deja prea târziu. Sistemul se prăbușise. Pentru a repara urmările, trebuiau verificate și interpolate atent fișiere și programe înmagazinate în aproximativ o sută de centre, comandate de la distanță și răspândite peste tot în lume.

Sistemul financiar-electronic de control al tranzacțiilor monetare fu inaccesibil oricui vreme de peste trei săptămâni. Nimeni nu mai știa câți bani avea în cont. Banii gheață deveniseră de mult un lucru al trecutului, așa încât doar excentricii și colecționarii posedau destule bancnote ca să-și cumpere alimente necesare pentru o săptămână. Oamenii începură să facă troc cu produse strict necesare traiului. Gajuri primite pe baza unor relații de prietenie sau de simplă cunoștință permisera multora, să supraviețuiască temporar. Dar necazurile abia începeau. De fiecare dată când organizațiile internaționale care supravegheau sistemul financiar mondial anunțau încercarea de a relua lucrul pe rețele, cerând populației să nu apeleze la terminale decât în cazuri de forță majoră, rugămintile erau ignorate, cererile de procesare a datelor inundau, iar sistemele și computerele se blocau din nou.

Se scurseră încă două săptămâni până când savanții căzură de acord asupra explicației referitoare la strălucirea mult mai puternică a cometei Halley. În schimb dură mai mult de patru luni până ce oamenii reușiră să folosească iarăși informații sigure provenite de la SGC. Pierderile produse societății umane de haosul prelungit erau incalculabile. Până la revenirea la o activitate economică normală, lumea se găsi într-un declin financiar cumplit, care nu se va termina decât doisprezece ani mai

târziu. Și cincizeci de ani vor mai trece până ce produsul mondial brut să atingă valoarea maximă dinaintea Crahului din 2134.

5. După crah

Concluzia unanimă era că Marele Haos schimbase complet și în toate privințele civilizația umană. Nimeni și nimic nu se mai considera imun. Catalizatorul colapsului infrastructurii instituționale existente a fost crahul piețelor de desfacere, urmat implicit de prăbușirea sistemului financiar mondial; și totuși, aceste evenimente nu ar fi fost suficiente în sine pentru a arunca lumea într-o perioadă de regresie economică fără precedent. Ceea ce a urmat crahului inițial ar fi fost considerat o comedie a erorilor dacă atâtea vieți omenеști nu s-ar fi pierdut ca rezultat al proastei planificări. Incompetenții lideri politici ai lumii au tăgăduit ori au ignorat problemele economice, apoi au suprareacționat printr-o serie de măsuri zadarnice și/sau inconsistente, ca în cele din urmă să ridice neputincioși brațele, pe măsură ce criza mondială se adâncea și se răspândea tot mai mult. Unele încercări de a coordona soluții internaționale au fost sortite eșecului din cauza necesității crescânde a fiecărei națiuni suverane de a satisface cererile propriei populației.

Cu o înțelepciune dobândită prea târziu, se considera că internaționalizarea lumii din cursul secolului douăzeci și unu constituise o greșeală, cel puțin dintr-o privință semnificativă. Deși multe activități – comunicațiile, comerțul, transportul (inclusiv cel spațial), circulația monetară, menținerea păcii, schimbul de informații și protecția mediului înconjurător, pentru a le numi pe cele mai importante – deveniseră realmente internaționale (chiar interplanetare dacă se luau în considerație coloniile), multe dintre acordurile care stăteau la baza acestor instituții aveau codicile, permițând națiunilor

individuale să se retragă după un interval relativ scurt, dacă tendințele politice curente stipulate în acorduri „nu mai serveau interesele” țărilor respective. Pe scurt, fiecare dintre semnatori avea dreptul să abroge unilateral acordul încheiat, dacă acțiunile grupului nu îl mai satisfăceau.

Anii dinaintea întâlnirii cu prima navă spațială ramană fuseseră extraordinari de buni și de stabili. După ce omenirea își revenise de pe urma devastatorului impact cometar de lângă Padua, Italia, în 2077, se scurse aproape o jumătate de secol de progres moderat. Cu excepția unei recesiuni economice destul de scurte și nu prea severe, condițiile de viață se îmbunătățiră într-un număr mare de state. Din când în când, și în special în țările slab dezvoltate, mai izbucneau războaie izolate și tulburări civile, dar ele erau rezolvate prin eforturile concertate ale forțelor mondiale de menținere a păcii. Astfel, nicio criză majoră nu testase stabilitatea noilor mecanisme.

Cu toate astea, imediat după rendez-vous-ul cu Rama I se produsese schimbări rapide în aparatul guvernamental de bază. În primul rând, măsurile de urgență luate pentru a sprijini atât proiectul Excalibur, cât și celelalte proiecte referitoare la Rama, au secătuit fondurile bugetare. Apoi, începând cu anul 2132, proteste zgomotoase pentru reducerea impozitelor și creșterea puterii de cumpărare a populației, au redus și mai mult alocațiile serviciilor interguvernamentale. Spre sfârșitul lui 2133, cele mai multe instituții internaționale se confruntau cu o acută lipsă de personal, iar activitatea lor devenise inefficientă. Crahul mondial avu așadar loc într-un moment propice, când îndoielile cetățenilor cu privire la eficacitatea întregii rețele de organizații internaționale sporeau continuu. Pe măsură ce haosul financiar se adâncea, era ușor ca națiunile individuale să-și suspende contribuțiile, care dacă ar fi fost folosite corect de politicieni integri, poate ar fi

stopat dezastrul.

Ororile Marelui Haos au fost zugrăvite în mii de pagini de istorie. În primii doi ani, problemele majore le-au reprezentat șomajul și falimentul – personal sau colectiv – aflate într-o spirală ascendentă; însă aceste dificultăți financiare păreau lipsite de importanță în comparație cu creșterea neconținută a rândurilor celor înfometați și fără locuințe. Comunități trăind în corturi și „bidonviluri” au început să apară în parcurile publice ale marilor orașe în iarna lui 2136 – 37, fapt ce a motivat municipalitățile să acționeze curajos și eficient pentru a pune la dispoziție tot felul de servicii, limitând dificultățile create de prezența temporară a acestor hoarde de șomeri și subalimentați. Dar economia nu se restabili, iar orașele de corturi mizere nu dispărură. În schimb, ele deveniră prezențe permanente ale vieții urbane – lumi de sine stătătoare, cu activități și interese fundamental diferite de ale orașelor care le adăposteau. Cu cât trecea timpul și bidonvilurile se transformau în focare neliniștite și rară de speranță ale disperării, noile enclave din mijlocul zonelor metropolitane amenințau să distrugă însăși entitățile gazdă. În ciuda îngrijorării provocate de constanta amenințare a anarhiei urbane, omenirea ieși din cumplita iarnă din 2137 – 38 fără ca instituțiile fundamentale ale civilizației moderne să fie afectate substanțial.

La începutul anului 2138, o serie remarcabilă de evenimente se desfășură în Italia. Concentrate în jurul unui individ pe nume Michael Balatresi, un tânăr novice franciscan, mai târziu cunoscut pretutindeni ca Sfântul Michael din Siena, ele atraseră atenția întregii lumi și anticipară pentru o vreme dezintegrarea societății. Michael era o combinație strălucită de geniu, spiritualitate și abilitate politică, un poliglot cu o aură legendară, dotat cu un simț infailibil al finalității și sincronizării. Apăru

brusc pe scena Toscanei – sosind parcă de nicăieri – cu un pătimăș mesaj religios adresat inimilor, și minților celor înfricoșați sau/și lipsiți de drepturi. Numărul adeptilor săi crescuseră rapid și spontan, fără a acorda nicio atenție granițelor internaționale. Prin cererile sale ferme pentru o implicare colectivă în problemele chinuitoare ale omenirii, Michael se transformă într-un potențial pericol pentru aproape toți liderii planetei. Odată cu martirizarea lui în condiții înfricoșătoare în iunie 2138, ultima scânteie de optimism a lumii păru să se stingă. Lumea civilizată, al cărei liant fusese timp de câteva luni o licărire de speranță și un fir subțire de tradiție, se prefăcu brusc în praf și pulbere.

Cei patru ani dintre 2138 – 2142 marcară o perioadă când nu merita să trăiești. Lista nenorocirilor nu se mai sfârșea. Foametea, bolile, anarhia domneau peste tot. Războaiele și revoluțiile locale erau prea numeroase ca să mai fie numărate. Se produsese o prăbușire cvasi-totală a civilizației moderne, fapt care crea o viață fantasmagorică pentru toți cetățenii, exceptând câțiva privilegiați retrași în zone bine protejate. Era o lume întoarsă pe dos, o manifestare finală de entropie. Încercările unor grupuri bine intenționate de a rezolva situația nu avură sorti de izbândă, deoarece soluțiile propuse aveau caracter local, în vreme ce problemele erau globale.

Marele Haos se extinse de asemenea în coloniile din spațiu, punând punct final unui capitol glorios din istoria explorărilor. Pe măsură ce dezastrul economic se răspândea pe planeta mamă, coloniile împrăștiate în Sistemul Solar deveniră rapid niște copii vitregi și părăsiți ai Pământului, nefiind capabile să reziste fără o injecție susținută de bani, alimente și personal. Drept rezultat, în jurul anului 2140, aproape jumătate din locuitorii coloniilor le părăsiră pentru a se întoarce acasă, condițiile de viață

din căminele de adopțiune deteriorându-se în asemenea măsură, încât până și dificultățile generate de readaptarea la gravitația Terrei, combinată cu sărăcia, erau de preferat. Procesul de migrare se accelerează în 2141 și 2142, ani caracterizați atât printr-o distrugere sistematică a ecosistemelor artificiale, cât și prin declanșarea unei lipse acute de piese de schimb pentru întreaga flotă de vehicule-robot, folosite pentru susținerea coloniilor.

Prin 2143, pe Lună și pe Marte rămăseseră doar o mână de pionieri hotărâți. Comunicațiile cu Pământul deveniră intermitente și neregulate. Nu se mai găseau bani pentru menținerea legăturilor radio cu așezările de frontieră. Uniunea Planetară încetase să ființeze cu mulți ani înainte. Nu mai exista niciun forum interesat de problemele speciei; Consiliul Guvernelor avea să fie format de-abia peste cinci ani. Cele două colonii rămase se străduiau zadarnic să evite moartea.

În următorul an - 2144 - avu loc ultima misiune spațială importantă, una de salvare, pilotată de o mexicană, Benita García. Folosind o navă confecționată din piese vechi, domnișoara García și echipajul său de trei persoane reușiră, într-un fel sau altul, să atingă orbita geosincronă a crucișătorului de croazieră avariat *James Martin*, ultimul vehicul interplanetar de transport în funcțiune, salvând astfel douăzeci și patru din cei o sută de copii și femei ce se repatriau de pe Marte. În memoria oricărui istoric al spațiului, salvarea pasagerilor de pe *James Martin* marcă sfârșitul unei ere. În următoarele șase luni, ultimele stații spațiale fură abandonate și timp de aproape patruzeci de ani, nicio ființă umană nu se mai ridică de pe Pământ cu o destinație orbitală.

În jurul anului 2145, lumea în convulsii reuși să-și dea seama de importanța organizațiilor internaționale neglijate și calomniate la începutul Marelui Haos. După ce

se abținuseră de la o implicare politică personală pe parcursul primelor decade favorabile ale secolului, cei mai talentați reprezentanți ai omenirii începură să înțeleagă că numai prin unirea eforturilor se putea restaura o viață civilizată. La început, cooperarea avu un succes moderat, dar ea revigoră optimismul fundamental al spiritului uman, lansând procesul de reînnoire. Încet, cumplit de încet, elementele civilizației umane fură repuse fiecare la locul său.

Vor mai trece însă doi ani până ce această restabilire generală va fi evidențiată de statisticile economice. În 2147 produsul mondial brut atinse 7% din nivelul înregistrat cu șase ani înainte. Șomajul întărilor dezvoltate se ridică la o medie de 35%; în unele țări subdezvoltate numărul șomerilor și al celor ce lucrau doar câteva zile pe săptămână se cifra la 90% din totalul populației. Se estimează că numai pe durata cumplitului 2142, anul unei mari secete abătute asupra zonelor tropicale, muriră de foame aproximativ o sută de milioane de persoane. Combinația dintre o rată astronomică a mortalității – datorată unor cauze multiple – și o rată extrem de mică a natalității (cine își dorea să aducă copii pe o lume fără speranță?) conduse la o reducere drastică a populației, apreciată la circa un miliard spre sfârșitul lui 2150.

Experiența Marelui Haos marcă profund o întreagă generație. Pe măsură ce anii se scurgeau și copiii născuți în perioada aceea ajungeau la adolescență, se confruntau cu părinți a căror precauție atinsese limita fobiei. Viața unui adolescent în anii 2160, chiar și prin 2170, a fost astfel foarte strictă. Amintirile teribilelor traume ale tinereții petrecute în Haos bântuia încă generația adultă, făcând-o extrem de rigidă în aplicarea disciplinei părintești. Pentru ei viața nu constituia o călătorie de plăcere într-un parc de distracții. Era o afacere extrem de

serioasă, unde singura șansă de fericire o reprezenta o combinație de valori solide, autocontrol și angajament constant în slujba unei cauze care să merite osteneala.

De aceea societatea anilor '2170 diferea dramatic de cea complet neconformistă, existentă cu cincizeci de ani în urmă. Multe instituții precum statul-națiune, biserica romano-catolică, monarhia engleză, renăscură în ultima jumătate de secol. Aceste instituții prosperaseră întrucât se adaptaseră rapid, ocupând poziții de conducere în perioada de restructurare ulterioară Marelui Haos.

Spre sfârșitul lui 2170, când pe planetă se reinstaură o oarecare stabilitate, interesul pentru călătoriile spațiale se readeșteptă. O nouă generație de sateliți de observare și comunicații fu lansată de reînființată Agenție Spațială Internațională, unul din brațele administrative ale Consiliului Guvernelor. La început activitatea spațială se desfășură prudent, pe măsura micului buget ASI, la ea participând doar națiunile dezvoltate. După reluarea cu succes a zborurilor pilotate, un plan modest de misiuni fu pregătit pentru decada lui 2190. În 2188 se înființează o nouă Academie Spațială, de unde primii astronauți absolviră patru ani mai târziu.

Pe Pământ se progresa extrem de lent, însă gradat și previzibil, în cea mai mare parte a celor douăzeci de ani care au precedat descoperirea celei de-a doua nave spațiale Rama în 2196. Din punct de vedere tehnologic, omenirea se afla la aproximativ același nivel general de dezvoltare ca și cu șaptezeci de ani în urmă, la apariția primei nave extraterestre. În schimb, experiența zborurilor spațiale era fără discuție mult redusă în momentul celei de-a doua întâlniri; și totuși, în anumite domenii critice precum medicina și managementul informațional, societatea umană a ultimei decade din secolul douăzeci și unu avansase considerabil. Civilizațiile întâlnite de cele

două nave spațiale rămâne se deosebeau total dintr-un singur punct de vedere, mulți din contemporanii anului 2196, în special cei în vârstă și care deținuseră poziții cheie în structurile guvernamentale, trăiseră în anii extrem de dureroși ai Marelui Haos. Cu toții cunoșteau sensul cuvântului frică. Și acest cuvânt cu mare greutate le influența deliberările referitoare la prioritățile misiunii de rendez-vous cu Rama II.

6. Signora Sabatini

— Așadar, lucrai la teza de doctorat în momentul în care soțul a făcut faimoasa previziune asupra supernovei 219 la?

Elaine Brown ședea în salon pe un fotoliu moale și încăpător. Era îmbrăcată într-un taier cafeniu, lipsit de feminitate, și o bluză cu guler înalt. Părea rigidă și neliniștită, așteptând sfârșitul interviului.

— Studiam în anul doi, iar David era conducătorul meu științific, declară ea precaut, în vreme ce ochii îi fugeau pe furiș în direcția soțului său, care urmărea întreaga discuție din cealaltă parte a camerei, în spatele camerelor de luat vederi.

— David era foarte apropiat de doctoranzii săi, fapt știut de toată lumea. De altfel, a constituit unul din motivele pentru care am și ales disciplina lui pentru teza de doctorat.

Francesca Sabatini arăta grozav. Părul ei blond și lung îi flutura pe umeri. Purta o bluză scumpă de mătase albă, asortată cu eșarfa de un albastru închis înnodată în jurul gâtului. Pantalonii aveau aceeași culoare cu eșarfa. Ședea pe un scaun, alături de Elaine. Pe măsuta scundă dintre ele se aflau două cești de cafea.

— Doctorul Brown era căsătorit pe atunci, nu-i așa? Vreau să spun, în perioada în care v-a fost îndrumător.

Elaine se înroși perceptibil. Reportera italiancă

continuă însă să zâmbească dezarmant și nevinovat, ca și cum întrebarea pusă ar fi fost la fel de normală și simplă precum adunarea lui doi cu doi. Doamna Brown ezită, răsuflă adânc și răspunse bâlbâindu-se ușor:

— Ei bine, cred că era la început, dar divorțul a devenit definitiv înainte ca eu să-mi termin teza. Se opri și se aprinse la față. Inelul de logodnă a fost cadoul lui pentru succesul meu, adăugă stângaci.

Francesca Sabatini o studie cu atenție. *Te-aș putea face așchii pentru răspunsul acesta, din numai câteva întrebări. Dar nu așa mi-aș atinge scopul*, socoti ea rapid.

— OK, tăiați, hotărî ea brusc. Rămâne așa. Să vedem ce-a ieșit, apoi puteți să duceți echipamentul la mașină. Operatorul șei se îndreptă spre o latură a camerei robot nr. 1, programată să ia prim planuri numai cu Francesca și introduse trei comenzi în consola miniaturizată plasată pe carcasă. Între timp Elaine se ridică, iar camera robot nr. 2 se retrase automat pe picioarele trepied, ascunzându-și în același timp transfocatorul. Un alt operator îi făcu semn lui Elaine să rămână nemișcată până la deconectarea aparatului.

Regizorul avu nevoie de câteva secunde pentru a programa echipamentul automat de înregistrare, reluând ultimele cinci minute ale interviului. Materialul filmat de cele trei camere fu prezentat simultan pe porțiuni distincte ale monitorului, în centrul căruia se vedea imaginea de ansamblu a Francescăi și a lui Elaine, încadrată de prim planuri. Francesca era o profesionistă desăvârșită, așa încât înțelese rapid că obținuse materialul pentru show. Soția doctorului David Brown era tânără, inteligentă, serioasă și modestă, nesimțindu-se bine în centrul atenției. Și totul se observa extrem de clar pe bandă.

În vreme ce Francesca discuta detaliile cu echipa tehnică, punând la punct modul de expediție al întregului

material, gata comentat, la hotelul ei din Complexul de Transport Dallas, înainte de zborul fixat pentru dimineața următoare, Elaine Brown reveni în cameră însoțită de un robot de serviciu, aducând două feluri diferite de brânzeturi, sticle de vin și o mulțime de pahare. Francesca surprinse expresia contrariată a lui David Brown când soția sa anunță o „mică petrecere”, pentru a marca sfârșitul interviului. Echipa și Elaine se strânseseră în jurul robotului și a vinului. David se scuză, îndreptându-se spre holul lung care făcea legătura cu partea din spate a reședinței, acolo unde se aflau dormitoarele. Francesca îl urmă.

— Scuză-mă, David. El se răsuci, vizibil contrariat. Nu uita că încă mai avem ceva de terminat. Le-am promis lui Schmidt și Hagenest un răspuns la întoarcerea mea în Europa. Sunt nerăbdători să continue proiectul.

— N-am uitat, replică bărbatul. Voiam doar să mă asigur că amicul tău Reggie și-a isprăvit interviul luat copiilor mei. Oftă. Sunt momente când îmi doresc să fiu cel mai obscur cetățean al acestei lumi.

Francesca se apropie de el.

— Nu te cred câtuși de puțin, declară ea fixându-l în ochi. Astăzi ești nervos deoarece nu poți controla ceea ce soția și copiii tăi îmi spun mie și lui Reggie. Și nimic nu e mai important pentru tine decât să fii stăpân pe situație.

Doctorul Brown se pregăti să-i răspundă, când un strigăt ascuțit - „mămicăăă” - se reverberă în hol, provenind dintr-un dormitor. Câteva secunde mai târziu, un băiețel de vreo șase sau șapte ani trecu pușcă pe lângă David și Francesca pentru a se arunca direct în brațele mamei sale, aflată acum în cadrul ușii dintre hol și salon. Forța coliziunii făcu ca o parte din vinul din pahar să i se verse femeii pe mână, iar ea îl linse cu un gest inconștient, în vreme ce-și alina copilul.

— Ce s-a întâmplat, Justin?

— Omul negru mi-a stricat câinele; îngăimă Justin printre suspine. I-a tras un șut în fund și-acuma nu mai reușesc să-l fac să meargă.

Băiețelul arată cu degetul spre capătul holului, de unde tocmai se apropiau Reggie Wilson și o adolescentă înaltă, zveltă și foarte serioasă.

— Tăticule, spuse fetița, implorând din ochi ajutorul lui David Brown, domnul Wilson și cu mine vorbeam despre colecția mea de ace cu gămălie, iar afurisitul ăla de câine robot a intrat și l-a mușcat de picior. După ce mai întâi a făcut pipi pe el. Justin l-a programat așa...

— Minte, o întrerupse cu un urlet băiețelul. Ea nu-l place pe Wally. Niciodată nu l-a plăcut.

Elaine Brown își sprijinea cu o mână fiul zguduit de hohote de plâns, în timp ce cu cealaltă strângea bine piciorul paharului. Nu ar fi fost tulburată de scenă dacă n-ar fi remarcat privirea dezaprobatoare a soțului. Sorbi vinul dintr-o singură înghițitură și puse paharul pe un raft de cărți din apropiere.

— Ei, gata, gata, Justin, spuse ea privind stânjenită în jur, nu mai plânge și spune-i lui mama ce s-a întâmplat.

— Negrul ăla nu mă place. Și nici eu nu-l plac. Wally știa asta, așa că l-a mușcat. Wally are întotdeauna grijă de mine.

Angela, fiica, deveni și mai agitată.

— Știam că se va întâmpla una ca asta. Cât timp domnul Wilson a stat de vorbă cu mine, Justin a tot intrat în cameră, întrerupându-ne ca să-i arate domnului jocurile, animalele, trofee și chiar hainele sale. În cele din urmă, domnul Wilson a trebuit să se rățoiască la el. Apoi Wally a înnebunit, iar domnul Wilson a trebuit să se apere.

— E-o mincinoasă, mamă. O mare mincinoasă. Spune-i să tacă...

Doctorul David Brown îl întrerupse mânios.

— *Elaine*, urlă el ca să acopere hărmălaia creată, scoate-l... *pe băiat*... de aici. Se răsuca spre fiica lui, în vreme ce soția sa îl trăgea pe băiețel în salon. Angela, continuă el fără a-și mai stăpâni și ascunde de astă dată furia – cred că ți-am spus că sub niciun motiv nu trebuie să te cerți astăzi cu Justin.

Fata dădu înapoi în fața reproșului. Ochii i se umplură de lacrimi și încercă să spună ceva, dar Reggie Wilson se interpuse între cei doi.

— Scuzați-mă, doctore Brown, zău că Angela n-a făcut nimic rău, interveni el. Relatarea ei este corectă. Ea...

— Ascultă, Wilson, replică aspru David Brown, dacă nu te superi, îmi rezolv singur problemele de familie. Făcu o pauză să se calmeze. Îmi pare foarte rău pentru această neînțelegere; totul va reintra în normal în câteva minute. Își privi fiica rece și lipsit de bunăvoință. Du-te în camera ta, Angela. Discutăm mai târziu. Spune-i mamei tale că vreau să te ia de acolo înainte de cină.

Francesca Sabatini urmări cu mare interes întreaga scenă. Observă frustrarea lui David Brown și lipsa de aplomb a lui Elaine. *Perfect*, gândi Francesca. *Chiar mai bine decât aș fi sperat. Doctorul va fi o pradă ușoară.*

Luciosul tren argintiu străbătea nordul Texasului cu două sute cincizeci de kilometri pe oră. Luminile Complexului de Transport Dallas apărură la orizont în câteva minute. CTD acoperea o arie mamut de aproape douăzeci și cinci de kilometri pătrați, fiind în același timp aeroport, stație feroviară și orașel. Construit inițial în 2185 pentru a face față traficului aerian în continuă dezvoltare, cât și pentru a asigura o transbordare ușoară a pasagerilor în sistemul trenurilor de mare viteză, Complexul se transformase treptat – ca și alte centre similare din lume –

într-o veritabilă comunitate. Mai bine de o mie de oameni – cei mai mulți lucrând în CTD și displăcându-le se efectueze zilnic naveta – locuiau în apartamentele dispuse în semicerc în jurul centrului comercial, situat în partea de sud a principalei gări terminus, în al cărei perimetru se aflau patru hoteluri importante, șaptesprezece restaurante și mai mult de o sută de magazine diverse – printre care unele de modă ale cunoscutei companii Donatelli.

— Pe atunci aveam nouăsprezece ani, îi spunea tânărul Francescăi, în vreme ce trenul se apropia de gară; am avut parte de o educație foarte strictă, așa că urmărindu-vă emisiunile la televizor, am învățat în zece săptămâni mai mult despre dragoste și sex decât am făcut-o în întreaga mea viață de până atunci. Voiam să vă mulțumesc pentru asta.

Francesca acceptă cu grație complimentul. Era obișnuită să fie recunoscută în public. Când trenul opri și ea coborî pe peron, Francesca îi zâmbi încă o dată tânărului. Reggie Wilson se oferă să-i ia de pe umăr camera, și se îndreptară spre transportorul ce urma să-i ducă la hotel.

— Nu te deranjează niciodată? întrebă el. Ea îl privi întrebătoare. Toate aceste atenții... faptul că ești o persoană publică?

— Nu, bineînțeles că nu. Zâmbi în sinea ei. *Bărbatul acesta nu mă înțelege nici după șase luni. Poate că e prea plin de sine pentru a-și da seama că unele femei sunt la fel de ambițioase ca bărbații.*

— Știam că cele două emisiuni ale tale sunt populare încă dinainte să te întâlnesc. Dar habar n-aveam că va fi imposibil să intrăm într-un restaurant sau să fim văzuți în public fără a da peste unul din admiratorii săi.

Reggie continuă să trângănească pe măsură ce transportorul ieși din stație și se apropie de centrul

comercial. Spre capătul unei promenade închise, un grup mare de oameni se vânzoleau în fața unui teatru, pe al cărui frontispiciu se menționa că titlul piesei *în Any Weather*, a dramaturgului american Linzey Olsen.

— O știi? întrebă alene Reggie. Eu unul am văzut filmul, atunci când a rulat prima dată pe ecrane, acum vreo cinci ani, continuă el fără a-i lăsa timp să răspundă. Cu Helen Caudill și Jeremy Temple, înainte ca ea să devină mare stea. O poveste stranie despre doi oameni care sunt nevoiți să împartă aceeași cameră de hotel pe durata unui viscol, în Chicago. Ambii sunt căsătoriți. Se îndrăgostesc unul de celălalt, discutând despre așteptările lor neîmplinite. Așa cum am spus, o piesă stranie.

Francesca nu-l asculta. Un băiat ce-i amintea de vărul ei Roberto se urcase în cabină chiar în fața lor, la prima stație din complexul comercial. Pielea și părul îi erau întunecate, trăsăturile frumos conturate. *Cât timp a trecut de când nu l-am văzut pe Roberto*, medită ea. *Deja s-au împlinit trei ani. Era în Positano împreună cu soția lui, Maria.* Francesca oftă, amintindu-și de zilele de demult. Se revedea pe sine râzând și alergând pe străzile din Orvieto. Avea nouă sau zece ani, era încă inocentă și nerăsfățată. Jucau fotbal în piața din fața Domului. Îi plăcea teribil să-și sâcâie vărul cel atât de politicos și impasibil. Roberto constituia singurul lucru bun din copilăria ei.

Transportorul se opri lângă hotel. Reggie o privea fix și Francesca intuitiv că tocmai îi pusese o întrebare.

— Ei bine? făcu el în timp ce coborau din cabină.

— Îmi pare rău, dragă, visam iarăși cu ochii larg deschiși. Ce-ai spus?

— Nu mi-am dat seama că sunt plictisitor, replică fără umor Reggie. Execută o piruetă dramatică pentru a se asigura că este ascultat. Ce alegi pentru diseară? Am redus alternativele la două - bucătăria chinezească sau

cajună.

În acel moment, gândul de a lua masa cu Reggie nu-i surâdea câtuși de puțin Francescăi.

— Sunt foarte obosită, spuse ea. Cred că voi mânca de una singură în cameră, apoi voi lucra nițel. Intuise perfect mâhnirea ce se așternu pe chipul bărbatului, așa încât se întinse și-l sărută ușor pe buze. Dar poți veni la mine ca să bei ceva, în jurul orei zece.

De îndată ce intră în apartament, prima grijă a Francescăi fu punerea în funcțiune a terminalului computerului, pentru a-și verifica mesajele. Erau în număr de patru. Imprimanta îi indică autorul fiecăruia, ora transmiterii, durata și nivelul de prioritate. Sistemul Priorității de Urgență reprezenta o inovație a concernului International Communications, una din cele trei companii de comunicații supraviețuitoare, care se dezvoltau din nou după consolidarea masivă de la mijlocul secolului. Beneficiarul unui SPU introducea în computer tipul de mesaj prioritar admis să-i întrerupă orice activitate. Francesca menționase doar mesajele de prioritate unu (necesitate extremă), programând ca ele să fie retransmise pe terminalul din reședința doctorului Brown; înregistrarea cu familia acestuia trebuia terminată într-o singură zi și dorise să reducă posibilitatea unei întârzieri.

Exista un singur mesaj de prioritate doi, lung de trei minute, de la Carlo Bianchi. Francesca se încruntă, introduse codurile adecvate în terminal și activă monitorul video. Pe ecran apăru un italian agreabil, de vârstă mijlocie, îmbrăcat într-un soi de costum de schi și stând pe o canapea, în fața unui cămin unde ardea un foc viu.

— Buon giorno, cara, o salută el. După ce lăasă timp camerei video să panorameze salonul noii sale vile din Cortina d'Ampezzo, signor Bianchi trecu direct la subiect. De ce refuza să apară în reclamele noii sale colecții de

îmbrăcăminte sportivă de vară? Firma lui îi oferise o sumă incredibil de mare și programase în așa fel campania, încât spoturile publicitare să fie prezentate de-abia după terminarea misiunii Newton, nepunând-o astfel într-o situație delicată vizavi de contractele cu ASI. Carlo admise că în trecut avuseseră niște neînțelegeri dar, după părerea sa, aceasta se întâmplase cu mulți ani în urmă. Avea nevoie de răspunsul ei într-o săptămână.

Lua-te-ar dracu', Carlo, îi zise Francesca în gând, surprinsă ea însăși de intensitatea reacției. Puține persoane erau în stare s-o indispună pe Francesca, dar Carlo Bianchi se număra printre ele. Introduse în terminal comenzile necesare pentru a înregistra un mesaj pentru agentul ei din Londra, Darrell Bowman.

— Salut, Darrell. Francesca, din Dallas, Spune-i gurii ăleia sparte de Bianchi că nu i-aș face reclamele nici dacă mi-ar oferi zece milioane de mărci. Și, apropo, întrucât am înțeles că astăzi principalul lui rival e Donatelli, ce-ar fi să iei legătura cu directorul lor de publicitate, Gabriela și-nu-mai-știu-cum, am întâlnit-o cândva la Milano, și să-i comunică că aș fi încântată să lucrez pentru ei, după terminarea Proiectului Newton. În aprilie sau mai. Făcu o pauză de câteva clipe. Cam atât. Revin la Roma mâine noapte. Salutări lui Heather.

Cel mai lung mesaj provenea de la soțul ei, Alberto, un distins director executiv de vreo șaizeci de ani, un bărbat înalt și cărunt. Alberto conducea divizia italiană a lui Schmidt și Hagenest, conglomeratul multimedia german care deținea, printre altele, mai bine de o treime din ziarele și revistele din Europa, cât și o serie de importante rețele comerciale de televiziune în Germania și Italia. În transmisiunea sa, Alberto ședea în cabinetul de lucru de acasă, îmbrăcat într-un costum scump de culoarea cărbunelui, sorbindu-și liniștit coniacul. Tonul său era cald,

familiar – mai degrabă al unui părinte decât al unui soț. Îi spuse Francescăi că lungul ei interviu cu Amiralul Otto Heilmann fusese difuzat în acea zi în toată Europa, că îi plăcuseră ca întotdeauna comentariile, dar că îl considera pe Otto un egomaniac. *Nimic surprinzător în asta, cugetă Francesca ascultându-i spusele, având în vedere că așa și este. Însă omul îmi este adesea folositor.*

Alberto îi dădu vești bune în legătură cu unul din fiii lui (Francesca avea trei copii vitregi, toți mai în vârstă decât ea) înainte de a-i spune că îi era dor și că o aștepta cu nerăbdare acasă în seara următoare. *Și mie mi-e dor, gândi Francesca înainte de a răspunde la mesaj. E plăcut să trăiesc cu tine. Mă bucur atât libertate, cât și de siguranță.*

Patru ore mai târziu, Francesca stătea pe balconul camerei, fumând o țigară în aerul rece de decembrie al Texasului. Era bine îmbrăcată cu rochia groasă de interior, oferită fiecărui oaspete de administrația hotelului. *Cel puțin nu-i ca în California, își zise trăgând fumul adânc în piept. Măcar în Texas unele hoteluri au balcoane pentru fumători. Dacă le-ar sta în putință, habotnicii ăia de pe coasta de vest ar declara și fumatul o crimă.*

Se apropie de balustradă să vadă mai bine un supersonic ce se apropia de aeroport dinspre vest. Cu ochiul minții se afla în interiorul avionului, așa cum urma să fie a doua zi, în timpul zborului spre Roma. Își imaginează că avionul venea de la Tokio, capitala economică de necontestat a lumii înainte de Marele Haos. Ruinați de lipsa de materii prime pe durata neroditorilor ani de la mijlocul secolului, japonezii prosperau din nou astăzi, când lumea revenise la economia de piață. Francesca urmări aterizarea aparatului, apoi se uită în sus, la cerul presărat cu stele; trase din țigară urmărind cu privirea cum fumul se risipea alene în aer.

Și iată că acum te așteaptă ceea ce ar putea fi realizarea vieții tale, își zise singură Francesca. O șansă de a deveni nemuritoare? Cel puțin, multă vreme voi fi amintită ca un membru al echipajului Newton. Gândurile îi zburară spre misiune, evocând pe scurt imagini ale unor ființe fantastice, capabile să construiască enorme nave spațiale, trimițându-le după aceea în vizită către Sistemul Solar. Brusc, gândurile i se întoarseră la realitate - la contractele pe care David Brown tocmai le semnase înainte ca ea să-i părăsească reședința.

Acum suntem parteneri, stimat doctor Brown. Prima fază a planului meu s-a terminat. Și dacă nu greșesc cumva, am citit azi în ochii tăi o licărire de interes. Francesca îl sărutase în grabă după ce terminaseră de discutat și semnat contractele. Erau singuri în birou și o clipă crezuse că el avea să-i întoarcă sărutul cu și mai multă pasiune.

Francesca își termină țigara, o strivi în scrumieră și se întoarse în cameră. De îndată ce deschise ușa, auzi o respirație greoaie. Patul era într-o cumplită dezordine și de-a curmezișul lui zăcea un Reggie Wilson gol pușcă, sforăind cumplit. Ești foarte bine dotat, amice, atât pentru viață cât și pentru amor, comentă ea în gând. Dar niciuna, nici cealaltă nu este o competiție athletică. Ai fi mai interesant dacă ai avea și ceva subtilitate, poate chiar puțină finețe...

7. Relații cu publicul

Scăldat în primele raze de lumină ale dimineții, vulturul solitar se ridica sus deasupra mlaștinilor. O rafală de vânt venită dinspre ocean îl determină să facă un viraj, întorcându-se spre nord de-a lungul coastei. Undeva jos sub vultur, începând de la dunele albe și cafeniu deschis de lângă ocean și întinzându-se printre nenumărate le insule, râuri și golfulețe, acoperind mile întregi spre vest până

spre orizont, pășunile și mlaștinile erau tăiate de un complex de construcții, întrerupt la rândul său de drumuri pavate. Cu șaptezeci și cinci de ani în urmă, Complexul Spațial Kennedy fusese unul din cele aproximativ zece astfel de locuri de pe Pământ, unde călătorii coborau din trenurile de mare viteză sau din avioane, ca să se urce într-o navetă a cărei destinație o reprezenta una din stațiile spațiale OTJ (Orbită Terestră Joasă). Dar Marele Haos transformase cosmodromul într-un memento fantomatic al unei culturi odinioară înfloritoare. Intrările și pasajele de legătură fuseseră abandonate de ani de zile ierbii, păsărilor de apă, aligatorilor și omniprezentelor insecte din zona centrală a Floridei.

După vreo douăzeci de ani de părăsire totală, cosmodromul începuse să fie treptat repus în funcțiune prin anii 2160. Întâi fu utilizat ca aeroport, redevenind apoi un centru general de transport deservind coasta atlantică a Floridei. Când lansările spațiale reîncepură la mijlocul anilor '2170, era normal să i se redea vechiul statut. În decembrie 2199, aproape jumătate din vechiul cosmodrom redevenise operațional, deservind traficul într-o continuă creștere dintre Pământ și spațiu.

De la o fereastră a biroului său temporar, Valerii Borzov urmărea magnificul vultur, ce se întorcea planând la cuibul său din unul dintre cei mai înalți copaci de lângă clădiri. Generalul iubea păsările; îl fascinau de ani de zile, încă din copilăria petrecută în China. Într-un vis ce se repeta mereu, Borzov trăia pe o uimitoare planetă al cărei cer era năpădit de creaturi înaripate. Își aducea încă aminte cum își întreba tatăl dacă în interiorul primei nave spațiale rămâne existase vreun biot zburător - și cât de dezamăgit fusese de răspunsul negativ primit.

Auzind zgomotul scos de un masiv vehicul de transport, generalul Borzov privi pe fereastra vestică. De

cealaltă parte a drumului, în fața clădirii adăpostind laboratoarele de test, modulul care avea să fie folosit de misiunea Newton ieșea încet din complex, transportat pe o uriașă platformă pe șine multiple. Modulul – trimis înapoi spre testare datorită unor probleme apărute la dispozitivul de control – urma să fie plasat în acea după amiază la bordul unei navete, pentru a fi expediat pe stația spațială OTJ-2, unde trebuia pregătit pentru testul final dinaintea Crăciunului. Ambele nave ale misiunii Newton erau supuse unor verificări finale pe OTJ-2. Totuși, exercițiile simulate ale astronautilor se desfășurau pe echipamentele de rezervă ale stației OTJ-3. Sistemele reale de zbor aveau să fie utilizate doar cu o săptămână înainte de lansare.

Câțiva pasageri coborâra dintr-un autobuz electric oprit în fața birourilor, pe latura sudică a clădirii. Unul dintre ei era o blondă într-o bluză galbenă, cu mâneci lungi și dungi verticale, cu o pereche de pantaloni din mătase neagră. Se îndreptă spre intrarea clădirii cu o grație înnăscută. Generalul Borzov o admiră de la distanță, amintindu-și că Francesca fusese un model renumit înainte de a deveni reporter de televiziune. Se întreba ce anume dorea și de ce insistase să-l vadă între patru ochi înainte de briefingul medical din dimineața respectivă.

După numai un minut o întâmpina la ușa biroului.

— Bună dimineața, Signora Sabatini, spuse el.

— Tot oficial, generale? replică ea râzând. Chiar și atunci când suntem numai noi doi? Dumneata și japonezii sunteți singurii din echipaj care refuză să-mi spună Francesca. Realiză că bărbatul o privea ciudat. Se uită în jos, cercetându-și hainele să vadă dacă era ceva în neregulă. Ce s-a întâmplat? Întrebă după o scurtă ezitare.

— Probabil bluza dumitale, răspunse tresărind generalul Borzov. Pentru o clipă am avut impresia certă că ești o tigroaică, pe punct să te arunci asupra unei

nenorocite de antilope sau gazele. Poate că am îmbătrânit. Ori poate că mintea îmi joacă feste. O invită să intre în birou.

— Bărbații mi-au mai spus că semăn cu o pisică. Niciodată însă cu o tigroaică. Francesca se așează pe scaunul de lângă biroul generalului. Zâmbi ștrengar și zise cu o voce miorlăită: Sunt doar o pisicuță târcată de casă, complet lipsită de ajutor.

— Nu te cred niciun moment, surâse Borzov. Multe adjective te pot descrie, dar „neajutorată” nu va fi niciodată unul dintre ele. Brusc, deveni practic. Și acum, ce pot face pentru dumneata? Ai spus că ai de discutat ceva extrem de important – ceva ce nu comportă amânare.

Francesca extrase din servietă o foaie mare de hârtie și o înmână generalului Borzov.

— Graficul de presă pentru proiect. L-am revizuit în detaliu ieri, împreună cu biroul de relații cu publicul și cu rețelele mondiale de televiziune. Este de notat că din interviurile personale cu astronauții s-au realizat până acum doar cinci. Inițial, pentru această lună au fost programate patru. Dar când ai adăugat cele trei zile de simulări exercițiilor deja planificate, ai tăiat timpul afectat interviurilor cu Wakefield și Turgheniev.

Făcu o pauză, asigurându-se că este urmărită.

— Putem încă să îl programăm pe Takagishi sâmbăta viitoare și pe O'Toole de Crăciun, în Boston. În schimb, atât Richard, cât și Irina declară acum că n-au timp de interviuri. În plus, rămâne vechea problemă: nici dumneata și nici Nicole nu sunteți programați...

— Ai insistat pentru această întâlnire la orele 7: 30 ca să discuți graficul de *presă*? o întrerupse Borzov cu o voce care îi exprima extrem de clar opinia asupra unor astfel de activități.

— Printre alte lucruri, răspunse impasibilă

Francesca, ignorând evidenta nuanță critică din glasul interlocutorului. Dintre toți cei implicați în misiune, sondajele arată că publicul se interesează în cel mai înalt grad de dumneata, de mine, de Nicole des Jardins și David Brown. Până în prezent am fost incapabilă să fixez o dată pentru interviul dumitale exclusiv, iar Madame des Jardins declară că „nici n-are intenția” să-mi acorde vreodată unul. Rețelele sunt nemulțumite. Reportajul premergător lansării va fi deci incomplet. Am nevoie de ajutorul dumitale.

Francesca îl privi în față pe generalul Borzov.

— Vreau să amâni exercițiile suplimentare, să stabilești o dată pentru interviul personal și să vorbești cu Nicole în numele meu.

Generalul se încruntă. Era mânios, dar și deranjat de impertinența Francescăi. Tocmai voia să-i spună că programarea interviurilor personale nu se afla pe lista sa de priorități, când un anume lucru îl determină să se oprească. Cel de-al șaselea simț al său, cât și experiența de o viață în relațiile cu oamenii îl determinară să ezite; simți că mai exista ceva în această întrevvedere, care nu fusese încă spus. Căută să câștige timp, schimbând subiectul.

— În altă ordine de idei, trebuie să-ți spun că sunt din ce în ce mai preocupat de anvergura petrecerii de Anul Nou dată de prietenii dumitale din guvernul italian și coaliția oamenilor de afaceri. Știu că la începutul pregătirii noastre am fost de acord să participăm – ca un grup bine încheiat, însă habar n-aveam că va fi etichetată drept „petrecerea secolului”, așa cum a fost numită săptămâna trecută de o revistă americană. Dumneata! cunoști pe indivizii ăștia, nu poți face ceva să temperezi puțin lucrurile?

— Gala constituia un alt punct pe agenda mea de lucru, replică Francesca, parând cu grijă lovitura. Și acolo

am nevoie de sprijinul dumatăle. Patru din membrii misiunii Newton afirmă că nu intenționează să ia parte, în timp ce alți doi sau trei insinuează că au deja alte angajamente – deși în martie trecut, toți am fost de acord să participăm. Takagishi și Yamanaka doresc să petreacă sărbătorile cu familiile în Japonia, în timp ce Richard Wakefield îmi transmite că și-a făcut deja rezervarea pentru câteva zile de scufundări la adâncime în Insulele Cayman. Și din nou franțuzoaica asta care pur și simplu spune că nu merge, fără a-mi da vreo explicație.

Borzov nu se putu abține să nu rânjească.

— De ce ai asemenea dificultăți cu Nicole des Jardins? Bănuiesc că de vreme ce sunteți amândouă femei, ar trebui să-ți fie mai ușor să tratezi cu ea.

— E total refractară la rolul presei în această misiune. Mi-a și spus-o de câteva ori. Și devine foarte încăpățânată când se pune chestiunea vieții ei particulare. Francesca ridică din umeri. Publicul în schimb e absolut fascinat de ea. La urma urmei, nu numai că e medic, lingvistă și fostă campioană olimpică, dar mai e și fiica unui celebru romancier, și mama unei fete de paisprezece ani, cu toate că n-a fost niciodată căsătorită...

Valerii Borzov își privi ceasul.

— Pentru cultura mea generală, o întrerupse el, câte puncte mai ai pe agenda dumatăle de lucru – parcă așa ai denumit-o? Suntem așteptați în sala de conferințe peste zece minute, îi zâmbi el. Și sunt constrâns să-ți reamintesc că doamna des Jardins s-a întrecut pe sine astăzi, acceptându-ți cererea de a relata în presă desfășurarea briefingului.

Francesca îl studie timp de câteva secunde. *Cred că e îndeajuns de pregătit*, reflectă ea. *Și dacă nu cumva l-am judecat greșit, va înțelege imediat*. Scoase din servietă un mic obiect de formă cubică și i-l întinse peste birou.

— Iată și ultimul punct de pe agenda mea.

Comandantul șef al misiunii Newton păru uluit. Răsuci în mână cubul.

— Ne-a fost vândut de un jurnalist independent. Tonul ei deveni serios. Am fost asigurați că e singura copie existentă.

Făcu o pauză, în vreme ce Borzov introducea cubul în computerul de pe birou. Când prima imagine video apărui pe monitor se îngălbeni vizibil. Urmări vreo cincisprezece secunde zvârcolirile teribile ale Natașei, fiica sa.

— N-am vrut să cadă în mâinile presei de scandal, adăugă Francesca cu o voce moale.

— Cât durează banda? întrebă calm generalul Borzov.

— Aproape jumătate de oră, răspunse ea. Sunt singura care am văzut-o în întregime.

Generalul Borzov oftă adânc. Sosise clipa pe care soția sa, Petra, îl așteptase cu groază din momentul când fusese anunțată oficial numirea lui în postul de comandant al misiunii Newton. Directorul institutului din Sverdlovsk promisese că niciun reporter nu va avea acces la fiica sa. Iată că acum apăruse o înregistrare video a unui interviu de o jumătate de oră cu ea. Petra avea să fie complet dărâmată.

Privi fix pe fereastră. Evalua în minte ce s-ar fi întâmplat cu misiunea dacă schizofrenia acută a fiicei sale avea să fie adusă la cunoștința publicului. Admise că situația ar fi fost jenantă, dar misiunea nu va fi pusă în pericol serios... Generalul Borzov o privi pe Francesca. Ura tranzacțiile. Și nici nu era sigur dacă nu cumva însăși Francesca pusese la cale interviul cu Natașa. Cu toate astea...

Borzov se relaxă și izbuti să zâmbească.

— Probabil trebuie să-ți mulțumesc, deși nu mi se pare lucrul cel mai potrivit. Făcu o pauză. Presupun că se

cade să-mi exprim recunoștința în vreun fel anume.

Până acum, toate bune, socoti Francesca. Știa că nu trebuie să spună încă nimic.

— În regulă, continuă generalul după o tăcere prelungită. Voi anula simulările suplimentare. S-au plâns și alții de ele. Răsuci în mână cubul. Iar eu și Petra vom veni cât mai curând la Roma pentru interviu, așa cum ai sugerat dumneata odată. Mâine voi reaminti tuturor despre petrecerea de Anul Nou și voi adăuga că e de datoria lor să participe. Dar nici eu și nici altcineva nu-i poate cere lui Nicole des Jardins să-ți vorbească despre altceva decât propria-i muncă. Se ridică brusc în picioare. E timpul să mergem la consfătuirea de biometrie.

Francesca se aplecă înainte și-l sărută pe obraz.

— Mulțumesc, Valerii, rosti ea.

8. Biometrie

Briefingul medical începuse înainte de sosirea Francescăi și a generalului Borzov. Erau prezenți restul astronautilor și încă douăzeci și cinci sau treizeci de ingineri și oameni de știință implicați în misiune. Patru reporteri și o echipă de televiziune completau audiența. În fața tuturor stătea în eternul ei combinezon cafeniu de zbor Nicole des Jardins, ținând în mână un indicator laser. Lângă ea se afla un japonez înalt, într-un costum de seară albastru, ascultând cu atenție o întrebare pusă de cineva din sală. Nicole îl întrerupse pentru a-i saluta pe noii sosiți.

— Sumimasen, Hakamatsu-san, spuse ea. Permiteți-mi să vi-l prezint pe generalul Valerii Borzov din Uniunea Sovietică – comandantul misiunii noastre – și pe reportera-cosmonaut Francesca Sabatini.

Se întoarse spre cei doi întârziați.

— Dobrii utra, se adresă Nicole generalului, apoi o salută din cap și pe Francesca. Acesta e doctorul Toshirō Hakamatsu, cel care a proiectat și pus la punct sistemul de

biometrie pe care-l vom utiliza în zborul nostru - inclusiv minusculele sonde ce ne vor fi implantate în trupuri.

Generalul întinse mâna.

— Îmi pare bine, Hakamatsu-san. Madame des Jardins ne-a informat în detaliu despre remarcabila dumneavoastră activitate.

— Mulțumesc, replică bărbatul, înclinându-se în direcția lui Borzov după ce îi strânse mâna. E o onoare pentru mine să particip la acest proiect.

Francesca și generalul Borzov se așezară pe cele două scaune neocupate din primul rând și consfătuirea reîncepu. Nicole îndreptă indicatorul spre un panou amplasat pe o latură a unui mic podium și în fața celor prezenți apărură - sub forma unei imagini holografice tridimensionale - un model multicolor în mărime naturală a sistemului cardiovascular uman, cu venele indicate în albastru, iar arterele în roșu. Minusculi marcatori albi circulau în interiorul vaselor de sânge, indicând direcția și viteza de curgere.

— Comisia de Științe Biologice a ASI a aprobat săptămâna trecută noile sonde Hakamatsu drept principalul sistem de supraveghere a sănătății echipajului pe parcursul misiunii, începu Nicole. Au așteptat până în ultimul moment, pentru a evalua just rezultatele testului de solicitare la care au fost supuse sondele, într-o mare varietate de circumstanțe. Chiar și în aceste condiții nu a apărut nicio indicație a existenței mecanismelor de respingere, la niciunul din subiecții testați. Suntem norocoși că putem utiliza acest sistem, menit să ne facă viața mai ușoară atât mie - ca ofițer biolog - cât și dumneavoastră. În timpul misiunii nu veți fi supuși la obișnuitele tehnici de injectare/scanare folosite până acum. Aceste sonde sunt introduse o singură dată - de două ori în cel mai rău caz - în decursul misiunii de o sută

de zile și ele nu necesită să fie înlocuite.

— Cum s-a rezolvat problema respingerii pe termen lung? o întrerupse un doctor din sală.

— Voi răspunde detaliat în cadrul consfătuirilor pe secții din această după amiază, replică Nicole. Momentan este suficient să menționez doar faptul că, din moment ce factorii chimici cheie care guvernează respingerea se concentrează asupra a patru sau cinci parametri, incluzând aciditatea, sondele sunt acoperite cu substanțe adaptabile la condițiile locale din zona de implant. Cu alte cuvinte, odată ce ajunge la destinație, ea sondează imperceptibil mediul chimic înconjurător, apoi se acoperă cu un înveliș proiectat să fie compatibil cu natura gazdei, evitând astfel orice respingere.

Întorcându-se cu fața spre modelul circulației sanguine a omului, Nicole continuă:

— Sondele vor fi introduse aici, în brațul stâng, fiecare dispersându-se; conform programelor prestabilite, în treizeci și două de puncte distincte ale corpului. Se vor însera singure în țesutul primitorului. Pe măsură ce vorbea, interiorul modelului holografic se animă și audiența putu să urmărească apariția a treizeci și două de semnale luminoase intermitente, începând de la brațul stâng și răspândindu-se în tot corpul. Patru se localizează în creier, trei în inimă, patru în glandele primare ale sistemului endocrin, celelalte douăzeci și unu împrăștiindu-se în diferite părți și organe, începând de la ochi până la degetele de la mâini și de la picioare.

— Fiecare sondă conține atât o multitudine de senzori microscopici pentru determinarea parametrilor importanți de sănătate, cât și un sistem sofisticat de înregistrare a datelor, care transmite apoi informațiile la o simplă comandă dată de scanner. În practică, intenționez să vă scanez pe fiecare și să centralizez toate informațiile

referitoare la starea dumneavoastră fizică o dată pe zi, deși aparatele sunt în stare să înregistreze încontinuu timp de patru zile. Nicole se opri și privi în sală. Sunt întrebări până în aici?

— Da, se auzi din primul rând Richard Wakefield. Înțeleg cum acest sistem înmagazinează miliarde de biți de informație. Dar asta e partea cea mai ușoară a întregii operații. Nu există nicio posibilitate ca dumneata, sau oricare altcineva, să le studiați în totalitate. Cum se sintetizează aceste informații, așa încât să descoperiți dacă ceva nu e în regulă?

— Nimerești întotdeauna drept la țintă, nu-i așa, Richard? zâmbi Nicole. Tocmai intenționez să abordez problema. Ridică în sus un mic obiect, subțire și plat, cu o claviatură plasată pe o parte. Iată un scanner standard programabil, care permite gruparea în diverse feluri a informațiilor stocate. Pot solicita datele complete de pe fiecare și/sau de pe toate canalele, ori să le obțin numai pe cele de avertizare...

Femeia observă în sală multe priviri derutate.

— Voi repeta, rosti Nicole. Măsurătorile luate de fiecare instrument au „limite de siguranță” stabilite - variind, firește, de la individ la individ - dar și o plajă mai largă, de „toleranță”, folosită pentru a identifica o urgență reală. Dacă o anume măsurătoare depășește limita stabilită, ea este introdusă în fișierul de avertizare, marcat printr-un identificator de alarmă. Una dintre opțiunile de utilizare a scannerului e de a citi numai aceste fișiere. Dacă un astronaut se simte bine, procedura normală constă numai în verificarea datelor introduse în bufferul de avertizare.

— Dar dacă obții o măsurătoare *peste* limita de toleranță, observă János Tabori, atunci trebuie să fii atent. Aparatul de control activează transmitătorul de urgență și

folosește întreaga sa energie pentru a emite un „bip-bip” de-a dreptul înfricoșător. Vorbesc din proprie experiență. Mi s-a întâmplat în timpul unui scurt test, cu ceea ce s-au dovedit a fi valori false de toleranță. Pe moment am crezut că sunt terminat. Comentariul lui János - ofițerul biolog de rezervă - produse un hohot general de râs. Imaginea micului János învârtindu-se înjur și emițând un bip strident era într-adevăr amuzantă.

— Niciun sistem nu e infailibil, iar acesta e. la fel de bun ca și setul de valori introduse pentru declanșarea semnalului de avertizare, și a celui de urgență, continuă Nicole. Vedeți deci de ce sunt esențiale datele etalon. Am cercetat cu mare atenție antecedentele dumneavoastră medicale, introducând în computer valorile inițiale. Dar trebuie să vedem și rezultatele concrete, transmise de sondele introduse în trupurile voastre. Acesta este scopul activităților zilei de astăzi. Vom introduce sondele și vom înregistra datele pe durata celor patru exerciții finale de simulare care încep joi, iar apoi, dacă va fi nevoie, vom reactualiza valorile de alarmă înaintea lansării.

În sală se produse o agitație involuntară, pe măsură ce fiecare se gândea la perspectiva introducerii în propriul trup, pe un timp nedefinit, a unor mici laboratoare medicale. Erau obișnuiți cu sondele normale, înserate pentru a se obține anumite informații specifice - precum gradul de arterioscleroză - dar ele erau întotdeauna temporare. Gândul unei invazii electronice permanente era cel puțin tulburător. Generalul Michael O'Toole puse două întrebări ce frământau cea mai mare parte a echipajului.

— Nicole, se interesă el cu gravitatea-i caracteristică, poți să ne spui cum te asiguri că sondele se îndreaptă spre locurile dorite? Și mai ales, ce se întâmplă dacă una funcționează nesatisfăcător?

— Desigur, Michael, replică ea afabil. Ține minte,

chestiile astea vor fi introduse și în mine, așa încât mi-am pus aceleași întrebări. Nicole des Jardins avea cam treizeci și cinci de ani, pielea de un arămiu strălucitor, ochii negri migdalați, părul bogat și negru ca tăciunele. Din ea radia o aură clară de încredere în sine, interpretată uneori drept aroganță.

Nu veți părăsi astăzi clinica până ce nu ne vom convinge că sondele sunt corect poziționate, continuă ea. Bazându-ne pe unele experiențe recente, sunt în măsură să vă spun că la unul sau doi dintre dumneavoastră ar putea să apară pe monitor deviații de traiectorie, ușor de remediat cu echipamentul de care dispunem, așa încât le vom deplasa spre locul prestabilit fără probleme. În ceea ce privește funcționarea necorespunzătoare, există câteva niveluri de protecție. În primul rând, fiecare monitor își testează propria baterie de senzori de peste douăzeci de ori zilnic. Orice instrument care nu reacționează la test este imediat decuplat de programul propriului său monitor. În plus, fiecare grup de sonde este supus la un auto-test complet și riguros de două ori pe zi. Ratarea lui constituie unul din multiplele cazuri când monitorul ordonă secreția unor chimicale ce vor distruge sonda, absorbită fiind după aceea de corp. Ca să nu aveți niciun fel de necazuri, am verificat toate variantele în decursul unor teste, anul trecut.

Nicole rămase câteva clipe tăcută în fața colegilor săi.

— Alte întrebări? După câteva momente de ezitare, reluă: Atunci am nevoie de un voluntar să ia loc lângă infirmierul-robot, pentru a fi inoculat. Setul meu personal de sonde a fost injectat și verificat săptămâna trecută. Cine vrea să fie următorul?

Francesca se ridică în picioare.

— În regulă, începem cu la bella signora Sabatini,

declară Nicole. Făcu un semn echipei de televiziune. Reglați-vă camerele pe simulatorul cu atomi marcați. E un spectacol de-a dreptul fascinant să vezi sistemul sanguin năpădit de lăcuste electronice.

9. Neregularitate diastolică

În lumina slabă de decembrie, Nicole distingea cu greu prin hublou câmpurile acoperite de zăpadă ale Siberiei, aflate la mai mult de cincizeci de mii de picioare dedesubt. Supersonicul încetineea îndreptându-se spre sud, spre Vladivostok și insulele Japoniei. Nicole căscă. După numai trei ore de somn, va fi un adevărat chin să rămână trează întreaga zi. Era aproape ora zece în Japonia, însă la ea acasă, în Beauvois, pe Valea Loarei nu departe de Tours, fiica ei Genevieve mai avea încă patru ore de somn înainte ca deșteptătorul să-i anunțe ora șapte.

Monitorul video din spătarul scaunului din față se declanșă automat, amintindu-i că mai erau doar cincisprezece minute până ce avionul avea să aterizeze la Centrul de Transport Kansai. Drăgălașa japoneză îi sugeră - de pe ecran - că sosise momentul să facă sau să confirme rezervările de transport și cazare de la sol. Nicole activă sistemul de comunicații din fotoliu, și un suport subțire, dreptunghiular, pe care se aflau o claviatură și un mic display îi alunecă înainte. În mai puțin de un minut își aranjă atât călătoria cu trenul la Kyōto, cât și transportul cu troleibusul de la gară la hotel. Pentru toate tranzacțiile își folosi Cartea Universală de Credit, după ce în prealabil se identifică corect, menționând că numele de fată al mamei sale era Anawi Trasso. Apoi, dintr-o latură a suportului căzu o foaie de hârtie de format mic, cu datele de identificare ale trenului și troleibusului, orele de sosire și cele de tranzit (sosirea la hotel era programată pentru 11: 14 dimineața, ora Japoniei).

În vreme ce avionul se pregătea de aterizare, Nicole

se gândea la motivul neașteptatei călătorii efectuate în celălalt capăt al lumii. Cu numai douăzeci și patru de ore în urmă se hotărâse să-și petreacă ziua în preajma casei, după o dimineață de lucru la birou și în așteptarea exercițiilor de limbi străine cu Genevieve, din cursul după amiezii. Era debutul perioadei de vacanță a astronautilor și, exceptând acea petrecere stupidă de la Roma la sfârșitul anului, Nicole putea să se considere în principiu liberă până pe 8 ianuarie, când trebuia să se prezinte pe OTJ-3. Însă în dimineața următoare, pe când se afla în biroul ei studiind înregistrările de rutină de pe parcursul simulărilor finale, Nicole descoperise un fenomen curios. Cerceta datele referitoare la tensiunea arterială și la funcționarea inimii lui Richard Wakefield la un test de gravitație variabilă și nu înțelegea motivul unei anumite creșteri a pulsului acestuia. Se hotărâse atunci să compare aceste date cu cele conținute în fișa corespunzătoare a doctorului Takagishi, angajat în momentul apariției reacției neobișnuite în aceeași activitate fizică susținută de Richard.

Ceea ce descoperise examinând o mulțime de informații referitoare la activitatea cardiacă a lui Takagishi constituise o surpriză mult mai mare. Mișcările diastolice erau vădit anormale, chiar patologice. Dar sonda nu-i avertizase și nu declanșase sistemul de alarmă. Ce se petrecea? Detectase oare un defect în sistemul lui Hakamatsu?

O oră de activitate detectivistică avu ca rezultat identificarea altor ciudățenii. În timpul exercițiilor simulate, întâmplarea se repetase în patru momente distincte. Comportarea anormală era rară și intermitentă. Uneori, diastola extrem de lungă, amintind de o problemă a valvei la alimentarea inimii cu sânge, nu apărea decât după un interval de treizeci și opt de ore. Totuși, faptul că

fusesse înregistrată de patru ori indica fără dubiu o anomalie clară.

Nu datele în sine o deranjau însă pe Nicole, ci eșecul sistemului de monitorizare de a da alarma în cazul extrem de limpede al unei disfuncționalități evidente. Continuă să aprofundeze problema și studie cu râvnă dosarul medical al lui Takagishi – în special rapoartele cardiologice. Nu găsi nici urmă de referire la o anormalitate, așa că încercă să se convingă singură că la mijloc intervenise doar o greșeală a senzorului, și nu o problemă medicală.

Așadar, dacă sistemul ar fi funcționat corect, socotise ea, începutul diastolei lungi ar fi trebuit imediat să declanșeze alarma, valoarea ei înscriindu-se în afara limitei tolerabile. Dar asta nu s-a întâmplat. Nici prima dată, nici ulterior. Să fie vorba de o dublă eroare? Și dacă da, atunci cum de reușește dispozitivul să treacă peste auto-test?

Întâi Nicole se gândise să-i telefoneze unui asistent de la biroul de științe biologice al Agenției, însă amintindu-și că cei de la ASI se aflau în vacanță, decisese să-l sune chiar pe doctorul Hakamatsu în Japonia. Telefonul o ului complet. Specialistul îi replicase răspicat că fenomenul observat trebuia să fie caracteristic pacientului, întrucât nicio combinație de erori sau avarii ale componentelor nu ar fi putut să producă rezultate atât de stranii.

— Și atunci de ce nu a apărut nimic în fișierul de avertizare? îl întrebase ea pe proiectantul japonez.

— Deoarece nu au fost depășite limitele fixate, răspunsese acesta sigur de sine. Dintr-un motiv sau altul, pentru acest cosmonaut s-au stabilit niște plaje de toleranță foarte largi. I-ai cercetat dosarul medical?

Mai târziu pe parcursul conversației, când Nicole îi spusese doctorului Hakamatsu că datele proveniseră de fapt de la sondele implantate în trupul unui compatriot de-

al său, astronautul și omul de știință Takagishi, de obicei reținutul inginer aproape că strigase în telefon:

— Minunat, declarase el, atunci voi rezolva misterul într-o clipă. Voi lua legătura cu Takagishi-san la Universitatea Kyôto și îi comunic ce-am aflat.

După trei ore, monitorul lui Nicole dezvăluia fața sumbră a doctorului Shigeru Takagishi.

— Madame des Jardins, începuse el cu politețe, înțeleg că ați discutat cu Hakamatsu-san despre datele mele biometrice din timpul simulărilor. Vreți să fiți atât de bună să-mi spuneți ce-ați descoperit?

Nicole îi oferise toate informațiile, neascunzându-i nimic și exprimându-și convingerea personală că sursa ciudatelor înregistrări trebuia să fi fost fără îndoială o defecțiune a sondei.

O lungă tăcere urmașe explicațiilor lui Nicole. În cele din urmă, vocea îngrijorată a savantului japonez se auzise iarăși:

— Hakamatsu-san m-a vizitat aici la universitate și a verificat sonda din corpul meu. Va declara că n-a găsit nimic în neregulă cu echipamentul electronic. Takagishi făcuse o pauză, părând adâncit în gânduri. Madame des Jardins, reluase după câteva secunde, doresc să vă solicit o mare favoare. O problemă de importanță extremă pentru mine. Aveți vreo posibilitate să veniți în Japonia, în viitorul apropiat? Aș dori să vă vorbesc personal și să vă explic ceva care ar putea fi legat de aceste date biometrice anormale.

Gravitatea chipului lui Takagishi o determinase pe Nicole să nu-i interpreteze greșit cererea și nici să i-o ignore. Era evident că omul îi implora ajutorul. Fără a mai pune alte întrebări, acceptase imediat. Câteva minute mai târziu rezervase un loc la zborul de noapte, pe ruta Paris-Osaka.

— N-a fost bombardat niciodată în timpul marelui război cu America, spuse Takagishi arătând cu mâinile spre orașul Kyōto desfășurat sub ei, și aproape că n-a suferit nicio stricăciune în timpul celor șapte luni cât l-au ținut sub ocupație răzvrătiții, în 2141. Recunosc că sunt subiectiv, dar pentru mine Kyōto este cel mai frumos oraș din lume, rosti el zâmbind.

— Mulți din compatrioții mei cred la fel despre Paris, răspunse Nicole. Își strânse mai bine haina în jurul corpului, Aerul era rece și umed de parcă urma să ningă din clipă-n clipă. Se întreba când se va hotărî colegul ei să abordeze problema care o adusese aici. Nu zburase cinci mii de mile ca să admire panorama orașului, chiar dacă trebuia să admită că acest templu Kiyomizu, plasat între copaci pe o colină ce domina orașul, reprezenta cu siguranță o priveliște magnifică.

— Ce-ar fi să servim un ceai? zise Takagishi conducând-o spre una din numeroasele ceainării amplasate lângă partea centrală a vechiului templu budist. *Acum îmi va spune despre ce e vorba*, opină Nicole înăbușindu-și un căscat. Takagishi o întâmpinase la hotel și-i sugerase să ia masa și să tragă un pui de somn mai înainte. Bărbatul revenise la ora trei și o condusese spre templu.

Turnă un ceai dens japonez în două cești și așteaptă ca Nicole să ia o înghițitură dintr-al său. Lichidul fierbinte îi încălzi gura, deși gustul amarui nu-i plăcu deloc.

— Doamnă, începu Takagishi, vă întrebați fără îndoială de ce v-am cerut să veniți până în Japonia, într-un răstimp atât de scurt. Vedeți dumneavoastră... continuă el rar, cu o voce vibrantă, de când mă știu am visat că poate o altă navă ramană se va întoarce cât sunt încă în viață. Pe întreaga durată a studiilor universitare și în mulții ani de cercetări care au urmat după aceea, m-am pregătit pentru

un singur eveniment: întoarcerea ramanilor. În dimineața lui martie 2197, când Alastair Moore mi-a telefonat să-mi spună că ultimele imagini ale lui Excalibur indicau sosirea unui vizitator extraterestru, aproape că am sărit în sus de bucurie. Mi-am dat seama imediat că ASI va pregăti o misiune în scopul vizitării navei. Am hotărât să devin membru al acestui echipaj.

Omul de știință japonez luă o gură de ceai și aruncă o privire spre stânga, peste copacii îngrijit tăiați și spre colinele dominând orașul.

— Copil fiind, continuă într-o engleză șoptită, obișnuiam să escaladez acele dealuri în nopțile senine și să privesc cerul, în căutarea locului de baștină al inteligențelor care realizaseră acea incomparabilă și gigantică mașină. Odată am urcat împreună cu tatăl meu și ne-am ghemuit unul în celălalt în răcoarea nopții, privind la stele, în vreme ce el îmi povestea cum decurseseră lucrurile în satul său în zilele primei întâlniri cu Rama, cu doisprezece ani înainte de nașterea mea. În noaptea aceea am crezut – se întoarse s-o privească pe Nicole și ea îi observă pasiunea din privire – și încă mai cred astăzi că există un motiv pentru vizita lui Rama, un anume scop pentru apariția sa. Am studiat absolut toate datele referitoare la prima întâlnire, sperând să descopăr vreun indiciu care să-mi explice de ce a venit până aici. Nimic concludent. Am elaborat câteva ipoteze, dar nu am destul material factic pe care să mă bazez.

Takagishi făcu o nouă pauză pentru a mai lua câteva înghițituri de ceai. Nicole fusese surprinsă, dar și impresionată de profunzimea sentimentelor sale. Răbdătoare, îl așteptă să continue fără a scoate o vorbă.

— Am știut că aveam o șansă reală de a fi selecționat pentru misiune, nu numai datorită lucrărilor mele – inclusiv *Atlasul* – dar și din cauză că unul din colaboratorii

mei cei mai apropiați, Hisanori Akita, era reprezentantul Japoniei în comisia de selecție. Când numărul oamenilor de știință rămași în competiție s-a redus la opt – și eu mă aflam printre aceștia – Akita-san mi-a sugerat că probabil principalii doi candidați vor rămâne David Brown și cu mine însumi. Vă aduceți aminte că până în acel moment nu se efectuase nicio examinare fizică.

Adevărat, își aminti Nicole. Echipajul potențial a fost întâi redus la patruzeci și opt de candidați, care au fost apoi trimiși la Heidelberg pentru controlul fizic. Medicii germani au insistat ca fiecare concurent să treacă toate baremurile. Primul grup a fost format din absolvenții Academiei și cinci din douăzeci au fost eliminați. Inclusiv Alain Blamont.

— Când compatriotul dumneavoastră, Blamont, ce avea deja la activ o jumătate de duzină de misiuni majore pentru ASI, a fost descalificat din cauza unor neînsemnate bătăi cardiace – iar Comisia de Selecție a Astronauților a susținut punctul de vedere al doctorilor, anulându-i apelul – am intrat în panică. Mândrul fizician japonez privea acum țintă în ochii lui Nicole, implorând-o să-l înțeleagă. Îmi era frică că urma să ratez cea mai mare ocazie din cariera mea din cauza unei afecțiuni fizice minore, care nu-mi pusese niciodată probleme. Tăcu pentru a-și alege cu grijă cuvintele. Știu că ceea ce am făcut este urât și dezonorant, dar în acele clipe încercam să mă conving pe mine însumi că șansa mea de a descifra cea mai mare enigmă a umanității nu trebuia să fie anihilată de un grup de doctori înguști la minte, incapabili să definească sănătatea omului altfel decât în valori numerice.

Doctorul Takagishi își continuă relatarea fără înflorituri sau emoție vizibilă. Pasiunea încercată în timpul discuției despre ramani dispăruse; de astă dată frazele sunau monoton, clar și concis. Explică modul cum îl

convinsese pe medicul familiei să-i falsifice dosarul și să-i administreze un medicament, menit să împiedice apariția acelor neregularități diastolice pe durata zilelor de examen fizic de la Heidelberg. Totul se desfășurase perfect, deși existase un oarece risc datorită efectelor secundare periculoase ale medicamentului. Takagishi trecuse rigurosul examen medical și în cele din urmă fusese selecționat ca unul din cei doi oameni de știință ai misiunii; celălalt era doctorul David Brown. Nu se mai gândise la această chestiune medicală până cu trei luni în urmă, când Nicole le explicase prima dată despre hotărârea ei de a recomanda folosirea pe parcursul misiunii a sistemului Hakamatsu, în locul obișnuitei scanări săptămânale.

— Vedeti dumneavoastră, explică Takagishi încruntând sprâncenele, dacă s-ar fi folosit vechea metodă, aș fi putut să utilizez același medicament o dată pe săptămână și nici dumneavoastră și niciun alt ofițer biolog nu v-ați fi dat vreodată seama de anomalia mea. Dar un sistem permanent de monitorizare nu poate fi păcălit – medicamentul devine prea periculos când este administrat în mod constant.

Așadar, într-un fel sau altul ai ajuns la o înțelegere cu Hakamatsu, gândi rapid Nicole. Cu ori fără știința lui. Ai trecut în dosar valori care să nu declanșeze alarma în momentul manifestării anormalității tale. Ai sperat că nimeni din cei care vor analiza testele nu va cere un examen biometric complet. Acum înțelegea de ce fusese chemată atât de urgent în Japonia. Și vrei ca eu să-ți păstrez secretul.

— Wakatushi no doryo wa, wakarimasu, spuse blând Nicole în japoneză, pentru a-și exprima simpatia. Îmi dau seama câtă neliniște trebuie să vă provoace. Nu e necesar să-mi explicați în detaliu cum ați falsificat datele sistemului. Făcu o pauză și urmări cum relaxarea se

oglindea pe fața interlocutorului. Dar dacă v-am înțeles corect, ceea ce doriți de la mine este să devin complice al falsului dumneavoastră. Admiteți însă, fără îndoială, că nu pot lua în considerație așa ceva dacă nu mă conving de faptul că „minora dumneavoastră problemă” nu reprezintă o potențială primejdie pentru misiune, în caz contrar voi fi obligată să...

— Madame des Jardins, o întrerupse Takagishi, am cel mai mare respect pentru integritatea dumneavoastră. Niciodată, dar *niciodată* nu v-aș cere să-mi ignorați anomalia cardiacă dacă nu ați fi convinsă că de fapt e o problemă fără importanță. O privi în tăcere câteva secunde. Când mi-a telefonat Hakamatsu, prima reacție a fost să convoc o conferință de presă și să-mi anunț retragerea din misiune. Însă tot gândindu-mă ce voi menționa în declarație, în minte mi-a apărut mereu imaginea profesorului Brown. Un eminent specialist, însă, după părerea mea, un individ prea sigur de propria lui infailibilitate. Cel mai probabil înlocuitor al meu ar urma să fie profesorul Wolfgang Heinrich din Bonn. A publicat multe lucrări excepționale despre Rama, dar el, ca și Brown, crede că aceste vizite sunt pur întâmplătoare, fără a avea vreo legătură cu noi și cu planeta noastră. Pasiunea îi revenise din nou în ochi. Nu pot renunța în acest moment, doar dacă nu mai am altă alternativă. Atât lui Brown cât și lui Heinrich ar putea să le scape dovada de care avem nevoie.

În spatele lui Takagishi, pe cărarea conducând spre principala clădire din lemn a templului, treceau în pas vioi trei călugări budisti. În ciuda frigului, erau îmbrăcați subțire în obișnuitele lor sutane negre-cenușii; în picioarele goale purtau sandale. Omul de știință japonez îi sugeră lui Nicole să-și petreacă restul zilei în biroul medicului său personal, unde putea să studieze dosarul

complet și nefalsificat. Dacă ea era dispusă să coopereze, adăugase Takagishi, îi vor pune la dispoziție toate informațiile într-un cub de date, pentru a le lua în Franța și a le cerceta pe îndelete.

Nicole, care-l ascultase conștiincios pe Takagishi aproape o oră, își concentrează pe moment atenția asupra celor trei călugări ce urcau scările cu hotărâre. *Ochii lor sunt atât de senini*, medită ea. *Viețile lor libere de orice contradicție. O idee fixă poate constitui o virtute, poate ușura răspunsurile.* O clipă fu invidioasă pe acei călugări și pe existența lor bine ordonată. Se întrebă cum ar fi rezolvat ei dilema pusă de doctorul Takagishi. *Nu e unul din ofițerii spațiali, al căror rol este absolut critic pentru succesul misiunii. Și într-un anume fel are dreptate. Doctorii comisiei au fost prea stricți. N-ar fi trebuit niciodată să-l descalifice pe Alain. Ar fi o rușine dacă...*

— Daijobu, zise ea înainte ca el să termine ce avea de spus. Merg cu dumneavoastră să-l văd pe doctor și dacă nu găsesc nimic care să mă deranjeze, iau întregul dosar acasă să-l citesc. Fața lui Takagishi se luminează. Dar vă avertizez, adăugă ea, dacă descopăr în dosar cel mai mic lucru îndoielnic, ori dacă am indicii că ați ascuns vreo informație, atunci vă voi cere să demisionați numaidecât.

— Mulțumesc, vă mulțumesc foarte mult, replică doctorul Takagishi, ridicându-se și aplecându-se în fața colegei sale. Mulțumesc foarte mult, repetă el.

10. Cosmonautul și Papa

Generalul O'Toole nu reușise să doarmă decât maximum două ore, emoția și întârzierea produsă de avionul cu reacție ținându-i trează mintea întreaga noapte. Studiase frumoasele și bucolicele picturi murale de pe peretele opus patului din camera de hotel și numărase toate animalele de două ori. Din păcate, rămăsese la fel de treaz și după terminarea ambelor numărători.

Respiră adânc, sperând să se relaxeze. De ce sunt atât de nervos? *E doar un om ca toți ceilalți de pe Pământ. Ei bine, nu e chiar așa.* O'Toole se așează drept în scaun și zâmbi. Era zece dimineața și se afla într-o mică anticameră a Vaticanului. Urma să aibă o audiență privată cu Locțiitorul lui Hristos pe Pământ, Papa Ioan-Paul al V-lea.

În copilărie, Michael O'Toole visase adeseori să devină într-o bună zi primul Papă nord-american. „Papa Michael” – așa se autointitulase el în lungile după amiezi de duminică, pe când își studia catehismul. Pe măsură ce repeta iarăși și iarăși cuvintele lecțiilor, se și închipuia – după vreo cincizeci de ani – purtând veșmintele și inelul papal, celebrând mese pentru mii de oameni adunați în marile biserici și stadioane ale lumii, redând speranța celor săraci, năpăstuiți, și deznădăjduiți, arătându-le felul în care Dumnezeu îi poate călăuzi spre o viață mai bună.

În tinerețe, lui Michael O'Toole îi plăcuse să învețe; trei subiecte îl intrigaseră în mod special. Nu se sătura niciodată să citească despre religie, istorie și fizică. Mintea sa isteată găsea întotdeauna un mijloc de a face legătura între cele trei discipline. Nu-i păsa defel că epistemologiile religiei și ale fizicii erau diametral opuse. Michael O'Toole nu avea nicio dificultate în a recunoaște ce întrebări ale vieții trebuiau explicate prin legile fizicii și care prin canoanele religiei.

Toate aceste subiecte scolastice se contopeau în studiul creației. La urma urmei, creația constituia începutul tuturor lucrurilor – inclusiv al religiei, istoriei și fizicii. Cum a avut ea loc? A fost Dumnezeu prezent, asemeni poate unui arbitru, în momentul formării universului, cu optsprezece miliarde de ani înainte? Nu El a fost acela ce a furnizat impulsul primordial pentru explozia cataclismică cunoscută sub numele de Big Bang, generând materia din energie? Nu El a prevăzut că atomii

originali și primitivi de hidrogen se vor contopi în uriași nori de gaz, comprimându-se apoi sub efectul gravitației, pentru a deveni stele, unde se vor naște elementele chimice de bază ale vieții?

Iar pe mine nu m-a părăsit niciodată fascinația creației, își spuse în gând O'Toole în vreme ce aștepta audiența papală. Cum s-a întâmplat totul? Care-i semnificația acelei particulare succesiuni a evenimentelor? își aduse aminte de întrebările puse preoților pe când era adolescent. Probabil am decis să nu devin preot, pentru că astfel mi s-ar fi limitat accesul la adevărul științific. Biserica n-a fost niciodată atât de îngăduitoare precum sunt eu cu aparentele incompatibilități dintre Dumnezeu și Einstein.

Cu o seară înainte, un preot american de la Departamentul de Afaceri Externe al Vaticanului îl așteptase la hotel. După prezentare, se scuzase că nu îi răspunsese la scrisoarea expediată în noiembrie, din Boston. Ar fi „ușurat fără îndoială întregul proces” – remarcă în treacăt preotul – dacă ar fi menționat atunci că era vorba de *acel* O'Toole, cosmonaut al misiunii Newton. Cu toate acestea, continuă prelatul, totul se aranjase și Sfântul Părinte se arătase încântat să-l primească în dimineața următoare.

Generalul american se ridică instinctiv în momentul deschiderii ușii de la biroul papal. Preotul care-l vizitase cu o seară înainte pe O'Toole păși grăbit în cameră, părând nervos, și-i strânse repede mâna generalului. Amândoi aruncară o privire spre cadrul ușii unde papa, în obișnuitele sale veșminte albe, tocmai termina o conversație cu un colaborator apropiat. Cu un zâmbet plăcut întipărit pe față, Ioan Paul al V-lea intră în anticameră și-i întinse mâna lui O'Toole. Automat, astronautul se lăsa într-un genunchi și sărută inelul; papal.

— Sfinte Părinte, murmură el, uluit de bătaia nebunească a propriei inimi, mulțumesc că m-ați primit. E cu adevărat o mare onoare pentru mine.

— Și pentru mine, replică papa într-o engleză cu ușor accent. Am urmărit cu mare interes activitatea dumneavoastră și a colegilor dumneavoastră.

Făcu un gest și generalul american îl urmă pe conducătorul bisericii într-o încăpere largă, cu tavan înalt. Un birou masiv, dintr-un lemn negru, se întindea pe o latură a camerei sub un portret în mărime naturală al lui Ioan Paul al IV-lea, omul care devenise papă în zilele întunecate ale Marelui Haos și asigurase lumii și bisericii douăzeci de ani de conducere inspirată și energică. Talentatul venezuelean, poet și istoric, demonstrase lumii între 2139 și 2158 ce forță pozitivă poate reprezenta o biserică bine organizată, într-un moment în care practic toate instituțiile se prăbușeau, nefiind capabile să ajute masele rătăcite de oameni.

Pontiful se așază pe o sofa, invitându-l cu un gest pe O'Toole să ia loc alături. Preotul american părăsise încăperea.

În fața generalului și a papei se aflau marile ferestre deschise pe un balcon suspendat la vreo douăzeci de picioare deasupra grădinilor Vaticanului. În depărtare se vedea Muzeul Vaticanului, unde O'Toole își petrecuse după amiaza precedentă.

— Ați menționat în scrisoare, încep Sfântul Părinte fără a se folosi de niciun fel de notițe, că există o serie de „probleme teologice” pe care doriți să le discutați cu mine. Bănuiesc că sunt legate de misiunea dumneavoastră.

O'Toole îl privi pe spaniolul de șaptezeci de ani, conducătorul spiritual al unui miliard de catolici. Pielea papei era măslinie, trăsăturile ascuțite, părul des și negru de odinioară devenise astăzi în cea mai mare parte sur.

Ochii castanii priveau blând și limpede. *Cu siguranță că nu irosește nicio clipă din timpul său*, gândi generalul, aducându-și aminte de un articol dintr-o revistă catolică, în care unul din cei mai importanți cardinali ai Vaticanului îl lauda pe Ioan Paul al V-lea pentru eficiența sa managerială.

— Da, Sfinte Părinte, răspunse americanul. După cum știți, sunt pe punctul de a pleca într-o călătorie de cea mai mare importanță pentru omenire. Ca un bun catolic, am câteva întrebări pe care m-am gândit că ar fi folositor să le discut cu Eminența Voastră. Făcu o pauză. Desigur că nu mă aștept să-mi oferiți toate răspunsurile. Dar poate că mă veți ajuta un pic cu înțelepciunea voastră, acumulată de-a lungul timpului.

Papa aprobă din cap și așteaptă ca Michael O'Toole să continue. Cosmonautul respiră adânc.

— Problema care nu-mi dă pace e aceea a mântuirii, chiar dacă ea nu-i decât o parte, cred, a chestiunii și mai cuprinzătoare în a împăca ramanii cu credința noastră.

Sprâncenele papei se ridicară și O'Toole își dădu seama că nu începuse prea bine.

— Nu am dificultăți legate de conceptul lui Dumnezeu care i-a creat pe ramani; acesta e ușor de înțeles. Dar au urmat oare ramanii un model similar de evoluție spirituală, trebuind să fie mântuiți - la un moment oarecare al istoriei lor - la fel ca ființele umane de pe Pământ? Și dacă este așa, l-a trimis Dumnezeu pe Iisus, sau pe echivalentul său rămân, să-i salveze de păcate? Reprezintă atunci oamenii o paradigmă evolutivă ce se tot repetă de-a lungul și de-a latul universului?

Zâmbetul papei se lărgi aproape într-un rânjel.

— Dumnezeuule, generale, exclamă el cu umor, chiar că ai pășit fără să te-ncurci într-un vast teritoriu intelectual. Știi că nu am răspunsuri rapide la întrebări

atât de profunde. Specialiștii bisericii discută problemele ridicate de Rama de aproape șaptezeci de ani, iar în ultimul timp aceste cercetări s-au intensificat tocmai datorită descoperirii celei de-a doua nave.

— Dar ce credeți dumneavoastră personal, Sanctitatea Voastră? insistă O'Toole. Creaturile responsabile de construcția acestor incredibile nave spațiale, au comis păcate originare, având astfel nevoie de un salvator? Este istoria lui Iisus unică aici pe Terra, sau ea constituie doar un mic capitol într-o carte de o lungime aproape infinită, acoperind toate ființele raționale și constituind o cerință a mântuirii, în scopul de a obține eterna salvare?

— Nu sunt sigur, replică după câteva secunde Sfântul Părinte. Uneori îmi este aproape imposibil să-mi închipui existența altor forme inteligente de viață în univers. Apoi, de îndată ce-mi dau seama că în mod sigur ele nu ne sunt asemănătoare, mă invadează imagini și figuri ce mă fac să-mi amân judecata referitoare la întrebările teologice tocmai puse. Tăcu un moment, reflectând. Dar cea mai mare parte a timpului, îmi imaginez că și ramanii au avut anumite lecții de învățat la început, că Dumnezeu nu i-a creat nici pe ei perfecți și că într-o anumită clipă a dezvoltării lor, El trebuie să le fi trimis pe Iisus...

Papa își întrerupse discursul și-l privi atent pe generalul O'Toole.

— Da, continuă el cu o voce blândă, am spus Iisus. M-ați întrebat ce cred eu personal. Pentru mine Iisus este atât adevăratul salvator, dar și singurul fiu al lui Dumnezeu. El trebuie să fi fost acela trimis ramanilor, chiar dacă sub o altă înfățișare.

Fața lui O'Toole se însenină la remarca pontifului.

— Sunt de acord cu Eminența Voastră, declară emoționat. Prin urmare ființele inteligente sunt unite,

peste tot în univers, prin aceeași experiență spirituală. Într-un sens foarte, foarte real, presupunând că atât ramanii cât și Ceilalți au fost salvați, suntem cu toții frați. În definitiv, suntem plămădiți din aceleași elemente chimice de bază. Înseamnă că Raiul nu se limitează doar la oameni, ci include toate ființele care au înțeles mesajul Lui.

— Îmi dau seama unde veți ajunge cu această concluzie, replică Ioan Paul. Cu siguranță însă ea nu e universal acceptată. Chiar în interiorul bisericii există persoane cu o concepție complet diferită despre ramani.

— Vă referiți la grupul care se bizuie pe cuvintele Sfântului Michael din Siena?

Papa încuviință din cap.

— Părerea mea, declară generalul O'Toole, este că interpretarea homocentrică îngustă a predicii Sfântului Michael despre ramani e incorectă. Considerând că această navă extraterestră ar fi un vestitor, precum profeții Elias sau Isaia care au prorocit a doua naștere a lui Hristos, Michael nu limita ramanii în a juca doar un rol îngust în istoria noastră și niciun alt rol existențial. Pur și simplu el explica un posibil punct de vedere, dintr-o perspectivă spirituală omenească.

Pontiful zâmbea din nou.

— Văd că ați cheltuit mult timp și energie gândindu-vă la această problemă. Informațiile mele despre dumneavoastră erau doar parțial corecte. Credința în Dumnezeu, biserică și familie sunt toate menționate în dosar, însă doar o mică mențiune se face despre interesul activ pe care-l aveți în teologie.

— Consider că Newton este de departe cea mai importantă misiune din întreaga mea viață. Vreau să fiu sigur că voi servi cu credință atât omenirea cât și pe Dumnezeu. De aceea încerc să mă pregătesc în toate

felurile posibile, inclusiv încercând să descopăr dacă ramanii au sau nu o viață spirituală. Faptul mi-ar putea afecta acțiunile viitoare.

O'Toole făcu o pauză de câteva secunde, apoi continuă:

— Eminența Voastră, au găsit cercetătorii dumneavoastră dovada unei posibile spiritualități rămâne, bazându-se pe analiza datelor primei întâlniri?

Ioan Paul al V-lea clătină din cap.

— Nu chiar. Și, totuși, unul din cei mai devotați arhiepiscopi, un bărbat al cărui zel religios aproape că-l lasă în umbră logica, insistă că ordinea structurală din interiorul primei nave rămâne - simetriile, modelele geometrice, proiectul repetat excesiv și bazat pe numărul trei - sugerează un templu. Ar putea să aibă dreptate. Pur și simplu nu știm. Nu avem nicio mărturie în sprijinul naturii spirituale a ființelor care au creat acea primă navă spațială.

— Uluitor! declară generalul O'Toole. Nu m-am gândit niciodată la așa ceva. Un templu! David Brown ar fi șocat. Generalul râse și se explică: Doctorul Brown insistă că noi, oamenii cei ignoranți, nu vom avea niciodată șansa să determinăm scopul unei astfel de nave, întrucât tehnologia constructorilor e atât de avansată - mult peste puterea noastră de înțelegere - încât ne-ar fi imposibil să-l pricepem, fie și numai parțial. Bineînțeles că după el nici nu poate fi vorba de o religie ramană. Ei ar fi lăsat gogorițele superstițioase undeva în trecut, înainte de a dezvolta capacități de construcție pentru o asemenea navă interstelară.

— Doctorul Brown e ateu, nu-i așa? întrebă papa.

O'Toole aprobă din cap.

— Unul înverșunat. Consideră că întreaga gândire religioasă diminuează funcționarea creierului. Cine nu este

de acord cu punctul său de vedere e socotit un veritabil idiot.

— Și restul echipajului? Au opinii la fel de puternice în această privință ca doctorul Brown?

— El este cel mai gălăgios, deși am impresia că Wakefield, Tabori și Turgheniev îi împărtășesc concepțiile de bază. Mai straniu e că intuiția îmi spune despre Borzov, comandantul nostru, că are o slăbiciune pentru religie. Acest lucru se întâmplă cu mulți dintre supraviețuitorii Haosului. Oricum ar fi, lui Valerii îi face plăcere să mă descoase despre credința mea.

Generalul O'Toole se opri o clipă, în vreme ce recapitula în gând convingerile religioase ale echipajului Newton.

— Europencele, des Jardins și Sabatini, sunt catolice, dar nici printr-un efort de imaginație n-ar putea fi considerate ca fiind evlavioase. Amiralul Heilmann este luteran în ceea ce privește Paștele și Crăciunul. Takagishi e adept Zen. Nu știu nimic despre ceilalți doi.

Pontiful se ridică și se apropie de fereastră.

— Undeva, acolo, există un straniu și minunat vehicul spațial, creat de ființe de pe altă stea, un vehicul ce se îndreaptă către noi. Trimitem un echipaj de doisprezece oameni în întâmpinarea ei. Se întoarce spre O'Toole. Această navă poate fi un mesager al Domnului, dar probabil că numai dumneavoastră veți fi capabil să îl recunoașteți astfel.

Generalul nu răspunse. Papa privi din nou fix pe fereastră și rămase tăcut aproape un minut.

— Nu, fiule, zise el în cele din urmă, cu blândețe, atât pentru sine cât și pentru interlocutorul său. Nu am răspunsuri la întrebările tale. Doar Dumnezeu le are. Trebuie să vă rugați ca el să ofere răspunsurile, atunci când veți avea nevoie de ele. Îl privi în față pe general.

Trebuie să mărturisesc că sunt extrem de încântat să vă știu frământat de aceste chestiuni. Sunt încrezător în faptul că Domnul v-a ales deliberat pentru această misiune.

O'Toole înțelese că audiența se apropia de sfârșit.

— Sfinte Părinte, spuse el, mulțumesc încă o dată pentru bunăvoința de a mă fi primit și de a vă fi irosit timpul cu mine. Sunt profund onorat.

Ioan Paul al V-lea zâmbi și se apropie de oaspetele său. Îl îmbrățișă după modelul european și-l însoți afară din birou.

11. Sfântul Michael din Siena

Ieșirea metroului se afla vizavi de intrarea în Parcul Internațional al Păcii. Scările rulante îl ridicară pe general la nivelul superior, iar din momentul în care păși în lumina după amiezii, văzu în dreapta - la un mai mult de două sute de iarzi - mormântul în formă de dom. În stânga, de cealaltă latură a parcului, în spatele unui complex de clădiri administrative, se zărea partea superioară a vechiului Colosseum roman.

O'Toole pătrunse cu un pas rapid în parc și o luă la dreapta pe drumul ce ducea la mormânt. Trecu de o mică și minunată fântână, parte a unui monument dedicat copiilor lumii, și se opri să privească figurile sculptate, pline de viață, ce se jucau în apa rece. Generalul era plin de nerăbdare. *Ce zi incredibilă, reflectă el. Pentru început, o audiență la papă. Și acum o vizită la mormântul Sfântului Michael.*

Când Michael din Siena fusese canonizat în 2188, la cincizeci de ani după moarte și, poate semnificativ, la trei ani după alegerea lui Ioan Paul al V-lea ca papă, consensul a fost deplin: Parcul Internațional al Păcii părea să fie locul perfect pentru un monument ridicat în onoarea lui. Marele Parc se întindea de la Piazza Venezia până la Colosseum,

șerpuind în jurul și printre puținele ruine ale vestigiilor romane supraviețuitoare holocaustului nuclear. Alegerea amplasamentului exact al monumentului se dovedise un proces delicat. Memorialul celor Cinci Martiri, acei bărbați și femei plini de curaj care se dedicaseră reînstaurării ordinii în Roma în lunile imediat următoare dezastrului, constituise principala atracție a parcului timp de mulți ani. Foarte multă lume considera că nu trebuia permis ca noul monument al Sfântului Michael din Siena să eclipseze semețul pentagon de marmură, ce ocupa din 2155 colțul de sud al parcului.

După lungi discuții s-a hotărât ca monumentul Sfântului Michael să fie amplasat în partea opusă, de nord, a parcului, iar fundația sa așezată în mod simbolic pe epicentrul real al exploziei, la numai zece iarzi de locul unde străjuse statuia lui Traian, vaporizată instantaneu de căldura intensă degajată în centrul mingii de foc. Primul nivel al monumentului rotund era rezervat în întregime meditației și rugăciunii. Naosul central cuprindea douăsprezece firide sau capele mici, șase cu sculpturi și lucrări de artă în stilul clasic romano-catolic, celelalte șase în stilul propriu principalelor religii ale lumii, împărțirea eclectică a parterului fusese dinadins proiectată pentru a alina spiritele multor ne-catolici ce veneau aici în pelerinaj, cu scopul de a cinsti memoria Sfântului Michael.

Generalul nu petrecu mult timp la primul nivel. Îngenunche și spuse o rugăciune în capela Sfântului Petru, apoi privi grăbit celebra sculptură de lemn a lui Buddha așezată într-un colț lângă intrare, ca mulți alți turiști fiind nerăbdător să vadă frescele de la etajul doi. O'Toole fu copleșit de mărimea și frumusețea celebrelor picturi, imediat după ce ieși din lift. În fața lui se ridica un portret în mărime naturală a unei grațioase fete de optsprezece ani, cu un păr lung și blond. Era îngenuncheată într-o

veche biserică din Siena în Ajunul Crăciunului din 2115, având alături, într-un coș așezat pe dușumea, un copilăș cu părul cârlionțat, învelit într-o pătură. Pictura reprezenta noaptea nașterii Sfântului Michael, prima dintr-o serie de douăsprezece panouri cu fresce ce înconjurau complet mormântul și istoriseau viața eroului.

Generalul O'Toole se îndreaptă spre micul chioșc de lângă lift și închirie o audiocasetă de patruzeci și cinci de minute. Pătrată, cu latura de zece centimetri, încăpea ușor în buzunarul hainei. Luă unul din minusculele receptoare și-l introduse în ureche. După ce selectă limba engleză, apăsă butonul marcat „Introducere” și începu să asculte o voce feminină, explicând ceea ce urma să vadă în continuare.

„Fiecare din cele douăsprezece fresce are șase metri înălțime, spunea femeia în timp ce generalul studia trăsăturile micuțului Michael din primul panou. Sala este luminată natural prin niște lucarne speciale și artificial de reflectoarele amplasate în dom. Senzori automați determină condițiile de mediu și combină cele două iluminări, astfel încât vizibilitatea să fie mereu perfectă.

Cele douăsprezece panouri de la acest nivel corespund celor douăsprezece fride ale nivelului anterior. Dispunerea frescelor, în ordinea cronologică a vieții sfântului, urmează sensul orar. Astfel, pictura finală comemorând ceremonia canonizării în 2188 la Roma se află alături de aceea ocazionată de nașterea sa în catedrala din Siena, șaptezeci și doi de ani mai devreme. Frescele au fost realizate de o echipă de patru artiști, inclusiv maestrul chinez Feng Yi, sosit aici în primăvara anului 2190, fără niciun fel de anunț prealabil. În ciuda faptului că era puțin cunoscut în afara Chinei, ceilalți trei artiști – Rosa de Silva din Portugalia, Fernando Lopez din Mexic și Flans Reichwein din Elveția – l-au cooptat imediat pe Feng Yi în

mijlocul lor, luând în considerație superbe schițe pe care acesta le adusese cu el.

O'Toole aruncă o privire prin sala circulară, în vreme ce asculta vocea lirică de pe casetă. În acea ultimă zi a anului 2199, la etajul al doilea al monumentului Sfântului Michael se aflau mai bine de două sute de vizitatori, inclusiv trei grupuri organizate. Cosmonautul american înainta încet, oprindu-se în fața fiecărui panou pentru a-l studia, ascultând totodată explicațiile de pe casetă.

Evenimentele majore ale vieții Sfântului Michael erau descrise în detaliu în fresce. Panourile doi, trei, patru și cinci imortalizau perioada noviciatului ca preot franciscan în Siena, călătoriile de documentare întreprinse în jurul lumii din timpul Marelui Haos, începutul susținutei activități religioase după întoarcerea în Italia, folosirea resurselor bisericii pentru a-i hrăni pe cei flămânzi și a-i adăposti pe cei fără de cămin. Al șaselea panou îl prezenta pe neobositul sfânt în interiorul unui studio de televiziune donat de un bogat admirator american. Aici Michael, cunoscător a opt limbi, își prezentase în repetate rânduri mesajul său de unitate a întregii omeniri, cerându-le celor avuți să aibă grijă de cei mai puțin favorizați de soartă”.

Pe panoul numărul șapte, Feng Yi imortalizase confruntarea de la Roma dintre Michael și bătrânul papă muribund. O capodoperă a contrastului. Folosind cu mare dibăcie culoarea și lumina, artistul transmitea imaginea unui tânăr energic, vioi și plin de inițiativă, blamat în mod greșit de un prelat obosit, a cărui singură dorință era de a-și petrece ultimele zile în pace și liniște. Expresia facială a lui Michael indica două reacții diferite și distincte la ceea ce i se cerea: supunere la ordinele papalității și dezgust la ideea că biserica se dovedea mai interesată de stil și ordine decât de substanță.

„Michael a fost trimis de papă într-o mănăstire din

Toscana, continuă vocea de pe casetă, și aici au avut loc transformările finale ale caracterului său. Panoul numărul opt reprezintă apariția lui Dumnezeu în fața lui Michael, în timpul izolării sale. După mărturisirea sfântului, Dumnezeu i-a vorbit de două ori, prima dată în mijlocul unei furtuni, iar a doua oară în vreme ce un curcubeu magnific se arcuia pe cer. Și în timpul acelei furtuni violente și prelungi a auzit Michael - rostite de Dumnezeu printre nesfârșitele bubuituri ale tunetelor - acele „Legi ale Vieții”, mai apoi reluate de sfânt în serviciului religios de Paște de ia Bolsena. La a doua apariție, Dumnezeu l-a informat că mesajul său va fi răspândit în toate colțurile lumii de către curcubeu și că El însuși „va oferi celor credincioși un semn” în timpul mesei de Paște.

Cel mai faimos miracol din viața lui Michael, prezentat unui miliard de oameni prin intermediul televiziunii, este imortalizat pe al nouălea panou. Pictura îl arată pe Michael ținându-și predica de Paște mulțimilor adunate pe malul lacului Bolsena. O aversă puternică de primăvară îi udă până la piele pe credincioși, cei mai mulți îmbrăcați în familiarele veșminte albastre ce vor deveni asociate cu numele discipolilor sfântului. Dar deși ploaia cade în jurul lui Michael, nici măcar o picătură nu udă amvonul sau echipamentul de sunet care-i amplifică vocea. O rază strălucitoare, perpetuă de soare, scaldă în lumină fața tânărului sfânt, în vreme ce el anunță lumii noile precepte ale lui Dumnezeu. Această transformare dintr-un conducător eminent religios...”

Generalul închise casetofonul și se îndreptă spre panourile zece și unsprezece. Cunoștea restul evenimentelor. După masa din Bolsena, Michael fusese lovit numai de necazuri. Viața i se schimbase brusc. În doar două săptămâni, majoritatea licențelor pentru televiziune prin cablu i-au fost anulate. Presa a început să

publice tot felul de povești de corupție și imoralitate ale tinerilor săi adepți, al căror număr crescuse deja la sute de mii. O tentativă de asasinat fu dejucată în ultima clipă de personalul său. Se făceau tot mai des auzite zvonuri că Michael se autoprocلمase al doilea Christ.

Și astfel conducătorilor lumii li s-a făcut frica de tine. Tuturor. Deveniseși o amenințare la adresa lor prin legile tale ale vieții. Iar ei n-au înțeles niciodată ce ai vrut tu să spui prin evoluția finală. O'Toole se opri în fața celei de-a zecea fresce. O scenă pe care o știa pe de rost. Aproape orice persoană educată din lume ar fi recunoscut-o imediat. Reluările televizate ale ultimelor secunde dinaintea exploziei bombei teroriste erau prezentate în fiecare an pe 28 iunie, prima zi a Sărbătoririi Sfinților Petru și Pavel și rememorarea zilei când Michael Balatresi pierise, alături de aproape un milion de credincioși, în Roma acelei dimineți cumplite de vară a anului 2138.

I-ai chemat la Roma să ți se alăture. Să arăți lumii că toți sunt uniți. Și ei au venit. Al zecelea panou îl prezenta pe Michael în veșmintele sale albastre, pe treptele Monumentului lui Vittorio Emmanuel din Piazza Venezia. Se afla în mijlocul unei predici. În jurul lui, în toate direcțiile se întindea o mare albastră, de la Forumul roman la Via dei Fiori Imperiali conducând la Colosseum. Fețe înflăcărate, excitate, majoritatea tinere, ivindu-se de după monumentalele vestigii ale străvechiului oraș, pentru a zări în fugă imaginea băiatului-bărbat ce îndrăznise să sugereze că poseda o cale - calea Domnului - de a ieși din starea de disperare și deznădejde în care se prăbușise lumea.

Michael Ryan O'Toole, un catolic american de cincizeci și șapte de ani din Boston, se prăbuși în genunchi și plânse - ca multe alte mii de oameni înaintea sa - în clipa când privi panoul unsprezece. Aceeași scenă ca în

fresca precedentă, dar la o oră distanță - o oră *după* ce bomba nucleară de șaptezeci și cinci de kilotone, ascunsă într-o camionetă abandonată lângă Columna lui Traian, explodase acoperind cu noru-i în formă de ciupercă cerul de deasupra orașului. Orice lucru sau ființă pe o rază de două sute de metri de la epicentru fusese vaporizat instantaneu. Nici urmă de Michael, de Piazza Venezia său de uriașul Monument al lui Vittorio Emmanuel. Centrul frescei nu era decât o gaură. În jurul ei, acolo unde vaporizarea nu fusese totală, scene de agonie și oroare ce aveau să zdruncine indiferența chiar și a celor mai egocentrice indivizi.

Sfinte Dumnezeule, rosti printre lacrimi generalul, ajută-mă să înțeleg mesajul vieții Sfântului Michael. Ajută-mă să înțeleg cum pot contribui, într-o măsură oricât de mică, la planurile pe care Le ai pentru noi toți. Luminează-mă pe mine, care mă pregătesc să fiu emisarul Tău către ramani.

12. Ramani și romani

— Așadar, ce părere ai? Nicole des Jardins se ridică și se întoarse încet în rața monitorului. Era îmbrăcată într-o rochie albă, bine ajustată, confecționată dintr-un material supraelastic. Tivul se termina chiar sub genunchi, iar mânecile lungi erau marcate cu o fâșie neagră ce trecea pe sub cot, legând umărul cu încheietura mâinii. Cureaua lată, neagră ca pana corbului, se asorta cu părul și cu pantofii ei cu toc înalt. Un pieptene îi prindea părul la spate, lăsat apoi să cadă liber până aproape de talie. Singura bijuterie era o brățară de aur cu trei rânduri de diamante mici, purtată la încheietura mâinii stângi.

— Arăți superb, *Maman*, îi răspunse de pe ecran Genevieve. Nu te-am mai văzut îmbrăcată la patru ace și cu părul desfăcut. Ce s-a întâmplat cu hainele tale obișnuite? Fetița de paisprezece ani zâmbi ștrengar. La cât

începe petrecerea?

— Nouă treizeci, replică Nicole. Monden de târziu. Probabil nu vom lua masa decât după încă un ceas. Voi mânca ceva la hotel înainte de plecare ca nu cumva să mor de foame.

— *Maman*, nu uita ce mi-ai promis. Săptămâna trecută în *Aujourd'hui* se menționa că Julien LeClerc, cântărețul meu preferat, va fi unul dintre artiștii prezenți. Trebuie să-i spui că fiica ta crede că e absolut *divin*!

Nicole surâse:

— Am s-o fac pentru tine, scumpo, deși foarte probabil că gestul meu se va interpreta cu totul altfel. Din câte am auzit, al tău Monsieur LeClerc crede că toate femeile din lume sunt îndrăgostite de el. Făcu o pauză. Unde-i bunicul? Mi s-a părut c-ai spus că ți se va alătura în câteva minute.

— Aici sunt, declară tatăl lui Nicole în timp ce fața sa prietenoasă și bronzată apăru pe ecran, lângă cea a nepoatei. Tocmai am terminat un capitol din romanul despre Peter Abélard. N-am crezut că vei suna așa devreme. Pierre des Jardins avea șaiszeci și șase de ani: un romancier istoric cu mare succes în ultimii ani, a cărui viață fusese plină de șanse și împliniri de la moartea prematură a soției. Arăți splendid! exclamă după ce-și văzu fiica în toaleta de seară. Ai cumpărat rochia de la Roma?

— De fapt, *Papa*, zise Nicole făcând o nouă piruetă pentru a-și pune în valoare rochia, am cumpărat-o acum trei ani pentru căsătoria lui Françoise. Dar, bineînțeles, n-am avut încă prilejul s-o îmbrac. Crezi că e prea simplă?

— Cătuși de puțin, replică Pierre. Ba cred că-i tocmai potrivită pentru tipul ăsta de petreceri extravagante. Dacă va fi ca cele la care obișnuiam eu să mă duc, atunci fiecare femeie va purta rochia și bijuteriile cele mai scumpe și mai aiurite. Vei ieși în evidență îmbrăcată așa, „simplu”, în alb

și negru. În special cu părul desfăcut. Arăți perfect.

— Mulțumesc, spuse Nicole. Chiar dacă te știu subiectiv, tot îmi place să-ți ascult complimentele. Privi spre tatăl și fiica ei, cele mai apropiate ființe pe care le avea de șapte ani încoace. Sunt cu adevărat neliniștită. Nu cred că am să mă simt așa nici în ziua când voi ajunge pe Rama. Întotdeauna mă simt ca un pește pe uscat la asemenea baluri simandicoase, iar astăzi am un presentiment inexplicabil. Ți aduci aminte, *Papa*, felul cum m-am simțit fetiță fiind, cu o zi înainte să ne moară câinele?

Tatăl ei deveni serios.

— Atunci poate ar fi bine să rămâi la hotel. Prea multe din sentimentele tale s-au adevărit în trecut. Îmi amintesc că mi-ai spus că ceva nu era în regulă cu mama ta doar cu două zile înainte să primesc mesajul...

— Sentimentul nu-i atât de puternic, îl întrerupse Nicole, și, în plus, ce scuză să găsesc? Toată lumea mă așteaptă, în special presa, după spusele Francesei Sabatini. Tipa-i încă iritată că am refuzat să-i acord interviul.

— Ei, în acest caz, du-te. Dar încearcă să te distrezi și tu un pic. Nu lua lucrurile prea în serios în seara asta.

— Și amintește-ți să-l saluți din partea mea pe Julien LeClerc, adăugă Genevieve.

— O să vă simt lipsa la miezul nopții. Va fi prima dată din 2194 când nu petrecem împreună Anul Nou. Nicole făcu o pauză, amintindu-și zilele de sărbătoare petrecute în familie. Aveți grijă, amândoi. Știți cât de mult vă iubesc.

— Și eu te iubesc, *Maman*, strigă Genevieve. Pierre îi făcu semn din mână.

Nicole închise Videofonul și-și privi ceasul. Era opt. Încă o oră până avea să se întâlnească cu șoferul în hol. Se îndreptă spre terminalul computerului să comande ceva de

mâncare. Ceru o supă groasă de legume și o sticlă cu apă minerală. I se răspunse că i se va onora comanda în maximum nouăsprezece minute.

Sunt într-adevăr extrem de nervoasă în această seară, medită Nicole răsfoind paginile *Italiei* și așteptându-și cina. Reportajul principal din revistă îl constituia în fapt un interviu cu Francesca Sabatini. Zece pagini întregi și vreo douăzeci de fotografii diferite ale acestei „la bella signora”. Interviul discuta cele două seriale documentare extrem de reușite ale Francescăi (primul despre dragostea în epoca modernă, al doilea despre droguri și medicamente), accentuând faptul că, chiar în toiul unor întrebări referitoare la stupefiante, Francesca continua să fumeze țigară după țigară.

Nicole citi atent dar în grabă articolul, remarcând aspecte ale personalității Francescăi pe care le trecuse cu vederea până atunci. *Ce o motivează?* Nicole se miră în sinea ei. *Ce dorește în realitate?* Spre sfârșitul interviului, reporterul îi ceruse Francescăi părerea despre cele două femei din echipajul misiunii Newton.

„Mă simt ca și cum aș fi singura femeie din echipaj, replicase Francesca. Nicole reveni asupra paragrafului. Pilotul rus Turgheniev gândește și acționează ca un bărbat, în vreme ce prințesa franco-africană Nicole des Jardins și-a suprimat deliberat propria feminitate, un lucru trist dacă ne gândim cât de femeie frumoasă este”.

Nicole fu puțin necăjită de comentariile directe ale colegei sale. Dar, mai mult decât orice, se amuză. Simți un impuls competitiv, deși se muștră pentru o astfel de reacție copilărească. *La momentul potrivit, am s-o întreb pe Francesca despre acest articol*, își zise zâmbind Nicole. *Cine știe? Poate chiar am s-o întreb dacă seducerea bărbaților căsătoriți o face să fie mai feminină.*

Călătoria de patruzeci de minute de la hotel la Vila

lui Hadrianus situată în suburbiile Romei, nu departe de orașelul balnear Tivoli, se scurse într-o tăcere completă. Celălalt pasager din mașina lui Nicole era Hiro Yamanaka, cel mai taciturn dintre toți cosmonauții. În interviul luat cu zece luni în urmă lui Yamanaka, o frustrată Francesca Sabatini, după zece minute de răspunsuri monosilabice din partea japonezului, îl întrebase pe acesta dacă erau sau nu adevărate zvonurile că el ar fi un android.

— Ce să fiu? întrebase Yamanaka.

— Sunteți android? repetase Francesca cu un zâmbet răutăcios pe față.

— Nu, răspunsese pilotul japonez, al cărui chip rămăsese absolut fără expresie, în lumina puternică a reflectoarelor.

Când mașina părăsi drumul principal dintre Roma și Tivoli pentru a parcurge ultima milă până la Vila lui Hadrianus, traficul se aglomera. Avansau încet, nu numai din cauza nenumăratelor mașini ce aduceau personalități la gală, dar și datorită sutelor de curioși înșirați de o parte și de alta a drumului îngust.

Nicole răsuflă ușurată în clipa în care automobilul intră pe o alee circulară, trase pe dreapta și opri. Dincolo de geamul fumuriu al mașinii vedea un grup de reporteri și de fotografi, pregătiți să se repeadă asupra oricărei persoane ce ar fi coborât. Ușa se deschise automat și ea ieși, strângându-și mai bine în jurul trupului haina neagră din piele de căprioară și fiind atentă să nu-și prindă tocurile pe undeva.

— Cine-i aia? auzi o voce.

— Franco... vino repede aici... e astronautul des Jardins.

Urmă un ropot de aplauze și flash-urile a nenumărate aparate de fotografiat. Un italian plăcut la vedere făcu un pas înainte și apucă mâna lui Nicole. Oamenii se

îngrămădeau în jur, câteva microfoane îi fură întinse sub nas în timp ce era mitraliată din toate părțile de sute de întrebări, în patru sau cinci limbi diferite.

— De ce ați refuzat să acordați un interviu personal?

— Vă rugăm să vă descheiați haina ca să vă vedem rochia.

— Ca doctor, cosmonauții vă respectă?

— Opriți-vă, o clipă numai. Zâmbiți, vă rog.

— Ce părere aveți despre Francesca Sabatini?

Nicole nu scoase niciun cuvânt în vreme ce gărzile de corp îndepărtau oamenii, conducând-o spre o mașinuță electrică acoperită, care începu imediat să urce încetitor o pantă lungă.

O italiancă amabilă le prezenta în engleză împrejurimile. Hadrianus, conducătorul imperiului roman între 117 și 134 d.Hr., construisese această imensă vilă pentru propria sa plăcere. Capodopera arhitecturală, un amestec de stiluri pe care împăratul le întâlnise pe parcursul numeroaselor sale călătorii în cele mai îndepărtate provincii, fusese proiectată de el însuși să ocupe o suprafață de trei sute de acri de câmpie, la poalele dealurilor Tiburtini.

După câte se părea, scurta călătorie printre clădirile străvechi făcea parte din programul festiv al serii. În realitate, ruinele bine luminate sugerau doar vag trecută glorie, deoarece cele mai multe dintre acoperișuri lipseau, statuile decorative fuseseră îndepărtate, iar pereților aspri de piatră le lipsea orice podoabă. Și totuși, de îndată ce mașinuța trecu de ruinele Canopus-ului, monument construit în jurul unei piscine dreptunghiulare în stil egiptean (a cincisprezecea sau a șaisprezecea clădire a complexului, după numărătoarea lui Nicole), Vila începu să-și facă simțită măreția.

Bărbatul care a construit-o e mort de peste două mii

de ani, medită Nicole, amintindu-și de orele de istorie. Una din cele mai inteligente personalități care au trăit vreodată. Soldat, administrator, lingvist. Zâmbi evocându-și povestea lui Antinous. Singur cea mai mare parte a vieții. Cu excepția unei pasiuni scurte, dar devastatoare, încheiate cu o tragedie.

Electromobilul se opri în cele din urmă. Ghidul își sfârșise monologul.

— Pentru a onora marea Pax Romana, lunga perioadă de pace de acum două milenii, guvernul italian, sprijinit de numeroase donații ale unor diverse corporații menționate pe soclul statuii aflate în dreapta dumneavoastră, a decis în 2189 să ridice o replică perfectă a Teatrului Maritim al lui Hadrianus. Poate vă aduceți aminte că am trecut pe lângă ruinele originale la puțin mai înainte. Scopul reconstrucției este de a ne ajuta să ne închipuim cum era o vizită la vilă în timpul vieții împăratului. Clădirea a fost terminată în 2193, fiind folosită de atunci pentru întâlniri și manifestări oficiale!

Oaspeții fură primiți de tineri italieni în ținută de seară, toți la fel de înalți și chipeși, care-i escortară pe ultima parte a traseului, prin Holul Filosofului până în Teatrul Maritim propriu-zis. Avu loc un sumar control la intrare, apoi oaspeții fură lăsați să circule liber, după pofta inimii.

Nicole era încântată de clădirea rotundă, cu un diametru de aproximativ patruzeci de metri. Un inel de apă izola o insulă interioară, unde se ridica o casă spațioasă cu cinci camere și o curte mare, cu o galerie largă cu coloane canelate. Deasupra apei și a galeriei interioare nu exista niciun fel de acoperiș, cerul liber asigurând întregului teatru un sentiment de libertate, în jurul clădirii, oaspeții se amestecară unii cu alții, discutând și servind băuturi; chelneri-roboți din ultima generație circulau de ici colo

încărcați cu tăvi pline cu pahare de șampanie, vin și alte băuturi spirtoase. De cealaltă parte a celor două podețe care legau insula cu galeria și restul teatrului, Nicole observă vreo zece angajați îmbrăcați în alb aranjând bufetul.

O blondă plinuță însoțită de soțul ei, un chelbos nostim și mătăhălos, cu o pereche de ochelari demodați, se apropie rapid de Nicole. Se pregăti să reziste atacului sorbind o înghițitură dintr-un cocteil de șampanie și coacăze negre pe care i-l oferise cu o insistență stranie un robot, câteva minute mai devreme.

— Oh, Madame des Jardins, rosti bărbatul, fluturând din mână și apropiindu-se în mare viteză. Trebuie neapărat să vă vorbesc. Soția mea vă este una dintre cele mai înflăcărate admiratoare. Oprindu-se lângă Nicole, făcu un semn soției. Vino-ncoace, Cecelia, strigă el. Am pus mâna pe ea.

Nicole oftă adânc și se forță să zâmbească. *Va fi una din acele seri exasperante*, își spuse în sine.

În sfârșit, poate mă voi bucura și eu de câteva minute de liniște și pace. Nicole ședea singură la o măsuță într-un colț al camerei, așezată deliberat cu spatele spre ușă. Încăperea se afla spre partea din spate a clădirii de pe insulă, chiar în mijlocul Teatrului Maritim. Nicole înghiți și ultima îmbucătură și o ajută să alunece cu niște vin.

Oftă, încercând fără succes să-și amintească măcar jumătate din persoanele întâlnite în ultima oră. Fusesse ca o fotografie premiată, trecută de la unul la altul și ridicată în slăvi de toată lumea. Fusesse îmbrățișată, sărutată, alintată, ciupită, curtată atât de bărbați cât și de femei; un bogat armator suedez o ceruse chiar în căsătorie, invitând-o la „castelul” său de lângă Göteborg. Nicole de-abia dacă izbutise să scoată un cuvânt. Fața o durea de atâtea zâmbete politicoase, iar vinul și cocteilurile cu șampanie o

amețiseră.

— Ei bine, pe onoarea mea dacă doamna în rochie albă nu-i chiar o colegă, însăși prințesa de gheață, Madame Nicole des Jardins, auzi Nicole o voce familiară alături. Se răsuci și-l văzu pe Richard Wakefield împleticindu-se, lovindu-se de o masă și recâștigându-și echilibrul, agățându-se de un scaun și aproape căzându-i în sfârșit în brațe.

— Îmi pare rău, rânji el, reușind să se așeze lângă ea. Mi-e teamă că am băut prea mult gin cu apă tonică. Luă o înghițitură sănătoasă din paharul care reușise ca prin minune să nu-l verse. Și acum, zise el făcându-i cu ochiul, dacă nu te superi, am să trag un pui de somn înainte de spectacolul cu delfini.

Nicole râse în clipa în care capul lui Richard lovi masa de lemn cu un pocnet sec, iar el simulă pierderea cunoștinței. După câteva secunde, se aplecă jucăușă peste el și-i ridică cu forța o pleoapă.

— Dacă n-ai nimic împotriva, camarade, ce-ar fi să nu treci într-o altă lume înainte să-mi explici puțin chestia asta cu delfinii...

Richard se ridică cu mare efort și începu să-și rotească ochii în cap.

— Adică nu știi? Dumneata, care cunoști întotdeauna *toate* orarele și *toate* procedurile? Imposibil!

Nicole își termină vinul.

— Fii serios, Wakefield. Despre ce vorbești?

Richard deschise una din micile ferestre și-și trecu brațul prin ea, arătând spre întinderea de apă înconjurătoare.

— Marele Dr. Luigi Bardolini se găsește aici împreună cu inteligenții săi delfini. Francesca îl va prezenta peste vreo cincisprezece minute. Se holbă cu dezinvoltură la Nicole. Doctorul Bardolini e pe punctul să

dovedească chiar aici, în această seară, strigă el, că delfinii săi sunt capabili să treacă orice examen de admitere la facultate.

Nicole se retrase și-și privi cu atenție colegul. *Chiar că-i beat. Poate că se simte la fel de nelalocul lui ca și mine.*

Richard privea cu atenție pe fereastră.

— Petrecerea asta-i o veritabilă grădină zoologică, nu-i așa? rosti Nicole după o lungă tăcere. Unde i-au găsit...

— Asta-i, o întrerupse brusc Wakefield, trântind un pumn triumfător în masă. De aia mi-a părut familiar locul de cum am pășit înăuntru. Îi aruncă o privire lui Nicole, care-l măsoara din ochi ca și cum și-ar fi pierdut mințile. E un Rama în miniatură, nu-ți dai seama? El sări în sus, incapabil să-și ascundă bucuria produsă de o asemenea descoperire epocală. Apa din jurul casei e Oceanul Cilindric, galeriile reprezintă Câmpia Centrală, iar noi, frumoasă doamnă, stăm în mijlocul orașului New York.

Nicole începea să priceapă, dar nu putea ține pasul cu gândurile haotice ale lui Richard Wakefield.

— Și ce dovedește această similitudine? se interesă ea cu voce tare. Ce sens are faptul că niște arhitecți muritori au construit acum două mii de ani un teatru pe aceleași principii cu cele utilizate pe nava ramană? Asemănare de natură? Similaritate de cultură? Nu, absolut!

El se opri, conștient de-abia acum că Nicole îl privea fix.

— Matematica! zise el emfatic. Expresia ei sceptică îi spuse că încă nu îl înțelesese pe deplin. Matematica, rosti el iarăși, dintr-odată surprinzător de lucid. Asta este cheia. Aproape cu siguranță că ramanii nu arătau ca noi și la fel de clar e că s-au dezvoltat într-o lume mult diferită de a

noastră. Dar ei trebuie să fi cunoscut aceeași matematică ca și românii.

Fața i se luminează.

— Hah, urlă din nou, făcând-o pe Nicole să sară în sus. Era foarte mulțumit de sine. Ramani și romani. Despre asta-i vorba aici. Și pe undeva pe la mijloc pe scara evoluției se află și modernul Homo Sapiens.

Nicole clătină din cap în vreme ce Richard exulta de bucurie la felul cum îi funcționa mintea.

— Tot nu înțelegi, frumoasă doamnă? întrebă el, întinzând mâna pentru a o ajuta să se ridice de pe scaun. Atunci poate că dumneata și cu mine ar trebui să mergem să vizionăm un spectacol cu delfini, iar eu îți voi vorbi de ramanii de acolo și de românii de aici, de profitori și de regi, de capete pătrate și ceară purpurie de sigiliu, și dacă porcii au aripi ori nu...

13. La mulți ani

După ce toată lumea termină de mâncat și farfuriile fură strânse, Francesca Sabatini apăru în mijlocul curții cu un microfon în mână și petrecu restul de zece minute mulțumind sponsorilor galei. Apoi îl prezintă pe Luigi Bardolini, sugerând că tehnicile pe care le încercase pentru prima dată în a comunica cu delfinii s-ar putea dovedi extrem de folositoare oamenilor, în încercarea de a lua legătura cu civilizațiile extraterestre.

Richard Wakefield dispăruse exact înainte de începutul discursului Francescăi, cu scopul mărturisit de a găsi camera și a mai face rost de ceva de băut. Nicole îl văzu fugitiv cinci minute mai târziu, după ce Francesca își terminase prezentarea. Era înconjurat de două actrițe italiene cu bust bogat, care râdeau în hohote de glumele sale. Flutură din mână spre Nicole și-i făcu cu ochiul, arătând spre cele două femei, ca și cum acțiunile sale s-ar fi explicat de la sine.

Bine pentru tine, Richard, gândi Nicole, zâmbindu-și în sine. *Cel puțin unul dintre noi, neadaptații social, se distrează de minune*. O urmări pe Francesca pășind grațios peste podeț și rugând oaspeții să se îndepărteze de lângă apă, ca să li se facă loc lui Bardolini și delfinilor săi. Francesca purta o rochie neagră strânsă pe corp, care-i lăsa un umăr dezgolit; toaleta o completa o salbă de țechini de aur și o eșarfă aurie, legată în jurul taliei. Părul ei lung și blond era împletit și prins cu uni ac în vârful capului.

Tu aparții cu adevărat acestei lumi, reflectă Nicole, admirând sincer ușurința cu care se mișca Francesca în aglomerația din jur. Doctorul Bardolini își începu prima parte a demonstrației, iar Nicole își îndreptă atenția către întinderea circulară de apă. Luigi Bardolini era unul din acei controversați oameni de știință cu o operă excepțională, dar nu atât de nemaipomenită cum ar fi vrut să se creadă. Pusese într-adevăr la punct o metodă unică de comunicare cu delfinii și izolase treizeci, până la patruzeci de verbe de acțiune printre sunetele scoase de aceste animale. În schimb nu era adevărat, așa cum se pretindea adesea, că doi dintre delfinii săi ar fi putut promova un examen de admitere la facultate. Din păcate, după felul cum se desfășurau lucrurile în sânul comunității științifice internaționale a secolului douăzeci și doi, dacă teoriile cele mai năstrușnice sau cele mai avansate ale cuiva nu puteau fi demonstrate și cădeau în ridicol, atunci și celelalte lucrări ale sale, oricât ar fi fost ele de solide, erau de asemenea discreditate. Acest mod de gândire generase un conservatorism endemic în știință, câtuși de puțin sănătos pentru progresul ei.

Spre deosebire de alți cercetători, Bardolini se dovedea a fi un strălucit om de spectacol. În partea finală a show-ului, cei mai celebri delfini ai săi - Emilio și Emilia -

fură supuși la un test real de inteligență în compania a doi invitați, un bărbat și o femeie aleși la întâmplare. Testul era uimitor de simplu. Pe două (din patru) mari ecrane electronice (o pereche de ecrane în apă, cealaltă în curte) se prezenta o matrice de trei pe trei, având un spațiu alb în colțul din dreapta jos. Celelalte opt careuri prezentau diverse imagini și forme. Delfinii și oamenii supuși testului trebuiau să recunoască modelele în schimbare, deplasându-se pe matrice de la stânga spre dreapta și de sus în jos, apoi să aleagă corect dintr-un set de opt variante prezentate de ecranul pereche, elementul potrivit pentru colțul liber. Participanții dispuneau de câte un minut pentru fiecare problemă. Delfinii din apă, ca și oamenii aflați pe uscatul de deasupra lor, aveau la dispoziție un panou de control cu opt butoane pentru a-și semnaliza alegerea, delfinii folosindu-și boturile ca să le apese.

Primele întrebări se dovediră ușoare, atât pentru oameni cât și delfini. În prima matrice, o singură minge albă se găsea în colțul din stânga sus, două mingi albe în cea de-a doua coloană a primului șir, și trei mingi albe în careul matricei corespunzând primului șir din coloana a treia. Având în vedere că primul element al șirului secund era tot o singură minge, pe jumătate albă și pe jumătate neagră, și că elementul de început al celui de-al treilea șir era o minge de astă dată neagră, se ajungea ușor la concluzia că ceea ce trebuia să se afle în colțul din dreapta jos erau trei mingi negre.

Problemele ulterioare deveniră tot mai complicate. De fiecare dată se adăugau noi elemente de complexitate. Oamenii comiseră prima greșală la a opta matrice, delfinii la a nouă. În total, doctorul Bardolini prezintă șaisprezece matrice, ultima atât de complicată, încât trebuiau recunoscute cel puțin zece modele separate pentru a se

identifica corect elementul lipsă. Scorul final fu egal: oamenii 12, delfinii 12. Ambele perechi se înclină și audiența aplaudă furtunos.

Nicole găsi exercițiul absolut fascinant. Nu era convinsă dacă trebuia sau nu să creadă afirmația doctorului Bardolini că întrecerea ar fi fost corectă, că nu se făcuseră niciun fel de repetiții prealabile; de fapt, pentru ea n-avea nicio importanță. Pe ea o interesa însăși natura competiției; ideea că inteligența putea fi definită în termenii abilității de a identifica modele și direcții de orientare. *Există oare vreo cale de a o măsura?* reflectă ea. *La copii. Sau chiar la adulți.*

Nicole participase la test alături de oameni și delfini. Răspunsese corect la primele treisprezece puncte, îl greșise pe al paisprezecea din cauza unei presupunerii neglijente și tocmai rezolvase numărul cincisprezece, când soneria marcase sfârșitul timpului alocat. Habar n-avea de unde să-l înceapă pe al șaisprezecea. *Și voi, romanilor?* se întreabă în clipa în care Francesca puse mâna pe microfon pentru a-l anunța pe stăpânul inimii lui Genevieve - Julien LeClerc. *Ați fi fost capabili să răspundeți corect la toate cele șaisprezece chestiuni, în a zecea parte din timpul alocat? În a suta parte?* Simți un nod în gât în momentul când realizează întreaga paletă de posibilități. *Sau poate chiar într-o milionime?*

„N-am trăit niciodată până nu te-am întâlnit... N-am iubit niciodată până ce nu te-am zărit...” Dulcea melodie a vechii înregistrări năvali în mintea lui Nicole, aducându-i în fața ochilor o imagine veche cincisprezece ani, un dans cu un alt bărbat, într-o epocă când încă mai credea că dragostea putea cuceri totul. Julien LeClerc interpretează greșit reacția corpului ei și o trase mai aproape de el. Nicole se hotărî să nu se împotrivească. Era deja foarte obosită și, dacă ar fi fost să recunoască adevărul, se simțea

bine în brațele unui bărbat, pentru prima dată în decursul a mai mulți ani.

Își ținuse cuvântul dat Genevievei. Când Monsieur LeClerc își terminase cele câteva cântece din program, Nicole se apropiase de cântărețul francez și-i transmisese mesajul ficei sale. Așa cum anticipase, bărbatul interpretase complet greșit vorbele ei. Continuară să discute în vreme ce Francesca îi anunța pe cei prezenți că până la miezul nopții nu avea să mai fie niciun alt spectacol, fiecare fiind invitat să bea, să mănânce și să danseze după pofta inimii. Julien îi oferise brațul lui Nicole și împreună ieșiseră în galerie, unde dansară în tot acest răstimp.

Julien era un bărbat bine, de vreo treizeci de ani, însă nu constituia genul lui Nicole. Întâi și întâi, se dovedea prea încrezut pentru gustul ei. Vorbea mereu despre sine însuși, nefiind atent atunci când conversația aluneca și spre alte subiecte. Deși un cântăreț talentat, nu poseda alte calități remarcabile. *În schimb*, medită Nicole în timp ce prelungitul lor dans atrăgea privirile celorlalți invitați, *e bun dansator și face mai mult decât să stau singură răsucindu-mi mâinile*. Pe durata unei pauze muzicale, Francesca se apropie de ei.

— Bravo, Nicole, spuse ea, zâmbetu-i larg părând să fie sincer. Îmi pare bine să constat că te distrezi. Îi întinse o mică tavă pe care se aflau o jumătate de duzină de bomboane de ciocolată, acoperite cu o glazură aducând a zahăr. Sunt fantastice. Le-am comandat special pentru echipajul misiunii Newton.

Nicole luă o bomboană și o băgă în gură. Delicioasă.

— Și acum, vreau să-ți cer o favoare, continuă după câteva secunde Francesca. Întrucât n-am reușit să-ți iau un interviu și deoarece scrisorile primite indică faptul că milioane de oameni ard de nerăbdare să afle mai multe

despre tine, crezi că ai accepta să mergem în studioul improvizat aici și astfel să-mi acorzi zece sau cincisprezece minute înainte de miezul nopții?

Nicole o fixă intens. O voce interioară o puneă în gardă, însă mintea îi denatura cumva mesajul.

— Sunt de acord, declară Julien LeClerc în vreme ce ambele femei se examinau reciproc. Presa fie că vorbește întotdeauna despre „misterioasa doamnă astronaut”, fie se referă la tine ca la „prințesa de gheață”. Arată-le ce mi-ai arătat mie în această seară – că ești o femeie normală și sănătoasă ca oricare alta.

De ce nu? decise în sfârșit Nicole, reprimând sfatul vocii interioare. *Cel puțin acordând aici interviul nu-i voi implica pe Papa și pe Genevieve.*

Se îndreptau spre studioul înjghebat de cealaltă parte a galeriei când Nicole îl zări pe Shigeru Takagishi care, sprijinit de o coloană, discuta cu trei oameni de afaceri japonezi îmbrăcați în ținută de seară.

— Doar o clipă, spuse Nicole. Mă întorc imediat.

— Tanoshii shinnen, Takagishi-san, îl salută Nicole. Omul de știință japonez se răsuci surprins, apoi surâse văzând despre cine era vorba. După ce o prezintă pe Nicole asociaților săi și după ce toți se înclinară schimbând politețile de rigoare, Takagishi deschise conversația.

— O genki desu ka? întrebă el.

— O kage sama de replică ea. Nicole se aplecă spre colegul ei japonez și-i șopti la ureche: N-am la dispoziție decât un minut. Vreau să-ți spun că am studiat cu grijă datele dosarului și sunt complet, de acord cu medicul dumitale personal. Nu există niciun motiv să-i anunț pe membrii comisiei despre anomalie.

Doctorul Takagishi arăta de parcă tocmai ar fi fost anunțat că soția sa dăduse naștere unui băiețel sănătos. Vru să-i spună ceva personal lui Nicole, dar își aminti că se

găsea într-un grup de compatrioți.

— Domo arigato gozaimasu, i se adresă el femeii ce deja se îndepărta, ochii săi calzi și umezi transmițând în tăcere profunzimea sentimentelor sale.

Nicole se simțea minunat în timp ce intra în pas de vals în studio, între Francesca și Julien LeClerc. Poză cu plăcere celor câțiva fotografi, în vreme ce signora Sabatini o asigura că totul fusese pregătit pentru interviu. Sorbi câteva înghițituri dintr-un cocteil de șampanie, discutând nimicuri cu Julien. În cele din urmă luă loc alături de Francesca sub luminile orbitoare ale reflectoarelor. *Ce minunat*, continuă Nicole să se gândească la conversația anterioară cu Takagishi, *să pot să ajut un om atât de deosebit*.

Prima întrebare a Francescăi fu destul de nevinovată. O întrebă pe Nicole dacă apropiata lansare o emoționa.

— Bineînțeles, replică ea, continuând prin a face un scurt rezumat al exercițiilor efectuate de echipaj în așteptarea rendez-vous-ului cu Rama II. Interviul se desfășura în întregime în engleză. Întrebările curgeau într-o ordine bine stabilită. Nicole fu rugată să-și descrie atribuțiile de pe parcursul misiunii, ce se aștepta să descopere („Nu prea știu, dar orice aș găsi, va fi extrem de interesant”) și cum de se întâmplase să absolve Academia Spațială. După vreo cinci minute, Nicole se simțea liniștită și mulțumită, părând să fi ajuns pe aceeași lungime de undă cu Francesca.

Apoi Francesca puse trei întrebări personale, una despre tatăl ei, a doua despre mama sa și tribul Senoufo de pe Coasta de Fildeș, și a treia despre viața ei cu Genevieve. Niciuna nu părea dificilă, așa încât ultima întrebare o surprinse complet nepregătită.

— Este evident din fotografia ficei tale că pielea ei este mult mai deschisă decât a ta, spuse Francesca pe

același ton folosit pentru celelalte întrebări. Culoarea pielii lui Genevieve sugerează faptul că tatăl ei e probabil alb. Cine a fost tatăl fiicei tale?

Nicole simți cum pulsul i se mărește brusc. Apoi i se păru că timpul încremenește. Un val puternic de emoție o cuprinse și îi fu frică să nu țipe. O imagine strălucitoare, pasionată, a doua corpuri încolăcite reflectate într-o oglindă uriașă îi fulgeră prin minte, făcând-o să respire cu greutate. Își privi un moment picioarele, încercând să-și recapete sângele rece.

Femeie idioată ce ești, se autogratulă luptând să-și înăbușe sentimentele de mânie, durere și dragoste răscolitoare care se năpustiseră asupra ei asemeni unui val uriaș în timpul fluxului. *Trebuia să-ți fi dat seama*. Din nou lacrimile amenințară să tâșnească și ea se strădui din greu să le oprească. Privi întâi la reflectoare, apoi la Francesca. I se păru că țechinii de aur de pe rochia reporterei se grupaseră într-un model anume: un cap, un cap de pisică uriașă, cu ochii scânteietori și cu o gură plină de dinți ascuțiți, ce tocmai se deschidea hulpavă.

În cele din urmă, după câteva secunde care părură o veșnicie, Nicole simți că-și controlează iarăși emoțiile. Aruncă o privire furioasă Francescăi.

— Non voglio parlare di quello, declară ea calmă. Abbiamo terminato questa intervista. Se ridică, își dădu seama că tremura din tot trupul, așa încât se așeză la loc. Camerele de luat vederi continuau să funcționeze. Respiră adânc câteva clipe. Într-un târziu se ridică de pe scaun și ieși din studioul improvizat.

Voia să dispară, să fugă de toată lumea, să meargă undeva unde să fie singură cu propriile sale sentimente. Julien o apucă de braț.

— Ce cătea! zise el fluturând un deget acuzator în direcția Francescăi. Nicole era înconjurată de o mulțime

de invitați și toți vorbeau în același timp. Îi fu greu să se concentreze în aglomerația aceea.

În depărtare se auzea o melodie pe care o recunoscuseră vag, dar cântecul se termină aproape înainte să-și dea seama că era vorba de „Auld Lang Syne”. Julien o ținea de după umeri și cânta plin de dorință. Totodată conducea un grup de vreo douăzeci de persoane, ce repetau după el cuvintele refrenului. Nicole șopti mecanic ultima măsură și încercă să-și mențină echilibrul. Brusc, două buze umede le acoperiră pe ale ei și o limbă dinamică încercă să-i deschidă gura pentru a pătrunde înăuntru. Julien o săruta febril, aparatele de fotografiat se declanșau încontinuu, zgomotul era cumplit. Capul lui Nicole începu să se învâртеască și simți că se afla pe punctul de a leșina. Se zbatu cu putere, reușind în cele din urmă să se elibereze din strânsoarea lui Julien.

Retrăgându-se, se împletici și se lovi de un Reggie Wilson cât se poate de furios. Acesta o împinse într-o parte, grăbit să ajungă la un cuplu ce schimba săruturi de Anul Nou în lumina orbitoare a flash-urilor. Nicole îl urmări cu o privire dezinteresată, ca și cum ar fi asistat la o reprezentație de teatru, ori ca și cum ar fi fost martoră la unul din propriile sale vise. Reggie îi despărți pe cei doi și-și ridică brațul drept ca și cum ar fi intenționat să-l pocnească pe celălalt bărbat. Francesca Sabatini îl împiedică, în timp ce un jenat David Brown i se desprindea din brațe.

— Ia-ți mâinile de pe ea, ticălosule, urlă Reggie continuând să-l amenințe pe omul de știință american. Și să n-ai impresia că nu știu ce faci. Nicole nu-și credea ochilor. Totul era lipsit de sens. În câteva secunde camera se umplu de agenți de securitate.

Nicole fu una dintre persoanele evacuate fără menajamente din încăperea, în vreme ce se încerca să se

restabilească ordinea. Îndepărtându-se de acolo, trecu din întâmplare pe lângă Elaine Brown, rezemată cu spatele de o coloană, singură-singurică. Nicole o întâlnise și se înțelesese bine cu ea, atunci când fusese în Dallas să discute cu medicul familiei stările alergice ale lui David. Era evident că Elaine se îmbătase și nu avea chef să discute cu altcineva.

— Rahat ce ești, o auzi Nicole murmurând, n-ar fi trebuit să-ți arăt niciodată rezultatele înainte să le public eu însămi. Atunci totul ar fi fost altfel.

Nicole părăsi gala de îndată ce reuși să găsească un mijloc de transport spre Roma. Cu un tupeu incredibil, Francesca încercase s-o însoțească până la limuzină, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Nicole declină scurt oferta colegei sale de misiune și ieși singură din vilă.

Pe drumul spre hotel începu să ningă. Concentrându-se asupra fulgilor de nea ce cădeau continuu, Nicole reuși să-și limpezească îndeajuns mintea ca să evalueze evenimentele serii. De un lucru era absolut sigură. Bomboana de ciocolată conținuse o substanță neobișnuită, cu un efect extrem de puternic. Nu i se mai întâmplase încă niciodată să-și piardă controlul asupra propriilor emoții. *Poate că i-a oferit una și lui Wilson*, medită ea. *Așa s-ar explica în parte accesul lui de furie. Dar de ce? Ce încearcă să obțină procedând astfel?*

Ajunsă la hotel, se pregăti repede de culcare. Dar chiar în momentul când voia să stingă lumina, i se păru că aude o ușoară ciocănitură în ușă. Ascultă atentă și nimic. Crezu că urechile îi jucaseră o festă, când auzi o nouă ciocănitură. Trăgându-și halatul pe ea, se apropie cu grijă de ușa încuiată.

— Cine-i acolo? rosti ea cu o voce puternică, deși nu prea convingătoare. Declină-ți identitatea.

Auzi un fâșăit și o bucată de hârtie împăturită fu

strecurată pe sub ușa. Încă înspăimântată și prudentă, Nicole o ridică și o desfăcu. Pe ea se puteau distinge, în scrierea originală a tribului mamei sale, Senoufo, doar trei cuvinte – *Ronata. Omeh. Here*. Ronata era numele ei în Senoufo.

Cuprinsă brusc de panică, Nicole deschise ușa fără a mai controla pe monitor chipul vizitatorului. La zece picioare depărtare, fixând-o cu o privire intensă, stătea un bătrân zbârcit pe fața căruia erau pictate linii orizontale verzi și albe. Purta un costum complet de ceremonie, asemănător cu o mantie, de culoare verde strălucitor, pe care se aflau pictate o serie de desene liniare fără nicio logică aparentă.

— Omeh! exclamă Nicole, inima bătându-i mai să-i spargă pieptul. Ce faci aici? adăugă ea în graiul tribului Senoufo.

Bătrânul nu spuse nimic. În mâna dreaptă ținea o piatră și o sticluță. După câteva secunde pași hotărât în cameră, privirea lui nedezipindu-se nicio clipă de pe chipul lui Nicole, care se retrăgea pe măsură ce el înainta. Ajunși în centrul camerei, la vreo trei sau patru pași unul de celălalt, bătrânul își înălță ochii spre tavan și începu să intoneze un psalm monoton. Era un cântec ritual Senoufo, o binecuvântare și un descântec, invocat de sute de ani de șamanii tribului pentru a alunga spiritele rele.

De îndată ce-și termină psalmul, bătrânul Omeh își fixă iarăși strănepoata și începu să vorbească foarte încet:

— Ronata, Omeh a simțit un pericol mare în această viață. Stă scris în cronicile tribului că bărbatul a trei veacuri va alunga demonii răi din preajma femeii lipsite de tovarăș. Dar Omeh n-o poate proteja pe Ronata după ce Ronata părăsește regatul Minowe. Uite, spuse el luându-i mâna și așezându-i piatra și sticluța în palmă, astea să stea întotdeauna cu Ronata.

Nicole privi piatra, un oval lustruit și neted de vreo opt inci lungime și patru în lățime și grosime, de culoare crem, cu câteva linii stranii, cafenii, șerpuiind de-a curmezișul. Sticluța verde nu era mai mare decât una obișnuită de parfum pe care orice femeie o poartă în geanta de călătorie.

— Apa Lacului Înțelepciunii o poate ajuta pe Ronata, continuă Omeh. Ronata va ști când e timpul să bea din ea. Dându-și capul pe spate, repetă cu toată seriozitatea încă o dată cântecul, de data aceasta ținând ochii închiși. Nicole ședea lângă el, prea uluită pentru a scoate o vorbă, însă ținând în mână dreaptă piatra și sticluța. De îndată ce termină de cântat, Omeh strigă trei cuvinte pe care Nicole nu le înțelese. Apoi se răsuci brusc pe călcâie și păși repede spre ușa deschisă. Speriată, Nicole alergă în hol tocmai la timp pentru a-i zări mantia verde dispărând în lift.

14. La revedere, Henry

Nicole și Genevieve urcau dealul, ținându-se de mână, prin zăpada cernută lent din cer.

— Ai văzut figura americanului când i-am spus cine ești? râse Genevieve. Fetița era teribil de mândră de mama ei.

Nicole își mută schiurile și bețele pe celălalt umăr; se apropiau de hotel. „Guten Abend”, le salută un bătrân cu un chip perfect de Moș Crăciun.

— Aș vrea să nu te mai repezi să le spui tuturor cine sunt, zise Nicole, fără intenția de a-și dojeni totuși fiica. Uneori e mai plăcut să nu fii recunoscută.

Lângă intrarea hotelului se afla o cămăruță pentru schiuri. Nicole și Genevieve se opriră și-și încuiară echipamentul într-un rastel. Își schimbă bocancii de schi cu niște încălțări mai ușoare și ieșiră din nou în lumina care scădea treptat. Rămaseră pentru o clipă una lângă

cealaltă, privind în josul dealului spre satul Davos.

— Știi, au fost câteva momente astăzi, în timpul cursei aceleia pe pista spre Klosters, când îmi era imposibil să cred că în mai puțin de două săptămâni vei fi undeva acolo - Nicole arătă cu mâna spre cer - îndreptându-mă spre un rendez-vous cu o misterioasă navă spațială extraterestră. Uneori mintea omului refuză adevărul.

— Poate-i doar un vis, declară calm fiica ei.

Nicole surâse. Îi plăcea stilul de joacă al lui Genevieve. De câte ori era copleșită de oboseala unei zile de lucru, putea întotdeauna să conteze pe caracterul simplu al fiicei sale ca să-și recapete buna dispoziție. Formau un trio formidabil, ei trei care locuiau în Beauvois. Fiecare depindea enorm de ceilalți doi. Nicole nici nu voia să se gândească cum îi va afecta despărțirea de o sută de zile.

— Te deranjează că voi lipsi atâta? o întreabă Nicole pe Genevieve în vreme ce intrau în holul hotelului. În jurul focului puternic din mijlocul încăperii se aflau o duzină de oaspeți. Un chelner aproape invizibil, însă foarte eficient, servea băuturi fierbinți. În hotelurile Morosani nu existau roboți, nici măcar pentru room service.

— Dar n-o consider o despărțire, replică vesel Genevieve. La urma urmei, voi vorbi cu tine aproape în fiecare noapte folosind videofonul. Timpul de întârziere va face și mai nostimă situația, dar și mai provocatoare. Trecură pe lângă biroul de recepție de modă veche. În plus, voi fi centrul atenției întregii școli. Subiectul proiectului meu e ca și schițat: un portret psihologic al ramanilor bazat pe conversațiile cu tine.

Nicole zâmbi iarăși și clătină din cap. Optimismul lui Genevieve era întotdeauna contagios. Ce păcat...

— Oh, Madame des Jardins... O voce îi întrerupsese

gândurile. Directorul hotelului îi făcea semn de la recepție, iar Nicole se întoarse către el. Aveți un mesaj. Mi s-a cerut să vi-l remit personal.

Îi înmână un plic simplu. Nicole îl deschise și zări doar o parte infimă dintr-o coroană tipărită pe hârtie. Inima i-o luă razna și închise plicul imediat.

— Despre ce-i vorba, mamă? se interesă Genevieve. Trebuie să fie ceva grozav dacă a fost adusă prin curier special. Nimeni nu mai folosește azi așa ceva.

Nicole încercă să-și ascundă sentimentele.

— Un raport secret despre activitatea mea, minți ea. Curierul a comis o greșală cumplită. Niciodată nu trebuia să i-l fi dat lui Herr Graf, ci numai mie personal în mână.

— Alte date medicale despre echipaj? Genevieve și mama ei discutaseră nu o singură dată rolul delicat al unui ofițer biolog, într-o misiune spațială atât de importantă.

Nicole încuviință din cap.

— Scumpo, ce-ar fi să dai o fugă până sus și să-i spui bunicului că mai întârzii câteva minute. Cinăm așa cum am stabilit, la șapte jumătate. Acum vreau să citesc mesajul și să văd dacă nu necesită un răspuns urgent.

Nicole își sărută fiica și așteaptă până ce ea intră în lift, înainte să iasă din hotel. Se opri sub o lampă de pe strada acoperită de zăpadă și deschise plicul cu mâinile reci. Își stăpânea cu greu tremurul degetelor. *Nebunule, nebun neglijent. După tot acest timp. Și dacă fata ar fi văzut...*

Coroana era aceeași ca în urmă cu cincisprezece ani și jumătate, când Darren Higgins îi înmânase invitația la cină în centrul olimpic de presă. Nicole fu surprinsă de trăinicia emoțiilor sale. Își luă inima în dinți și citi nota de sub coroană.

„Îmi pare rău pentru răgazul atât de scurt. Trebuie să te văd mâine. Exact la amiază. Încălzesc cabana nr. 8 pe

Weissfluhjoch. Vino singură. Henry”.

A doua zi Nicole se afla printre primele persoane care așteptau telecabina spre vârful Weissfluhjoch. Se urcă în cușca de sticlă alături de alți douăzeci de turiști și se rezemă de fereastră, în timp ce ușa se închidea automat. *L-am văzut doar o singură dată în toți acești cincisprezece ani, și totuși...*

Cabina își începu urcușul și Nicole își puse ochelarii de zăpadă. Era o dimineată orbitoare, câtuși de puțin asemănătoare cu acea dimineată de ianuarie de acum șapte ani, când tatăl ei o sunase de la vila din Beauvois. Cu o seară înainte ninsese, iar după multe rugăminți acceptase ca Genevieve să lipsească de la școală ca să se joace în zăpadă. Pe atunci Nicole lucra la spitalul din Tours și aștepta răspunsul la cererea de admitere în Academia Spațială.

Îi arăta fiicei sale de șapte ani cum să facă un înger din zăpadă când Pierre o strigase pentru a doua oară din casă.

— Nicole, Genevieve, e ceva special printre scrisori. Trebuie să fi fost adusă în timpul nopții. Nicole și Genevieve alergaseră spre vilă în hainele lor pline de zăpadă, în vreme ce Pierre proiecta întregul text al mesajului pe videoecranul din perete.

— Extraordinar, exclamase Pierre. Se pare că am fost invitați cu toții la încoronarea regelui Angliei, inclusiv la recepția ce va avea loc după aceea. Extrem de neobișnuit...

— Oh, bunicule, intervenise Genevieve emoționată. Vreau să merg. Putem merge cu toții? Voi întâlni un rege și o regină adevărată?

— Nu există nicio regină, replicase bunicul, doar dacă nu te referi cumva la regina mamă. Regele nu e căsătorit.

Nicole citise invitația de câteva ori, fără să scoată un

cuvânt. După ce Genevieve se calmase și părăsise camera, tatăl ei o îmbrățișase.

— Vreau să merg, declarase ea calm.

— Ești sigură? întrebasese el, făcând un pas înapoi și privind-o scrutător.

— Da, întărise ea.

Henry nu o văzuse niciodată până în seara aceea, își amintea Nicole verificându-și pentru început ceasul și apoi echipamentul, în vederea coborârii pantei pe schiuri. Tata a fost minunat. M-a lăsat să dispar în Beauvois și aproape nimeni n-a știut că aveam un copil, până ce Genevieve nu a împlinit un an. Henry nici măcar n-a bănuț. Nu până în noaptea de la Buckingham Palace.

Nicole se revăzu așteptând împreună cu ceilalți invitați. Regele întârziase, iar Genevieve devenise agitată. În cele din urmă, Henry ajunsese înaintea lor.

— Onorabilul Pierre des Jardins de Beauvois, Franța, cu fica sa, Nicole, și nepoata Genevieve. Nicole se înclinase conform etichetei, iar Genevieve executase o reverență.

— Deci aceasta e Genevieve, constatase regele. Se aplecase doar o clipă, punându-și mâna sub bărbia copilului. Când fetița își ridicase fața, el deslușise ceva familiar. Se răsucise să o privească pe Nicole, o întrebare mută oglindindu-i-se în ochi. Zâmbetul lui Nicole nu dezvăluise nimic. Șamberlanul rostea deja numele următorilor oaspeți. Regele se îndepărtase.

Așa l-ai trimis pe Darren la hotel, își aminti Nicole, plutind o secundă sau două în aer după săritura peste o mică ridicătură de zăpadă. Iar el a fredonat o melodie, s-a învârtit în jur și în cele din urmă m-a întrebat dacă nu doresc să iau ceaiul cu tine. Nicole înfipse cu putere bețele în zăpadă și se opri brusc. „Spune-i lui Henry că nu pot”, își aduse ea aminte că-i răspunsese lui Darren în Londra,

cu șapte ani mai înainte.

Își privi iarăși ceasul. De-abia ora unsprezece, prea devreme ca să se îndrepte spre cabană. Se urcă într-un teleschi și se întoarse înapoi spre vârful.

Trecuseră două minute după ora douăsprezece când Nicole ajunse la mica cabană de la liziera pădurii. Își scoase schiurile, le înfipse în zăpadă și se îndreptă spre ușa din față, ignorând semnele amplasate pretutindeni și menționând EINTRITT VERBOTEN. Ca din pământ apărură doi vlăjgani, unul din ei barându-i pur și simplu drumul spre ușă.

— E-n regulă, auzi ea o voce familiară, este așteptată. Cele două gărzi dispărură la fel de repede precum apăruseră și Nicole îl văzu pe Darren în cadrul ușii, zâmbitor ca întotdeauna.

— Salut, Nicole, spuse el cu aceeași prietenie și sinceritate în voce, Darren îmbătrânise. Câteva şuvițe cărunte îi apăruseră la tâmpile, iar barba sa scurtă nu mai era complet neagră. Ce mai faci?

— Bine, Darren, răspunse ea conștientă că devenea din ce în ce mai nervoasă, în ciuda stăpânirii de sine autoimpuse. Încercă să-și reamintească că acum era o profesionistă, o persoană ce reușise în viață în felul ei, la fel de bine ca și regele pe care urma să-l întâlnească. Cu hotărâre, intră în cabană.

Interiorul era cald. Henry ședea cu spatele la un mic cămin. Darren închise ușa și-i lăsă singuri pe cei doi. Nicole își scoase eșarfa și ochelarii de zăpadă, și își descheie haina. Se priviră fix vreo douăzeci sau treizeci de secunde, fără a scoate niciun cuvânt, niciunul nedorind să întrerupă șuvoiul de emoții ce-i transporta iarăși în minunatele două zile de acum cincisprezece ani.

— Bună, Nicole, rosti în cele din urmă regele. Vocea îi suna moale și caldă.

— Bună, Henry, replică ea. Bărbatul încercă să înconjoare canapeaua ca să se apropie de ea, poate și pentru a o atinge, dar ceva în rigiditatea trupului ei îl determină să se oprească. Se rezemă de o latură a canapelei.

— Nu vrei să iei loc? o invită el.

Nicole clătină din cap.

— Aș prefera să stau în picioare, dacă nu ai nimic împotriva. Așteaptă încă puțin. Privirile li se încrucișară din nou într-o profundă comuniune de gânduri. Se simțea atrasă către el, în ciuda puternicelor avertismente interioare.

— Henry, izbucni ea brusc, de ce m-ai chemat aici? Nu-i normal ca regele Angliei să-și petreacă zilele într-o cabană dintr-o stațiune de munte elvețiană.

Henry păși spre unul din colțurile camerei.

— Ți-am adus un cadou în cinstea celei de a treizeci și șasea aniversări a ta, spuse el aplecându-se cu spatele spre Nicole.

Nicole râse. Tensiunea începea să se risipească.

— Te-ai grăbit cu o zi. Abia mâine-i ziua mea. Dar de ce...

El îi întinse un cub de date.

— Acesta este cel mai prețios cadou pe care l-am putut găsi pentru tine, declară bărbatul serios, și a fost nevoie de o mulțime de mărci din tezaurul regal pentru a-l realiza.

Ea îl privi întrebător.

— De câțva timp sunt îngrijorat în legătură cu misiunea ce te așteaptă... La început nu înțelegeam de ce. Dar cu vreo patru luni în urmă, jucând cărți cu prințul Charles și prințesa Eleanor într-o noapte, mi-am dat brusc seama ce anume mă neliniștea. Intuiția îmi spune că echipajul acesta al vostru va avea, parte de probleme. Știu

că pare o nebunie, mai ales venind din partea mea, însă nu ramanii mă îngrijorează. Megalomanul acela de Brown are probabil dreptate când spune că ramanilor nu le pasă câtuși de puțin de noi. În schimb, ești pe punctul să petreci o sută de zile într-un perimetru izolat cu alți unsprezece...

Își dădu seama că Nicole nu înțelegea la ce se referă.

— Ia cubul. Serviciile mele de informații au alcătuit dosare complete ale tuturor membrilor misiunii Newton, inclusiv pentru tine. Nicole se încruntă. Aceste informații, cele mai multe lipsind din dosarele oficiale ale Agenției Spațiale, îmi confirmă părerea personală că echipajul vostru cuprinde destule personaje instabile. N-am știut ce să fac cu...

— Dar nu e treaba ta, îl întrerupse furioasă Nicole, jignită de intervenția lui Henry în activitatea ei profesională. De ce te amesteci...

— Hei, hei, liniștește-te! replică regele. Te asigur că motivele mele au fost bine întemeiate. Ascultă-mă, probabil nu vei avea nevoie de toate aceste date, însă m-am gândit că ți-ar putea fi de folos într-o zi. Ia-le. N-ai decât să le distrugi, dacă vrei. Tu ești ofițerul biolog. Le poți utiliza așa cum dorești.

Henry își dădea seama că ratase momentul revederii. Se îndepărtă și se așază pe scaun în fața căminului, cu spatele spre Nicole.

— Ai grijă de tine, Nicole, murmură el.

Ea reflectă câteva momente, puse cubul în buzunarul hainei și se apropie de rege.

— Mulțumesc, Henry, zise lăsând să-i cadă mâna pe umărul lui. Bărbatul nu se întoarce, dar ridicându-și mâna îi apucă degetele. Rămaseră nemișcați, în poziția aceea, aproape un minut.

— Câteva lucruri le-au scăpat chiar și specialiștilor mei, declară el cu o voce slabă. În special un fapt care mă

interesa în mod deosebit.

Nicole își auzea bătaile inimii printre pâraiturile buștenilor din cămin. O voce lăuntrică îi șoptea: *Spune-i, spune-i*. Dar o alta, plină de înțelepciune, o povățuia să rămână tăcută.

Ea își retrase degetele încet. Bărbatul se răsuci să o privească. Nicole îi surâse, apoi se îndreptă spre ușă. Își puse eșarfa pe cap și trase fermoarul hainei până sus, înainte de a ieși din cabană.

— La revedere, Henry, rosti ea.

15. Întâlnire

Navele cuplate ale misiunii Newton manevraseră în așa fel încât Rama să ajungă exact în centrul hubloului central al postului de comandă. Vasul extraterestru era imens, de o culoare mată cafeniu-deschis, al cărui corp lung îl constituia un cilindru perfect din punct de vedere geometric. Nicole ședea tăcută alături de Valerii Borzov. Pentru fiecare din ei, această primă imagine a întregului Rama, scăldat de lumina soarelui reprezenta un moment ce trebuia savurat pe îndelete.

— Ai observat vreo diferență? întrebă în cele din urmă Nicole.

— Nu încă, replică comandantul. Arată ca și cum amândouă ar fi ieșit de pe aceeași linie de montaj.

Liniștea se instalează la loc.

— Nu ți-ar place să vezi cu ochii tăi linia aia de montaj? întrebă din nou Nicole.

Valerii Borzov încuviință din cap. Un mic vehicul spațial, asemănător cu un liliac sau cu o pasăre colibri, trecu prin fața hubloului, îndreptându-se spre Rama.

— Sondele teleghidate vor confirma similaritățile. Fiecare are în memorie un set complet de imagini ale lui Rama I. Orice abatere va fi înregistrată și raportată în decurs de trei ore.

— Și dacă nu există variații inexplicabile?

— Atunci procedăm conform planului, răspunse zâmbind generalul Borzov. Facem joncțiunea, intrăm înăuntru și pornim roboții. Aruncă o privire la ceas. Toate acestea ar trebui să aibă loc peste douăzeci și două de ore, cu singura condiție ca ofițerul biolog să certifice că echipajul e pregătit de acțiune.

— Echipajul se găsește într-o formă excelentă, raportă Nicole. Tocmai le-am analizat pentru a doua oară starea fizică. Surprinzător de bune. În afară de anomalii hormonale în cazul celor trei femei, ceea ce de altminteri era de așteptat, nu s-au semnalat niciun fel de neregularități în ultimele patruzeci de zile.

— Deci fizic, lumea este aptă de misiune, rosti gânditor comandantul. Dar din punct de vedere psihologic? Ultimele izbucniri nu te neliniștesc? Le putem considera un rezultat al tensiunii nervoase și al emoției?

Nicole rămase o clipă tăcută.

— Sunt de acord că aceste patru zile scurse de la cuplare au fost mai dificile. Știam, desigur, despre diferendul existent între Wilson și Brown chiar înainte de lansare. L-am rezolvat parțial, plasându-l pe Reggie în nava dumitale pe durata călătoriei, dar acum că am cuplat navele, iar echipajul se găsește mereu laolaltă, cei doi sunt în orice clipă gata să se repeadă unul la celălalt. În special atunci când Francesca e în preajmă.

— Am încercat să vorbesc de două ori cu Wilson cât timp navele au fost separate, explică frustrat Borzov. Nici n-a vrut să mă asculte. Un anume lucru îl supără vizibil foarte tare. Generalul Borzov se îndreaptă spre tabloul de comandă și apăsă câteva taste. O serie de date apărură pe unul din monitoare. Probabil ceva legat de Sabatini, continuă el. Wilson n-a făcut mare lucru pe parcursul zborului, dar jurnalul de bord indică faptul că a petrecut

un număr nemăsurat de mare de ore discutând cu ea prin videofon. Și întotdeauna se afla într-o stare de spirit a naibii de proastă. L-a jignit chiar și pe O'Toole.

Generalul Borzov se răsuci și o privi cu atenție pe Nicole.

— În calitatea ta de medic, aș vrea să știu dacă ai de făcut vreo recomandare „oficială” în ceea ce privește echipajul, mai ales în ceea ce se referă la relațiile reciproce.

Nicole fu surprinsă. Când generalul Borzov îi solicitase această întrevvedere pentru „evaluarea sănătății echipajului”, nu se gândise ca ea va aborda și starea psihică a celor doisprezece.

— Îmi ceri o evaluare psihoprofesională?

— Categorical, replică ferm generalul. Vreau de la tine un raport A5401 care să ateste starea fizică și psihologică a fiecărui membru din echipaj. Regulamentul stipulează clar că ofițerul comandant e obligat să ceară, înaintea fiecărei misiuni, avizul ofițerului biolog cu privire la capacitatea de acțiune a echipajului.

— Dar la simulări nu ai cerut decât datele despre condiția fizică.

Borzov zâmbi.

— Pot să aștept, domnișoară des Jardins, dacă ai nevoie de timp să-ți pregătești raportul.

— Nu, nu, declară Nicole după câteva clipe de gândire. Sunt în măsură să-ți comunic opiniile mele chiar acum, iar de pus pe hârtie la modul oficial o voi face la noapte. Ezită câteva secunde înainte de a continua. Nu i-aș repartiza împreună pe Wilson și Brown în echipă, cel puțin nu de la prima ieșire. Și m-aș feri, deși impresia nu este la fel de puternică, să o includ pe Francesca într-o grupă din care face parte vreunul din cei doi. Astfel de restricții nu se mai aplică nimănui altcuiva.

— Perfect, perfect. Comandantul rânji larg. Apreciez raportul tău, și nu numai pentru că-mi confirmă propriile păreri. După cum vezi, chestiunile pot fi uneori extrem de delicate. Generalul Borzov schimbă brusc subiectul. Și acum am să-ți pun o întrebare de o cu totul altă natură.

— Anume?

— Francesca a fost la mine astăzi dimineață și mi-a sugerat să organizăm mâine seară o petrecere. Argumentul ar fi că echipajul este încordat și are nevoie de puțină relaxare înainte de prima misiune în interiorul lui Rama. Ești de acord?

Nicole reflectă puțin.

— Nu-i o idee rea, replică ea. Tensiunea a crescut vizibil în ultima vreme... Dar la ce fel de petrecere se gândește?

— Un dineu aici, în centrul de comandă. Niște vin, vodcă, poate și o mică distracție. Borzov zâmbi și-și puse mâna pe umărul lui Nicole. Am nevoie de părerea ta profesională, cred că mă-nțelegi.

— Desigur, râse Nicole. Generale, adăugă ea, dacă consideri că a sosit momentul pentru o petrecere cu toți membrii echipajului, atunci voi fi încântată să te ajut...

Nicole își termină raportul și-l introduse în computerul lui Borzov de pe nava militară. Fusese extrem de atentă să caracterizeze problema drept un „conflict de personalitate”, mai degrabă decât orice tip de patologie comportamentală. Pentru Nicole, problema dintre Wilson și Brown era limpede ca lumina zilei: simplă gelozie, eterna hidră cu ochi verzi.

Era sigură că cei doi trebuiau împiedicați să lucreze împreună în timpul misiunilor din Rama. Nicole se învinuia că nu ridicase ea însăși problema în fața lui Borzov. Deși înțelegea că sarcinile ei profesionale includeau și supravegherea stării psihice a echipajului, îi venea greu să

se considere psihiatrul misiunii. *Evit să fac asta deoarece nu constituie un proces obiectiv*, gândi ea. *Nu avem încă senzori care să măsoare evoluția mentală, bună sau rea, a fiecăruia dintre noi.*

Nicole porni de-a lungul coridorului. Era atentă să țină întotdeauna un picior pe podea; devenise atât de obișnuită cu mediul ambiant lipsit de gravitație, încât procedura îi intrase aproape în sânge. Se bucura că proiectanții misiunii munciseră din greu pentru a minimaliza diferențele dintre viața din spațiu și aceea de pe Pământ. Astfel, activitatea astronautilor era mult ușurată, permițându-li-se să se concentreze exclusiv asupra îndatoririlor profesionale.

Cabina lui Nicole se găsea la capătul coridorului. Fiecare astronaut avea apartament separat (rezultat al unor discuții aprinse între echipaj și proiectanți, ultimii insistând că spațiul se folosea mai eficient în cazul cabinelor cu două paturi), foarte mic și bine delimitat. Vehiculul mai mare, denumit de echipaj nava „științifică”, cuprindea opt dormitoare; celălalt, militar, avea cu patru dormitoare mici în plus. În schimb în ambele nave existau încăperi pentru exerciții precum și „holuri”, camere comune înzestrate cu mobilier mai confortabil, cât și cu unele dotări pentru divertisment, inexistente în dormitoare.

Trecând pe lângă camera lui János Tabori, Nicole îi auzi râsetul inconfundabil. Ca de obicei, ușa stătea larg deschisă.

— Chiar te așteptai să schimb nebunii și să-ți las caii stăpâni pe centru? spunea János. Haide, Shig, nu sunt eu maestru, dar învăț din greșeli. M-ai păcălit cu asta într-o partidă mai veche.

Tabori și Takagishi se găseau adânciți în obișnuita lor partidă de șah de după masa de seară. Aproape în fiecare

„noapte” (echipajul menținea o zi de douăzeci și patru de ore, coincidând cu timpul Greenwich) cei doi jucau o oră înainte de a se culca. Takagishi era un maestru bine cotate la nivel internațional, însă mai avea un suflet bun și voia să-l încurajeze pe Tabori. Așa încât aproape de fiecare dată, după ce își crea o poziție solidă, Takagishi permitea adversarului să preia inițiativa.

Nicole băgă capul pe ușă.

— Intră, frumoaso, o invită rânjind János. Privește cum îl distrug pe prietenul meu asiatic în această întrecere pseudocerebrală. Nicole se pregătea să-i explice că se îndrepta spre sala de exerciții, când o creatură stranie, de mărimea unui șoarece mare, se strecură printre picioarele ei în camera lui Tabori. Femeia sări involuntar în sus, în vreme ce jucăria sau ce-o fi fost ea se apropie de jucători.

„Mierloiul negru și glumeț

Cu ciocul lui gălbui.

Și sturzul, meșter cântăreț.

Și sprintenul scatiu...”

Robotul cânta țopăind către János. Nicole se lăsă în genunchi pentru a-l examina pe curiosul nou-venit. Avea capul unui măgar, dar partea de jos a corpului era umană. Continua să cânte. Tabori și Takagishi încetară jocul și izbucniră în râs la vederea expresiei uluite întipărită pe chipul lui Nicole.

— Haide, zise János, spune-i că-l iubești. Așa ar face Titania, regina zânelor.

Nicole ridică din umeri. Micul robot tăcu câteva clipe. Îndemnată încă o dată de János, Nicole murmură „te iubesc” în direcția robotului de douăzeci de centimetri.

Acest Bottom în miniatură se răsuci către Nicole.

— Mi se pare, doamnă, că nu prea aveți de ce mă iubi. Dar, la drept vorbind, iubirea și mintea nu prea duc azi casă bună.

Nicole fu uluită. Întinse mâna să apuce mica figurină, însă se opri auzind o nouă voce.

— Tii! Proști sunt bieții muritori. Și acum, unde-i cel ce-l transformai într-un măgar? Bottom, pe unde-mi umbli?

Un al doilea roboțel, îmbrăcat ca spiriduș, sări în cameră. Observând-o pe Nicole, execută un salt și rămase câteva secunde suspendat în aer, la nivelul ochilor ei, bătând frenetic din micuțele-i aripi.

— Eu mi-s Puck, frumoasa mea domniță; nu v-am zărit pân-acum. Robotul se lăsă să cadă la pământ și amuți. Nicole rămase cu gura căscată.

— Ce naiba... începu ea.

— Sss... o întrerupse János, făcându-i semn să tacă. Arată cu degetul spre Puck. Bottom dormea într-un colț lângă patul său. Puck tocmai îl descoperise și-l împrășcă cu un soi de praf deschis la culoare, scos dintr-un săculeț. Sub ochii uimiți ai celor trei muritori, capul de măgar al lui Bottom începu să se transforme. Plasticul și micile fragmente de metal se rearanjau pur și simplu singure; Nicole fu impresionată de proporțiile metamorfozei. Puck o luă la sănătoasa, exact în momentul când Bottom se trezi cu noul său cap pe umeri și începu să glăsuiască.

— Am avut un vis... nici nu-i trece cuiva prin cap ce vis am avut! Se făcea că eram... dar cine oare spune ce eram? Parcă eram, parcă aveam... omul nu-i decât un nebun în haine de paiată, dacă n-apucă să spună ce era în vis...

— Bravo, bravo, strigă János după ce creatura redeveni tăcută.

— O medeto, adăugă Takagishi.

Nicole se așează pe singurul scaun neocupat și își privi colegii.

— Și când stau să mă gândesc că abia l-am asigurat pe comandant că voi doi sunteți în toate mințile. Făcu o

pauză de două sau trei secunde. N-ați vrea să mă lămuriți și pe mine ce se întâmplă aici?

— Wakefield, explică János. Tipu-i absolut strălucit, dar spre deosebire de alte genii, e și foarte deștept. Și un admirator fanatic al lui Shakespeare. Are o întreagă familie de asemenea indivizi minusculi, deși bănuiesc că Puck este singurul care zboară, iar Bottom unicul capabil să-și schimbe aspectul.

— Puck nu zboară, declară Richard Wakefield pătrunzând în cabină. Poate numai să planeze și asta doar pentru scurt timp. Wakefield părea încurcat. Nu știam că vei trece pe aici, se adresa el lui Nicole. Uneori îi mai distrez pe ăștia doi când joacă șah.

— Într-o noapte, adăugă János văzând-o pe Nicole fără replică, tocmai mă recunoscusem învins în fața lui Shig când am auzit un mare târaboii pe hol. Câteva momente mai târziu Tybald și Mercutio năvăleau în cameră, înjurându-se și încrucișându-și spadele.

— E un hobby? întrebă Nicole după câteva momente, arătând cu mâna micii roboți.

— Draga mea, interveni János înainte ca Wakefield să răspundă, niciodată, dar *niciodată* să nu confunzi o pasiune cu un hobby. Pentru stimatul nostru coleg japonez, șahul nu este un hobby. Și nici acest tânăr din orașul natal al Bardului din Stratford-upon-Avon nu-și creează roboții ca rezultat al unui hobby.

Nicole îi aruncă o privire lui Richard. Încerca să-și imagineze orele de muncă și energia necesară pentru realizarea unor roboți atât de sofisticati ca cei pe care tocmai îi văzuse în acțiune. Fără să mai menționeze talentul și, firește, pasiunea.

— Foarte impresionant, declară ea.

Zâmbetul lui Wakefield îi răspălăi complimentul. Nicole se scuză și se pregăti să se retragă. Dar Puck i-o luă

cu ușurință înainte și se opri în cadrul ușii.

„Umbre suntem, umbre-abia;

De v-am supărat cumva.

Socotiți că am visat

Tot ce v-am înfățișat”.

Râdea din toată inima în timp ce, pășind peste micul drăcușor, își lua rămas bun de la prietenii ei.

În sala de exerciții, Nicole zăbovi mai mult decât se așteptase, în mod obișnuit, treizeci de minute de alergare sau de pedalare susținută pe bicicletă îi erau suficiente să se relaxeze înainte de culcare. Și totuși în seara aceea, gândindu-se la misiunea aflată pe punctul să înceapă cu adevărat, avu nevoie de o perioadă mai lungă pentru a-și calma sistemul hiperactiv. Poate își spunea cuvântul și concentrarea psihică datorată redactării rapoartelor despre Wilson și Brown.

Să mă fi pripit oare? L-am lăsat pe generalul Borzov să-mi influențeze părerea? Nicole era foarte mândră de reputația ei profesională, iar intuiția o ajuta adesea să ia hotărâri importante. Spre sfârșitul exercițiului, se autoconvinsese că procedase așa cum trebuie. Oboseala resimțită o vestea că era gata de culcare.

Zona rezidențială a navei se găsea cufundată în întuneric, doar coridorul fiind luminat. Dând colțul pentru a se îndrepta spre cabină, aruncă din întâmplare o privire în direcția micii încăperi unde păstra rezervele de medicamente. *Ciudat*, socoti ea, întorcându-se să privească încă o dată în lumina slabă a becurilor, *pare-se că am lăsat ușa depozitului deschisă.*

Nicole traversă holul. Într-adevăr, ușa era deschisă. Activase deja încuietoarea automată și se pregătea să închidă ușa, când auzi un zgomot în camera întunecată. Întinzând mâna, Nicole răsuci întrerupătorul, surprinzând-o pe Francesca Sabatini într-un colț, în fața unui terminal

de computer. Monitorul afișa o mulțime de date, iar în mâna Francescăi se afla un flacon subțire.

— Oh, bună Nicole, zise netulburată Francesca, ca și cum ar fi fost normal să stea pe întuneric, lucrând la un computer din depozitul de medicamente al misiunii.

Nicole se apropie încet de computer.

— Ce se întâmplă? rosti ea degajat în timp ce parcurgea cu privirea informațiile de pe ecran. După codurile folosite, Nicole își dădu seama că Francesca ceruse o listă cu anticoncepționalele disponibile la bord.

— Ce-i asta? întrebă acum Nicole arătând cu degetul spre monitor. Vocea îi trăda iritarea. Toți astronauții știau că singura persoană autorizată să pătrundă acolo era ofițerul biolog.

Cum Francesca nu se obosea să-i răspundă, Nicole deveni furioasă.

— Cum ai intrat aici? Doar câțiva centimetri în mica nișă de lângă pupitru le despărțeau pe cele două femei. Nicole se aplecă brusc înainte și smulse sticluța din mâna Francescăi. În vreme ce citea eticheta, reportera își făcu loc în spațiul îngust și se îndreptă spre ușă. Nicole descoperi că lichidul din recipient era destinat provocării avorturilor și se repezi în hol după ea.

— N-ai de gând să-mi explici ce căutai înăuntru?

— Dă-mi, te rog, sticluța, rosti în cele din urmă Francesca.

— Nu se poate, replică Nicole, clătinând din cap. E un medicament foarte puternic, cu efecte secundare considerabile. Ce credeai că faci? Să-l furi, sperând că totul va trece neobservat? De îndată ce aș fi făcut un simplu inventar, mi-aș fi dat seama de dispariția lui.

Cele două femei se priviră fix câteva secunde.

— Uite ce-i, Nicole, rosti Francesca încercând să zâmbească, problema-i foarte simplă. Spre marea mea

mâhnire, am descoperit de curând că sunt însărcinată. Vreau să scap de copil. E o chestiune strict personală și nu doresc să te implic nici pe tine și nici pe altcineva din echipaj.

— Nu se poate să fii însărcinată, replică rapid Nicole. Mi-ai fi dat seama din datele biometrice...

— Sunt doar în patru sau cinci zile și sunt sigură. Simt deja schimbările produse în corpul meu. În plus, este momentul propice din lună.

— Cunoști procedura corectă pentru orice problemă de sănătate, zise Nicole după o scurtă ezitare. Folosindu-ți propriile cuvinte, ar fi fost o problemă foarte simplă dacă ai fi venit direct la mine. Mai mult ca sigur că ți-ai fi respectat dorința de confidențialitate. Însă acum m-ai pus în fața unei dileme...

— Ce-ar fi să termini cu prelegerea asta birocratică, i-o tăie scurt Francesca. Nu mă interesează deloc blestematele de reguli. Un bărbat m-a lăsat însărcinată și intenționez să scap de copil. Și acum ai de gând să-mi dai sticluta, sau trebuie să găsesc alt mijloc să-mi rezolv problema?

Nicole se simți insultată.

— Știi că ai tupeu? Chiar te aștepti să ți-o dau și să mă prefac că nu s-a petrecut nimic? Fără să pun întrebări? Nu ți-o fi pasând ție de propria ta viață și sănătate, dar eu una am altă părere. Trebuie să te examinez, să-ți verific datele medicale, să determin vârsta embrionului – atunci și numai atunci s-ar putea să iau în considerație prescrierea unui tratament. Pe lângă asta, mă văd obligată să-ți atrag atenția că există implicații morale și psihologice...

Francesca râse cu poftă.

— Mai scutește-mă cu implicațiile tale, Nicole. N-am nevoie de concepțiile morale ale unei reprezentante a protipendadei din Beauvois ca să-mi arate drumul în viață.

Felicitări pentru că ți-ai crescut singură fiica. Situația mea e cu totul diferită. Tatăl acestui copil nu și-a luat dinadins niciun mijloc de precauție, gândindu-se că dacă voi rămâne gravidă, dragostea mea pentru el va renaște. Numai că a calculat greșit. Copilul nu este dorit. Trebuie să fiu mai explicită?

— Destul, o întrerupse Nicole, ținându-și dezgustată buzele. Nu mă interesează detaliile vieții tale intime. Eu trebuie doar să decid ce este mai bine pentru tine și pentru misiune. Făcu o pauză. În orice caz, insist să te examinez cu atenție, ceea ce va necesita și câteva imagini pelviene interne. Dacă refuzi, nu-mi voi da autorizația pentru avort. Și desigur, voi fi obligată să întocmesc un raport complet...

Francesca râse.

— Nu trebuie să mă ameninți. Nu sunt *atât* de proastă. Dacă te simți mai bine plasându-mi sofisticatul tău echipament între picioare, ești invitata mea. Dar hai s-o facem. Vreau să scap de copil înainte de prima recunoaștere în interiorul lui Rama.

În următoarea oră aproape că nu schimbă un cuvânt. Intrară împreună în mica infirmierie, unde Nicole utilizează o serie de echipamente extrem de sensibile pentru a determina existența și mărimea fătului. Îi făcu și un test pentru a-i determina capacitatea de rezistență la lichidul abortiv. Fătul avea cinci zile. *Cine ar putea fi tatăl?* se întreabă Nicole în vreme ce privea pe monitor. Chiar la puterea de mărire a microscopului, nu-ți dădeai seama că celulele acelea reprezentau o ființă vie. *Dar ești deja viu. Și viitorul îți este programat în gene.*

Nicole listă simptomele fizice la care se putea aștepta Francesca de îndată ce lua medicamentul. Fătul va fi evacuat, respins de propriul ei corp în termen de douăzeci și patru de ore. Era posibil să sufere de câteva crampe

ușoare, împreună cu menstruația normală așteptată imediat după aceea.

Francesca bău lichidul fără nicio ezitare. În timp ce pacienta se îmbracă, Nicole își amintea momentele când bănuise prima dată că rămăsese gravidă. *Nici măcar o dată nu am luat în calcul... și nu deoarece tatăl era un prinț. Nu. A fost o problemă de responsabilitate. Și de dragoste.*

— Știu ce gândești, rosti Francesca pregătindu-se de plecare. Stătea în ușa infirmeriei. Nu-ți irosi timpul cu astfel de nimicuri. Ai și așa destule probleme de-ale tale.

Nicole nu-i răspunse.

— Așadar, mâine micul bastard va fi mort, declară rece Francesca Sabatini; ochii îi erau obosiți și mânioși. Un lucru al naibii de bun. Lumea n-are nevoie de încă un copil pe jumătate negru.

Reportera nu așteaptă replica lui Nicole și se făcu nevăzută.

16. Rama, Rama care arzi

Coborârea decurse lin și fără incidente. Urmând instrucțiunile comandantului Norton înregistrate eu șaptezeci de ani în unire, generalul Borzov ordonase lui Yamanaka și Turgheniev să piloteze nava spre punctul de contact situat chiar la exteriorul discului de o sută de metri, centrat pe axa de rotație a gigantului cilindru. O serie de structuri joase, în formă de montanți, menținură temporar vasul sosit de pe Pământ într-o poziție fixă, contracarând ușoara forță centrifugă creată de rotația lui Rama. Doar zece minute și Newton se trezi atașat bine de ținta sa.

Discul constituia, după cum se anticipase, chepengul exterior al unei ecluze. Wakefield și Tabori porniră de pe Newton în echipament EVA și începură să caute roata încastrată în perete. Dispozitivul, permițând manevrarea

manuală a ecluzei, se afla exact în locul unde trebuia să fie. Răsucit, el dezveli o deschizătură în blindajul exterior al lui Rama. Neconstatând diferențe în construcția exterioară a lui Rama II față de predecesorul lui, cei doi cosmonauți își continuară drumul spre interior.

Patru ore mai târziu, după parcurgerea de nenumărate ori a unei jumătăți de kilometru de coridoare și tuneluri, care legau imensul interior scobit al navei extraterestre cu ecluza exterioară, cei doi bărbați terminară de deschis cele trei uși cilindrice redundante. Devenise operațional și sistemul special pentru transportul oamenilor și materialului de pe Newton în interiorul lui Rama. Transportorul fusese proiectat de inginerii de pe Pământ în așa fel încât să alunece pe canelurile paralele practicate de ramani cu cine știe câte secole înainte, în pereții tunelurilor periferice.

După o scurtă pauză de masă, Yamanaka se alătură lui Wakefield și Tabori, pentru a pune toți trei la punct stația de comunicații Alfa la capătul interior al tunelului. Tipurile de antene fuseseră cu grijă proiectate astfel încât, dacă al doilea vehicul rămân era identic cu primul, circuitul duplex să fie posibil între cosmonauții aflați oriunde pe scări sau în jumătatea nordică a Câmpiei Centrale. Planul principal de comunicații prevedea amplasarea unei alte stații-releu, Beta, lângă Oceanul Cilindric. Aceste două stații urmau să asigure legăturile din Semicilindrul Nordic, fiind capabile să emită chiar până la insula New York-ului.

De îndată ce stația-releu Alta fu verificată, Brown și Takagishi își ocupară locurile în centrul de comandă. Începură pregătirile pentru lansarea primelor sonde. Takagishi era vizibil nervos și agitat când termină testele premergătoare. În schimb, Brown părea relaxat și cât se poate de calm. Francesca Sabatini ședea în fața

nenumăratelor monitoare, gata să aleagă cele mai bune imagini pentru a fi retransmise pe Pământ.

Generalul Borzov anunță personal principalele puncte ale programului. Făcu o pauză dramatică, înainte de a da ordinul de lansare a celor două sonde în golul întunecat al lui Rama. Câteva secunde mai târziu, ecranul principal din centrul de control, prezentând imagini venite direct de la sonda ghidată de David Brown, fu inundat de strălucirea rachetei de semnal. După ce lumina deveni mai suportabilă, se distinseră primele imagini luate cu un obiectiv cu deschidere panoramică. Se hotărâse cu mult înainte ca aceste prime imagini să se fixeze pe Semicilindrul Nordic, acoperind întreg teritoriul cuprins între capătul în formă de cupă pe unde pătrunseseră înăuntru, până la Oceanul Cilindric din mijlocul lumii artificiale. Imaginea stop-cadru de pe ecran copleșea. Una era să citești despre Rama sau să participi la teste simulate pe o replică a originalului, și alta era să te afli ancorat de gigantica navă, în apropierea orbitei lui Venus, aruncând o primă privire în interior...

Familiaritatea priveliștii nu-i reducea cu nimic măreția. Din capătul cupei, începând de la tuneluri, o succesiune de terase și rampe se desfășurau în formă de evantai, făcând legătura cu partea principală a cilindrului rotitor. Trei punți late, asemănătoare cu niște șine largi de cale ferată, tăiau cupa în trei, fiecare din ele continuându-se prin scări enorme, cu mai bine de treizeci de mii de trepte. Combinațiile punte-scară emanau cu trei spițe de umbrelă, plasate la distanțe egale, asigurând o modalitate de urcare și coborâre între centrul plat al craterului și vasta câmpie ramană Centrală, întinsă pe peretele cilindrului.

Jumătatea nordică a Câmpiei Centrale umplea cea mai mare parte a ecranului. Întinderea imensă era divizată

în zone rectangulare de dimensiuni diferite, cu excepția celor din apropierea „orașelor”. Cele trei orașe vizibile în imagine - concentrări de obiecte înalte și zvelte, asemănătoare cu clădirile ridicate de mâna omului și legate prin ceea ce păreau a fi autostrăzi amplasate pe marginea câmpurilor - fură imediat recunoscute de membrii echipajului drept Paris, Roma și Londra, așa cum fuseseră ele numite de primii exploratori. La fel de izbitoare apăreau lungile și drepte caneluri ale Câmpiei Centrale. Aceste trei canale liniare, lungi de zece kilometri și late de o sută de metri, erau egal distanțate în jurul curburii lui Rama. Pe durata primei întâlniri cu nava extraterestră, ele constituiseră sursele de lumină, aprinzându-se la scurt timp după topirea oceanului.

Spre marginea ecranului se zărea straniul ocean, acea întindere de apă înconjurând complet cilindrul uriaș. Așa cum se așteptaseră, era încă înghețat, iar în mijlocul său se ridica misterioasa insulă acoperită de zgârie-nori, insulă botezată New York încă de la descoperirea ei. Clădirile amenințătoare se întindeau până dincolo de marginea ecranului, provocând parcă să fie cercetare din apropiere.

Întregul echipaj fixă imaginea circa un minut. Apoi doctoral David Brown începu să vocifereze:

— Foarte bine, Rama, rosti el cu voce mândră. Cred că vedeți, necredincioșilor, strigă destul de tare pentru a se face auzit de oricine, este *exact* ca primul.

Camera video a Francescăi se răsuci spre el ca să-i immortalizeze încântarea. Cea mai mare parte a echipajului era încă fără grai, pironită locului de detaliile dezvăluite pe monitor.

Între timp, sonda ghidată de Takagishi transmitea fotografii ale zonei situate imediat sub tunel, luate sub unghi mic. Imaginile erau retransmise pe ecranele

secundare plasate de jur-împrejurul centrului de control, urmând să fie folosite pentru reverificarea proiectelor infrastructurii de comunicații și transport ce avea să fie amplasată în interior. Acesta reprezenta adevăratul „obiectiv” al primei faze a misiunii – compararea miilor de imagini înregistrate de cele două sonde, cu cele deja existente luate pe Rama I. Deși cele mai multe comparații puteau fi executate digital – și deci automat – întotdeauna aveau să existe diferențe necesitând intervenția umană. Chiar dacă cele două vehicule spațiale erau absolut identice, intensitatea luminoasă diferită în momentul efectuării fotografiilor putea conduce la concluzii eronate.

Două ore mai târziu, ambele sonde reveniseră la baza și se trecuse la efectuarea unui inventar sumar al fotografiilor. Nu existau diferențe structurale majore între Rama II și predecesorul său – cel puțin până la mărimea de o sută de metri. Singura zonă unde se observau modificări semnificative la acea rezoluție a imaginii era însuși Oceanul Cilindric, știut fiind că reflexia gheții constituia un fenomen greu de analizat cu un algoritm de comparare digital. Ziua fusese lungă și obositoare. Borzov anunță că sarcinile fiecărui membru al echipajului aveau să fie afișate într-un ceas și că „dineul special” va avea loc în centrul de control, peste două ceasuri.

— Nu poți face așa ceva, strigă un David Brown extrem de mânios, dând buzna în biroul comandantului fără a bate la ușă și agitând în aer imprimatul cu sarcinile misiunii.

— Despre ce vorbești? replică generalul Borzov, deranjat de intrarea grosolană a doctorului Brown.

— Trebuie să fie o greșeală, continuă Brown, coborând de această dată vocea. Doar nu te aștepți să rămân pe Newton în timpul primei ieșiri. Văzând că generalul Borzov nu răspunde, omul de știință american

schimbă tactica. Vreau să știi că nu accept. Și nici cei de la Agenția Spațială n-o vor face.

Borzov se ridică din spatele biroului.

— Închide ușa, doctore Brown.

David Brown trânti ușa glisantă.

— Și acum *dumneata* ai să mă asculți cu atenție, continuă generalul. Nu-mi pasă câtuși de puțin pe cine ai dumneata în conducerea Agenției. Eu comand această misiune. Dacă vei continua să te porți ca o primă donna, voi avea grijă personal să nu pui *niciodată* piciorul în interiorul lui Rama.

Brown coborî și mai mult vocea.

— Am dreptul să cer o explicație, zise el cu o ostilitate transparentă. Sunt primul om de știință de pe această navă. Și mai sunt purtătorul de cuvânt al misiunii Newton față de mass-media. Cum ai să justifici lăsarea mea la bordul navei, în vreme ce alți nouă astronauți intră în Rama?

— Nu trebuie să-mi justific deciziile, replică Borzov, gustând pentru moment autoritatea pe care o avea față de american. Aplecându-se înainte, reluă: Dar, pentru a se înregistra în procesul verbal și pentru că am anticipat copilăreasca dumitale izbucnire, îți voi spune de ce nu vei participa la prima ieșire. Ea are două obiective importante: stabilirea infrastructurii de comunicații și transport, precum și examinarea detaliată a interiorului, pentru a confirma presupunerea că această navă e identică cu cealaltă...

— Lucrul a fost deja confirmat de sonde, întrerupse Brown.

— Doctorul Takagishi nu-i de aceeași părere, ripostă Borzov. El consideră că...

— La dracu', generale, Takagishi nu va fi mulțumit până ce fiecare centimetru pătrat din Rama nu va fi

dovedit identic cu cel de pe prima navă. Ai văzut rezultatele sondelor. Mai ai cumva dubii...

David Brown se opri în mijlocul propoziției. Generalul bătea darabana cu degetele în birou, fixându-l cu o privire înghețată.

— Și acum ai de gând să mă lași să termin? rosti într-un sfârșit Borzov. Așteaptă câteva secunde, apoi continuă: Orice ai crede, Takagishi este considerat expertul numărul unu în ceea ce privește interiorul rămân. Afirmția dumitale că ai cunoaște la fel de bine detaliile nu stă câtuși de puțin în picioare. Am nevoie de toți cei cinci ofițeri pentru a lucra la infrastructură. Cei doi reporteri trebuie să intre în Rama nu numai deoarece au atribuții distincte, dar și pentru că atenția întregii lumi este mereu ațintită asupra noastră. Și consider că e esențial pentru evoluția ulterioară a misiunii ca eu însumi să pătrund în navă cel puțin o dată - am hotărât s-o fac *acum*. Întrucât regulamentul indică clar că cel puțin trei membri din echipaj trebuie să rămână în permanență în exteriorul lui Rama, nu-i greu de imaginat cine...

— Nu mă protestezi nici măcar pentru o clipă, îl întrerupse brutal Brown. Știu despre ce-i vorba. Ai plănuit o scuză aparent logică ca să ascunzi adevăratul motiv al excluderii mele. Ești gelos, Borzov. Nu suporti gândul că cei mai mulți mă consideră *pe mine* adevăratul conducător al expediției...

Comandantul îl fixă mai bine de cincisprezece secunde fără a scoate o vorbă.

— Știi, doctore Brown, declară el în cele din urmă, te compătimesc. Ești extrem de talentat, dar această calitate este depășită de propria ta supraapreciere. Dacă n-ai fi un așa... De data aceasta fu rândul lui Borzov să se oprească în mijlocul propoziției. Privi în altă parte. Apropo, știind că odată întors în cabină te vei plânge imediat celor de la ASI,

trebuie să te informez că raportul ofițerului biolog recomandă expres să nu fi utilizat în misiune alături de Wilson – datorită animozității pe care ați demonstrat-o unul față de celălalt.

Ochii lui Brown se îngustară.

— Adică Nicole des Jardins a întocmit un raport oficial, menționând expres numele meu și al lui Wilson?

Borzov încuviință din cap.

— Căteaua, murmură Brown.

— Întotdeauna-i altcineva de vină, nu este așa, doctore Brown? Întrebă generalul Borzov, zâmbindu-i larg.

David Brown se răsuci pe călcâie și ieși vijelios.

Generalul era într-o excelentă dispoziție; sugestia Francescăi fusese oportună, între astronauții care ancorau cu îndemânare măsuțele de podeaua centrului de control se făcea simțit un real spirit de camaraderie.

David Brown nu participă la petrecere. Rămase în cabina sa, în vreme ce ceilalți unsprezece membri ai echipajului se delectau cu vânat și garnitură de orez. Francesca anunță cu stângăcie că Brown nu se simțea „în apele sale”, dar când János Tabori se oferă voluntar să verifice indispoziția americanului, reportera adăugă grăbită că suferindul dorea să fie lăsat singur După câteva pahare de vin, János și Richard Wakefield o tachinau pe Francesca la un capăt de masă, în timp ce la celălalt Reggie Wilson și generalul O’Toole se angajaseră într-o dispută aprinsă referitoare la viitorul sezon de baseball. Așezată între generalul Borzov și amiralul Heilmann, Nicole le asculta amintirile despre operațiunile lor de menținere a păcii în zilele timpurii de după Haos.

Francesca se scuză imediat după terminarea cinei și dispăru câteva minute împreună cu Takagishi. Când se reîntoarse, îi rugă pe toți să-și răsucească scaunele în așa fel încât fiecare să poată urmări principalul ecran de pe

perete. După stingerea luminilor, ea și Dr. Takagishi proiectară pe monitor o imagine completă a exteriorului lui Rama. Numai că de data aceasta nu mai era vorba de acel cilindru cafeniu închis pe care-l văzuseră cu toții mai devreme. Nu, acum Rama era inteligent colorată cu ajutorul unor subrutine de prelucrare a imaginilor; devenind un cilindru negru cu dungi galben-aurii. Capătul cilindrului aproape că semăna cu o față omenească. În sală se lăsă pentru moment tăcerea, în mijlocul căreia Francesca începu să recite:

*„Tigru, tigru care arzi
În ai nopții codri-nalți.
Cine-a pus a lui vecie
În temuta-ți simetrie?”*

Nicole des Jardins simți un fior rece pe șira spinării auzind-o pe Francesca începând următoarea strofă:

*„Pe ce pisc, pe care văi
Arse foc din ochii tăi?”*

La urma urmei, asta reprezintă adevărata întrebare, gândi Nicole. Cine a construit această navă de proporții uriașe? Cine este mult mai important pentru destinul nostru decât de ce.

*„Lanț a fost, ciocan, ilău.
De-a croit creierul tău?
Cine-a strâns, cine-ndrăznește.
Spaima ucigașă-n clește?”*

De cealaltă parte a mesei, generalul O'Toole era și el vrăjit de recitarea Francescăi. Aceleași probleme fundamentale ce-l sâcâiau de când depusese cererea de admitere în echipajul misiunii Newton îi reveniră iarăși în minte. *Sfinte Dumnezeule, cum se încadrează ramanii în universul Tău? I-ai creat pe ei la început și abia apoi pe noi? Sunt ei care cumva verii noștri? Și pentru ce i-ai trimis aici?*

*„Stelele cu lănci aruncă
Sau e-n lacrimi bolta-adâncă?
Cel ce te-a creat, la fel
A surâs creând pe miel?”
(The Tiger – William Blake)*

După ce Francesca termină de recitat poemul urmă o scurtă tăcere, apoi aplauze furtunoase. Reportera menționează grațios că doctorul Takagishi îi pusese la dispoziție modalitatea de procesare a imaginilor, iar plăcutul japonez se înclină jenat în fața colegilor. János Tabori se ridică în picioare.

— Cred că sunt în asentimentul tuturor, Shig și Francesca, în a vă felicita pentru originala și profunda voastră realizare, declară el rânjind. Aproape că m-ați determinat să iau în serios ce vom întreprinde mâine.

— Și pentru că veni vorba de mâine, spuse ridicându-se în picioare generalul Borzov și agitând în aer o sticlă destupată de vodcă ucraineană, din care trăsese deja două înghițituri bune, acum e momentul să toastăm – știți, un vechi obicei rusesc. Am adus cu mine doar două sticle din această comoară națională și intenționez să le împart cu dumneavoastră, prieteni și colegi ai mei, cu acest prilej cu totul special.

Întinse ambele sticle generalului O'Toole, care folosi neîndemânatic aparatul de dozat lichide ca să umple micile cupe acoperite, trecute din mână în mână.

— Cum Irina Turgheniev cunoaște bine, continuă comandantul, pe fundul fiecărei sticle de vodcă ucraineană se găsește câte un mic vierme. Legenda spune că cel care mănâncă viermele va căpăta puteri deosebite în următoarele douăzeci și patru de ore. Amiralul Heilmann a însemnat două cupe cu câte o cruce vizibilă în infraroșu. Cei ce vor primi aceste cupe vor avea permisiunea să mănânce viermii saturați cu vodcă.

— Iah, exclamă o clipă mai târziu János, întinzând scannerul lui Nicole, după ce verificase dacă pe propriul lui pahar exista sau nu o cruce. Iată o întrecere pe care sunt bucuros s-o pierd.

Cel al lui Nicole era marcat. Ea era unul din cei doi norocoși cosmonauți care aveau să aibă plăcerea să servească drept desert un vierme ucrainean. *Chiar trebuie să fac așa ceva?* se întrebă în gând, apoi își răspunse afirmativ observând privirea serioasă a comandantului. *Ei bine, doar n-o să mă omoare. Iar eventualii paraziți au fost probabil anihilați de alcool.*

Cealaltă cupă se afla în mâna generalului Borzov. Comandantul zâmbi, aruncă unul din micuții viermi înăuntru, dându-i celuiilalt drumul în paharul lui Nicole; ridicând cupa spre tavan, rosti:

— Să bem cu toții pentru o misiune încununată de succes. Zilele și săptămânile ce vor urma vor constitui pentru fiecare dintre noi aventura vieții. Într-un sens cât se poate de real, noi doisprezece suntem ambasadorii omenirii pe lângă o cultură extraterestră. Să ne dăm întreaga silință pentru a ne reprezenta cum se cuvine semenii.

Îndepărtă capacul de pe cupă, atent să nu o verse și îi dădu peste cap conținutul, dintr-o singură înghițitură. Nicole procedă la fel, reflectând că singurul lucru cu un gust și mai rău mâncat vreodată fusese groaznicul tubercul servit în timpul ceremoniei Poro de pe Coasta de Fildes.

După încă câteva scurte toasturi, luminile începură să se micșoreze.

— Iar acum, anunță generalul Borzov cu un gest larg al mâinii, direct din Stratford, misiunea Newton are onoarea să vi-l prezinte pe Richard Wakefield și pe talentații săi roboți. Încăperea se întunecă complet, cu excepția unei suprafețe de un metru pătrat din stânga

mesei, zonă luminată de undeva de sus. În mijlocul spotului de lumină se ivi imaginea unui vechi castel. O femeie robot, înaltă de douăzeci de centimetri și înveșmântată într-o rochie lungă, se plimba într-una din camere. Citea o scrisoare. După câțiva pași totuși, lăsă mâinile să-i cadă în jos și începu să vorbească:

*„Ești Glamis, ești și Cawdor. Și vei fi
Tot ce ți-e dat. Dar firea ta-i prea plină
De laptele-omeneștii duioșii.
S-aleagă drumul care-i cel mai scurt.
Mă tem de ea. Mărire vrei...”*

— O știu pe femeia asta, șopti János cu un zâmbet adresat lui Nicole, Am mai întâlnit-o undeva.

— Ssttt, făcu Nicole fascinată de precizia mișcărilor lui Lady Macbeth. *Wakefield e cu adevărat un geniu*, socoti ea. *Cum de a realizat detalii atât de extraordinare, în niște lucruri așa de mici?* Nicole era uluită de gama expresiilor redată de chipul robotului.

Pe măsură ce se concentra, minuscula scenă începu să se rotească în mintea ei. Uită pe moment că urmărirea niște roboți, într-un spectacol de teatru miniatural. Un mesager intră, anunțând-o pe Lady Macbeth că soțul ei se apropie și că regele Duncan va petrece noaptea la castel. Nicole observă expresia de anticipare ambițioasă întipărită pe fața eroinei, imediat după plecarea mesagerului.

*„Voi, duhuri ce dați gânduri ucigașe.
Stârpiți femeia-n mine și turnați-mi
Din creștet până-n tălpi cruzime oarbă.
Vârtos să-mi fie sângele, căința
Nu-și afle-n el nici loc, nici drum...”*

Dumnezeule, gândi Nicole, clipind repede din ochi pentru a se asigura că nu-i jucau cumva vreo festă, *se transformă!* Și chiar așa se întâmplă! În clipa în care cuvintele „stârpiți femeia-n mine” ieșiră din gura robotului,

silueta sa începu să se modifice. Apăsarea sânilor pe rochia de metal, rotunjimea șoldurilor, moliciunea feței dispărură toate. Un robot androgin continuă să o întruchipeze mai departe pe Lady Macbeth.

Nicole era vrăjită și plutea într-o fantezie, produsă atât de fertila sa imaginație cât și de consumul de alcool. Noua față a robotului îi aducea vag aminte de cineva cunoscut. Auzi un zgomot în dreapta și întorcându-se, îl văzu pe Reggie Wilson discutând aprins cu Francesca. Privirea lui Nicole alunecă iute de la Francesca la Lady Macbeth. *Asta-i, noua Lady Macbeth seamănă cu Francesca.*

Brusc fu cuprinsă de o teamă irațională, de presentimentul unei tragedii care o aruncă într-o stare de teroare cumplită. *Ceva îngrozitor este pe punctul să se întâmple.* Respiră adânc de câteva ori încercând să se calmeze, dar nu reuși să scape de lugubru sentiment. Pe scenă, regele Duncan tocmai era salutat de grațioasa sa gazdă de o noapte. În centrul de control, Francesca îi turna generalului Borzov ultimele picături de vin. Nicole nu-și putu stăpâni panica.

— Ce s-a întâmplat, Nicole? întrebă János, observându-i starea.

— Nimic, răspunse ea. Adunându-și toate forțele, încercă să se ridice de pe scaun. Mi-a căzut ceva greu la stomac. Mă duc în camera mea.

— Dar pierzi filmul de după cină, exclamă plin de umor János.

Nicole se forță să zâmbească, în vreme ce colegul ei o ajuta să rămână dreaptă. O auzi pe Lady Macbeth muștrulindu-și bărbatul pentru lipsa lui de curaj și un nou val de frică o cuprinse din cap până-n picioare. Așteptă până ce surplusul de adrenalină se risipi, apoi își ceru scuze și se îndreptă încet spre cameră.

17. Moartea unui soldat

În vis, Nicole avea iarăși zece ani și se juca în pădurile din spatele casei situate în suburbia pariziană Chilly-Mazarin. Deodată, o cuprinse sentimentul că mama sa este pe moarte. Fetița intră în panică și alergă spre casă să îi spună tatălui. O pisică mică, cu dinții însă ascuțiți îi blocă calea. Nicole se opri. Auzi un țipăt. Părăsind poteca, o luă printre copaci. Crengile îi zgâriau pielea; pisica o urmărea. Încă un țipăt. Când se trezi, lângă ea stătea un János Tabori înfricoșat.

— Generalul Borzov, explică bărbatul. Are dureri cumplite.

Nicole sări într-o clipă din pat, se înfășură în halat, înhăță trusa medicală portativă și-l urmă pe János.

— Pare a fi apendicită, totuși nu sunt sigur, menționează János în vreme ce se grăbeau de-a lungul coridorului.

Irina Turgheniev îngenunchease lângă comandant, ținându-l de mână. Generalul era întins pe o canapea, cu fața albă ca varul și cu fruntea acoperită de sudoare.

— Ah, iat-o și pe doctorița des Jardins. Reuși să zâmbească, încercă să se ridice, dar se strâmbă de durere și se lăsă din nou pe spate. Nicole, spuse el calm, sufăr cumplit. Nu m-am simțit niciodată așa, nici chiar atunci când am fost rănit în armată.

— De când a început? întrebă ea scoțând din trusă scannerul și monitorul de biometrie, pentru a verifica datele bolnavului. Între timp Francesca, cu aparatul video în mână, se plasase în spatele lui Nicole, intenționând să filmeze punerea diagnosticului; doctorița îi făcu nerăbdătoare semn să se îndepărteze.

— De vreo două sau trei minute, rosti cu greu generalul. Ședeam pe scaun urmărind filmul și râzând din toată inima, când am simțit o durere intensă, ascuțită, în partea dreaptă jos. Ca și cum ceva mă ardea pe dinăuntru.

Nicole programă scanerul să verifice starea sondelor Hakamatsu din ultimele trei minute. Localiză punctul nevralgic al durerii, ușor de aflat din variațiile ritmului cardiac ca și din secrețiile endocrine. Solicită apoi o situație completă a tuturor înregistrărilor din perioada critică de timp.

— János, du-te în depozit și adu-mi aparatul de diagnosticare, își rugă colegul întinzându-i cartela magnetică de deschidere a ușii. Ai o febră ușoară, fapt ce sugerează existența unei infecții în corp, i se adresează apoi generalului Borzov. Datele interne confirmă că durerea e acută.

Tabori se întoarce cu un mic dispozitiv electronic, asemănător cu o cutie. Nicole scoase din scaner un cubuleț și-l introduse în noul aparat. După numai treizeci de secunde, monitorul afișa rezultatul: APENDICITĂ, PROBABILITATE 94%. Doctorița apăsă o tastă și pe ecran apărură alte diagnostice posibile: hernie, ruptură musculară internă, reacție la droguri, dar niciuna nu avea o probabilitate mai mare de două procente.

Am două posibilități, reflectă rapid Nicole în vreme ce Borzov se strâmbă iarăși de durere. Pot trimite toate datele. pe Pământ pentru a obține un diagnostic complet, conform cu procedura... Aruncă o privire la ceas și calculează durata transmisiei, estimată în minute lumină, la care adăugă intervalul necesar medicilor ca să ia o hotărâre după analiza diagnosticului. *Moment când ar putea fi prea târziu...*

— Ce se aude, doctore? întrebă generalul ai cărui ochi o implorau să-i oprească durerea cât mai curând posibil.

— Diagnosticul cel mai probabil e apendicită.

— La naiba! Borzov aruncă o privire circulară spre colegii săi. Se aflau prezenți acolo toți, cu excepția lui

Wilson și Takagishi care renunțaseră la film. Misiunea nu va întârzia însă din cauza mea. Continuăm așa cum am stabilit, în timp ce eu mă voi reface. Îl fulgeră o durere ascuțită și fața i se contorsionă.

— Ei, replică Nicole. Nimic nu-i încă sigur. Mai avem nevoie de o serie de înregistrări. Repetă analizele, folosind de astă dată și datele înregistrate în cele două minute de la sosirea ei în încăpere. apendicită, probabilitate 92%. Nicole tocmai voia să reverifice și celelalte diagnostice posibile, când simți mâna puternică a comandantului pe brațul ei.

— Dacă intervenim rapid, înainte ca otrava să se răspândească în tot trupul, operația nu este dificilă pentru robot, așa-i?

Nicole aprobă din cap.

— Iar dacă pierdem timp ca să așteptăm confirmarea diagnosticului de pe Pământ - *auuu!* - atunci corpul meu va suferi o traumă mai puternică?

Îmi citește gândurile, se gândi fulgerător Nicole. Apoi își dădu seama că generalul demonstra doar perfecta cunoaștere a procedurilor Newton.

— Încearcă cumva pacientul să-i sugereze doctorului cum să procedeze? se interesează Nicole, zâmbind în ciuda durerii vizibile a lui Borzov.

— Nu mi-aș permite să fiu așa de încrezut, replică comandantul străduindu-se să-i facă cu ochiul.

Nicole aruncă o privire monitorului. Iarăși APENDICITĂ, PROBABILITATE 92%.

— Ai ceva de adăugat? îl întrebă pe János Tabori.

— Doar că am mai văzut și altă dată apendicită, ca student la Budapesta, răspunse ungurul. Simptomele erau identice.

— În regulă, declară Nicole. Du-te și pregătește-l pe ROșur pentru operație. Amirale Heilmann și Cosmonaut

Yamanaka, vreți să-l transportați pe general la infirmerie? Răsucindu-se, se adresează Francescăi: Îmi dau seama că asta e o știre de pagina întâi! Ai permisiunea să intri în sala de operații numai dacă te supui următoarelor condiții: urmezi procedura uzuală ca orice cadru medical, stai liniștită lângă un perete împreună cu aparatul tău de filmat; te supui oricărui ordin pe care ți-l voi da.

— Îmi convine, dădu din cap Francesca. Mulțumesc.

Irina Turgheniev și generalul O'Toole rămaseră în încăpere după ce Borzov ieși, transportat de Heilmann și Yamanaka.

— Sunt sigur că vorbesc în numele amândurora, declară în stilul său sincer americanul. Vă putem fi cumva de folos?

— János mă va asista, în vreme ce ROșur va efectua operația. Însă așa avea nevoie. de ajutor, în caz de urgență.

— Sunt gata, declară O'Toole. Am o oarecare experiență medicală în urma acțiunilor caritabile la care am participat.

— Perfect, replică Nicole. Haideți atunci să facem curat.

ROșur, chirurgul-robot îmbarcat pe Newton tocmai în perspectiva unor asemenea urgențe, nu se compara câtuși de puțin cu sofisticatele și complet autonomele săli de operații ale spitalelor de pe Pământ. Cu toate acestea, ROșur rămânea o minune a tehnicii. Putea fi împachetat într-o valijoară și cântărea doar patru kilograme. Nu avea nevoie de o sursă puternică de alimentare, fiind capabil să lucreze în peste o sută de situații distincte.

János Tabori despacheta mașina. Cu toate articulațiile și anexele bine strânse la un loc, chirurgul electronic nu arăta câtuși de puțin impresionant. După ce János reciti instrucțiunile de utilizare, conectă dispozitivul central de comandă al robotului la tăblia patului special pe

care zăcea generalul. Durerile acestuia se atenuaseră și nerăbdătorul comandant îi presa pe toți să se grăbească.

János introduse cuvântul de cod al operației. ROșur își desfășură automat brațele, inclusiv extraordinara sa mână-bisturiu cu patru degete, în poziția cerută pentru extirparea unui apendice. Nicole intră în cameră, într-un costum alb operator și cu mâinile înmănușate.

— Ai terminat verificările?

János încuviință în liniște.

— Termin eu testele preoperatorii în timp ce te dezinfecți, continuă Nicole. Le făcu semn Francescăi și generalului O'Toole, aflați chiar în fața ușii, să intre înăuntru. E ceva mai bine? îl întreabă după aceea pe Borzov.

— Nu prea, mormăi acesta.

— Ți-am administrat un sedativ ușor. ROșur va fi cel care te va anestezia în prima fază a operației. Îmbrăcându-se, Nicole își reîmprospăta memoria; de fapt știa totul pe dinafară, aceasta fiind una din intervențiile simulate pe durata testelor. Introduse datele medicale personale ale lui Borzov în memoria lui ROșur, cuplă dispozitivele electronice ce asigurau transmiterea informațiilor monitorizate ale pacientului către robot în timpul apendictomiei și verifică dacă programele se autotestau. În cele din urmă, reglă minusculul cuplu de camere stereo menite să lucreze în tandem cu mâna chirurgului.

János reîntră în încăpere. Nicole apăsă pe un buton de pe pupitrul robotului, listând două copii ale etapelor operației. Îi întinse una lui János și o păstră pe cealaltă.

— Toată lumea-i pregătită? întreabă ea, privindu-i pe Borzov. Comandantul misiunii Newton dădu din cap, iar Nicole îl activă pe ROșur.

Una din cele patru mâini mecanice administră pacientului un anestezic și într-un minut, Borzov deveni inconștient. Sub ochii camerei video a Francescăi

(jurnalista șoptea ocazional comentarii în microfonul ultrasensibil) mâna-bisturiu, ajutată de cei doi „ochi”, practică incizia necesară izolării organului suspect. Niciun chirurg nu putea fi mai rapid și mai abil. Având la dispoziție o baterie de senzori ce verificau sute de parametri în fiecare microsecundă, ROșur îndepărtase țesuturile și dezgolise apendicele în aproximativ două minute. Urma o verificare de treizeci de secunde înainte ca robotul să extirpeze organul bolnav.

Nicole se aplecă peste pacient pentru a cerceta apendicele dezgolit. Nu era umflat și nici inflammat.

— Repede, János, privește, spuse ea cu ochii la ceasul digital care număra secunde acordate verificării. Pare normal. János se aplecă de cealaltă parte a mesei de operație. *Dumnezeule*, gândi Nicole, *suntem pe punctul de a extirpa...* Ceasul digital indica 00: 08.

— Oprește-l, țipă ea. Oprește operația. Nicole și János se întinseră simultan spre pupitrul de control al robotului.

Și în același moment, întreaga navă Newton se lăsa într-o parte. Nicole fu aruncată înapoi și izbită de perete. János se rostogoli în față, lovindu-se cu capul de masa de operație. Degetele sale întinse și țepene căzură pe tastele pupitrului de comandă, apoi alunecară jos, în vreme ce bărbatul se prăbușea pe podea. Generalul O'Toole și Francesca fură proiectați în peretele cel mai îndepărtat. Un *bip-bip* strident provenind de la câteva sonde Hakamatsu arăta că cineva prezent în cameră avea serioase probleme. Nicole verifică rapid dacă O'Toole și Sabatini nu pățiseră nimic, apoi se strădui să-și reia vechea poziție lângă masa de operație. Cu mare efort reuși să se târască într-acolo, folosind ca punct de sprijin picioarele prinse în podea ale mesei. În cele din urmă se ridică.

În clipa în care capul îi ajunse la nivelul mesei de operație, se trezi împrăscată cu sânge. Se holbă la Borzov, nevenindu-i să-și creadă ochilor. Incizia era plină de sânge, iar mâna-bisturiu se găsea undeva înăuntru, după toate probabilitățile încă în funcțiune. Sonda implantată în corpul lui Borzov emisese acel sunet, în ciuda faptului că Nicole mărise considerabil valorile de toleranță înainte de operație.

Femeia fu străbătută de un fior de teamă și de greață, dându-și seama că robotul nu încetase să opereze. Împotrivindu-se din toate puterile forței care o împingea spre perete, reuși să ajungă la pupitrul de comandă și să întrerupă alimentarea cu energie. Bisturiul se retrase din balta de sânge, reluându-și poziția inițială, lăsând-o pe Nicole să încerce să oprească masiva hemoragie.

Treizeci de secunde mai târziu, forța neașteptată dispăru la fel de brusc precum apăruse. Generalul O'Toole se ridică cu greu în picioare și se apropie de o Nicole ajunsă deja în pragul disperării. Bisturiul produsese prea multe leziuni. Comandantul se stingeă sub ochii lor, din cauza unei hemoragii mult prea intense.

— Oh, nu. Oh, Dumnezeu, nu, rostea încontinuu O'Toole, neputându-și dezlipi privirea de pe trupul prietenului său. Alarma declanșată de sondă continua să sune, ei alăturându-i-se și celelalte sisteme de siguranță branșate la masa de operație. Francesca își reveni în simțiri la timp ca să înregistreze ultimele zece secunde din viața lui Valerii Borzov.

Urmă o noapte lungă pentru întregul echipaj Newton. În cele două ore scurse imediat după operație, Rama mai efectua încă trei manevre similare cu cea dintâi, fiecare de unul sau două minute. Centrul de Control de pe Terra confirmă că aceste manevre combinate modificaseră poziția, viteza de rotație și orbita vasului extraterestru.

Nimeni nu reușise să stabilească scopul exact al manevrelor; fuseseră considerate „modificări de orientare”, schimbând înclinația și apsidele orbitei rămâne. Și totuși, energia traiectoriei nu se modificase semnificativ: Rama se găsea mai departe pe o curbă hiperbolică în raport cu Soarele.

Atât pe Newton cât și pe Pământ, moartea bruscă a generalului Borzov șocase. Generalul fu elogiat de mijloacele mass-media ale tuturor națiunilor, realizările sale fiindu-i scoase în evidență de colegi și colaboratori. Moartea sa fu catalogată drept accidentală, datorată mișcării surprinzătoare efectuate de Rama în timpul unei banale operații de apendice. Dar la opt ore după deces, mulți specialiști de pe Pământ ridicau deja o serie de întrebări neliniștitoare. De ce se mișcase Rama exact în acel moment? De ce sistemul de siguranță al lui ROșur nu anulasese operația? De ce nu reușiseră medicii umani prezenți la intervenție să întrerupă alimentarea cu energie a robotului, înainte să fie prea târziu?

Aceleași probleme le analiza și Nicole des Jardins. Completase documentele necesare în cazul unui deces survenit în spațiu și sigilase corpul lui Borzov într-un sicriu vidat din spatele uriașului depozit al navei militare. Alcătuisese propriul ei raport asupra incidentului; la fel procedaseră O'Toole, Sabatini și Tabori. Între toate exista o singură – dar importantă – diferență. János uitase să menționeze că ar fi atins pupitrul de comandă în timpul manevrei. În acel moment, Nicole nu acordă importanță acestei omisiuni.

Teleconferințele obligatorii cu oficialii Agenției Spațiale se dovediră extrem de chinuitoare. Nicole fu cea care suportă cele mai stupide și repetate întrebări. De câteva ori se văzu nevoită să-și adune toate puterile pentru a nu-și ieși din sărite. Se așteptase ca Francesca să facă

aluzii la incompetența cadrelor medicale de la bordul lui Newton. Însă italianca rămăsese imparțială și corectă în reportajul ei.

După un scurt interviu acordat Francescăi, unde arată cât de îngrozită fusese observând sângele ce țâșnea din incizia practică asupra lui Borzov, Nicole se retrase în camera ei, aparent să se odihnească și să doarmă. Dar nu-și permise acest lux. Revăzu de nenumărate ori momentele critice ale operației. Ar fi putut oare să întreprindă ceva care să schimbe desfășurarea ulterioară a lucrurilor? Cum se explica faptul că ROșur nu se opriase automat?

În mintea lui Nicole nu exista nici cea mai mică îndoială că algoritmi de protecție ai robotului erau bine proiectați. Dacă ei ar fi conținut greșeli, nu ar fi trecut riguroasele testări premergătoare lansării. Deci pe undeva trebuia să se fi strecurat o eroare umană, fie o neglijență (în graba lor, ea sau János uitaseră oare să introducă vreun parametru de protecție de bază?), fie un accident, în acele secunde de haos ce urmaseră răsucirii neașteptate a navei. Căutarea infructuoasă a unei explicații și cumplita oboseală resimțită se împletiră cu o puternică depresiune nervoasă, și în cele din urmă Nicole adormi. Pentru ea, unul din termenii ecuației pe care se străduia s-o rezolve era absolut limpede. Murise un om și responsabilitatea cădea pe umerii ei.

18. Post mortem

Așa cum era de așteptat, ziua ce urmă decesului generalului Borzov fu încărcată de evenimente. Ancheta ASI luase o amploare sporită și mulți dintre cosmonauți fură supuși unui îndelung interogatoriu încrucișat. Pe Nicole o întrebară despre capacitatea ei de reacție în momentul intervenției chirurgicale. Unele întrebări erau de-a dreptul respingătoare și, cu toate că se străduia să-și

păstreze întreaga energie în vederea propriilor investigații, își pierdu răbdarea de câteva ori.

— Ascultați, v-am explicat deja că băusem două pahare de vin și unul de vodcă, cu trei ore înaintea operației. Am admis că nu aș fi pus nimic în gură dacă aș fi știut că urmează să operez. Am recunoscut că ar fi fost mai bine dacă măcar unul din cei doi medici de la bord nu ar fi băut deloc. Dar ideile bune vin întotdeauna prea târziu. Repet ce am spus mai înainte. Alcoolul nu mi-a influențat câtuși de puțin judecata și capacitățile fizice în timpul intervenției.

Întoarsă în cabină, Nicole se concentrează asupra controverselor iscate de nereușita programului de protecție al robotului de a întrerupe operația. Conform instrucțiunilor de utilizare ale lui ROșur, era clar că cel puțin două sisteme separate de senzori ar fi trebuit să trimită semnale de corecție procesorului. Accelerometrul ar fi trebuit să alerteze robotul de modificarea condițiilor de mediu, survenite prin apariția forței laterale. Iar camerele video ar fi trebuit să semnalizeze neconcordanța dintre imaginile transmise în direct și cele preînregistrate. Însă, din cine știe ce motiv, niciunul din sisteme nu întrerupsese operația. Ce se întâmplase în realitate?

Aproape cinci ore îi trebuiră lui Nicole ca să excludă orice posibilitate de eroare majoră, software ori hardware, a lui ROșur însuși. Verifică dacă programul și baza de date fuseseră corecte. Izolă imaginile stereo și datele telemetrice ale accelerometrului din secunde imediat următoare răsucirii navei. Măsurătorile fuseseră transmise corect procesorului central și ar fi trebuit să ducă la întreruperea funcționării. Nu se întâmplase însă așa. De ce? Singura explicație posibilă era că programul fusese schimbat manual, după introducerea lui în computer și începutul operației de apendectomie.

Nicole pătrunsese deja într-un domeniu care o depășea. Cunoștințele ei de inginerie și calculatoare fuseseră solicitate la maximum pentru a determina inexistența unei erori de programare. Ca să afle dacă și când s-ar fi efectuat schimbarea codului și parametrilor stabiliți pentru ROșur, ar fi avut nevoie de cineva capabil să citească limbajul calculatorului și să studieze miliardele de biți de informație stocați pe durata întregii operații. Cercetările lui Nicole se vedeau blocate până în clipa când găsea pe cineva potrivit să o ajute. *Poate că ar trebui să renunț?* îi șopti o voce interioară. *Cum să faci asta?* replică o alta, *cum să te dai bătută înainte de a afla cu certitudine cauza morții generalului?* La baza motivației lui Nicole de a afla răspunsul stătea dorința arzătoare să se asigure că moartea comandantului nu se datora erorii sale.

Ridicându-se din fața terminalului, se prăbuși pe pat. Brusc își aminti de surprinderea încercată în cele treizeci de secunde în care avusese înaintea ochilor apendicele lui Borzov. *În niciun caz nu avea apendicită*, reflectă ea. Fără vreun motiv anume, Nicole se reazăză în fața terminalului și accesă al doilea set de date oferite de diagnosticianul electronic, chiar înainte de a-și face cunoscută ea decizia de intervenție operatorie. Aruncă doar o privire spre ce afișa ecranul - APENDICITĂ, probabilitate 92% - concentrându-se asupra celorlalte posibilități. De astă dată, REACȚIE LA DROGURI era listată ca a doua alternativă, cu o probabilitate de 4%. Nicole ceru prezentarea datelor dintr-un alt unghi: cauza posibilă a simptomelor, având în vedere că *nu putea* fi vorba de apendicită.

Rezultatele apărură pe ecran, iar Nicole rămase uluită. Conform acestor ultime cifre, dacă informațiile biometrice transmise de sonda implantată în corpul lui Borzov se analizau sub ipoteza că *nu* era vorba de

apendicită, atunci existau 62% șanse ca totul să se fi datorat acțiunii unor droguri. Înainte să solicite efectuarea altor analize, auzi o bătaie în ușă.

— Intră, strigă continuând să lucreze la terminal. Răsucindu-se, o văzu în pragul ușii pe Irina Turgheniev. Câteva clipe, pilotul sovietic rămase tăcută.

— Mi-au cerut să te chem, spuse ea, ezitând. Era foarte timidă în relațiile cu ceilalți; singurii în mijlocul cărora se simțea în largul ei erau colegii săi din Europa de Est, Tabori și Borzov. Echipajul s-a adunat într-o ședință în...

— Ce fel de ședință? întrebă Nicole, salvând datele din memorie, apoi ridicându-se și îndreptându-se spre coridor.

— De organizare, răspunse sec Irina, fără alte cuvinte.

În clipa când intrară într-una din sălile comune, între Reggie Wilson și David Brown se derula o discuție aprinsă.

— Trebuie să înțeleg, întreba sarcastic doctorul Brown, că dumneata consideri că Rama s-a decis *dinadins* să efectueze manevra în acel moment? N-ai vrea să ne explici cum s-a făcut ca acest asteroid de metal să cunoască cu precizie că generalul Borzov era supus unei apendictomii tocmai atunci? Și pentru că veni vorba, nu vrei să ne lămurești de ce această presupus răuvoitoare navă extraterestră ne-a permis să ne atașăm de ea și n-a întreprins nimic, împiedicându-ne să ne continuăm misiunea?

Reggie Wilson aruncă o privire în jur, cerând parcă ajutorul celorlalți.

— Logica ta e din nou de neclintit, Brown, declară cu o evidentă frustrare în glas. Ceea ce spui pare întotdeauna logic la suprafață. Dar eu nu sunt singurul care găsește coincidența de-a dreptul înspăimântătoare. Uite-o pe Irina

Turgheniev. Ea mi-a vorbit prima despre această coincidență.

Dr. Brown le salută pe cele două femei. Felul autoritar cum pusese întrebarea sugera faptul că el conducea consfătuirea.

— Adevărat, Irina? Crezi ca și Wilson că Rama a încercat să ne trimită un mesaj, efectuându-și manevrele exact în timpul operației generalului?

Irina și Hiro Yamanaka vorbeau cel mai puțin la ședințele echipajului. Sub privirile tuturor, Irina murmură un „nu” cu o nuanță de umilință în voce.

— Dar când discutam aseară... insistă Wilson.

— Gata, am pus punct subiectului, îl întrerupse autoritar David Brown. Consensul general, împărtășit și de oficialitățile centrului de control, este că manevra a reprezentat o simplă coincidență, nu o conspirație. Aruncă o privire unui Reggie Wilson clocotind de mânie. Acum avem de discutat probleme mult mai importante. L-aș ruga pe amiralul Heilmann să ne comunice noutățile privind comanda misiunii.

Abordând o poză teatrală, Otto Heilmann se ridică și începu să citească dintr-un carnet.

— În conformitate cu regulamentele în vigoare la bordul lui Newton, în caz de deces sau incapacitate a comandantului, membrii echipajului sunt obligați să-și ducă la bun sfârșit sarcinile sau misiunile deja repartizate. După îndeplinirea acestora, cosmonauții trebuie să aștepte decizia celor de pe Pământ în legătură cu numirea unui nou ofițer comandant.

David Brown îl întrerupse.

— Amiralul Heilmann și cu mine am început să analizăm situația în urmă cu o oră și ne-am dat rapid seama că avem motive reale de îngrijorare. ASI este preocupată cu cercetarea morții generalului Borzov.

Nimeni de acolo nici măcar nu s-a gândit să pună în discuție problema înlocuitorului său. Când o vor face, le vor trebui săptămâni pentru o decizie. Vorbim despre aceeași birocrație incapabilă să numească un secund pentru Borzov, considerând că nu era nevoie. Făcu o pauză de câteva secunde pentru a permite membrilor echipajului să realizeze importanța celor ascultate. Otto a sugerat că poate nu e cazul să așteptăm hotărârea celor de pe Pământ, continuă doctorul Brown. Ideea sa este că ar trebui să ne formăm propria noastră structură organizatorică, una acceptabilă pentru toți cei prezenți aici, apoi să trimitem propunerea Agenției. Amiralul Heilmann crede că ea va fi acceptată, evitându-se astfel o tergiversare inerentă.

— Amiralul Heilmann și doctorul Brown mi-au vorbit despre ideea lor, accentuând importanța declanșării misiunii noastre în interiorul lui Rama, interveni în discuție János Tabori. Au întocmit chiar o schiță de organizare ce mi se pare destul de bună. Având în vedere că nimeni nu posedă experiența vastă a generalului Borzov, poate că sunt necesari doi conducători, chiar amiralul Heilmann și doctorul Brown. Otto ar răspunde de problemele militare și de inginerie spațială, iar Dr. Brown ar coordona eforturile de explorare a lui Rama.

— Și ce se întâmplă când se contrazic sau când responsabilitățile lor se suprapun? se interesă Richard Wakefield.

— În acest caz, răspunse amiralul Heilmann, se recurge la votul tuturor astronautilor.

— Ce drăguț! exclamă Reggie Wilson, încă furios. Brown și Heilmann s-au hotărât brusc să se neliniștească despre șefia misiunii și tot ei ne propun o nouă structură de conducere, unde împart împreună puterea și responsabilitățile. Sunt oare singurul care miroase ceva

necurat aici?

— Ei, și tu acuma, Reggie, exclamă forțat Francesca Sabatini, coborându-și camera video. E o concluzie logică. Doctorul Brown e ofițerul senior cu știința. Amiralul Heilmann a fost mulți ani colaboratorul apropiat al lui Valerii Borzov. Nimeni dintre noi nu posedă o cunoaștere aprofundată a tuturor aspectelor misiunii. Să împărțirii sarcinile ar...

Lui Reggie Wilson îi venea greu s-o contrazică pe Francesca, și totuși o întrerupse.

— Nu sunt de acord, declară el calm. Cred că trebuie să avem un singur comandant. Și luând în considerație cele observate de când fac parte din acest echipaj, există un singur om pe care cu toții l-am asculta fără discuții. Generalul O'Toole. Dacă asta-i o ședință democratică, atunci îl propun pe el ca noul nostru comandant.

După ce Reggie se așează, se iscă un tumult general. David Brown încercă să restabilească ordinea.

— Vă rog, vă rog, strigă el, să discutăm metodic. Vreți să ne alegem singuri comandantul și apoi să punem Agenția în fața faptului împlinit? Să cădem de acord întâi cu asta, și apoi putem să stabilim cine va fi, sau vor fi, conducătorii.

— Nu m-am gândit până acum la această chestiune, rosti Richard Wakefield. Dar sunt de acord să-i excludem pe cei de pe Pământ în luarea deciziei. Nu ei au trăit alături de noi în această misiune. Mai important, ei nu se află la bordul unei nave spațiale legate de o creație extraterestră, undeva în interiorul orbitei lui Venus. Noi vom avea de suferit dacă se ia o decizie proastă; noi trebuie să hotărâm pe cine alegem.

Era evident că toți - cu posibila excepție a lui Wilson - preferau stabilirea structurii proprii de conducere și prezentarea ei spre aprobare Agenției Spațiale.

— În regulă, hotărî Otto Heilmann câteva minute mai târziu. Atunci să alegem șefii. S-a propus divizarea conducerii între doctorul Brown și eu însumi. Reggie Wilson votează pentru generalul Michael O'Toole. Alte sugestii?

În cameră se instalează o tăcere adâncă.

— Scuzați-mă, se auzi după vreo zece secunde vocea generalului O'Toole, aș dori să fac câteva observații. Cei prezenți devin atenți. Wilson avea dreptate; în ciuda cunoscutei sale preocupări religioase, pe care însă nu le impunea nimănui altcuiva, generalul american era respectat de întregul echipaj. Consider că nu trebuie să pierdem spiritul de echipă pe care l-am construit cu greu în ultimul an. O alegere contestată ar duce la diviziune. În plus, nu cred că alegerea este atât de importantă sau de necesară. Indiferent cine va fi conducător - sau conducători - fiecare din noi a fost pregătit să îndeplinească anumite sarcini. Le vom duce la bun sfârșit, indiferent de circumstanțe.

Se auzi un murmur general de aprobare.

— În ce mă privește, continuă generalul O'Toole, trebuie să recunosc că știu foarte puțin sau chiar nimic despre problemele interne ale misiunii. Am fost antrenat doar să administrez cele două nave Newton, să evaluez potențialele amenințări militare și să servesc ca nod de comunicații la bord. Nu sunt calificat pentru a fi comandant.

Reggie Wilson vru să-l întrerupă, dar O'Toole îl opri cu un gest.

— Propun să adoptăm planul lui Heilmann și Brown și să ne continuăm principala sarcină - explorarea acestui leviatan extraterestru venit de undeva din stele.

La sfârșitul întrunirii, cei doi noi conducători ai misiunii informează restul echipajului că a doua zi

dimineată va fi gata schița de principiu a primei ieșiri în interiorul lui Rama. Nicole se întoarse în cameră. Pe drum se opri și bătu în ușa lui János Tabori. Niciun răspuns. Nicole ciocăni încă o dată și-l auzi pe János strigând:

— Cine e?

— Nicole.

— Intră.

János zăcea pe spate pe micul pat, cu o expresie de suferință întipărită pe chip.

— Ce s-a întâmplat?

— Oh, nimic. Mă doare capul.

— Ai luat ceva? se interesă Nicole.

— Nu, durerea nu-i așa de puternică. Te pot ajuta cu ceva? întrebă el cu un ton aproape ostil.

Nicole rămase uluită. Abordă discuția cu mare grijă.

— Ei bine, reciteam raportul tău în legătură cu moartea lui Valerii...

— De ce? o întrerupse brusc János.

— Să văd dacă există vreun aspect pe care l-am fi putut aborda într-un mod diferit, răspunse Nicole.

Era limpede că János nu dorea să discute. După câteva secunde de așteptare, Nicole reluă:

— Îmi pare rău, János. Poate că sunt prea insistentă. Voi veni altă dată.

— Nu, nu. Să terminăm acum cu asta.

Ciudat mod de a pune problema, socoti Nicole în vreme ce-și formula în minte întrebarea:

— János, nu se menționează nicăieri în raportul tău că te-ai întins spre pupitrul de control al lui ROșur, exact înainte de manevră. Iar eu aș putea să jur că ți-am observat degetele pe claviatura de comandă în timp ce eram izbită de perete.

Nicole se opri. Niciun mușchi nu se clintise pe fața lui Tabori. Era ca și cum bărbatul se gândea la cu totul

altceva.

— Nu-mi amintesc, răspuse el în cele din urmă, fără nicio urmă de emoție în glas. Poate că ai dreptate. Mi s-o fi șters din memorie atunci când m-am lovit.

Ajunge pentru moment, își zise Nicole, studiindu-și cu atenție colegul. Nu mai poți afla nimic aici.

19. Ritual de trecere

Genevieve izbucni fără veste în lacrimi.

— Oh, Maman, te iubesc atât de mult și totu-i așa de îngrozitor.

Adolescenta ieși grăbită din cadru, lăsând locul tatălui lui Nicole. Pierre o urmări cu privirea pentru a se asigura că se îndepărtează, apoi se răsuci spre monitor.

— A suportat greu ultimele douăzeci și patru de ore. Știi cât te adoră. Câteva ziare străine au scris că ai greșit operația. Aseară un reporter american de televiziune chiar a sugerat că erai beată.

Făcu o pauză. Tensiunea nervoasă i se citea pe față.

— Atât Genevieve cât și eu știm că niciuna din aceste afirmații nu este adevărată. Te iubim din toată inima și suntem alături de tine.

Ecranul se întunecă. Nicole ceruse legătura prin videofon și, la început, conversația cu familia ei o îmbărbătase. Totuși, după cea de-a doua transmisie efectuată la un interval de douăzeci de minute, devenise evident că evenimentele de la bordul lui Newton tulburaseră profund viața celor din Beauvois. În special Genevieve arătase disperată. Plânsese din când în când vorbind despre generalul Borzov, pe care-l întâlnise de câteva ori și de care cumva se atașase; spre sfârșitul convorbirii se stăpânise cu greu să nu izbucnească iarăși în lacrimi.

Deci și vouă v-am îngreunat existența, gândi Nicole așezându-se pe pat. Se frecă la ochi. Era extrem de

obosită. Încet, fără a-și da de fapt seama cât era de deprimată, se dezbracă. O obsedau imaginile fetiței sale la școala din Luynes. Se înfioră închipuindu-și prietenele lui Genevieve, interesându-se despre operația și moartea lui Borzov. *Scumpa mea, trebuie să știi cât de mult te iubesc. Dacă aș fi în stare să te feresc de toate astea!* Nicole dorea s-o ia în brațe, s-o simtă lângă ea și s-o dezmierde, alungând astfel demonii din jurul ei. Numai că nu putea. Genevieve se afla la o sută de milioane de kilometri distanță.

Se întinse pe spate. Închise ochii, însă nu adormi. Era conștientă de o singurătate adâncă și profundă, un sentiment de izolare mult mai acut decât oricare altul simțit vreodată în viață. Știa că tânjește după o anume simpatie, după o altă ființă umană care să-i confirme că sentimentele sale de inadaptabilitate erau neîntemeiate și neconforme cu realitatea. Dar nimeni nu se afla lângă ea. Tatăl și fica ei rămăseseră pe Pământ. Dintre cei doi membri ai echipajului pe care-i cunoștea mai bine, unul murise, iar celălalt se comporta suspicios.

Am dat greș. Am eșuat în cea mai importantă misiune. Își aduse aminte de un alt insucces la vârsta de șaisprezece ani. Participase la un uriaș concurs național pentru rolul lui Jeanne d'Arc, cu ocazia aniversării a 750 de ani de la moartea Fecioarei din Orléans. Dacă ar fi câștigat, ar fi întruchipat-o pe Jeanne într-o serie de spectacole pe durata a doi ani. Se lansase trup și suflet în concurs, citind orice carte despre eroină și vizionând nenumărate înregistrări video pe această temă. Nicole ieșise prima la toate testele, cu excepția unuia: „potrivire”. Ar fi trebuit să câștige, dar nu se întâmplase așa.

Tatăl ei o consolase spunându-i că Franța nu era încă pregătită pentru eroine cu pielea întunecată.

Dar acela nu a fost un eșec în adevăratul sens al

cuvântului, își zise Nicole. Și oricum, îl aveam pe tata să mă consoleze. Imagini de la înmormântarea mamei îi străfulgerară prin minte. Avea numai zece ani. Mama ei plecase neînsoțită în Coasta de Fildes să își viziteze rudele. Anawi se găsea în Nidougou când o puternică epidemie de febră Hogan se abătuse asupra satului. Mama lui Nicole murise repede.

Cinci zile mai târziu, Anawi fusese incinerată ca o regină Senoufe. Nicole plânsese în vreme ce Omeh însoțea cu psalmi monotoni trecerea sufletului mamei sale în lumea de dincolo, pe Tărâmul Meditației, unde ființele se odihneau, așteptând să fie alese pentru o nouă viață pe Pământ. Pe măsură ce flăcările cuprindeau tot mai mult rugul și veșmintele regale începeau să ardă, Nicole simțea cum o copleșește un sentiment cumplit de pierdere. Și de singurătate. *Dar și atunci l-am avut pe tata alături de mine. Mă ținea de mână, privind cum pe mama o devorau flăcările. Împreună, totul a fost mai ușor de suportat. Mai singură m-am simțit în timpul ceremoniei Poro. Și mai înspăimântată.*

Încă își aducea aminte de groaza și neputința care-i cuprinsese seră trupul de fetiță de șapte ani pe aeroportul din Paris, în acea dimineață de primăvară. Tatăl ei o mângâia cu deosebită tandrețe.

— Scumpa mea Nicole, îmi vei lipsi extrem de mult. Întoarce-te sănătoasă.

— De ce trebuie să plec, Papa? Și de ce nu vii și tu cu noi?

Tatăl i se aplecase deasupra.

— Vei deveni o părticică din seminția mamei tale. Toți copiii Senoufe trebuie să treacă prin Poro la șapte ani.

Nicole începu să plângă.

— Dar, Papa, nu vreau să merg. Sunt franțuzoaică, nu africană. Nu-mi plac oameni aceia ciudați... și nici

căldura... și nici gândacii...

El îi cuprinsese obraji cu palmele.

— Trebuie să te duci, Nicole. Așa am hotărât eu și mama ta. Într-adevăr, Anawi și Pierre discutaseră de multe ori. Nicole trăise mereu în Franța. Tot ce știa despre moștenirea ei africană era ceea ce o învățase mama ei și ceea ce descoperise singură, în timpul celor două vizite de câte o lună efectuate împreună cu familia pe Coasta de Fildeș.

Lui Pierre nu-i venea ușor să-și supună fata adorată ceremoniei Poro. Știa că este un ceremonial primitiv. Știa de asemenea că reprezenta piatra de temelie a religiei tradiționale Senoufo. Însă în momentul căsătoriei cu Anawi, îi promisese lui Omeh că toți copiii lor se vor întoarce la Nidougou pentru măcar primul ciclu Poro.

Cel mai greu pentru Pierre era să stea deoparte. Dar Anawi avea dreptate: el era un străin care nu putea să participe niciodată la Poro. Nu l-ar fi înțeles, iar prezența lui ar fi tulburat fetița. Simțise o durere în inimă în clipa când își sărutase soția și fiica, conducându-le la avionul spre Abidjan.

La rândul său, pe Anawi o neliniștea ceremonia ritualului de trecere la care urma să fie supus singurul ei copil, o fetiță de nici șapte ani. O pregătise pe Nicole cât putuse ea mai bine. Având darul limbilor, copilul prinsese cu ușurință noțiunile elementare ale dialectului Senoufo. În schimb, nu era nicio îndoială că față de restul copiilor ce-și petrecuseră întreaga viață m și în jurul satelor natale exista o mare diferență. Aceștia erau familiarizați cu zona. Pentru a micșora problemele legate de orientare, Anawi și Nicole sosiseră la Nidougou cu o săptămână mai devreme de momentul fixat.

Ideea fundamentală a ceremoniei Poro afirma că viața constă într-o succesiune de faze ori cicluri, fiecare

tranziție fiind marcată cu grijă și durând șapte ani. În viața oricărui Senoufo existau trei Poro, trei metamorfoze necesare ca un copil să se transforme în adult. Ceremonia Poro rămânea astfel o parte integrantă a societății Senoufo, în ciuda faptului că multe alte obiceiuri tribale dispăruseră odată cu introducerea mijloacelor moderne de comunicații în Coasta de Fildeș, în secolul al XXI-lea, practicile tribale se revigoraseră într-o oarecare măsură, în special după ce Marele Haos le dovedise conducătorilor africani cât de periculoasă era dependența de lumea exterioară.

Anawi se prefăcu de minune în după-amiaza când preoții veniseră s-o ia pe Nicole, încercând să nu-i transmită acesteia frica sau neliniștea ei. Și totuși fetița își dădu seama de tulburarea mamei.

— Mâinile tale sunt reci și transpirate, șoptise ea în franceză în vreme ce se îmbrățișau la despărțire. Nu-ți face griji, n-am să pătesc nimic. De fapt Nicole, singura fețișoară cafenie în grupul de negrese mici urcate în căruță, părea aproape veselă și nerăbdătoare, ca și cum ar fi mers la un parc de distracții sau la o grădină zoologică.

În total erau patru căruțe, două descoperite în care călătoreau fetițele, celelalte acoperite și învăluite în mister. Lutuwa, prietena lui Nicole de la precedenta vizită și de fapt una dintre verișoarele sale, le explică celorlalte că acolo se aflau preoții împreună cu „instrumentele de tortură”. Urmașe o tăcere prelungă, înainte ca una dintre fetițe să prindă curaj să o întrebe ce voia să spună.

— Am visat acum două nopți, replicase sec Lutuwa. Au de gând să ne ardă sfârcurile și să ne vâre obiecte ascuțite peste tot. Și atâta vreme cât nu țipăm, nu vom simți niciun fel de durere. Celelalte cinci fetițe din căruța lui Nicole, inclusiv Lutuwa, abia dacă mai scosese un cuvânt în următoarea oră.

Până la asfințit, parcurseseră o distanță apreciabilă spre est, dincolo de stația de transmisie pe unde ultrascurte, intrând în zona specială cunoscută numai conducătorilor religioși ai tribului. Cei șase preoți ridicară niște adăposturi temporare și aprinseră un foc. După lăsarea întinericului, inițiaților, șezând cu picioarele încrucișate într-un cerc larg în jurul focului, li se servi mâncare și băutură. După cină urmară patru dansuri costumate, fiecare simbolizând viața unor animale indigene. Muzica o asigurau tamburine și xilofone primitive, iar ritmul era menținut de bătaia sacadată a tam-tam-ului. Din când în când, un punct important în povestirea rostită de Omeh era marcat de un sunet puternic dintr-un olifant, cornul de fildeș folosit de obicei la vânătoare.

Chiar înainte de culcare, Omeh - încă purtând marea mască rituală și coafura adiacentă caracteristică șefului de trib - înmână fiecărei fetițe un săculeț din piele de antilopă, recomandându-le să studieze cu mare grijă conținutul: o ploscă cu apă, câteva nuci și fructe uscate, două bucăți de pâine, un instrument de tăiat, o frânghie, două tipuri diferite de unguente și un tubercul al unei plante necunoscute.

— Mâine dimineață, fiecare copil va fi luat din tabără și dus într-un anume loc nu departe de aici. Fiecare va avea asupra ei doar obiectele aflate în săculețul din piele. Trebuie să supraviețuiască de una singură și să se întoarcă în locul de unde a plecat, până când soarele se va ridica sus pe cer în ziua următoare. Săculețul, continuă Omeh, conține tot ce este necesar, cu excepția înțelepciunii, curajului și a curiozității. Tuberculul e ceva special. Rădăcina cărnosă o va îngrozi pe cea care o mănâncă dar în schimb ar putea să o înzestreze cu puteri supranaturale de rezistență și previziune.

20. Somn binecuvântat

Fetița rămăsese singură de vreo două ore înainte să-și dea seama cu adevărat ce se întâmpla cu ea. Omeh și unul dintre preoții mai tineri o lăsaseră lângă un mic eleșteu cu apă sălcie, înconjurată din toate părțile de ierburile savanei. Îi reamintiseră că se vor întoarce a doua zi la prânz. Apoi dispăruseră.

La început, Nicole reacționase de parcă întreaga experiență nu era decât un joc grozav. Desfăcând săculețul din piele de antilopă, îi inventariase conținutul, împărți în minte hrana în trei părți, hotărând ce avea să mănânce la prânz, seara și a doua zi dimineată. Nu era multă mâncare, dar fetița socotise că-i va ajunge. Nu același lucru s-ar fi putut spune despre apă, care după o primă apreciere părea să fie exact la limita necesarului. Nu ar fi fost rău să descopere un pârâu sau o altă sursă de apă curgătoare pentru a-și îmbogăți rezerva.

Nicole își făcuse apoi o schiță mentală a locului, acordând mare atenție oricăror semne în stare s-o ajute să identifice de la distanță eleșteul lângă care se afla. Era o fetiță extrem de bine organizată, iar acasă la Chilly-Mazarin se jucase adesea de una singură prin codrii din apropierea locuinței. În cameră păstra hărți detaliate ale pădurilor, desenate de mână, pe care ascunzătorile sale secrete erau însemnate cu stele și cercuri.

Și totuși, Nicole realizează cât de izolat era locul unde se afla doar în clipa când dădu peste patru antilope vărgate, păscând liniștite sub soarele arzător al amiezii. Prima ei reacție fu de a-și căuta în jur mama, să-i arate ce animale frumoase descoperise. *Dar mama nu este aici*, gândise după o clipă, în vreme ce ochii ei scrutau orizontul. *Sunt singură-singurică*. Ultimul cuvânt născu ecouri în mintea ei și în aceeași clipă se simți cuprinsă de disperare. Încercă să i se împotrivească, căutând să vadă dacă nu distingea în

depărtare vreun semn de civilizație. În jur se găseau însă doar păsări și animale, pășind netulburate, și nicio ființă umană. Sunt complet *singură*, își spusese iarăși Nicole, străbătută de un fior de groază.

Își aminti că dorea să descopere o altă sursă de apă și se îndreptă în direcția unui pâlț de copaci. Nu avea idee despre distanțele din savană. Deși se oprea la aproximativ fiecare treizeci de minute pentru a se asigura că putea găsi oricând drumul înapoi spre eleșteu, copacii nu păreau să se apropie câtuși de puțin. Continuă să meargă. Se însera; i se făcu sete și era obosită. Se opri și bău câteva înghițituri din ploscă. O mulțime de muște țete o înconjură. Nicole scoase din săculeț cele două unguente și-și aplică pe față și brațe cel mai urât mirositor din ele. Alegerea păru să fie corectă; muștele găsiră mirosul respingător și păstrară distanța.

Ajunse la pâlcul de copaci cu o oră înainte de lăsarea întunericului. Fu încântată să descopere că nimerise peste o mică oază din mijlocul imensității savanei. Un izvor țâșnea cu putere din pământ, formând un lăcușor de vreo zece metri diametru. Surplusul de apă se prelingea din el, dând naștere unui pârâiaș ce se pierdea undeva în savană. Nicole era extenuată și transpirată din cauza drumului lung. Lacul o invita parcă să se scalde. Fără să stea mult pe gânduri, își scoase toate hainele cu excepția chiloțelilor și se aruncă în el.

Apa îi învioră trupul ostenit. Cu capul sub apă și ochii închiși, continuă să înoate închipuindu-și că se afla în piscina din suburbia ei pariziană, unde se juca o dată pe săptămână cu prietenii. Amintirile o linișteau. După o vreme îndelungată, se întoarse pe spate și deschizând ochii, privi copacii de deasupra. Ultimele raze ale soarelui se jucau printre frunzele lor, creând tot soiul de forme ciudate de lumină.

Nicole încetă să mai înoate și bătând apa pe loc își căută din ochi hainele. Nu le văzu nicăieri. Uluită, scrută cu grijă marginile lacului. Iarăși nimic. Repetă în minte firul evenimentelor de la sosirea sa acolo, stabilind cu exactitate locul unde-și lăsase hainele și săculețul din piele. Ieși din apă și examinează îndeaproape malul. *Cu siguranță acesta-i locul. Dar hainele și săculețul au dispărut.*

Într-o clipă o cuprinse panica. Ochii i se umplură de lacrimi, din gâtlej îi țâșni un geamăt. Închise ochii și izbucni în plâns, sperând că totul nu era decât un vis urât din care se va trezi în următoarele momente, alături de mama și tatăl ei. Dar când îi deschise iarăși, scena rămăsese aceeași. O fetiță pe jumătate goală, singură în sălbăticia Africii, fără mâncare și fără apă, cu nicio speranță de a fi găsită și salvată înainte de amiaza zilei următoare. Și aproape se întunecase.

Cu un efort imens, Nicole reuși să-și domine atât frica cât și lacrimile. Se decise să-și caute hainele. În locul unde se dezbrăcase se vedeau niște urme proaspete. Nicole n-avea de unde să știe ce animal le lăsase, așa încât consideră că era vorba de una din simpaticele antilope observate în acea după amiază în savană. *Ar fi logic. E probabil cel mai bun loc de adăpat din întreaga zonă. S-au oprit aici și lucrurile mele le-au făcut curioase. Bălăceala mea în apă trebuie să le fi speriat, punându-le pe fugă.*

Lumina devenea din ce în ce mai slabă, așa încât Nicole se grăbi să meargă după urme printre copaci. Găsi săculețul din piele, sau mai degrabă ce mai rămăsese din el. Era deschis.

Mâncarea dispăruse, plosca era aproape goală și restul de obiecte - cu excepția unguentului și a tubercului - fuseseră împrăștiate de-a lungul potecii. Nicole termină apa și prinse în mâna dreaptă plosca și

tuberculul. Aruncă unguentele și era gata să-și continue drumul pe potecă când auzi un sunet, ceva între un scheunat și un urlet. Venea de foarte aproape. La nici cincizeci de metri mai încolo se întindea savana. Nicole își încordă privirea și i se păru că distinge o mișcare, fără a recunoaște însă cine o făcea. Auzi din nou sunetul, de data aceasta mult mai aproape. Lăsându-se pe burtă, se târî încet înainte.

La vreo cincisprezece metri de marginea oazei se ridica un mic dâmb. De aici reuși să vadă sursa sunetului. Doi pui de leu se jucau cu rochița ei verde. Alături, în lumina amurgului, stătea nemișcată mama lor. Nicole îngheță, realizând că nu vizita o grădină zoologică, ci se găsea chiar în inima Africii sălbatice, având în față, la nici douăzeci de metri, o leoaică cât se poate de reală. Tremurând din toate încheieturile, se târî foarte încet înapoi pe potecă, încet, încet, pentru a nu-și face simțită prezența.

Întoarsă la lac, rezistă gândului să o ia la fugă orbește prin savană. *Leoaica m-ar vedea cu siguranță, socoti ea. Dar unde să-și petreacă noaptea? Voi găsi o ascunzătoare undeva printre copaci, departe de potecă. Și voi sta acolo nemișcată. Poate atunci voi fi în siguranță.* Strângând încă în mână plosca și tuberculul, Nicole se îndreptă cu pași ușori spre izvor. Gustă din apă, apoi își umplu plosca. Se târî spre pâlcul de copaci și găsi un fel de adâncitură lângă un trunchi de arbore. Convinsă că, în condițiile date, va fi în siguranță, fetița adormi, complet extenuată.

Se trezi cu senzația că zeci de insecte mișună pe ea. Se ridică și-și duse mâna la burtă. Era plină de furnici. Scoase un țipăt, și într-o clipă realizează ce prostie comisese. Auzi leoaica trecând ca fulgerul prin tufișuri, în căutarea creaturii care produsese acel zgomot. Fetița se cutremură

și dădu jos cu un băț furnicile de pe ea. Deodată observă ochii neîmblânziți ai fiarei străpungând întunericul și fixând-o. Fu cât pe-aci să leșine. Îngrozită, își aminti spusele lui Omeh despre tubercul. Băgă rădăcina plină de mizerii în gură și începu să mestece vârtos. Avea un gust cumplit. Se forță să înghită.

În momentul următor, Nicole o luase la goană printre copaci cu leoaica pe urme. Ramuri și frunze îi zgâriară fața și pieptul. Alunecă și căzu. Ajunsă la lac, nu se opri. Alergă peste apă, de-abia atingând-o cu picioarele. Dădu din mâini. Mâinile i se transformaseră în aripi, aripi albe. Nu atingea apa. Devenise un bătlan mare și alb, luându-și zborul în sus spre cerul nopții. Se întoarse și privi în jos spre leoaica nedumerită, rămasă undeva sub ea. Râzând în sinea ei, Nicole bătu cu și mai multă putere din aripi, ridicându-se deasupra copacilor. În fața ei se deschidea întreaga savană. Vedea până la mai bine de o sută de kilometri.

Zbură peste eleșteul cu apă sălcie, se îndreptă spre vest și zări un foc de tabără. Se îndreptă spre el, strigătele ei pătrunzătoare de pasăre străpungând liniștea nopții. Omeh se trezi brusc, distinse pasărea solitară proiectată pe cerul întunecat al nopții și scoase și el un țipăt prelung – tot de pasăre.

— Ronata? păru să întrebe vocea sa. Dar Nicole nu-i răspunse. Dorea să zboare cât mai sus posibil, poate chiar deasupra norilor.

De cealaltă parte a norilor străluceau luna și stelele. Ele îi făcură semn. Ridicându-se, i se păru că din depărtare se aude o muzică asemănătoare cu clinchetul unor clopoței de cristal, încercă să bată mai repede din aripi, dar ele de-abia se mișcau. Se transformaseră în suprafețe de control, mărindu-se neîncetat pentru a mări portanța în aerul suprararefiat. Rachetele posterioare se aprinseră. Nicole

devenise o navetă argintie, subțire și lucioasă, lăsând Pământul tot mai mult în urmă.

Pe orbită, muzica se auzea mai tare. O simfonie magnifică, o completă armonie cu maiestuoasa planetă de dedesubt.

Își auzi strigat numele. De unde? Și de către cine? strigătul venea de dincolo de lună. Își schimbă cursul spre spațiul nesfârșit și pornind rachetele din nou depăși satelitul, îndreptându-se spre soare. Viteza îi creștea exponențial. În spatele ei, soarele devenea din ce în ce mai mic, o lumină minusculă care dispăru și ea curând. Întinericul se întindea de jur-împrejur: Ținându-și respirația, ieși la suprafața apei. Leoaica dădea târcoale lacului. Nicole îi vedea mușchii puternici ai labelor și putea să-i citească expresia chipului.

— *Te rog, lasă-mă să plec*, spuse Nicole, *nu-ți voi face niciun rău, nici ție și nici puilor tăi.*

— Recunosc mirosul, replicase leoaica. Puii mei se jucau cu el.

— *Și eu sunt un pui*, continuă Nicole, *și vreau să mă întorc la mama mea. Dar îmi este frică.*

— Ieși din apă, ceruse leoaica. Lasă-mă să te văd. Nu cred că ești ceea ce spui.

Adunându-și întreg curajul, cu ochii fixați asupra fiarei, fetița ieși încet din apă. Leoaica nu se mișcă. Când apa îi ajunse la talie, Nicole își mlădie mâinile în formă de leagăn și începu să cânte. Era o melodic simplă și pașnică, o melodie ce și-o amintea de la începuturile vieții sale, când mama și tatăl ei o sărutau înainte de culcare, o puneau înapoi în leagăn și apoi stingeau luminile. Micile animale de pe mobil se învârteau, se învârteau mereu, în timp ce o voce caldă de femeie murmura cântecul de leagăn al lui Brahms:

„Te întinde-acum și te-odihnește... Fie-ți somnul

binecuvântat”.

Leoaica se lăsă pe labelle dinapoi, amenințând să sară. Fetița, cântând pe același ton molatec, continuă să se apropie de animal. După ce Nicole ieși complet din apă, ajungând la numai cinci metri de fiară, aceasta făcu un salt într-o parte și se pierdu printre copaci. Nicole continuă să înainteze, cântecul alinător conferindu-i putere și liniște interioară.

În câteva minute ajunse la marginea savanei. Pe la răsăritul soarelui izbuti să ajungă la eleșteu, unde se cuibări în iarbă și adormi buștean. Acolo o găsiră Omeh și preoții Senoufe, pe jumătate goală și încă dormind, în vreme ce soarele se ridicase sus în înaltul cerului.

Își reamintea totul de parcă s-ar fi întâmplat doar cu o zi în urmă. *Au trecut deja treizeci de ani și lucrurile pe care le-am învățat atunci sunt încă valabile*, își spuse ea stând trează pe patul din mica cabină de pe Newton. Nicole se gândi la fetița de șapte anișori, care deși abandonată într-o lume complet străină, reușise să supraviețuiască. *Și atunci de ce îmi plâng acum de milă? Situația de atunci era mult mai dificilă.*

Retrăirea experienței din copilărie îi insuflase o forță neașteptată. Deprimarea îi dispăruse. Mintea îi lucra furibund, încercând să pună la punct un plan ce i-ar fi putut oferi cheia întâmplărilor petrecute în timpul operației lui Borzov. Se scutură de sentimentul de singurătate.

Înțelese că trebuia să rămână la bordul lui Newton pe parcursul primei misiuni în Rama, dacă dorea să analizeze în profunzime toate aspectele incidentului căruia îi căzuse victimă generalul. Se hotărî să ridice problema în fața lui Brown sau a lui Heilmann, în dimineața următoare.

În cele din urmă, extenuată, femeia adormi. Alunecând în zona crepusculară ce separă veghea de

somn, Nicole fredona cântecul de leagăn al lui Brahms.

21. Cubul Pandorei

Nicole îl vedea pe David Brown stând la birou, în timp ce Francesca, aplecată peste el, arăta cu degetul spre un punct de pe o schemă desfășurată în fața lor. Bătu la ușă.

— Salut, Nicole, zise Francesca deschizându-i ușa. Cu ce te putem ajuta?

— Vreau să vorbesc cu doctorul Brown, replică Nicole. În legătură cu misiunea mea.

— Intră.

Nicole pătrunse înăuntru cu pași mici și se așeză pe unul din cele două scaune din fața mesei. Francesca luă loc pe celălalt. Nicole privi pereții încăperii. Aspectul lor se schimbase total. Fotografii soției și copiilor generalului Borzov, ca și tabloul său favorit reprezentând o pasăre solitară cu aripile întinse, zburând peste fluviul Neva din Leningrad, fuseseră înlocuite cu niște scheme și diagrame uriașe, plasate într-o anumită ordine; schemele, fiecare având câte un titlu diferit (Prima Ieșire, A Doua Ieșire etc), acopereau toate panourile de afișaj, de la un capăt al peretelui la celălalt.

Biroul generalului fusese cald și personal. Această cameră era lipsită de viață, devenise un loc care intimida. Pe peretele din spatele mesei de lucru, doctorul Brown atârnase fotocopii ale unor prestigioase premii internaționale primite de el în decursul carierei. Sub propriul scaun își pusese un postament, astfel încât să-și privească de sus interlocutorii.

— Am o problemă personală, declară Nicole. Așteptă câteva secunde, crezând că doctorul Brown o va invita pe Francesca să iasă din cameră. David Brown nu spuse nimic. În cele din urmă, Nicole aruncă o privire în direcția reporterei, pentru a se face mai bine înțeleasă.

— Mă ajută la treburile administrative, explică Brown. Intuiția sa feminină detectează adesea lucruri care mie îmi scapă.

Nicole rămase tăcută vreo cincisprezece secunde. Se pregătise să vorbească cu doctorul Brown, neașteptându-se însă că va trebui să se explice și în fața Francescăi. *Poate c-ar fi mai bine să plec*, gândi fulgerător, întrucâtva surprinsă de iritarea provocată de prezența Francescăi.

— Am citit sarcinile fiecăruia pentru prima misiune în Rama, spuse în cele din urmă Nicole pe un ton oficial, și aş dori să fac o solicitare. Sarcinile mele, așa cum sunt ele menționate, sunt minime. Mi se pare că nici Irina Turgheniev nu va avea mult de lucru în ieșirea asta de trei zile. Recomand ca sarcinile mele nemedicale să fie îndeplinite de Irina, iar eu să rămân la bordul lui Newton împreună cu amiralul Heilmann și generalul O'Toole. Voi urmări cu atenție evoluția misiunii și voi fi imediat disponibilă, dacă se vor ivi probleme medicale deosebite. De altfel, János se poate descurca singur în ceea ce privește obligațiile unui ofițer biolog.

În încăpere se instalează tăcerea. Doctorul Brown se uită fix la Nicole, apoi la Francesca.

— De ce vrei să rămâi la bord? întrebă într-un târziu Francesca. Aș fi jurat că de-abia aștepți să vezi interiorul lui Rama.

— Așa cum am zis, e ceva personal, răspunse vag Nicole. Sunt încă extrem de obosită după întâmplarea cu Borzov și am o mulțime de hârtii de pus la punct. Această primă misiune trebuie să fie perfectă. Aș vrea să fiu odihnită și bine pregătită pentru a doua...

— E o cerere extrem de neobișnuită, declară doctorul Brown, dar având în vedere circumstanțele, cred că poate fi aprobată. Aruncă iarăși o privire Francescăi. În schimb, am vrea să-ți cerem o favoare. Dacă tot nu intri în Rama,

atunci poate îl vei înlocui din când în când pe O'Toole la transmisiuni? Amiralul Heilmann ar avea astfel posibilitatea să meargă înăuntru...

— Desigur, răspuse Nicole înainte ca Brown să-și ducă la capăt ideea.

— În regulă. Atunci ne-am înțeles. Schimbăm dispozițiile pentru prima misiune. Rămâi la bordul lui Newton. După ce Brown termină de vorbit, Nicole rămase totuși așezată.

— Mai e ceva? întrebă el nerăbdător.

— Conform regulamentelor în vigoare, ofițerul biolog pregătește rapoartele despre toți cosmonauții înainte de fiecare misiune. Să-i dau o copie amiralului...

— Dă-mi mie rapoartele, o întrerupse doctorul Brown. Pe amiralul Heilmann nu îl preocupă problemele legate de personal. Savantul american o privi drept în față. Însă nu-i nevoie de alte rapoarte. Am citit documentele pe care le-ai întocmit pentru generalul Borzov. Sunt pe deplin corespunzătoare.

Pe Nicole nu o intimidă privirea pătrunzătoare a bărbatului. *Deci știi ce am scris despre line și Wilson, socoti ea, și consideri că ar trebui să mă simt vinovată sau jenată. Ei bine, te înșeli. Părerile mele nu s-au schimbat doar pentru că dumneata ai preluat efectiv comanda.*

Noaptea, Nicole își continuă cercetările. Analiza detaliată a datelor biometrice indica că în corpul generalului Borzov existaseră concentrații extraordinare a doua substanțe chimice stranie, cu puțină vreme înaintea morții. Nicole nu reușise să le determine proveniența. Luase generalul medicamente fără știrea ei? Ar fi putut aceste substanțe chimice (cunoscute ca provocând dureri și utilizate, conform enciclopediei medicale, în testarea senzitivității la durere a pacienților cu tulburări neurologice) să fie produse intern în urma unor reacții

alergice?

Și ce se întâmpla cu János? De ce nu-și amintea că se întinsese spre pupitrul de comandă? De ce de la moartea generalului Borzov era retras și taciturn? Trecuse de miezul nopții și ea continua să fixeze tavanul micului dormitor. *Astăzi, echipajul intră în Rama și eu voi rămâne singură aici. Trebuie să aștept până atunci ca să-mi continui analizele.* Totuși, era incapabilă să aștepte atât. Nu reușea să scape de întrebările care-i frământau mintea. *Să existe vreo legătură între János și substanțele depistate în corpul lui Borzov? E posibil ca moartea lui să nu fi fost accidentală?*

Nicole scoase dintr-un sertăraș geanta personală și deschizând-o în grabă, îi împrăstie conținutul în aer. Prinse din zbor un set de fotografii de familie care planau deasupra patului. Adună cele mai multe lucruri și le introduse iarăși în geantă, iar în mână păstră cubul oferit la Davos de către regele Henry.

Ezită câteva clipe înainte de a introduce cubul în computer. Într-un târziu, își luă inima în dinți. Pe monitor apără imediat un meniu cu optsprezece itemuri. Avea posibilitatea să selecteze oricare din cele douăsprezece dosare personale ale cosmonauților, precum și șase rapoarte diferite cu statistici. Nicole solicită dosarul lui János Tabori. Existau trei submeniuri pentru biografia sa: Date Personale, Sumar Cronologic și Profil Psihologic. După mărimea fișierelor, era evident că Sumarul Cronologic conținea cele mai numeroase detalii. Pentru a se familiariza cu modul de alcătuire al dosarelor, Nicole apelă pentru început Datele Personale.

Scurta prezentare nu-i dezvălui mai mult decât știa deja. János avea patruzeci și unu de ani și nu era căsătorit. Când nu se afla în misiune pentru ASI, locuia singur într-un apartament în Budapesta, la o distanță de numai patru

blocuri de mama sa, divorțată a doua oară. Absolvise cu brio Universitatea Ungară în 2183. În afară de o serie de date curente precum înălțime, greutate, rude, alte două numere mai erau listate pentru el: EI (de la Evaluarea Inteligenței) și CS (de la Coeficient de Sociabilitate). Numerele lui Tabori erau + 3, 37 și respectiv 64.

Nicole reveni în meniul principal și apelă Glosarul pentru a-și reîmprospăta memoria în legătură cu definițiile EI și CS. Numărul EI se presupunea că reprezintă o unitate complexă de inteligență, bazată pe o comparație cu populația mondială de studenți. Toți studenții erau supuși la un set de teste standard, la momente bine determinate între doisprezece și douăzeci de ani. Indicele constituia de fapt un exponent în sistemul zecimal. O valoare zero indica media. Un indice de + 1,00 însemna că individul depășește ca inteligență 90% din populație, + 2,00 că depășește 99%, iar + 3,00 însemna că el se ridică ca inteligență peste nivelul a 99, 9% din populație. Indicii negativi reprezentau valori situate sub nivelul mediu. Așadar, indicele atribuit lui János (+ 3, 37) îl plasa în rândul primei zecimi dintr-un procent din totalul populației.

Coeficientul de sociabilitate se baza la rândul lui pe un pachet de teste administrat studenților între doisprezece și douăzeci de ani, dar modul lui de interpretare era mult mai ușor de înțeles. 100 însemna maximul posibil. Persoanele care se apropiau de acest punctaj erau respectate și acceptate practic de oricine, se puteau adapta oricărui grup, nu se certau și nu aveau toane, și în general erau considerate ca fiind de mare încredere. O notă de subsol menționa că testele înscrise nu măsurau de fapt cu exactitate trăsăturile personalității umane, așa încât coeficientul respectiv trebuia utilizat cu discernământ în fiecare caz concret.

Nicole își fixă în minte să compare într-o zi valorile EI

și CS ale tuturor cosmonauților. Ceru apoi Sumarul Cronologic al lui János Tabori. Următoarele șaiszeci de minute constituiră o experiență senzațională pentru Nicole. Ca ofițer biolog, avusese bineînțeles prilejul să studieze dosarele personale întocmite oficial de Agenția Spațială pentru toți membrii echipajului. Numai că, dacă informațiile adunate de Henry erau corecte – iar Nicole n-avea cum să le verifice – atunci dosarele ASI se dovedeau extrem de incomplete.

Nicole știa că János fusese desemnat de două ori cel mai remarcabil student al Universității Ungare, dar habar n-avusese că timp de doi ani îndeplinise funcția de președinte al Asociației Studenților Homosexuali din Budapesta. Cunoscuse faptul că János intrase în Academia Spațială în 2192 și absolvise în numai trei ani, având în vedere experiența sa anterioară cu proiecte sovietice majore de inginerie, dar nimeni nu-i spusese vreodată că cererea sa de admitere în Academie fusese refuzată de două ori. În ciuda extraordinarelor rezultate la admitere, fusese respins de două ori la interviul personal. Și de ambele dăți, președinția comisiei o deținuse generalul Valerii Borzov. János activase în diverse organizații homosexuale până în 2190, după care se retrăsese, nemailuând niciodată parte la vreo activitate organizată. Niciuna din aceste informații nu se afla în dosarele ASI.

Cele aflate o uluiau pe Nicole. Nu faptul că János fusese sau încă mai era homosexual o deranja, deoarece ea nu avea prejudecăți sexuale. Ce o supăra cel mai mult era posibilitatea ca dosarul oficial să fi fost cenzurat în mod deliberat, pentru a îndepărta orice referiri atât la înclinațiile sale homosexuale, cât și la relațiile anterioare cu generalul Borzov.

Ultimele date din Sumarul Cronologic al lui Tabori reprezentară altă surpriză pentru Nicole. În ultima

săptămână din decembrie, așadar exact înainte de lansare, János semnase un contract cu Schmidt și Hagenest, conglomeratul german de presă, prin care se obliga să asigure „consultații” nespecificate pentru o mare varietate de mijloace mass-media, în sprijinul a ceea ce era desemnat ca proiectul Brown-Sabatini. Semnătura îi adusese lui Tabori un avans de trei sute de mii de mărci. Trei zile mai târziu, mama sa, care așteptase aproape un an implantul de țesuturi artificiale menite să refacă distrugerea creierului provocată de boala lui Alzheimer, fu internată la Spitalul Bavarez din München pentru operație.

Cu ochii obosiți și roșii, Nicole termină de citit voluminosul dosar al doctorului David Brown. În decursul orelor afectate studierii Sumarului Cronologic, realizase un soi de minidosar, cuprinzând toate datele cu oarecare importanță pentru ea. Înainte de a încerca să adoarmă, Nicole mai trecu încă o dată în revistă acest dosar.

Vara anului 2161: Brown, 11 ani, înscris în Camp Longhorn de către tatăl său, în ciuda obiecțiilor energice ale mamei. Tabără tipică de vară în zona deluroasă a statului Texas pentru copiii păturilor avute; antrenamente atletice de toate felurile, tragere cu pușca, excursii pe jos și obișnuința de a manevra diverse bărci. Băieții sunt cazați câte zece într-o baracă. Brown devine imediat nepopular. În a cincea zi, este atacat pe când iese de la duș și colegii săi îi vopsesc organele genitale în negru. Brown refuză să se ridice din pat până ce mama lui nu se deplasează în tabără - la distanță de două sute de mile - ca să-l ia acasă. După incident, tatăl încetează să-i mai acorde atenție fiului.

Septembrie 2166: După absolvirea unui liceu particular, Brown se înscrie la Princeton pentru a studia fizica. Rămâne în New Jersey doar opt săptămâni. Termină studiile la SMU, locuind la părinți.

Iunie 2173: Doctor în fizică și astronomie la Harvard. Wilson Brownwell, conducătorul său de doctorat, îl caracterizează drept „un student ambițios și sânguincios”.

Iunie 2175: Termină cercetările post-doctorat asupra evoluției stelelor, sub îndrumarea lui Brian Murchison la Cambridge.

Aprilie 2180: Brown se căsătorește cu Jeannette Hudson în Pasadena, California. Domnișoara Hudson terminase astronomia la Stanford. Un singur copil, o fată pe nume Angela, născută în decembrie 2184.

Noiembrie 2181: I se refuză numirea în catedra de astronomie de la Stanford, întrucât doi membri ai comisiei au considerat că Brown își falsificase datele științifice în câteva din multele sale articole de specialitate. Problema nu a fost niciodată elucidată.

Ianuarie 2184: Numit membru în prima Comisie Consultativă a Agenției Spațiale. Pregătește planuri amănunțite pentru o serie de noi telescoape astronomice importante, situate pe fața nevăzută a Lunii.

Mai 2187: Numit șeful Catedrei de Fizică și Astronomie la SMU în Dallas, Texas.

Februarie 2188: Altercație însoțită de pumni cu Wendell Thomas, profesor la Princeton, înaintea unei ședințe a Academiei Aeronautice Americane în Chicago. Thomas insistă că Brown a furat și publicat sub numele său idei pe care le discutaseră împreună.

Aprilie 2190: Electrizarea lumii științifice nu numai prin publicarea unor modele epocale de studiu a supernovelor, dar și prin prezicerea apariției uneia la mijlocul lui martie 2191. Cercetările fuseseră conduse alături de doctorandul Elaine Bernstein din New York. Colegii domnișoarei Bernstein afirmă cu tărie că principalele idei îi aparțin de fapt ei. Brown devine celebru prin prevederile sale îndrăznețe și corecte.

Iunie 2190: Divorțează de soția de care se separase timp de optsprezece luni. Separarea se produsese la trei luni după ce Elaine Bernstein își începuse doctoratul.

Decembrie 2190: Se căsătorește în Dallas cu domnișoara Bernstein.

Martie 2191: Apariția supernovei 219 la, așa cum fusese prevăzut de Brown și colab.

Iunie 2191: Brown semnează un contract ca reporter științific cu CBS. Trece la UBC în 2194, apoi la INN în 2197.

Decembrie 2193: I se acordă de către ASI Medalia pentru Servicii Științifice Deosebite.

Noiembrie 2199: Semnează un contract exclusiv de mai multe milioane de mărci, pe mai mulți ani, cu gigantul german Schmidt și Hagenest, pentru „a exploata” toate posibilele aplicații comerciale ale misiunii Newton, inclusiv cărți, înregistrări video și material educațional. Face echipă cu Francesca Sabatini, Heilmann și Tabori, ultimii doi având rolul de consultanți. Primește o bonificație de două milioane de mărci, depuse într-un cont secret în Italia.

Deșteptătorul o trezi după numai două ore de somn. Se ridică cu greu din pat și se răcori, spălându-se cu apă rece. Porni încet pe coridor spre centrul de control. Ceilalți patru cadeți se grupaseră deja în jurul lui David Brown, revăzând exaltați detaliile primei ieșiri.

— În regulă, tocmai spunea Richard Wakefield, prioritățile le reprezintă scaunele-lift individuale de lângă scările din dreapta și stânga, cât și liftul pentru sarcini grele din Butuc până la Câmpia Centrală. Vom amplasa apoi un centru temporar de control la marginea câmpiei, unde se vor asambla și testa cele trei rovere. Tabără provizorie la noapte, tabără de bază în punctul Beta, în apropierea Oceanului Cilindric, mâine. Vom lăsa

asamblarea și desfășurarea celor două elicoptere pentru mâine, iar ice-mobilul și bărcile cu motor pentru Ziua Trei.

— Excelentă recapitulare, interveni doctorul Brown. Francesca vă va însoți în timp ce veți pune la punct infrastructura în această dimineață. După ce lifturile ușoare vor fi instalate și vor deveni operaționale, vor veni și restul dintre noi: Amiralul Heilmann, doctorul Takagishi și domnul Wilson. La noapte vom dormi cu toții în Rama.

— De câte trasoare dispunem? o întrebă János Tabori pe Irina Turgheniev.

— Douăsprezece. Sunt chiar prea multe pentru azi.

— Iar diseară, când vom dormi înăuntru, va fi cea mai întunecată noapte pe care oricare dintre noi a trăit-o vreodată, spuse Takagishi. Nu vor fi nici stele, nici lună și nici reflexii ale solului, în jurul nostru nu va fi decât o beznă adâncă.

— Ce temperatură va fi? se interesă Wakefield.

— Nu știm cu siguranță, răspunse omul de știință japonez. Sondele inițiale nu erau echipate decât cu aparate de luat vederi. Dar temperatura în zona de la capătul tunelului era la fel ca pe Rama I. Dacă ne ghidăm după ea, atunci aș zice că în tabere vor fi cam zece grade sub temperatura de îngheț.

Takagishi făcu o scurtă pauză. În creștere însă, continuă el. Am pătruns în interiorul orbitei lui Venus. Ne așteptăm ca lumina să se aprindă în vreo opt sau nouă zile, iar Oceanul Cilindric să înceapă să se topească de la fund la suprafață curând după aceea.

— Ei, glumi David Brown. Se pare că treptat te convertești. Nu îți mai verifici toate afirmațiile.

— Cu fiecare informație primită care indică că această navă se aseamănă cu predecesoarea sa de acum șaptezeci de ani, crește și probabilitatea ca ele să fie identice, replică Takagishi. Până în prezent, dacă ignorăm

momentul precis al manevrei de corecție, toate elementele legate de cele două nave au fost similare.

Nicole se apropie de grup.

— Ia priviți cine a venit, rânji ca de obicei János. Cel de-al cincilea și ultimul nostru cadet. Observându-i ochii înroșiți, reluă: Noul nostru comandant a avut dreptate. Arăți ca și cum câteva zile de odihnă ți-ar prinde într-adevăr bine.

— Eu unul sunt dezamăgit că îl am pe Yamanaka asistent la asamblarea roverului pe Yamanaka, în locul doamnei des Jardins, interveni Richard Wakefield. Cel puțin ofițerul nostru biolog mai și vorbește. Va trebui să-mi recit singur Shakespeare ca să rămân treaz. Îi dădu un ghiont în coaste pilotului japonez, iar Yamanaka aproape că zâmbi.

— Vreau să vă urez tuturor succes, spuse Nicole. Așa cum sunt convinsă că v-a comunicat Dr. Brown, mă simt prea obosită ca să vă fiu de ajutor. În schimb, voi fi odihnită și pregătită în vederea celei de a doua ieșiri.

— Mă rog, remarcă nerăbdătoare Francesca Sabatini după ce panoramă încă odată cu aparatul ei video, filmând prim planuri ale chipurilor tuturor. Suntem gata?

— Să mergem, rosti Wakefield. Se îndreptară spre ecluza situată în partea din față a navei spațiale Newton.

22. Zori de zi

Richard Wakefield lucra cu repeziciune într-o beznă aproape totală. Se găsea deja la jumătatea drumului spre scările Alfa, unde gravitația datorată forței centrifuge create de rotația lui Ramă crescuse la peste un sfert de g. Lumina câștii îl ajuta să vadă doar o zonă restrânsă. Termina instalarea unui alt pilon.

Își verifică rezerva de aer. Rămăsese mai puțin de jumătate. Până în acel moment, ceilalți trebuiau să fi pătruns adânc în Rama, până aproape de punctul unde

respirarea aerului înconjurător devenea posibilă. Subestimaseră însă durata necesară instalării scaunelor-lift individuale. Modalitatea de construcție era extrem de simplă și cosmonauții o repetaseră de câteva ori pe durata simulărilor. Cât timp lucraseră lângă scări, aflându-se practic în stare de imponderabilitate, totul mersese ca pe roate. În schimb, la nivelul la care se afla acum, amplasarea fiecărui stâlp devenise dificilă din cauza gravitației mărite și într-o continuă creștere.

Exact la o mie de trepte deasupra lui Wakefield, János Tabori termină de înfășurat cablurile de ancorare în jurul stâlpilor metalici ce străjuiau scara. După patru ore de lucru monoton începuse să obosească. Își aminti replica directorului de program, căruia el și Richard îi ceruseră o mașină specializată pentru instalarea lifturilor: „Nu este eficient din punct de vedere al costului să realizezi un robot pentru operații nerepetitive. Roboții sunt buni doar atunci când îi folosești mereu și mereu, la operațiuni care se repetă”.

János aruncă o privire dedesubt, dar nu reuși să vadă următorul stâlp, două sute și cincizeci de trepte mai jos.

— N-a sosit timpul să luăm masa? îl întrebă pe Wakefield folosind radioul din casă.

— Posibil, veni răspunsul. Numai că suntem mult în urma planificării. Nu i-am trimis pe Yamanaka și Turgheniev spre scările Gama decât la 10: 30. În ritmul în care înaintăm, avem noroc dacă terminăm astăzi amplasarea lifturilor și a taberei provizorii. Va trebui să amânăm pentru mâine montarea liftului greu și a roverelor.

— Hiro și cu mine mâncăm deja, o auziră amândoi pe Irina din cealaltă parte a cupei. Ne era foame. Am terminat de montat cremaliera scaunului și motorul superior într-o jumătate de oră. Suntem la stâlpul numărul doisprezece.

— Bine lucrat, declară Wakefield. Vă previn însă că ați rezolvat doar partea cea mai ușoară, cea de la vârful scărilor. Lucrul în imponderabilitate e floare la ureche. Așteptați până ce gravitatea diferă sesizabil în fiecare zonă.

— După detectorul laser, astronautul Wakefield se află la exact 8, 13 kilometri de mine, îl auziră toți intervenind pe doctorul Takagishi.

— Asta nu-mi spune nimic, profesore, doar dacă aș ști unde naiba ești.

— Pe marginea terasei, chiar lângă stația releu. Aproape de picioarele scării Alfa.

— Haide, Shig; de ce nu puteți voi orientalii să fiți la fel ca toată lumea? Newton este parcată *deasupra* lui Rama, iar tu te afli în vârful scării. Dacă nu ne punem de acord cu poziția noastră, atunci cum putem spera vreodată să ne împărtășim sentimentele cele mai tainice? Ca să nu mai vorbim de partidele de șah.

— Mulțumesc, János. În prezent sunt în vârful scării Alfa. Apropo, ce faci? Distanța dintre noi crește rapid.

— Alunec pe balustradă ca să-l întâlnesc pe Richard. Nu-mi place să mănânc singur pește și cartofi prăjiți.

— Cobor și eu pentru masă, se făcu auzită Francesca. Tocmai am terminat de filmat o excelentă demonstrație a forței Coriolis, folosindu-mă de Hiro și Irina. Va fi excelentă pentru orele de fizică elementară. Ajung în cinci minute.

— Ascultă, signora, se auzi din nou glasul lui Wakefield, crezi că te-am putea convinge să depui o muncă cu adevărat folositoare? Ne-am oprit din lucru ca să-ți permitem să filmezi - poate cădem la o înțelegere.

— Sunt gata, răspunse Francesca. După prânz vă ajut. Dar acum aș avea nevoie de puțină lumină. Puteți să lansați un trasor, așa încât să te filmez pe tine și pe János

organizând un picnic pe Scara Zeilor?

Wakefield programă un trasor pentru declanșare întârziată și urcă optzeci de trepte până la cea mai apropiată terasă. Tabori ajunse în același loc cu o jumătate de minut înainte ca lumina orbitoare să-i inunde. De la doi kilometri deasupra, Francesca panoramă cele trei scări, fixându-și apoi obiectivul asupra celor două figuri așezate cu picioarele încrucișate pe terasă. Din acel unghi, János și Richard arătau exact ca doi vulturi, în cuibul lor inaccesibil din vârful unui munte.

Târziu după amiază, scaunul-lift de pe Alfa era amplasat și pregătit de testare.

— Având în vedere că ai fost așa de amabilă să ne ajuți, îți permitem să fii prima care-l folosește, îi declară Richard Wakefield Francescăi. Stăteau în plină gravitație, la picioarele interminabilei scări. Treizeci de mii de trepte urcau în întunericul cerului artificial de deasupra. Lângă ei, pe Câmpia

Centrală, motorul ultrașor și centrala electrică portabilă autonomă ce deservea liftul intraseră deja în funcțiune. Cosmonauții transportaseră subsistemele electrice și mecanice în piese separate și le asamblaseră în mai puțin de un ceas.

— Scaunașele nu sunt conectate permanent la cabluri, îi explică Wakefield reporterei. La fiecare capăt există un mecanism care le atașează sau le detașează. În acest fel, nu e nevoie să avem un număr aproape infinit de scaune.

Francesca se așază cu o oarecare reținere în locașul de plastic.

— Ai verificat dacă scaunul ăsta e sigur? întrebă ea privind întunericul de deasupra.

— Bineînțeles, răsă Richard. Va fi exact ca în exercițiile simulate. Iar eu voi fi în următorul, la un minut

distanță, sau dacă preferi, la patru sute de metri sub tine. Cu totul, călătoria va dura patruzeci de minute. Viteza medie este de douăzeci și patru de kilometri pe oră.

— Și eu n-am altceva de făcut decât să stau liniștită, să mă țin bine și să-mi activez sistemul de respirat la aproximativ douăzeci de minute de vârf?

— Nu uita să-ți legi centura de siguranță, îi reaminti zâmbind Wakefield. Dacă cablul încetinește sau se oprește aproape de vârf, când nu mai cântărești aproape nimic, inerția te va arunca în gol. Rânji. Având însă în vedere că liftul funcționează paralel cu scările, în caz de pericol poți să cobori oricând din scaun, continuându-ți drumul pe trepte.

Richard făcu un semn din cap și János Tabori porni motorul. Francesca fu ridicată de pe sol și în scurt timp dispăru din vedere.

— După ce mă asigur că ai plecat, mă duc direct la Gama, îi comunică Richard lui János. Al doilea sistem ar trebui să fie mai ușor. Lucrând toți împreună, ar trebui să-l terminăm cel mai târziu la 19: 00.

— Iar până vei ajunge sus, eu voi termina de ridicat tabăra, răspunse János. Crezi că vom rămâne tot aici la noapte?

— N-ar avea sens, remarcă David Brown de undeva de deasupra. Împreună cu Takagishi, Brown supraveghea toate comunicațiile dintre cosmonauți. Roverele nu sunt încă pregătite. Speram să întreprindem mâine o mică expediție.

— Dacă fiecare din noi cară câteva subsisteme, replică Wakefield, János și cu mine am putea să asamblăm unul astă seară, înainte de culcare. Cel de-al doilea va fi probabil operațional mâine, înainte de amiază, dacă nu vom întâmpina niciun fel de dificultăți.

— E un scenariu posibil, aprecie doctorul Brown. Să

vedem ce am realizat până acum și cât vom fi de obosiți peste trei ore.

Richard se urcă în scaun și așteaptă ca algoritmul automat al procesorului să-l atașeze de cablu.

— Apropo, spuse pe când începea să urce, îți mulțumesc pentru umorul tău de bună calitate de astăzi. N-aș fi reușit să-mi termin treaba fără glumele tale.

János zâmbi și-i făcu semn din mână. Privind în sus din scaunul în mișcare, Richard Wakefield de abia reușea să distingă lumina de la casca Francescăi. *Se găsește la mai bine de o sută de etaje deasupra, socoti el. Dar la numai două procente și jumătate din totalul distanței de aici până la butuc. Locul acesta e imens.*

Băgă mâna în buzunar și scoase stația meteorologică portabilă dată de Takagishi. Profesorul dorise să obțină un profil exact al tuturor parametrilor atmosferici din cupa polară nordică a lui Rama. O importanță specială aveau densitatea și temperatura aerului.

Wakefield urmări cum valoarea presiunii pornește de la 1, 05 bari, coboară sub nivelul celei de pe Pământ, continuând să scadă treptat și constant. Temperatura se fixase la - 8 grade Celsius. Lăsându-se pe spate, închise ochii. Încerca un sentiment ciudat urcând într-un scaun asemănător cu un coș, în sus, tot mai sus în întuneric. Reduse volumul canalului de sunet din cască; singura conversație auzită se purta între Yamanaka și Turgheniev, și niciunul nu aveau lucruri foarte interesante de spus. Mări volumul la Simfonia a VI-a a lui Beethoven, difuzată ca zgomot de fond pe celălalt canal.

Pe măsură ce asculta muzica, Richard era surprins de modul în care viziunile sale interioare pline de cărți, flori și câmpuri înverzite de pe Pământ îi amplificau tot mai mult dorul de casă. Îi venea aproape imposibil să înțeleagă înlănțuirea de evenimente ce-l purtase din casa

părintească din Stratford la Cambridge, de la Academia Spațială din Colorado până aici în Rama, unde se lăsase ridicat de un lift într-un întuneric deplin, de-a lungul Scării Zeilor.

Nu, Prospero, își spuse în sine, niciun magician nu ar fi putut concepe vreodată un asemenea loc. Își aduse aminte că văzuse Furtuna pentru prima dată pe când era un puști, și că fusese înfricoșat de prezentarea unei lumi ale cărei mistere se situau dincolo de înțelegerea omului. Nu există magie, se autoconvinsese atunci. Doar concepte naturale pe care nu ni le putem explica. Richard zâmbi. Prospero nu era un mag, ci numai un om de știință plin de frustrare.

O clipă mai târziu, Richard Wakefield fu stupefiat de cea mai uluitoare priveliște zărită vreodată. În vreme ce scaunul se ridica fără zgomot tot mai sus, paralel cu scara, pe Rama răsăriră zorile. La trei kilometri sub el, tăiate în Câmpia Centrală, lungile și drepte văi întinse de la marginea cupei la Oceanul Cilindric explodară brusc în lumină. Cei șase sori liniari ai lui Rama, câte trei în fiecare semicilindru, fuseseră proiectați cu mare grijă, astfel încât să asigure o iluminare egală pretutindeni în acea lume. Primele sentimente ale lui Wakefield fură de greață și amețală. Se afla suspendat de un cablu subțire în aer, la mii de metri de sol. Închise ochii și încercă să-și vină în fire. *Nu vei cădea*, își ordonă în gând.

— *Aaah*, îl auzi urlând pe Hiro Yamanaka.

Din cele recepționate în cască, înțelese că Hiro, luat prin surprindere de izbucnirea de lumină, își pierduse echilibrul la mijlocul scărilor Gama; După cât se părea, căzuse vreo douăzeci sau treizeci de metri înainte să izbutească să se prindă cu îndemânare (dar și noroc) de balustrada metalică.

— Ești teafăr? întrebă David Brown.

— Așa cred, răspunse aproape fără suflu Yamanaka.

Odată depășit momentul de criză, toți începură să vorbească în același timp.

— E fantastic! strigă doctorul Takagishi. Luminozitatea e fenomenală. Și toate astea se întâmplă *înainte* de topirea oceanului. Este altfel, cu totul altfel.

— Pregătiți-mi un alt modul de îndată ce ajung în vârf, strigă Francesca. Aproape am rămas fără film.

— Ce frumusețe. Ce frumusețe, de nedescris, adăugă generalul O'Toole. Privea împreună cu Nicole des Jardins monitorul de la bordul lui Newton. Imaginea instantanee luată de camera Francescăi le era transmisă prin releul din butuc.

Richard Wakefield nu spuse nimic. Se holba pur și simplu, vrăjit de lumea de dedesubt. De-abia reușea să-l distingă pe János Tabori, instalația de la baza liftului și tabăra pe jumătate amplasată la baza scării. Cu toate acestea, distanța îi oferea un jalon în privința dimensiunile lumii. Privind peste sutele de kilometri pătrați ai Câmpiei Centrale, observă forme fascinante întinzându-se în toate direcțiile. Și totuși, două lucruri îi copleșiră complet imaginația: Oceanul Cilindric și structurile masive și ascuțite situate în cavitatea sudică, la o distanță de cincizeci de kilometri în partea opusă.

Pe măsură ce ochii i se acomodau cu lumina, gigantul ac din cilindrul sudic părea să devină tot mai mare și mai mare. Primii exploratori îl denumiseră Marele Corn. *Să aibă chiar opt kilometri înălțime?* se întrebă Wakefield. Cele șase ace mai mici din jurul Marelui Corn, prinse atât de el cât și de pereții lui Rama prin niște contraforturi enorme de susținere, erau fiecare în parte mai mari decât orice lucru ieșit vreodată din mâinile omului pe Pământ. Cu toate acestea, rămâneau niște pitici în comparație cu protuberanța alăturată, ce se înălța exact

în centrul cavității, pe axa de rotație a cilindrului.

În prim plan, la jumătatea distanței dintre poziția lui Wakefield, situată în apropierea polului nord și construcția mamut din sud, o fâșie de un alb-albastru înconjura lumea cilindrică. Oceanul înghețat părea illogic și nelalocul lui. Nu se poate topi, dorea creierul să spună, deoarece apa ar curge spre axa centrală. Însă Oceanul Cilindric era menținut în albie de forța centrifugă a lui Rama. Nimeni nu știa mai bine ca echipajul de pe Newton că o ființă umană ar fi avut pe malurile lui aceeași greutate ca pe orice țărm oceanic de pe Terra.

Orașul insulă din mijlocul oceanului era New York-ul lui Rama. Pentru Wakefield, zgârie-norii nu mai păreau atât de impozanți cum arătaseră sub flacăra trasoarelor. În schimb, în lumina sorilor lui Rama, era limpede că orașul îndeplinea un rol cheie. Din orice punct aflat în interiorul lui Rama, New York-ul atrăgea privirile – ovala insulă constituia singura spărtură în inelul regulat al Oceanului Cilindric.

— Priviți New York-ul! se auzi în căști vocea tulburată a doctorului Takagishi. Trebuie să fie aproape o mie de clădiri cu peste două sute de metri. Făcu o pauză de numai o clipă. *Acolo* locuiesc ei. O știu. New York trebuie să reprezinte ținta noastră.

După izbucnirea inițială de entuziasm, urmă o tăcere prelungă, în timpul căreia fiecare cosmonaut își imprimă adânc în conștiință peisajul luminat de soare al lui Rama. În prezent Richard o vedea clar pe Francesca la vreo patru sute de metri deasupra, pe măsură ce scaunul se apropia de butuc.

— Am avut o scurtă discuție cu amiralul Heilmann, bazându-ne și pe sfatul doctorului Takagishi, întrerupse tăcerea David Brown. Nu există motive întemeiate să schimbăm planul inițial, cel puțin nu în acest moment de

început. Dacă nu se întâmplă ceva neașteptat, continuăm așa cum a sugerat Wakefield. Vom termina de instalat cele două scaune-lift, spre seară aducem piesele pentru rover, iar de dormit vom dormi în tabăra de la picioarele scării, așa cum s-a hotărât.

— Nu mă uitați și pe mine, urlă în căști János. Sunt singurul care nu prea are ce să admire.

Richard Wakefield își desfăcu centura de siguranță și păși pe terasă. Privi în jos spre locul unde scara dispărea din vedere.

— Recepționat, Cosmonaut Tabori. Am ajuns în stația Alfa. Oricând ne dai semnalul, te vom ridica aici.

23. Căderea nopții

„... Luând în considerație maltratările continue la care a fost supus de tatăl său nevrotic și traumele emoționale lăsate de căsătoria timpurie cu actrița engleză Sarah Tydings, cosmonautul Wakefield se dovedește remarcabil de echilibrat. După divorț a fost supus, unui tratament de terapie intensivă vreme de doi ani, înainte de a intra în Academia Spațială în anul 2192. Dosarul său de la Academie este excepțional; profesorii de electronică și calculatoare insistă asupra faptului că la absolvire, Wakefield știa mai mult decât oricare membru al corpului profesoral.

...Cu excepția unei prudențe în ceea ce privește o anumită intimitate în relațiile cu femeile (se pare că nu a mai întreținut nicio legătură de la destrămarea căsniciei), Wakefield nu prezintă comportamentul antisocial obișnuit al celor maltratați în copilărie. Deși în tinerețe avea un coeficient scăzut de sociabilitate, pe măsură ce s-a maturizat el a devenit din ce în ce mai puțin arogant, iar astăzi nu mai este predispus să-și etaleze inteligența în fața celorlalți. Sinceritatea și personalitatea lui sunt indiscutabile. Scopul său în viață pare să fie cunoașterea,

nu banii sau puterea...”

Nicole termină de citit Profilul Psihologic al lui Richard Wakefield și se frecă la ochi. Se făcuse foarte târziu. Studia dosarele încă din momentul în care echipajul rămas peste noapte pe Rama se culcase. În două ore urmau să se trezească pentru a doua lor zi în strania lume a lui Rama. Cartul lui Nicole ca ofițer cu comunicațiile avea să înceapă în treizeci de minute. *Așadar, din tot acest grup, doar trei se află în afara oricăror suspiciuni, gândi ea. Cei patru semnatari ai contractelor ilegale cu mijloacele mass-media s-au compromis singuri. Yamanaka și Turgheniev constituie necunoscute. Wilson e marginal stabil și în plus are propria sa agendă de interese. Asta îi lasă deoparte pe O'Toole, Takagishi și pe Wakefield.*

Nicole se spală pe față și pe mâini, și se așează din nou înaintea terminalului. Renunțând la dosarul lui Wakefield, reveni la principalul meniu al cubului de date. Scană statisticile comparate puse la dispoziție și tastă comanda pentru un tabel comparativ: în partea stângă a ecranului valorile descrescătoare ale coeficientului El al fiecărui membru din echipaj, iar în partea dreaptă, valorile CS.

EI CS

Wakefield + 5, 58 O'Toole 86

Sabatini + 4, 22 Borzov 84

Brown + 4, 17 Takagishi 82

Takagishi + 4, 02 Wilson 78

Tabori + 3, 37 des Jardins 71

Borzov + 3, 28 Heilmann 68

des Jardins + 3, 04 Tabori 64

O'Toole + 2, 92 Yamanaka 62

Turgheniev + 2, 87 Turgheniev 60

Yamanaka + 2, 66 Wakefield 58

Wilson + 2, 48 Sabatini 56

Heilmann + 2, 24 Brown 49

Chiar dacă parcursese mai devreme cea mai mare parte a informațiilor cuprinse în dosare, Nicole nu citise toate tabelele de indici ai echipajului. O serie de cifre le vedea în prezent pentru prima dată. Fu în mod deosebit surprinsă de coeficientul de inteligență extrem de ridicat al Francescăi Sabatini. *Ce pierdere*, socoti imediat Nicole, *ca tot acest potențial să fie folosit în scopuri mărunte*.

Nivelul mediu de inteligență al echipajului impresiona. Fiecare din ei se situa în primul procent al populației terestre. Nicole era „una dintr-o mie” și nu se găsea decât la jumătatea scării. Coeficientul lui Wakefield era cu totul și cu totul excepțional, plasându-l în categoria „supergenilor”; Nicole nu întâlnise niciodată pe cineva cu un coeficient atât de ridicat, obținut în cadrul testelor standard.

Deși pregătirea ei în psihiatrie o învățase să privească cu neîncredere încercările de a cuantifica trăsăturile personale, pe Nicole o intrigau totuși valorile CS. Ea însăși i-ar fi plasat, intuitiv, pe O'Toole, Borzov și Takagishi în capul listei. Toți trei păreau siguri de sine, echilibrați și sensibili la nevoile celorlalți. În schimb o uluia coeficientul ridicat al lui Wilson. *Trebuie să fi fost o persoană complet diferită înainte de a se încurca cu Francesca*. Nicole se întrebă pentru o clipă de ce propriul ei coeficient nu depășea 71; apoi își reaminti că în tinerețe fusese retrasă și egocentrică.

Dar Wakefield? se întrebă, dându-și seama că acesta era singurul candidat viabil care să o ajute să priceapă ce se întâmplase cu programul lui ROșur, în timpul operației generalului. Putea oare să aibă încredere în el? Să-și asigure sprijinul lui Richard fără a-i dezvălui suspiciunile ei exagerate? Din nou îi trecu prin minte gândul să abandoneze căutările. *Nicole*, își spuse singură, *dacă*

această conspirație fantomă se dovedește a fi doar o pierdere de timp...

Însă Nicole des Jardins era convinsă că existau destule întrebări la care nu se răspunsese și care cereau continuarea investigației. Se decise să vorbească cu Wakefield. Constatând apoi că avea posibilitatea să adauge propriile sale fișiere în cubul monarhului, Nicole crea unul nou, al nounsprezecelea, intitulat simplu *Nicole*. Lansă un procesor de text și scrisese un scurt memorandum:

3 - 2 - 00 Am determinat cu precizie că funcționarea necorespunzătoare a lui ROșur în timpul intervenției chirurgicale se datorează unei comenzi manuale externe, ce a avut loc după încărcarea și verificarea programului inițial. Voi solicita sprijinul lui Wakefield.

Nicole scoase un cub de date nefolosit dintr-un sertar aflat lângă computer și copie pe el toate informațiile originalului dăruit de Henry. După ce se schimbă în combinezonul de zbor, puse duplicatul în buzunarul salopetei.

Generalul O'Toole moțăia în Complexul de Comandă și Control al navei militare, în momentul în care Nicole se prezentă să-l elibereze din tură. Deși aparatura vizuală în această navă mai mică nu se ridica la nivelul celei a surorii sale științifice, echipamentul de telecomunicații se dovedea mult superior, mai ales din punctul de vedere al posibilității de manevrare de către un singur astronaut.

O'Toole își ceru scuze că ațipise și arătă cu degetul spre cele trei monitoare, prezentând aceeași scenă din trei unghiuri diferite - echipajul adormit în tabăra improvizată la picioarele scării Alfa.

— Nu s-ar spune că ultimele cinci ore au fost teribil de interesante, declară ei.

Nicole surâse.

— Generale, nu-i nevoie să te scuzi. Știu că ești de

serviciu aproape douăzeci și patru de ore.

O'Toole se ridică.

— După plecarea dumatăle, continuă el verificându-și jurnalul electronic pe unul din cele șase monitoare aflate înaintea lui, au terminat de mâncat și apoi au început să asambleze primul rover. Pilotul automat n-a trecut testul de verificare, însă Wakefield a rezolvat problema: un bug de programare într-una din subrutinele modificate la ultima livrare. Tabori l-a testat din nou, înainte ca echipajul să se culce. Francesca a transmis pe Pământ un reportaj entuziasmant, la sfârșitul zilei. Generalul făcu o pauză. Vrei să-l vezi?

Nicole aprobă cu o ușoară mișcare a capului. O'Toole activează ultimul monitor din dreapta și Francesca apăru în prim plan, în exteriorul taberei. În cadru se zărea o porțiune a scării și a echipamentului scaunului-lift.

— Ora de somn în Rama, intonă ea privind sus și împrejur. Luminile s-au aprins pe neașteptate în urmă cu nouă ore deasupra acestei uluitoare lumi, permițându-ne să admirăm în detaliu grandioasa lucrare a verilor noștri inteligenți de dincolo de stele.

Un montaj de fotografii și scurte secvențe video, unele luate de sonde, altele de însăși Francesca, punctă prezentarea „lumii” artificiale pe cale să fie explorată. La sfârșitul lor, camera se fixă din nou asupra chipului Francescăi.

— Nimeni nu știe de ce a doua navă spațială Rama ne-a invadat, după aproape un secol, micul nostru domeniu de la marginea galaxiei. Poate că această magnifică creație nu are o explicație pe înțelesul nostru, al pământenilor. Sau poate că undeva în vasta și perfectă funie de metal vom găsi unele indicii care să dezlege misterul ce încă îi învâluie constructorii. Francesca zâmbi, iar nările îi fremătară dramatic. Și dacă vom reuși, atunci poate că

vom avansa cu un pas în a ne înțelege pe noi înșine... și poate în a-l înțelege chiar pe Dumnezeu.

Nicole își dădu seama că discursul bombastic al reporterei îl mișcase pe general. În ciuda antipatiei sale față de italiancă, Nicole trebuia să recunoască cu părere de rău că Francesca avea talent.

— Mi-a redat propriile sentimente atât de bine, încât îmi doresc să fiu și eu la fel de explicit în exprimare, se entuziasmă O'Toole.

Nicole se așeză la consolă și introduse codul de cart. Urmă procedura prezentată pe monitor și verifică echipamentul.

— În regulă, generale, declară rotindu-se cu tot cu scaun. Cred că de aici încolo mă descurc singură.

O'Toole zăbovi în spatele ei; era limpede că voia să stea de vorbă.

— Acum trei nopți am avut o discuție lungă cu Signora Sabatini, începu el. Despre religie. Mi-a spus că a fost agnostică înainte de a se întoarce iarăși la credință. Mi-a declarat că numai gândul la Rama a făcut-o să se simtă catolică din nou.

Se lăsă o lungă tăcere. Dintr-un motiv oarecare, în mintea lui Nicole se întrupă imaginea bisericii construite în secolul al cincisprezecelea în vechiul sat Sainte Étienne de Chigny, la vreo opt sute de metri în josul drumului spre Beauvois. Își aminti cum ședea alături de tatăl ei în biserică, într-o frumoasă zi de primăvară, fascinată de lumina filtrată de vitralii.

— Dumnezeu a inventat culorile? își întrebase tatăl.

— Așa susțin unii, răspunsese el laconic.

— Și tu ce crezi, Papa?

— Trebuie să admit, tocmai spunea generalul O'Toole în vreme ce Nicole își forța gândurile să revină în prezent, că această călătorie înseamnă pentru mine o înălțare

spirituală. Mă simt mai aproape de Dumnezeu decât am fost vreodată. Există ceva în contemplarea imensității universului care te umilește și te face... Se opri. Îmi pare rău, se scuză el, am încercat să-mi impun...

— Nu, replică Nicole, nici vorbă de așa ceva. Găsesc certitudinea dumitale religioasă foarte înviorătoare.

— Totuși, sper că nu te-am jignit în niciun fel. Religia constituie o problemă foarte personală. Surâse. Dar uneori e greu să nu-ți împărtășești sentimentele, în special atunci când și dumneata și Signora Sabatini sunteți catolice.

O'Toole părăsi centrul de control, nu înainte ca Nicole să-i ureze un somn odihnitor. De îndată după aceea, femeia scoase din buzunar duplicatul cubului și-l introduse în lectorul din CCC. *Cel puțin astfel am făcut un backup sursei mele de informații.* Cu ochii minții văzu chipul Francescăi Sabatini ascultând cu atenție în timp ce O'Toole filosofa despre semnificația religioasă a lui Rama. *Ești o femeie uluitoare, reflectă Nicole. Nu te dai în lături de la nimic. Chiar ipocrizia și imoralitatea, pentru tine sunt acceptabile.*

Doctorul Shigeru Takagishi privea fix, într-o liniște aproape evlavioasă, turnurile și cupolele New York-ului situate la o distanță de patru kilometri. Din când în când se apropia de telescopul amplasat temporar pe stâncile dominând Oceanul Cilindric, pentru a studia detalii ale aceluia peisaj straniu și străin.

— Știți, se adresă el în cele din urmă lui Wakefield și Sabatini, nu cred că rapoartele despre New York ale celor din prima expediție sunt într-un totu corecte. Sau avem de-a face cu o altă navă de astă dată. Nici Richard și nici Francesca nu se obosiră să-i răspundă. Wakefield era preocupat de ultimele retușuri ale vehiculului proiectat să străbată întinderea de gheață, în vreme ce pe Francesca o preocupa ca de obicei filmarea eforturilor lui Richard.

— Se pare că orașul are trei părți identice, reluă Takagishi vorbind mai mult pentru sine, fiecare din ele având la rândul lor câte trei subdiviziuni. Dar cele nouă secțiuni nu sunt absolut identice. Între ele apar diferențe subtile.

— Gata, zise Richard Wakefield, ridicându-se în picioare cu un zâmbet satisfăcut. Am terminat – cu o zi în avans față de grafic. Mi-a mai rămas doar să verific funcționarea tuturor sistemelor principale.

Francesca aruncă o privire la ceas.

— Suntem în întârziere cu o jumătate de oră față de programul revizuit. Mai avem timp să aruncăm o privire rapidă asupra New York-ului, înainte de masă?

Wakefield ridică din umeri și-l privi pe Takagishi. Francesca se apropie de savantul japonez.

— Ce zici, Shigeru? Facem o plimbare rapidă pe gheață și le arătăm celor de pe Pământ un prim plan al New York-ului în versiune Rama?

— Neapărat, răspunse acesta. De-abia aștept...

— Numai dacă vă întoarceți în tabără până la 19: 30, interveni David Brown din elicopter, unde se găsea împreună cu Amiralul Heilmann și Reggie Wilson. În noaptea asta trebuie să discutăm serios o serie de planuri. S-ar putea să trebuiască să revedem ordinea deplasărilor programate pentru mâine.

— Recepționat, confirmă Wakefield. Dacă facem abstracție de sistemul de transmisie și reușim să coborâm fără probleme vehiculul pe scară, suntem pregătiți să traversăm oceanul în zece minute, în oricare direcție. Ar trebui să ajungem la timp în tabără.

— Noi am survolat multe zone ale Emisferei Nordice, spuse Brown. Nici urmă de bioți. Orașele arată ca niște copii identice. Nicio surpriză, nicăieri pe Câmpia Centrală. Personal consider că mâine ar fi cazul să cercetăm partea

misterioasă din sud.

— New York-ul, strigă Takagishi. O recunoaștere detaliată a New York-ului trebuie să fie ținta noastră de mâine.

Brown nu răspunse nimic. Îndreptându-se spre marginea stâncii, Takagishi privi țintă gheața aflată cu vreo cincizeci de metri dedesubt. În stânga lui se găsea scara îngustă cu trepte mici, tăiate în stâncă. Cât de greu este ice-mobilul? întrebă Takagishi.

— Nu foarte, însă-i voluminos. Sigur nu vreți să așteptați să instalez troliu!? Putem traversa și mâine, avansă Wakefield.

— Ajut și eu la transport, interveni Francesca. Dacă nu vedem insula, sau măcar o parte a ei, nu vom veni cu sugestii constructive la ședința de diseară.

— Bine, bine, cedă Richard, scuturând amuzat din cap. Facem totul pentru jurnaliști. Voi merge eu în față, așa încât cea mai mare parte a greutateii se va sprijini pe spatele meu, Francesca va sta la mijloc, iar doctorul Takagishi va fi ultimul. Atenție la tălpice, au muchiile ascuțite.

Coborârea până la ocean se desfășură fără peripeții.

— Dumnezeule, a fost foarte ușor, rosti Francesca în timp ce se pregăteau de traversare. De ce-i nevoie de un troliu?

— Deoarece uneori s-ar putea să transportăm și altceva, sau, ferească sfântul, să ne vedem nevoiți să ne apărăm cât timp urcăm ori coborâm.

Wakefield și Takagishi se așezară pe locurile din față, Francesca luă loc în spate, alături de camera video. Pe măsură ce se apropiau de New York, Takagishi devenea din ce în ce mai agitat.

— Ia uitați-vă, exclamă el pe când ice-mobilul se afla la circa cinci sute de metri de țărmul opus. Se mai

îndoiește cineva că ne îndreptăm spre capitala lui Rama?

Pe măsură ce trioul se apropia de mai, imaginea tulburătoare a straniului oraș desfășurat în fața ochilor lor le tăie orice poftă de conversație. Complicatele sale structuri vorbeau de la sine despre inteligența creatorilor; totuși, primii cosmonauți care-l vizitaseră cu șaptezeci de ani înainte, îi găsiseră la fel de lipsit de viață ca și restul uriașei nave. Era oare acest vast complex, format din nouă secțiuni, o mașină enorm de complicată așa cum sugeraseră primii lui vizitatori, sau insula lungă și subțire (zece kilometri pe trei) era stafia unui oraș ai cărui locuitori dispăruseră demult?

Parcară ice-mobilul la marginea apei înghețate și meraseră de-a lungul țărmului, până ce descoperiră o scară ducând undeva pe meterezele zidului împrejmuitor. Nerăbdătorul Takagishi alerga la douăzeci de metri în fața Francescăi și a lui Wakefield. Pe măsură ce urcau, detaliile orașului deveneau tot mai limpezi.

Pe Richard îl intrigau formele geometrice ale clădirilor. Alături de zgârie-norii înalți și zvelți se observau construcții sferice, dreptunghiulare sau poliedrice. Și toate erau dispuse după un anumit model. *Da*, reflectă el în timp ce ochii îi cercetau vastul complex de structuri, *iată acolo un dodecaedru, dincolo un pentaedru...*

Meditațiile sale matematice fură întrerupte în momentul când toate luminile se stinseră brusc, iar interiorul lui Rama se scufundă în cea mai profundă beznă.

24. Sunete în întuneric

La început, Takagishi nu reuși să vadă absolut nimic. Era ca și când ar fi orbit pe neașteptate. Clipi din ochi de câteva ori și rămase nemișcat în beznă înconjurătoare. Tăcerea din căști fu spulberată brusc de un potop de cuvinte, în clipa în care astronautii începură să vorbească toți odată. Calm, încercând să-și domine frica ce-l

cuprindea tot mai tare, Takagishi se strădui să-și reamintească scena avută în fața ochilor în momentul stingerii luminilor.

Se aflase pe zidul din jurul New York-ului, cam la un metru de marginea periculoasă. În ultima secundă de lumină privise spre stânga, zărind astfel la vreo două sute de metri o scară care cobora în oraș. Apoi totul dispăruse...

— Takagishi, îl auzi pe Wakefield, ești teafăr?

Răsucindu-se să îi răspundă, descoperi că-i tremurau genunchii. Își pierduse simțul de orientare. Oare cu câte grade se răsucise? Clădirile se mai aflau sau nu în fața lui? Apelă din nou la ultima imagine mentală. Zidul se înălța la vreo douăzeci sau treizeci de metri peste nivelul orașului. O cădere ar fi fost fatală.

— Da, sunt însă prea aproape de margine. Se lăsă în patru labe și simți metalul rece sub palme.

— Venim, rosti Francesca. Încerc să aprind lumina de la cameră.

Takagishi reduse volumul din cască și încercă să audă pașii camarazilor. Peste câteva secunde, o lumină se zări în depărtare. Siluetele celorlalți abia se distingeau.

— Unde ești, Shigeru? întrebă Francesca. Lumina camerei video risipea bezna doar în jurul reporterei.

— Aici sus. Sus. Flutură din mâini înainte de a-și da seama că oricum nu îl vedeau.

— Vreau tăcere deplină, până ce toată lumea răspunde la apel, bubui în căști vocea lui David Brown. După câteva secunde se instalează liniștea. Ei bine, reluă el, ce se întâmplă acolo, Francesca?

— David, urcăm scările de pe zid, cam la o sută de metri de locul unde am parcat ice-mobilul. Doctorul Takagishi se găsește în fața noastră, aproape sus deja. Nu avem decât becul de la camera video. Mergem să-l găsim.

— János, se auzi iarăși vocea lui Brown, unde ești cu roverul numărul doi?

— La circa trei kilometri de tabără. Totu-i OK. Ne întoarcem în zece minute.

— Du-te acolo și supraveghează instrumentele de navigație. Noi rămânem în aer până verifici dacă sistemul de radioghidaj este operațional... Francesca, ai grijă și reveniți în tabără cât mai repede. Raportați din două în două minute.

— Recepționat, David, încuviință ea și întrerupse legătura.

Alături de Richard porni spre Takagishi dar, deși acesta se afla la numai treizeci de metri, le trebui mai mult de un minut pentru a-l localiza în întuneric.

Simțindu-și colegii lângă el, Takagishi se simți ușurat.

Așezați cu toții pe zid, ascultară discuțiile din căști. O'Toole și des Jardins verificau dacă se petrecuseră și alte schimbări notabile în interiorul lui Rama în momentul întreruperii luminii. Cele aproape douăsprezece stații portabile răspândite în întreaga navă nu înregistraseră perturbații. Temperatura, viteza și direcția vântului, datele seismice, măsurătorile spectroscopice erau complet nemodificate.

— Deci s-au stins luminile, începu Wakefield. Mărturisesc că a fost groaznic, însă în fapt nu-i mare scofală. Probabil...

— Sstttt, îl întrerupse brusc Takagishi. Tăie volumul sunetului din căști, apoi întinzându-se, procedă la fel cu receptorul lui Wakefield. Auzi?

Lui Wakefield, tăcerea bruscă i se păru la fel de enervantă ca și întunericul în care fuseseră cufundați cu câteva minute în urmă.

— Nu, răspunse șoptit, după ce ascultă preț de câteva clipe, dar urechile mele nu-s foarte...

— Ssstt, șopti de astă dată Francesca. Te referi la sunetul ăla îndepărtat și scârțâitor?

— Da, replică excitat Takagishi. E ca și cum ceva se freacă de o suprafață metalică. Sugerează mișcare.

Wakefield ascultă din nou. Poate că auzea și el ceva, ori poate numai își imagina.

— Haideți să ne întoarcem la ice-mobil, îi îndemnă el în cele din urmă pe ceilalți doi.

— Așteptați, rosti Takagishi când Richard se ridică în picioare. Mi se pare că a încetat când ai vorbit. Se aplecă către Francesca. Stinge lumina. Rămânem în întuneric să vedem dacă-l mai auzim sau nu.

Wakefield se așază iarăși lângă coechipierii săi. Fără lumina camerei, în jur domnea un întuneric total. Singurul sunet provenea de la respirațiile lor precipitate. Așteptară un minut. Nu remarcară nimic. Dar când Wakefield vru să insiste să părăsească locul, din direcția orașului se auzi un zgomot. Suna ca și cum niște tufișuri erau târâte pe o suprafață metalică, însă cu el se împletea și un vuiet de înaltă frecvență, de parcă o voce subțire ar fi cântat foarte repede, punctându-și performanța cu scrâșnituri. Zgomotul era cu certitudine mai puternic. Și sinistru. Wakefield simți furnicăături pe șira spinării.

— Ai un casetofon? șopti Takagishi în urechea Francescăi.

Scrâșniturile se opriră la sunetul vocii japonezului. Cei trei așteptară încă cincisprezece secunde.

— Atenție, izbucni vocea lui David Brown pe canalul de urgență. Toată lumea-i teafără? Ați întârziat să raportați situația.

— Da, David, replică Francesca. Suntem încă aici. Am auzit un sunet neobișnuit venind din direcția orașului.

— Acuma n-avem timp de fleacuri. Ne aflăm în plină criză. Toate planurile noastre s-au bazat pe ipoteza că

Rama va fi mereu iluminat. În prezent trebuie să le schimbăm.

— În regulă, răspunse Wakefield. Părăsim zidul. Dacă totul merge bine, vom ajunge în tabără în mai puțin de un ceas.

Doctorul Shigeru Takagishi n-avea niciun chef să părăsească New York-ul fără a fi dezlegat misterul acelui sunet. Înțelese totuși că timpul nu era tocmai potrivit pentru o expediție științifică în oraș. În vreme ce vehiculul se avânta pe întinsul înghețat al Oceanului Cilindric, savantul japonez zâmbea în sinea sa. Era fericit. Știa că auzise un sunet nou, ceva complet diferit de oricare altul catalogat de prima expediție umană pe Rama. Constituia un început promițător.

Tabori și Wakefield fură ultimii care urcară cu ajutorul scaunului-lift de lângă scara Alfa.

— Intervenția doctorului Brown l-a iritat bine de tot pe Takagishi, nu-i așa? constată Richard ajutându-l pe micul ungur să coboare din scaun. Ambii alunecară de-a lungul rampei către transportor.

— Nu l-am văzut niciodată atât de furios, replică János, Shig e un profesionist adevărat și se mândrește cu cunoștințele sale despre Rama. Desconsiderarea zgomotului auzit de voi sugerează lipsa celui mai mic respect al doctorului Brown pentru Takagishi. Nu-l învinuiesc pe Shig că era atât de nervos.

Se urcară în transportor și activară comenzile. Întunericul lui Rama rămânea încet în spate, pe măsură ce avansau pe coridorul luminat spre Newton.

— Era un sunet foarte bizar, care te tăcea să te înfiori, spuse Richard. Habar n-am dacă e un sunet nou sau dacă Norton și, echipajul său l-au auzit și ei acum șaptezeci de ani. Ce știu e că am fost extrem de neliniștit acolo sus pe zid.

— Chiar și pe Francesca a supărat-o la început decizia lui Brown. Avusese intenția să realizeze un lung interviu cu Shig pentru buletinul ei de noapte; Brown a determinat-o să se răzgândească, dar nu sunt deloc sigur că a convins-o că sunetele acelea nu înseamnă știri deosebite. Din fericire, stingerea luminilor îi oferise deja material destul.

Bărbații coborâră din transportor și se apropiară de ecluză.

— Pfuii, exclamă János. Sunt terminat. Au fost câteva zile lungi și agitate.

— Da, fu de acord Richard. Credeam că vom petrece următoarele două nopți în tabără. În schimb, iată-ne întorși aici. Mă întreb ce surprize ne așteaptă mâine.

János îi zâmbi prietenește.

— Știi ce-i caraghios în treaba asta? Nu așteptă răspunsul lui Wakefield. Brown chiar se crede conducătorul misiunii. Ai văzut cum a reacționat la sugestia lui Takagishi de a explora New York-ul în întuneric? Brown consideră că decizia *lui* ne-a făcut să ne întoarcem pe Newton, punând punct înainte de vreme primei ieșiri.

Richard îl privi cu o figură întrebătoare.

— Bineînțeles că nu-i așa, continuă János. Rama a luat hotărârea să plecăm. Și tot Rama va decide care va fi următorul nostru pas.

25. Un prieten la strâmtoare

În vis se făcea că zace pe o rogojină întinsă într-un ryokan stil secolul al șaptesprezecelea. Camera era foarte mare; nouă tatami în total. La stânga, în curtea dezvăluită de paravanul deschis, se afla o grădină minusculă, cu copaci pitici și un pârâu manichiurat. Aștepta o tânără femeie.

— Ești treaz, Takagrshi-san?

Se foi în pat și se întinse după comunicator.

— Salut, zise el cu un glas buimac. Cine-i acolo?

— Nicole des Jardins, veni răspunsul. Îmi pare rău că te deranjez așa devreme, însă am nevoie de ajutor. E ceva urgent.

— Acordă-mi trei minute, replică Takagishi.

După exact trei minute se auzi o bătaie în ușă. Nicole îl salută și intră înăuntru. În mână ținea un cub de date.

— Îmi dai voie? întrebă arătând spre consola terminalului.

Takagishi aprobă din cap.

— Ieri s-au petrecut o serie de incidente separate, inclusiv două din cele mai importante aberații pe care le-am observat vreodată în datele tale cardiace, declară grav Nicole, indicând cu degetul semne de pe monitor. Ești sigur că tu și doctorul tău mi-ați dat toate informațiile și că nu mi s-a ascuns nimic?

Takagishi încuviință în tăcere.

— Atunci am motive să fiu îngrijorată, continuă ea. Neregularitățile de ieri sugerează faptul că anomalia ta diastolică s-a înrăutățit. Poate că valva e de vină. Poate că lungile perioade de imponderabilitate...

— Sau poate că am fost prea surescitat și surplusul de adrenalină a agravat problema, declară cu un zâmbet ușor savantul japonez.

Nicole îl privi fix.

— Posibil, doctore Takagishi. Unul din incidentele majore a avut loc imediat după ce s-au stins luminile. Bănuiesc că atunci când ascultai acel „sunet straniu”.

— Și nu cumva celălalt a survenit în timpul discuției în contradictoriu cu doctorul Brown, în tabără? Dacă ar fi așa, atunci ipoteza mea este demonstrată.

Des Jardins atinse câteva taste și programul ei apelă o nouă subrutină. Studie datele apărute pe ecran.

— Da, se pare că e corect. Al doilea incident a avut loc la douăzeci de minute înainte de plecarea din Rama. Asta înseamnă cam pe la sfârșitul ședinței. Se îndepărtă de monitor. Dar nu pot trece cu vederea comportarea bizară a inimii tale doar pentru că ai fost emoționat.

Cei doi se privesc câteva secunde lungi.

— Ce încerci să-mi comunici, doctore? Întrebă cu o voce moale Takagishi. Că ai de gând să mă consemnezi în cabină pe Newton? Acum, în momentele cele mai semnificative ale carierei mele profesionale?

— E o posibilitate pe care trebuie s-o iau în considerație, răspunse sincer Nicole. Sănătatea e mai importantă decât cariera. Am pierdut deja un membru al echipajului. Nu sunt sigură că m-aș putea ierta eu însămi vreodată dacă mai pierd un coechipier.

Se opri observând rugămintea fierbinte de pe chipul colegului său.

— Știu cât de importante sunt aceste ieșiri pe Rama pentru tine. Încerc să găsesc vreun argument rațional care să-mi permită să trec cu vederea datele înregistrate ieri. Nicole se așază pe marginea patului și privește într-o parte. Dar ca doctor - nu ca un simplu cosmonaut de pe Newton - acest lucru este foarte dificil.

Îl auzi pe Takagishi apropiindu-se și simți mâna acestuia atingându-i ușor umărul.

— Știu cât de greu ți-a fost în ultimele zile, rosti el. Însă nu a fost greșeala ta. Toți suntem conștienți că moartea generalului Borzov nu putea fi preîntâmpinată.

Nicole recunoscuse respectul și prietenia din privirea lui Takagishi. Îi mulțumi din ochi.

— Apreciez foarte mult ce ai făcut pentru mine înainte de lansare, continuă el. Dacă te simți obligată să-mi limitezi sfera de activitate, nu mă voi opune.

— La naiba, exclamă Nicole, ridicându-se rapid în

picioare, nu-i așa de simplu. Ți-am studiat mai bine de un ceas datele medicale de ieri. Privește aici. Diagrama pentru ultimele zece ore e perfect normală. Nici urmă de anomalie. Și nu ai suferit nimic deosebit de câteva săptămâni. Până ieri. Ce se întâmplă, Shig? Ai o inimă bolnavă? Sau una cu toane?

Takagishi zâmbi.

— Soția mi-a spus cândva că am o inimă ciudată. Presupun însă că se referea la cu totul altceva.

Nicole activă scannerul și prezintă datele pe monitor în timp real.

— Din nou, oftă ea, clătinând din cap. O inimă perfect sănătoasă. Niciun cardiolog din lume nu ar avea nimic de obiectat. Se îndreaptă spre ușă.

— Deci, care-i verdictul, doctore? Întrebă Takagishi.

— N-am decis încă. Poate mă vei ajuta tu. Provoacă-ți încă un incident în următoarele câteva ore și lucrurile vor fi mai ușoare pentru mine. Îi făcu din mână. Ne vedem la masă.

Richard Wakefield ieșea din camera sa când Nicole îl părăsi pe Takagishi. Spontan, femeia se hotărî să-i vorbească despre programul lui ROșur.

— Bună dimineața, prințeso, rosti el jovial. Ce faci la ora asta matinală? Ceva captivant, sper.

— De fapt, replică Nicole pe același ton jucăuș, veneam să discut cu tine. Bărbatul se opri să o asculte. Ai un minut liber?

— Pentru dumneata, doamnă doctor, replică el cu un zâmbet exagerat de larg, am *două* minute. Dar nu mai mult. Atenție, sunt hămesit. Și dacă nu sunt hrănit ca lumea, mă transform într-un căpcăun cumplit. Nicole râse. Ce ai pe suflet? adăugă el pe un ton lejer.

— Putem intra în camera ta?

— Știam eu, știam eu, strigă el, răsucindu-se și

alunecând rapid spre propria uşă. În sfârşit s-a întâmplat, exact ca în visele mele. O femeie frumoasă, inteligentă, e pe cale să-şi declare nemuritoarea ei afecţiune...

Nicole nu se putu opri să nu izbucnească într-un hohot de râs.

— Wakefield, îl întrerupse ea încă râzând, eşti incorigibil. Nu eşti niciodată serios? Am nişte treburi de discutat cu tine.

— Ah, la naiba, exclamă dramatic Richard. Treburi. În acest caz am să-ţi acord doar cele două minute promise. Problemele mă fac întotdeauna flămând... şi morocănos.

Richard Wakefield deschise uşa şi aşteptă ca Nicole să intre. Îi oferi scaunul din faţa computerului, iar el se așează în spatele ei, pe pat. Femeia se întoarse să-l privească în faţă. Pe un raft deasupra patului se înşirau o duzină de figurine, similare cu acelea admirate în camera lui Tabori şi la banchetul lui Borzov.

— Permite-mi să-ţi prezint o parte din menajeria mea, rosti el observându-i curiozitatea. I-ai întâlnit pe Lordul şi pe Lady Macbeth, pe Puck şi Bottom, Tybald şi Mercutio. Iată-i pe Iago şi Othello, prinţul Hal, Falstaff şi minunata doamnă

Quickly. Ultimul din dreapta este prietenul meu cel mai bun, Bardul, ori TB, pe scurt.

În timp ce Nicole privea atentă, Richard întoarse un comutator amplasat la capul patului şi TB cobori pe o scară, de pe raft pe pat. Micul robot de douăzeci şi doi centimetri înălţime navigă cu pricepere prin cutele aşternutului şi se apropie de Nicole să o salute.

— Şi care v-ar fi numele, frumoasă domniţă? rosti TB.

— Mă numesc Nicole des Jardins, răspunse ea.

— Sună franţuzeşte, continuă robotul imediat. Dar nu arătaţi, ca o franţuzoaică. Cel puţin nu o Valois. Micuţa drăcovenie părea s-o privească ţinta. Păreţi mai degrabă

copilul lui Othello și al Desdemonei, iubita sa soție.

Nicole era uluită.

— Cum ai făcut asta?

— Îți explic mai târziu, răspunse Richard fluturând din mână. Ai un sonet shakespearian favorit? Dacă da, recită un rând sau dă-i lui TB un număr.

— „Văzu-i adesea slava...” începu Nicole.

— „... dimineții”, adăugă robotul.

Cu ochi de rege piscuri mângâind.

Și sărutări de aur dând fâneții.

Și, vraci divin, pâraie aurind...

Micuțul robot continuă să recite sonetul cu mișcări grațioase din cap și mâini, exprimând cu fața o întreagă gamă de emoții omenești. Pe Nicole o impresionează din nou creativitatea lui Richard Wakefield. Își aduse aminte cele patru rânduri cheie ale sonetului învățate în studenție și le murmură odată cu TB:

La fel, pe-un prag de zi, superbu-mi soare

Luci pe fruntea mea triumfător.

Dar vai! mi-a stat un ceas abia-n păstrare.

Și se topi-ntr-o negura de nori...

După ce robotul termină cupletul final, Nicole, mișcată de acele cuvinte aproape uitate, se trezi aplaudând fără voia ei.

— Știe toate sonetele?

Richard încuviință din cap.

— Și încă multe, multe alte monologuri. Dar nu aceasta-i caracteristica lui cea mai importantă. Reproducerea unor pasaje din Shakespeare necesită doar spațiu de înmagazinare corespunzător. TB este și un robot foarte inteligent. E în stare să poarte o conversație mai bine... Se opri la mijlocul propoziției. Iartă-mă, Nicole, ți-am monopolizat timpul. Spuneai că ai o problemă importantă de discutat.

— Dar tu mi-ai consumat deja cele două minute, îi spuse ea cu o sclipire în ochi. Ești sigur că nu vei muri de foame dacă-ți mai răpesc vreo cinci minute?

Nicole rezumă rapid cercetările întreprinse în legătură cu funcționarea defectuoasă a programului lui ROșur, neuitând să menționeze concluzia la care ajunsese: algoritmul de protecție trebuia să fi fost anulat de o comandă umană. Recunoscă că nu putea continua de una singură și că avea nevoie de ajutorul lui. Suspiciunile nu și le menționa deloc.

— Ar trebui să fie floare la ureche, replică cu un surâs. Tot ce am de făcut e să găsesc locațiile din memorie unde sunt înmagazinate comenzile. Asta va lua ceva timp, având în vedere cantitatea de date, totuși aceste memorii sunt în general proiectate pe o arhitectură logică. Totuși, nu pricep de ce te joci de-a detectivul. De ce nu-i întrebi pur și simplu pe János și pe ceilalți dacă nu au introdus alte comenzi?

— Asta-i problema, replică Nicole. Nimeni nu-și aduce aminte să fi introdus ceva în memoria lui ROșur după verificarea programului principal. Când János s-a lovit cu capul de consolă în timpul manevrei, mi s-a părut că-i văd degetele pe tastele de comandă. Însă el nu-și amintește nimic, iar eu una nu sunt sigură.

Richard încruntă din sprâncene.

— E puțin probabil ca János să fi dereglat sistemul de protecție cu o simplă comandă dată la întâmplare. Ar însemna că proiectarea s-a făcut stupid. Reflectă câteva clipe. Mă rog, continuă el, n-are niciun rost să speculăm. Mi-ai trezit curiozitatea. Mă voi ocupa de problemă de îndată ce am...

— Atențiune, atențiune, întrerupeți orice activitate. Vocea lui Otto Heilmann bubui în difuzor. Toată lumea să se prezinte în centrul de control. Condițiile s-au modificat.

Luminile s-au reaprins în interiorul lui Rama.

Richard deschise ușa și o urmă pe Nicole pe coridor.

— Mulțumesc pentru ajutor, îi zise ea. Apreciez foarte mult gestul.

— Mulțumește-mi după ce rezolv ceva, Sunt renumit pentru promisiuni... rânji Richard. Și acuma, ce părere ai despre jocurile astea de lumini?

26. A doua ieșire

David Brown plasase o singură foaie mare de hârtie pe masa din centrul de control. Francesca o împărțise în fâșii potrivit orelor, și era acum ocupată să scrie pe ele orice îi dicta el.

— Programul ăsta blestemat e prea rigid ca să fie folositor în astfel de situații, spunea Brown adresându-se lui János Tabori și Richard Wakefield. E bun doar când activitățile sunt compatibile cu strategiile elaborate pe Pământ înaintea misiunii.

János se îndreptă spre unul din monitoare.

— Poate că le poți folosi mai bine decât mine, continuă David Brown; azi dimineață mie mi s-a părut mult mai ușor să mă bazez pe creion și hârtie.

János apelă un program și începu să introducă în computer o serie de date.

— Un moment, interveni Richard Wakefield.

János se opri cu degetele pe taste și se răsuci cu fața la englez.

— Ne complicăm degeaba. Nu are rost să planificăm în detaliu următoarea ieșire. Știm în orice caz că obiectivul principal îl constituie amplasarea bazei. Ne va lua zece sau douăsprezece ore. Restul se poate executa în paralel.

— Richard are dreptate, spuse și Francesca. Încercăm să rezolvăm totul prea repede. Să trimitem întâi cadeții să termine baza. În acest timp, noi vom definitiva detaliile...

— Nu e practic, se auzi doctorul Brown. Absolvenții Academiei sunt singurii care știu cât timp necesită fiecare activitate inginerească. Fără ei nu putem planifica nimic.

— Atunci unul din noi va rămâne la bord, declară János Tabori, rânjind. Iar pe Heilmann ori pe O'Toole îl vom folosi ca ajutor. În acest mod nu vom întârzia foarte mult.

După o jumătate de oră de discuții, se ajunse la consens. Nicole urma să rămână din nou pe Newton, cel puțin până se termina de stabilit infrastructura, reprezentându-i astfel pe cadeți în procesul de planificare. Amiralul Heilmann avea să-i însoțească pe ceilalți patru cosmonauți în interiorul lui Rama. Cu toții trebuiau să termine trei proiecte de infrastructură: asamblarea restului de vehicule, amplasarea a încă o duzină de stații portative de urmărire în Emisfera Nordică și construcția complexului de comunicații și a taberei Beta în partea de nord a Oceanului Cilindric.

Richard Wakefield se găsea în plin proces de revizuire a detaliilor fiecărei operațiuni, alături de membrii echipei sale, când Reggie Wilson, care tăcuse efectiv până atunci, sări pe neașteptate de pe scaun.

— E o întreagă porcărie! urlă el. Nu-mi vine să cred ce tâmpenii aud.

Richard se opri din lucru, iar doctorii Brown și Takagishi, angajați deja în discutarea planurilor noi ieșiri, tăcură brusc. Toți ochii se ațintiră asupra lui Reggie Wilson.

— Un om a murit acum patru zile, probabil ucis de orice sau oricine conduce această navă gigantică, explică el. Iar noi intrăm înăuntru. Luminile se sting subit. Wilson aruncă o privire circulară; ochii săi păreau înnebuniți, fruntea îi era acoperită de sudoare. Și noi ce facem? Ei? Cum răspundem acestui avertisment trimis de creaturi

străine nouă, însă mult mai avansate tehnologic? Stăm calmi și planificăm încă o misiune de explorare în vasul lor. Nimeni n-a înțeles nimic? Ei nu ne doresc acolo. Vor să plecăm de aici, vor să ne întoarcem pe Pământ.

Izbucnirea lui Wilson fu întâmpinată cu o tăcere jenantă. În cele din urmă, generalul O'Toole se apropie de el.

— Uite ce e, începu el calm, cu toții suntem afectați de moartea generalului Borzov, dar niciunul din noi nu vede vreo legătură...

— Atunci sunteți orbi, complet orbi. Mă aflu în blestematul ăla de elicopter când s-au stins luminile. Era lumină ca în miezul verii și bum! în secunda următoare o noapte neagră ca smoala. Al naibii de straniu, omule! Cineva a stins brusc *toate* luminile. N-am auzit nici măcar o singură dată pe cineva să întrebe *de ce* s-au stins luminile. Ce-i cu voi, oameni buni? Sunteți prea deștepți ca să vă fie frică?

Wilson își mai continuă tirada câteva minute. Tema rămânea mereu aceeași. Ramanii plănuiseră moartea lui Borzov, trimiseseră un avertisment prin intermediul luminilor și alte dezastre aveau să mai urmeze dacă echipajul își continua misiunea de explorare.

Generalul O'Toole se opri lângă Reggie pe durata întregului episod. Doctorul Brown, Francesca și Nicole avură o scurtă discuție într-un colț al camerei, după care Nicole se apropie de Wilson.

— Reggie, ce-ar fi să vii cu mine, împreună cu generalul O'Toole? îi spuse Nicole pe un ton familiar, întrerupându-i discursul bombastic. Am putea continua discuția fără a tulbura activitatea celorlalți.

Reggie Wilson o privi suspicios.

— Să merg cu tine, doctore? De ce aș face-o? Nici nu ai fost acolo, n-ai văzut destul pentru a ști ceva. Wilson se

opri în fața lui Wakefield. Tu ai fost înăuntru, Richard. Ai văzut locul. Știi ce inteligență și ce mijloace tehnice sunt necesare pentru a construi un vehicul spațial atât de mare și a-l trimite într-o călătorie printre stele. Ei bine, omule, noi nu însemnăm *nimic* pentru ei. Suntem mai insignifianți decât furnicile. N-avem nicio șansă.

— Sunt de acord cu tine, Reggie, rosti calm și după o clipă de ezitare Richard. Cel puțin în ceea ce privește propriile noastre capacități de comparație. Dar nu avem nicio dovadă că ne sunt ostili, ori dacă le pasă cu adevărat că le explorăm nava. Din contră, simplul fapt că mai suntem încă în viață...

— *Priviți!* strigă brusc Irina Turgheniev. Uitați-vă la monitor!

În mijlocul ecranului gigant din centrul de control înghețase o imagine neașteptată. O creatură ca un crab umplea întreg displayul. Avea un corp scund și turtit, mai curând lung decât lat. Greutatea i-o suportau șase picioare cu câte trei articulații. Doi clești ca niște foarfeci se vedeau în fața corpului și o întreagă serie de manipuloare, semănând bizar la o primă evaluare cu niște mânuțe de copil, se încolăceau pe lângă ceva ce părea să fie o deschidere în carapace. La o privire mai atentă, manipuloarele erau formate de un întreg arsenal de scule: clești, sonde, răzuitoare și chiar ceva ce aducea cu niște burghie.

Ochii, *dacă* erau ochi, erau adânc înfundați în orbite protectoare și ridicați ca niște periscope deasupra carapacei. Globurile oculare păreau din cristal sau gelatină, de un albastru intens și complet lipsite de expresie.

Legenda de pe marginea imaginii indica limpede că fotografia fusese luată doar cu câteva momente mai devreme, de către una din sondele cu teleobiectiv, într-un

punct situat la aproximativ cinci kilometri sud de Oceanul Cilindric. Teleobiectivul acoperise o suprafață de vreo șase metri pătrați.

— Așadar avem tovarăși pe Rama, declară János Tabori. Restul astronautilor se uitau uluiți la monitor.

Mai târziu, cu toții admiseră că imaginea crabului biot de pe ecran nu ar fi fost atât de înfricoșătoare dacă nu ar fi apărut în acel moment precis. Deși comportarea lui Reggie era în mod cert aberantă, în ce susținea el exista suficient bun simț încât să le reamintească pericolele expediției. Nimeni nu se putea lăuda că nu-l încearcă teama. Fiecare se confruntase, la un moment sau altul, cu ideea neliniștitoare că super-avansații ramani s-ar fi putut dovedi mai puțin prietenoși.

În cea mai mare parte a timpului însă își lăsau frica deoparte. Făcea parte din slujba lor. Ca și primii astronauti ai navetelor spațiale americane, care, cunoscuseră foarte bine posibilitatea ca vehiculul lor să explodeze sau să se prăbușească, cosmonauții de pe Newton acceptaseră faptul că misiunea lor era asociată cu riscuri inevitabile. O negare sănătoasă îi determinase să evite discuțiile pe teme tulburătoare, concentrându-se în schimb asupra altor probleme, mai stringente (și deci mai controlabile), cum ar fi fost spre exemplu planificarea acțiunilor zilei următoare.

Izbucnirea lui Reggie, corelată cu apariția pe monitor a crabului biot, declanșase una din puținele discuții serioase purtate până atunci în grup, de la începutul misiunii. O'Toole își făcuse cunoscută poziția mai devreme. Deși ramani îl fascinau, nu-i era frică de ei. Voința Domnului îl alesese să întreprindă această călătorie și doar voința Sa putea decide dacă ea avea să fie și ultima. În orice caz, orice se întâmpla reprezenta voința Creatorului.

Richard Wakefield susținu un alt punct de vedere, aparent împărțit și de alți membri ai echipajului. Pentru

el, întregul proiect constituia atât o provocare aruncată expediției de descoperire, cât și un test personal de curaj. Desigur că existau incertitudini, însă ele produceau în același timp emoție și pericol. Fiorul intens prilejuit de cunoștințe noi, alături de importanța excepțională a unei posibile întâlniri cu o civilizație extraterestră, compensa în mare măsură riscurile probabile. Richard nu avea îndoieli în privința misiunii. Era convins că reprezenta apoteoza: vieții sale; chiar dacă nu îi apuca sfârșitul, și tot merita să fi participat. Ar fi realizat ceva realmente important în timpul scurtei sale existențe terestre.

Nicole ascultă cu atenție discuția. Nu spuse mai nimic ea însăși, dar realizează că propria concepție i se cristaliza în minte pe măsura ce-i asculta vorbind pe ceilalți. Savura replicile, verbale sau nu, dintre ceilalți coechipieri. Shigeru Takagishi se situa evident în tabăra lui Richard Wakefield, dând viguros din cap ori de câte ori Richard vorbea înfierbântat despre participarea la un asemenea efort. Reggie Wilson, probabil îmblânzit de tiradele sale anterioare, tăcuse mai tot timpul, pentru a răspunde doar când i se puneă o întrebare. Amiralul Heilmann arătase stingherit pe durata întregii discuții, singura sa contribuție constând în a le reaminti, din când în când, că timpul se scurgea.

Surprinzător, doctorul David Brown nu adăugă multe alte elemente dezbaterii filosofice. Expuse câteva scurte comentarii, iar o dată sau de două ori fu gata să se lanseze într-o lungă și ambițioasă explicație. Dar nu o făcu. Adevăratele sale gânduri despre natura lui Rama rămaseră neîmpărtășite.

Francesca Sabatini acționase inițial ca moderatoare, punând întrebări de clarificare și menținând conversația la un nivel echilibrat. Totuși, spre sfârșit oferi câteva comentarii personale și candid. Punctul ei de vedere

asupra misiunii Newton diferea complet de cel exprimat de O'Toole și Wakefield.

— Cred că transformați totul în ceva mult prea complex și intelectual, declară Francesca după ce Richard își isprăvi lungul panegiric referitor la bucuriile cunoașterii. N-a fost nevoie să mă afund în studii aprofundate ale spiritului uman înainte de a mă alătura echipajului Newton. Am pus problema așa cum procedez de obicei cu toate deciziile mele. Am luat în calcul riscul și răsplata. Am socotit că ceea ce am de câștigat, faimă, prestigiu, bani, chiar aventură, depășește cu mult riscurile. Iar într-altă privință nu sunt câtuși de puțin de acord cu Richard. Nu aș fi deloc fericită să mor aici. Pentru mine, recompensa adusă de proiect este întârziată; dacă nu mă întorc pe Pământ, nu voi beneficia de ea.

Comentariile Francescăi stârniră curiozitatea lui Nicole. Dorea să-i pună reporterei italiene niște întrebări, dar înțelese că nu era nici momentul, nici locul favorabil. După terminarea ședinței, spusele Francescăi încă o intrigau. *Să fie viața atât de simplă pentru ea? Să evalueze oare totul în funcție de riscuri și răsplată? Își aminti de completa lipsă de emoție a Francescăi în clipa când băuse lichidul menit să-i provoace avortul. Dar cum rămâne cu principiile și cu valorile vieții? Sau chiar cu sentimentele?* După plecarea tuturor, Nicole se văzu nevoită să recunoască că Francesca reprezenta încă o șaradă nedezechilibrată.

Nicole îl privi cu atenție pe Takagishi. Omul de știință se comporta mult mai bine.

— Am scos pe imprimantă un plan de strategie, doctore Brown, ca să ne reamintim tezele fundamentale rezultate la capătul anului de proiectare a misiunii, spuse el fluturând un vraf de vreo patru inci grosime. Să citesc sumarul?

— Nu cred că-i necesar, răspunse David Brown. Suntem cu toții familiarizați...

— Eu nu sunt, îl întrerupse generalul O'Toole. Aș vrea să-l ascult. Amiralul Heilmann m-a rugat să fiu atent și să-l țin la curent cu mersul discuțiilor.

Doctorul Brown îi făcu semn lui Takagishi să continue. Scundul savant japonez tocmai împrumuta o pagină din mapa personală a lui Brown. Deși știa că acesta se declarase în favoarea cercetării crabilor bioți pe parcursul celei de a doua ieșiri, Takagishi era încă tentat să-i convingă pe ceilalți că prioritatea trebuia să o dețină expediția în New York.

Reggie Wilson se scuzase cu o oră mai devreme, retrăgându-se în cabină pentru a trage un pui de somn. Restul de cinci astronauți de la bordul lui Newton petrecură cea mai mare parte a după amiezii încercând fără succes să ajungă la o înțelegere în privința următoarelor activități. Nu se ajunsese însă la consens deoarece cei doi oameni de știință, Brown și Takagishi, nutreau opinii radical diferite despre cele ce trebuiau întreprinse. Între timp, pe monitorul mare din spatele lor se perindau imagini intermitente ale cadetilor spațiali și ale amiralului Heilmann lucrând în interiorul lui Rama. În prezent, imaginea îi înfățișa pe Tabori și Turgheniev la baza situată în apropierea Oceanului Cilindric. Cei doi terminaseră de asamblat a doua barcă cu motor și-i verificau subsistemele electrice.

— ...Succesiunea ieșirilor a fost astfel proiectată pentru a fi compatibilă cu documentul de politică și priorități a misiunii, ISA-NT-0014, citea Takagishi. Scopurile principale ale acestei etape sunt de a definitiva infrastructura inginerască și de a examina interiorul, cel puțin la un nivel superficial. De o mare importanță va fi identificarea oricăror caracteristici care se deosebesc,

indiferent în ce măsură, de cele ale primului vehicul Rama.

A doua ieșire are drept scop completarea cartografierii interne a lui Rama, un mare accent punându-se pe zonele neexplorate acum șaptezeci de ani și pe grupurile de clădiri denumite orașe. Întâlnirile cu bioții se vor *evita* în această fază, chiar dacă prezența și localizarea diferitelor tipuri de creaturi face parte din procesul de cartografiere.

Interacțiunea cu bioții se va efectua abia la a treia ieșire, și numai după o observație atentă și prelungită...

— De ajuns, doctore Takagishi, interveni David Brown. Am priceput cu toții esența respectivului document care, din păcate, a fost conceput cu luni de zile înaintea lansării. Situația de astăzi n-a fost niciodată preconizată. Luminile se sting și se aprind. Iar noi am localizat un grup de șase crabi bioți dincolo de țărmul sudic al Oceanului Cilindric.

— Nu sunt de acord, rosti cu respect savantul japonez. Chiar dumneata ai afirmat că profilul imprevizibil al iluminării nu constituie o diferență semnificativă între cele două nave. Nu ne confruntăm cu un Rama necunoscut. Cer să organizăm ieșirile conform planului inițial al misiunii.

— Așadar consideri că această etapă ar trebui dedicată exclusiv cartografierii, incluzând probabil o explorare detaliată a New York-ului?

— Exact, generale O'Toole. Chiar dacă unii cred că acel „sunet straniu” auzit de cosmonauții Wakefield, Sabatini și de mine însumi nu înseamnă o „diferență” oficială, cartografierea atentă a New York-ului este în mod clar una din activitățile prioritare. Și e vital să o realizăm pe durata acestei ieșiri. Temperatura s-a ridicat deja pe câmpie la - 5 grade. Rama ne poartă tot mai aproape de Soare. Nava se încălzește de la exterior spre interior.

Prevăd că oceanul va începe să se topească de la fund în sus, în trei sau patru zile...

— N-am spus niciodată că New York-ul nu este o țintă justificată pentru explorare, ci doar am susținut de la început ideea că bioții constituie adevărata comoară științifică, îl întrerupse iarăși David Brown. Priviți aceste creaturi uimitoare, rosti el făcând să apară pe ecranul central imaginea celor șase crabi bioți, deplasându-se încet în zona Emisferei Sudice. S-ar putea să nu mai avem niciodată prilejul de a captura unul. Sondele aproape au terminat survolarea întregii emisfere, fără să descopere niciun alt biot.

Restul echipajului, inclusiv Takagishi, urmăreau cu atenție concentrată monitorul. Bizarul grup al creaturilor extraterestre, dispus într-o formație triunghiulară condusă de un specimen puțin mai mare, se apropia de o structură metalică nedefinită. Crabul conducător intră direct în obstacol, rămase nemișcat câteva secunde, apoi își folosi cleștii pentru a ciopârți metalul în bucăți mici. Cei doi crabi din al doilea rând încărcară fragmentele metalice pe spatele ultimilor trei membri ai trupei. Fragmentele sporiră grămezile deja existente acolo.

— Probabil sunt gunoierii ramanilor, comentă Francesca. Ceilalți izbucniră în râs.

— Dar vedeți de ce vreau să ne mișcăm repede, reluă David Brown. În acest moment, scurtul film pe care l-ați văzut este deja pe drum către rețelele de televiziune ale Terrei. Mai bine de un miliard de pământeni îl vor viziona astăzi cu aceeași frică și fascinație resimțită de noi. Închipuiți-vă ce fel de laboratoare vom putea să construim pentru a studia o asemenea creatură. Închipuiți-vă câte vom învăța...

— Ce te face să crezi că vom reuși să le capturăm? întrebă generalul O'Toole. Arată ca și cum ar putea fi niște

adversari formidabili.

— Suntem siguri că, deși par a avea o structură biologică, sunt de fapt roboți. De aici și denumirea de „biot”, foarte populară în timpul și după prima expediție pe Rama. Așa cum s-a menționat în rapoartele lui Norton și ale celorlalți colegi ai săi, fiecare din acești bioți pare proiectat pentru un singur scop. După câte știm, nu au o inteligență proprie. Prin urmare ar trebui să fim capabili să-i păcălim... și să-i capturăm.

Pe ecran apăru un prim plan cu cleștii-foarfeci. Erau în mod evident foarte ascuțiți.

— Nu știu, opină O'Toole. Sunt înclinat să urmez sugestia doctorului Takagishi și să-i mențin o vreme sub observație, înainte de a încerca să capturez vreunul.

— Vă contrazic, declară Francesca. Vorbind ca jurnalist, niciun reportaj nu poate fi mai interesant decât acela descriind captura unei astfel de creaturi. Întregul Pământ ne va urmări. E posibil ca o a doua șansă să nu se mai ivească. Făcu o scurtă pauză. ASI ne solicită știri fulminante. Incidentul căruia i-a căzut victimă Borzov nu a convins câtuși de puțin contribuabilii că banii alocați acestei aventuri spațiale au fost cu folos cheltuiți.

— De ce să nu rezolvăm ambele chestiuni în decursul aceleiași intrări? întrebă generalul O'Toole. O echipă ar explora New York-ul, cealaltă ar porni să captureze un crab.

— În niciun caz, replică la rândul ei Nicole. Dacă scopul misiunii e de a prinde un biot, atunci toate resursele noastre trebuie concentrate corespunzător. Amintiți-vă că suntem limitați atât ca număr, cât și ca timp disponibil.

— Din păcate, decizia nu poate fi luată în consiliul de conducere, rosti cu un zâmbet șters David Brown. De vreme ce nu întrunim o unanimitate de păreri, eu trebuie

să decid... Prin urmare, scopul viitoareii intrări va fi să capturăm un crab biot. Bănuiesc că amiralul Heilmann îmi va da dreptate. Dacă nu, vom supune propunerea votului întregului echipaj.

Sedința luă sfârșit după o oarecare lâncezeală. Doctorul Takagishi încercă să ofere alte argumente, scoțând în evidență faptul că majoritatea speciilor de bioți, zărite de primii exploratori, nu se materializaseră decât *după* dezghețul Oceanului Cilindric. Dar nimeni nu mai voia să asculte. Oboseala își spunea cuvântul.

Nicole se apropie de japonez și activă pe ascuns scannerul biometric. Fișierul de avertizare rămase complet gol.

— Curat ca lacrima, rosti ea cu un zâmbet.

Takagishi o privi foarte serios.

— Decizia noastră este greșită, declară el sumbru. Trebuia să mergem în New York.

27. A prinde un biot

— Ai grijă, îi spuse Francescăi amiralul Heilmann. Nu mă simt deloc bine când te văd aplecată în felul ăsta.

Signora Sabatini își fixase gleznele sub scaunul elicopterului și se aplecase în afară cu aparatul de filmat în mână. La vreo trei sau patru metri dedesubt, cei șase crabi-bioți își continuau deplasarea, în aparență fără a lua în seamă mașina huruind chiar deasupra lor. Mențineau încă formația în falangă, dispuși precum șirurile de popice.

— Ia-o spre apă, strigă Francesca către Hiro Yamanaka. Se vor apropia de margine, după care se întorc.

Elicopterul viră brusc spre stânga, trecând de cealaltă parte a stâncii de cinci sute de metri care separa Emisfera Sudică a lui Rama de Oceanul Cilindric. Aici, malul era de zece ori mai înalt decât duplicatul nordic. David Brown își opri respirația, privind în jos spre marea înghețată, întinsă la jumătate de kilometru sub el.

— E ridicol, Francesca, exclamă el. Ce speri să realizezi? Camera automată din botul elicopterului va lua toate imaginile necesare.

— Ea a fost special proiectată pentru zoom, replică reportera. În plus, un pic de nervozitate conferă o mai mare verosimilitate imaginilor. Yamanaka se apropie iarăși de țarm. Biotii se găseau chiar în față, la vreo treizeci de metri. Conducătorul formației depăși cu jumătate din corp creasta, se opri o fracțiune de secundă, apoi se răsuci brusc spre dreapta. O altă răsucire rapidă la nouăzeci de grade duse la bun sfârșit manevra, astfel că biotul se afla îndreptat acum exact în direcție opusă. Ceilalți cinci își imitară conducătorul, executând întoarcerile cu precizie militară, rând pe rând.

— De data asta am reușit, rosti bucuroasă Francesca, intrând cu totul în elicopter. Prim plan și imagini de ansamblu. Și cred că am surprins o licărire în ochiul albastru al liderului, chiar înainte să se întoarcă.

Biotii se îndepărtau de stâncă cu viteza lor obișnuită de zece kilometri la oră. Deplasarea lor lăsa o urmă ușoară în solul argilos, pe o direcție paralelă cu cea pe care se apropiaseră de ocean. De sus, întreaga zonă semăna cu o grădină suburbană, unde o parte din iarbă fusese tunsă – pe o parte, terenul arăta îngrijit, în vreme ce acolo unde biotii încă nu trecuseră, solul nu avea niciun fel de semne.

— Lucrurile par să devină plictisitoare, declară Francesca, întinzându-se și punându-și jucăușă brațele în jurul gâtului lui David Brown. S-ar putea să ne vedem obligați să ne amuzăm în alt fel.

— Îi mai urmărim încă o tură; comportamentul lor e destul de simplu. Ignoră atingerea Francescăi; părea că verifică mental punctele unei liste. În cele din urmă, se hotărî: Ce crezi, doctore Takagishi? Să mai fie altceva de făcut?

În centrul de control de pe Newton, Takagishi urmărea pe monitor înaintarea bioților.

— Ar fi extrem de folositor, dacă am reuși să aflăm mai multe despre capacitățile lor senzoriale, înainte de a încerca să capturăm vreunul. Până acum nu au reacționat la zgomote sau stimuli vizuali îndepărtați. De fapt, nici nu ne-au băgat în seamă. Sunt sigur că sunteți de acord că nu avem încă destule date pentru a trage concluzii definitive. Dacă i-am expune la o întreagă plajă de frecvențe electromagnetice și le-am măsura reacțiile, atunci poate că ne-am face o idee mai bună...

— Dar așa ceva ar lua *zile*, îl întrerupse Brown. Și în final tot va trebui să riscăm. Nu-mi imaginez ce am putea descoperi pentru a ne determina să ne schimbăm planurile.

— Dacă am cunoaște mai multe despre ei de la început, atunci am fi capabili să proiectăm o metodă mai bună și mai sigură de capturare, argumentă Takagishi. Ba chiar poate vom afla lucruri care să ne facă să renunțăm complet...

— Puțin probabil, replică brutal David Brown. Din punctul său de vedere, discuția luase sfârșit. Ei, Tabori, strigă el. Cum stați voi acolo cu tabăra?

— Aproape am terminat, răspunse ungurul. Cel mult încă treizeci de minute, apoi sunt pregătit să trag un pui de somn.

— Mai întâi masa, interveni Francesca. Doar n-o să te culci cu stomacul gol.

— Ce gătești, frumoaso? întrebă Tabori în zeflemea.

— Osso buco alia Rama. Rasol de vițel cu sos à la Rama

— Destul, spuse doctorul Brown. Făcu o pauză de câteva clipe. O'Toole, continuă el, ești în stare să te descurci singur pe Newton? Cel puțin pentru alte

douăsprezece ore?

— Afirmativ.

— Atunci trimite jos restul echipajului. Până vom ajunge cu toții în tabără, ar trebui să fie locuibilă. Luăm masa și ne odihnim puțin, după care pregătim vânătoarea.

Sub elicopter, cele șase creaturi asemănătoare crabilor își continuau marșul neîntrerupt pe solul arid. Cei patru oameni le observară întâlnirea cu o graniță distinctă, solul și pietricelele cedând locul unei rețele fine de sârmă. De îndată ce atinseră zona îngustă dintre secțiuni, bioții executară o întoarcere în U și porniră înapoi spre apă, pe o traiectorie adiacentă celei anterioare. Yamanaka execută un viraj, luă altitudine și se îndreptă spre tabăra Beta, aflată la zece kilometri dincolo de Oceanul Cilindric.

Toți aveau dreptate, gândea Nicole. Imaginea de pe monitor nu se compara cu realitatea. Cobora pe scaunul-lift în Rama. Acum că trecuse de jumătatea drumului, priveștea îi tăia respirația. Își aminti de un sentiment asemănător, trăit pe Platoul Tonto din Parcul național al Marelui Canion. Numai că acela a fost creat de natură, într-un interval de timp mai mare de un miliard de ani. Pe Rama l-a construit cineva, sau ceva.

Scaunul se opri un moment. Un kilometru mai jos, Shigeru Takagishi cobora din teleferic. Nicole nu-l vedea, însă îl auzea în intercom vorbind cu Richard Wakefield.

— Grăbește-te, îl auzi strigând pe Reggie Wilson. Numi place să stau atârnat așa în gol.

Lui Nicole în schimb îi plăcea să rămână suspendată. Uluitoarea privește din jur era temporar nemișcată, iar ea avea posibilitatea să cerceteze pe îndelete orice trăsătură cât de cât interesantă.

După încă o oprire necesară pentru Wilson, Nicole se apropie în sfârșit de baza scărilor Alfa. Urmărea fascinată peisajul, pe măsură ce ochii ei distingeau tot mai multe

detalii pe ultimele trei sute de metri. Ceea ce până în prezent constituiseră o serie de imagini vagi, se transformă într-un rover, trei oameni, piese de echipament și o mică tabără. După câteva momente reuși să-i identifice pe cei trei. O secvență dintr-o altă călătorie, cu un scaunlift oarecum asemănător, îi fulgeră prin minte: în Elveția, cu două luni înainte. Chipul lui Henry îi apărură în fața ochilor, dar fu imediat înlocuit de cel al lui Richard Wakefield, aflat chiar sub ea. Bărbatul tocmai îi dădea instrucțiunile necesare unei coborâri cât mai ușoare.

— Niciodată nu se oprește de tot, dar încetinește foarte mult, spunea el. Desfă-ți centura de siguranță și pășește pe teren mergând ușor, exact cum ai proceda în cazul unei scări rulante.

Apucând-o de mijloc, o ridică de pe platformă. Takagishi și Wilson se așezaseră deja în scaunele din spatele roverului.

— Bine ai venit pe Rama, îi ură Wakefield. În regulă, Tabori, continuă el în microfon. Suntem cu toții jos și pregătiți de plecare. Trecem pe frecvența de transmisie a roverului.

— Grăbiți-vă, îi îndemnă János. De-abia ne abținem să nu mâncăm și porțiile voastre... Apropo, Richard, vrei să aduci și cutia de scule tip C? Am tot discutat despre plase și cuști și s-ar putea să am nevoie de o varietate mai mare de ustensile.

— Recepționat, replică Wakefield. Alergând până în tabără, intră în singurul cort mai spațios. Ieși aproape imediat cu o cutie metalică lungă, dreptunghiulară și vizibil foarte grea. La naiba, Tabori, exclamă în microfon, ce Dumnezeu e-năuntru?

Se auzi un râset.

— Orice ai nevoie ca să capturezi un crab biot. Și încă alte numeroase lucruri pe deasupra.

Wakefield întrerupse comunicația și urcă în rover. Porni mașina de la baza scării, în direcția Oceanului Cilindric.

— Vânătoarea asta de bioți e cea mai stupidă idee pe care am auzit-o vreodată, bombăni Reggie Wilson. Cineva va sfârși prin a fi rănit.

În rover se așternu tăcerea. Spre dreapta, la limita câmpului vizual, pasagerii de-abia zăreau varianta ramană a Londrei.

— Ei bine, cum e să faci parte din echipa numărul doi? Întrebă Wilson fără a se adresa cuiva anume.

După o tăcere penibilă, Takagishi se răsuci spre el ca să-l întrebe:

— Scuzați-mă, domnule Wiison, spuse el politicos, cu mine vorbiți?

— Desigur, replică Wilson, aprobând din cap. Nu v-a spus încă nimeni că în această misiune sunteți omul de știință numărul *doi*? Bănuiesc că nu, continuă Wilson după o scurtă pauză. Dar nu-i deloc surprinzător. Pe Pământ nici eu n-am știut că sunt reporterul numărul doi.

— Reggie, nu cred... începu Nicole înainte de a fi întreruptă.

— Cât despre dumneata, doctore, rosti Wilson aplecându-se înainte, s-ar putea să devii singurul membru al celei de-a *treia* echipe. I-am auzit din întâmplare pe glorioșii noștri lideri Heilmann și Brown discutând despre tine. Le-ar place să te lase permanent la bordul lui Newton. Deoarece s-ar putea însă să avem nevoie de măiestria dumitale...

— Destul, interveni Richard Wakefield. În glasul lui exista o nuanță tăioasă. Nu fi atât de urâcios. Urmară câteva secunde de încordare, după care Wakefield vorbi din nou, pe un ton mai prietenesc: Spune, Wilson, dacă-mi aduc bine aminte, ești un fanatic al volanului. Nu ți-ar

place să conduci tărăboanța asta?

Sugestia se dovedi perfectă. Câteva minute mai târziu, Reggie Wilson se afla în locul șoferului, alături de Wakefield, râzând ca un nebun în vreme ce accelera roverul într-un cerc strâns. Des Jardins și Takagishi erau hurducați pe locurile din spate.

Nicole îl observă cu mare atenție pe Wilson. *A luat-o iarăși razna, socoti ea. Asta înseamnă de trei ori în ultimele două zile. Încercă să-și amintească când îi făcuse ultima scanare completă. O zi de la moartea lui Borzov. De atunci i-am verificat pe cadeți de două ori... la naiba, își zise în gând. Investigațiile m-au făcut neglijentă.* Hotărî în gând să-i consulte pe toți cât mai curând posibil după sosirea în tabăra Beta.

— Scumpul meu profesor, am din întâmplare o întrebare pentru dumneata, rosti Richard Wakefield de îndată ce Wilson reveni pe traiectoria normală către tabără. Se întoarse să-l privească în față pe savantul japonez. Ai dezlegat misterul celui „sunet straniu” pe care l-am auzit cu toții deunăzi? Sau te-a convins doctorul Brown că a fost doar o născocire a imaginației noastre colective?

Takagishi scutură din cap.

— Am spus că era un sunet nou. Privi fix în depărtare, peste întinderea încă neexplorată a Câmpiei Centrale. Asta este o altă navă Rama. O știu. Pătratele cadrilate din sud formează modele cu totul noi, și nu se mai întind până la țărmurile Oceanului Cilindric. Luminile se aprind înainte ca marea să se topească. Și se sting brusc, fără a se micșora treptat timp de câteva ore, așa cum au raportat primii exploratori. Crabii bioți apar în grupuri, nu individual. Făcu o pauză, continuând să privească imensitatea câmpiei. Doctorul Brown consideră aceste diferențe ca fiind neînsemnate, dar eu sunt de

părere că ele semnifică ceva. E foarte posibil, declară candid Takagishi, ca Brown să se înșele.

— Dar e de asemenea posibil să fie și un mare ticălos, spuse cu amărăciune Wilson. Apăsă accelerația până la fund. Tabără Beta, sosim!

28. Extrapolare

Nicole își terminase prânzul alcătuit din rață conservată, conopidă italiană și piure de cartofi. Restul astronautilor încă mâncau, la masa lungă dominind pe moment liniștea. În colț, lângă intrare, un monitor urmărea poziția crabilor. Nimic nu se schimbase în comportamentul lor. Spotul ce reprezenta grupul de bioți se deplasa într-o direcție ceva mai mult de zece minute, apoi mișcarea se inversa.

— Ce se întâmplă după ce termină parcela? întrebă Wakefield, privind harta zonei, prinsă pe un afișier portativ.

— Data trecută au urmat una din acele cărări dintre pătrate, până au ajuns la o gaură, răspunse Francesca din celălalt colț al mesei. Apoi au aruncat gunoiul înăuntru. N-au adunat nimic în zona nouă, așa că nu se știe ce vor face după aceea.

— Sunteți toți convinși că bioții noștri sunt niște gunoieri?

— Dovezile sunt destul de puternice, spuse David Brown. Un crab singuratic, asemănător cu aceștia și întâlnit de Jimmy Pak pe primul Rama, a fost considerat tot un gunoier.

— Ne amăgim singuri, interveni Shigeru Takagishi, terminând de înghițit ultima îmbucătură. Însuși doctorul Brown a declarat printre primii că e improbabil ca noi, oamenii, să înțelegem ce se întâmplă în realitate în Rama. Conversația noastră îmi reamintește de vechiul proverb hindus despre orbii care pipăiau un elefant. Fiecare îl descria altfel, întrucât fiecare atingea doar o mică parte a

animalului. Niciunul nu avea dreptate.

— Deci nu crezi că acești crabi lucrează pentru Departamentul Sanitar din Rama? se interesă János Tabori.

— N-am spus asta, replică Takagishi. Am sugerat doar că este o insolență din partea noastră să conchidem atât de repede că cele șase creaturi nu au alt scop decât colectarea gunoiului. Datele obținute din observația de până acum sunt jalnic de insuficiente.

— Uneori e necesar să extrapolezi, ba chiar să speculezi, bazându-te pe câteva informații minime, rosti înțepat Brown. Dumneata știi prea bine că științele noi se bazează mai degrabă pe probabilități maxime decât pe date certe.

— Înainte de a ne lansa într-o discuție esoterică despre științe și metodologia lor, îl întrerupse rânjind János, am să vă fac o propunere sportivă. Se ridică în picioare, apoi continuă: De fapt, a fost inițial ideea lui Richard, însă eu am transformat-o într-un fel de joc. Are legătură cu luminile.

János sorbi o înghițitură din pahar.

— De când am ajuns aici în Ramaland, începu el cu glas oficial, au existat trei tranziții în nivelul de iluminare.

— Huu, huu, strigă Wakefield în râsetul lui János.

— În regulă, prieteni, reluă micul ungar în maniera sa degajată, care-i treaba cu luminile? S-au aprins, s-au stins, s-au aprins din nou. Ce se va întâmpla pe viitor? Propun să încheiem un pariu și fiecare să pună jos o sumă oarecare, să zicem douăzeci de mărci, pronosticând totodată evoluția luminilor pe durata restului misiunii. Cine nimerește răspunsul corect câștigă totul.

— Dar cine va desemna câștigătorul? întrebă somnoros Reggie Wilson, după un căscat prelung. În pofida atâtor creiere de mare calibru așezate la această masă, nu cred că cineva și-a făcut cu adevărat o părere clară despre

Rama. Credința mea personală este că luminile nu vor urma niciun tipar. Se sting și se aprind la întâmplare, lăsându-ne să facem tot felul de supoziții.

— Vom scrie totul pe hârtie și o trimitem generalului O'Toole prin modem. Richard și cu mine am căzut de acord că el ar fi judecătorul ideal. La sfârșitul misiunii, va compara pronosticurile fiecăruia cu realitatea, iar fericitul câștigător se va trezi cu o norocoasă cină în doi.

Dr. David Brown își împinse cu putere scaunul înapoi.

— Ai terminat? întrebă el. Dacă da, adăugă fără să aștepte un răspuns, atunci poate facem curat și ne reluăm programul.

— Ei, căpitane, replică János, încercam doar să mai destind puțin atmosfera. Fiecare din noi e încordat.

Brown ieși din cort înainte ca Tabori să-și termine fraza.

— Ce-l frământă? o întreba Richard pe Francesca.

— Bănuiesc că-l neliniștește vânătoarea, răspunse ea. A fost prost dispus încă de dimineață. Poate că responsabilitățile îl apasă prea tare...

— Poate că-i doar un ticălos, declară Wilson ridicându-se în picioare. Mă duc să mă culc.

Pe când Wilson părăsea la rândul său încăperea, Nicole își reaminti că intenționase să verifice datele biometrice ale colegilor ei. Era o operațiune relativ simplă. Trebuia să stea lângă fiecare astronaut circa patruzeci și cinci de secunde, cu scanerul activat, apoi să citească informațiile pe monitor: Dacă nu existau valori alarmante, însemna că totul e bine.

La acest control, nimeni nu prezentă semne negative.

— În regulă, îi spuse Nicole cu voce joasă lui Takagishi.

Ieși afară în căutarea lui David Brown și a lui Reggie Wilson. Cortul lui Brown se afla la capătul cel mai

îndepărtat al taberei: Ca și celelalte de același tip, avea forma unei pălării înalte și subțiri, așezată direct pe sol. Toate aveau culoarea albă, înălțimea de aproximativ doi metri jumătate, cu o bază circulară sub doi metri în diametru. Erau fabricate din materiale flexibile, super-ușoare, care combinau o rezistență formidabilă, cu o împachetare rapidă și simplă. Nicole își zise că semănau cu teepee-urile indienilor americani.

David Brown se găsea înăuntru, stând pe podea cu picioarele încrucișate în fața unui computer portabil. Pe display se derula textul capitolului despre bioți din *Atlasul* lui Takagishi.

— Scuză-mă, doctore Brown, rosti Nicole vârându-și capul pe ușă.

— Da, ce s-a întâmplat? Nu făcu nicio încercare de a-și ascunde iritarea că era deranjat.

— Trebuie să-ți verific datele biometrice. Nu le-am mai controlat încă dinainte de prima ieșire.

Brown o fixă mânios, însă Nicole îi susținu privirea. Americanul ridică din umeri, mârâi ceva și se întoarse din nou spre monitor. Nicole îngenunche alături și-și activă scannerul.

— Sunt câteva scaune rabatabile în magazie, avansă Nicole observându-l pe Brown cum își mută greutatea de pe un picior pe altul. Bărbatul îi ignoră sugestia. *De ce se poartă așa de grosolan cu mine?* se miră în sinea ei Nicole. *Din cauza raportului despre el și Wilson?* Nu, își răspunse tot ea, *pentru că n-am fost niciodată deferentă.*

Pe ecran se iviră primele date. Introduse câteva comenzi, solicitând prezentarea unei sinteze a valorilor de avertizare.

— Tensiunea arterială a crescut cu intermitențe în ultimele șaptezeci și două de ore, incluzând aproape în totalitate ziua de azi, declară ea fără pic de emoție în glas.

Acest model se asociază în general cu stress-ul.

Doctorul Brown încetă lectura și se răsuci spre ofițerul biolog; privi datele de pe ecran fără să le înțeleagă.

— Diagrama indică amplitudinea și durata excursiilor duminiciale în afara curbelor de toleranță, explică Nicole, indicând, cu degetul un grafic. Niciunul din vârfuri nu e periculos în sine, dar ansamblul constituie motiv de îngrijorare.

— Am fost sub o anumită tensiune, mormăi el. O privi pe Nicole apelând alte diagrame ce-i coroborau afirmația inițială. Multe din bufferele lui Brown erau pline.

Luminile continuau să pulseze pe monitor.

— Care-i cel mai rău scenariu posibil? se interesă el.

Nicole aruncă o privire piezișă pacientului.

— Congestie cerebrală, cu paralizie ori deces, replică. Dacă starea actuală se menține ori se înrăutățește.

Bărbatul fluieră.

— Ce ar trebui să fac?

— În primul rând, răspunse Nicole, să începi să dormi mai mult. Profilul metabolismului arată că de la moartea generalului Borzov nu ai dormit corespunzător decât unsprezece ore. De ce nu mi-ai spus că ai probleme cu somnul?

— Am crezut că la mijloc e emoția. Într-o noapte chiar am luat un somnifer, însă nu a avut efect.

Nicole își încruntă sprâncenele.

— Nu-mi amintesc să-ți fi prescris așa ceva.

Doctorul Brown zâmbi.

— La naiba, am uitat să-ți spun. Într-o noapte îi povesteam Francescăi Sabatini despre insomnia mea și ea mi-a oferit o pastilă. Am luat-o fără să mă gândesc.

— Când s-a întâmplat asta? întrebă Nicole apăsând niște taste pentru a solicita informații suplimentare.

— Nu sunt sigur, răspunse David Brown după o clipă

de ezitare. Cred că a fost...

— Oh, am găsit, îl întrerupse Nicole. Se observă din analiza chimică. S-a întâmplat pe 3 martie, a doua noapte după moartea lui Borzov. Ziua în care dumneata și Heilmann ați fost aleși împreună la conducere. Din datele spectrometrice, așa zice că ai luat o singură pastilă de medvil.

— Poți să afirmi *asta* doar din datele mele biometrice?

— Nu chiar, zâmbi Nicole. Interpretarea nu e unică. Ce ai zis la prânz? Uneori e necesar să extrapolezi... și să speculezi.

Ochii li se întâlniră pentru o clipă. *Să fie oare frică?* se minună Nicole, străduindu-se să interpreteze ceea ce vedea în privirea lui. Doctorul Brown se uită în altă parte.

— Mulțumesc, doctore des Jardins, pentru raportul asupra evoluției tensiunii mele, rosti el rece. Voi încerca să mă relaxez și să dorm mai mult. Și îmi cer scuze că nu te-am anunțat despre somnifer. Cu o mișcare a mâinii, îi făcu semn că era liberă.

Nicole vru să protesteze, dar se răzgândi. *Oricum nu-mi va urma sfatul*, își spuse îndreptându-se spre cortul lui Wilson. *Iar tensiunea lui nu-i atât de periculoasă*. Reflectă la ultimele două minute ale întâlnirii, după ce-l uimise pe David Brown identificând corect tipul somniferului. *Ceva nu-i în regulă aici. Îmi scapă ceva. Dar ce anume?*

Auzi sforăitul lui Reggie Wilson înainte de a ajunge la ușă. După o scurtă ezitare, se hotărî să-l consulte după ce se va trezi. Se întoarse în cortul propriu și adormi imediat.

— Nicole. Nicole des Jardins. Vocea îi pătrunse în vis și o trezi. Sunt eu, Francesca. Trebuie să-ți vorbesc.

Nicole se ridică încet în pat. Francesca intrase deja înăuntru. Italianca avea pe buze zâmbetul ei cel mai prietenos, pe care Nicole îl credea păstrat doar în

beneficiul camerelor de luat vederi.

— Discutam cu David cu câteva minute mai devreme, începu Francesca apropiindu-se, și mi-a spus despre conversația pe care ați avut-o după prânz.

Francesca continuă să vorbească, în vreme ce Nicole căsca și își dădea jos picioarele din pat.

— Am fost, firește, foarte îngrijorată de tensiunea sa arterială - fii fără grijă, am hotărât deja împreună să nu-l mai folosim - dar ce mă deranjează este că nu ți-am spus nimic despre somnifer. Mă simt atât de prost. Trebuia să te fi informat numaidecât.

Francesca vorbea prea repede pentru Nicole. Cu câteva clipe mai înainte visa ceva frumos despre Beauvois și brusc i se cerea să asculte o confesiune pe un ritm de mitralieră, din partea italienei.

— Nu poți aștepta un moment până mă dezmeticesc? întrebă supărată Nicole. Ocolind-o pe Francesca, se aplecă peste o măsuță rabatabilă și luă un pahar cu apă pe care-l bău încet.

— Să înțeleg că m-ai trezit ca să-mi spui că i-ai dat un somnifer doctorului Brown? Ceva ce știam deja?

— Da, zâmbi Francesca. Adică asta-i doar o parte din ce doream să-ți spun. Mi-am dat seama că am uitat să-ți povestesc și despre Reggie.

Nicole clătină din cap.

— Nu pricep. Acuma vorbești despre Reggie Wilson? Francesca ezită o secundă.

— Nu l-ai verificat imediat după prânz?

Nicole clătină din cap.

— Nu, adormise deja. Își privi ceasul. Hotărâsem să-l consult înainte de ședință, probabil peste un ceas.

Francesca se necăji.

— Mă rog, când David mi-a spus că medvilul a fost evidențiat de datele biometrice, m-am gândit... Se opri la

jumătatea frazei, părând să-și adune gândurile. Nicole așteaptă răbdătoare. Reggie a început să se plângă de dureri de cap cu mai bine de o săptămână în urmă, continuă într-un sfârșit reportera, după ce navele Newton s-au cuplat pentru rendez-vous-ul cu Rama. Fiind prieteni apropiați și cunoscând experiența mea în medicamente - știi, documentarul meu pentru televiziune - m-a întrebat dacă n-aș putea să-i dau ceva pentru durerea de cap. La început l-am refuzat, dar mai apoi, fiindcă mă tot sâcâia, i-am dat niște nubitrol.

Nicole se încruntă.

— E un medicament foarte puternic pentru o simplă durere de cap. Sunt medici care consideră că n-ar trebui prescris decât dacă orice altceva dă greș...

— Așa i-am spus și eu, declară Francesca. A fost de neînduplecat. Nu-l cunoști pe Reggie. Sunt momente când nu te poți înțelege cu el.

— Ce cantitate i-ai dat?

— Opt pastile, în total vreo două sute de miligrame.

— Nu-i de mirare că se comportă atât de ciudat. Nicole se aplecă și-și luă computerul de buzunar de pe marginea mesei. Pătrunse în banca de date medicale și citi scurta informație despre nubitrol. Nu scrie prea mult aici. Va trebui să-l rog pe O'Toole să-mi transmită datele complete din enciclopedia medicală. Dar dacă-mi amintesc corect, nu a existat o controversă asupra faptului că nubitrolul ar rămâne în sistemul nervos timp de săptămâni?

— Nu știu, replică Francesca. Privi monitorul din mâna lui Nicole și parcurse rapid textul. Nicole fu iritată. Vru să o admonesteze verbal pe Francesca, însă în ultima clipă se răzgândi. *Deci ai folosit droguri atât cu David cât și cu Reggie.* De undeva din străfundul memoriei, o revăzu pe Francesca înmânându-i un pahar de vin lui Valerii

Borzov, cu câteva ore înainte de moartea acestuia. Un fior rece îi străbătu corpul. Era oare corectă intuiția ei?

Nicole se răsuci și o țintui cu o privire necruțătoare.

— Acum că ți-ai descărcat sufletul informându-mă că te-ai jucat de-a doctorul și farmacistul cu David și cu Reggie, mai ai altceva de adăugat?

— Ce vrei să spui? Întrebă Francesca.

— Ai mai dat medicamente și altor membri din echipaj?

Nicole simți cum i se zbate inima, observând înălbirea imperceptibilă la față a Francescăi și scurta ezitare înainte de a-i răspunde:

— Nu. Bineînțeles că nu.

29. Vânătoarea

Elicopterul cobora încet roverul pe sol.

— Cât mai am? Întrebă în microfon János Tabori.

— Vreo zece metri, răspunse Richard Wakefield. Inginerul electronist se găsea la aproximativ o sută de metri sud față de ocean. Deasupra lui, roverul se balansa la capătul a două cabluri lungi.

— Fii atent cum îl așezi. Șasiul conține circuite electronice sensibile.

Hiro Yamanaka menținea elicopterul la cea mai mică altitudine posibilă, în timp ce János derula electronic cablurile cu câțiva centimetri odată.

— Contact cu terenul pe roțile din spate, strigă Wakefield. Partea din față mai trebuie coborâtă un metru.

Francesca Sabatini alergă lângă vehicul pentru a immortaliza pe peliculă momentul istoric al atingerii Emisferei Sudice din Rama. La cincizeci de metri depărtare de faleză, în vecinătatea unui cort ce servea drept punct temporar de comandă, restul echipajului se pregătea de vânătoare. Irina Turgheniev verifica instalarea cablului capcană în cel de-al doilea elicopter. David Brown

ședea singur la o distanță de câțiva pași, vorbind prin radio cu amiralul Heilmann rămas la baza Beta. Cei doi recapitulau detaliile planului de capturare a bioților. Wilson, Takagishi și des Jardins priveau ultimele clipe ale operației de coborâre a roverului.

— Acuma știm cine-i cu adevărat șeful expediției, spunea Reggie Wilson adresându-se celorlalți doi; apoi arată cu degetul spre David Brown. Blestemata asta de vânătoare seamănă cu o operațiune militară mai mult decât orice altceva am făcut până astăzi, și totuși principalul nostru om de știință conduce ostilitățile, iar ofițerul comandant manevrează telefoanele. Scurpă pe jos. Dumnezeuule, dar avem oare destul echipament? Două elicoptere, un rover, trei tipuri diferite le cuști, fără a mai menționa câteva cutii mari pline de porcării electrice și mecanice. Bieții crabi n-au nicio șansă.

Doctorul Takagishi duse la ochi binoclul laser. Descoperi cu ușurință ținta. La jumătate de kilometru spre est, bioții se apropiau din nou de marginea falezei. Nimic nu se schimbase în modul lor de deplasare.

— Avem nevoie de toate acestea din cauza stării de incertitudine în care ne aflăm, explică calm Takagishi. Nimeni nu știe cu precizie ce poate surveni.

— Sper să se stingă luminile, râse Wilson.

— Suntem pregătiți și pentru eventualitatea asta, interveni acru David Brown, apropiindu-se de ei. Carcasa crabilor a fost stropită cu un material fluorescent și avem suficiente rachete. În timp ce voi vă lamentați de durata lungă a ultimei noastre ședințe, noi am terminat de stabilit planurile de rezervă, își privi supărat compatriotul. Știi, Wilson, ai putea încerca...

— Atențiune, îl întrerupse vocea lui Otto Heilmann. Noutăți de ultimă oră. O'Toole tocmai m-a anunțat că peste douăzeci de minute, INN va prelua în direct operațiunea.

— Bine lucrat, aprecie Brown. Până atunci ar trebui să terminăm pregătirile. Îl văd deja pe Wakefield venind încoace cu roverul. Aruncă o privire la ceas. Iar crabii se vor întoarce peste câteva secunde. Apropo, Otto, continui să fii împotriva propunerii mele de a atrage în cursă biotul din frunte?

— Da. E un risc inutil. Puținele informații de până acum sugerează că liderul biot are capacitățile cele mai avansate. De ce să riscăm? Oricare din ei ar reprezenta o comoară de neprețuit pe Pământ, mai cu seamă dacă încă va mai funcționa. De conducător ne putem ocupa după aceea.

— În acest caz voturile îmi sunt împotrivă. Doctorul Takagishi și Tabori îți împărtășesc părerea. La fel O'Toole. În consecință vom proceda conform planului B. Ținta va fi biotul numărul patru, ultimul din dreapta dacă ne apropiem din spatele formației.

Roverul care-i transporta pe Wakefield și Sabatini ajunse în zona cortului, aproape simultan cu elicopterul.

— Bună treabă, rosti David Brown văzându-i pe Tabori și Yamanaka sărind jos din elicopter. Ia o pauză scurtă, János, apoi verifică dacă Turgheniev și cablul-capcană sunt gata. Vreau să fiți în aer peste cinci minute. În regulă, continuă întorcându-se spre ceilalți. Wilson, Takagishi și des Jardins urcă în rover alături de Wakefield. Francesca, tu vii cu mine și Hiro în al doilea elicopter.

Nicole se îndreaptă spre rover, dar Francesca îi tăie calea.

— Ai folosit vreodată așa ceva? o întrebă reportera întinzându-i o cameră video, de mărimea unei cărțulii.

— O singură dată, acum unsprezece sau doisprezece ani, răspuse Nicole, studiind aparatul din mână Francescăi. Am filmat una din operațiile doctorului Delon. Bănuiesc...

— Uite, o întrerupse Francesca, am nevoie de ajutor. Regret că n-am discutat problema mai devreme, însă nu știam... Oricum, am nevoie de încă o cameră pe teren, mai ales cu transmisia INN în direct. Nu cer miracole. Ești singura care...

— De ce nu-l rogi pe Reggie? replică Nicole. Și el e ziarist, nu?

— Reggie nu vrea să mă ajute. Doctorul Brown o strigă pe Francesca din elicopter. Vrei s-o faci, Nicole? Te rog? Sau trebuie să mă adresez altcuiva?

De ce nu? socoti Nicole. Dacă nu apare vreo urgență, nu am altceva de făcut.

— Bine, încuviință ea.

— Mii de mulțumiri, strigă Francesca întinzându-i camera și repezindu-se spre elicopterul care aștepta.

— Ia te uită, se miră Reggie Wilson observând-o pe Nicole cu aparatul video în mână. Doctorița a fost recrutată de reportera numărul unu. Sper că ai cerut măcar salariul minim.

— Potolește-te, Reggie, replică Nicole. Nu mă deranjează să dau o mână de ajutor dacă nu am altceva de făcut.

Wakefield porni vehiculul și se îndreptă spre est. Punctul de comandă fusese intenționat stabilit în zona deja „curățată” de crabi. Solul compact ușura înaintarea. În mai puțin de trei minute ajunseră la o sută de metri de bioți. Deasupra crabilor se învârtteau deja elicopterele, amintindu-i lui Wilson de un stol de ulii, rotindu-se în jurul unui animal pe moarte.

— Spune-mi cu exactitate ce vrei să fac, se adresă Nicole Francescăi prin intermediul stației radio.

— Încearcă să mergi paralel cu bioții, răspunse italianca. Vei reuși să o faci, cel puțin pentru o bucată de vreme. Momentul cel mai important vine atunci când János

va încerca să închidă capcana.

— Totul e gata aici, anunță câteva momente mai târziu Tabori. Așteptăm să v-auzim.

— Suntem în emisie? o întrebă Brown pe Francesca. Femeia încuviință din cap.

— În regulă, se adresă el lui János. Îi dăm drumul.

Un cablu lung și subțire, având la capăt ceva asemănător cu un coș cu fundul în sus, coborî dintr-un elicopter.

— János va încerca să-l centreze pe biotul țintă, explică Wakefield lui Nicole, lăsându-i marginile să cadă peste colțurile carapacei. Apoi va crește tensiunea, ridicând creatura de pe pe sol. După ce ne întoarcem la Beta o vom pune în cușcă.

— Să vedem cum arată de jos, o auzi Nicole pe Francesca.

În prezent roverul se afla exact lângă bioți. Nicole sări din vehicul și începu să alerge pe alături. La început fu înfricoșată. Dintr-un motiv oarecare, nu se așteptase să i se pară atât de mari și de ciudați la înfățișare. Strălucirea lor metalică îi amintea de exterioarele reci ale multor clădiri pariziene. Alergând pe lângă ei, păstra o distanță de numai doi metri. Având în vedere focalizarea automată a camerei, lui Nicole nu-i venea greu să filmeze imaginile corespunzătoare.

— Fii cu băgare de seamă să nu ajungi în fața lor, o preveni Takagishi. Nu trebuia însă să-și facă griji: Nicole nu uitase soarta obstacolului din metal.

— Imaginile tale sunt realmente foarte bune, bubui în receptorul roverului vocea Francescăi. Nicole, încearcă să te apropii de lider, apoi lasă-i să te depășească, filmându-i pe fiecare. Italianca așteaptă până ce Nicole ajunse în fața bioților. Oho! Superb. Acum știu de ce avem cu noi un campion olimpic.

János rată ținta în primele două încercări. Totuși, cea de-a treia îi reuși, iar coșul ateriză perfect pe spatele crabului numărul patru. Marginile plasei se mulară pe carapacea acestuia. Nicole începuse să transpire. Alerga de patru minute.

— Din acest moment, se auzi glasul Francescăi din elicopter, focalizează doar pe crabul țintă. Apropie-te de el atât cât îndrăznești.

Nicole reduse la un metru distanța până la biotul cel mai apropiat. Aproape că alunecă o dată, și un fior rece o străbătu din cap până-n picioare. *Dacă aș cădea în calea lor, m-ar face bucățele.* Camera era fixată pe ultimul crab din dreapta când János strânse cablurile.

— Acum! urlă el. Capcana, cu biotul prins înăuntru, începu să se ridice. Totul se petrecu extrem de repede. Biotul își folosi cleștii-foarfece pentru a tăia unul din cablurile metalice ale coșului. Ceilalți cinci se opriră brusc, preț poate de o secundă întreagă, apoi atacară imediat capcana. Plasa metalică fu sfâșiata complet și biotul eliberat în cinci secunde.

Cele văzute o uimeau peste măsură pe Nicole. Continua să filmeze, în ciuda bățăilor nebunești ale propriei inimi. Crabul din frunte se așezase pe sol. Ceilalți îl înconjurară într-un cerc extrem de strâns, punând câte un clește pe carapacea lui, iar celălalt pe vecinul din dreapta. Formația se închegă în doar câteva clipe. După care bioții rămaseră înlănțuiți și nemișcați.

Francesca vorbi prima.

— Absolut incredibil, strigă cu înflăcărare. Tocmai le-am ridicat tuturor de pe Pământ părul măciucă.

Nicole îl simți pe Richard Wakefield lângă ea.

— Ești teafără?

— Așa cred, răspunse ea. Încă tremura. Amândoi priveră crabii. Niciunul nu se mișca.

— S-au strâns grămadă, se auzi din rover vocea lui Reggie Wilson. Scorul a devenit 7 la o pentru bioți.

— Întrucât sunteți convinși că nu există niciun pericol, sunt de acord să mai încercăm o dată, deși vă mărturisesc că ideea mă face foarte nervos. E limpede că lucrurile alea comunică între ele. Și nu cred că vor să fie capturate.

— Otto, Otto, replică doctorul Brown. Procedul de acum e doar o îmbunătățire a celui folosit prima dată. Plasa de fire va adera pe carapacea crabului, învăluindu-l complet. Ceilalți bioți nu-și vor putea utiliza cleștii, deoarece nu va exista deloc spațiu între plasă și carapace.

— Amirale Heilmann, aici doctorul Takagishi. Vocea îi trăda în mod vizibil îngrijorarea. Trebuie să-mi exprim dezaprobarea totală cu privire la continuarea vânătorii. Am văzut deja cât de puțin înțelegem comportamentul acestor creaturi. După cum a arătat Wakefield, încercarea de captură a declanșat un sistem de protecție. Habar n-avem cum vor reacționa data viitoare.

— Cu toții înțelegem aceasta, doctore Takagishi, interveni David Brown înainte ca Heilmann să răspundă. Dar există circumstanțe care atârnă mai greu în balanță decât incertitudinile. În primul rând, cum bine a accentuat Francesca, întregul Pământ ne va urmări dacă continuăm acțiunea imediat. Ați auzit ce a spus Jean-Claude Revoir acum douăzeci de minute – că deja am realizat pentru explorarea spațiului mai mult decât oricine altcineva, de la primii cosmonauți sovietici și americani ai secolului douăzeci. În al doilea rând, de astă dată suntem pregătiți să ducem la bun sfârșit operațiunea. Dacă renunțăm și ne întoarcem cu tot echipamentul în tabără, atunci am irosit atât timp cât și efort. De ce insistați cu aceste profeții funeste? Tot ce am văzut este că bioții au recurs la o simplă manevră defensivă.

— Profesore Brown, uitați-vă vă rog în jur, se strădui eminentul savant japonez să formuleze un ultim apel la rațiune. Încercați să vă imaginați posibilitățile celor care au construit acest uluitor vehicul. Închipuiți-vă că ceea ce încercăm noi să întreprindem ar putea fi considerat un act ostil și că a fost cumva comunicat inteligenței, oricare ar fi ea, aflată la comanda navei. Gândiți-vă că noi, ca reprezentanți ai speciei umane, ne-am condamna astfel nu numai pe noi înșine, dar și pe semenii...

— Prostii, pufni David Brown. Cum să mă acuze cineva *pe mine* de speculații nefondate...? râse din toată inima. E absurd. Dovezile indică fără putință de tăgadă că această navă are același scop și funcționalitate ca și prima, nefiind interesată câtuși de puțin de existența noastră. Faptul că o singură familie de roboți coitalizează atunci când sunt amenințați nu are o importanță semnificativă. Privi spre ceilalți din jur. Eu cred că s-a vorbit prea mult, Otto. Dacă nu ai nimic de obiectat, vom trece la prinderea biotului.

De cealaltă parte a Oceanului Cilindric avu loc o scurtă ezitare. Apoi astronauții auziră răspunsul afirmativ al amiralului.

— Continuă, David. Dar fără riscuri inutile.

— Chiar crezi că suntem în pericol? îl întrebă Hiro Yamanaka pe compatriotul său, în timp ce noua tactică era trecută în revistă de Brown, Tabori și Wakefield. Pilotul japonez privea fix în depărtare la structurile masive ale Emisferei Sudice, gândindu-se, poate pentru prima dată, la vulnerabilitatea poziției lor.

— Probabil că nu, însă e o nebunie să...

— Nebunie e termenul perfect, îl întrerupse Reggie Wilson. Dumneata și cu mine suntem singurii care ne-am opus reluării acestei vânători tâmpite. Însă obiecțiile noastre au fost făcute să sune a neghiobie și chiar a

lașitate. Personal, aş dori ca unul din crabii ăştia blestemaţi să-l provoace pe stimatul doctor Brown. Ori şi mai bine, un fulger să trăsnească dinspre vârfurile de colo. Indică cu degetul spre marile cornuri privity mai devreme de Yamanaka. Vocea lui Wilson seschimb ă, devenind tăioasă: Suntem vârâţi până peste cap într-o porcărie. Se simte în aer. Am fost avertizaţi de primejdie de forţe pe care niciunul din noi nu le înţelege. Dar ignorăm mai departe avertismentele.

Nicole întoarse spatele celor doi colegi şi aruncă o privire iestului cosmonauţilor care, la vreo cincisprezece metri depărtare, se aflau pe punctul de a încheia scurta sedinţă tactică. Inginerii Wakefield şi Tabori gustau din plin posibilitatea de a-i păcăli pe bioţi. Nicole se întrebă dacă nu cumva Rama le trimitea cu adevărat un avertisment. *Prostii*, repetă ea în minte expresia lui David Brown. Corpul îi fu zguduit de frisoane amintindu-şi cât de puţin le trebuise crabilor bioţi pentru a face bucăţi obstacolul metalic. *Poate fac din tânţar armăsar. La fel şi Wilson. Nu avem motive de teamă.*

Şi totuşi, după ce se răsuci să privească iarăşi prin binoclu formaţia bioţilor oprită la o distanţă de jumătate de kilometru, în ea dăinuia o frică palpabilă pe care nimic nu o putea potoli. Cei şase crabi nu se mişcaseră de aproape două ore. Erau în continuare înlănţuiţi în acelaşi mod. *Ce ne pregăteşti cu adevărat, Rama?* se întrebă Nicole fără să mai ştie a câta oară. Următoarea întrebare o făcu să tresară, deoarece nu ornai exprimase în cuvinte până atunci. *Şi câţi dintre noi se vor întoarce pe Pământ să-ţi spună povestea?*

La a doua încercare, Francesca hotărâse să rămână la sol, lângă bioţi. Ca mai înainte, Turgheniev şi Tabori se găseau în primul elicopter, împreună cu echipamentul cel mai important. Brown, Yamanaka şi Wakefield urcaseră în

celălalt. Doctorul Brown îl invitase pe Richard să-l ajute cu sfatul, iar Francesca, bineînțeles, îl convinsese să ia câteva fotografii aeriene pentru a completa sistemul automat de camere video al aparatului de zbor.

Reggie Wilson transportă echipa de teren în rover spre grupul crabilor.

— Iată o slujbă numai bună pentru mine, declară el în vreme ce se apropiau de țintă. Șofer de lux. Aruncă o privire spre tavanul îndepărtat al lui Ramei. Sper că ați auzit, băieți. Sunt multilateral. Sunt în stare să fac o mulțime de lucruri. Se uită către Francesca, care ocupa locul de alături: Apropo, doamnă Sabatini, ai de gând să-i mulțumești lui Nicole pentru splendida sa prestație? În definitiv, imaginile luate de ea au fost cele ce au cucerit publicul în ultima ta transmisie.

Francesca era ocupată cu verificarea echipamentului video și la început ignoră înțepătura lui Reggie. După ce el o repetă, ea replica fără să ridice capul:

— Aș putea să-i reamintesc domnului Wilson că nu am nevoie de sfaturile sale nesolicitate cum să îmi fac meseria?

— A fost un timp când lucrurile stăteau altfel, cugetă în surdină Reggie, clătinând din cap. Aruncă o căutătură reporterei. Ea nu părea nici măcar să asculte. Atunci când încă credeam în dragoste, continuă el cu o voce mai puternică. Înainte de a cunoaște ce înseamnă trădarea. Ori ambiția și egoismul ei.

Roti violent volanul spre stânga și frână la vreo patruzeci de metri vest de amplasamentul bioților. Francesca sări din vehicul fără un cuvânt. Peste trei secunde sporovăia deja prin radio cu David Brown și Richard Wakefield despre reportajul în direct. Doctorul Takagishi, politicos ca întotdeauna, îi mulțumi lui Reggie pentru călătorie.

— Intrăm în acțiune, strigă din aer Tabori. Din a doua aruncare reuși să poziționeze perfect dispozitivul atârnat la capătul cablului, o sferă rotundă și masivă de vreo douăzeci de centimetri diametru, prevăzută cu o duzină de zimți ori găurele pe întreaga suprafață. O lăsară încet exact în mijlocul carcasei unuia dintre crabii aflați la marginea formației. Apoi János transmise o serie de comenzi procesorului încorporat în sferă, ordonând desfășurarea fâșiilor de metal împachetate înăuntru. Niciunul din bioți nu se mișcă, în vreme ce panglicile metalice se înfășurau în jurul țintei.

— Ce zici, inspectore? strigă János către Richard Wakefield aflat în celălalt elicopter.

Richard cerceta straniul dispozitiv. Cablul gros era atașat de un inel la partea din față a aparatului de zbor. Cincisprezece metri mai jos, sfera metalică se sprijinea pe spatele biotului țintă, filamente subțiri derulându-se treptat peste și dedesubtul carapacei creaturii.

— De arătat arată bine, replică Richard. Mai rămâne să constatăm un singur lucru. Este elicopterul mai puternic decât strânsoarea lor colectivă?

David Brown îi ceru Irinei Turgheniev să ridice prada. Pilotul mări încet turația elicelor, încercând să înalțe aparatul. Cablul se întinse, dar bioții de-abia se mișcară.

— Ori sunt foarte grei, ori s-au ancorat cumva de teren, spuse Richard. Ia accelerează brusc.

Șocul neașteptat ridică pentru moment întreaga formație în aer. Elicopterul se clătină, în vreme ce bioții se balansau la doi-trei metri deasupra solului. Cei doi crabi neatașați de biotul țintă căzură primii într-o grămadă nemișcată, după câteva secunde. Ceilalți trei rezistară mai mult, zece secunde în total, înainte de a-și desprinde la rândul lor cleștii și de a cădea. Echipajul izbucni în urale și

felicitări reciproce, pe măsură ce elicopterul se înălța tot mai sus spre cer.

Francesca filma scena de la o distanță de aproximativ zece metri. După ce ultimii trei bioți, inclusiv liderul lor, își eliberară din strânsoare tovarășul și se prăbușiră pe solul rămân, ea se aplecase pe spate pentru a prinde în cadru elicopterul îndreptându-se împreună cu prada sa spre țărmurile Oceanului Cilindric. Îi trebuiră două sau trei secunde ca să-și dea seama că toată lumea țipa la ea.

Biotul conducător și ultimii doi însoțitori ai săi nu se transformaseră într-o masă informă lovind pământul. Deși ușor avariați, erau activi și în mișcare la câteva clipe după prăbușire. În timp ce Francesca filma plecarea aparatului de zbor, liderul îi simțise prezența și se îndreptase către ea. Ceilalți doi îl urmau la un pas distanță.

Se aflau la numai patru metri când reportera, încă filmând, își dădu în cele din urmă seama că ea însăși reprezenta de astă dată prada. Se răsuci pe călcâie și o rupse la fugă.

— Aleargă în zigzag, striga în microfon Richard Wakefield, ei nu pot merge decât în linie dreaptă.

Francesca se conformă, dar bioții continuau să-i calce pe urme. Surplusul inițial de adrenalină îi permise să mărească distanța la aproximativ zece metri. Dar oboseala își spuse cuvântul și curând, bioții să înceapă să câștige implacabil teren. Femeia alunecă și aproape căzu. Până să-și recapete echilibrul, biotul conducător redusese distanța la doar trei metri.

Reggie Wilson se năpustise spre rover de îndată ce devenise limpede că bioții o urmăreau pe Francesca. Porni vehiculul și se îndreptă în viteză spre italiancă. Intenția sa inițială era să o culeagă în trecere, îndepărtându-se apoi dinaintea asaltului bioților. Totuși, aceștia se apropiaseră prea mult, așa că Reggie decise să-i lovească lateral. Cu un

zăngănit metalic, ușorul vehicul se izbi de bioți. Planul funcționează. Energia impactului îi azvârli pe Reggie și pe crabii la câțiva metri într-o parte. Amenințarea la adresa Francescăi dispăruse.

Însă bioții nu fuseseră incapacitați. Departe de așa ceva. În ciuda faptului că unul din ei pierduse un picior, iar conducătorul avea un clește ușor avariat, le trebuiră doar câteva secunde ca să se arunce asupra mașinii sfărâmate. Începură să ciopârțească roverul cu cleștii, apoi să transforme bucățile în fragmente și mai mici cu înfricoșătoarele colecții de pile și foarfeci.

Izbitura îl ameți pe moment pe Reggie. Crabii străini se dovediseră mai grei decât anticipase el, iar avariile vehiculului său erau majore. De îndată ce-și dădu seama că bioții încă funcționau, încercă să sară din rover. Nu reuși. Picioarele îi fuseseră prinse sub tabloul de comandă.

Cumplita sa teroare nu dură decât zece secunde. Nimeni nu putea face nimic. Urletele îngrozite ale lui Reggie Wilson se răsfârâseră peste imensitatea lui Rama, în timp ce bioții îl tăiau bucăți-bucățele, exact ca și cum ar fi făcut parte din rover. Totul se petrecu repede și sistematic. Atât Francesca cât și camerele automate ale elicopterului îi filmară ultimele momente de viață. Iar imaginile fură transmise în direct pe Pământ.

30. Post mortem II

Nicole ședea tăcută în cortul ei din tabăra Beta. Nu reușea să-și șteargă din minte imaginea oribilă a chipului lui Reggie Wilson, contorsionat de groază în timp ce era ciopârțit. Încercă să se gândească la altceva. *Și acum?* se întreabă singură. *Ce se va întâmpla cu misiunea?*

Afară se lăsase iarăși întunericul. Luminile se stinseseră brusc cu trei ore înainte, după un interval de funcționare mai scurt cu treizeci și patru de secunde față de ziua precedentă. Stingerea lor ar fi trebuit în mod

normal să suscite o serie întreagă de discuții și de speculații. Nu se întâmplase așa. Nimeni nu dorea să vorbească. Amintirea îngrozitoare a morții lui Wilson apăsa greu asupra fiecăruia.

Obișnuita consfătuire a echipajului de după masa de prânz fusese amânată pentru a doua zi dimineață, întrucât David Brown și amiralul Heilmann se aflau într-o conferință prelungită cu oficialitățile ASI de pe Pământ. Nicole nu participase la niciuna din discuții, însă nu era dificil să-și imagineze conținutul lor. Era conștientă că apăruse posibilitatea clară ca misiunea să fie întreruptă. Strigătele și vociferările opiniei publice ar fi putut s-o ceară. La urma urmei, oamenii fuseseră martori la una din cele mai macabre scene...

Nicole și-o închipui pe Genevieve în fața televizorului în Beauvois, urmărind cum cosmonautul Wilson era metodic divizat de crabi. Se cutremură. Apoi se condamnă pentru egoism. *Adevărata oroare a fost trăită în Los Angeles.*

Întâlnise de două ori familia lui Wilson, la primele petreceri ținute imediat după anunțarea oficială a componenței echipajului. Nicole își reamintea în special de băiat, Randy. Avea șapte sau opt ani, ochi mari și era foarte frumos. Iubea sportul. Îi adusese lui Nicole unul din cele mai prețuite obiecte ale colecției sale, un program al Olimpiadei din 2184 într-o stare aproape perfectă, și o rugase să-i ofere un autograf pe pagina referitoare la triplul salt feminin. Ea îi ciufulise părul, în vreme ce băiețașul îi mulțumea cu un zâmbet larg.

Imaginea lui Randy Wilson privindu-și tatăl cum moare în direct la televiziune se dovedi prea mult pentru Nicole. Ochii i se umplură de lacrimi. *Ce coșmar a însemnat anul acesta pentru tine, micuțule. Tăvălugul vieții. La început bucuria ca tatăl tău să fie ales printre*

astronauți. Apoi toată aiureala cu Francesca și divorțul. Și acum această tragedie.

Nicole era deprimată, iar mintea ei prea activă ca s-o lase să doarmă. Decise că nu dorea să rămână singură. Se îndreptă spre cortul vecin și bătu ușor în ușă.

— E cineva acolo? auzi pe cineva întrebând dinăuntru.

— Hai, Takagishi-san. Sunt eu, Nicole. Pot să intru?

Bărbatul se apropie de ușă și o deschise.

— Ce surpriză neașteptată. O vizită profesională?

— Nu, răspunse ea intrând. Una neprotocolară. Nu reușeam să dorm. M-am gândit că...

— Oricând ești binevenită, spuse el cu un surâs prietenesc. Nu ai nevoie de motiv. O privi câteva clipe. Sunt foarte tulburat de cele întâmplate în această după amiază. Mă simt răspunzător. Nu cred că am făcut destul ca să opresc...

— Fii serios, Shigeru, interveni Nicole. Nu fi ridicol. N-ai de ce să te învinovățești. Cel puțin tu ți-ai exprimat deschis părerea. Eu sunt medic și nici măcar n-am deschis gura.

Își plimbă privirea prin cortul lui Takagishi. Lângă pat, pe o bucată de stofă întinsă pe podea, observă o ciudată figurină albă cu însemne negre. Se duse lângă ea și îngenunche.

— Ce-i asta?

Doctorul Takagishi se simți puțin jenat. Veni alături de Nicole, ridicând micul și grăsunul bărbat oriental. Îl ținu între degetul mare și arătător.

— E o moștenire netsuke de familie a soției mele. Este sculptat în fildeș. Îl întinse lui Nicole. Regele zeilor. Perechea lui, o regină la fel de durdulie, se odihnește pe o măsuță lângă patul soției mele, în Kyōto. Cu mult timp în urmă, înainte ca elefanții să devină o specie primejdută,

oamenii colecționau asemenea statuete. Familia soției are o colecție superbă.

Nicole cercetă cu atenție figurina din mână. Pe față avea întipărit un zâmbet senin și blând. Și-o imaginea pe frumoasa Machiko Takagishi acasă în Japonia și pentru câteva momente invidie legătura dintre ei, *Așa ceva ar face evenimente precum moartea lui Wilson mai ușor de suportat*, medită ea.

— Nu vrei să stai jos? o invită Takagishi. Nicole se așează pe o cutie de lângă pat și discută vreme de douăzeci de minute. În special își împărtășiră amintiri despre familiile fiecăruia. De câteva ori se referiră în treacăt la dezastrul după amiezii, dar evită cu desăvârșire orice abordare detaliată a misiunii lor pe Rama! Amândoi aveau nevoie de imagini liniștitoare ale vieții lor de zi cu zi de pe Pământ.

— Și acum, rosti Takagishi terminându-și ceașca de ceai și așezând-o pe masă, am o rugămințe deosebită pentru doctorița des Jardins. Te superi dacă te rog să-ți aduci echipamentul biometric? Aș vrea să fiu scanat.

Nicole începu să râdă, dar observă seriozitatea înscrisă pe fața colegului ei. După ce se întoarse cu scannerul, doctorul Takagishi îi împărtăși rațiunea cererii sale.

— În această după amiază am simțit două înțepături ascuțite în piept, explică el. S-a întâmplat imediat după ce Wilson a lovit bioții și mi-am dat seama că... Nu-și termină fraza. Nicole încuviință din cap și activă aparatul.

Niciunul nu scoase vreun cuvânt pe durata următoarelor trei minute. Nicole verifică valorile de alertă, cercetă graficele și datele cardiace prezentate pe ecran, clătinând periodic capul. Când termină, îl privi cu un zâmbet de rău augur.

— Ai avut un ușor infarct; poate chiar două, foarte

apropiate între ele. Iar de atunci inima ta funcționează neregulat. Își putea da seama că Takagishi se aștepta la asemenea vești. Îmi pare rău, reluă ea. Am niște medicamente, dar ele nu constituie decât un paleativ. Trebuie să ne întoarcem imediat pe Newton ca să te tratez corect.

— Ei bine - surâse el slab - dacă previziunile noastre sunt corecte, peste douăsprezece ore va fi iarăși lumină în Rama. Presupun că vom pleca atunci.

— Probabil. Am să vorbesc imediat cu Brown și Heilmann. Părerea mea e că vom pleca la prima oră mâine dimineață.

Japonezul o apucă de mână.

— Mulțumesc, Nicole.

Femeia se răsuci pe călcâie. Pentru a doua oară în decurs de o oră avea lacrimi în ochi. Nicole părăsi cortul și se îndreptă spre marginea taberei, căutându-l pe David Brown.

— Ah, tu ești, auzi în întuneric vocea lui Richard. Eram convins că dormi. Am o serie de noutăți pentru tine.

— Bună, îl salută Nicole, în vreme ce umbra care ținea o lanternă în mână se detașă din întuneric.

— Nu puteam să dorm. Prea multe imagini macabre mi se învârtteau prin minte. Așa încât am decis să mă ocup puțin de problema ta. Zâmbi. A fost chiar mai ușor decât am crezut. N-ai vrea să vii la mine?

Nicole era dezorientată. Fusese preocupată de ce avea să le spună lui Brown și Heilmann despre Takagishi.

— Îți aduci aminte, nu-i așa? se interesă Richard. Chestiunea programului lui ROșur și a comenzilor manuale...

— La *asta* ai lucrat? întrebă ea. Aici jos?

— Desigur. Tot ce am făcut a fost să-l rog pe O'Toole să-mi transmită informațiile necesare. Haide să-ți arăt.

Nicole decise că întrevvedereea cu doctorul Brown putea să mai aștepte câteva minute. Porni alături de Richard. În drum, bărbatul ciocăni la ușa altui cort.

— Ei, Tabori, ce zici de asta? strigă el. Am găsit-o pe drăgălașa noastră doctoriță hoinărind în întuneric. Nu vii să ne ții companie? I-am explicat și lui o parte, îi zise Richard. În cortul tău era întuneric și am presupus că dormi.

În mai puțin de un minut János se împleticea pe ușa afară și o întâmpină pe Nicole cu un surâs.

— În regulă, dar să n-o lungim prea mult. Tocmai atipisem.

Odată ajunși în adăpostul lui Wakefield, inginerul trecu în revistă, cu evidentă plăcere, ce se întâmplase cu robotul-chirurg în clipa când Newton suferise acea răsucire neașteptată.

— Ai avut dreptate, Nicole, bănuind că au existat comenzi manuale introduse în ROșur. Iar aceste comenzi au blocat într-adevăr programul de protecție. Însă niciuna din ele nu a fost introdusă *în timpul* manevrei rămâne.

Wakefield zâmbi și continuă, urmărind-o atent pe Nicole dacă îi înțelege explicațiile.

— Aparent, atunci când János a căzut și degetele sale au atins pupitrul de comandă, el a generat trei instrucțiuni. Cel puțin așa a crezut ROșur; i s-a transmis că are în buffer trei comenzi manuale. Firește că n-aveau niciun sens, dar ROșur nu cunoștea acest lucru.

Poate că acum înțelegi unele din coșmarurile inginerilor de software. Nu există nicio șansă ca cineva să anticipeze vreodată toate situațiile posibile. Proiectanții au prevăzut protecții în cazul unei singure comenzi inadvertente - de exemplu, cineva atingând din greșeală pupitrul de comandă în timpul operației - însă nu împotriva *mai multor* astfel de comenzi. Comenzile

manuale au fost considerate în esență drept urgente. De aceea dețin prioritatea maximă în structura de întreruperi a programului lui ROșur, fiind prelucrate numaidecât. Totuși, sistemul consideră că nu poate exista mai mult de o singură comandă eronată, având capacitatea să o elimine și să treacă apoi la procesarea următoarelor întreruperi, care includ algoritmi de protecție.

— Îmi pare rău, am pierdut șirul, zise Nicole. Cum de se face că programul e în stare să discearnă o singură comandă greșită, și nu mai multe? Am crezut că acest procesor simplu lucrează serial.

Richard se răsuci eu fața către computerul său portabil și, ajutându-se de notițe, apelă pe ecran o serie de numere dispuse în șiruri și coloane.

— Iată operațiunile, instrucțiune cu instrucțiune; implementate de software-ul lui ROșur după recunoașterea prezenței comenzilor manuale în buffer.

— Se repetă la fiecare șapte cicli, observă János.

— Exact, replică Richard. ROșur a încercat de trei ori să prelucreze prima comandă, nu a reușit, ceea ce l-a determinat să treacă la următoarea comandă. Programul a funcționat exact așa cum a fost scris să o facă...

— Dar de ce s-a întors la prima comandă? întrebă Tabori.

— Deoarece programatorii nu au luat niciodată în considerație posibilitatea unor comenzi greșite *multiple*. Sau cel puțin nu au programat niciodată pentru această condiție. Problema internă pe care și-o pune software-ul după terminarea procesării fiecărei comenzi manuale, este să vadă dacă nu mai există o alta în bufferul de așteptare. Dacă nu există, atunci programul respinge prima comandă și devine liber pentru a prelucra altă întrerupere. Dar totuși bufferul nu este gol, programului i se cere să înregistreze prima comandă și s-o proceseze pe

următoarea. Acum, dacă sunt respinse două comenzi la rând, software-ul *presupune* că procesorul central e defect, trece pe hard-ul de rezervă și încearcă iarăși să prelucreze aceleași comenzi manuale. Înțelegeți rațiunea. Să presupunem că...

Nicole ascultă câteva momente discuția dintre Richard și János referitoare la sisteme redundante, comenzi buferate și structuri de așteptare. Poseda doar o pregătire sumară în domeniu și nu reuși să urmărească schimbul de replici.

— O clipă, interveni ea într-un sfârșit, dar din nou nu mai pricep nimic. Aduceți-vă aminte că nu sunt inginer. Nu mă lămurește nimeni și pe mine într-un limbaj normal?

Wakefield se scuză.

— Îmi pare rău, Nicole. Știi ce este un program pe bază de întreruperi?

Femeia aprobă din cap.

— Ești familiarizată cu modul în care acționează prioritățile într-un astfel de sistem? Bine. Atunci explicația devine simplă. Întreruperile sistemului de protecție, bazat pe accelerometru și imagini, aveau un nivel de prioritate mai scăzut decât comenzile manuale introduse din greșeală de János în cădere. Sistemul a intrat într-o buclă închisă, încercând să prelucreze comenzile eronate și nu a mai avut posibilitatea să ia în seamă semnalele de urgență ale senzorilor. De aceea bisturiul a continuat să taie.

Dintr-un motiv oarecare, Nicole fu dezamăgită. Explicația era destul de clară și cu siguranță ea nu dorise ca analiza faptelor să-l implice pe János, ori pe altcineva. Dar totul era prea simplu. Nu meritase nici timpul și nici energia cheltuită.

Nicole se lăsă să cadă pe pat.

— Deci atât despre misterul meu, declară ea.

János se așează alături.

— Capul sus, Nicole! Astea-s vești bune. Cel puțin acum știm cu certitudine că nu am greșit inițializarea operației. Există o explicație logică pentru cele întâmplate.

— Grozav, replică ea sarcastic. Însă generalul Borzov tot mort e. Și la fel și Reggie Wilson.

Nicole se gândi la ciudatul comportament al reporterului american din ultimele zile și-și aminti de conversația purtată cu Francesca.

— Apropo, întreabă pradă unui impuls spontan, l-ai auzit cumva pe generalul Borzov plângându-se de dureri de cap sau acuzând vreo indispoziție trecătoare? Mai cu seamă în ziua banchetului?

Wakefield clătină din cap.

— Nu, zise și János, de ce întrebi?

— Mă rog, bazându-mă pe datele biometrice ale lui Borzov, am cerut calculatorului să-mi listeze cauzele posibile ale simptomelor sale, în condițiile în care generalul *nu* avea apendicită. Cea mai probabilă cauză, cu un procent de 62%, a fost considerată reacția la droguri. Am socotit că poate de vină a fost un medicament oarecare.

— Într-adevăr? rosti János, cu curiozitatea stârnită. De ce nu mi-ai spus nimic până acum?

— Am vrut s-o fac... de câteva ori, răspunse Nicole. M-am gândit însă că nu te interesează. Ți aduci aminte că am trecut pe la tine, la o zi după moartea lui Borzov? Imediat după consfătuirea echipajului. Din felul cum te-ai purtat, am tras concluzia că nu voiai să-ți reamintești...

— Dumnezeu, clătină János din cap. Cât de greu ne înțelegem uneori, noi, pământeni... Mă durea pur și simplu capul. Nici mai mult, nici mai puțin. Cu siguranță n-am intenționat să las impresia că n-aveam chef să vorbesc de moartea lui Valerii.

— Vorbind despre comunicare, spuse Nicole

ridicându-se obosită de pe pat, trebuie să-i văd pe doctorul Brown și pe amiralul Heilmann înainte de a mă culca. Se uită la Wakefield. Mulțumesc mult pentru ajutor, Richard. Aș vrea să pot spune că mă simt mai bine în prezent.

Se apropie de János.

— Îmi pare rău, prietene. Ar fi trebuit să conduc investigația cu tine. Probabil s-ar fi terminat cu mult mai repede...

— În regulă, replică János. Nu-ți face griji. János zâmbi. Haide, te însoțesc până la cortul meu.

Nicole auzi conversația aprinsă încă dinainte să bată la ușă. David Brown, Otto Heilmann și Francesca Sabatini se certau cu privire la răspunsul ce trebuia dat ultimelor directive primite de pe Pământ.

— Exagerează, spunea Francesca. Și își vor da singuri seama de îndată ce vor avea timp să reflecteze. Nu e prima misiune care suferă pierderea unei vieți omenești.

— Dar ne-au *ordonat* să ne întoarcem pe Newton cât mai repede posibil, protestă amiralul Heilmann.

— Iar mâine le vom explica de ce am mers să cercetăm întâi New York-ul. Takagishi zice că oceanul va începe să se topească într-o zi său. două, și atunci va trebui oricum să plecăm. În plus, Wakefield, Takagishi și cu mine am auzit ceva în noaptea aia, chiar dacă David nu ne crede.

— Nu știu, Francesca, începu să răspundă doctorul Brown când auzi ciocăniturile. Cine-i acolo? se răsti supărat.

— Cosmonaut des Jardins. Am importante informații de ordin medical...

— Uite ce-i, des Jardins, o întrerupse Brown, suntem foarte ocupați. Nu poți aștepta până mâine dimineață?

Bine, își spuse în sine ea Nicole. Pot să aștept până dimineață. Oricum nu se grăbea să răspundă întrebărilor

lui Brown despre condiția inimii lui Takagishi.

— Am înțeles, rosti cu voce tare, amuzându-se de expresia folosită.

Peste câteva clipe auzi discuția declanșându-se din nou. Se îndreptă încet spre cort. *Mâine trebuie să fie o zi mai bună*, se gândi strecurându-se în pat.

31. Fenomenul Orvieto

— Noapte bună, Otto, spuse David Brown la plecarea amiralului. Ne vedem mâine dimineată. Căscă și se întinse. Își privi ceasul. Mai erau peste opt ore până la probabila aprindere a luminilor.

Își scoase combinezonul de zbor și bău o înghițitură de apă. De-abia se întinsese pe pat când Francesca intră în încăpere.

— David, avem necazuri. Se aplecă și-l sărută în fugă. Am vorbit cu János. Nicole bănuiește că Valerii a fost drogat.

— Ceea? strigă el. Se ridică în capul oaselor. Cum de e posibil? Nu exista nicio modalitate...

— Pare-se că au existat niște dovezi în datele biometrice, iar ea a fost destul de isteată ca să le găsească. I-a pomenit faptul lui János în această seară.

— N-ai reacționat când ți-a spus, nu-i așa? Adică, trebuie să fim absolut...

— Sigur că nu, răspunse Francesca. Oricum, János n-ar bănuî nimic în vecii vecilor. E complet inocent. Cel puțin în ceea ce privește astfel de lucruri.

— La naiba cu femeia asta, izbucni David Brown. Și la naiba cu datele sale biometrice. Își frecă fața cu mâinile. Ce zi! Întâi tâmpitul de Wilson vrea să facă pe eroul. Acum asta... Ți-am spus că trebuia să ștergem toate fișierele referitoare la operație. Ar fi fost extrem de ușor de făcut. Iar situația n-ar fi devenit...

— Oricum ar fi rămas înregistrările biometrice, pară

Francesca. Acolo se găsesc dovezile principale. Însemna să fii un veritabil geniu ca să cercetezi istoricul operației și să deduci ceva. Italianca se așează pe pat și îi strânse capul la piept. Marea greșeală nu a fost că am neglijat să distrugem fișierele. De altfel asta ar fi trezit suspiciunile celor de la ASI. Eroarea noastră este că am subestimat-o pe Nicole des Jardins.

Doctorul Brown se eliberă din îmbrățișarea femeii și se ridică în picioare.

— La dracu', Francesca, e greșeala ta. N-ar fi trebuit să mă las niciodată atras în combinația asta. Am știut eu...

— Ai știut că, îl întrerupse tăios Francesca, dumneata, Dr. David Brown, nu participai la prima ieșire în Rama. Știai că viitoarele tale milioane ca erou și conducător în ochii publicului al acestei expediții ar fi fost serios compromise dacă rămâneai la bordul lui Newton. Brown se opri din măsurarea încăperii în lung și în lat și se întoarse spre reporteră. Și mai știai atunci, continuă ea pe un ton mai măsurat, că la rândul meu aveam un interes bine întemeiat ca tu să participi la prima misiune. Și că te puteai bizui pe ajutorul meu.

Francesca îl apucă de mâini și-l trase spre pat.

— Stai jos, David. Am mai discutat de sute de ori această chestiune. Nu noi l-am ucis pe generalul Borzov. Pur și simplu i-am dat un medicament care inducea simptomele unei apendicite. Decizia am luat-o împreună. Dacă Rama nu ar fi executat manevra și robotul ar fi funcționat corect, atunci planul nostru ar fi reușit de minune. Borzov s-ar afla astăzi pe Newton, restabilindu-se după apendictomie, iar noi doi am conduce explorarea navei.

David Brown își smulse mâinile dintr-ale ei și începu să și le frângă.

— Mă simt atât... atât de murdar. N-am mai făcut

niciodată așa ceva. Fie că ne place sau nu, suntem parțial responsabili de moartea lui Borzov. Poate și pentru cea a lui Wilson. Am putea fi acuzați. Clătină iarăși din cap. Disperarea i se citea pe față. Se presupune că sunt om de știință. Ce mi s-a întâmplat? Cum de m-am implicat în asemenea lucruri?

— Scutește-mă de fraze bombastice, replică dur Francesca. Și nu încerca să te amăgești singur. Nu ești tu omul care a furat cea mai importantă descoperire astronomică a deceniului de la o studentă? Și care s-a căsătorit cu ea pentru a-i închide gura? Integritatea profesională ți-a fost compromisă de mult timp.

— E injust, se plânse David Brown. În general am fost cinstit. Doar...

— Doar atunci când era important și însemna mult pentru tine. Ce porcărie! Francesca se ridică și începu să se plimbe la rândul ei prin cameră. Voi, bărbații, sunteți niște ipocriți teribili. Vă păstrați amorul propriu cu explicații abracadabrante. Nu admiteți niciodată cine sunteți cu adevărat și ce doriți de fapt. Cele mai multe dintre femei sunt mai cinstite. Ne recunoaștem ambițiile, dorințele și chiar cele mai primitive instincte. Ne recunoaștem slăbiciunile. Ne vedem așa cum suntem, nu cum am vrea să fim.

Se întoarse pe pat și-l apucă din nou de mâini pe David.

— Nu-ți dai seama, dragul meu, spuse ea cu voce serioasă, tu și cu mine avem sufletele asemenea. Alianța noastră se bazează pe cea mai puternică legătură dintre toate - interesul reciproc. Suntem motivați de aceleași țeluri: glorie și putere.

— Sună groaznic, rosti el.

— Dar e adevărat. Chiar dacă nu vrei să recunoști în sinea ta. David, scumpule, nu înțelegi că indecizia ta

provine tocmai de la neputința de a-ți admite adevărata fire? Uită-te la mine. Știu exact ce vreau și nu sunt niciodată nehotărâtă vizavi de ce trebuie să fac. Purtarea mea este automată.

Fizicianul american rămase tăcut o bună bucată de timp. Într-un sfârșit, se răsuci și își puse capul pe umărul ei.

— La început Borzov, acum Wilson, oftă adânc. Sunt pur și simplu dărâmat. Aș vrea ca nimic din toate astea să nu se fi întâmplat.

— Nu te poți da bătut acum, David, declară ea, mângâindu-l pe cap. Am mers prea departe. Și marele premiu e la îndemâna noastră.

Francesca se aplecă și începu să-i scoată cămașa.

— A fost o zi lungă și obositoare, rosti cu un glas liniștitor. Să încercăm să o dăm uitării.

David Brown închise ochii, în vreme ce ea își plimba mâinile pe pieptul și fața sa. Femeia se aplecă și-l sărută ușor pe buze. Câteva clipe mai târziu, se opri brusc.

— Vezi tu, spuse scoțându-și încet propriile haine, atâta timp cât rămânem uniți, ne sprijinim unul pe celălalt. Se ridică în picioare, forțându-l să-și deschidă ochii.

— Grăbește-te, zise el nerăbdător. Eram gata...

— Nu-ți face griji, replică Francesca, dezbrăcându-se complet, cu mine n-ai avut nicicând probleme. Zâmbi din nou, în timp ce-i desfăcea genunchii și-i apăsa fața între sâni. Nu uita, încheie trăgând cu mâna liberă de șortul lui, eu nu sunt Elaine.

Îl studie pe americanul adormit alături. Încordarea și neliniștea oglindite pe chipul său cu doar câteva minute mai devreme fuseseră înlocuite de zâmbetul senin al unui băiețel. *Bărbații sunt atât de simpli*, socoti Francesca. *Orgasmul e analgezicul perfect. Aș vrea să fie la fel de ușor și pentru noi.*

Se strecură jos din pat și se îmbracă. Francesca fu atentă să nu-și trezească prietenul adormit. *Însă tu și cu mine avem o problemă adevărată*, își spuse terminând să se îmbrace, *pe care trebuie să o rezolvăm rapid. Și va fi mai greu de rezolvat întrucât avem de-a face cu o femeie*.

Ieși afară, în beznă ramană. Existau câteva lămpi lângă depozitul de materiale, în rest tabăra Beta se afla în întuneric. Toată lumea dormea. Își aprinse mica lanternă și se îndreptă spre sud, spre Oceanul Cilindric.

Ce dorești de fapt, Nicole des Jardins? medită ea, continuându-și mersul. *Și unde se găsește punctul tău slab, călcâiul lui Ahile?* Preț de câteva minute, Francesca își cercetă în minte întreaga bază de date referitoare la Nicole, încercând să descopere orice defect de caracter sau personalitate posibil de a fi exploatat. *Banii nu constituie răspunsul. Nici sexul, cel puțin nu cu mine însămi*. Râse involuntar. *Și cu siguranță nici cu David. Antipatia ta pentru el este evidentă*.

Dar șantajul? se întrebă Francesca în vreme ce se apropia de armul oceanului. Își aduse aminte de reacția lui Nicole la întrebarea despre tatăl lui Genevieve. *Poate, dacă aș ști răspunsul... Însă nu-l cunosc*.

Francesca se văzu pe moment neputincioasă. Nu întrezărea nicio modalitate de a o compromite pe Nicole des Jardins. Luminile taberei abia se mai zăreau în spate. Francesca stinse lanternă, și se așeză cu grijă jos, cu picioarele atârând peste marginea falezei.

Stând așa, cu picioarele balansându-i-se deasupra apelor înghețate ale Oceanului Cilindric, în minte în năvăliră amintiri vii ale copilăriei ei petrecute în Orvieto. La vârsta de unsprezece ani, în ciuda avertismentelor care o asaltau de pretutindeni, Francesca cea precocă hotărâse să înceapă să fumeze. În fiecare zi după școală cobora dealul pe câmpia de sub oraș, pentru a se așeza pe malul

pârâiașului preferat. Aici fuma în tăcere, un act de rebeliune solitară. În acele după amiezi leneșe popula în minte o lume fantastică de castele și prințese, la milioane de kilometri depărtare de mama și tatăl ei vitreg.

Amintirea acelor momente ale adolescenței născu în ea o dorință irezistibilă de a fuma. De la începutul misiunii luase cu regularitate pastilele de nicotină, dar ele îi satisfăceau doar nevoia fizică. Râse în sinea ei și băgă mâna într-un buzunar secret al combinezonului. Acolo, într-o cutiuță special confecționată pentru a le păstra prospețimea, ascunsese trei țigări. Își spusese că erau doar pentru „cazuri de urgență”...

Să fumeze într-o navă extraterestră era și mai scandalos decât să fumeze la unsprezece ani. Francesca simți că e gata să strige de bucurie când își lăsă capul pe spate, aruncând un rotocol de fum în atmosfera ramană. Această mișcare simplă o eliberase întru totul. Cumva, amenințarea lui Nicole des Jardins nu mai părea serioasă.

Fumând, Francesca retrăi acuta singurătate a acelei tinere fete colindând pantele vechiului Orvieto. Își aduse aminte de teribilul secret pe care-l înmormântase pentru totdeauna în inimă. Francesca nu povestise nimănui despre tatăl ei vitreg, cu siguranță nu mamei sale și rareori se mai gândea la el. Stând însă pe faleza Oceanului Cilindric, supliciile copilăriei îi apărură în întreaga lor hidoșenie.

A început imediat după ce am împlinit unsprezece ani, socoti ea, plonjând în detaliile unei vieți duse cu optsprezece ani în urmă. La început habar n-am avut ce voia ticălosul ăla. Trase cu sete din țigară. Nici chiar atunci când a început să-mi facă cadouri fără motiv.

El era directorul de la noua ei școală. La primul test de aptitudini, Francesca obținuse cel mai mare punctaj din istoria Orvieto-ului. Era un copil-minune. Până atunci, el

nu o remarcase niciodată. Se căsătorise cu mama ei în urmă cu optsprezece luni și-i făcuse gemenii aproape imediat. Francesca fusese doar o pacoste, o altă gură de hrănit, nimic altceva decât o parte din mobilierul mamei sale.

Câteva luni s-a purtat deosebit de frumos cu mine. Apoi mama a plecat s-o viziteze pe mătușa Carla. Amintirile sosiră repede, grăbindu-se ca un torent în mintea ei. Își aminti mirosul de vin din răsuflarea tatălui ei vitreg, sudoarea lui, lacrimile ei după ce el îi părăsise camera.

Coșmarul durase peste un an. Se arunca asupra ei ori de câte ori mama nu era acasă. Apoi într-o seară, în vreme ce el se îmbrăca și privea în altă parte, Francesca îl lovise în moalele capului cu o crosă de baseball din aluminiu. Tatăl vitreg se prăbușise pe podea, inconștient și plin de sânge. Îl târâse în camera de zi și-l lăsase să zacă acolo.

Nu m-a mai atins niciodată, își aduse aminte Francesca, stingând țigara de pământ. Eram străini sub același acoperiș. Din acel moment mi-am petrecut majoritatea timpului cu Roberto și prietenii lui. Așteptam ocazia prielnică. Când a apărut Carlo eram pregătită.

În vara lui 2184, Francesca împlinea paisprezece ani. Cea mai mare parte a acelei veri și-o petrecuse hoinărind prin piața mare din Orvieta. Vărul ei mai vârstnic, Roberto, tocmai obținuse atestatul de ghid pentru catedrala din piață. Vechiul Dom, principala atracție turistică a orașelului, fusese construit în etape diferite, începând cu secolul al paisprezecelea. Biserica constituia o capodoperă artistică și arhitecturală. Frescele semnate de Luca Signorelli, aflate în interiorul Capelei San Brizio, erau unanim recunoscute ca exemple perfecte de pictură imaginativă a secolului cincisprezece, existente în afara Vaticanului.

Să devii ghid oficial al Domului era considerat o veritabilă realizare, mai ales la nouăsprezece ani. Francesca se mândrea peste măsură cu Roberto. Uneori îl însoțea în tururi, dar numai dacă promitea în prealabil să nu îl stânjenească cu șmecheriile ei.

Într-o după amiază de august, imediat după prânz, o limuzină sclipitoare oprise în piața Domului, iar șoferul solicitase un ghid autorizat. Gentleman-ul din automobil nu făcuse o rezervare, iar Roberto era singurul disponibil la ora aceea. Francesca urmări cu mare curiozitate cum un bărbat scund și chipeș, în vârstă de vreo patruzeci de ani, coboară de pe bancheta din spate a mașinii, prezentându-se lui Roberto. Accesul mașinilor fără un permis special fusese interzis în Orvieto-ul de sus de aproape o sută de ani, așa încât Francesca știu că bărbatul trebuia să fie cineva important.

Ca întotdeauna, Roberto își începu turul cu basoreliefurile lui Lorenzo Maitani de pe portalul exterior. Încă curioasă, Francesca stătea deoparte, fumând liniștită, în vreme ce vărul ei explica semnificația straniilor figuri demonice situate la baza uneia din coloane.

— Iată una din cele mai timpurii reprezentări ale Iadului, spunea Roberto, indicând cu degetul un grup de figuri dantești. Viziunea Iadului în secolul al paisprezecelea implică o interpretare extrem de literală a Bibliei.

— Ha! exclamase brusc Francesca, aruncând țigara pe pavaj și îndreptându-se spre Roberto și străinul cel chipeș. Este de asemenea o reprezentare foarte masculină. Observați că mulți demoni au sâni și că majoritatea păcatelor zugrăvite sunt de natură sexuală. Bărbații au crezut întotdeauna că au fost creați perfecți și că femeile i-au învățat să păcătuiască.

Străinul păruse uluit de apariția adolescentei care

scotea cu îndrăzneală fum pe gură. Îi recunoscui imediat frumusețea naturală și-și dădu seama că era de asemenea foarte deșteaptă. Cine era?

— Ea e verișoara mea, Francesca, spusese Roberto, vizibil supărat de intervenția ei.

— Carlo Bianchi, rosti bărbatul, întinzându-i mâna. Palma îi era umedă.

Francesca îi aruncă o privire, dându-și seama că îi trezise interesul. Simți cum inima îi bătea să-i spargă pieptul.

— Dacă îl ascultați pe Roberto, declară ea ștrengar, atunci veți primi doar explicațiile oficiale. Amănuntele picante el le lasă deoparte.

— Și dumneata, domnișoară...

— Francesca.

— Da, Francesca. Ai un tur al tău personal?

Fata îi adresă cel mai frumos zâmbet al ei.

— Citesc mult și cunosc totul despre artiștii care au lucrat la catedrală, în special despre Luca Signorelli. Făcu o pauză dramatică. Știați, continuă ea, că Michelangelo a venit aici să studieze nudurile lui Signorelli înainte de a picta tavanul Capelei Sixtine?

— Nu, nu știam, declară Carlo râzând din toată inima. Era deja fascinat. Însă știu acum. Hai cu noi. Îl vei completa pe vărul tău, Roberto.

Îi plăcea felul în care o fixa cu privirea. Era ca și când o cântărea, de parcă ar fi fost un tablou sau un colier cu pietre prețioase, ochii lui nescăpând niciun amănunt în timp ce îi studia silueta. Iar râsul lui o stimula. Comentariile Francescăi deveniră tot mai scandaloase și lipsite de rușine.

— Vedeți acea sărmană fata de pe spinarea demonului? Întrebă ea pe când priveau uluitoarea gamă de figuri din frescele lui Signorelli, în interiorul Capelei San

Brizio. Pare să facă dragoste cu diavolul din spate, așa-i? Știți cine e? Fața și trupul ei gol sunt de fapt portrete ale iubitei lui Signorelli. În timp ce el trudea zilnic aici, ea s-a plictisit și a decis să-i tragă clapa cu unul sau cu altul. Luca s-a înfuriat cumplit și a hotărât să se răzbune. Așa că a condamnat-o să călărească veșnic un demon.

După ce se oprise din hohote, Carlo o întrebase pe Francesca dacă considera dreaptă pedeapsa la care fusese supusă femeia.

— Bineînțeles că nu, replicase fetița de paisprezece ani. E doar un alt exemplu de șovinism masculin al secolului cincisprezece. Bărbații puteau face dragoste cu oricine doreau și erau considerați virili; dar lasă o femeie să-și satisfacă...

— *Francesca!* o întrerupse Roberto. Zău așa. Asta-i prea de tot. Maică-ta te-ar omorî dacă ar auzi ce spui...

— Maică-mea n-are nicio importanță în acest moment. Vorbesc despre un criteriu dublu de apreciere existent încă și astăzi. Privește la...

Carlo Bianchi nu-și putea crede ochilor. Un bogat creator de modele din Milano, care la treizeci de ani își crease deja o reputație internațională, se hotărâse sub un impuls de moment să închirieze o mașină ca să ajungă la Roma, în loc să ia ca de obicei trenul de mare viteză. Sora lui, Monica, îi vorbise întotdeauna de frumusețea Domului din Orvieto. Și decizia de a opri aici reprezentase o altă decizie de moment. Iar acum... Ah, ah! Ce bucățică bună era fata aceea!

Când turul luă sfârșit, o invită pe Francesca la cină. Dar în clipa în care ajunseră în fața celui mai elegant restaurant din Orvieto, tânăra femeie dădu înapoi. Carlo înțelese. O conduse într-un magazin și-i cumpără o rochie scumpă, pantofi și poșetă asortate. Rămase uluit cât de frumoasă era. Și avea doar paisprezece ani!

Francesca nu mai băuse niciodată un vin bun. Îl bău ca și cum ar fi fost apă. Fiecare fel de mâncare era atât de delicios încât pur și simplu scâncea de bucurie. Pe Carlo, copilul-femeie îl fermeca. Îi plăcea la nebunie felul cum lăsa țigara să-i atârne în colțul gurii. Era atât de naturală... și atât de stângace!

Când terminară cina era deja întuneric. Francesca îl conduse la limuzina parcată în fața Domului. Străbătând o alee îngustă, ea se întinse și-l mușcă în joacă de ureche. El o trase în mod spontan spre el și fu răsplătit cu un sărut arzător.

Dorința din vintre îl copleși.

Francesca o simțise și ea. Nu ezită nicio secundă atunci când Carlo îi propuse să facă o plimbare cu mașina. Nici nu depășiseră bine suburbiile Orvieto-ului, că ea stătea călare pe el pe bancheta din spate. După treizeci de minute, după ce terminară de făcut dragoste a doua oară, Carlo nici nu-și mai putea închipui despărțirea de această fată incredibilă. O întrebă dacă nu voia să-l însoțească la Roma.

— Andiamo, replicase ea cu un surâs.

Așadar am mers la Roma și apoi la Capri, își aminti Francesca. O săptămână la Paris. La Milano m-ai obligat să locuiesc cu Monica și Luigi. Pentru a salva aparențele. Bărbații întotdeauna își fac griji în privința aparențelor.

Lunga reverie a Francescăi se întrerupse când ei i se păru că aude zgomote de pași în depărtare. Se ridică precaută în întuneric și ascultă. Era greu să audă altceva decât bătăile proprii inimi. Apoi distinse iarăși sunetul, undeva în stânga. Urechile îi indicară că sunetul provenea dinspre gheață. Un fior de spaimă o cuprinse la gândul unor creaturi atacându-le tabăra dinspre ocean. Ascultă din nou cu mare atenție, dar nu mai auzi nimic.

Francesca se întoarse spre corturi. *Dacă am iubit*

vreodată vreun bărbat, acela ai fost tu, Carlo. Chiar și după ce ai început să mă împărți cu prietenii tăi. Alte amintiri dureroase și demult înmormântate în adâncul sufletului răzbiră la suprafață, iar ea se luptă cu ele cu mânie. Până ai început să mă lovești. Atunci s-a prăbușit totul. Ai dovedit că erai un veritabil ticălos.

Francesca îndepărtă deliberat aceste gânduri. *Unde eram deci?* își spuse în vreme ce se apropia de cortul ei. *Ah, da. Problema o constituie Nicole des Jardins. Cât de mult știe cu adevărat? Și ce vom întreprinde noi?*

32. Explorator în New York

Alarma de la ceasul de mână îl trezi pe doctorul Takagishi dintr-un somn adânc. Câteva clipe se simți dezorientat, incapabil să-și amintească unde se află. Se așează pe pat și-și frecă ochii. În cele din urmă își aduse aminte că era în interiorul lui Rama și că alarma fusese programată să-l trezească după cinci ore de somn.

Se îmbracă pe întuneric. După ce termină, puse mâna pe o geantă mare și băjbâi câteva secunde înăuntru. Satisfăcut de conținutul ei, își trecu curelele pe după umăr și se îndreptă spre ușă. Privi cu precauție în jur. În celelalte corturi nu se vedeau niciun fel de lumini. Respiră adânc și ieși afară în vârful picioarelor.

Cea mai mare autoritate mondială în privința lui Rama părăsi tabăra, îndreptându-se în direcția Oceanului Cilindric. Ajungând laț arm, coborî pe scările săpate în stânca înaltă de cincizeci de metri, până la nivelul apei înghețate. Se așează pe ultima treaptă de la baza falezei, ferit de priviri străine. Scoase din geantă niște cleme speciale și le prinse de tălpile încălțărilor, înainte de a păși pe gheață, își reglă dispozitivul personal de orientare pentru a menține un curs constant, de îndată ce avea să lase în spate țărmul.

La vreo două sute de metri mai departe, băgă mâna

în buzunar și scoase aparatul meteorologic portabil. Îl scăpă pe gheață, iar impactul generă un sunet scurt ce răsună puternic în liniștea nopții. Takagishi îl ridică după câteva momente. Monitorul îi spuse că temperatura se situa la minus zece grade Celsius și că vântul sufla ușor cu opt kilometri pe oră.

Trase puternic aer în piept și fu uimit să simtă un miros ciudat, însă familiar. Mirat, inhală din nou, de astă dată concentrându-se asupra mirosului. Nu încăpea nicio îndoială - era fum de țigară! Stinse rapid lanterna și rămase nemișcat pe gheață. Minteaa îi lucra nebunește, căutând o explicație. Francesca Sabatini era singura dintre astronauți care fuma. Îl urmărise ea cumva? îi văzuse oare lumina atunci când verificase aparatul meteo?

Încercă să distingă vreun zgomot, dar nu auzi nimic în noaptea ramană. Continuă să aștepte. După ce mirosul de țigară se împrășteie, doctorul Takagishi își relua înaintarea pe gheață, oprindu-se la fiecare patru sau cinci pași să se asigure că nu! urmărea nimeni. În cele din urmă se convinge că Francesca nu se găsea în spatele său. Cu toate acestea, prevăzătorul Takagishi nu aprinse din nou lanterna până ce nu parcurse mai bine de un kilometru, și începu să se teamă că deviasse de la cursul stabilit.

În total îi trebuiră patruzeci și cinci de minute ca să atingă țărmul opus al apei și insula New York-ului. La o sută de metri de țărm, savantul japonez scoase din geantă o lanternă mai puternică și o aprinse. Siluetele fantomatice ale zgârie-norilor îi trimiseră un fior de ușurare pe șira spinării. În sfârșit, se afla acolo! În sfârșit putea să caute răspunsuri la întrebările pe care și le pusese întreaga viață, fără a fi stânjenit de programul arbitrar al altcuiva.

Doctorul Takagishi știa exact unde dorea să meargă în New York. Fiecare din cele trei secțiuni circulare ale orașului rămân se diviza mai departe în alte trei porțiuni

unghiulare, precum o plăcintă tăiată în felii. În centrul fiecăreia dintre cele trei secțiuni principale se găsea un miez, sau o piață, în jurul căreia erau dispuse restul clădirilor și străzile. Copil fiind în Kyōto, după ce citise tot ce reușise să găsească în legătură cu prima expediție în Rama, Takagishi se întrebase cum s-ar simți stând în centrul uneia dintre acele piețe extraterestre, privind în sus la construcțiile create de ființe venite dintr-o altă stea. Takagishi era convins nu numai că secretele lui Rama ar fi putut fi înțelese cercetând New York-ul, dar și că cele trei piețe reprezentau cele mai probabile locuri unde să se găseau indicii cu privire la misteriosul scop al vehiculului interstelar.

Harta New York-ului întocmită de primii exploratori îi era întipărită în minte la fel de puternic ca și cea a lui Kyōto, orașul unde se născuse și crescuse. Însă prima expediție avusese la dispoziție puțin timp ca să cartografieze New York-ul. Din cele nouă unități funcționale, doar una fusese cercetată în detaliu; pur și simplu, astronauții presupuseseră, pe baza unor observații limitate, că celelalte erau identice.

Pe măsură ce pasul susținut al lui Takagishi îl purta tot mai adânc în liniștea rău prevestitoare a unei părți din secțiunea centrală, începură să apară subtile diferențe între această zonă și aceea studiată de echipajul condus de Norton (ei pătrunseseră într-o felie adiacentă). Dispunerea principalelor străzi se păstra; totuși, pe măsură ce doctorul Takagishi se apropia de piață, străzile mai mici căpătau o dispunere diferită față de cea raportată de primii exploratori. Omul de știință din Takagishi îi impunea să se oprească des și să introducă toate diferențele în computerul de buzunar.

Intră în regiunea imediat înconjurătoare pieții, unde străzile erau dispuse în cercuri concentrice. Traversă trei

bulevarde și se trezi în fața unui octaedru gigantic, înalt de vreo sută de metri, al cărui exterior părea confecționat din oglinzi. Lumina puternică a lanternei se reflecta pe suprafața lui, ricoșând apoi pe clădirile din jur. Doctorul Takagishi păși încet în jurul octaedrului, căutând o intrare, dar nu descoperi niciuna.

De cealaltă parte a structurii cu opt laturi, în centrul pieței, se întindea un spațiu circular larg, lipsit de clădiri. Shigeru Takagishi se deplasă deliberat de-a lungul circumferinței, studiind cu atenție clădirile înconjurătoare. Nu căpătă niciun indiciu despre scopul structurilor. După ce se apropie de centru, la intervale regulate, pentru a cerceta zona, nu observă nimic neobișnuit sau demn de interes. Cu toate acestea, introduse în computer amplasamentul cutiilor metalice, joase și cu un aspect indescritibil, care împărțeau piața în secțiuni.

Ajuns iarăși înaintea octaedrului, doctorul Takagishi băgă mâna în geantă și scoase o placă subțire, hexagonală, acoperită cu dispozitive electronice. Fixă aparatul în piață, la trei sau patru metri distanță de octaedru, apoi petrecu următoarele zece minute verificând, cu ajutorul transmițătorului, buna funcționare a instrumentelor științifice. Terminând testele, părăsi repede piața și se îndreptă spre ocean.

Takagishi se găsea la mijlocul celui de al doilea bulevard concentric când auzi un pocnet puternic venind din piață. Se răsuci și rămase nemișcat. După câteva momente auzi un alt zgomot. Pe acesta Takagishi îl recunoscuse; atât hârșăitul periilor pe metal, cât și țiuitul de înaltă frecvență. Îndreptă fasciculul lanternei în direcția pieței. Sunetul încetă. Stinse lanterna și rămase tăcut în mijlocul bulevardului.

După câteva minute, periile începură iarăși să foșnească. Takagishi traversă pe furiș celelalte două

bulevarde și vru să ocolească octaedrul, îndreptându-se spre sursa sunetului. Aproape ajuns în piață, un bip-bip ieșit din geantă îi întrerupse concentrarea. Până să oprească alarma care-i indica că instrumentele din piață nu mai funcționau, în New York se instalase iarăși liniștea. Doctorul Takagishi așteptă, dar zgomotul nu se mai auzi din nou.

Trase cu putere aer în piept să se liniștească și își făcu curaj.

Într-un fel sau altul, curiozitatea îi birui teama și doctorul Takagishi se întoarse în piață să afle ce se întâmplase aparatura științifică. Prima surpriză fu că dispozitivul hexagonal dispăruse din locul unde îl lăsase. Unde putuse oare să se evapore? Cine sau ce îl luase de acolo?

Takagishi realizează că era pe cale să facă o descoperire de o copleșitoare importanță. În același timp era înspăimântat. Luptând împotriva unei dorințe acerbe de a fugi, plimbă fascicolul puternic al lanternei împrejur, sperând să găsească o explicație pentru dispariția stației. Raza de lumină se reflectă de o piesă metalică situată la vreo treizeci sau patruzeci de metri mai aproape de centrul pieței. Instinctiv, Takagishi știe că reflecția provenea de la aparatul căutat. Se repezi într-acolo.

Se lăsă în genunchi și cercetă dispozitivele electronice. Nu se vedea nicio stricăciune evidentă. Tocmai își scosese transmițătorul pentru a efectua o verificare metodică, când observă un obiect ca o funie, cu un diametru de aproximativ cincisprezece centimetri, la marginea zonei luminate de fasciculul lanternei. Doctorul Takagishi ridică lanterna și se apropie de el. Era vărgat, negru cu auriu, și se întindea pe o distanță de vreo doisprezece metri, dispărând în spatele unui ciudat paralelipiped metalic, de trei metri înălțime. Pipăi funia

groasă. Era moale și pufoasă la suprafață. Când încercă s-o întoarcă pentru a o atinge și pe cealaltă parte, obiectul începu să se miște. Takagishi îi dădu drumul imediat și îl urmări cum șerpuiește încet în direcția paralelipipedului. Mișcarea era însoțită de un zgomot asemănător hârșăitului unor perii pe metal.

Doctorul Takagishi își auzea bătăile inimii. Își învinse iarăși impulsul de a o lua la fugă. Își aminti de meditațiile studenției, în grădina maestrului său Zen. Nu-i va fi teamă. Ordonă picioarelor să-l ducă către paralelipiped.

Funia neagră-aurie dispăruse. Tăcerea inundase piața. Takagishi se apropie de paralelipiped, cu lanterna îndreptată spre punctul unde văzuse ultima dată funia. Ocoli colțul și îndreptă fasciculul în spatele paravanului. Nu-și putu crede ochilor. O masă de tentacule negre și aurii se ondulau în bătaia luminii.

Un scâncet de înaltă frecvență îi explodează brusc în urechi. Doctorul Takagishi privi peste umăr și rămase înmărmurit. Ochii îi ieșiră din orbite. Țipătul său se pierdu în zgomotul tot mai puternic făcut de cele trei tentacule care se întindeau spre el. Pereții inimii sale cedară iar el se prăbuși, deja mort, în strânsoarea uluitoarei creaturi.

33. Persoană dispărută

— Amirale Heilmann?

— Da, generale O'Toole.

— Ești singur?

— Desigur. Abia m-am sculat de câteva minute. Întrevederea mea cu doctorul Brown nu e prevăzută decât peste o oră. De ce suni așa de devreme?

— În timp ce dormeai, am primit un mesaj codificat strict secret de la cartierul general. Despre Trinity. Doresc să-i cunoscă statutul.

— Ce vrei să spui, generale?

— Linia e sigură? Ai oprit înregistrarea convorbirii?

— Am făcut-o acum.

— Au pus două întrebări. Dacă Borzov a murit fără să comunice nimănui RQ-ul său, și dacă mai știe cineva din echipaj despre Trinity.

— Cunoști răspunsul la ambele întrebări.

— Am vrut să fiu sigur că nu ai vorbit cu doctorul Brown. Au insistat să verific acest lucru înainte de a răspunde. Ce crezi că-i cu povestea asta?

— Nu știu, Michael. Poate că cineva de pe Pământ a devenit nervos. Moartea lui Wilson i-a înfricoșat, probabil.

— Pe mine m-a speriat cu siguranță. Dar nu până acolo încât să mă gândesc la Trinity. Mă întreb dacă nu cumva ei știu ceva despre care noi habar n-avem?

— Ei bine, bănuiesc că vom afla destul de curând. Toți oficialii de la ASI insistă să părăsim Rama cât mai repede posibil. Nu le-a plăcut nici hotărârea noastră de a permite echipajului să se odihnească câteva ceasuri. De data asta nu cred că se vor răzgândi.

— Amirale, îți aduci aminte de discuția ipotetică pe care am purtat-o cu generalul Borzov, legată de condițiile în care ar urma să activăm operațiunea Trinity?

— Vag. De ce?

— Încă dezaprobi insistența lui de a cere mai întâi să cunoaștem *de ce* este pusă Trinity în aplicare? Ai spus atunci că dacă cei de pe Pământ consideră pericolul ca fiind iminent, nu ai personal nevoie să cunoști raționamentul deciziei.

— Mă tem că nu te înțeleg, generale. De ce-mi pui aceste întrebări?

— Aș vrea să-ți cer permisiunea, Otto, ca atunci când transmit răspunsul către cartierul general, să-i întreb de ce se interesează despre Trinity exact în acest moment. Dacă ne aflăm în primejdie, avem dreptul să cunoaștem acest lucru.

— Nu ai decât să-i întrebi, Michael. Însă pariez că nu-i decât o investigație de rutină.

János Tabori se trezi când interiorul lui Rama se afla încă în întuneric. Punându-și combinezonul de zbor, făcu o listă mentală cu activitățile cerute de transportul crabului biot pe Newton. Dacă ordinul de abandonare a lui Rama era confirmat, atunci urmau să plece în zori. János consultă procedura obișnuită de evacuare înmagazinată în computer și o aduse la zi, adăugând câteva noi sarcini asociate biotului.

Își verifică ceasul. Zorii aveau să vină peste cincisprezece minute, firește, dacă ciclul diurn al lui Rama era regulat. János râse în sinea lui. Rama le oferise atâtea surprize, încât nu era deloc sigur că luminile se vor aprinde după orarul stabilit. Dacă totuși acest lucru avea să se întâmple, János dorea să admire „răsăritul” rămân. Putea să-și ia micul dejun și după aceea.

La o sută de metri de cort, biotul ședea imobil în cușcă, așa cum procedase din clipa în care fusese despărțit cu o zi înainte de tovarășii săi. János își îndreptă lanterna spre pereții transparenți și foarte rezistenți ai cuștii, încercând să observe dacă biotul se mișcase în timpul nopții. Descoperind că nu-și schimbase câtuși de puțin poziția, János se îndepărtă de tabără, în direcția oceanului.

Așteptând explozia de lumină, se trezi fără voie gândindu-se la sfârșitul conversației avute cu Nicole în seara precedentă. Ceva nu era în regulă cu dezvăluirea cauzei probabile a durerii lui Borzov din noaptea când acesta murise. János își amintea perfect apendicele sănătos; nu încăpea îndoială că diagnosticul primar fusese eronat. De ce însă Nicole nu-i spusese nimic despre cel secundar, reacția adversă la medicamente? Mai ales dacă investiga problema...

János ajunsese la concluzia inevitabilă că des Jardins fie

că-și pierduse încrederea în capacitățile sale profesionale, fie îl suspecta de administrarea unor medicamente generalului Borzov, fără să o fi consultat în prealabil. Oricare ar fi fost situația, trebuia să afle ce gândea ea de fapt. O idee neliniștitoare, generată de propriile sale sentimente de vinovăție, îi trecu brusc prin minte. Era oare posibil ca Nicole să cunoască existența proiectului Schmidt-Hagenest și să-i suspecteze pe toți patru?

Pentru prima dată, János se întrebă dacă nu cumva durerile resimțite de Valerii Borzov fuseseră provocate artificial. Își aminti haotica lor întrunire în patru, la două ore după ce David Brown descoperise că urma să fie lăsat la bordul lui Newton în timpul primei ieșiri.

— Trebuie să vorbești cu el, Otto, spusese Amiralului Heilmann un Dr. Brown frustrat. Trebuie să-l convingi să se răzgândească.

Amiralul admisesese atunci că era improbabil ca Borzov să modifice planificarea deja stabilită doar pe baza rugămintii sale.

— În acest caz ne putem lua adio de la premiile stipulate în contract, replicase mânios doctorul Brown.

În tot acest răstimp, Francesca Sabatini rămăsese tăcută, aparent neîngrijorată. Pe când ieșea din încăpere, János îl auzise fără să vrea pe David Brown luând-o la rost:

— De ce ești așa de calmă? Doar ai de pierdut la fel de mult ca și noi. Sau ai un plan despre care eu nu știu nimic?

János întrezărise zâmbetul Francescăi doar o fracțiune de secundă. În schimb, remarcase atunci strania încredere în sine a reporterei. Acum, așteptând răsăritul pe Rama, acel zâmbet începu să-l sâcâie pe Tabori. Date fiind cunoștințele Francescăi în materie de droguri, nu era dificil pentru ea să-i dea generalului ceva capabil să inducă simptomele apendicitei. Dar să fi făcut ea ceva atât de...

atât de necinstit, doar pentru a crește valoarea proiectului mass-media?

Rama fu din nou scăldat brusc de lumină. Ca întotdeauna, procesul se dovedi o sărbătoare pentru ochi. János se răsuci încet, privind în toate direcțiile și studiind imensele castroane de la capetele cilindrului. Odată lumina revenită, se decise s-o abordeze pe Francesca cu prima ocazie.

Destul de ciudat, prima care puse întrebarea se dovedi a fi Irina Turgheniev. Astronauții aproape își terminaseră micul dejun. De fapt, doctorul Brown și amiralul Heilmann se ridicaseră deja de la masă ca să înceapă o altă interminabilă conferință cu cei de la conducerea ASI.

— Unde este doctorul Takagishi? întrebă ea inocentă. E ultimul membru din echipaj pe care l-aș fi crezut în stare să întârzie.

— Probabil că n-a auzit ceasul, răspunse János Tabori, împingându-și scaunul pliant în spate. Mă duc să văd ce-i cu el.

Se întoarse după un minut, complet nedumerit.

— Nu-i înăuntru, declară ridicând din umeri. Probabil a ieșit la o plimbare.

Nicole des Jardins simți imediat un gol în stomac. Se ridică brusc, fără să-și fi terminat masa.

— Trebuie să mergem să-l căutăm, spuse ea fără să-și ascundă neliniștea, altminteri nu va fi gata pentru plecare.

Toți ceilalți îi observară agitația.

— Ce se întâmplă aici? întrebă cu un aer firesc Richard Wakefield. Unul din oamenii noștri de știință face o plimbărică de unul singur dimineața și doctorul intră în panică? Porni emițătorul radio. Atenție, doctore Takagishi, oriunde te afli. Aici e Wakefield. Comunică-ne, te rog, dacă te simți bine, ca să ne putem termina micul dejun.

Urmă o liniște prelungă. Fiecare astronaut știa că era absolut obligatoriu să poarte întotdeauna asupra lui un comunicator. Dacă dorea, putea închide partea de emisie, însă aparatul trebuia păstrat în permanență deschis pe frecvența de recepție.

— Takagishi-san, spuse apoi Nicole cu o voce urgentă. Te simți bine? Te rog, răspunde.

În timpul tăcerii care urmă, golul din stomacul lui Nicole deveni și mai acut. Prietenului ei i se întâmplase ceva îngrozitor.

— Ți-am explicat de două ori, doctore Maxwell, declară exasperat David Brown. N-are niciun sens să evacuăm parțial echipajul. Modalitatea cea mai eficace de a-l găsi pe doctorul Takagishi este să utilizăm întreg personalul disponibil. De îndată ce-l găsim, vom pleca în cea mai mare grabă. Și pentru a-ți răspunde la ultima dumitale întrebare, ei bine, nu, nu este un subterfugiu al nostru pentru a evita îndeplinirea ordinului de evacuare.

Se răsuci spre Amiralul Heilmann și îi înmână microfonul.

— La naiba, Otto, murmură el, vorbește tu cu neghiobul ăsta de birocrat. Crede că-i în stare să conducă misiunea mai bine decât noi, deși se află la o sută de milioane de kilometri distanță.

— Doctore Maxwell, aici Amiralul Heilmann. Îl susțin întru totul pe Dr. Brown. Oricum, având în vedere timpii de așteptare, nu ne putem permite să discutăm în contradictoriu. Vom acționa conform planului nostru. Cosmonautul Tabori va rămâne cu mine în tabăra Beta și va strânge echipamentul greu, inclusiv biotul. Eu voi coordona căutarea. Brown, Sabatini și des Jardins vor traversa gheața până în New York, cea mai probabilă destinație a profesorului, dacă a plecat singur, de bunăvoie. Wakefield, Turgheniev și Yamanaka îl vor căuta

cu elicopterele.

Făcu o pauză.

— Nu-i nevoie să-mi răspunzi în grabă. Operațiunea de căutare va începe înainte ca următorul dumitale mesaj să ajungă aici.

Întoarsă în cortul său, Nicole își împachetă cu mare grijă rezervele de medicamente. Se învinovăți că nu prevăzuse faptul că Takagishi va încerca o ultimă vizită în New York. *Ai comis încă o greșeală*, își spuse Nicole. *Ce poți să mai faci e să te asiguri că vei fi pregătită atunci când îl găsești.*

Cunoștea pe de rost procedura de împachetare. Cu toate acestea, sări peste propriile sale rezerve de alimente și apă, pentru a se asigura că are tot ce i-ar fi fost necesar unui Takagishi rănit sau bolnav. Nicole nutrea sentimente amestecate față de cei doi însoțitori ai săi la operațiunea de căutare a savantului japonez, dar nu se gândi o clipă că repartizarea ar fi putut fi deliberat aleasă. Cu toții cunoșteau fascinația lui Takagishi pentru New York. În împrejurările date, nu era nimic surprinzător că Brown și Sabatini o însoțeau în cercetarea principalei zone de investigație.

Chiar înainte să părăsească cortul, Nicole îl văzu pe Richard Wakefield la ușă.

— Pot să intru?

— Desigur, replică ea.

Bărbatul păși înăuntru cu o nesiguranță ce nu-i era caracteristică, ca și când ar fi fost jenat ori tulburat.

— Ce e? întrebă Nicole după o scurtă tăcere.

Richard zâmbi.

— Mă rog, zise el sfios, în urmă cu câteva minute îmi părea o idee bună. Acum îmi pare nițel stupidă - poate chiar copilărească.

Nicole observă că ținea un obiect în mâna dreaptă.

— Ți-am adus ceva, reluă el. Un talisman, presupun. Ceva care să-ți poarte noroc. M-am gândit că poate îi vei lua cu tine în New York.

Wakefield își desfăcu palma. Nicole recunoscu figura Prințului Hal.

— Poți spune ce vrei despre valoare și discreție și toate astea, dar uneori puțin noroc contează mai mult.

Nicole fu surprinzător de mișcată. Luă mica figurină din mâna lui Wakefield și îi studie detaliile cu admirație.

— Prințul are cumva și alte calități pe care ar trebui să le cunosc? întrebă ea zâmbind.

— Oh, da, se învioră Richard. Îi place să-și petreacă serile în cârciumi, alături de cavaleri grași și de alte personaje dezagreabile. Sau să se bată cu duci și conți renegați. Ori să curteze minunate prințeze franțuzoaice.

Nicole se înroși ușor.

— Dacă mă simt singură și doresc ca prințul să mă înveselească, ce trebuie să fac?

Richard se apropie de Nicole și-i arată o minusculă tastatură amplasată chiar deasupra feselor Prințului Hal.

— Răspunde la multe comenzi, zise Richard, înmânându-i o mică baghetă de mărimea unui ac. Se potrivește perfect în oricare din taste. Apasă pe T pentru text sau pe A pentru acțiune, dacă vrei să-ți arate ce poate.

Nicole introduse robotul și bagheta într-unul din buzunarele costumului.

— Mulțumesc, Richard. A fost tare drăguț din partea ta.

Wakefield se fâstăci.

— Ei, mă rog, nu-i cine știe ce. Doar că am avut mult ghinion în ultima vreme și m-am gândit, adică... poate...

— Mulțumesc încă o dată, Richard, îl întrerupse Nicole. Apreciez grija ta.

Ieșiră împreună afară.

34. Însoțitori neobișnuiți

Doctorul David Brown era genul de savant căruia nu-i plăceau și nici nu avea încredere în mașini. Cele mai multe dintre lucrările sale tratau subiecte teoretice, căci detesta formalismul și detaliile științelor empirice. Empiriștii aveau de luptat cu instrumentele și, chiar mai rău, cu inginerii. Pentru David Brown, inginerii nu erau decât dulgheri și instalatori cu diplomă. Le tolera existența doar pentru că unii din ei puteau fi necesari, dacă teoriile sale ar fi fost să fie verificate de măsurători reale.

Când Nicole îi puse inocent câteva întrebări referitoare la funcționarea ice-mobilului, Francesca nu-și putu reține un chicotit.

— Habar n-are, și nici nu îl interesează, explică italianca. Ai crede că nu știe nici măcar să conducă un cărucior electric? L-am văzut privind un simplu robot de bucătărie mai bine de treizeci de minute, încercând fără succes să-și dea seama cum se utilizează. Dacă nu l-ar ajuta nimeni, ar muri de foame.

— Haide Francesca, lucrurile nu pot sta așa de rău, zise Nicole în timp ce urcau pe bancheta din față a vehiculului. La urma urmei, trebuie să se folosească atât de computere și de echipamentul de transmisie, cât și de sistemul de prelucrare a imaginilor de pe Newton. Exagerezi.

Tonul conversației era ușuratic și inofensiv. David Brown se lăsă să cadă pe bancheta din spate și oftă din greu.

— Cu siguranță că două femei excepționale ca voi au și altceva mai important de discutat. Dacă nu, poate îmi explicați și mie de ce un lunatic cercetător japonez părăsește tabăra în puterea nopții.

— Potrivit asistentului lui Maxwell, nulitatea aia slugarnică de Mills, mulți de pe Pământ consideră că bunul

nostru doctor a fost răpit de ramani.

— Fii serioasă, Francesca. De ce s-ar decide Takagishi să plece de unul singur?

— Eu am o idee, declară rar Nicole. Nu era satisfăcut de programarea explorării. Știți cât de mult crede în importanța New York-ului. După incidentul cu Wilson... ei bine, a devenit convins de iminența unui ordin de evacuare. Până ne-am fi întors - *dacă* ne-am mai fi întors vreodată - Oceanul Cilindric avea să se topească, făcând mult mai dificil accesul în oraș.

Onestitatea înnăscută a lui Nicole o îndemna să-i informeze pe Brown și Sabatini despre problemele inimii lui Takagishi, însă intuiția o sfătuia să nu aibă încredere în cei doi.

— Nu pare a fi un tip care să se pripească, opină doctorul Brown. Mă întreb dacă nu cumva a auzit sau a văzut ceva.

— Poate că-l durea capul, ori nu reușea să adoarmă, avansă Francesca. Reggie Wilson obișnuia să hoinărească în timpul nopții când avea migrene.

David Brown se aplecă în față.

— Apropo, se adresă el lui Nicole, Francesca îmi spune că ești de părere că instabilitatea lui Wilson ar fi putut fi exacerbată de pilulele pe care le lua. E limpede că te pricepi la medicamente. M-a impresionat din cale-afară rapiditatea cu care ai identificat somniferul pe care îl luasem eu.

— Vorbind de medicamente, adăugă Francesca după o scurtă pauză, János Tabori a menționat ceva despre o discuție avută cu tine referitoare la moartea lui Borzov. Poate că nu l-am înțeles eu bine, însă cred că a spus că la mijloc ar fi putut să fie o reacție adversă la administrarea unui medicament.

Înaintau pe gheață cu o viteză constantă. Atmosfera

părea degajată, aparent normală. Nu exista niciun motiv vizibil de suspiciune. *Totuși*, se gândi Nicole formulând un răspuns Francescăi, *ultimele două remarci au fost prea lunecoase. Aproape exersate*. Se răsuci să-l privească pe David Brown. Pe Francesca o știa capabilă să-și ascundă sentimentele, însă Nicole era sigură că putea citi pe chipul doctorului Brown dacă întrebările lor erau sau nu repetate. Bărbatul se foi ușor sub privirea ei scrutătoare.

— Cosmonautul Tabori și cu mine am vorbit despre generalul Borzov și împreună am emis o serie de speculații despre ce i-ar fi putut provoca durerea, declară Nicole afabil. În definitiv, apendicele său era perfect sănătos, așa că simptomele trebuie să fi fost induse de altceva. Pe parcursul discuției, i-am spus lui János că o reacție negativă la medicamente constituie una din posibilități. Nu este o afirmație foarte categorică.

Doctorul Brown păru ușurat și schimbă subiectul imediat. Cu toate acestea, răspunsul lui Nicole nu o satisfăcuse pe Francesca. *Dacă nu cumva greșesc, jurnalista noastră mai are încă întrebări*, cugetă Nicole. *Dar nu mi le va pune acum*. O privi pe Francesca și își dădu seama că italianca nu acorda nicio atenție monologului lui Brown de pe scaunul din spate. În vreme ce el vorbea despre reacția celor de pe Pământ la moartea lui Wilson, Francesca se adâncise în propriile sale gânduri.

După ce Brown își sfârși ideea, se instalează tăcerea. Nicole privi în jur la nesfârșitele mile de gheață, la impunătoarele faleze de peț armurile Oceanului Cilindric, la zgârie-norii New York-ului profilați în față. Rama era o lume plină de glorie. Pe moment se simți vinovată de neîncrederea arătată Francescăi și doctorului Brown. *Ce păcat că noi, pământeni, nu suntem niciodată capabili să mergem în aceeași direcție. Nici chiar atunci când suntem confrunțați cu infinitul*.

— Nu-mi dau seama cum ai reușit, rupse brusc tăcerea Francesca. Se răsucise pentru a i se adresa lui Nicole. După atâta amar de timp, nici măcar ziarele tabloide n-au niciun indice. Și nu trebuie să fii un geniu ca să calculezi când s-a întâmplat.

Doctorul Brown pierduse complet șirul replicilor.

— Despre ce naiba vorbiți?

— Celebrul nostru ofițer biolog, replică Francesca. Nu găsești fascinant faptul că, după atâta vreme, identitatea tatălui fiicei ei nu este încă cunoscută publicului?

— Signora Sabatini, rosti numaidecât în italiană Nicole, așa cum ți-am mai declarat înainte, acest subiect nu te interesează. Nu voi permite acest amestec în viața mea personală...

— Voiam doar să-ți reamintesc, Nicole, o întrerupse rapid Francesca, de asemenea în italiană, că ai secrete pe care nu dorești să le vezi dezvăluite.

David Brown le privi deconcertat pe amândouă. Nu înțelesese nicio vorbă și era complet uluit de brusca tensiune instalată în vehicul.

— Așadar, David, rosti Francesca pe un ton condescendent, ne povesteai ceva despre starea de spirit de pe Terra. Crezi că ni se va ordona să ne întoarcem acasă? Sau vom renunța pur și simplu la această ieșire?

— Consiliul executiv de la cartierul general a fost convocat într-o sesiune specială la sfârșitul săptămânii, răspunse el după o scurtă ezitare. Părerea doctorului Maxwell e că ni se va cere să abandonăm proiectul.

— Reacția ar fi tipică pentru un grup de oficialități guvernamentale, al căror obiectiv principal a fost întotdeauna minimalizarea riscurilor, comentă Francesca. Pentru prima dată în istorie, ființe umane adecvat pregătite explorează interiorul unui vehicul construit de o

inteligență extraterestră. Și totuși, pe Pământ politicienii se comportă ca și cum nu s-ar întâmpla nimic neobișnuit. Sunt incapabili de viziune. Uluitor!

Nicole des Jardines încetă să mai asculte conversația dintre Francesca și David Brown. Minte i se concentrase pe schimbul anterior de cuvinte. *Crede că dețin probe despre drogurile din corpul lui Borzov*, cugetă Nicole. *Nu există altă explicație pentru amenințarea ei.*

Ajunși la marginea întinderii de gheață, Francesca petrecu zece minute cu pregătirea camerei robot și a echipamentului de sunet pentru secvența menită să-i prezinte pe cei trei pornind în operațiunea de „cercetare a orașului extraterestru”, în căutarea colegului dispărut. Nemulțumirea exprimată de Nicole despre întârziere trecu neobservată. Își făcu totuși cunoscută supărarea neparticipând la realizarea filmului respectiv. În vreme ce Francesca își termina pregătirile, Nicole urcă scara apropiată și studie orașul zgârie-norilor. În spate și sub ea, o auzea pe Francesca evocând drama pentru milioanele de spectatori de pe Pământ.

— Iată-mă la periferia misteriosului oraș-insulă denumit New York. În apropierea acestui loc doctorul Takagishi, cosmonautul Wakefield și cu mine am auzit la începutul săptămânii o serie de sunete stranii. Avem motive să credem că New York-ul a constituit destinația profesorului atunci când a părăsit tabăra noaptea trecută, într-o expediție de explorare solitară și neautorizată...

Ce i s-a întâmplat? De ce nu răspunde apelurilor noastre? Ieri am fost martorii unei teribile tragedii în decursul căreia ziaristul Reggie Wilson, riscându-și viața pentru a o salva pe cea care vă vorbește acum, a fost prins sub rover, fiind incapabil să scape de cleștii puternici ai crabilor bioți. Să fi avut expertul nostru în Rama o soartă similară? Să fi proiectat oare extraterestrii care au

construit acest uimitor vehicul în urmă cu eoni un soi de capcană sofisticată, destinată să-i păcălească, iar în cele din urmă să-i distrugă pe vizitatorii prea puțin suspicioși? Nu știm. Însă...

Din punctul ei de observație, Nicole încercă s-o ignore pe Francesca și să ghicească în ce direcție ar fi putut să se îndrepte doctorul Takagishi. Consultă hărțile stocate în memoria computerului ei de buzunar. *El s-ar fi dus exact spre centrul geometric al orașului*, conchise ea. *Era convins că această perfecțiune geometrică are o semnificație.*

35. În groapă

Străbăteau năucitorul labirint de străzi de vreo douăzeci de minute numai, și cu siguranță s-ar fi rătăcit deja în lipsa dispozitivelor personale de orientare. Nu aveau niciun plan prestabilit. Hoinăreau pur și simplu pe străzi, la întâmplare. La fiecare trei sau patru minute, amiralul Heilmann lua legătura cu doctorul Brown, așa încât trebuiau să găsească locuri potrivite, unde intensitatea semnalului să fie satisfăcătoare.

— În ritmul acesta, cercetarea noastră nu se va sfârși niciodată, remarcă Nicole când vocea lui Otto Heilmann slăbi încă o dată în comunicator. Doctore Brown, ce-ar fi să rămâi într-un loc fix? Francesca și cu mine am...

— Atențiune. Vocea amiralului deveni mai clară de îndată ce David Brown pătrunse într-un spațiu situat între două clădiri înalte. Ați recepționat ultima transmisie?

— Mi-e teamă că nu, replică David Brown. Repetă, te rog.

— Yamanaka, Wakefield și Turgheniev au acoperit treimea de jos a Semicilindrului Nordic. Nici urmă de Takagishi. Este improbabil să fi ajuns mai spre nord, numai dacă nu s-a îndreptat spre unul din orașele de acolo. Totuși, cineva ar fi trebuit să-i găsească urmele în cazul

acesta. Așa încât se pare că voi sunteți pe pista cea bună.

Între timp, aici avem noutăți importante. Acum două minute, crabul capturat a început să se miște. Încearcă să se elibereze, dar până în prezent sculele sale de-abia dacă au zgâriat puțin cușca. Tabori lucrează febril pentru a construi una mai mare și mai rezistentă, care să o cuprindă în întregime pe prima. L-am chemat pe Yamanaka înapoi cu elicopterul ca să-i dea o mână de ajutor lui Tabori. Trebuie să sosească dintr-un minut într-altul... Așteptați... Un mesaj urgent de la Wakefield. Vă fac legătura.

Accentul britanic al lui Richard Wakefield era de neconfundat, deși transmisia se recepționa cu greu de trioul de astronauți din New York.

— Păianjeni, strigă el ca răspuns la o întrebare a Amiralului Heilmann. Vă mai aduceți aminte de biotul păianjen disecat de Laura Ernst? Ei bine, vedem șase asemenea exemplare dincolo de faleza sudică. Mișună în jurul taberei temporare pe care am construit-o acolo. Și se pare că cineva i-a reparat pe cei doi crabi morți, deoarece frații prizonierului nostru tocmai se rostogolesc spre Polul Sud...

— Imagini, ți-pă în microfon Francesca Sabatini. Filmezi?

— Ce? Regret, n-am auzit.

— Francesca vrea să știe dacă filmezi, repetă Amiralul Heilmann.

— Bineînțeles, scumpo, răspunse Richard Wakefield. Atât sistemul automat al elicopterului, cât și aparatul pe care mi l-ai dat astăzi dimineată funcționează încontinuu. Păianjenii bioți sunt uluitori. N-am văzut niciodată ceva care să se miște așa de repede... Apropo, vreo semn de la profesorul nostru?

— Încă nu, strigă din New York David Brown. E greu

de înaintat în labirintul acesta de clădiri. Mă simt de parcă am căuta acul în carul cu fân.

Amiralul Heilmann repetă răspunsul pentru Wakefield și Turgheniev. Richard anunță apoi că se întorceau la baza Beta pentru realimentare.

— Tu ce faci, David? întrebă Heilmann. Având în vedere situația actuală, inclusiv necesitatea de a-i ține la curent cu evenimentele pe ticăloșii ăia de pe Pământ, nu crezi că ar trebui să te întorci și tu la bază? Cosmonauții Sabatini și des Jardins vor continua să-l caute pe doctorul Takagishi. Dacă trebuie, putem trimite pe cineva să te înlocuiască.

— Nu știu, Otto, nu am - Francesca răsuci butonul transmițătorului, nelăsându-l să termine. David îi aruncă o privire furioasă, însă se înmuie rapid.

— Trebuie să stăm de vorbă, rosti ea hotărât. Spune-i că-l contactezi peste câteva minute.

Nicole rămase stupefiată de conversația încinsă între cei doi. Niciunul nu părea cătuși de puțin interesat de soarta doctorului Takagishi. Francesca insista să se întoarcă imediat la bază ca să acopere *toate* evenimentele. Doctoral Brown se arăta îngrijorat că nu participa la „acțiunea” principală.

Fiecare argumenta că motivele sale de întoarcere în tabără erau mai importante. Și dacă ar fi părăsit amândoi New York-ul? Nu, în acest caz ar rămâne singură des Jardins. Poate că ar fi fost bine să vină și ea cu ei, urmând ca operațiunea de căutare a lui Takagishi să fie reluată peste câteva ceasuri, după ce lucrurile se vor fi liniștit...

În cele din urmă, Nicole explodă:

— Niciodată, țipă ea către ei, dar *niciodată* în toată viața mea n-am văzut o purtare mai egoistă... Unul dintre colegii noștri a dispărut și mai mult ca sigur că are nevoie de ajutorul nostru. Poate e rănit sau chiar pe moarte, și tot

ce faceți voi e să vă certați despre măruntele voastre prerogative. E dezgustător.

Făcu o pauză de o secundă să-și tragă răsuflarea.

— Să vă spun un lucru, continuă Nicole încă fumegând. Nu mă întorc acum la bază. Nu-mi pasă câtuși de puțin dacă-mi ordonați s-o fac. Rămân aici și termin ce am început. Cel puțin eu mi-am păstrat prioritățile corecte. Știu că viața unui om e mai importantă decât imaginea, statutul, sau chiar o tâmpenie de proiect mass-media.

David Brown clipi de două ori ca și cum ar fi fost pământ. Francesca zâmbi.

— Ei, ei, iată deci că izolatul nostru ofițer biolog știe mai multe decât credem noi. Îl privi pe David, apoi se răsuci iarăși spre Nicole. Vrei să ne scuzi o clipă, dragă? Avem de discutat niște probleme personale.

Doctoral Brown și Francesca se retraseră la baza unui zgârie-nori, la o distanță de vreo douăzeci de metri, și se lansară într-o discuție aprinsă. Nicole se întoarse cu spatele. Era furioasă pe sine însăși deoarece își ieșise din fire. O irita în special faptul că dezvăluise amănuntul referitor la contractul lor cu Schmidt și Hagenest. *Vor crede că János mi-a spus. La urma urmei, suntem prieteni apropiați.*

Francesca reveni lângă Nicole, în vreme ce doctorul Brown lua legătura cu amiralul Heilmann.

— David solicită elicopterul să-l ridice de lângă ice-mobil. Mă asigură că se va descurca să ajungă singur până acolo. Eu voi rămâne cu tine să-l căutăm pe Takagishi. Cel puțin așa voi putea să fotografiez New York-ul.

Din vocea Francescăi nu răzbătea nicio emoție. Nicole era incapabilă să-și dea seama de starea ei de spirit.

— Încă ceva, adăugă italianca. I-am promis promis lui David că vom termina căutarea și vom fi pregătite să ne

întoarcem în maximum patru ore.

Cele două femei de-abia dacă schimbară câteva cuvinte în prima oră. Francesca se mulțumea s-o lase pe Nicole să aleagă traseul. La fiecare cincisprezece minute se opreau pentru a contacta baza Beta și a obține coordonatele noii poziții.

— Sunteți la aproximativ doi kilometri sud și patru kilometri est față de ice-mobil, le spuse Richard Wakefield în clipa când se opriră să-și ia masa de prânz. Fusese delegat să le urmărească înaintarea. La est în raport cu piața centrală.

Se îndreptaseră într-acolo de la început, căci Nicole socotise că aceea fusese destinația lui Takagishi. Descoperiseră o piață deschisă, circulară, cu numeroase construcții scunde, dar niciun semn al trecerii colegului lor. De atunci, Francesca și Nicole vizitaseră alte două piețe și cercetaseră în lungime două dintre feliile centrale. Nu găsiseră nimic interesant. Nicole recunoscuse că începea să ducă lipsă de idei.

— Ce loc uimitor, comentă Francesca pregătindu-se să mănânce.

Ședeau pe o cutie metalică pătrată, înaltă de aproximativ un metru.

— Fotografiele mele abia de reușesc să-l cuprindă. Totul este atât de măreț, atât de liniștit, atât de... străin.

— Unele dintre aceste clădiri n-ar putea fi descrise fără imaginile tale. Poliedrele, de exemplu. Câte unul în fiecare zonă, iar cel mai mare amplasat întotdeauna lângă piață. Mă întreb ce semnificație au? Și de ce sunt dispuse în acest mod?

Tensiunea emoțională din sufletul celor două femei rămânea ascunsă. Flecăriră puțin despre cele văzute pe parcursul traversării insulei. Pe Francesca o fascinasese mai ales plasa enormă care lega doi zgârie-nori înalți, în zona

centrală.

— La ce crezi că folosește împletitura aceea? întrebă ea alene. Trebuie să aibă douăzeci de mii de ochiuri și o înălțime, de cel puțin cincizeci de metri.

— Părerea mea e n-are rost să încercăm să ghicim, replică Nicole fluturând din mână. Își termină masa și aruncă o privire colegei sale.

— Gata să mergem mai departe?

— Nu chiar, zise Francesca cu un scop precis în minte. Curăță rămășițele de mâncare și le puse în buzunarul special destinat al combinezonului de zbor.

Nicole o privi întrebător.

— Cred că a sosit momentul să dăm cărțile pe față și să discutăm cinstit, continuă Francesca cu un ton înșelător de prietenesc. Dacă suspectezi că i-am dat un medicament lui Valerii Borzov în ziua în care a murit, de ce nu mă întrebi direct? Nicole își fixă adversară preț de câteva secunde.

— Și i-ai dat? întrebă ea într-un sfârșit.

— Crezi că am făcut-o? replică în joacă italianca. Și dacă așa s-au întâmplat lucrurile, de ce aș fi procedat astfel?

— Joci același joc, dar la alt nivel, constată Nicole după o pauză. Nu ai de gând să recunoști nimic. Vrei doar să afli cât de mult cunosc. Dar n-am nevoie de o mărturisirea ta. Știința și tehnologia mă sprijină. În final, adevărul va ieși la lumină.

— Mă îndoiesc, rosti degajat Francesca. Sări jos de pe cutie. Adevărul le scapă întotdeauna celor care-l caută. Zâmbi. Și acum haide să-l căutăm pe profesor.

Pe latura vestică a pieței centrale, astronautii întâlniră o altă structură unică. De la distanță semăna cu un hambar uriaș. Vârful acoperișului negru depășea ușor patruzeci de metri înălțime, iar lungimea o avea de cel

puțin o sută de metri. Două trăsături ieșeau inevidenț ă. Întâi, ambele capete ale clădirii erau deschise; a doua, chiar dacă de afară nu era vizibilă, pereții și acoperișul erau transparenti din interior. Francesca și Nicole schimbă locurile pe rând, să se asigure că nu aveau de-a face cu o iluzie optică. Cineva aflat în interiorul hambarului reușea într-adevăr să vadă în toate direcțiile, numai în jos nu. De fapt, zgârie-norii alăturați fuseseră astfel poziționați ca străzile învecinate să fie vizibile din interiorul construcției.

— Fantastic, exclamă Francesca fotografiind-o pe Nicole de cealaltă parte a zidului.

— Doctorul Takagishi mi-a spus că este imposibil de crezut că New York-ul nu a fost construit cu un scop anume, spuse Nicole dând colțul. Restul lucrurilor din Rama? Poate, însă nimeni nu depune atâta efort fără un motiv bine întemeiat.

— Folosești un ton aproape religios, constată Francesca.

Nicole o privi în tăcere. *Acum mă înțeapă*, gândi ea. *Nu-i pasă de fapt ce cred. Poate nici chiar ce cred alții.*

— Hei, ia uite aici, exclamă Francesca după un moment de liniște. Făcuse câțiva pași în interiorul hambarului și arăta spre pământ. Nicole veni alături de ea. În fața italienei se căsca o groapă îngustă și dreptunghiulară. Deschizătura era lungă de circa cinci metri, lată de un metru și jumătate și destul de adâncă, poate cam de opt metri. Cea mai mare parte a fundului ei se găsea în întuneric. Pereții erau drepți de sus până jos, fără niciun semn sau în crustație.

— Uite încă una aici. Și alta acolo... În total descoperiră nouă gropi, cu toate identice, împrăștiate în jumătatea de sud a hambarului. În cealaltă jumătate se distingeau nouă sfere mici, dispuse într-o ordine precisă.

Nicole se trezi dorindu-și o legendă, un ghid de instrucțiuni care să explice scopul și înțelesul tuturor acelor obiecte. Era complet deconcertată.

Străbătuseră aproape întreaga lungime a construcției când auziră un semnal slab în comunicatoare.

— Probabil l-au găsit pe doctorul Takagishi, strigă Nicole repezindu-se spre unul din capetele clădirii. De îndată ce ieși de sub acoperiș, volumul semnalului de chemare mai că-i sparse timpanele.

— În regulă, în regulă, transmise ea. Vă recepționăm. Ce s-a întâmplat?

— Încerc să vă contactez de mai bine de două minute, îl auzi rostind pe Richard Wakefield. Unde naiba ați fost? Am folosit semnalul de pericol din cauza amplificării sale sporite.

— Eram în interiorul unui hambar uluitor, replică Francesca din spatele lui Nicole. E ca o lume suprarrealistă, cu geamuri-oglinzi de o singură parte și reflecții ciudate...

— Minunat, o întrerupse Richard, însă n-avem timp de povești. Dumneavoastră, doamnelor, trebuie să porniți numaidecât spre cel mai apropiat punct al Oceanului Cilindric. Un elicopter vă va culege peste zece minute. Am ateriza chiar în New York dacă am avea unde.

— De ce? întrebă Nicole. Ce-i cu această grabă subită?

— De unde vă aflați vedeți Polul Sud?

— Nu. În jur sunt prea multe clădiri.

— Ceva straniu se petrece în jurul coarnelor mici. Descărcări electrice uriașe fulgeră de la un vârf la altul. E o imagine impresionantă. Cu toții simțim că ceva neobișnuit e pe cale să se întâmple. Richard ezită o clipă. Ar trebui să părăsiți imediat New York-ul.

— OK, răspunse Nicole. Plecăm.

Întrerupse emisia și se răsuci spre Francesca.

— Ai observat cât de puternic era semnalul atunci când am ieșit din hambar? Nicole reflectă câteva momente. Înseamnă că materialul pereților și al acoperișului blochează emisiile radio. Nicole se luminează la față. Asta explică ce s-a întâmplat cu Takagishi – probabil se găsește în interiorul unui hambar, sau al altei construcții similare.

Francesca nu-i urmărea raționamentul.

— Și ce dacă? întrebă ea, panoramând pentru ultima dată întreg complexul. Nu mai are nicio importanță. Trebuie să ne grăbim să prindem elicopterul.

— Poate e chiar într-una din gropile astea, continuă agitată Nicole. Desigur, e foarte posibil. Mergea prin întuneric și ar fi putut să cadă... Așteaptă-mă aici. Mă întorc într-un minut.

Nicole se repezi în hambar și îngenunche lângă una din gropi. Sprijinindu-se de marginea deschizăturii cu o mână, îndreptă fascicoul lanternei spre fund. Acolo exista ceva! Așteaptă câteva secunde ca ochii să i se obișnuiască cu penumbra. Pe jos se afla o grămadă dintr-un fel de material. Se deplasă rapid în dreptul altei gropi.

— Doctore Takagishi, strigă ea în japoneză. Ești aici, Shig?

— Haide odată! o chemă Francesca din celălalt capăt. Să mergem. Richard părea extrem de serios.

La cea de-a patra groapă, umbrele o împiedică să vadă fundul, în ciuda luminii puternice a lanternei. Distingea câteva obiecte, dar ce erau ele oare? Lăsându-se pe burtă se aplecă ușor peste deschizătură, încercând să-și dea seama dintr-un unghi diferit dacă masa informă de dedesubt era sau nu corpul prietenului ei.

Sorii lui Rama începură să clipească. În interiorul hambarului, efectul optic era extraordinar, și dezorientant. Nicole privi în sus să vadă ce se întâmplă, și se dezechilibră. Cea mai mare parte a corpului îi alunecă în

groapă.

— Francesca, strigă ea, sprijinindu-se cu mâinile de peretele opus ca să nu cadă. Francesca, am nevoie de ajutor!

Așteptă aproape un minut înainte de a conchide că italianca părăsise deja hambarul. Brațele îi oboseau cu repeziciune. Pe podeaua hambarului mai avea doar partea de jos a picioarelor. Capul i se afla lângă unul din pereții gropii, la aproximativ optzeci de centimetri sub nivelul solului. Restul corpului îi era suspendat în aer, împiedicat să se prăbușească înăuntru de presiunea puternică a mâinilor ei.

Luminile continuau să pâlpâie intermitent. Nicole ridică privirea să vadă dacă era în stare să ajungă cu o mână la marginea deschizăturii, menținând presiunea doar în celălalt braț. Nicio șansă. Capul i se găsea prea jos. Mai așteptă câteva secunde, în vreme ce disperarea ei creștea proporțional cu oboseala din mâini. În cele din urmă, Nicole făcu o încercare de a-și arunca corpul în sus și de a se prinde de buza gropii dintr-o singură mișcare. Aproape că reuși. Brațele însă nu reușiră să-i stopeze momentul care o trăgea în jos. Picioarele îi urmară corpul în cădere, iar capul i se lovi de perete. Inconștientă, se prăvăli pe fundul gropii.

36. Traietorie de impact

Francesca fusese la rândul ei surprinsă de pâlpâirea soriilor lui Rama. Primul impuls o determinase să alerge înăuntru, sub acoperișul hambarului. Odată ajunsă aici, se simți mai în siguranță. *Ce se mai întâmplă acum?* cugetă ea, în vreme ce luminile reflectate de clădirile alăturate o forțau să închidă ochii ca să nu amețească.

Când auzi țipătul lui Nicole, Francesca vru să sară în ajutorul colegei sale. Se împiedică însă de unul din obiectele sferice și căzu, lovindu-se la genunchi. După ce

ridică, observă poziția precară în care se găsea Nicole. Numai tălpile pantofilor mai erau vizibile. Francesca rămase nemișcată și aștepta. Mintea îi lucra febril. Avea în memorie imaginea perfectă a gropilor, inclusiv o evaluare destul de exactă a adâncimii lor. *Dacă se prăbușește, se va răni, poate chiar va muri.* Francesca își aduse aminte de pereții absolut netezi. *Nu va reuși să se cațăre afară.*

Luminile intermitente confereau o nuanță sinistră întregii scene. În vreme ce continua să privească, Francesca observă trupul lui Nicole ieșind aproape din groapă și mâinile ei căutând desperate marginea deschizăturii. La următoarea fulgerare de lumină, pantofii își schimbaseră unghiul în raport cu podeaua, apoi dispărură brusc. Nu se-auzi niciun țipăt.

Dacă nu s-ar fi controlat, Francesca s-ar fi repezit spre groapă să se uite înăuntru. *Nu, își spuse stând nemișcată lângă sfere, nu trebuie să privesc. Dacă a rămas conștientă, m-ar putea vedea. Și atunci eu nu voi mai avea de ales.*

Francesca cântărea deja posibilitățile oferite de căzătura lui Nicole. Schimbul anterior de replici o convinsese că ofițerul biolog intenționa să facă tot ce-i stătea în putință pentru a dovedi că lui Borzov i se administrase un drog în ultima zi de viață. Ar fi putut să fie chiar posibil ca Nicole să identifice drogul respectiv și apoi, din moment ce nu era deloc un produs obișnuit, urma lui să o ducă la Francesca. Scenariul era improbabil, dar nu imposibil.

Francesca își aduse aminte ziua în care, cu doi ani în urmă, folosind permisul special, cumpăraseră dimetildexil dintr-o farmacie a unui spital din Copenhaga, pe lângă alte medicamente. Pe atunci existase opinia că substanța respectivă, luată în doze foarte mici, era capabilă să producă o ușoară euforie persoanelor puternic stresate.

Un an mai târziu, un singur articol într-o obscură publicație medicală suedeză menționa că dimetildexilul administrat în cantități apreciabile inducea o durere acută, asemănătoare apendicitei.

Îndreptându-se cu rapiditate spre nord, mintea agilă a Francescăi trecea în revistă toate alternativele. Evalua obișnuitul ei raport risc/răsplată. Principala problemă pe care o avea de înfruntat acum, după ce o abandonase pe Nicole în groapă, era dacă să spună sau nu adevărul despre căzătura ei. Dar de ce-ai lăsat-o acolo? ar fi fost întrebată. De ce nu ne-ai anunțat prin radio, așteptând sosirea ajutoarelor?

Pentru că eram zăpăcită și înspăimântată, iar luminile continuau să pâlpâie. Pentru că Richard stăruise atât de mult să ne vadă plecate din New York. Am crezut că ne va fi mai ușor să discutăm în elicopter. Suna credibil? Prea puțin. Era însă mai ușor să joace corect. Așadar mai am încă deschisă varianta adevărului parțial, reflectă Francesca depășind octaedrul de lângă piața centrală. Realiză că se abătuse mult spre est, își verifică dispozitivul de orientare, și schimbă direcția. Luminile de pe Rama pâlpâiau mereu.

Și care sunt celelalte alternative? Wakefield a discutat cu noi când ne aflam lângă hambar. Știe unde ne aflam. O echipă de salvare ar găsi-o fără niciun dubiu. Doar dacă... Francesca reflectă din nou la posibilitatea ca Nicole să o implice în moartea generalului Borzov. Scandalul inevitabil ar fi condus cu siguranță la o investigație urâtă și la punerea ei sub acuzare. În orice caz, reputația Francescăi ar fi fost pătată, iar cariera ei de reporter serios compromisă.

Pe de altă parte, cu Nicole îndepărtată din scenă, probabilitatea ca cineva să afle vreodată adevărul practic dispărea. Singura persoană care cunoștea faptele era

David Brown, iar el participase la complot. Și în plus, el avea mai mult de pierdut decât ea.

Așadar, întrebarea e dacă reușesc sau nu să născocesc o poveste credibilă, care să reducă șansele salvării lui Nicole și care să nu mă implice, dacă totuși ea va fi cumva găsită. Grea sarcină!

Se apropiase de ocean. Navigatorul personal îi indica că mai avea de străbătut șase sute de metri. *La naiba*, înjură Francesca în gând, răsucind situația pe toate părțile. *Nu am nicio opțiune cu adevărat sigură. Va trebui să aleg pe una sau pe alta. În ambele cazuri, există un factor semnificativ de risc.*

Francesca își întrerupse drumul spre nord și începu să bată pasul pe loc între doi zgârie-nori. Brusc, pământul de sub picioare începu să trepideze. Totul se zgâlțâia. Se lăsă să cadă în genunchi pentru a nu-și pierde echilibrul. Auzi slab vocea lui János Tabori în receptor.

— În regulă toată lumea, nu vă alarmați. Se pare că vehiculul nostru execută o manevră. La ea se refereau probabil semnalele de avertisment... Apropo, Nicole, unde vă aflați tu și Francesca? Hiro și Richard sunt pe punctul de a decola.

— Sunt aproape de ocean, poate la vreo două minute, răspunse Francesca. Nicole s-a întors să verifice ceva.

— Recepționat, rosti János. Ești acolo, Nicole? Mă auzi, cosmonaut des Jardins?

În radio, tăcerea era deplină.

— După cum știi, János, transmisiile sunt foarte proaste aici, interveni Francesca. Nicole știe unde să găsească elicopterul. Va veni imediat, sunt convinsă. Făcu o pauză. Unde sunt ceilalți? E toată lumea bine?

— Brown și Heilmann discută cu Pământul. Conducerea ASI trebuie să fie total înspăimântată în prezent. Ordonaseră deja să părăsim Rama, încă înainte de

ultima manevră.

— Tocmai ne urcăm în elicopter, anunță Richard Wakefield. Ajungem în câteva minute.

S-a terminat. Am făcut alegerea, își spuse în sinea ei Francesca auzindu-l pe Richard. Se simțea surprinzător de ușurată. Începu imediat să-și repete povestirea. „Ne aflam lângă marele octoedru din piața centrală, când Nicole a observat în dreapta noastră o alee pe care n-o remarcase până atunci. Strada ce ducea într-acolo era extrem de îngustă, și ea a menționat că transmisia radio va fi probabil perturbată. Eu una eram obosită – am mers foarte repede. Mi-a spus să mă îndrept spre elicopter...”

— Și n-ai mai văzut-o de atunci? o întrerupse Richard Wakefield. Francesca clătină din cap. Richard stătea pe gheață lângă ea. Dedesubt, gheața vibra sub efectul manevrei. Luminile se aprinseseră din nou. Încetaseră să clipească imediat după începerea mișcării.

Yamanaka rămăsese în cabina aparatului. Richard își verifică ceasul.

— Au trecut cinci minute de la aterizare. Ceva s-a întâmplat. Aruncă o privire în jur. Poate că a greșit drumul.

Richard și Francesca se urcară în elicopter, iar Yamanaka decolă. Survolară întreaga coastă a insulei, dând de două ori ocol ice-mobilului abandonat.

— Intră în New York, comandă Wakefield. Poate reușim să o reperăm cumva.

De sus era aproape imposibil să distingi soiul orașului. Aparatul trebuia să zboare deasupra celor mai înalte clădiri. Străzile erau foarte înguste, iar umbrele jucau ochilor tot felul de feste. O singură dată Richard crezu că vede ceva mișcându-se printre construcții, însă obiectul se dovedi a fi doar o iluzie optică.

— Nicole des Jardins... Nicole, unde naiba ești?

— Wakefield, răsună în cabină vocea sonoră a

doctorului Brown, vreau să vă întoarceți imediat la bază. Trebuie să avem o consfătuire. Richard fu surprins să-l audă pe David Brown, știind că János era cel care monitoriza legătura radio de când ei plecaseră din tabără.

— Ce-i graba asta, șefule? replică Wakefield. Încă nu ne-am întâlnit cu Nicole des Jardins. Trebuie să apară dintr-o clipă într-alta.

— Îți voi da detalii după ce ajungi aici. Avem de luat decizii foarte importante. Sunt sigur că des Jardins ne va contacta când va ajunge la țărm.

Traversarea mării înghețate nu le luă mult timp. Yamanaka așează elicopterul pe terenul trepidând de lângă baza Beta, iar cei trei astronauți coborâră. Ceilalți patru membri ai echipajului îi așteptau.

— Incredibil de lungă manevră, declară zâmbind Richard, în vreme ce se apropia de grup. Sper că ramanii știu ce fac.

— Probabil că știu, rosti sumbru doctorul Brown. Cel puțin așa consideră cei de pe Pământ. Își privi cu atenție ceasul. După estimările specialiștilor de la centrul de control, trebuie să ne așteptăm ca manevra să mai dureze încă circa nouăsprezece minute, cu o marjă de câteva secunde în plus sau minus.

— Și de unde știu ei asta? se interesă Wakefield. Au aterizat cumva ramanii pe Pământ și le-au pus la dispoziție un plan de zbor, cât timp noi le investigăm nava?

Nimeni nu râse.

— Dacă vehiculul menține aceeași altitudine și accelerație, explică János cu o seriozitate deloc caracteristică, atunci peste nouăsprezece minute vom atinge traiectoria de impact.

— Impact cu ce? întrebă Francesca.

Richard Wakefield făcu câteva calcule mentale.

— Cu Pământul? ghici el. János încuviință din cap.

— Iisuse! exclamă jurnalista.

— Exact. Această misiune a devenit o problemă de securitate pentru Terra, spuse David Brown. Consiliul executiv al COG se întâlnește în chiar acest moment pentru a evalua toate posibilitățile. Ni s-a comunicat în termenii cei mai duri că trebuie să părăsim nava de îndată ce se termină manevra. Nu vom lua nimic în afară de crabul biot și obiectele noastre personale. Suntem...

— Ce facem cu Takagishi? Și cu des Jardins? întrebă Wakefield.

— Vom lăsa ice-mobilul acolo unde e, iar roverul aici la bază. Ambele sunt ușor de manevrat. Din Newton vom păstra în continuare legătura radio. Doctorul Brown îl privi fix pe Richard. Dacă această navă se găsește pe o traiectorie de coliziune cu Pământul, zise el cu glas dramatic, atunci viețile noastre nu mai au nicio importanță. Întreaga istorie e pe cale să se schimbe.

— Dar dacă inginerii de navigație greșesc? Dacă Rama a executat pur și simplu o mișcare care să îl ducă pe o traiectorie ce intersectează numai temporar pe aceea a Pământului? S-ar putea...

— Foarte improbabil. Îți amintești scurtele manevre din momentul morții lui Borzov? Au modificat orbita în așa fel încât coliziunea cu Pământul să se obțină cu o singură manevră lungă, realizată exact la momentul potrivit. Specialiștii de pe Pământ au anticipat-o acum treizeci și șase de ore. I-au comunicat lui O'Toole azi dimineață să ne așteptăm la o mișcare. N-am vrut să vă anunț atâta timp cât îl căutați pe Takagishi.

— Asta explică de ce toată lumea este așa de nerăbdătoare să ne vadă plecați, remarcă János.

— Doar parțial. Pe Pământ domină în prezent o părere clar diferită în legătură cu Rama și ramanii. Conducerea ASI și liderii lumii din COG sunt aparent

convinși că Rama ne e implacabil ostil.

David Brown făcu o pauză de câteva clipe, de parcă ar fi vrut să-și cântărească iarăși propria părere.

— Cred că reacția lor e pur emoțională, dar nu am reușit să-i conving de contrariu. Personal nu văd niciun semn de ostilitate, doar un dezinteres și un dispreț total față de niște ființe mult inferioare. Moartea lui Wilson, transmisă în direct, a stricat însă totul. Populația Terrei nu se află lângă noi, nu are cum să simtă măreția acestui loc. Ei reacționează visceral la oroarea...

— Dacă nu-i crezi pe ramani motivați de intenții ostile, atunci cum explici această manevră? îl întrerupse Francesca. Nu poate fi o simplă coincidență. Ei sau el a decis, dintr-o cauză sau alta, să se îndrepte spre Pământ. Nu-i de mirare că oamenii sunt șocați. Amintiți-vă, primul Rama nu a reacționat nicidecum la prezența vizitatorilor. De astă dată ne confruntăm cu un răspuns dramatic diferit. Ramanii ne comunică că știu...

— Oprește-te, rosti Richard. Nu credeți că tragem prea repede concluzii? Mai avem douăsprezece minute până să începem a apăsa pe butoanele de panică.

— Bine, Cosmonaut Wakefield, replică Francesca, amintindu-și că era de fapt reporteră și activându-și camera video. Pentru a ne înregistra opiniile, care crezi că este semnificația acestei manevre dacă se va termina pe o traiectorie de impact cu Terra?

Când în cele din urmă vorbi, tonul lui Richard era foarte serios.

— Locuitori ai Pământului, rosti el cu dramatism, dacă Rama și-a modificat într-adevăr cursul pentru a ne vizita planeta, acest lucru nu înseamnă în mod necesar un act ostil. Din ce am văzut sau auzit până în prezent, nu există nimic, repet, nimic care să indice că specia ce a creat această navă spațială ar intenționa să ne facă rău.

Desigur că moartea astronautului Wilson a tulburat, însă ea a constituit probabil un răspuns izolat din partea unei anumite categorii de roboți, nu o parte integrantă a unui plan sinistru. Eu văd această magnifică navă ca o mașină unitară, aproape organică în complexitatea ei. Este extraordinar de inteligentă, programată pentru supraviețuire și o funcționare de lungă durată. Nu e nici ostilă, nici prietenoasă. Ar fi putut cu ușurință să fie programată pentru a intercepta orice vas spațial oaspete și pentru a-i calcula locul de origine. De aceea, modificarea orbitei rămâne s-ar putea să nu reprezinte decât un răspuns normal, la o întâlnire inițiată de o altă specie inteligentă. Poate pur și simplu vine să afle mai multe despre noi.

— Foarte bine, rânji Tabori. A fost aproape filosofic! Wakefield râse nervos.

— Cosmonaut Turgheniev, spuse Francesca schimbând direcția camerei, ești de acord cu colegul dumitale? Imediat după decesul generalului Borzov ți-ai exprimat temerea că o „forță superioară”, adică ramanii, ar fi putut avea un amestec în această moarte. Ce părere ai astăzi?

Pilotul sovietic, de obicei taciturn, fixă obiectivul camerei cu ochi triști.

— Da, îl consider pe Richard Wakefield un inginer strălucit. Dar el nu a dat răspuns întrebărilor dificile. De ce a manevrat Rama exact în timpul operației generalului Borzov? De ce l-au tăiat bioții în bucăți pe Wilson? Unde e profesorul Takagishi?

Irina Turgheniev făcu o pauză pentru a-și stăpâni emoția.

— Nu o vom găsi pe Nicole des Jardins. Poate că Rama nu e decât o mașină, însă noi, cosmonauții, am văzut deja cât de periculoasă poate fi. Dacă se îndreaptă spre

Pământ, mie personal mi-e teamă pentru familia mea, pentru prieteni, pentru întreaga omenire. Nu avem nicio modalitate să ghicim ce va face. Și nu am mai avea puterea s-o opresc.

Câteva minute mai târziu, Francesca Sabatini își transportă echipamentul video automat lângă apa înghețată, pentru o ultimă secvență. Verifică cu grijă ceasul înainte de a programa declanșarea aparatului cu exact cincisprezece secunde înainte de momentul estimat pentru încetarea mișcării.

— Imaginea pe care o vedeți tremură, încep eu cu voce tipică de jurnalist, deoarece solul de sub noi se mișcă încontinuu de la inițierea manevrei, în urmă cu patruzeci și șapte de minute. Potrivit inginerilor de navigație, dacă Rama își modifică traiectoria pentru a intra în coliziune cu Pământul, manevra se va termina peste câteva secunde. Calculele lor se bazează, bineînțeles, pe presupunerea că intențiile...

Francesca se opri la mijlocul propoziției și respiră adânc.

— Solul nu mai trepidează. Manevra a luat sfârșit. Rama se găsește în prezent pe o traiectorie de impact cu Terra.

37. Naufragiată

Când Nicole se deșteaptă, era amețită și incapabilă să-și limpezească gândurile. O durea capul, iar în spate și picioare simțea împunsăturile a mii de ace. Abia izbuti să găsească bidonul cu apă și să bea o înghițitură. *Pesemne sunt într-o stare de șoc*, concluzionează căzând într-un somn adânc.

Se lăsase întunericul când se trezi din nou; de astă dată mintea nu i se mai afla în ceață. Știa unde se găsește. Își aminti că alunecase în groapă în timp ce-l căuta pe Takagishi. Își mai aduse aminte că o strigase pe Francesca,

și căderea, dureroasa cădere. Apucă imediat comunicatorul de la centură.

— Atenție, echipaj Newton, zise ea ridicându-se încet în picioare. Aici des Jardins. Am suferit o, mă rog, indispoziție cred că-i termenul cel mai potrivit. Am căzut într-o groapă și mi-am pierdut cunoștința. Sabatini știe unde sunt...

Nicole își întrerupse monologul și așteptă. Nu auzea niciun răspuns. Reglă volumul la maximum, dar nu obținu decât parași. *E deja întuneric, iar din zi nu s-au scurs mai mult de două ceasuri...* Nicole știa că perioada de lumină din Rama dura aproximativ treizeci de ore. Să fi rămas inconștientă atâta vreme? Sau Rama se comportase iarăși neașteptat? Își privi ceasul care arăta timpul scurs de la începutul celei de-a doua ieșiri și efectua rapid un calcul mental sunt *aici de treizeci și două de ore. De ce n-a venit nimeni după mine?*

Nicole se concentră asupra ultimelor minute dinaintea căzăturii. Vorbiseră cu Wakefield, apoi ea se repezise să verifice gropile. Richard stabilea întotdeauna coordonatele poziției pe durata transmisiei, iar Francesca cunoștea exact...

Să fi pățit ceva întregul echipaj? Dacă nu, de ce nu o descoperiseră încă? Nicole se strădui să zâmbească, luptând să-și învingă primele mușcăături de panică. *Desigur*, argumentă ea, *m-au descoperit, dar eram fără cunoștință, iar ei au hotărât...* O altă voce îi spunea că raționamentului ei îi lipsea logica. Indiferent de împrejurări, ar fi fost scoasă din groapă... dacă ar fi fost găsită.

O scutură un frison închipuindu-și, un scurt moment, că nu va *finiciodat* ă descoperită. Nicole își impuse să schimbe subiectul și începu să stabilească leziunile pe care le suferise în cădere. Își trecu cu atenție degetele peste

toate porțiunile craniului. Existau câteva cucuie, inclusiv unul mare, aflat chiar la ceafă. *Iată vinovatul pentru starea mea de șoc*, presupuse ea. Nu avea însă nicio fractură, iar cele câteva zgârieturi nu mai sângerau de mult.

Își cercetă brațele și picioarele, apoi spatele. Multe vânătăi, dar ca prin miracol niciun os nu se ruptese. Durerea sporadică de la baza gâtului dovedea că avea probabil o vertebră zdrobită, sau un nerv atins. Constatarea că trupul îi supraviețuise mai mult ori mai puțin intact îi ridică moralul.

Nicole își cercetă apoi domeniul. Căzuse în mijlocul unei cavități dreptunghiulare înguste, dar adânci. Măsura șase pași în lungime, pe unul și jumătate lățime. Folosindu-se de lanternă și de braț, estimează adâncimea la opt metri și jumătate.

Cavitatea era goală, cu excepția unei grămezi de piese metalice mici, cu dimensiunile variind între cinci și cincisprezece centimetri, stivuite într-un colț. Nicole le examinează cu grijă sub fasciculul lanternei. Cu totul erau peste o sută, de circa douăsprezece tipuri diferite. Unele erau lungi și drepte, altele curbate, câteva articulate – lui Nicole îi aminteau de deșeurile provenite de la o oțelărie modernă.

Pereții erau absolut drepecți. Materialul lor părea un soi de hibrid între metal și rocă, rece, toate rece. Nu se vedea nicio anomalie, nicio asperitate care să poată fi folosită ca sprijin pentru picior, nimic să o încurajeze a crede că putea ieși afară. Încercă să zgârie suprafața peretelui cu instrumente din din trusa medicală. Nu izbuti să lase nici cea mai mică urmă.

Descurajată de arhitectura perfectă a pereților, Nicole se întoarse la grămada de piese metalice, pentru a studia posibilitatea înjghebării unei scări sau a unui podium, a unui suport care să-i permită să se cațere sus cu

proprile-i puteri. Deloc încurajator. Piese metalice erau mici și subțiri. Un rapid calcul mental îi confirmă că nu dispunea de o masă suficientă ca să-i suporte greutatea.

Nicole deveni și mai deznădăjduită după ce mâncă ceva. Își dădu seama că luase prea puțină hrană și apă cu ea, în dorința de a avea cât mai multe medicamente pentru Takagishi. Chiar cu raționalizare, apa îi ajungea doar pentru o zi, iar hrana pentru nu mai mult de treizeci și șase de ore.

Îndreptă lanterna direct în sus. Fasciculul se reflectă de acoperișul hambarului. Gândindu-se la hambar își reaminti evenimentele premergătoare a căzăturii. Nicole își aduse aminte de amplitudinea mărită a semnalului de alarmă, imediat după ce ea ieșise din clădire. *Bună treabă! cugetă abătută, interiorul hambarului constituie probabil o zonă de absorbție radio. Nu-i de mirare că nu m-a auzit nimeni!*

Se culcă întrucât nu avea altceva mai bun de făcut. Opt ore mai târziu se trezi dintr-un vis înfricoșător. Ședea cu tatăl și fiica sa într-un drăguț restaurant provincial în Franța. Era o zi minunată de primăvară; Nicole vedea florile din grădina alăturată. Chelnerul sosise și așezase înaintea lui Genevieve o farfurie cu melci înveliți în plante aromate și înecați în unt. Pierre primi o porție uriașă de pui prăjit în sos de vin, cu garnitură de ciuperci. Chelnerul zâmbise și plecase. Încet, încet, Nicole realizează că ei nu i se adusesese absolut nimic...

Nu se confruntase niciodată până atunci cu foamea. Chiar și în timpul ceremoniei Poro, după ce puii de leu îi luaseră mâncarea, nu-i fusese realmente înfometată. Înainte să doarmă se hotărâse să-și raționalizeze cu strictețe hrana, dar asta se petrecuse înainte să o fi copleșit chinurile foamei. Acum își atacă rezerva cu mâini tremurătoare, încât cu greu se opri să nu o mănânce în

întregime. Înveli rămășițele, le puse înapoi într-un buzunar și-și îngropă fața în palme. Își permise să plângă pentru prima dată de când se prăbușise în groapă.

Admise de asemenea că moartea prin înfometare constituia un mod groaznic de a muri. Încercă să-și închipuie ce însemna să slăbească tot mai mult, ca apoi într-un sfârșit să piară. Va fi oare un proces treptat, cu fiecare dintre etape mai cumplită decât precedentă? Atunci mai degrabă să vină repede, rosti Nicole cu voce tare, pe moment abandonând orice speranță. Cadranul ceasului digital radia în întuneric, numărându-i ultimele minute prețioase ale vieții.

Trecură câteva ore. Nicole devenea tot mai slăbită și descurajată. Stătea cu capul plecat într-un colț rece al cavității. Și chiar în clipa când se afla pe punctul să renunțe complet la luptă și să accepte inevitabilitatea morții, dinlăuntrul ei se ridică un alt glas, un glas optimist și insistent ce o îndemna stăruitor să nu cedeze. Îi spuse că orice clipă de viață era prețioasă și minunată, că a fi conștient constituia oricând un copleșitor miracol. Răsuflă rar și adânc și deschise ochii. *Dacă e să mor aici, măcar s-o fac cu demnitate.* Hotărî să-și petreacă timpul rămas concentrându-se asupra momentelor importante ale, celor treizeci și șase de ani ai vieții sale.

Nicole încă păstrase o mică speranță de a fi salvată. Fusese însă întotdeauna o femeie practică, iar în prezent logica îi spunea că mai avea de trăit câteva ore. Pe parcursul călătoriei sale fără grabă în străfundurile memoriei, plânse de câteva ori, fără reținere; lacrimi de bucurie pentru un trecut revizitat; lacrimi amare deoarece știa, retrăind fiecare episod, că făcea ultima ei vizită în acel ungher special al creierului.

Nu exista nicio ordine în drumul rememorărilor. Nu își categorisea, măsura sau compara experiențele. Pur și

simplic, le trăia din nou pe măsură ce-i veneau în minte, fiecare întâmplare transformată și îmbogățită de conștiința ei exacerbată.

Mama ocupa un loc aparte în amintirile lui Nicole. Întrucât murise când Nicole avea doar zece ani, păstrase toate atributele unei regine sau zeițe. Anawi Trasso fusese într-adevăr frumoasă și regală, o femeie neagră ca abanosul de o statură neobișnuită. Toate imaginile cu ea erau învăluite într-un halou moale, strălucitor.

Și-o reaminti în salonul casei din Chilly-Mazarin, îndemnându-și fiica să i se așeze în poală. Anawi îi citea o carte în fiecare seară înainte de culcare. Erau basme cu prinți și castele, cu oameni frumoși și veseli care depășeau obstacolele vieții. Vocea ei suna blând și melodios. Îi cânta cântece de leagăn, în vreme ce ochii lui Nicole deveneau tot mai grei.

Duminicile copilăriei erau zile deosebite. Primăvara mergeau în parc și se jucau pe iarba deasă. Mama o învăța cum să alerge. Fetița nu mai văzuse niciodată ceva atât de frumos ca mama ei, o atletă de talie internațională în tinerețe, alergând grațios pe pajiște.

Desigur că își reamintea perfect amănuntele voiajului efectuat alături de Anawi pe Coasta de Fildeș, în vederea ceremoniei Poro. În nopțile petrecute la Nidougou dormise în brațele ei. Ce lungi și înfricoșătoare fuseseră acele nopți! Micuța Nicole tremura din tot trapul. Și de fiecare dată, a doua zi, mama îi răspundea calmă și răbdătoare la întrebări, reamintindu-i că, de ani și ani, multe alte fetițe fuseseră supuse aceluiași ritual fără probleme.

Cea mai scumpă amintire din acea călătorie se referea la noaptea petrecută la hotel în Abidjan, cu o seară înainte de întoarcerea la Paris. Până atunci discutaseră doar pasager despre Poro, în cele treizeci de ore de când Nicole și celelalte fetițe terminaseră ceremonia. Anawi nu

o lăudase încă pe fetiță. Omeh și bătrânii satului îi spusese lui Nicole că se comportase excepțional, dar nimic nu e mai important pentru o fetiță de șapte ani decât aprecierea mamei. Nicole își luase inima în dinți chiar înainte de cină.

— M-am comportat bine, mămico? întrebuse fetița tatonând. Vreau să spun, la Poro.

Anawi izbucnise în lacrimi.

— Dacă te-ai comportat bine? Dacă te-ai comportat bine? O cuprinsese cu brațele ei agile și o ridicase de pe scaun. Oh, scumpa mea, rostise ținând-o sus deasupra capului, m-ai făcut atât de mândră, încât aproape îmi vine să plesnesc de bucurie. Nicole i se aruncase în brațe, se îmbrățișaseră, râseseră și plânseseră împreună de fericire.

Zăcea întinsă pe spate pe fundul cavității, lacrimile smulse de amintiri și roindu-i pe față și scurgându-i-se pe lângă urechi. De aproape o oră se gândea la fiica sa, începând cu nașterea și trecând apoi la principalele evenimente ale vieții lui Genevieve. Își aducea aminte de vacanța petrecută în America cu trei ani în urmă, când Genevieve avea unsprezece ani. Ce apropiate fuseseră ele atunci, mai cu seamă în ziua în care porniseră spre South Kaibab, în inima Marelui Canion.

Nicole și Genevieve se opriseră la fiecare jalon, studiind urmele lăsate de două miliarde de ani pe suprafața planetei. Prânziseră pe un promontoriu cu vedere spre platoul Tonto. În noaptea aceea, mama și fiica își întinseseră una lângă alta sacii de dormit, în imediata vecinătate a maiestuosului Colorado. Vorbiseră, împărtășind planuri de viitor și ținându-se strâns de mână întreaga noapte.

N-aș fi mers în călătorie dacă nu erai tu, reflectă Nicole, gândindu-se la tatăl ei. Ai fost singurul care ai știut că era momentul potrivit. Tatăl lui Nicole constituia piatra

de temelie a întregii sale vieți. Pierre des Jardins era prietenul și confesorul ei, partenerul ei de viață intelectuală, dar și cel mai aprig suporter. Fusesse lângă ea atunci când se născuse, și apoi în cele mai importante momente ale vieții. Lui îi simțea cel mai acut lipsa stând pe fundul acelei cavități din Rama. Cu el ar fi dorit să poarte ultima conversație.

Nicio amintire despre tatăl ei nu-i sărea înaintea ochilor, una care să merite o atenție sporită față de celelalte. Filmul mental despre Pierre cuprindea toate evenimentele vieții. Nu toate erau fericite. De exemplu, și-i amintea perfect pe ei amândoi în savană, nu departe de Nidougou, ținându-se de mâini și plângând în vreme ce flăcările rugului funerar al lui Anawi se ridicau în noaptea africană. Încă mai simțea brațele lui în jurul său, pe când ea hohotea în urma eșecului de a obține rolul Ioanei d'Arc, la cincisprezece ani.

Trăiseră împreună în Beauvois, o pereche neverosimilă, de la un an după moartea mamei, până ce Nicole terminase anul trei la Universitatea din Tour. O existență idilică. Nicole bântuia pădurile din jurul vilei după ce se întorcea acasă de la școală. Pierre își scria romanele în birou. Seara, Marguerite îi chema la cină înainte de a urca pe bicicletă și de a se înapoia la soțul și copiii ei, în Luynes.

Verile și le petrecea călătorind cu el prin Europa, vizitând orașe și castele medievale, o sursă de inspirație pentru romanele sale. Nicole cunoștea mai multe despre Eleanor de Aquitania și soțul ei, Henric Plantagenetul, decât știa despre liderii politici ai Franței sau Europei de Vest. Când Pierre câștigase premiul Mary Renault pentru ficțiune istorică în 2181, îl însoțise la Paris pentru decernarea acestuia. Nicole șezuse în primul rând de fotolii al imensului amfiteatru, îmbrăcată în taiorul alb pe

care Pierre o ajutase să-l aleagă, ascultând elogiile aduse de vorbitor părintelui ei.

Nicole încă mai era în stare să recite fragmente din discursul de acceptare al tatălui ei. „Am fost adesea întrebat”, spusese Pierre spre sfârșit, „dacă am acumulat o anumită înțelepciune pe care s-o împărtășesc și generațiilor următoare”. Privise drept spre locul unde se afla fiica sa. „Scumpei mele fiice, Nicole, dar și tuturor tinerilor din lume, le pot oferi un singur sfat. În întreaga mea viață am descoperit că două lucruri sunt de neprețuit: învățatura și dragostea. Nimic altceva, nici gloria, nici puterea, nici realizările de dragul realizărilor nu au aceeași valoare de durată. Întrucât, dacă la sfârșitul vieții ești capabil să afirmi am învățat și am iubit, atunci înseamnă că poți declara am fost fericit”.

Am fost fericită, își spuse Nicole cu lacrimile șiroind pe obraji, *și aceasta ți se datorează în cea mai mare parte ție. Nu m-ai dezamăgit niciodată. Nici chiar în momentele cele mai dificile.* Gândurile i se îndreptară, așa cum știa că se va întâmpla, spre vara lui 2184, când evenimentele se succedaseră cu atâta repeziciune, încât aproape nu mai reușise să țină pasul cu ele. În numai șase săptămâni, Nicole câștigase o medalie olimpică de aur, avusese o scurtă dar furtunoasă aventură de dragoste cu Prințul de Wales și revenise în Franța pentru a-i mărturisi tatălui ei că era însărcinată.

Nicole își amintea momentele cheie ale acelei perioade, ca și cum ele s-ar fi petrecut doar cu o zi în urmă. Nicio emoție din viața ei nu se compara cu bucuria încercată pe podiumul de premiere din Los Angeles, având medalia de aur în jurul gâtului, iar urechile țiindu-i de ovațiile celor o sută de mii de spectatori. Fusesse momentul ei de glorie. Timp de aproape o săptămână devenise răsfățata mass-mediei mondiale. Se afla pe prima pagină a

fiecărui ziar, era subiectul preferat al principalelor emisiuni sportive.

După ultimul interviu într-un studio adiacent stadionului olimpic, un tânăr englez, cu zâmbet fermecător, i se prezentase sub numele de Darren Higgins și îi întinsese o carte de vizită. Pe spate se găsea o invitație la cină, scrisă chiar de mâna Prințului de Wales, bărbatul care urma să devină Henric al XI-lea al Regatului Marii Britanii.

Dineul a fost superb, își aduse aminte Nicole, uitând pe moment situația ei disperată de pe Rama. El era încântător. Următoarele două zile s-au dovedit absolut minunate. Dar treizeci și nouă de ore mai târziu, când se deșteptase în dormitorul lui Henry din Westwood, basmul ei luase sfârșit. Prințul ei, până atunci foarte atent și tandru, devenise acum încruntat și morocănos. Pe măsură ce neexperimentata Nicole încerca fără succes să înțeleagă cu ce greșise, în mintea ei începu să se facă lumină – zborul imaginației se terminase. *Am fost o simplă cucerire, rememoră Nicole, o celebritate de moment. Nu eram potrivită pentru o relație permanentă.*

Nicole nu avea să uite niciodată ultimele cuvinte rostite de prinț în Los Angeles. Se învârtise în jurul ei, în vreme ce ea își împacheta grăbită lucrurile. Bărbatul nu înțelegea disperarea ei. Nicole nu-i răspunsese la niciuna din întrebări și nu îi permisese s-o îmbrățișeze.

— La ce te-ai așteptat? răbufnise el într-un sfârșit. Că vom călări împreună spre soare apune, trăind fericiți până la adânci bătrâneți? Fii serioasă, Nicole, trăim într-o lume reală. Știi foarte bine că englezii nu vor accepta niciodată ca regină o femeie pe jumătate neagră.

Nicole fugise înainte ca Henry să-i observe lacrimile. *Și așa s-a făcut, scumpa mea Genevieve, că am părăsit Los Angeles-ul cu două noi comori. Aveam o medalie de aur și*

o fetiță minunată crescând în mine. Gândurile îi zburară peste următoarele săptămâni de frământări și disperare, până în clipa când își adunase curajul pentru a vorbi cu tatăl ei.

— Nu... nu știu ce să fac, îi spusese lui Pierre în acea dimineață de septembrie, în salonul vilei din Beauvois. Știu că te-am dezamăgit teribil - m-am dezamăgit pe mine însămi - dar vreau să te întreb dacă ai ceva împotriva... Adică, dacă vreau, Papa... pot să rămân aici și să încerc...

— Bineînțeles, Nicole, o întrerupsese tatăl ei, plângând domol. A fost singura dată de la moartea mamei când îl văzuse astfel. Vom face ce se cade, continuase îmbrățișând-o.

Am fost așa de norocoasă, gândi Nicole. El s-a arătat atât de înțelegător. Nu m-a dojenit niciodată. Nu m-a întrebat nimic. Când i-am mărturisit că tatăl e Henry și că nu doream ca altcineva să mai știe acest lucru, mai ales Henry sau copilul, mi-a promis că-mi va păstra secretul. Și și-a ținut promisiunea.

Luminile reveniră brusc și Nicole se ridică în picioare pentru a-și cerceta închisoarea în noua circumstanță. Numai centrul cavității era perfect iluminat; ambele capete se aflau cufundate în umbră. Dată fiind situația, se simțea uimitor de bine și de încrezătoare.

Privi acoperișul hambarului și prin el, cerul de nedescris al lui Rama. Se gândi la ultimele ore și brusc o încercă un impuls. Nu se mai rugase de aproape douăzeci de ani, dar acum se lăsă să cadă în genunchi în lumina de la mijlocul cavității. *Dumnezeule mare*, spuse ea, *știu că vine cam târziu, dar îți mulțumesc pentru tatăl, mama și fiica mea. Și pentru toate minunile vieții.* Nicole aruncă o privire spre tavan. Zâmbea, iar în ochii ei scliffea o steluță. *Și acum, ah, Doamne, nițel ajutor mi-ar prinde tare bine.*

38. Oaspeți

Micul robot păși în lumină și scoase sabia din teacă.
Armata engleză sosise la Harfleur.

La zidul spart dați iureș iar, băieți.

Sau umpleți-l cu trupurile voastre.

Nimic în timp de pace nu te prinde

Mai bine ca smerenia și sfiala.

Dar când îți urlă în auz războiul.

Te fă asemeni tigrului turbat...

Henric al V-lea, noul rege al Angliei, continua să-și îndemne soldații imaginari. Nicole zâmbea ascultându-l. Petrecuse aproape un ceas urmărind peripețiile prințului Hal, de la destrăbălările tinereții la bătăliile împotriva lui Hotspur și ale celorlalți rebeli, până la tronul Angliei. Nicole citise cele trei piese Henric cu mulți ani înainte, dar era familiarizată cu perioada respectivă datorită fascinației nutrite pentru Jeanne d'Arc.

— Shakespeare te-a transformat în ceva ce tu n-ai fost niciodată, rosti ea cu voce tare adresându-se robotului, în vreme ce se apleca pentru a apăsa bagheta lui Richard pe tasta „Oprit”. Ai fost un războinic, fără îndoială, nimeni nu contestă asta. Dar ai fost și un cuceritor rece și lipsit de milă. Ai însângera Normandia sub jugul tău. Aproape că ai stins toată suflarea Franței.

Nicole râse nervos. *Iată-mă discutând cu un prinț nesimțitor din ceramică, înalt de douăzeci de centimetri.* Își aminti disperarea care o cuprinsese cu o oră mai devreme, după ce încercase încă o dată să găsească o cale de scăpare. Scurgerea inexorabilă a timpului devenise mai acută în clipa când băuse penultima înghițitură de apă. *Ei bine, cel puțin așa este mai bine decât să-mi fie milă de propria-mi persoană,* reflectă întorcându-se din nou către Prințul Hal.

— Și de ce altceva mai ești capabil, micul meu prinț? se interesă Nicole. Ce se întâmplă dacă introduc bagheta

în deschizătura marcată C?

Odată activat, robotul făcu câțiva pași și se apropie de piciorul ei stâng. După o lungă tăcere, Prințul Hal vorbi, dar nu cu tonul de actor folosit până atunci în recital, ci cu accentul britanic al lui Wakefield.

— Ce înseamnă conversație, draga mea prietenă, iar repertoriul meu este considerabil. Însă nu vorbesc până ce te aud întâi pe dumneata.

Nicole râse.

— Perfect, Prințe Hal, spuse ea după o clipă de gândire, povestește-mi despre Jeanne d'Arc.

Robotul ezită, apoi își încruntă sprâncenele.

— A fost o vrăjitoare, doamna mea, arsă pe rug în Rouen la zece ani după moartea mea. Cât am domnit eu, armatele mele au cucerit nordul Franței. Vrăjitoarea franțuzoaică, pretinzând că era trimisă de Dumnezeu...

Nicole se opri din ascultat și ridică repede capul, observând umbră trecând pe deasupra. Avu impresia că ceva zburase peste acoperișul hambarului. Inima îi bătu nebunește.

— Hei, sunt aici! țipă ea cât putu de tare. Prințul Hal continua cu glas monoton să povestească cum succesul Ioanei readusese cuceririle sale sub coroana Franței.

— Atât de britanic. Tipic englezesc, spuse ea introducând încă o dată bagheta în orificiul de oprire a mecanismului.

Câteva clipe mai târziu umbra devenise uriașă, întunecând complet fundul cavității. Nicole privi în sus și inima aproape că-i sări din piept. Rotindu-se deasupra cavității, cu aripile larg deschise, se găsea o creatură uriașă, asemănătoare cu o pasăre. Involuntar, Nicole tăcu un pas înapoi și țipă. Creatura își băgă gâtul în cavitate și scoase o serie de țipete. Sunetele erau stridente, și totuși oarecum melodioase. Nicole paralizase. Ființa repetă

aproape aceeași secvență sonoră și apoi încercă - fără succes deoarece avea aripile prea mari - să coboare în îngusta cavitate.

În acest scurt interval, traumatica teroare scăzu în intensitate, iar Nicole studie creatura zburătoare. Fizionomia chipului ei, cu excepția celor doi ochi blânzi, de un albastru închis, înconjurați de un inel cafeniu, îi reamintea de pterodactilii văzuți cândva la muzeul de istorie naturală al Franței. Ciocul era destui de lung și coroiat. Gura nu avea dinți, iar cele două picioare, plasate simetric față de corp, se terminau fiecare cu câte patru gheare ascuțite.

Nicole aprecie masa avianului la aproximativ o sută de kilograme. Corpul, exceptând fața și ciocul, vârfurile aripilor și ghearele, era acoperit cu un material gros și negru, asemănător catifelei. În clipa când creaturii îi deveni clar că nu putea să coboare înăuntru, scoase două sunete ascuțite, se înălță și dispăru.

În primul minut după plecarea vizitatorului, Nicole nu se mișcă deloc. Apoi se așeză și se strădui să-și adune gândurile. Adrenalina generată de teamă îi curgea încă prin corp. Încercă să judece cele văzute. Prima idee fu că zburătoarea era un biot, asemeni tuturor celorlalte creaturi mobile observate pe Rama. *Dacă-i biot, atunci este extrem de avansat*, reflectă ea. Se concentrează asupra celorlalți bioți pe care-i văzuse, atât crabii din Emisfera Sudică, cât și marea diversitate de creaturi ciudate filmate de prima expediție ramană. Nicole nu reușea să se convingă că avianul era biot. În ochii lui exista ceva...

Auzi bătăi de aripi în depărtare și trupul i se încordă. Se ghemui într-un colț întunecat, exact în clipa când lumina era iarăși acoperită de un uriaș corp suspendat. Nu, de astă dată erau două corpuri. Primul avian se întorsese cu un însoțitor, considerabil mai mare. Noul venit

își introduse capul înăuntru și o fixă pe Nicole cu ochii lui albaștri, în vreme ce continua să planeze deasupra cavității. Scoase un sunet, mai puternic și mai puțin melodios decât celălalt, apoi își răsuci gâtul să-și privească însoțitorul. În timp ce avianii sporovăiau între ei, Nicole observă că ultimul sosit era acoperit cu o suprafață lustruită; asemănătoare linoleumului; în rest, exceptând mărimea, era identic cu primul ei vizitator. În cele din urmă, pasărea luă înălțime și ambele aterizară apoi pe marginea cavității, încă discutând. O observară pe Nicole în liniște un minut sau două. Pe urmă, după o scurt schimb de replici, dispărură împreună.

Spaima o extenuase psihic. Nicole se ghemui într-un colț și adormi imediat după plecarea oaspeților înaripați. Dormi profund câteva ore. O trezi un zgomot puternic, o pocnitură care răsună în hambar ca descărcarea unei arme. Se dezmetici repede, dar nu mai auzi niciun alt sunet inexplicabil. Corpul îi reaminti că-i este foame și sete. Scoase din buzunar resturile pe care le mai avea. *Să le împart în două, sau să le mănânc acum, acceptând orice va urma?* se întrebă precaută.

Cu un oftat adânc, Nicole decise să-și termine mâncarea și apa într-o ultimă masă. Spera ca ele să-i confere suficientă rezistență pentru a uita pe moment de foame. Se înșela. În timp ce sorbea ultima picătură de apă, mintea îi era bombardată de imaginile sticlelor de apă minerală pe care familia ei le avea întotdeauna pe masa din Beauvois.

După ce Nicole își termină prânzul, în depărtare auzi o nouă bubuitură. Rămase nemișcată să asculte, însă liniștea se instalează din nou. Planuri de evadare îi dominau gândurile, toate bazându-se într-un fel sau altul pe ajutorul avianilor. Îi era ciudă pe ea însăși deoarece nu încercase să comunice cu ei când i se oferise ocazia. Nicole râse

singură: *Desigur, se puteau hotărî să mă mănânce. Dar cine spune că moartea prin inaniție e preferabilă celei de a fi mâncat de viu.*

Nicole era convinsă că avianii aveau să se întoarcă. Poate că certitudinea îi era întărită de situația disperată în care se afla, totuși începu să întocmească un plan pentru momentul revenirii lor. *Salut*, se închipui spunându-le. Se va ridica cu o palmă deschisă, înaintând spre centrul cavității, exact sub creatura extraterestră. Va folosi apoi o serie de gesturi menite să-i comunice rugămintea - arătându-se de mai multe ori pe ea, după care groapa, sugerându-le astfel că nu era în stare să iasă de acolo; agitându-și mâinile spre aviani și spre acoperișul hambarului le va solicita astfel sprijinul.

Două zgomote ascuțite o aduseră înapoi la realitate. După o scurtă pauză, auzi o altă pocnitură. Nicole cercetă capitolul „Mediu ambiant” din *Atlasul* lui Rama de pe computer și râse deoarece nu ghicise imediat explicația fenomenului. Zgomotele erau produse de gheața care se sfărâma, pe măsură ce Oceanul Cilindric se topea de la tund spre suprafață. Rama se găsea încă în interiorul orbitei lui Venus (deși, lucru necunoscut lui Nicole, ultima manevră îl plasase pe o traiectorie a cărei distanță față de soare creștea din nou), iar căldura solară ridicase în cele din urmă temperatura deasupra punctului de îngheț al apei.

Atlasul o avertiza despre furtuni cumplite, uragane create de instabilitățile termice ale atmosferei imediat următoare topirii gheții. Nicole merse în centrul gropii.

— Haideți, păsărilor sau orice sunteți, strigă ea. Haideți să mă luați, dați-mi o șansă să scap de aici!

Avianii însă nu se întoarseră. Nicole rămase zece ore trează într-un colț, slăbind continuu pe măsură ce trosnetele atingeau afară un maxim, și scădeau apoi

treptat în intensitate. Începu să sufle vântul. La început fu doar o briză, iar când pocnetele gheții încetară, se transformă în vijelie. Nicole se simțea complet descurajată. Când adormi, își spuse că nu avea să se mai trezească decât încă o dată sau de două ori.

Vânturile biciuiră New York-ul ore întregi. Nicole se ghemuise fără viață în colțul ei. Asculta șuieratul vântului și se revăzu așteptând într-o cabană de schi, în Colorado, pe durata unei vifornițe. Încercă să-și reamintească plăcerile schiului, dar nu izbuti. Foamea și oboseala îi afectaseră imaginația. Rămase nemișcată, cu mintea golită de gânduri, exceptând întrebarea ocazională cum e atunci când mori.

Nu-și aducea aminte când o cuprinsese somnul, dar nici momentul când se deșteptase. Era foarte slăbită. Mintea îi semnala faptul că ceva căzuse în groapă. Se făcuse iarăși întuneric. Nicole se târî spre capătul unde se găsea grămada de metal. Nu aprinsese lanterna, așa încât tresări puternic atunci când se lovi de ceva. Întinse mâinile să pipăie. Obiectul era mare, mai mare decât o minge de baschet. Avea un exterior neted și o formă ovală.

Nicole se învioră. Pescui lanterna din costum și luminează obiectul. Avea culoarea albă, semănând mult cu un ou. Îl examinează cu grijă. În clipa în care îl apăsă cu putere, obiectul cedă puțin sub presiunea degetelor ei. *Pot să-l mănânc?* se întreba ea, înfometată în asemenea grad, încât nu-și mai făcea griji în privința consecințelor.

Își scoase cuțitul și reuși să taie cu dificultate o bucată, băgând-o cu febrilitate în gură. N-avea niciun gust. O scuipă afară, începând să plângă. Lovi furioasă obiectul cu piciorul, iar acesta se rostogoli pe o parte. I se păru însă că auzise ceva. Îl împinse cu mai multă putere, răstogolindu-l încă o dată. *Da*, își spuse singură, *da. Acela a fost un clipocit.*

Găuritul cojii cu cuțitul se dovedi o treabă anevoioasă. După câteva minute, deschise trusa medicală și scoase bisturiul electric. Orice ar fi fost el, obiectul avea trei straturi separate și distincte. Învelișul era dur, asemănător cu cel al unei mingi de fotbal și relativ dificil de manipulat. Al doilea strat era mai moale, umed, de un albastru intens și de consistența unui pepene. În centru se găseau câțiva litri dintr-un lichid verzui. Tremurând de anticipare, Nicole băgă mâna făcută căuș prin incizie, și duse lichidul la buze. Avea un gust ciudat, medicinal însă răcoritor. Luă în grabă două înghițituri, după care anii de pregătire medicală se dovediră mai puternici.

Împotrivindu-se dorinței de a bea mai mult, Nicole introduse sonda de analiză în lichid pentru a-i determina compoziția chimică. Era atât de grăbită încât greși prima analiză, fiind nevoită să repete operația. După ce rezultatele apărură pe micul monitor modular ce putea fi anexat la oricare din instrumente, Nicole plânse de bucurie. Lichidul nu era otrăvitor. Din contră, era bogat în proteine și substanțe minerale de tipul celor pe care trapul ei le putea utiliza.

— Minunat! Minunat! strigă Nicole. Se ridică prea repede în picioare și aproape leșină. Precaută de data asta, se lăsă în genunchi și începu ospățul vieții sale. Bău lichidul și măncă carnea umedă până se simți complet ghiftuită. Apoi căzu într-un somn adânc, binevenit.

Prima grijă după ce se trezi fu să determine cantitatea de „pepene-mană” pe care o mai avea la dispoziție. Fusesse lacomă și o știa, însă faptul era de domeniul trecutului. Acum trebuia să-și gospodărească resursele, până ce va reuși cumva să-și asigure sprijinul avianilor.

Măsură cu grijă pepenele. Greutatea inițială fusese de aproape zece kilograme, din care mai rămăseseră în jur

de opt. Estimă porțiunea necomestibilă la circa două kilograme, ceea ce-i lăsa șase kilograme de hrană, distribuită pe jumătate între lichidul verzui și miezul albastru. *Să vedem, trei kilograme de lichid fac...*

Calcululele lui Nicole fură întrerupte de reaprinderea luminilor. *Da*, reflectă verificându-și ceasul, *exact la timp, cu aceeași variație*. Ridicându-și privirea de pe cadran, contemplă pentru prima dată în plină lumină obiectul sub formă de ou. Recunoașterea veni imediat. *Oh, Doamne*, își spuse trecându-și degetele peste liniile cenușii ce șerpuiau pe suprafața alb-crem. *Aproape uitasem*. Băgându-și mâna în costum, scoase piatra lustruită dăruită de Omeh la Roma, în noaptea de Anul Nou. O privi fix, apoi își mută privirea pe obiectul oval din groapă. *Oh, Dumnezeuule*, repetă Nicole.

Băgă piatra în buzunar și scoase de data aceasta sticluta verde. „Ronata va ști când trebuie să bea din ea” îl auzi pe străbunicul ei rostind din nou. Nicole se așeză într-un colț și sorbi dintr-o înghițitură conținutul sticluței.

39. Apa înțelepciunii

Vederea lui Nicole se încetoșă imediat. Închise ochii pentru o secundă. Când îi redeschise, un vârtej de culori strălucitoare o orbi, defilându-i prin față în forme geometrice, ca și cum s-ar fi deplasat pe lângă ele cu mare viteză. În centrul câmpului vizual, în depărtare, un punct negru se desprinsese din fundal, în mijlocul unui model alternând în roșu și galben. Nicole se concentrează asupra punctului, pe măsură ce acesta creștea, năpustindu-se spre ea. Văzu un bărbat, un negru bătrân alergând prin savana africană într-o noapte înstelată. Nicole îi observă cu limpezime chipul în clipa în care omul se răsuci să escaladeze un munte de pietre. Bărbatul semăna cu Omeh, dar și, întrucâtva bizar, cu mama ei.

Se cățara pe pietre cu remarcabilă agilitate. Se opri

în vârf, proiectat pe fundalul cerului, cu brațele larg desfăcute și privi secera lunii de la orizont. Nicole auzi sunetul scos de motorul unei rachete și se răsuci spre stânga. Zări o navetă aselenizând pe solul lunar. Doi bărbați în costume spațiale coborau pe o scară. Îl auzi pe Neil Armstrong rostind: „Un mic pas pentru om, un salt uriaș pentru omenire”.

Buzz Aldrin i se alătură lui Armstrong pe suprafața selenară și amândoi indicară spre dreapta. Îl priveau pe bătrânul negru stând pe o pantă din apropiere. Negrul zâmbea. Avea dinții foarte albi.

Fața lui crescuse tot mai uriașă, în vreme ce peisajul lunar din spate se topea. Începu să cânte încet, în Senoufo și un timp Nicole nu înțelese ce spune. Deodată, realizează că *ei* i se adresa și că înțelegea toate cuvintele. „Sunt unul din strămoșii tăi. Băiat fiind, am ieșit afară să meditez în noaptea când oamenii au aselenizat. Însetat, am băut cu sete din apele Lacului Înțelepciunii. Întâi am zburat spre lună, unde am vorbit cu astronautii, apoi spre alte lumi. I-am întâlnit pe Cei Mari. Ei mi-au spus că tu vei duce către stele povestea lui Minowe”.

Capul bătrânului începu să crească iarăși. Dinții îi deveniră lungi și ascuțiți, ochii i se îngălbeniră. Se transformă într-un tigru și i se repezi la beregată. Nicole țipă simțindu-i colții pe gât. Se pregăti de moarte. Dar tigrul se înmuie, cu o săgeată îngropată adânc într-o coastă. Nicole auzi un zgomot și ridică privirea. Mama ei, îmbrăcată într-o magnifică robă roșie cu falduri și ținând în mână un arc de aur, alerga grațios spre un car minunat împodobit, oprit în aer. „Mamă... așteaptă”, strigă Nicole.

Silueta se întoarse. „Te-ai lăsat ademenită”, rosti femeia. „Trebuie să fii mai grijulie. Te pot salva numai de trei ori. Ferește-te de ceea ce nu poți vedea, dar care știi că se află lângă tine”. Anawi se urcă în car și apucă frâiele.

„Nu trebuie să mori. Te iubesc, Nicole”. Înaripații cai roșii se făcură din ce în ce mai mici, până ce Nicole îi pierdu din vedere.

Modelele colorate îi reveniră înaintea ochilor. De astă dată Nicole asculta muzică, la început mult distanțată, apoi mult mai aproape. Era ceva artificial, asemănătoare cu clinchetele unor clopoței de cristal. Minunată, halucinantă, eterică. Aplauze puternice. Nicole ședea în primul rând de fotolii, la un concert împreună cu tatăl ei. Pe scenă, un oriental cu părul lung până la pământ, extazul citindu-i-se în priviri, cânta la trei instrumente stranii. Sunetul o învăluia de pretutindeni, făcând-o să dorească să plângă.

„Haide”, spuse Pierre, „trebuie să mergem”. În vreme ce se uita la el, părintele ei se transformă în vrabie. Îi surâse. La rândul ei, dădu din aripi și amândoi se ridicară în aer, părăsind concertul. Muzica se estompă. Aerul îi biciuia. Nicole vedea frumoasa vale a Loirei și vila din Beauvois. Era mulțumită să se întoarcă acasă. În schimb, vrabia care era tatăl ei coborî în Chinon, mai departe în jos pe cursul Loirei. Cele două vrăbii se așezară pe ramurile unui copac, în parcul castelului.

Sub ei, în aerul rece de decembrie, Henric Plantagenetul și Eleanor de Aquitania discutau aprins succesiunea la tronul Angliei. Eleanor păși sub copac și observă vrăbiile. „Ah, salut, Nicole, nu știam că ești aici”. Regina Eleanor întinse mâna și mângâie pântecul vrăbiei. Nicole se înfioră sub atingerea ușoară. „Să-ți aduci aminte, Nicole”, spuse femeia, „destinul e mai important ca dragostea, indiferent de natura ei. Vei fi capabilă să înduri orice dacă ești sigură de destinul tău”.

Nicole simți miros de fum și simți că era nevoie de ei în altă parte. Se ridică în aer alături de tatăl ei, îndreptându-se spre Normandia. Mirosul deveni mai puternic. Auziră un strigăt de ajutor și-și intensificară

bătăile aripilor.

În Rouen, o, fată simplă cu ochi strălucitori îi privi apropiindu-se. Focul de dedesubt îi atinsese picioarele; mirosul de carne arsă se răspândise în aer. Fata își coborî ochii într-o rugăciune, în timp ce un preot ținea deasupra ei o cruce. „Lăudat fie Iisus”, rosti ea cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

„Te salvăm, Jeanne”, strigă Nicole coborând în piața aglomerată împreună cu tatăl ei. Jeanne îi îmbrățișă când o dezlegară de pe rug. Focul explodează în jurul lor și totul se înnegri. În clipa următoare, Nicole zbură iarăși, însă de astă dată sub forma unui uriaș stârc alb. Era singură în interiorul lui Rama, planând la înălțime deasupra insulei New York. Făcu un viraj să evite un avian, care o privi cu uimire.

Nicole observa orașul în detalii incredibile. Era ca și cum avea ochi multispectrali, prevăzuți cu o mare varietate de lentile. Era în stare să vadă mișcările din patru locuri diferite. În apropierea hambarului, un biot centiped înainta încet spre capătul sudic al clădirii. Din vecinătatea tuturor celor trei piețe centrale, căldura emana din surse subterane, generând modele colorate pentru viziunea ei în infraroșu. Nicole se roti deasupra hambarului și ateriză în siguranță în groapă.

40. Invitație extraterestră

Trebuie să mă pregătesc pentru salvare, își spuse Nicole în sine. Terminase de umplut bidonul cu lichidul verzui din interiorul pepenelui-mană. După ce secționă cu atenție partea cărnoasă și puse bucățile în vechiul container pentru alimente, Nicole se așeză jos în colțul ei.

Pfuiii! spuse gândindu-se la neobișnuita călătorie imaginară făcută după golirea fiolei. *Ce Dumnezeu a mai fost asta?* Nicole își reaminti viziunea din timpul ceremoniei Poro, pe vremea când încă era o fetiță, și

scurta discuție purtată cu Omeh trei ani mai târziu, în Nidougou, la funeraliile mamei sale.

— Unde a ajuns Ronata? o întrebase Omeh într-o seară, când bătrânul și fetița se aflau singuri împreună.

Înțelesese imediat ce o întreba.

— Am devenit o pasăre mare, albă. Am zburat dincolo de lună și soare, în spațiul gol.

— Ah, exclamase el, așa a crezut și Omeh.

De ce nu l-ai întrebat atunci ce ți s-a întâmplat? o întreabă omul de știință din Nicole pe fetița de zece anișori. *Poate că unele dintre evenimente ar căpăta astăzi un sens.* Totuși, într-un fel sau altul, Nicole știa că viziunea se situa mai presus de orice analiză, că ea exista într-un tărâm încă impenetrabil proceselor deductive care făceau știința atât de puternică. Se gândi în schimb la mama ei, la cât de minunat arătase în roba roșie cu falduri. Anawi o salvase de tigru. *Mulțumesc, mamă,* rosti Nicole dorind să fi vorbit mai mult cu ea.

Sunetul era straniu, ca și cum o duzină de picioare desculțe de copii lipăiau pe o podea acoperită cu linoleum; neîndoielnic, se apropia. Nicole nu avu mult timp să se minuneze. Câteva secunde mai târziu, antenele și capul unui biot centiped se iviră la marginea cavității și, fără să-și încetinească câtuși de puțin mersul, creatura coborî în jos pe peretele opus.

Biotul avea patru metri lungime. Coborî pe zid cu ușurință, plasându-și fiecare din cele șaiszeci de picioare pe suprafața netedă și menținându-se pe ea printr-un fel de sucțiune. Nicole își luă trusa în spate și așteptă momentul prielnic. Apariția biotului nu o surprindea extrem de mult. După cele ce i se arătaseră în viziune, era convinsă că avea să fie salvată într-un fel sau altul.

Biotul centiped era format din cincisprezece segmente articulate între ele, fiecare cu patru picioare, și

un cap asemănător cu al unei insecte, prevăzut cu o înșiruire bizară de senzori, dintre care doi erau lungi și subțiri, similari unor antene. Se părea că depozitul metalic din celălalt colț al cavității reprezenta piesele sale de schimb. Urmărit de privirea lui Nicole, biotul își schimbă trei picioare, carapacea unuia din segmente și două protuberanțe noduroase, plasate pe laturile capului. Întregul proces se desfășură în mai puțin de cinci minute. Odată operațiunea terminată, biotul începu urcușul afară din groapă.

Nicole sări pe spatele lui în clipa în care trei sferturi din corp erau agățate deja pe perete. Greutatea suplimentară se dovedi prea mare. Biotul își pierdu priza și se prăbuși împreună cu Nicole în cavitate. Câteva secunde mai târziu încercă din nou să escaladeze zidul. De astă dată Nicole așteptă până ce întreaga lungime a centipedului se afla pe perete, sperând că rezistența tuturor segmentelor îi va compensa greutatea. Zadarnic. Biotul și Nicole se prăbușiră grămadă.

Unul din picioarele din față fusese grav avariat, așa încât biotul execută reparațiile necesare înainte de a relua încercarea de escaladare a peretelui pentru a treia oară. Între timp, Nicole scosese din trusa medicală cel mai rezistent material de sutură pe care-l avea. Legă un capăt al firului pus în opt de ultimele trei segmente ale creaturii, iar la celălalt capăt făcu o buclă. După ce-și puse mânușile pentru a-și proteja mâinile și-și confecționează un soi de brâu ca firul să nu o taie, își trecu bucla în jurul taliei.

Ar putea fi un dezastru, realiză Nicole trecând în revistă toate rezultatele posibile ale planului său. Dacă legătura cedează, voi cădea. Și s-ar putea să nu mai fiu așa de norocoasă.

Centipedul porni meticulos ascensiunea. La câțiva pași mici după ce se desfășurase complet pe perete, biotul

simți greutatea lui Nicole. Acum nu se mai prăbuși; se luptă să-și continue drumul. Nicole își menținu trupul perpendicular pe suprafață, ca și cum s-ar fi cățarat pe o stâncă, ținându-se cu ambele mâini de fir.

Se afla la circa patruzeci de centimetri în spatele ultimului segment al biotului. Când capul acestuia atinse marginea gropii, Nicole străbătuse jumătate din distanță. Urcușul continuă încet dar sigur, pe măsură ce, segment după segment, biotul dispărea din vedere. Totuși, câteva minute mai târziu înaintarea se reduse considerabil, oprindu-se cu totul în momentul în care numărul segmentelor rămase pe peretele vertical se reduse la patru. Dacă ar fi întins mâna, Nicole ar fi atins ultimul segment al creaturii. Pe perete se mai găsea cam un metru din lungimea totală a biotului, și cu toate acestea, centipedul părea că se împotmolise. Presiunea exercitată de Nicole asupra articulațiilor posterioare era prea mare.

Scenarii sinistre se succedară în mintea lui Nicole, în vreme ce atârna la mai bine de șase metri de fundul cavității. *Bună treabă*, reflectă sarcastic trăgând cu putere de fir și punându-și picioarele pe perete. *Există trei variante posibile, niciuna din ele grozavă. Firul să se rupă. Biotul să cadă înăuntru. Sau eu să rămân suspendată aici pentru totdeauna.*

Nicole luă în considerare alternativele. Singurul plan cu o probabilitate rezonabilă de succes – deși rămânea extrem de periculos – la care se putea gândi era să urce pe firul de sutură până la ultimul segment și apoi, folosind cumva trupul sau picioarele centipedului, să-și croiască drum până la margine.

Privind sub ea, își aminti prima căzătură. *Cred că am să aștept puțin să văd dacă mașina asta are sau nu de gând să se miște mai departe.* Așa se scurse un minut, apoi altul. Nicole respiră adânc. Apucă bine firul și se ridică în

sus pe zid. Repetă operația folosindu-se de cealaltă mână. Ajunsese chiar sub ultimul segment. Întinse mâna și apucă unul din picioarele biotului, însă de îndată ce încercă să se sprijine de el, piciorul se desprinsese de perete.

Cam atâta cu acest plan, își zise după o clipă de spaimă. Se echilibra iarăși imediat sub centiped, și îl studie cu atenție. Carapacea fiecărui segment era confecționată din plăcuțe suprapuse. Poate dacă aş apuca una din ele... Nicole recapitulă primele două încercări de a călări pe spatele biotului. Forța de sucțiune din picioare a fost cea care a cedat. Acum cea mai mare parte a biotului se află pe nivelul de deasupra. Ar trebui să mă susțină.

Înțelese că odată ajunsă pe spatele creaturii, nu mai avea nicio protecție dacă ar fi căzut. Pentru a-și verifica ideea, se ridică pe fir și apucă una din plăcile carapacei. Problema era dacă placa îi va suporta greutatea. Încercă să-i determine rezistența în timp ce se ținea cu cealaltă mână de firul de sutură. Toate bune până atunci.

Prinse o placă de pe segmentul posterior al centipedului și se trase în sus cu mare precauție, dând apoi drumul firului. Își încolăci picioarele în jurul creaturii și înaintă pe el până ce ajunse la următoarea plăcuță. Picioarele ultimului segment posterior se desprinseseră cu zgomot de pe perete, însă biotul nu făcu altă mișcare.

Repetă operațiunea de încă două ori, trecând de la un segment la altul. Nicole aproape ajunsese sus. Pe parcursul ultimei ascensiuni o scutură un frison de spaimă, în momentul în care biotul alunecă câțiva centimetri înapoi în groapă. Ținându-și respirația, așteaptă până ce biotul se stabilizează, după care continuă să se târască spre primul segment aflat la nivelul solului. Brusc biotul se puse iarăși în mișcare, dar Nicole se rostogoli pur și simplu într-o parte și ateriză pe spate.

— Aleluia! strigă ea.

Stând pe zidul ce înconjura New York-ul și privind apele învolburate ale Oceanului Cilindric, Nicole se întreba de ce nu răspunsese nimeni apelurilor sale de ajutor. Autotestul aparatului de emisie indica că acesta funcționează, și totuși, de trei ori încercase să stabilească legătura cu restul echipajului, fără succes. Nicole cunoștea mijloacele de comunicații aflate la dispoziția astronautilor. Lipsa unui răspuns însemna că pe o rază de șase-opt kilometri nu se găsea niciunul din colegii ei, și că stația releu de la baza Beta nu era operațională. *Dacă ar fi fost, atunci m-ar auzi indiferent de unde, chiar și de pe Newton.*

Nicole se îmbărbătă spunându-și că echipajul se afla fără îndoială la bordul navei, pregătindu-se pentru o altă ieșire, iar stația de comunicații fusese probabil avariata de uragan. Ce o deranja însă era faptul că trecuseră patruzeci și cinci de ore de când marea începuse să se topească și nouăzeci de ore de la căzătura ei în groapă. De ce n-o căuta nimeni?

Ochii ei cercetară cerul în căutarea vreunui elicopter. După cum prevăzuse, atmosfera conținea nori. Topirea Oceanului Cilindric modificase considerabil starea meteorologică a lui Rama. Temperatura crescuse simțitor. Nicole aruncă o privire spre termometru, care-i confirmă supoziția că în prezent erau patru grade peste valoarea de îngheț.

Varianta cea mai probabilă e că se vor întoarce în curând, judecă Nicole. Trebuie să rămân aproape de acest zid, așa încât să fiu observată ușor. Nu pierdu timpul gândindu-se la alte scenarii, mult mai improbabile. Pentru o clipă luă în considerație și posibilitatea ca asupra echipajului să se fi abătut un dezastru, nimeni nefiind disponibil să o caute pe ea. *Dar și în acest caz, trebuie să procedez la fel. Mai devreme sau mai târziu tot vor veni.*

Pentru a-și omorî timpul, luă o mostră din ocean și o

testă. Apa conținea foarte puțin din otrăvurile organice descoperite de prima expediție ramană. *Poate că au proliferat, dispărând apoi cât timp eu mă aflam încă în groapă*, opină Nicole. Oricum, în prezent majoritatea lor practic a dispărut. Își sublinie în gând că la o adică, un bun înotător ar fi putut să traverseze apa fără barcă. Își aminti însă fotografiile bioților rechini și a celorlalți locuitori acvatici raportați de Norton și de echipajul său și își revizui astfel însemnarea.

Câteva ore străbătu zidul în lung și-n lat. În vreme ce-și mânca liniștită prânzul reprezentat de conținutul pepenelui-mană (gândindu-se totodată la metodele pe care le-ar fi putut întrebuința ca să recupereze și restul pepenelui, în caz că nu avea să fie recuperată în următoarele șaptezeci și două de ore), i se păru că aude un strigăt sosind dinspre oraș. Se gândi imediat la doctorul Takagishi.

Încercă să comunice prin radio. Nimic. Căută iarăși pe cer semnul vreunui elicopter. Încă medita dacă să-și abandoneze ori nu poziția de pe zid, când auzi un al doilea țipăt. De astă dată stabilise mai bine direcția aproximativă. Îndreptându-se spre scări, o porni spre sud în centrul New York-ului.

Nicole nu-și actualizase harta orașului stocată în computer. După ce traversă străzile circulare din apropierea pieței centrale, se opri lângă octaedru și introduse în memorie toate descoperirile, inclusiv hambarul cu gropi și celelalte lucruri pe care și le amintea. O clipă mai târziu, admirând frumusețea bizară a clădirii cu opt laturi, auzi al treilea strigăt. Semăna mai degrabă cu un țipăt strident. Dacă Takagishi era responsabil de el, atunci era capabil să scoată sunete foarte ciudate!

Traversă în fugă piața, încercând să se apropie de sursa țipătului cât încă îl avea proaspăt în minte. Lângă

construcțiile situate pe latura opusă, țipătui se auzi din nou. De data aceasta auzi și un răspuns. Recunoscui vocile. Sunau asemeni celor ale perechii de aviani care o vizitaseră în groapă. Nicole deveni mai precaută. Merse mai departe. Vociferările păreau să vină din zona plaselor considerate de Francesca Sabatini atât de fascinante.

În mai puțin de două minute, Nicole stătea între doi zgârie-nori legați în partea de jos printr-o plasă groasă de ochiuri, înaltă de vreo cincizeci de metri. La douăzeci de metri deasupra solului, un avian cu corpul ca de catifea fusese prins în capcană. Ghearele și aripile i se încurcaseră în plasa lipicioasă. Zărind-o pe Nicole, scoase un strigăt. Însoțitorul său mai mare, ce până atunci se rotise în cercuri deasupra clădirilor, coborî în picaj spre ea.

Nicole se ghemui lângă fațada unuia dintre zgârie-nori. Avianul articulă niște sunete de parcă ar fi certat-o, dar nu o atinse. Celălalt cu trup catifelat spuse ceva, iar după un schimb de replici, uriașa pasăre de linoleum se retrase pe un soi de terasă, la vreo douăzeci de metri depărtare.

După ce se calmă (continuând însă să urmărească cu coada ochilor pasărea uriașă), Nicole se apropie de plasă și o inspectă cu grijă. Nici ea și nici Francesca nu avuseseră timp să o facă atunci când îl căutaseră pe Takagishi, așa că aceasta constituia prima ocazie de a o examina pe îndelete. Plasa era confecționată dintr-un material asemănător cu frânghia, de o oarecare elasticitate și cu o grosime de patru centimetri. Existau acolo mii de intersecții, și în fiecare se găsea un mic nod. Nodurile erau într-adevăr puțin lipicioase, dar nu îndeajuns ca s-o determine pe Nicole să creadă că întreaga plasă era opera unui păianjen, întinsă pentru a captura diferite zburătoare.

În vreme ce studia partea de jos a plasei, avianul liber zbură pe deasupra capului ei și ateriză în apropierea

prietenului prins în cursă. Atent să nu se încâlcească la rândul său în ochiurile plasei, începu să se joace cu corzile folosindu-și ghearele. Le întinse și le răsuci, cu oarecare greutate. Apoi pași cu gingășie spre locul unde zăcea celălalt avian și încercă stângaci să rupă ori să desfacă legăturile în care fusese prins acesta. După ce termină mișcarea, pasărea se dădu înapoi și o fixă pe Nicole.

Ce face oare? se întrebă Nicole. *Sunt sigură că vrea să-mi comunice ceva...* Observând că Nicole rămâne nemișcată, avianul repetă cu sârguință întreaga operațiune. De această dată, Nicole înțelese că ființa extraterestră părea să-i spună că nu își poate elibera prietenul. Nicole zâmbi și-i făcu un semn din mână. Apoi, stând mai departe la baza plasei, legă două dintre corzile adiacente. Când le desfăcu după aceea, ambii aviani își manifestară zgomotos aprobarea. Repetă mișcarea de două ori, arătând întâi spre ea, apoi se creatura cu corp de catifea prinsă deasupra.

Urmă o conversație rapidă în limbajul lor puternic, uneori melodios, și cea mai mare dintre păsări se întoarse pe terasă. Nicole se uită la cealaltă. Se prinsese în trei locuri diferite, iar zbaterile ulterioare nu reușiseră decât să o încurce și mai mult în corzile elastice. Femeia presupuse că avianul se lăsase surprins de uraganul violent și fusese aruncat în plasă noaptea trecută. Firele se deformaseră probabil sub impact, iar când reveniseră la poziția normală, pasărea se văzuse prinsă în capcană.

Nu îi venea greu să se cațäre. Plasa era bine ancorată de ambii zgârie-nori, și cântărea destul de mult ca Nicole să nu se legene. Douăzeci de metri reprezentau însă o înălțime apreciabilă, mai mare decât cea a unei clădiri normale cu șase etaje, astfel că Nicole începuse să-și schimbe părerea când, în sfârșit, ajunsese alături de avianul prizonier.

Gâfâia din cauza efortului. Se apropie încetisor de avian, pentru a se asigura că nu înțelesese greșit comunicarea lor. Creatura străină o urmări fix cu uriașii ei ochi albaștri.

Una din aripi se încurcase foarte aproape de capul păsării. Nicole începu să o elibereze numai după ce-și înfășură câteva corzi în jurul propriilor glezne, protejându-se împotriva unei eventuale căderi. Treaba era anevoioasă. La un moment dat o învălui respirația puternică a creaturii. *Cunosc acest miros*, constată ea. Lui Nicole îi luă o clipă să facă conexiunea cu pepenele-mană din care consumase mai devreme. *Deci mănânci același lucru. Dar de unde vine?* își dori să fi fost în stare să le vorbească acestor ființe stranii și minunate.

Se luptă cu primul nod. Era foarte strâns. Se temea să tragă prea puternic, să nu rănească cumva aripa creaturii. Introduse mâna în trusa medicală și scoase bisturiul.

În aceeași clipă, celălalt avian se năpusti asupra ei, țipând și vociferând, încât o sperie de moarte. Pasărea nu-i permise să continue operația până ce Nicole nu se îndepărtă de prizonier, demonstrând cum funcționează bisturiul pe una din corzile alăturate.

Odată cu utilizarea scalpelui, treaba se termină rapid. Avianul cu trup de catifea se ridică în aer, inundând împrejurimile cu muzicale strigăte de fericire. Însoțitorul i se alătură în această sărbătoare și cele două păsări se jucară, ca niște îndrăgostiți, în aerul de deasupra plasei. Un moment mai târziu dispărură, iar Nicole coborî încet pe sol.

Era mulțumită de ea însăși. Acum era pregătită să se întoarcă pe zid și să aștepte expediția de salvare, pe care o considera iminentă. Se îndreptă spre nord cântând o melodie populară de pe Loira, pe care și-o amintea din

adolescență.

După câteva minute, Nicole avea din nou tovărășie. Mai precis, avea un ghid. Ori de câte ori pornea într-o direcție greșită, avianul de catifea care zbura deasupra făcea un tărăboi cumplit: Zgomotul înceta doar când Nicole alegea direcția cea bună. *Mă întreb oare unde mergem?* reflectă ea.

În piață, la un mai mult de patruzeci de metri de octaedru, avianul se abătu brusc asupra unei porțiuni deloc vizibile de pe solul metalic. Bătu din aripi de câteva ori, apoi se roti deasupra locului. Un soi de capac se dădu în lături, iar creatura dispăru sub nivelul pieței. Ieși de două ori la suprafață, scoase niște sunete în direcția lui Nicole, apoi coborî din nou.

Nicole pricepu mesajul. *Cred că sunt invitată în casă să cunosc familia: Să sperăm doar că nu constitui cina.*

41. Un prieten veritabil

Nicole nu știa la ce să se aștepte. Nu era înspăimântată. Se apropie de deschizătură, privind înăuntru. Curiozitatea reprezenta sentimentul dominant. Se îngrijoră pe moment ca nu cumva expediția de salvare să sosească cât timp ea se afla sub pământ, dar se convinge că sosirea echipajului va avea loc mai târziu.

Acoperământul dreptunghiular era lung de zece metri și lat de aproape șase. După ce se încredință că Nicole îl urmează, avianul zbură în gaură și o așteaptă pe a treia terasă. Nicole se ghemui lângă deschizătură și scrută adâncimile. Observă câteva lumini în zonă, însă la distanță clipeau mai multe lămpi. Nu putea să estimeze cu precizie adâncimea la care ajungea coridorul, dar mai mult ca sigur că depășea douăzeci sau treizeci de metri.

Coborârea nu era deloc simplă pentru o specie nezburătoare. Coridorul vertical era de fapt o gaură mare, cu o serie de terase largi plasate lateral. Fiecare avea

exact aceleași dimensiuni, aproximativ cinci metri lungime pe unul lățime, fiind distanțate între ele la doi metri. Nicole trebuia să fie foarte precaută.

Lumina din coridor provenea de la deschizătura din piață și de la câteva lampioane, atârinate pe pereți la fiecare patru trepte. Felinarele erau înfășurate într-un material transparent foarte subțire, cu aspect de hârtie. Fiecare adăpostea o flacără mică, alături de o substanță lichidă pe care Nicole o presupuse a fi combustibilul.

Prietenul ei catifelat o aștepta cu răbdare, mereu cu câte trei terase dedesubt. Nicole avea senzația că în eventualitatea unei căderi, avianul ar fi prins-o din zbor, dar nu dorea să-și verifice ipoteza. Mintea îi lucra cu repeziciune. Concluzionase deja că avianii nu erau bioți. Însemna așadar că avea în față reprezentantul unei specii extraterestre. *Însă ei nu pot fi ramanii*, raționă Nicole. *Nivelul lor de dezvoltare tehnologică e total inconsistent cu această navă.*

Nicole își aminti din lecțiile de istorie de maiiașii săraci și înapoiați, descoperiți de conchistadori în Mexic. Spaniolii consideraseră imposibil ca strămoșii acelor oameni ignoranți să fi construit asemenea centre impresionante de ceremonii. *Să se fi întâmplat același lucru aici?* se întrebă ea. *Să fie acești stranii aviani tot ce a mai rămas din specia care l-a construit pe Rama?*

La douăzeci de metri sub nivelul solului, Nicole auzi ceva ce aducea cu zgomotul unei ape curgătoare. Sunetul se intensifică în momentul în care puse piciorul pe o terasă ce constituia de fapt o extindere a unui tunel orizontal. De cealaltă parte a coridorului vertical se zărea un gang similar, cufundat în întuneric și de asemenea paralel cu suprafața.

Ghidul ei zburător se afla ca de obicei cu trei trepte mai jos. Nicole indică tunelul din spatele ei. Creatura se

apropie de ea și se roti hotărât peste cele două terase situate imediat sub Nicole, dându-i clar a înțelege că trebuia să coboare mai departe.

Nicole însă nu voia să cedeze așa de ușor. Scoase bidonul și se făcu că bea din el. Arătă apoi spre tunelul întunecat din spate. Avianul bătu din aripi, părând să-și cântărească decizia, după care zbură peste capul ei și dispăru în beznă. Patruzeci de secunde mai târziu, Nicole zări în depărtare o lumină, crescând pe măsură ce se apropia de ea. Avianul se întorsese cu o torță într-una din gheare.

Nicole îl urmă cale de vreo cincisprezece metri. Ajunseră într-o cameră situată în stânga tunelului, unde se găsea o cisternă mare cu apă. Apă proaspătă curgea înăuntru dintr-o țeavă înfiptă în perete. Nicole scoase spectrometrul și testă lichidul: era H₂O aproape pură, cu niciun alt element chimic depășind mai mult de o parte la un milion. Grijulie la bunele maniere, Nicole făcu mâinile căuș și bău cu nesaț din apa curgătoare. De necrezut cât de delicioasă putea să fie!

După ce termină de băut, continuă să înainteze în aceeași direcție. Pe avian îl cuprinse însă o frenezie bruscă, zburând înapoi și-ncoace și-ncolo și țipând mereu, până ce Nicole făcu cale îtoarsă la coridorul vertical. Observă că intensitatea luminii scăzuse considerabil. Ridicându-și privirile, constată că deschizătura spre piața din New York era acum acoperită. *Sper că asta nu înseamnă că am rămas aici de-a binelea*, cugetă ea.

După alți douăzeci de metri, se ivi încă o pereche de tuneluri orizontale întunecate, perpendiculare pe coridorul principal. La acest nivel, avianul cu aspect catifelat, nelăsând torța din gheare, o conduse pe Nicole două sute de metri printr-unul din culoarele orizontale. Ajunseră într-o incintă spațioasă, circulară, cu tavanul foarte înalt.

Avianul se folosi de torță pentru a aprinde câteva felinare de perete plasate împrejur, apoi dispăru. Se scurse aproape o oră. Nicole rămase cât de liniștită putea, studiind cu interes încăperea neagră, care îi amintea de o grotă sau o peșteră. Nu se vedeau niciun fel de decorațiuni. În cele din urmă, se concentră asupra modalității de informare a avianilor că era gata de plecare.

Când într-un târziu prietenul ei catifelat se întoarse, îl însoțeau patru asociați. Nicole îi auzi fâlfâind din aripi pe culoar și scoțând sunete intermitente. Companionul avianului ei (Nicole presupuse că era vorba de perechea lui) și alte două creaturi, cu suprafețele de linoleum intrară înăuntru primii. Aterizară și se apropiară cu stângăcie de Nicole, pentru a o examina îndeaproape. După ce se așezară în partea opusă a camerei, înăuntru zbură o altă creatură de catifea, aceasta de culoare cafenie și nu neagră. În gheare ținea un mic pepene. Ovoidul fu așezat înaintea lui Nicole. Avianii rămaseră în expectativă. Nicole tăie dibace cu bisturiul o optime din pepene, îl ridică să ia o înghițitură din lichidul verzui dinăuntru, apoi duse restul gazdelor ei. Aceștia țipară admirativ, apreciind precizia tăieturii în vreme ce-și treceau pepenele-mană unul altuia.

Nicole îi privi mâncând. Împărțiră pepenele fără nicio partiționare prealabilă. Cei doi aviani catifelați se dovediră surprinzător de abili și delicați în folosirea ghearelor, făcând cât mai puțină mizerie pe jos și ne lăsând resturi. Avianii mai mari erau mult mai neîndemânatici; lui Nicole îi amintiră de animalele de pe Pământ. Ca și ea, niciuna dintre păsări nu se atinse de coaja tare a pepenelui.

De îndată ce terminară de mâncat, avianii – care pe durata mesei nu scosese niciun sunet – se strânseră într-un cerc, preț de câteva secunde. Cercul se desfăcu când avianul de catifea maronie îngână ceva ce aducea a cântec. Unul câte unul se apropiară să-i arunce o ultimă privire,

apoi dispărură. Nicole rămase liniștită pe loc întrebându-se ce avea să urmeze. Avianii lăsaseră luminile aprinse în sufragerie (în sala de banchet, sau ce altceva o fi fost ea), în schimb în coridorul adiacent era întuneric bezna. Era limpede că doreau ca ea să stea acolo unde se afla, cel puțin pentru moment. Nicole nu dormise de mult timp și se simțea sătulă. *Ei bine*, își zise ghemuindu-se pe podea după o scurtă dezbatere interioară, *poate că un pui de somn mă va înviora*.

În vis auzi pe cineva strigându-i numele, dar vocea venea de foarte departe. Se văzu nevoită să-și încordeze auzul ca să o distingă. Se trezi cu o tresărire și încercă să-și amintească unde se găsea. Ascultă cu atenție, dar nu auzi nimic. Verificându-și ceasul, își dădu seama că dormise patru ore. *Ar fi cazul să o iau din loc*, socoti Nicole. *În curând se va face întuneric și nu vreau să ratez șansa de a fi recuperată*.

Pătrunse în culoar și aprinse lanterna. În mai puțin de un minut ajunse la coridorul vertical. Se apucă imediat să escaladeze treptele. Chiar sub locul unde se oprise în vederea scurtei excursii la cisterna cu apă, Nicole auzi un sunet ciudat deasupra capului. Se opri pentru a-și trage răsuflarea. Aplecându-se peste gol, îndreptă fasciculul lanternei în sus, în direcția sunetului. Ceva voluminos se mișca înapoi și încolo în zona primului nivel al coridorului vertical.

Nicole urcă precaută pe treapta următoare și se ghemui sub noul fenomen de deasupra. Orice ar fi fost el, acoperea întreaga terasă din fața tunelului la fiecare cinci secunde. Nicole nu avea nicio posibilitate să-l evite. Nu putea urca pe terasă și apoi pe următoarea în mai puțin de cinci secunde.

Se apropie de un capăt al treptei și ascultă intens. După ce lucrul se întoarse și se îndreptă în direcție opusă,

Nicole ridică capul peste margine. Obiectul se deplasa rapid pe roți, iar din spate arăta asemeni unui tanc. Nu reuși să arunce decât o privire rapidă, deoarece jumătatea superioară a mașinii se răsuci cu viteză, pregătindu-se să revină pe același traseu.

Un lucru e sigur, își spuse Nicole așteptând pe terasa de dedesubt. *Tancul acela este un soi de santinelă*. Se întrebă dacă poseda senzori – cu siguranță nu dăduse niciun semn că ar fi auzit-o – dar decise că nu-și putea permite să afle. *Nu prea ar valora mult ca gardian dacă nu ar fi în stare să observe un intrus*.

Nicole coborî în liniște treptele până la nivelul sufrageriei.

Era cumplit de dezamăgită și furioasă pe ea însăși că intrase în bârlogul avianilor. Încă nu-i venea să creadă că avianii ar putea-o reține prizonieră. La urma urmei, nu o invitase creatura înăuntru după ce Nicole îi salvase viața?

O nedumerea și tancul-santinelă. Existența lui era deconcertantă, și în totală discrepanță cu nivelul de dezvoltare tehnologică al oricăror alte lucruri din bârlog. Ce scop avea? De unde apăruse? *Din ce în ce mai straniu*, reflectă Nicole.

Revenită pe cel de-al doilea nivel subteran, se uită în jur să vadă dacă mai exista o altă cale de a ieși din adăpost. De cealaltă parte a coridorului se afla un șir identic de terase. Dacă ar fi reușit să sară, atunci poate...

Înainte de a lua serios în considerație un astfel de plan, trebuia să știe dacă primul nivel nu era păzit tot de o santinelă. Nu-și putea da seama din locul unde se afla, așa că învinovățindu-se pentru prostie, urcă din nou treptele de deasupra. Privind vizavi, constată că avea noroc. Terasa din fața tunelului opus era pustie.

Când ajunsese iarăși la nivelul doi, Nicole era deja obosită de atâta cățărăt. Privi tunelul deschis în partea

cealaltă a coridorului vertical și luminile ce se zăreau în abisul de sub ea. Dacă nu reușea saltul, ar fi murit aproape sigur. Nicole era o bună judecătoare a distanțelor și aprecie că între cele două terase se întindea un gol de circa patru metri. *Patru metri*, murmură în bărbie, *cel mult patru și jumătate. Lăsând loc pentru o marjă de siguranță, trebuie să sar cinci metri, în costum și cu rucsacul în spate.*

Își aminti o după-amiază de duminică, cu patru ani în urmă la Beauvois, când Genevieve avea zece ani și priveau împreună la televizor Olimpiada din 2196.

— Mai poți să sari, Maman? întrebese fetița, nereușind încă să-și închipuie mama ca pe o campioană olimpică.

Pierre reușise s-o convingă să o ducă pe Genevieve pe terenul de atletism situat lângă gimnaziul din Luynes. Uitase cum să-și dozeze triplul salt, dar după treizeci de minute de încălzire și antrenament, Nicole reușise o săritură simplă de șase metri și jumătate în lungime. Genevieve nu se arătase foarte impresionată.

— Mamă, spusese ea în timp ce traversau pe bicicletă câmpurile înverzite spre casă, sora mai mare a lui Danielle poate sări aproape la fel de mult, și ea nu-i decât studentă.

Amintirea lui Genevieve stârni o tristețe profundă în sufletul lui Nicole. Tânjea după glasul ei, voia să-i pieptene părul, sau să meargă împreună cu barca pe micul lor heleșteu de lângă Bresme. *Nu prețuim niciodată cum se cuvine timpul pe care-l avem, decât atunci când este prea târziu.*

Nicole coborî în tunelul unde o lăsaseră avianii. Nu va încerca să sară. Era prea periculos. Dacă aluneca...

— Nicole des Jardins, unde naiba ești?

Nicole înmărmuri auzind chemarea, foarte slabă și venind de undeva de la mare distanță. Își imaginase oare?

— Nicole, auzi din nou. Era vocea lui Richard Wakefield, fără nicio putință de îndoială. Alergă înapoi în coridorul vertical și vru să strige. *Ba nu*, se răzgândi Nicole. *Asta i-ar trezi. Nu-mi trebuie mai mult de cinci minute. Pot să sar...*

Suvoiul de adrenalină îi inunda întreg trupul. Își măsură pașii și sări peste abis fără dificultate. Treptele le urcă cu o viteză incredibilă. Aproape de vârf, auzi iarăși chemarea lui Wakefield.

— Sunt aici, Richard. Dedesubt, strigă ea. Sub piață.

Se întinse spre capac și încercă să-l miște. Nu voia să se clinească din loc.

— Porcăria dracului, țipă ea în timp ce un Richard uluit se învârtea în apropiere.

— Richard, vino aici. Unde îmi auzi vocea. Bate în pământ.

Richard începu să lovească în capac. Strigau unul către celălalt. Zgomotul era asurzitor. De departe de jos, Nicole auzi fâlfâit de aripi. Ridicându-se în coridor, avianii începură să ție și să vocifereze.

— Ajutați-mă, strigă la ei Nicole. Arată cu degetul spre capac. Prietenul meu se găsește sus.

Richard continua să izbească. Doar cei doi aviani care o descoperiseră pe Nicole în groapa din hambar se apropiară de ea. Se rotiră în jur, bătând din aripi și țipând către ceilalți cinci, aflați cu un nivel mai jos. Din câte se părea, creaturile se certau, deoarece avianul negru de catifea își întinse de două ori gâtul spre cei de jos, scoțând niște sunete cumplite.

Capacul se deschise brusc. Richard abia reuși să-și recapete echilibrul ca să nu se prăbușească în gol. Când privi în jos, o văzu pe Nicole și pe cele două păsări gigantice, dintre care una se repezi drept la el, în vreme ce Nicole se cățara afară.

— Dumnezeu! exclamă el, nedezipindu-și ochii de la zborul avianului.

Nicole era copleșită de bucurie. Se aruncă în brațele lui Wakefield.

— Richard, ah Richard, sunt atât de fericită să te văd. El rânji și îi întoarse îmbrățișarea.

— Dacă aș fi știut că te vei simți așa, aș fi venit mult mai repede.

42. Doi exploratori

— Fă-mă să înțeleg bine. Îmi spui că ești *singur*? Și că nu avem nicio modalitate să traversăm Oceanul Cilindric?

Richard încuviință din cap. Era prea mult pentru Nicole. Cu cinci minute mai devreme exulta de bucurie. Coșmarul luase în cele din urmă sfârșit. Își imaginase întoarcerea pe Pământ, întâlnirea cu tatăl și fiica ei. Iar acum el îi spunea...

Se îndepărtă repede și-și rezemă capul de una din clădirile din jurul pieței. Lacrimile i se scurgeau pe obraji, în timp ce dădea frâu liber dezamăgirii. Richard o urmări de la distanță.

— Îmi pare rău, rosti el.

— Nu e vina ta, replică Nicole după ce își regăsi cumpătul. Numai că nu mi-a trecut prin minte că aș putea să întâlnesc un membru al echipajului, și tot să nu fiu salvată... Se întrerupse. Nu era corect din partea ei să-l facă pe Richard să sufere. Veni lângă el și se forță să suradă. De obicei nu sunt atât de emotivă. Și în plus ți-am întrerupt istorisirea. Făcu o pauză pentru a-și șterge ochii. Îmi povesteai despre rechinii bioți care urmăreau barca cu motor. I-ai observat abia la jumătatea apei?

— Mai mult sau mai puțin, replică Richard. Dezamăgirea ei îl domolise. Râse nervos. Ți aduci aminte, la una din simulările noastre am fost criticați că nu am

lansat la început în apă o barcă cu pilot automat, doar pentru a ne încredința că nu deranjăm cumva „echilibrul ecologic”. Mă rog, la momentul respectiv am considerat sugestia ridicolă. Acum nu mai sunt la fel de sigur. Rechinilor bioți nu le-a prea păsat de vasele echipajului Newton, dar barca mea cu motor i-a supărat cu certitudine.

Richard și Nicole se așezară împreună pe una din cutiile metalice cenușii împrăștiate în piață.

— Am reușit să-i evit o dată, dar am avut mare noroc, reluă Richard. Când n-am mai avut altă variantă, am sărit pur și simplu peste bord și am înotat. Din fericire, barca o urmăreau și nu pe mine. N-am mai văzut niciunul până ce am ajuns la doar o sută de metri de țarm.

— De cât timp ești tu în Rama? întrebă Nicole.

— De vreo șaptesprezece ore. Am plecat de pe Newton la două ore după răsărit. Am pierdut al dracului de mult timp încercând să repar stația releu de la baza Beta. A fost însă imposibil.

Nicole îi pipăi combinezonul de zbor.

— În afară de păr, nici nu s-ar zice că ai fost ud.

Richard râse.

— Ah, unul din miracolele țesăturilor moderne. Ai crede că s-a uscat aproape imediat după ce-am schimbat unitățile termice? Și mie îmi venea greu să-mi închipui că tocmai înotasem douăzeci de minute în apa rece. Se uită la ea. Nicole se relaxa încetul cu încetul. Sunt totuși surprins, Cosmonaut des Jardins, cum de nu mi-ai pus încă cea mai importantă întrebare. Cum de am știut unde te afli?

Nicole își scosese scannerul și citea valorile biometrice ale lui Richard. Totul se găsea în limitele normale, în pofida cumplitei curse de înot. Nu înțelese imediat întrebarea.

— Știai unde sunt? zise ea în cele din urmă, ridicând

dintr-o sprânceană. Credeam că pur și simplu hoinăreai...

— Haide, doamnă. New York-ul e mic, dar nu *atât* de mic. Zidurile astea înconjoară douăzeci și cinci de kilometri pătrați. Iar pe legăturile radio nu te poți baza deloc. Rânji vesel. Să vedem, dacă m-aș fi oprit pe fiecare metru pătrat să-ți strig numele, ar fi trebuit să te chem de douăzeci și cinci de milioane de ori. Acordând pentru fiecare chemare zece secunde – timpul necesar cât să aștept un răspuns și să mă deplasez în următorul careu – ar însemna șase chemări pe minut. Așadar asta mi-ar fi luat patru milioane de minute, ceea ce este cu puțin peste șaizeci de mii de ore, sau două mii cinci sute de zile terestre...

— Bine, bine, îl întrerupse Nicole, râzând în cele din urmă. Spune-mi cum ai știut unde sunt.

Richard se ridică:

— Îmi dai voie? rosti el dramatic, întinzând degetele spre buzunarul de la piept al costumului ei de zbor.

— Bănuiesc că da, răspunse ea, deși nu-mi imaginez...

Richard îi băgă mâna în buzunar și-l scoase afară pe Prințul Hal.

— El m-a condus la tine. Ești un băiat bun, prințul meu, deși pentru o vreme am crezut că m-ai dezamăgit.

Nicole nu pricepea câtuși de puțin ce spunea Richard.

— Prințul Hal și Falstaff sunt prevăzuți cu balize perechi de semnalizare, explică bărbatul. Emit cincisprezece impulsuri puternice pe secundă. Cu Falstaff amplasat în cortul meu din tabăra Beta și cu un emițător echivalent în punctul Alfa, ți-am determinat poziția prin triangulație. Așadar știam cu precizie unde te afli – cel puțin în raport cu coordonatele x-y. Algoritmul meu simplu de urmărire nu fusese proiectat pentru excursii în **z**.

— Deci așa ar denumi un inginer vizita mea în bârlogul avianilor? întrebă Nicole cu un alt zâmbet pe buze. O excursie în **z**?

— Este unul din modurile de a o descrie.

Nicole clătină din cap.

— Nu știu ce să cred despre tine, Wakefield. Dacă cunoșteai într-adevăr unde mă aflu în tot acest răstimp, de ce naiba ai așteptat atâta...

— Pentru că te-am pierdut, sau am crezut că așa s-a întâmplat, înainte de a te descoperi... după ce m-am întors să-l recuperez pe Falstaff.

— M-am prostit eu de tot în ultima săptămână, ori explicația aceasta abracadabrantă este puțin cam confuză?

Fu rândul lui Richard să râdă.

— Poate că ar trebui să pun mai multă ordine în prezentarea mea. Făcu o pauză. În iunie trecut, am fost extrem de iritat când grupul de ingineri de navigație a decis să nu se folosească balizele ca locatoare personale de rezervă. Am argumentat, fără succes din păcate, că ar putea apare situații de urgență sau împrejurări neprevăzute, în care raportul semnal-zgomot al legăturilor radio obișnuite să se situeze sub nivelul de prag. Așa că mi-am echipat trei dintre roboți, pentru orice eventualitate...

Nicole îl studie pe Richard Wakefield în timp ce acesta vorbea. Uitase cât de amuzant și surprinzător putea să fie. Era convinsă că dacă ar fi pus întrebările corecte, el i-ar fi vorbit pe marginea aceluiași subiect o oră întreagă.

— Apoi Falstaff a pierdut semnalul, spunea el. Nu am fost prezent în clipa aceea, deoarece mă pregăteam să vin cu Hiro Yamanaka să vă iau pe tine și pe Francesca cu elicopterul. Falstaff dispune însă de un mic casetofon și etichetează temporal toate datele. Când tu nu ai mai apărut, am verificat înregistrarea și am descoperit că

semnalul încetase brusc.

A revenit pentru scurt timp câteva minute mai târziu, când discutam prin radio, dar imediat după ultima noastră conversație a dispărut de-a binelea. Comportamentul mi-a sugerat o defecțiune. Am crezut că Prințul Hal s-a defectat. După ce Francesca mi-a spus că ai însoțit-o până în piață, atunci practic m-am convins că Prințul Hal...

Nicole nu asculta decât cu una din urechi, însă când auzi numele Francescăi tresări brusc.

— Oprește-te, îl întrerupsese ridicând mâna. Ce-ai zis că ți-a spus?

— Că ați părăsit hambarul împreună și că te-ai despărțit de ea câteva minute mai târziu, să îl cauți pe Takagishi...

— Asta-i o tâmpenie totală, declară Nicole.

— Adică?

— Este o minciună. O minciună clară și limpede. Am căzut în groapa de care ți-am vorbit câtă vreme Francesca se afla acolo, sau la cel mult un minut după plecarea ei. După aceea nu m-a mai văzut.

Richard reflectă o clipă.

— Așa se explică de ce Falstaff te-a pierdut. Tu ai rămas înăuntru în hambar, iar pereții au bîlbat semnalul. Acum era rîndul său să se mire. Dar de ce ar născoci Francesca o asemenea poveste?

Asta aș vrea să știu și eu, își zise în sinea ei Nicole. Înseamnă că l-a otrăvit intenționat pe Borzov. Altminteri de ce să încerce...

— S-a întîmplat ceva între voi două? o întrebă Richard, întotdeauna am crezut că observ...

— Probabil gelozie, acționând din ambele direcții. Francesca și cu mine ne situăm la ani lumină depărtare.

— Asta poți să o spui din nou, chicoti Richard. Mi-am petrecut cea mai mare parte a anului încercând să-ți

sugerez faptul că te găsesc inteligentă, interesantă și atractivă. Și totuși n-am primit altceva decât un răspuns profesional, politicos și reținut. Francesca, pe de altă parte, își dă seama imediat numai dacă se întâmplă s-o privești într-un anume fel.

— Mai sunt și alte deosebiri, mai de substanță, replică Nicole, deloc supărată că Richard își manifestase în cele din urmă interesul față de ea ca femeie.

Urmă o pauză în conversație. Nicole își consultă ceasul.

— Nu vreau să mai pierdem timpul discutând despre Francesca Sabatini, spuse ea. Peste o oră se va lăsa iarăși întunericul și trebuie să plănuim cum vom scăpa de pe această insulă. Avem de abordat și alte aspecte... logistice să zicem, precum apa, alimentele și alte chestiuni de nementionat și care fac izolarea într-o groapă mică să pară suficient de dezgustătoare.

— Am adus un cort portabil - dacă avem nevoie.

— Minunat, replică Nicole, o să-mi aduc aminte atunci când plouă. Întinse automat mâna spre rucsac pentru a lua pepenele-mană, dar nu scoase pachetul. Apropo, Richard, n-ai adus cumva *mâncare* omenească?

Cortul se dovedi trebuincios când fură gata să se culce. Hotărâră să-l întindă pe o latură a pieței centrale. Nicole se simțea mai în siguranță în apropierea avianilor. Într-un anume sens îi erau prieteni și probabil ar fi ajutat-o la nevoie. În plus, reprezentau și singura lor sursă cunoscută de hrană. Richard și Nicole de-abia aveau apă și alimente pentru încă două zile.

Ea nu obiectase la propunerea lui Richard de a împărți împreună cortul. Galant, el se oferise să doarmă afară „dacă asta te-ar face să te simți mai bine”, însă cortul se dovedea destul de mare pentru doi saci de dormit, în lipsa altui mobilier. Faptul că stăteau întinși la o

distanță de jumătate de metru unul de celălalt, făcea conversația ușor de întreținut. Nicole îi relată amănunțit timpul pe care-l petrecuse singură, omițând doar partea cu sticluta verde și viziunile ulterioare. Era un lucru prea intim pentru a-l împărtăși altcuiva. Pe Richard îl fascina întreaga povestire, și se arăta intrigat mai ales de aviani.

— Vreau să zic, cum naiba de-au ajuns aici? Începu el ridicându-se pe un cot și sprijinindu-și capul de umăr. Din cele ce mi-ai spus, cu excepția tanculuisantinelă – și aici sunt de acord cu tine că el constituie o anomalie – nu sunt mai avansați decât oamenii preistorici. Ce lovitură ar fi să le descoperim secretul.

Nu poți renunța complet la ipoteza că ar fi totuși bioți, continuă el, de-abia reținându-și entuziasmul. Poate că nu sunt impresionanți din punct de vedere biologic, dar lisuse, ca inteligență artificială ar constitui ultimul răcnet în domeniu. Se ridică pe saltea. Gândește-te numai ce semnificație ar avea asta. Trebuie să găsim aceste răspunsuri. Tu ești lingvistă, poate reușești să înveți să le vorbești.

Nicole era amuzată.

— Ți-a trecut oare prin minte, Richard, că întreaga noastră discuție va fi doar academică dacă nimeni nu vine în căutarea noastră?

— De câteva ori. Richard râse și se întinse iarăși pe saltea. Ticălosul de Heilmann m-a tras deoparte chiar înainte să mă întorc în Rama și mi-a spus că „violam toate regulamentele în vigoare” prin acțiunea mea. Mi-a promis că nu vor veni după mine, *indiferent* de circumstanțe.

— Și atunci de ce te-ai întors?

— Nu sunt complet sigur, zise el încet. Știu că voiam să-l iau pe Falstaff și să văd dacă, prin cine știe ce minune, nu mai recepționase alte semnale de la baliza ta. Cred însă că am avut și alte motive. Misiunea se transforma tot mai

mult în politică în loc de știință. Îmi era limpede că birocrății de pe Pământ aveau de gând să abandoneze misiunea, din „rațiuni de securitate”, și că echipajului i se va interzice să revină pe Rama. Știam că discuțiile politice aveau să mai dureze încă o zi sau două. Făcu o pauză. Și doream să mai arunc o privire la cea mai incredibilă priveliște din viața mea.

Nicole rămase tăcută câteva clipe.

— Cu siguranță nu îți era teamă, spuse ea blând, deoarece nici acum nu lași să se vadă vreun semn de frică. Nu te deranjează deloc gândul de a fi lăsat să mori la bordul lui Rama?

— Puțin, răspunse Richard. Dar a muri într-o situație captivantă e mai bine decât să trăiești într-una plictisitoare. Din nou se sprijini în cot. Trei ani am așteptat această misiune. Am considerat încă de la început că am o șansă reală să fiu selectat în echipaj. Cu excepția roboților și a lui Shakespeare, în viața mea nu mai există altceva decât munca. N-am nici familie și nici prieteni la care să mă gândesc...

Vocea i se stinse.

— Și ideea de a mă întoarce înapoi mă sperie la fel de mult ca moartea. Cel puțin Richard Wakefield, cosmonaut pe Newton, are un țel bine definit. Încercă să mai spună ceva, dar se opri. Se lăsă pe spate și închise ochii.

43. Psihologie exobiologică

— Și mai este un motiv ca să nu ne pierdem speranța, pe care am uitat să-l menționez seara trecută, declară vesel Richard de îndată ce ea deschise ochii.

Nicole se trezea întotdeauna foarte greu. Chiar și când era copil. Îi plăcea să-și savureze ultimul vis, înainte de a înfrunta realitatea dură. Acasă, Pierre și Genevieve știau că nu trebuie, să-i vorbească despre nimic important până ce nu-și sorbea cafeaua de dimineață. Clipi spre

Richard, care îndreptase fascicolul lanternei în spațiul dintre ei.

— Acest vehicul se îndreaptă în prezent către Pământ, spuse el. Chiar dacă Newton pleacă, mai devreme sau mai târziu s-ar putea să sosească altcineva aici.

— Cum așa? întrebă Nicole, ridicându-se în capul oaselor.

— În agitația de aseară am uitat complet o chestiune foarte importantă, replică Richard. Manevra - bănuiesc că nu ai simțit-o, zăcând inconștientă pe fundul gropii - a pus Rama pe o traiectorie de coliziune cu Pământul. Asta a făcut evacuarea noastră imperativă.

Richard observă că Nicole îl privea țintă, de parcă el și-ar fi pierdut mințile.

— Nava se găsește în continuare pe o hiperbolă față de soare, continuă el, dar se îndreaptă cu toată viteza spre Pământ. Impactul va avea loc în douăzeci și trei de zile.

— Richard, nu-mi plac glumele atât de devreme dimineața, spuse Nicole tânjind din tot sufletul după o ceașcă de cafea. Dacă-ți consumi energia născocind...

— Nu, nu, o întrerupse el. Sunt foarte serios, crede-mă.

Nicole își scoase termometrul de buzunar și îl verifică.

— Atunci spune-mi, geniul meu ingineresc, de ce temperatura continuă să crească? Dacă ne îndepărtăm de soare, n-ar trebui să scadă?

— Nicole, ești mai deșteaptă decât atât, scutură Richard din cap. Căldura solară de pe exteriorul lui Rama difuzează foarte lent prin înveliș, și abia apoi ajunge în interior. Conductivitatea termică este evident foarte mică. Nu mă aștept ca temperatura să atingă valoarea maximă decât peste cel puțin alte două săptămâni.

Nicole își reamintea destulă termodinamică pentru a-

și da seama că Richard avea dreptate. Dar dimineața era prea timpurie pentru difuzia termică. Nicole se lupta cu ideea că Rama era în prezent ațintit spre Pământ. Îi ceru lui Richard o înghițitură de apă. *Ce se întâmplă aici? De ce se îndreaptă Rama spre planeta noastră?*

Richard îi ghici gândurile.

— Ar fi trebuit să ascuți discuțiile tâmpite despre motivul pentru care Rama și-a modificat traiectoria, cât și despre ce ar putea să întreprindă. Subiectul a fost răsucit pe toate părțile într-o conferință de șapte ore.

Râse cu poftă.

— ASI are un angajat, mi se pare un canadian, specializat în psihologie exobiologică. Poți să crezi așa ceva? Idiotul ăsta chiar a participat la conferință, oferind explicații asupra motivelor ramanilor. Richard scutură cu putere din cap. Toți birocratii sunt la fel. Scot sufletul din oamenii cu adevărat creatori și-i transformă în mânuitori de hârtii.

— Care a fost rezultatul conferinței? întrebă Nicole după o scurtă tăcere.

— Majoritatea celor cu mintea întreagă au considerat că Rama va intra pe o orbită în jurul Pământului, efectuând observații pasive de la distanță. Însă ei au fost în minoritate. După părerea mea, judecata sănătoasă și logica au luat vacanță. Chiar David Brown – care, fie vorba între noi, s-a comportat foarte ciudat după ce ne-am întors pe Newton – a fost de părere că există o mare probabilitate ca Rama să se poarte ostil. Apoi și-a clarificat poziția afirmând că *nu* va fi de fapt un act ostil, dar că așa va fi *perceput* de noi.

Din cauza agitației, Richard se ridicase în picioare.

— Ai mai auzit vreodată asemenea caraghioslăcuri? Iar Brown s-a numărat printre cei mai coerenți vorbitori. Membrilor Consiliului ASI li s-a cerut să aleagă cu ce

scenariu votează. Și crezi că turma aia de plenipotențieri au răspuns simplu, prin „cred în varianta A, coliziune cu mari distrugerii și modificarea climatului”, sau „optez pentru varianta B, orbită terestră cu intenții belicoase”? Pe dracu'! Fiecare a trebuit să țină un discurs. Doctorul ăla ciudat, Alexander, care ți-a pus toate întrebările după briefingul biometric din noiembrie - a pierdut cincisprezece minute explicând cum existența lui Rama dezvăluise o fisură în structura organizatorică a Agenției. De parcă i-ar fi păsat cuiva! Richard se așază din nou îngropându-și fața în mâini. Totul a fost incredibil!

Nicole se trezise acum de-a binelea.

— Judecând după iritarea ta, deduc că n-ai fost de acord cu părerea generală, spuse ea ridicându-se pe saltea.

Richard încuviință din cap.

— Aproape trei sferturi din numerosul grup participant la conferință - toți cosmonauții de pe Newton și cea mai mare parte a oamenilor de știință și a directorilor ASI - au fost convinși că manevra lui Rama va fi dăunătoare într-un fel sau altul pentru Pământ. Aproape toți s-au axat pe aceeași idee. Având în vedere că prima navă ne-a ignorat pare-se total, modificarea traiectoriei lui Rama II, în scopul unui rendez-vous cu Pământul, indică faptul că această navă spațială funcționează pe alte principii. Sunt desigur de acord cu această concluzie, dar nu reușesc să pricep de ce fiecare consideră acțiunea lui Rama ca obligatoriu ostilă. Mie mi se pare la fel de probabil ca extratereștrii să fie împinși de curiozitate, ori chiar de dorința de a fi binefăcătorii noștri într-un anume fel. Inginerul britanic făcu o pauză să-și adune gândurile.

— Francesca spune că sondajele de opinie de pe Terra indică că marea majoritate a oamenilor obișnuiți, aproape nouăzeci la sută după estimările ei, sunt îngroziți

de apropierea lui Rama. Ei cer ca politicienii să ia măsuri.

Richard desfăcu închizătoarea cortului și păși în piața întunecată. Îndreptă în joacă lumina lanternei pe octaedru.

— La o a doua întrunire, optsprezece ore mai târziu, s-a decretat că echipajul de pe Newton nu va mai intra iarăși în Rama. Din punct de vedere tehnic, eu nu am încălcat acest ordin, deoarece am părăsit Newton-ul înainte de comunicatul oficial. Era însă evident că ordinul se află pe drum.

— În vreme ce liderii planetei noastre discută cum vor proceda cu o navă spațială de mărimea unui asteroid, ațintită exact spre ei, tu și cu mine avem de rezolvat o problemă mult mai concretă, declară Nicole apropiindu-se de Richard. Reuși să zâmbească slab. Trebuie să traversăm Oceanul Cilindric. Facem puțină explorare cât stăm de vorbă?

Richard îndreptă fascicolul de lumină spre fundul gropii. Pepenele era ușor de identificat, în schimb nu același lucru se putea spune despre piesele metalice din grămada de jos.

— Deci alea sunt piesele de rezervă ale unui biot centiped?

Nicole aprobă din cap. Îngenuncheaseră unul lângă altul pe marginea cavității.

— Chiar și la lumina zilei, baza gropii rămâne în umbră. Trebuia să mă asigur că nu privesc corpul lui Takagishi.

— Ce mult mi-ar plăcea să văd un centiped reparându-se. Richard se ridică și se apropie de un perete al hambarului. Ciocăni. Iar specialiștii în materiale de construcții ar înnebuni după așa ceva. Undele radio sunt ecranate din ambele părți, iar de afară nu se vede nimic înăuntru. Totuși, peretele devine transparent atunci când ești de partea cealaltă. Se întoarse spre Nicole. Ia

bisturiul. Să vedem dacă reușim să tăiem o bucată.

Nicole încerca să hotărască dacă era necesar ca unul din ei să coboare în groapă pentru a recupera pepenele. N-ar fi trebuit să fie prea dificil, cu condiția ca firul de sutură să reziste. În cele din urmă, scoase bisturiul din trusă și se apropie de Richard.

— Nu sunt sigură dacă ar trebui să facem asta. Nicole ezită înainte de a atinge peretele cu bisturiul. În primul rând, instrumentul s-ar putea deteriora și e posibil să mai avem nevoie de el. În al doilea rând, hmm, să nu fie considerat cumva un act de vandalism.

— Vandalism? Întrebă el retoric, aruncându-i o privire curioasă. Ce idee homocentrică! Ridică din umeri și se îndreaptă spre capătul construcției. N-are importanță, probabil că ai dreptate în ce privește bisturiul.

Richard introdusese o serie de date în computer și studia micul monitor în clipa când Nicole se opri alături de el.

— Tu și Francesca stăteți pe undeva pe aici, corect? Nicole răspunse afirmativ. Apoi te-ai întors în hambar să te uiți într-una din gropi?

— Am mai discutat problema o dată, de ce mă întrebi din nou? replică Nicole.

— Cred că Francesca te-a văzut căzând și intenționat ne-a indus în eroare spunându-ne că ai plecat în căutarea profesorului nostru japonez. Nu dorea să te găsească cineva.

Nicole îl privi țintă pe Richard.

— Sunt de acord, răspunse ea încet. Dar de ce crezi *tu* că așa s-au petrecut lucrurile?

— E singura explicație care stă-n picioare. Am avut o întâlnire bizară cu ea, chiar înainte să revin aici. A intrat la mine în cameră sub pretextul unui interviu, chipurile să explic de ce voiam să mă întorc pe Rama. Când l-am

menționat pe Falstaff și baliza ta de navigație, a oprit camera video. A devenit brusc animată, interesându-se de o mulțime de detalii tehnice. Înainte de a pleca, mi-a declarat că e convinsă că niciunul dintre noi n-ar fi trebuit să pună piciorul în Rama. Mai mai să cred că mă va implora să nu mă întorc.

Înțeleg că nu voia să descopăr că te-a abandonat în groapă, reluă Richard după o scurtă pauză. Ceea ce nu pot să înțeleg e de ce te-a lăsat acolo de la bun început.

— Îți amintești noaptea când mi-ai explicat de ce nu au funcționat sistemele de protecție ale lui ROșur? Întrebă Nicole după o clipă de gândire. Tot atunci v-am întrebat pe tine și pe János dacă l-ați văzut cumva pe generalul Borzov...

Întorcându-se spre piața centrală și cortul amplasat acolo, Nicole petrecu cincisprezece minute explicându-i lui Richard întreaga sa ipoteză despre conspirație. Îi vorbi de contractul mass-media, de medicamentele pe care Francesca le administrase atât lui David Brown cât și lui Reggie Wilson, și despre raporturile sale proprii cu principalii protagoniști. Nu-i pomeni nimic de cubul primit de la Henry. Richard fu de acord că probele erau covârșitoare.

— Deci crezi că te-a părăsit ca să nu fie demascată?

Nicole încuviință din cap, iar Richard fluieră.

— Acum totul se potrivește. Mi-a fost clar că Francesca conducea spectacolul când ne-am întors pe Newton. Atât Brown cât și Heilmann primeau ordine de la ea. Își trecu un braț în jurul umerilor lui Nicole. N-aș vrea s-o am dușman pe femeia asta. E limpede că n-are niciun fel de scrupule.

44. Un alt bârlog

Richard și Nicole aveau de rezolvat probleme mai importante decât chestiunea Francescăi. După ce se

întoarseră în piața centrală, descoperică că le dispăruse cortul. Bătăile repetate în acoperișul avianilor rămaseră rară răspuns. Precaritatea situației le deveni limpede amândurora.

Richard era tot mai morocănos și necomunicativ. Se scuză față de Nicole, spunându-i că personalitatea sa îl făcea să se închidă în sine în momentele de nesiguranță. Câteva ceasuri nu se dezlipi din fața computerului, întrerupându-se din lucru doar pentru a-i pune lui Nicole întrebări referitoare la geografia New York-ului.

Nicole se întinsese pe sacul de dormit, cu gândul la traversarea înot a Oceanului Cilindric. Nu era o înotătoare excepțională. La antrenamente avusese nevoie cam de cincisprezece minute pentru a înota un kilometru, și asta se petrecuse într-o piscină cu apă liniștită. Pentru a traversa oceanul, ar fi trebuit să parcurgă cinci kilometri în ape reci și agitate. Și era posibil să fie însoțită și de creaturi simpatice precum bioții rechini.

Un bărbat vesel și gras de douăzeci de centimetri înălțime îi întrerupse meditația.

— N-ai vrea să bei ceva, frumoasă fetișcană? o întrebă Falstaff. Nicole se rostogoli și-l studie de aproape. Robotul ținea în mână o cană burduhănoasă, cu un lichid din care sorbi cu nesaț, vărsând o parte pe barbă. Se șterse cu mâneca și sughiță zgomotos. Și dacă nu vrei nimica de băut, rosti el cu un puternic accent britanic, băgându-și mâna în pantaloni, atunci poate că bătrănu' Sir John te-ar putea învăța câte ceva în așternut. Fața lui micuță devenise în mod clar pofticioasă. Grosolană, dar foarte caraghioasă.

Nicole râse. La fel și Falstaff.

— Și nu doar că sunt isteț, rosti robotul, dar fac și pe alții să se simtă bine.

— Știi, îi spuse Nicole lui Richard, care urmărea

scena de la câțiva metri, dacă te plictisești vreodată să fii astronaut, ai putea să faci milioane cu jucării pentru copii.

Richard se apropie și-l ridică pe Falstaff. Îi mulțumi lui Nicole pentru compliment.

— Așa cum văd eu lucrurile, avem trei opțiuni, spuse el foarte serios. Să traversăm înot oceanul, să explorăm orașul pentru a vedea dacă putem găsi destul material pentru o barcă, ori să așteptăm aici până vine cineva. Nu sunt prea optimist în privința nici uneia dintre aceste variante.

— Atunci, ce sugerezi?

— Propun un compromis. După ce se luminează, haide să cercetăm zonele cheie ale orașului, în special cele trei piațete, și să vedem dacă nu descoperim ceva care să ne ajute să înjghebăm o barcă. Vom aloca o zi ramană, poate două, acestei explorări. Dacă nu descoperim nimic, traversăm înot. Nu am încredere într-o eventuală echipă de salvare.

— Mi se pare corect. Dar aș vrea să facem altceva întâi. Nu avem multă mâncare, așa că m-aș simți mai liniștită dacă vom scoate din groapă pepenele-mană pentru început. În acest fel, ne punem la adăpost de surprize neplăcute.

Richard fu de acord că asigurarea rezervei de alimente constituia o acțiune prudentă. În schimb, nu-i surâdea ideea utilizării din nou a firului de sutură.

— Ai avut noroc în multe privințe, declară el. Nu numai că firul nu s-a rupt, dar nici n-a alunecat de pe brâul pe care l-ai confecționat. Și cu toate acestea, ți-a tăiat complet mânușile în două locuri și aproape că a trecut și prin materialul brâului.

— Ai altă idee?

— Corzile plasei, răspunse Richard. Ar trebui să fie perfecte, cu condiția să le putem obține. Atunci eu aș

coborî, ferindu-te de...

— Greșit, îl întrerupse Nicole. Îi zâmbi. Cu tot respectul, Richard, nu-i momentul prielnic să faci pe tipul macho. Folosirea plasei este o idee grozavă. Însă ești prea greu. Dacă se întâmplă ceva, nu voi fi niciodată în stare să te trag sus. Îl bătu pe umăr. Și în plus, sper să nu-ți rănesc vanitatea, dar dintre noi doi, probabil eu sunt mai athletică.

Richard simulă mândria rănită.

— Și cum rămâne cu tradiția? Bărbatul trebuie să dea întotdeauna dovadă de rezistență fizică și agilitate. Nu-ți aduci aminte de desenele animate din copilărie?

Nicole râse din toată inima.

— Da, dragul meu, numai că tu nu ești Popeye, iar eu nu-s Olive Oyl.

— Nu-s sigur că am să rezist, rosti el, scuturând capul cu putere. Să descopăr la vârsta de treizeci și patru de ani că nu sunt Popeye... Ce lovitură dată eului meu, continuă el strângând-o ușurel pe Nicole la piept. Ce spui? Mai dormim câteva ore până mâine dimineață?

Niciunul dintre ei nu reuși să adoarmă. Rămaseră cufundați în gânduri, întinși alături în sacurile de dormit așezate în piață. Nicole îl auzi pe Richard foindu-se.

— Și tu ești treaz? șopti ea.

— Mda. Am numărat personajele shakespeariane fără succes. Trecusem deja de o sută.

Nicole se ridică într-un cot și își privi însoțitorul.

— Spune-mi, Richard, de unde vine pasiunea asta pentru Shakespeare? Știu că ai crescut în Stratford, însă îmi vine greu să-mi închipui cum un inginer ca tine, îndrăgostit de computere, calcule și șmecherii electronice, s-a lăsat fascinat de un dramaturg.

— Terapistul meu mi-a zis că e un „impuls de escapism”, replică Richard câteva secunde mai târziu. Întrucât nu-mi plăcea lumea reală, nici oamenii din ea, mi-

am creat eu singur o lume. Doar că nu am construit una de la zero, ci am prelungit minunatul univers deja realizat de un geniu.

Shakespeare a fost Dumnezeuul meu, continuă el după o scurtă pauză. Pe la nouă sau zece ani, obișnuiam să mă opresc în parcul de lângă Avon – cel aflat în apropierea teatrelor, cu statuile lui Hamlet, Falstaff, Lady Macbeth și a Prințului Hal – și petreceam orele după amiezii compunând alte povestiri despre personajele mele favorite. În acest fel amânam cât mai mult întoarcerea acasă. Mi-era groază să fiu în preajma tatălui meu... Nu știam niciodată ce avea de gând să mai facă...

Dar nu vrei să asculți aceste lucruri, se întrerupse singur. Fiecare are amintiri dureroase din copilărie. Să discutăm despre altceva.

— Să discutăm despre ceea ce simțim, replică Nicole, surprinzându-se chiar pe sine însăși. Lucru pe care nu-l fac aproape niciodată, adăugă cu voce slabă.

Richard se răsuci și se uită în direcția ei. Întinse mâna încetișor, iar ea îi prinse degetele într-ale ei.

— Tata lucra la Căile Ferate Britanice. Era un bărbat foarte deștept, însă stângaci în societate; a avut greutăți în a-și găsi o slujbă după ce a terminat universitatea în Sussex. Timpurile erau încă dificile. Economia de-abia începuse să se redrezeze după Marele Haos...

Când mama i-a spus că este însărcinată, responsabilitatea l-a copleșit. Căuta o poziție mai sigură, mai bună. Întotdeauna obținuse rezultate mari la teste, iar guvernul forțase monopolurile din transport, inclusiv sistemul căilor ferate, să angajeze personalul conform punctajelor de la teste. Așa că tatăl meu a ajuns director de trafic la Stratford.

Își ura slujba. Era plicticoasă și monotună, complet nepotrivită pentru un absolvent cu distincție. Mama mi-a

povestit că s-a străduit să obțină și alte posturi când eram foarte mic, însă într-un fel sau altul dădea greș la interviuri. Mai târziu, după ce eu am mai crescut, a încetat până să și încerce. Stătea acasă și se plângea. A început să bea. Și să ne facă zile negre amândurora.

Urmă o tăcere lungă. Richard se lupta din greu cu demonii copilăriei sale. Nicole îl strânse de mână.

— Îmi pare rău, șopti ea.

— Și mie mi-a părut, replică Richard cu glasul ușor voalat. Eram doar un puști cu un incredibil simț de a se minuna și cu dragoste de viață. Veneam acasă entuziasmat de orice lucru nou, povesteam ce se întâmplase la școală, iar tatăl meu se mulțumea să mârâie.

La opt ani, m-am întors de la școală mai devreme și m-am certat cu el. Era ziua lui liberă și băuse, ca de obicei. Mama ieșise după cumpărături. Nu-mi amintesc de la ce a pornit totul, dar știu că i-am spus că nu avea dreptate în privința unui flecușeț. Când a văzut că persistam în a-l contrazice, m-a lovit brusc în nas cu toată forța. M-am izbit de zid, iar din nasul rupt mi-a țâșnit sângele. De atunci și până la paisprezece ani, când am început să simt că eram în stare să mă apăr, n-am mai intrat niciodată în casa aceea până nu mă asiguram mai întâi că mama se afla înăuntru.

Nicole încercă să-și imagineze un adult lovind un copil de opt ani. *Ce fel de ființă umană poate sfărâma nasul propriului fiu?* se întrebă ea.

— Am fost mereu foarte timid, convingându-mă singur că moștenisem stângăcia tatălui meu, spunea Richard. Așa că n-aveam mulți prieteni de vârsta mea, dar tot tânjeam după relații umane. O privi pe Nicole și făcu o pauză, rememorându-și amintirile. Mi-am făcut prieteni din personajele lui Shakespeare. Îi citeam piesele în fiecare după amiază în parc și mă cufundam în lumea sa

închipuită. Chiar învățasem pe de rost scene întregi. Apoi, pe drumul spre casă vorbeam cu Romeo, sau Ariel, sau Jaques.

Lui Nicole nu-i fu greu să vizualizeze restul povestirii lui Richard. *Mi te închipui ca adolescent. Singuratic, stângaci, reținut din punct de vedere emoțional. Obsesia ta pentru Shakespeare ți-a oferit o evadare din fața durerii. Teatrele se găseau în apropierea casei tale. Ți-ai văzut prietenii luând viață pe scenă.*

Pradă unui impuls brusc, Nicole se aplecă și-l sărută ușor pe obraz.

— Mulțumesc pentru că mi-ai povestit, zise ea.

De îndată ce se luminează, se îndreptară spre plasa întinsă între zgârie-nori. Nicole fu surprinsă să descopere că tăieturile practicate pentru a elibera avianul erau acum reparate. Plasa arăta ca nouă.

— Un biot de întreținere a trecut evident pe aici, comentă Richard, fără a se mai lăsa impresionat de minunățiile la care era martor.

Tăiară câteva bucăți lungi de coardă și porniră spre hambar. Pe drum, Richard testă elasticitatea materialului, descoperind că se întindea cu aproximativ cincisprezece la sută, după care revenea la dimensiunea inițială, deși uneori fenomenul se producea lent. Intervalul varia semnificativ, depinzând de durata de timp a aplicării forței de întindere. Richard începuse să examineze structura internă a corzii când ajunseră la hambar.

Nicole nu pierdu nicio clipă. Legă un capăt al frânghiei de un obiect aflat în imediata vecinătate a hambarului și-și dădu drumul încet de-a lungul peretelui. Sarcina lui Richard era să vegheze să nu se întâmple ceva neprevăzut, fiind de asemenea pregătit în caz de urgență. Ajunsă pe fundul cavității, Nicole fu scuturată de un fior amintindu-și cât de neajutorată se simțise în același loc cu

câteva zile mai devreme. Revenindu-și însă repede, introduse un soi de mâner, confecționat cu ajutorul câtorva ustensile din trusa medicală, în interiorul pepenelui, legându-l apoi de rucsacul din spate. Urcușul decurse fără niciun fel de probleme

— Rezolvat, zâmbi ea întinzându-i lui Richard pepelele-mană. Continuăm cu planul A?

— 'nțeles, spuse el. Acum știm de unde vor veni următoarele noastre zece mese.

— Nouă, îl corectă Nicole cu un hohot de râs. Am reevaluat estimarea după ce te-am văzut mâncând de câteva ori.

Porniră rapid din hambar spre piața vestică. Traversară în zigzag zona deschisă, cercetând cu atenție aleile înguste din împrejurimi, dar nu descoperiră nimic care să-i ajute la construirea unei bărci. Richard se întâlni totuși cu un centiped biot; pe la jumătatea operațiunii lor de căutare, unul pătrunsese în piață și se deplasase în diagonală. Richard făcuse tot posibilul pentru a-l determina să se oprească, inclusiv să i se așeze înaintea sau să-l ciocănească în cap. Nu avusese succes. Nicole râdea în momentul în care Richard se întoarse lângă ea, puțin frustrat.

— Centipedul ăla e absolut inutil, se plânse el. La ce dracu' folosește? Nu transportă nimic. N-are niciun fel de senzori. Pur și simplu se plimbă voios pe aiurea.

— Tehnologia unei specii extraterestre avansate nu poate fi discernută de magie, îi aminti ea unul din citatele sale preferate.

— Dar blestematul acela de centiped n-are nimic magic în el, replică Richard oarecum supărat de veselia ei. E chiar tâmpit de-a binelea!

— Și ce-ai fi făcut dacă se oprea? se interesă Nicole.

— Cum, l-aș fi examinat, bineînțeles, ce altceva să

fac?

— Cred că-i mai bine să ne concentrăm eforturile în alte direcții, replică Nicole. Nu-mi imaginez cum ne-ar ajuta un centiped biot să plecăm de pe insulă.

— Mă rog, declară Richard un pic prea brusc, îmi pare evident că am abordat complet greșit problema. Nu vom găsi nimic folositor la suprafață. Bioții o curăță probabil regulat. Ar trebui să căutăm o altă intrare în subteran, ceva asemănător cu bârlogul avianilor. Radarul multispectral ne va identifica locurile unde terenul nu este solid.

Le luă mult timp ca să descopere a doua deschizătură, deși ea nu se afla la mai mult de două sute de metri de centrul pieței. Richard și Nicole se dovediseră din cale-afară de restrictivi în primele cercetări. După o oră totuși, ajunseră la concluzia că terenul de sub piață era peste tot solid. Își lărgiră aria cercetărilor, incluzând străzile și aleile alăturate, până la bulevardele concentrice. Într-o fundătură încadrată din trei părți de zgârie-nori descoperiră un alt capac în mijlocul drumului. Nu era deloc camuflat. Avea aceleași dimensiuni ca și cel aflat deasupra avianilor, un dreptunghi cu lungimea de zece metri și lățimea de șase.

45. Nikki

— Crezi că acoperământul avianilor se deschide în același fel? Întrebă Nicole după ce Richard cercetase cu mare grijă împrejurimile, descoperind pe una din clădiri o placă vizibil nelalocul ei. Apăsarea ei dusesese la deschiderea capacului.

— Probabil. Va trebui să ne întoarcem și să verificăm.

— Atunci locurile astea nu sunt foarte sigure, zise Nicole. Amândoi se întoarseră pe alee și îngenuncheară pentru a privi în deschizătură. O rampă largă, abruptă, începea chiar de sub ei și dispărea undeva în întunericul

de dedesubt. Nu se zăreau decât primii zece metri ai cavității.

— Seamănă cu una din acele parcări străvechi, remarcă Richard. Păși pe rampă. Pare chiar să fie ciment.

Nicole îl privi coborând. După ce capul îi ajunsese sub nivelul străzii, bărbatul se întoarse și o întrebă:

— Nu vii? Își aprinsese lanterna și îndreptase fasciculul pe o mică treaptă la câțiva metri dedesubt.

— Richard, cred că ar trebui să discutăm puțin. Nu vreau...

— Aha! exclamă el. De îndată ce piciorul îi atinsese prima treaptă, o serie de lumini se aprinseseră automat, iluminând următoarea porțiune a drumului. Rampa se foarfecă, coborând mai jos, strigă Richard. Arată identic cu cealaltă. Se răsuci din nou și dispăru din raza vizuală a lui Nicole.

— Richard, strigă Nicole oarecum exasperată. Oprește-te un pic! Trebuie să discutăm ce facem mai departe.

Câteva clipe mai târziu, fața surâzătoare a lui Richard apăru la suprafață. Cei doi astronauți analizară opțiunile pe care le aveau. Nicole insistă să rămână afară, în New York, chiar dacă Richard își relua investigațiile. Cel puțin era în stare astfel să garanteze că acoperământul nu se va închide, în vreme ce ea îi vorbea, Richard aștepta pe prima terasă a subteranului, cercetând zona înconjurătoare. Pereții erau din același material descoperit de Nicole în bârlogul avianilor. Benzi luminoase, nu foarte diferite de neoele terestre, se întindeau de-a lungul lor pentru a ilumina calea.

— Dă-te la o parte! strigă Richard la mijlocul propoziției.

Uluită la început, Nicole făcu câțiva pași înapoi.

— Mai departe, îl auzi strigând din nou. Nicole se

opri lângă una din clădirile înconjurătoare.

— E destul de departe? țipă ea, și simultan capacul porni să alunece, acoperind deschizătura. Nicole alergă încercând să-l oprească, dar placa se dovedi prea grea. Richard! mai apucă să strige, în vreme ce groapa dispărea cu totul.

Nicole bătu cu pumnii în capac, reamintindu-și propriile sentimente de frustrare când se trezise prizonieră în adăpostul avianilor. Reveni în fugă la clădirea în peretele căreia se găsea încastrat dispozitivul de deschidere a trapei și-l apăsă repetat. Nu se întâmplă nimic. Se scurse aproape un minut; Nicole se neliniștea tot mai tare. Alergă în stradă își strigă colegul.

— Sunt chiar aici, sub capac, răspuse el făcând-o pe Nicole să răsufle ușurată. Am descoperit o altă placă lângă prima terasă și am apăsat-o. Cred că ea comandă deschiderea și închiderea capacului, însă s-ar putea să fie prevăzută cu un circuit de temporizare. Dă-mi câteva minute. Nu încerca să deschizi trapa. Și nu sta prea aproape.

Nicole se îndepărtă și așteptă. Richard avea dreptate. Câteva minute mai târziu, capacul se deschise iar el ieși dinăuntru, cu un rânjel larg întipărit pe față.

— Vezi, ți-am spus să nu-ți faci griji... Ce-ai zice să luăm prânzul? rosti Richard.

Coborând panta, Nicole auzi sunetul familiar al apei curgătoare, într-o încăpere mică situată la vreo douăzeci de metri de prima treaptă, descoperirea o cisternă identică cu cea din bârlogul avianilor. Își umplură amândoi bidoanele cu o apă proaspătă și delicioasă la gust.

Din cameră nu porneau niciun fel de tunele orizontale, ci doar o altă rampă, conducând în jos încă cinci metri. Fasciculul lanternei lui Richard se plimbă lent pe pereții sălii.

— Uite aici, Nicole, spuse el indicând cu degetul o ușoară variație în materialul de construcție. Se arcuiește până în cealaltă parte.

Ea urmări raza de lumină descriind un arc lung pe perete.

— Se pare că au existat cel puțin două faze distincte de construcție.

— Exact, replică el. Poate că și aici au existat tuneluri orizontale, cel puțin inițial, după care au fost zidite. Niciunul din ei nu mai scoase o vorbă în timp ce continuau coborârea. Rampele erau identice. De câte ori Richard și Nicole păseau pe o terasă nouă, următoarea rampă era automat iluminată.

Se găseau la aproximativ cincizeci de metri de suprafață când tavanul urcă brusc, iar rampa se sfârși într-o cavernă largă. Podeaua circulară avea un diametru de vreo douăzeci și cinci de metri. Patru tuneluri întunecate, înalte de cinci metri și dispuse la distanțe egală, la nouăzeci de grade în jurul pereților circulari, porneau din cavernă.

— Ala bala portocala? întrebă Richard.

— Eu aș alege portocala, replică Nicole îndreptându-se spre unul din tuneluri. La câțiva metri de intrare, luminile din prima porțiune a culoarului se aprinseră.

De astă dată, fu rândul lui Richard să ezite. Privi cu atenție înăuntru și introduse o serie de informații în computer.

— Nu ți se pare că se curbează ușor spre dreapta? Observi, acolo unde se termină zona luminată?

Nicole încuviință. Se uită peste umărul lui Richard pentru a-și da seama ce făcea acesta.

— Întocmesc o hartă, răspunse el la întrebarea ei mută. Thescu avea un fir de ață, Hans și Greta firimituri de pâine. Noi i-am întrecut. Nu-i așa că aceste computere

sunt minunate?

Nicole zâmbi.

— Deci, ce părere ai? Ne așteptăm la un Minotaur, sau la o casă de turtă dulce, cu o vrăjitoare haină înăuntru?

Ar fi bine să avem așa noroc, gândi Nicole. Frica o cuprindea tot mai mult pe măsură ce înaintau în tunel. Își aminti cumplitul moment de teroare trăit în groapa din hambar, în clipa în care văzuse pentru prima dată avianul rotindu-se deasupra, cu ciocul și ghearele îndreptate către ea. Un fior rece îi scaldă întreg trupul. *Iată că sentimentul rău prevestitor mă încearcă iarăși*, își zise ea. Se opri.

— Richard, nu-mi place aici. Să ne întoarcem...

Auziră zgomotul amândoi în același timp. Fără nicio îndoială, venea *din spatele* lor, din vecinătatea cavernei circulare pe care tocmai o părăsiseră. Suna asemeni unor perii tari frecate pe metal.

Richard și Nicole se strânseră unul în celălalt.

— E același sunet auzit de mine în prima noapte petrecută pe Rama, când ne aflam pe zidurile New York-ului, șopti Richard.

În spate, culoarul se arcuia ușor spre stânga. Privind într-acolo, observă că luminile erau stinse până la limita vizibilității lor. Totuși, când auziră sunetul a două oară, câteva lămpi se aprinseră aproape simultan în depărtare, indicând că ceva se găsea aproape de intrarea în tunel.

Nicole țâșni ca o săgeată. Parcurse următorii două sute de metri în treizeci de secunde, în ciuda combinezonului de zbor și a rucsacului. Abia apoi se opri și-l așteptă pe Richard. Niciunul din ei nu mai auzi nimic, iar adâncul culoarului rămase cufundat în beznă.

— Îmi pare rău, rosti Nicole după ce Richard o ajunse din urmă. Am intrat în panică. Cred că stau de prea mult timp în lumea asta minunată și străină.

— Iisuse, replică Richard încruntând din sprâncene. N-am mai văzut pe cineva alergând așa de repede. Încruntarea i se preschimbă în zâmbet. Să nu-ți fie rușine, Nikki; și mie mi-a fost cumplit de frică, explică el. Dar parcă am încremenit.

Nicole continuă să respire adânc și îl privi ținută.

— Cum mi-ai spus? întrebă ea oarecum pusă pe război.

— Nikki, repetă el. Mi s-a părut momentul potrivit să-ți dau un nume special, numai al meu. Nu îți place?

Nicole rămase fără glas zece secunde întregi. Mintea îi rătăcea la milioane de kilometri și cincisprezece ani distanță, într-un apartament de hotel din Los Angeles, în vreme ce trupul ei trăia val după val de plăcere.

— A fost extraordinar, Nikki, minunat, declarase prințul mai târziu. În noaptea aceea, cu cincisprezece ani în urmă, îi ceruse lui Henry să nu-i spună niciodată Nikki, deoarece apelativul semăna prea mult cu numele unei dansatoare durdulii, ori cu al unei târfe.

Richard îi pocnea din degete în fața ochilor.

— Alo, alo. E cineva acasă?

Buzele lui Nicole se relaxară într-un surâs.

— Bineînțeles, Richard, Nikki e perfect - atâta timp cât nu-l folosești mereu.

Continuă să înainteze încet prin tunel.

— Așadar, unde îți fugiseră gândurile? se interesă Richard.

Undeva unde nu-ți pot spune niciodată, gândi Nicole.

Deoarece fiecare dintre noi este suma evenimentelor trăite. Numai cei foarte tineri nu au trecut. Noi ceilalți suntem nevoiți să trăim cu problemele noastre. Își strecură brațul sub cel al lui Richard. Și să avem bunul simț de a ști când trebuie păstrate numai pentru noi.

Tunelul părea fără de sfârșit. Richard și Nicole

aproape se hotărâseră să se întoarcă, când ajunseră la un pasaj situat în dreapta. Fără ezitare, pășiră înăuntru. Luminile se aprinseră numaidecât. În interiorul sălii, pe peretele enorm din stânga se aflau douăzeci și cinci de obiecte plate, dreptunghiulare, dispuse în cinci șiruri a câte cinci. Peretele opus era gol. La câteva secunde după ce pătrunseră înăuntru, cei doi cosmonauți auziră un sunet ascuțit, de înaltă frecvență, venind parcă din tavan. Tresăriră brusc, dar se relaxară observând că sunetul continua, fără ca ei să aibă parte de alte surprize.

Ținându-se de mână, pășiră spre capătul încăperii lungi și înguste. Obiectele de pe pereți erau fotografii, cele mai multe ușor de recunoscut ca fiind luate de undeva din interiorul lui Rama. Marele octoedru de lângă piața centrală apărea în câteva din ele. Restul reprezentau imagini ale zgârie-norilor din New York și vederi de ansamblu, supraangulare, ale interiorului lui Rama.

Trei dintre fotografii îl atraseră ca un magnet pe Richard. Prezentați bărci curbate aerodinamic tăind Oceanul Cilindric în lung și-n lat; într-una din fotografii, un val uriaș era gata să se prăbușească peste un vas mai mare.

— De așa ceva avem nevoie, exclamă el entuziasmat. Dacă descoperim unul dintre vase, necazurile noastre i-au sfârșit.

Țiuitul de deasupra lor continuă cu puține modulații. Un spot de lumină se muta de la o fotografie la alta, ori de câte ori sunetul înceta. Nicole și Richard traseră cu ușurință concluzia că se aflau într-un muzeu; în rest nu puteau fi siguri de nimic. Nicole se așeză, sprijinindu-se de unul din pereți.

— Nu prea sunt în largul meu, zise ea. Mă simt depășită.

Richard se așeză alături.

— Și eu. Iar eu unul abia am sosit în New York. Așa că îmi închipui ce trebuie să simți.

Rămaseră tăcuți o clipă.

— Știi ce mă deranjează cel mai mult? Întrebă Nicole încercând să-și justifice sentimentul de neputință. Cât de puțin îmi înțelegeam propria ignoranță. Înainte de a pleca în expediție, credeam că știu relația dintre cunoștințele mele și cele ale umanității. Însă ceea ce-i copleșitor cu această misiune este cât de mic pare întregul domeniu al cunoștințelor umane, vizavi de ceea ce s-ar putea cunoaște. Gândește-te puțin, suma a tot ceea ce știu sau vor ști ființele omenști, poate nu-i decât un fragment infim al Enciclopediei Galactice...

— *Este* înfricoșător, o întrerupse entuziasmat Richard. Dar și palpitant, în același timp... Uneori, într-o librărie ori o bibliotecă, sunt copleșit de câte lucruri nu cunosc. Atunci mă cuprinde o dorință uriașă să citesc toate acele cărți, una câte una. Imaginează-ți cum ar fi să stai într-o *adevărată* bibliotecă, care cuprinde cunoștințele tuturor speciilor din univers... Numai gândul mă face să amețesc.

Nicole se întoarce spre el și-l plesni peste picior.

— În regulă, Richard, rosti cu o voce glumeață, schimbând subiectul. Acum, după ce ne-am reafirmat incredibila prostie, cu ce continuăm? Cred că am parcurs mai bine de un kilometru în acest tunel. Încotro?

— Propun să mergem în aceeași direcție încă un sfert de oră. Experiența m-a învățat că tunelurile duc totdeauna undeva. Dacă nu descoperim nimic, ne întoarcem.

O ajută pe Nicole să se ridice și o îmbrățișă ușor.

— Perfect, Nikki, spuse făcându-i cu ochiul. Acordă-mi o jumătate de leghe avans.

Nicole încruntă din sprâncene și clătină din cap.

— De două ori e destul pentru o singură zi, spuse ea,

întinzându-i mâna.

46. Acea calitate, numită curaj

Urișa groapă circulară dispărea în întuneric. Doar primii cinci metri ai puțului erau luminați. Din pereți țâșneau țărushi metalici, lungi de aproximativ un metru și separați între ei de aceeași distanță.

— Iată destinația tunelurilor, mormăi pentru sine Richard. Îi venea greu să integreze această gaură cilindrică uriașă, cu pereți plini de țepușe, în arhitectura generală a lui Rama. Îi înconjuraseră perimetrul de două ori. Parcurseseră chiar câteva sute de metri în tunelul adiacent, concluzionând din ușoara lui înclinație spre dreapta că pornea probabil din aceeași cavernă.

— Ei bine, să-i dăm drumul, rosti în cele din urmă Richard, ridicând din umeri. Puse piciorul drept pe unul din țărushi ca să-i testeze rezistența. Metalul nu se îndoi sub greutatea lui. Puse celălalt picior pe un alt țărush, iar cu piciorul drept coborî încă un nivel. Distanța-i aproape perfectă, nu va fi greu să urcăm la loc, zise privind-o pe Nicole.

— Richard Wakefield, vrei să spui că intenționezi să cobori în abisul acela? Și că te aștepti să te urmez?

— Nu aștept nimic de la tine, dar nu văd ce rost are să ne întoarcem, replică bărbatul. Ce alternativă avem? Să mergem înapoi prin tunel la rampe, și să ieșim afară? Pentru ce? Ca să vedem dacă ne caută cineva? Ai văzut fotografiile bărcilor. Poate că se află chiar aici, la fund. Poate există chiar un râu secret care se varsă subteran în Oceanul Cilindric.

— Poate că jos ne așteaptă una din creaturile care scot sunetele acelea bizare, declară Nicole începând să coboare încet, după ce înaintarea lui Richard aprinsese dedesubt un nou set de lumini.

— Las că aflu eu, o liniști Richard. Heiii, voi de jos!

Noi, două ființe de tip umanoid, vrem să coborâm. Flutură din mână și-și pierde pe moment echilibrul.

— Nu te mai da în spectacol, îl apostrofă Nicole apropiindu-se de el. Făcu o pauză să-și tragă răsuflarea și privi în jur. Picioarele i se sprijineau pe doi țărushi, în timp ce cu mâinile se ținea de alți doi. *Trebuie să fiu nebună. Uită-te la locul ăsta. Cu ușurință îți poți imagina o sută de feluri îngrozitoare de a muri.* Richard coborâse încă un nivel. *Și uită-te la el. Să fie complet imun la teamă? Sau pur și simplu nu îi pasă? De fapt, pare chiar să-i placă ce se întâmplă aici.*

Al treilea set de lămpi dezvăluie o plasă pe peretele opus. Era întinsă între țărushi, sub ei, iar de la distanță semăna uimitor de mult cu o replică mai mică a obiectului prins între cei doi zgârie-nori din New York. Richard ocoli cilindrul, grăbit să o examineze.

— Vino încoace, îi strigă lui Nicole. Cred că-i vorba de același material.

Plasa era ancorată de perete cu bolțuri mici. La insistențele lui Richard, Nicole tăie o bucată și i-o înmână. El o întinse, privind-o cum își recăpăta forma inițială. Îi studie structura internă.

— *Este același material.* Își încruntă sprâncenele. Dar la ce naiba folosește?

Nicole rămase lângă el, plimbând alene fasciculul lanternei în adâncimile de sub ei. Era cât pe ce să propună să urce înapoi pentru a căuta un teren mai familiar, când avu impresia că vede reflexia unei podele, situate la vreo douăzeci de metri dedesubt.

— Știi ce? Cât studiezi tu plasa, eu am să cobor încă câțiva metri. S-ar putea să fim aproape de fundul acestui puț bizar. Dacă nu, propun să ieșim de aici.

— În regulă, răspunse distrat Richard. Începuse deja cercetarea fragmentului de coardă, folosindu-se de

microscopul scos din rucsac.

Nicole coborî sprintenă până jos.

— Cred că ai face bine să vii aici, strigă ea. Sunt două tuneluri, unul mare și unul mic. Și o altă gaură în centru...

Richard sosi numaidecât. Începuse să coboare imediat după ce lămpile se aprinseseră pe platforma inferioară. În prezent ședeau pe o terasă lată de trei metri, pe fundul puțului cu țărushi. Terasa forma un inel în jurul unei alte deschizături circulare, din ai cărei pereți ieșeau aceleași șiruri de țărushi. La stânga și la dreapta, tuneluri întunecate se arcuiau în stânca ori metalul ce constituia materialul de bază al uriașei lumi subterane. Tunelul din stânga avea o înălțime de cinci până la șase metri; cel mai mic, din partea opusă, doar o jumătate de metru.

Ieșind din fiecare tunel și întinzându-se pe terasă pe o jumătate din lățimea ei, pe podea erau fixate câte două benzi mici, paralele, dintr-un material necunoscut. Benzile erau foarte apropiate între ele în tunelul mic și mult distanțate în celălalt. Richard se lăsase în genunchi în fața tunelului mare ca să le examineze, când în depărtare auzi un vuiet puternic.

— Ascultă, o atenționează pe Nicole în vreme ce amândoi se retrăgeau instinctiv.

Zgomotul crescuse în intensitate și se preschimba într-un șuierat, ca și cum ceva se mișca cu rapiditate prin aer. Departe în tunelul drept ca zborul unei săgeți se aprinseră lumini. Cei doi se încordară. Nu așteptară mult explicația. Un vehicul asemănător cu un tren subteran pe pernă de aer se năpusti asupra lor, oprindu-se brusc la extremitatea celor două benzi de pe platformă.

Richard și Nicole făcuseră câțiva pași înapoi la apariția vehiculului. Amândoi se găseau periculos de aproape de marginea inelului. Câteva clipe rămaseră

tăcuți, fixând forma aerodinamică suspendată în fața lor. Apoi se priviră între ei și izbucniră în râs.

— Perfect, rosti Nicole cu o voce în care se simțea nervozitatea, am priceput. Am pătruns într-o nouă dimensiune. Aici e cumva mai dificil să descoperi stația de metro... Complet absurd. Coborâm într-un butoi cu țărushi și ne trezim într-o stație de metro... Nu știu ce părere ai tu, dar mie una mi-ajunge. Prefer oricând un pepene-mană și niște aviani normali...

Între timp, Richard se apropiase de mașină. O ușă se deschise lateral, permițându-le să privească interiorul luminat. Nu existau scaune, ci doar o serie de stâlpi cilindrici subțiri, dispuși aparent la întâmplare între cei trei metri care separau podeaua de plafon.

— Nu poate merge prea departe, opină Richard băgându-și capul pe ușă, dar rămânând cu picioarele pe terasa exterioară. N-ai unde să te așezi.

Nicole se apropie la rândul ei.

— Poate că ei nu au bătrâni sau invalizi - și toate magazinele se află lângă locuințe, râse femeia, în vreme ce Richard se apleca și mai mult pentru a distinge clar plafonul și pereții. Să nu-ți vină idei trăsnite. Ar fi curată nebunie să ne urcăm înăuntru. Numai dacă am rămâne fără alimente și asta ar constitui ultima noastră speranță.

— Bănuiesc că ai dreptate, replică Richard. Chipul îi trăda dezamăgirea în clipa când scoase capul din vehiculul subteran. Dar ce uluitoare... Se opri la mijlocul frazei, fixând un punct situat de cealaltă parte a terasei pe care stăteau ei. Acolo, în mijlocul intrării în prezent iluminate a micului tunel, aștepta un vehicul identic, de zece ori însă mai mărunț. Nicole îi urmări privirea.

— Acolo trebuie să fie drumul către Lilliput, declară ea. Uriașii coboară încă un etaj, iar creaturile normale folosesc acest tunel. Totu-i extrem de simplu.

Richard făcu ocolul platformei inelare.

— Excelent, spuse cu voce tare, scoțându-și din spate rucsacul și așezându-i lângă el. Începu să scotocească într-unul din buzunarele mai mari.

— Ce faci?

Inginerul scoase două figurine și i le arătă.

— Excelent, repetă fără a-și ascunde entuziasmul. Îi vom trimite pe Falstaff și pe Prințul Hal. Am nevoie de numai câteva minute ca să le modific programul.

Richard își așezase deja computerul pe treaptă, alături de roboți și se apucase de treabă. Nicole se așeză pe jos, sprijinindu-și spatele de perete, între doi țărushi. Îl privi pe Richard. *E cu adevărat o specie rară*, reflectă cu admirație, rememorând orele petrecute împreună. *Un geniu, asta este evident. Aproape inocent și lipsit de răutate. Și cumva a reușit să-și păstreze curiozitatea de copil.*

Brusc, se simți foarte obosită. Zâmbi în sinea ei în timp ce-l urmărea lucrând pe Richard. Închise o clipă ochii.

— Îmi pare rău că a durat atâta. Îmi tot veneau în minte alte și alte lucruri de introdus în program și a trebuit să restabilesc conexiunile...

Nicole se trezi din somn foarte încet.

— De cât timp suntem aici? întrebă căscând.

— Cam de o oră, răspunse sfios Richard. Dar totul este aranjat. Sunt gata să-i trimit pe băieți la plimbare cu metroul. Nicole privi roată.

— Ambele trenuri se află încă aici, comentă ea.

— Cred că funcționează la fel ca și luminile. Pariez că rămân în stație cât timp vom rămâne pe platformă.

Nicole se ridică și se întinse.

— Iată așadar planul, explică Richard. Am telecomanda în mână. Hal și Sir John dispun de senzori video, audio și în infraroșu, care vor transmite încontinuu.

Putem alege ce canal dorim să monitorizăm pe computere și să trimitem comenzile corespunzătoare.

— Dar vor penetra semnalele pereții? întrebă Nicole, amintindu-și de experiența trăită în hambar.

— Câtă vreme nu vor fi nevoite să străbată un material prea gros. Sistemul e astfel proiectat în privința raportului semnal-zgomot, încât permite o anumită atenuare... În plus, traseul cel mare pare a fi rectangular.

Richard așează grijuliu roboții pe platformă și le comandă să se îndrepte spre vagon. Uși se deschiseră pe ambele părți la apropierea lor.

— Să-i amintiți de mine doamnei Quickly, declamă Falstaff urcând înăuntru. Cam prostuță ea, dar cu o inimă de aur.

Nicole îi aruncă lui Richard o privire întrebătoare.

— N-am șters toate programele anterioare, așa că din când în când vor face comentarii absurde, râse el.

Cei doi roboți rămaseră nemișcați în tren un minut sau două. Richard verifică în grabă senzorii și execută niște calibrări suplimentare pe monitor. În cele din urmă ușile se închiseră, vehiculul așteaptă alte zece secunde, după care dispăru vijelios în tunel.

Richard ordonă lui Falstaff să privească înainte, chiar dacă prin ferestre nu se observa mare lucru. Călătoria dură surprinzător de mult, cu o viteză foarte mare. Richard estimează că trenul parcursese câțiva kilometri înainte de a încetini.

Richard așteaptă puțin înainte de a comanda roboților să coboare. Voia să se asigure că vehiculul nu oprișe într-o stație intermediară. Totuși, nu existau motive de îngrijorare: primul set de imagini transmise de Falstaff și Prințul Hal indicau clar că trenul atinsese capătul liniei.

Cei doi roboți pășiră pe platforma alăturată și transmiseră fotografii suplimentare ale împrejurimilor.

Stația avea arce și coloane, dar în fapt era o încăpere lungă. Richard estimează înălțimea tavanului la circa doi metri. Ordonă lui Falstaff și Prințului Hal să se îndrepte spre un coridor lung, deschis lateral spre stânga și perpendicular pe șinele metroului.

Holul se sfârșea în fața unui alt tunel, acesta din urmă înalt de numai cinci centimetri. În vreme ce roboții examinau podeaua, descoperind două șine minuscule chiar la picioarele lor, un vagon de proporții miniaturale se opri în stație. Cu ușile larg deschise și interiorul bine iluminat, Richard și Nicole reușiră să vadă că era absolut identic cu celelalte două, exceptând dimensiunile.

Astronauții stăteau în genunchi pe platformă, urmărind cu nesaț imaginile de pe micul monitor. Richard îi ordonă lui Falstaff să-l filmeze pe Hal așezat lângă măruntul metrou.

— Vehiculul are mai puțin de doi centimetri înălțime, declară Richard după ce studie imaginea. Cine călătorește cu el? Furnicile?

Nicole clătină din cap fără să scoată o vorbă. Se simțea din nou deconcertată. În acel moment se gândea la prima impresie lăsată de Rama, după ce străbătuse distanța de la ecluză la stația de comunicații din vârful scării Alfa. *Nici chiar în visurile mele cele mai nebunești nu am prevăzut că aş putea să fiu martora atâtor noi mistere*, reflectă amintindu-și cât de mult o copleșise uimitoarea priveliște. *Primii exploratori de-abia dacă au zgâriat suprafața...*

— Richard, rosti întrerupându-și meditația.

Bărbatul comandă roboților să se întoarcă, apoi își ridică privirea de pe monitor.

— Da?

— Cât de gros e învelișul exterior al lui Rama?

— Cred că are patru sute de metri în total, spuse el

cu o expresie oarecum uimită întipărită pe față. Dar asta la unul din capete. Nu putem ști cu precizie grosimea carcasei peste tot. Norton și echipajul său a raportat că adâncimea Oceanului Cilindric variază mult - de la patruzeci de metri în unele locuri, la o sută cincizeci în altele. Aceasta mă face să estimez grosimea învelișului la cel puțin câteva sute de metri.

Richard verifică rapid monitorul. Prințul Hal și Falstaff reveniseră în stația unde coborâseră din metrou. Transmise o comandă de oprire și se răsuci spre Nicole. De ce întrebi? Nu-ți stă în fire să pui întrebări doar de dragul întrebărilor.

— Este evident că aici jos se întinde o întreagă lume neexplorată, replică Nicole. Ți-ar lua o viață întreagă să...

— Nu dispunem de atâta timp, o întrerupse râzând Richard. Cel puțin nu de o viață normală... Însă ca să ne întoarcem la problema grosimii învelișului, adu-ți aminte că toată Emisfera Sudică are un nivel cu patru sute și cincizeci de metri mai ridicat decât cea Nordică. Așadar, dacă nu cumva există iregularități structurale majore - și nu este nicio îndoială că n-am observat așa ceva din exterior - atunci grosimea trebuie să fie substanțial mai mare în sud.

Richard așteptă ca Nicole să mai spună ceva. Văzând-o că rămâne tăcută, se răsuci spre monitor, continuând explorarea alături de roboții săi.

Pentru întrebarea lui Nicole existase un motiv foarte serios. Nu reușea să-și alunge din minte o imagine. Nicole se închipuia ajunsă la capătul unuia dintre lungile tuneluri subterane, deschizând o ușă și pomenindu-se orbită de razele soarelui. *N-ar fi incredibil să-ți trăiești viața în acest labirint de lumini voalate și culoare ca apoi, din întâmplare, să dai peste ceva capabil să îți schimbe complet concepția despre univers?* reflectă ea. *Cum te-ai*

putea întoarce după aceea...

— Ce naiba-i asta? întreba Richard. Nicole își întrerupsese șirul gândurilor și se concentră pe monitor. Prințul Hal și Falstaff intraseră într-o cameră spațioasă la capătul opus al stației subterane, și se opriseră în fața unui conglomerat de plase, cu aspectul general de burete. Imaginea în infraroșu dezvăluia în mijloc o sferă ca un cuib, din care radia căldură. La sugestia lui Nicole, Richard ordonă roboților să înconjoare obiectul și să cerceteze împrejurimile.

Sala era imensă. Se termina mai departe decât reușea să indice rezoluția optică a dispozitivelor celor doi roboți. Tavanul se ridica la circa douăzeci de metri înălțime, iar distanța dintre pereții laterali depășea cincizeci de metri. Câteva obiecte sferice, învelite într-o masă spongioasă, se găseau împrăștiate înăuntru. O plasă întinsă pe aproape întreaga secțiune transversală, dar oprindu-se la vreo cinci metri de podea, atârna în depărtare. La o sută de metri în spatele ei se vedea o alta.

Richard și Nicole se sfătuiră în privința următoarelor mișcări ale roboților. Alte ieșiri nu se mai zăreau, nici în stația subterană, nici în sala cea mare. O imagine panoramică a acesteia nu releva nimic altceva interesant decât sferele înfășurate în burete. Nicole dorea ca roboții să fie chemați înapoi, și să părăsească cu totul locul respectiv. Curiozitatea lui Richard cerea cel puțin o cercetare superficială a uneia din sfere.

Cu oarecare greutate, roboții reușiră să se cațare pe corzi, pentru a se apropia de obiectul sferic de la mijloc. Temperatura ambientă crescuse pe măsură ce urcau. Unul din scopurile materialului spongios era evident acela de a absorbi căldura. Când roboții ajunseră la sferă, senzorii interni avertizară că temperatura exterioară depășise limitele de siguranță admise.

Richard reacționează cu repeziciune. Manevrând încontinuu, ajunge la concluzia că sfera era practic impenetrabilă, alcătuită fiind probabil dintr-un aliaj metalic gros, cu o suprafață foarte dură. Falstaff lovește obiectul de câteva ori cu mâna lui micuță; sunetul se stinse rapid, sugerând că sfera era plină, probabil cu lichid. Roboții coborau deja pe corzi, când sistemele audio captară foșnetul unor perii târâte pe metal.

Richard încercă să le grăbească fuga. Hal reuși să-și mărească pasul, însă Falstaff, ale cărui subsisteme se încălziseră din cale-afară în vecinătatea sferei, fu împiedicat de propriul procesor intern să-și accelereze deplasarea. Sunetul periiilor se auzea tot mai puternic.

Imaginea de pe monitor se împărți în două cadre distincte. Prințul Hal atinse marginea învelișului spongios, sări pe podea și porni spre metrou fără a-și mai aștepta tovarășul. Falstaff continua să coboare greoi corzile din jurul sferei.

— Astă muncă e prea grea pentru unul dedulcit cu băutura, mormăie el, depășind încă un obstacol.

Foșnetul încetă brusc, iar camera video a lui Falstaff înregistrează un obiect lung și subțire, cu dungi negre-aurii. Câteva secunde mai târziu imaginea se întunecă și „Alarma de avarie terminală” a robotului începu să sune. Richard și Nicole obținură un ultim cadru de la Falstaff; prezenta ceva ce ar fi putut să fie un ochi gigantic în prim plan, un amestec gelatinos de negru, tivit cu albăstrui. Apoi toate transmisiile provenind de la robot, inclusiv datele telemetrice de urgență, încetară.

Între timp, Hal intrase în stația subterană. În intervalul scurs înainte ca vagonul să părăsească stația, sunetul de rău augur se auzi din nou. Totuși vehiculul porni, cu robotul înăuntru, începând să accelereze în direcția astronautilor. Richard și Nicole răsuflară ușurați.

Nici două secunde mai târziu, un zgomot puternic de geamuri sparte fu captat de sistemul audio al Prințului Hal. Richard ordonă robotului să se răsucescă spre sursa sunetului, iar camera lui reuși să prindă un tentacul solitar, negru și auriu, mișcându-se prin aer. Tentaculul spărsese fereastra și se deplasa inexorabil către Hal. Atât Richard cât și Nicole înțeleseseră ce se întâmpla în același moment. Creatura se găsea deasupra vagonului! Și venea spre ei!

Nicole escaladă țărșșii cu viteza fulgerului. Richard pierdu câteva secunde prețioase culegând de jos computerul și introducând întreg echipamentul în rucsac. Alarma de avarie a lui Hal o auzi la jumătatea puțului. Richard se răsucii să privească, exact în clipa în care vehiculul ieșea din tunelul de sub el.

Ceea ce văzu, îi îngheță sângele în vine. Pe metrou se afla o creatură mare și neagră, al cărui trup, dacă asta era cu adevărat, se aplatizase pe capotă. Tentacule vărgate se întindeau în toate direcțiile. Patru din ele spărseseră geamul vagonului și apucaseră robotul. Ființa coborî repede de pe vehicul și-și înfășură unul din cele opt tentacule în jurul țărșșilor de la bază. Richard nu așteptă să vadă ce avea să urmeze. Se cățără pe porțiunea rămasă și porni în fugă prin culoarul de sus, pe urmele unei Nicole aflate undeva mult mai departe.

Alergând, Richard realizează că tunelul se curba ușor spre dreapta. Își spuse că deși nu aceasta era tunelul folosit mai devreme, ar fi trebuit totuși să-i scoată la rampa ascendentă. După câteva sute de metri, Richard se opri să asculte zgomotele făcute de un eventual urmăritor. Nu auzi nimic. Apucase să răsuflă de vreo două ori, pregătindu-se să pornească mai departe, când urechile îi fură asurzite de un țipăt îngrozitor venind de undeva din față. Era Nicole. *Oh, drace*, înjură în gând, în vreme ce se repezea în ajutorul ei.

47. Matrice progresive

— Niciodată, dar niciodată în viața mea nu am văzut ceva care să mă îngrozească în asemenea hal, rosti Nicole. Stăteau amândoi rezemați cu spatele de peretele unuia dintre zgârie-norii de pe laturile pieței Vestice. Respirau greu, extenuați după frenetica alergare. Nicole luă o înghițitură lungă de apă și continuă: Începusem să mă relaxez. Te auzeam în spatele meu – și nimic altceva. M-am hotărât să mă opresc în muzeu și să te aștept acolo. Nu-mi trecuse prin minte că ne aflăm în „celălalt” tunel.

Ar fi trebuit să fie evident, întrucât intrarea nu se găsea acolo unde știam. Însă în clipa aceea nu gândeam prea logic... Oricum, am pășit în cameră, luminile s-au aprins și... el stătea acolo, la un mai departe de trei metri. Am crezut că-mi va sare inima din piept...

Richard și-o aminti pe Nicole aruncându-i-se în brațe pe culoar și plângând în hohote.

— Takagishi... Împăiat ca un cerb sau ca un tigru... acolo în dreapta, reușise ea să articuleze printre sughițuri. După ce-și revenise, se îndreptaseră amândoi spre sală. În interior, într-o firdă situată chiar vizavi de intrare, Richard fu șocat să-l vadă pe cosmonautul misiunii Newton, Shigeru Takagishi. Era îmbrăcat în combinezonul de zbor și arăta exact ca atunci când îl văzuse ultima dată în tabăra Beta. Fața îi încremenise într-un zâmbet plăcut, iar brațele îi erau așezate pe lângă corp.

— Ce naiba? exclamase Richard clipind de două ori, curiozitatea biruindu-i groaza la limită. Nicole își feri privirile. Deși îl mai văzuse o dată, acest Takagishi împăiat era încă prea viu pentru ea.

Rămăseseră în sala respectivă doar un minut. Taxidermia extraterestră realizase miracole și în cazul unui avian cu o aripă ruptă, atârnat de tavan alături de Takagishi. Lângă perete, în spatele savantului japonez, se

afla cortul lui Richard și Nicole, dispărut cu o zi mai devreme. Placa hexagonală a stației portabile de pe Newton era așezată pe podea, la picioarele lui Takagishi, nu departe de un model la scară naturală al unui buldozer biot. Alte replici ale biotilor erau împrăștiate înăuntru.

Richard începuse să studieze colecția de bioti când auziră din nou, în depărtare, familiarul foșnet venind din tunelul din spate. Nu mai pierdură nicio clipă. Își întrerupseră zborul prin culoar și în sus pe rampă doar cu o scurtă oprire la cisternă, pentru a-și reface rezerva de apă proaspătă.

— Doctorul Takagishi era un om sensibil și blând, extrem de pasionat de munca sa, îi spunea Nicole lui Richard. Chiar înainte de plecare l-am vizitat în Japonia, unde mi-a declarat că ambiția lui de-o viață fusese să exploreze o a doua navă Rama.

— E într-adevăr mare păcat că a trebuit să moară astfel, replică amar Richard. Probabil că octospiderul ori unul din prietenii acestuia l-au târât aproape imediat aici. Cu siguranță, n-au pierdut timp înainte să-l expună în muzeu.

— Știi, nu cred că ei l-au ucis. Poate că sunt o naivă fără de speranță, dar nu am observat nicio urmă de violență pe... pe statuia lui.

— Doar nu cumva crezi că l-au speriat de moarte? replică sarcastic Richard.

— Ba da. Cei puțin, este posibil.

Următoarele cinci minute le petrecu explicându-i bărbatului starea inimi. lui Takagishi.

— Mă surprinzi, Nicole, declară el după ce-i ascultă dezvăluirea. Te judecasem greșit. Credeam că ești Domnișoara-Numai-Cum-Se-Cade, care joacă întotdeauna după reguli. Nu am considerat niciodată că ai putea să acționezi conform propriilor tale hotărâri. Ca să nu mai

vorbesc că ai putea nutri un puternic simțământ de compasiune.

— În cazul de față nu e clar dacă constituie un avantaj. Dacă aş fi respectat cu strictețe dispozițiile, Takagishi ar fi în viață, alături de familia sa din Kyōto.

— Și ar fi ratat cea mai neobișnuită experiență a vieții sale... Ceea ce mă conduce la o întrebare interesantă, draga mea doctoriță. Ești fără îndoială conștientă, așa cum stăm aici, că șansele de a scăpa nu atârnă foarte greu. S-ar putea să murim tară a mai vedea vreodată un chip omenesc. Cum te simți în această postură? Cum se încadrează propria ta moarte - sau moartea în general - în concepția ta de viață?

Nicole îl privi, surprinsă de întrebare. Încercă fără succes să-i descifreze expresia chipului.

— Nu mi-e frică, dacă la asta te referi, răspunse alegându-și cu grijă cuvintele. Ca medic m-am gândit adeseori la moarte. Și firește, datorită morții mamei mele, am fost nevoită să-mi formez de timpuriu o perspectivă asupra subiectului.

Făcu o pauză.

— Din punctul meu de vedere, știu că aş vrea să trăiesc până ce Genevieve va crește mare - astfel încât să ajung să fiu bunica copiilor ei. Însă să trăiești nu reprezintă lucrul cel mai important. Viața trebuie să aibă o anumită calitate pentru a merita trăită. Și pentru asta nu trebuie să ne ferim a ne asuma niște riscuri... Nu sunt foarte coerentă, nu-i așa?

Richard zâmbi.

— Nu, recunosc el, în schimb îmi place unde bați. Ai menționat cuvântul cheie: calitate... La sinucidere te-ai gândit vreodată? Întrebă brusc.

— Nu, clătină ea hotărât din cap. Niciodată. Întotdeauna există multe lucruri pentru care merită să

trăiești. *Trebuie să existe un motiv pentru întrebarea lui*, reflectă Nicole. Dar tu? roști după o altă pauză. Te-ai gândit să te sinucizi datorită tatălui tău?

— Destul de straniu, nu. Bătăile tatălui meu nu m-au determinat niciodată să-mi pierd dragostea de viață. Aveam o sumedenie de lucruri de învățat. Și mai știam că voi crește și voi pleca de acolo.

Se scurse mult timp până ce Richard relua firul amintirilor.

— Dar a fost o anume perioadă când m-am gândit serios la sinucidere. Durerea și mânia mea erau atât de mari, încât nu credeam că am să le pot îndura.

Rămase tăcut, cufundat în gânduri. Nicole așteptă răbdătoare. În cele din urmă, își strecură brațul sub al său.

— Ei bine, prietene, îmi vei povesti cândva, spuse ea cu voce ușoară. Niciunul dintre noi nu e obișnuit să-și împărtășească secretele cele mai adânci. Poate că în timp vom învăța s-o facem. Voi începe eu prin ați mărturisi de ce cred că nu vom muri și de ce ar trebui să cercetăm în continuare zona din jurul pieței estice.

Nicole nu povestise nimănui, nici chiar tatălui ei, despre „călătoria” din timpul ceremoniei Poro. Înainte să termine de povestit lui Richard, spusese nu numai ce i se întâmplase la vârsta de șapte ani, pe durata acelui ritual de trecere, ci și despre vizita lui Omeh la Roma, profețiile Senoufo legate de „femeia fără însoțitor” ce-și împrăștia progeniturile „printre stele”, și detaliile proprii șale viziuni după ce băuse conținutul sticlei verzi pe fundul cavității din hambar.

Richard rămăsese fără grai. Toate aceste istorisiri erau atât de străine minții sale matematice, încât nu știa nici măcar cum să reacționeze. O privea pe Nicole cu uimire și perplexitate. În cele din urmă, jenat de propria-i tăcere, începu:

— Nu știu ce să spun...

Nicole îi duse degetele la buze.

— Nu-i nevoie să zici nimic. Îți citesc reacția pe față. Putem discuta despre asta mâine, după ce te vei gândi la cele ce ți-am povestit.

Nicole căscă și-și privi ceasul. Își scoase sacul de dormit din rucsac și-l întinse pe jos.

— Sunt istovită. Nimic nu te obosește mai repede decât puțină frică. Ne vedem peste patru ore.

— Cercetăm zona de o oră și jumătate, declară Richard plin de nerăbdare. Uită-te pe hartă. Nu există loc pe o rază de cinci sute de metri pe care să nu-l fi călcat de două ori.

— Atunci procedăm greșit, veni replica lui Nicole. În viziunea mea existau *trei* surse de căldură. Richard își încruntă sprâncenele. Gândește logic, dacă preferi. De ce să existe trei piețe și numai două adăposturi subterane? Tu însuși ai afirmat că ramanii acționează mereu după un plan.

Stăteau în fața unui dodecaedru situat la marginea pieței estice.

— Și încă un lucru, mârâi ca pentru sine Richard, care-i scopul acestor poliedre blestemate? În fiecare sector se găsește câte unul, iar primele trei ca mărime se află în piețe... Stai un pic, rosti deodată, mutându-și privirea de la una din cele douăsprezece fețe ale dodecaedrului spre zgârie-norul de vizavi. Privirea i se roti apoi pe deasupra petei. Să fie oare așa? Nu, e imposibil.

O observă pe Nicole privindul fix.

— Mi-a venit o idee, zise el surescit. S-ar putea să se dovedească complet absurdă, dar... Ți-l amintești pe doctorul Bardolini și matricele sale progresive? Cu delfinii? ... Ce-ar fi dacă ramanii au procedat la fel, lăsând în New York modele geometrice cu diferențe mici și subtile de la

secțiune la secțiune și de la piață la piață?... Știi, ideea nu-i deloc mai trăsnetă decât propriile tale viziuni.

Bărbatul se lăsase deja în genunchi, cercetând febril hărțile New York-ului.

— Îmi dai voie să mă folosesc și de computerul tău? o întrebă pe Nicole câteva minute mai târziu. Ar grăbi lucrurile.

Ore întregi Richard Wakefield rămase lângă calculatoare, vorbind de unul singur și străduindu-se să rezolve ghicitoarea. În timpul pauzei de prânz, la insistențele lui Nicole explică faptul că cea de a treia deschizătură subterană putea fi găsită numai dacă reușea să înțeleagă în profunzime relațiile geometrice dintre poliedre, piețe și toți zgârie-norii situați vizavi de principalele fețe ale poliedrelor din cele nouă sectoare. Cu două ore înainte de lăsarea întinericului, Richard alergă spre un sector alăturat pentru a obține date suplimentare care nu fuseseră încă introduse în hărțile stocate de memoria computerelor.

Nu se opri din calcule nici măcar după ce se întunecă. Nicole dormi în prima parte a nopții de cincisprezece ore. Când se trezi cinci ore mai târziu, Richard încă lucra cu febrilitate. Era atât de absorbit, încât n-o auzi. Femeia se ridică în liniște și îi puse mâinile pe umeri.

— Trebuie să dormi, Richard.

— Sunt aproape gata. Nicole îi observă cearcănele de sub ochi în clipa când el se întoarse. Nu durează mai mult de o oră.

Nicole se întoarse pe saltea. Când Richard o trezi mai târziu, era plin de entuziasm.

— Știi ce? spuse cu un rânj. Sunt trei soluții posibile, fiecare din ele compatibilă cu toate modelele. Se răsuca aproape un minut pe loc, apoi îi ceru rugător. N-am

putea să le verificăm acum? Nu cred că voi reuși să dorm dacă nu mă conving.

Niciuna dintre cele trei soluții ale lui Richard nu se găsea în apropierea pieței. Prima se afla la mai bine de un kilometru distanță, la marginea New York-ului, în partea opusă Emisferei Nordice. Richard și Nicole nu descoperiră nimic acolo. Merseră după aceea încă cincisprezece minute în întuneric, către cel de-al doilea. amplasament posibil, situat în colțul sud-estic al orașului. Capacul se afla exact în punctul indicat de Richard.

— Aleluia! strigă bărbatul, întinzându-și sacul de dormit alături de capac. Hip hip ura pentru matematică!

Ura pentru Omeh, gândi Nicole. Nu-i mai era somn, dar nu dorea câtuși de puțin să exploreze singură în întuneric teritoriul nou descoperit. *Ce vine mai întâi, intuiția sau matematica?* se întrebă în vreme ce ședea întinsă pe saltea. *Folosim modele ca să descoperim adevărul? Sau îl cunoaștem de la început, și abia apoi elaborăm matematica necesară pentru a-l explica?*

Se treziră amândoi pe lumină.

— Zilele se scurtează câte puțin, observă Richard. Însă durata însumată a zilei și a nopții rămâne constantă, de patruzeci și șase de ore, patru minute și paisprezece secunde.

— Cât mai e până la impact? se interesă Nicole împachetându-și sacul de dormit.

— Douăzeci de zile și trei ore. Gata pentru o nouă aventură?

Ea încuviință din cap.

— Bănuiesc că știi și locul unde se găsește plăcuța de acționare a capacului?

— Nu, dar pariez că nu-i greu de aflat, replică Richard plin de încredere. Și după ce-o vom descoperi; deschiderea bârlogului avianilor va fi floare la ureche,

deoarece vom cunoaște întreg modelul.

Zece minute mai târziu, Richard apăsă o placă metalică și cel de-al treilea acoperiș se deschise brusc. Coborârea avu loc pe o scară largă, întreruptă din când în când de terase. Richard o luă de mână pe Nicole. Folosiră fasciculele lanternelor, pentru că de această dată nicio lumină nu se mai aprinse.

Încăperea unde se găsea cisterna de apă era situată în același punct ca în celelalte adăposturi subterane. Nu se auzeau niciun fel de sunete în tunelurile orizontale deschise în cilindrul central, la fiecare din cele două nivele principale.

— Cred că aici nu locuiește nimeni, constată Richard.

— Cel puțin nu încă, completă la rândul ei Nicole.

48. Bun venit, pământeni!

Richard era nedumerit. În prima sală a unuia dintre tunelurile superioare descoperise un set de dispozitive stranii, pe care le descifrase în mai puțin de un ceas. În prezent știa cum să regleze luminile și temperatura în fiecare porțiune specifică a adăpostului subteran. Dar dacă totul se dovedea atât de simplu, și toate subteranele erau construite similar, atunci de ce nu foloseau avianii lămpile care le fuseseră oferite? În vreme ce-și luau micul dejun, Richard o descusu pe Nicole privitor la detaliile bârlogului avian.

— Scapi din vedere chestiuni fundamentale, zise Nicole servindu-se cu o bucată de pepene-mană. Avianii nu sunt atât de importanți. Adevărata întrebare este, unde sunt ramanii? Și de ce au săpat aceste găuri sub New York?

— Poate cu toții sunt ramani, replică Richard. Biotii, avianii, octospiderii - poate că provin cu toții de pe aceeași planetă. La început au constituit o familie fericită. Dar odată cu trecerea anilor și a generațiilor, specii diferite au

evoluat în direcții diferite. Și-au construit adăposturi individuale și...

— Scenariul tău are prea multe lacune, îl întrerupse Nicole. În primul rând, bioții sunt în mod clar mașini. Avianii s-ar putea sau nu să fie. Octospiderii aproape sigur nu-s, deși un nivel de tehnologie capabil să construiască această navă ar fi putut să avanseze în domeniul inteligenței artificiale mai departe decât suntem noi în stare să ne închipuim. Totuși, simțul meu de intuiție îmi spune că lucrurile acelea sunt organice.

— Noi, pământeni, nu vom putea niciodată face distincție între o creatură vie și o mașină versatilă, creată de o specie cu adevărat avansată.

— De acord. Însă nu vom reuși să rezolvăm dilema de unii singuri. Pe lângă asta, mai e o problemă pe care aș vrea să o discut cu tine.

— Anume? întrebă Richard.

— Oare avianii, octospiderii și aceste galerii subterane au existat și pe Rama I? Dacă da, atunci cum de au scăpat atenției echipajului lui Norton? Iar dacă nu, de ce se află ei doar pe această navă și nu și pe prima?

Richard rămase tăcut câteva secunde.

— Înțeleg raționamentul tău, rosti el într-un târziu. Premiza fundamentală a pornit de la ideea că Rama a fost creat cu milioane de ani în urmă de ființe necunoscute, dintr-o altă regiune a galaxiei, total neinteresate de ceea ce ar fi întâlnit pe parcursul călătoriei lor. Dacă ambele vehicule au fost construite aproximativ în același timp, de ce prezintă ele deosebiri așa de izbitoare?

— Încep să cred că prietenul nostru din Kyōto avea dreptate, opină Nicole. Poate că *există* o anumită rațiune pentru toate astea. Sunt convinsă că membrii echipajului Norton au fost minuțioși și preciși în cercetările lor și că diferențele dintre Rama I și Rama II sunt reale. Dacă cele

două nave sunt însă diferite, în fața ni se ridică o problemă mult mai dificilă. *De ce sunt diferite?*

Richard terminase de mâncat și acum se plimba în lung și în lat pe culoarul slab iluminat.

— S-a purtat o discuție pe această temă, chiar înainte de a se decide anularea misiunii. La teleconferință, principala întrebare pusă a fost de ce și-au modificat ramani traiectoria, îndreptându-se spre Pământ? Din moment ce primul Rama nu procedase așa, s-a considerat că Rama II era altfel. Iar cei care participau la convorbire nu știau nimic despre aviani sau octospideri.

— Generalului Borzov i-ar fi plăcut avianii, comentă Nicole după o scurtă tăcere. Considera că zborul e cea mai grozavă plăcere a vieții. Râse. Odată mi-a spus că speranța lui secretă era ca reîncarnarea să existe și ca el să se întoarcă iarăși pe Pământ ca pasăre.

— A fost un om deosebit, recunosc Richard, oprindu-se din mers. Nu cred că i-am apreciat vreodată calitățile, așa cum trebuia.

Nicole puse restul pepenelui în rucsac și se pregăti de plecare. Îi surâse prietenului ei peripatetic.

— Încă o întrebare, Richard?

Bărbatul încuviință în tăcere.

— Crezi că i-am întâlnit pe ramani? Prin asta înțeleg creaturile responsabile de construcția acestui vehicul. Sau pe oricare din descendenții lor?

Richard scutură cu putere din cap.

— În niciun caz. Poate că am întâlnit o parte din creațiile lor. Sau poate specii de pe aceeași planetă. Dar încă nu am făcut cunoștință cu personajele principale.

Descoperiră Camera Albă la extremitatea stângă a unuiia dintre tunelurile orizontale de la cel de-al doilea nivel subteran. Până atunci explorarea fusese aproape plictisitoare. Străbătuseră o mulțime de culoare, uitându-

se în încăperi goale, una după alta. De patru ori găsiseră dispozitive de reglare a luminozității și temperaturii. Până să ajungă în Camera Albă, nu văzuseră nimic demn de interes.

În schimb, amândoi rămaseră uluiți când intrară în sala cu pereții vopsiți într-un alb viu. În afară de culoare, încăperea fascina și prin faptul că, într-unul din colțuri, erau îngrămădite o serie de obiecte, care la o inspecție mai atentă se dovediră a le fi familiare. Erau acolo un pieptene și o perie, un tub gol de ruj, câteva monede, o legătură de chei, și chiar ceva asemănător cu un radiotelefon vechi. Într-o altă grămadă se găseau un inel și un ceas de mână, un tub cu pastă de dinți, o pilă de unghii și o mică tastatură cu litere latine. Richard și Nicole erau năuciți.

— Ei bine, geniule, explică-mi asta dacă poți, rosti femeia indicând cu mâna în jur.

Richard luă tubul cu pastă de dinți, desfăcu capacul și apăsă ușor. Dinăuntru țâșni un material alb. Bărbatul îl atinse cu degetul, apoi îl băgă în gură.

— Pfui, făcu el scuipând pe jos. Dă-mi spectrometrul.

În vreme ce Nicole examina pasta cu sofisticatele sale instrumente medicale, Richard cercetă unul câte unul fiecare din obiecte. În special îl fascină ceasul. Părea să funcționeze la secundă, deși referința rămânea complet necunoscută.

— Ai vizitat vreodată Muzeul Spațiului din Florida? o întreabă pe Nicole.

— Nu, răspunse ea distrată.

— Au o colecție de obiecte personale ale echipajului primei misiuni Rama. Ceasul ăsta arată exact ca cel expus acolo - mi-l aduc bine aminte deoarece am cumpărat unul similar de la standul muzeului.

Nicole se apropie cu o expresie de nedumerire întipărită pe față.

— Chestia asta nu-i pastă de dinți, Richard. Nu știu ce e. Spectrul chimic este uluitor, cu o abundență de molecule supergrele.

Câteva minute amândoi astronauții răscoliră printre lucruri, încercând să găsească sensul ultimei lor descoperiri.

— Un lucru-i sigur, aceste obiecte sunt asociate clar cu specia umană, spuse Richard străduindu-se fără succes să desfacă radiotelefonul. Sunt prea multe ca să fie o simplă coincidență.

— Dar cum de au ajuns aici? Nicole încercă să folosească peria, însă ea era prea moale pentru părul ei. O examinează cu mai multă atenție. De fapt nu este o perie. *Seamănă* cu una la formă și la pipăit, însă nu poate fi folosită.

Se aplecă și ridică pila de unghii.

— Iar asta nu poate fi utilizată pentru unghii omenеști. Richard se apropie să vadă despre ce vorbea Nicole. Încă se lupta cu radiotelefonul. Îl aruncă dezgustat și apucă pila întinsă de Nicole.

— Deci aceste obiecte par să fie omenеști, dar de fapt nu sunt? Întrebă trecând pila peste una din unghii. Unghia rămase neschimbată, iar el îi înapoie pila lui Nicole. Ce se întâmplă aici? rosti cu un glas încărcat de frustrare.

— Îmi aduc aminte de un roman SF pe care l-am citit când eram la universitate, începu Nicole câteva secunde mai târziu. În el, o specie extraterestră studia ființele umane doar prin prisma primelor noastre programe televizate. Și când în cele din urmă ne întâlnesc, ne oferă cutii cu fulgi de porumb, săpunuri și alte lucruri din reclamele noastre comerciale. Ambalajele erau perfect realizate, însă conținutul lipsea ori era complet diferit.

Richard nu o ascultase cu atenție. Se juca cu cheile, cercetând cu privirea colecția de obiecte din încăpere.

— Ce au toate aceste lucruri în comun? se întrebă mai mult pe sine.

Amândoi ajunseră la aceeași concluzie câteva clipe mai târziu.

— Toate au aparținut echipajului lui Norton, exclamară la unison.

— Așadar cele două nave Rama comunică între ele.

— Iar aceste obiecte au fost plasate intenționat aici, pentru a ne informa că vizita noastră pe Rama I a fost observată și înregistrată.

— Păianjenii bioți care au vizitat tabăra lui Norton și celelalte echipamente aferente trebuie să fi fost echipați cu senzori de imagine, zise Richard.

— Și toate astea au fost reproduse după fotografiile transmise de pe Rama I pe Rama II.

După comentariul lui Nicole, rămaseră amândoi tăcuți, fiecare urmându-și propriul șir de gânduri.

— Dar de ce vor ca noi să cunoaștem acest fapt? Cum ar trebui să procedăm în continuare? Richard se ridică în picioare și începu din nou să se plimbe înapoi și-ncolo. Brusc, izbucni în râs. N-ar fi uluitor dacă David Brown ar avea în cele din urmă dreptate? Ca ramanii să nu fie deloc interesați în orice ar găsi, programându-și în schimb navele să se poarte *diferit*? Orice specie ar fi flatată prin modificări ale traiectoriei și prin imitarea unor obiecte simple. Ce ironie incredibilă! Întrucât civilizațiile timpurii sunt probabil în totalitate egocentrice, vizitatorii lui Rama nu s-ar ocupa de altceva decât de înțelegerea unui presupus mesaj...

— Cred că te lași purtat de valuri, îl întrerupse Nicole. Tot ce știm până în prezent e că acestei nave i s-au transmis fotografii de pe Rama I și că reproducerile unor obiecte uzuale ale echipajului lui Norton au fost puse aici, în această cameră, ca noi să le găsim.

— Mă întreb dacă și tastatura este la fel de nefolositoare, se întrebă Richard ridicând-o de jos. Tastă cuvântul „Rama”. Nu se întâmplă nimic. Încercă „Nicole”. Iarăși nimic.

— Nu-ți aduci aminte cum funcționau tipurile vechi? îl întrebă Nicole cu un zâmbet. Aveau un comutator separat de alimentare. Femeia apăsă un buton nemarcat situat în colțul din dreapta sus al tastaturii. O porțiune a peretelui opus lunecă într-o parte, dezvelind un pătrat mare și negru, cu latura de aproximativ un metru.

Mica tastatură era similară cu cele atașate computerelor portabile, în timpul primei misiuni Rama. Avea patru rânduri cu câte douăsprezece caractere, și un comutator suplimentar în colțul din dreapta sus. Cele douăzeci și șase de litere ale alfabetului latin, cele zece cifre arabe și cei patru operatori matematici erau marcați pe patruzeci de taste individuale. Celelalte opt taste conțineau puncte ori figuri geometrice, putând în plus să fie deplasate în pozițiile „sus” și „jos”. Richard și Nicole descoperiră repede că aceste taste speciale reprezentau adevăratele comenzi ale sistemului rămân. Prin încercări repetate, descoperiră de asemenea că rezultatul apăsării unei taste depindea de poziția celorlalte șapte. Astfel, prin acționarea oricărei taste se obțineau 128 de rezultate diferite. Cu totul, claviatura permitea 1024 de comenzi.

Alcătuirea unui dicționar de comenzi se dovedea o operație dificilă. Richard se oferă imediat voluntar. Folosind propriile computere, începu elaborarea unui limbaj care să traducă comenzile speciale ale tastaturii. Scopul inițial era simplu - să fie capabili să utilizezi computerul rămân ca pe unul de al lor. Odată traducerea terminată, orice imput în calculatoarele portabile de pe Newton ar fi avut drept rezultat setul de comenzi de pe tastatura ramană care producea un rezultat identic, pe ecranul negru din perete.

Chiar pentru inteligența și experiența în computere a lui Richard, sarcina se arăta a fi extraordinar de grea. Și nu putea fi explicată cu ușurință. La sugestia bărbatului, Nicole ieși de două ori afară din adăpost pe durata primei zile petrecute în Camera Albă. De fiecare dată făcuse plimbări lungi în jurul New York-ului, ridicându-și din când în când ochii spre cer în căutarea vreunui elicopter. La a doua ieșire, Nicole reveni la hambarul unde căzuse în groapă. Atât de multe lucruri se întâmplaseră de atunci, încât înfricoșătoarea experiență de pe fundul cavității părea deja de domeniul unui trecut îndepărtat.

Adeseori se gândea la Borzov, la Wilson și la Takagishi. Înainte de a părăsi Pământul, cu toții fuseseră conștienți de riscurile inerente misiunii. Fuseseră antrenați să facă față situațiilor de urgență provocate de defecțiuni ale propriilor nave. Însă nimeni nu-și închipuise că se va ajunge cu adevărat la pierderi de vieți omenești. *Dacă Richard și cu mine pierim aici în New York, atunci aproape jumătate din echipaj va fi mort*, remarcă Nicole în sinea ei. *Va reprezenta cel mai mare dezastru suferit de la reluarea misiunilor pilotate.*

Stătea în exteriorul hambarului, în același loc unde ea și Francesca discutaseră ultima dată cu Richard prin comunicator. *De ce ai mințit, Francesca? Credeai cumva că dispariția mea va îndepărta toate suspiciunile?*

În ultima dimineață petrecută la baza Beta, înainte ca ea și ceilalți să plece în căutarea lui Takagishi, Nicole transmisese toate datele din computerul portabil în cel aflat în cabina ei de pe Newton. În acel moment intenționase doar să elibereze spațiu de memorie pe calculatorul portabil. *Însă totul e acolo, dacă un detectiv conștiincios se gândește vreodată să caute. Medicamentele, tensiunea arterială a lui David, chiar și o mențiune criptică la abort. Și desigur, soluția lui Richard*

pentru proasta funcționare a lui ROșur.

Pe parcursul celor două plimbări, Nicole zări câțiva centipezi, și chiar un biot buldozer o singură dată, la limita câmpului vizual. Nu văzu niciun avian și niciun octospider. *Poate că ies doar noaptea*, murmură Nicole, întorcându-se să ia masa împreună cu Richard.

49. Interacțiune

— Mâncarea se apropie de sfârșit, spuse Nicole. Împachetară ceea ce mai rămăsese din pepenele-mană și-l îndesară în rucsacul lui Richard.

— Știu. Am făcut un plan să obții încă un pepene.

— *Eu?* Întrebă femeia. De ce eu?

— Ei bine, în primul rând deoarece-i nevoie de o singură persoană. Tot executând grafică pe computerul rămân, mi-a venit o idee. În al doilea rând, eu unul nu-mi pot permite să pierd timp. Cred că sunt pe cale să sparg sistemul operațional. Există vreo două sute de comenzi pe care nu le pot explica, numai dacă nu cumva ele permit trecerea într-un alt nivel, într-un soi de spațiu cu un grad ierarhic mai înalt.

Richard îi explicase lui Nicole în timpul prânzului că intuisese modalitatea de a folosi computerul rămân ca pe unul terestru. Era capabil să înregistreze și să apeleze informații, să execute calcule matematice, să deseneze grafică și chiar să creeze limbaje noi.

— Dar nu am reușit încă să-i întrebuițez tot potențialul, declarase el. Măine și poimăine trebuie să-i descopăr mai multe din secrete. Intrăm în criză de timp.

Planul său de a face rost de hrană era într-adevăr extrem de simplu. După lunga noapte ramană – în decursul căreia Richard nu dormise mai mult de trei ore – Nicole se îndreptă spre piața centrală, cu intenția de a-l pune în aplicare. Bazându-se pe analiza matricelor progresive, Richard stabilise trei amplasamente posibile pentru

bârlogul avianilor. Avea o asemenea încredere în rezultatul judecății sale, încât nici măcar nu voise să discute ce ar fi trebuit să facă Nicole în eventualitatea că nu găsea placa de deschidere. Richard avu însă dreptate. Nicole descoperi fără dificultate declanșatorul. Deschise capacul și strigă în coridorul vertical. Nu primi niciun răspuns.

Îndreptă fasciculul lanternei spre întunericul de dedesubt. Tancul santinelă se găsea la datorie, patrulând înainte și înapoi în fața tunelului orizontal care se termina în sala cisternei cu apă. Nicole strigă din nou. Dacă se putea, nu dorea să coboare nici până la prima terasă. Chiar dacă Richard îi promisese că îi va veni în ajutor în caz că întârzia, lui Nicole nu-i surâdea deloc să rămână iarăși prizoniera avianilor.

Să fi auzit oare zgomot de voci în depărtare? Așa i se păru. Nicole scoase din buzunar una din monedele descoperite în Camera Albă și o aruncă în puț. Moneda zbură în jos, lovind una din terasele situate în apropierea celui de al doilea nivel principal. De astă dată, vociferările se auziră puternic. Un avian trecu prin raza de lumină a lanternei și zbură peste capul santinelei. Câteva secunde mai târziu, capacul începu să se închidă și Nicole fu nevoită să se dea deoparte.

Discutase această posibilitate cu Richard. Așteptă câteva minute, apoi apăsă din nou plăcuța. Când strigă a doua oară spre coridorul vertical, răspunsul veni imediat. Prietenul ei, avianul cu trup negru catifelat, zbură până la cinci metri de suprafață și îi aruncă o serie de țipete. Lui Nicole îi fu limpede că i se cerea să plece. Înainte ca avianul să se întoarcă, totuși, femeia ridică monitorul computerului și activă un program prestabilit. Pe ecran apărură doi pepeni-mană.

În vreme ce pasărea continua să privească, pepenii se colorară, iar o incizie precisă dezvălui conținutul și

culoarea interiorului unuia dintre ei.

Avianul negru zbură mai aproape de deschizătură pentru a privi mai bine. Apoi se răsuci și scoase un țipăt pătrunzător către golul de sub el. Peste câteva secunde, o altă pasăre familiară, evident perechea celei dintâi, se opri pe prima terasă a culoarului, Nicole prezentă încă o dată graficele computerizate. Cei doi aviani discutară între ei, după care dispărură în adâncurile adăpostului.

Se scurseră mai multe minute. Din când în când, Nicole auzea frânturi de țipete venind din adâncurile puțului. În cele din urmă, cei doi prieteni reveniră, fiecare ducând în gheare câte un mic pepene-mană. Aterizară în piață, lângă deschizătură. Nicole se apropie de pepeni, însă avianii continuau să-i țină strâns în gheare. Ceea ce urmă fu (după aprecierea lui Nicole) o lungă prelegere. Avianii vociferară singuri și împreună, privind-o întotdeauna și bățând adesea cu ghearele în pepeni. Cincisprezece minute mai târziu, aparent satisfăcuți de a-și fi comunicat mesajul, avianii își luară zborul, se învârtiră de câteva ori deasupra pieței și dispărură în bârlog.

Cred că au vrut să-mi spună că pepenii-mană sunt în cantitate limitată, conchise Nicole revenind în piața estică. Pepenii erau grei. Pusese câte unul în cele două rucsace, golite în acest scop în dimineața aceea, înainte de a părăsi Camera Albă; *Sau poate m-au atenționat să nu-i mai deranjez pe viitor. Oricare ar fi mesajul, de acum înainte nu vom fi bineveniți.*

Socotise că la întoarcerea ei Richard va fi extaziat. Așa se întâmplă, dar nu datorită ei sau pepenilor-mană. Un rânjel larg i se întipărise pe toată fața, iar o mână și-o ascundea la spate.

— Așteaptă să vezi ce am, zise el în vreme ce Nicole scotea pepenii din saci. Bărbatul întinse mâna și desfăcu palma. Pe ea se afla o minge neagră, solitară, cu diametrul

de vreo zece centimetri.

— Nu-mi dau nici pe departe seama de logica lui, sau câtă informație trebuie să conțină cererea, spuse Richard. Dar am stabilit un principiu fundamental. Putem solicita și primi „lucruri” folosind computerul.

— Ce vrei să zici? întrebă Nicole, fără să înțeleagă prea bine de ce pe Richard îl entuziasma mica minge neagră.

— Au făcut-o pentru mine, îi explică el, întinzându-i iarăși mingea. Nu pricepi? Undeva aici au o fabrică, capabilă să confecționeze lucruri pentru noi.

— Atunci poate că „ei”, oricine ar fi, ne vor face ceva de mâncare. Nicole era oarecum iritată de faptul că Richard nici nu o felicitase și nici nu-i mulțumise pentru pepeni. Deoarece se pare că avianii n-au de gând să ne mai ajute, continuă ea.

— Nu vor fi probleme. În cele din urmă, odată ce vom descoperi întreaga gamă de posibilități, vom fi în stare să cerem pește și cartofi prăjiți, friptură, salată, orice, cu singura condiție să fim în stare să explicităm totul în termeni științifici clari.

Nicole se uită țintă la bărbat. Cu părul ciufulit, fața nerasă, cearcăne sub ochi și un rânjel larg, arăta ca un evadat dintr-un ospiciu de nebuni.

— Richard, nu vrei să o iei mai încet, te rog? Chiar dacă ai găsit Sfântul Graal, acordă-mi o secundă și explică-mi despre ce e vorba.

— Privește ecranul, zise el. Folosind tastatura, desenă un cerc, după care îl deformă, transformându-l în pătrat. În mai puțin de un minut, Richard desenă cu atenție un cub în trei dimensiuni. După ce termină de executat grafica, poziționează cele opt taste speciale într-o configurație prestabilită. Un șir de simboluri stranii se ivi pe monitorul negru.

— Nu-ți face griji, nu-i nevoie să înțelegem toate amănuntele. Ni se cer doar dimensiunile specifice pentru cub, rosti Richard.

Introduse o serie de rânduri folosindu-se de tastele alfanumerice.

— Acum, spuse el întorcându-se cu fața spre Nicole, dacă am procedat corect, în circa zece minute vom avea un cub, confecționat din același material ca și mingea.

Cât așteptară, se serviră cu două bucăți din pepenele proaspăt. Avea același gust ca și celălalt. *Friptură cu cartofi ar fi nemaipomenit*, gândea Nicole, în momentul în care peretele se ridică cu o jumătate de metru de la podea, lăsând în deschizătură să se vadă un cub negru.

— Așteaptă o clipă, nu-l atinge! o opri Richard. Uite-te aici! Îndreaptă fascicolul lanternei în întunericul din spatele cubului. Dincolo de acești pereți se întinde o rețea vastă de tuneluri și ele trebuie să ducă la uzine atât de avansate tehnologic, încât nu le-am putea nici măcar recunoaște. Imaginează-ți! Să facă orice obiecte la cerere!

Nicole începea să înțeleagă motivul entuziasmului lui.

— De acum avem capacitatea de a ne controla destinul într-o oarecare măsură, continuă el. Dacă voi reuși să sparg repede codul, vom putea cere de mâncare, eventual tot ce avem nevoie ca să construim o barcă.

— Fără motor zgomotos, sper, remarcă cu sarcasm Nicole.

— De acord, fără motor. Richard își termină pepenele și se răsuci din nou spre tastatură.

Nicole începea să se neliniștească. Richard izbutise să facă o singură descoperire importantă într-o întreagă zi ramană. Tot ceea ce era în stare să prezinte după treizeci și opt de ore de muncă (nu dormise decât opt ore în această perioadă) era un singur material nou. Putea să

facă obiecte „ușoare” și negre asemănătoare cu prima minge, a căror densitate se apropia de cea a lemnului de plută, ori obiecte „grele”, iarăși negre, având densitatea stejarului sau a pinului. Munca îl extenua treptat. Și nu putea, sau nu voia, să o lase și pe Nicole să preia o parte din povară.

Dacă prima lui descoperire s-a datorat numai norocului? se întrebă Nicole, urcând scările pentru plimbarea obișnuită de dimineață. *Sau dacă sistemul nu e capabil să confecționeze altceva decât două tipuri de obiecte negre?* Nu putea să nu se gândească la timpul irosit. Până la coliziunea cu Pământul mai rămăseseră șaisprezece zile. Nu se zărea niciun semn al unei echipe de salvare. În minte i se strecura tot mai mult ideea că ea și Richard fuseseră abandonați definitiv.

Încercase cu o seară înainte să-i vorbească lui Richard despre planurile lor, dar bărbatul era prea obosit. Nu-i răspunsese. Mai târziu, după ce ea schițase cu grijă fiecare opțiune și îl întrebasese cum ar trebui procedat în continuare, constatase că el dormea deja. Când Nicole se trezi la rândul ei după un somn scurt. Richard lucra din nou, refuzând să fie întrerupt fie de micul dejun, fie de conversație. Nicole se împiedicase de maldărul în continuă creștere de obiecte negre de pe podea, în timp ce părăsea Camera Albă pentru exercițiile de dimineață.

Se simțea extrem de singură. Ultimele cincizeci de ore, pe care le petrecuse în cea mai mare parte de una singură, trecuseră foarte încet. Unica salvare o constituise lectura. În computer avea înregistrat textul a cinci cărți. Una era enciclopedia sa medicală, însă celelalte patru erau destinate recreerii. *Pariez că întreg spațiul disponibil al lui Richard e plin de Shakespeare*, reflectă ea, așezată pe unul din zidurile New York-ului. Privi Oceanul Cilindric. La mare depărtare, abia vizibilă prin binoclu din cauza ceții și a

norilor, se observa zona nordică pe unde intraseră prima dată la Rama.

În computer avea două din cărțile tatălui ei. Favorita lui Nicole era *Queen For All Ages*, povestea anilor de tinerețe ai lui Eleonor de Aquitania, începând cu adolescența petrecută la curtea ducală din Poitiers, căsătoria cu Louis Capet al Franței, cruciada spre Țara Sfântă. Romanul culmina cu divorțul Eleonorei de Louis și căsătoria cu tânărul și entuziastul Henric Plantagenet.

Celălalt roman semnat de Pierre des Jardins îl reprezenta capodopera sa universal apreciată, *I, Richard Coeur de Lion*, o combinație de jurnal scris la persoana întâi și monolog interior, a cărui acțiune se petrecea pe durata a doua săptămâni de iarnă, la sfârșitul secolului doisprezece. În acest roman, Richard și soldații săi plecați într-o nouă cruciadă fuseseră încartiruiți în Messina, sub protecția regelui normand al Siciliei. Și acolo, faimosul rege-războinic și fiu homosexual al Eleonorei de Aquitania și al lui Henric Plantagenetul retrăia, într-un acces de conștiință, principalele evenimente istorice și personale ale vieții sale.

Nicole își aminti lunga discuție purtată cu Genevieve după ce fiica ei citise *I, Richard*, vara trecută. Povestea o fascinasese pe adolescentă, care își surprinsese mama cu o serie de întrebări extrem de inteligente. Amintindu-și de Genevieve, Nicole se întrebă ce făcea fiica ei în acel moment la Beauvois. *Ți-au spus că am dispărut*, presupuse Nicole. *Ce termen utilizează militarii? Dispărut în misiune?*

Cu ochii minții, Nicole își vedea fiica întorcându-se acasă de la școală în fiecare zi, pe bicicletă. „Vești?” își întreba probabil bunicul, de îndată ce trecea pe sub portalul vilei. Pierre nu putea face altceva decât să scuture mâhnit din cap.

Au trecut două săptămâni de când am fost văzută

oficial ultima dată. Mai ai încă speranțe, scumpa mea? Fu copleșită de o dorință arzătoare să stea de vorbă cu Genevieve. O clipă, dând uitării realitatea înconjurătoare, Nicole nu acceptă ideea că de fiica ei o despărteau milioane de kilometri și că nu avea niciun mijloc de comunicare. Se ridică pentru a se întoarce în Camera Albă, socotind în confuzia ei momentană că i-ar fi putut telefona Genevievei de acolo.

Când judecata îi reveni după câteva secunde, Nicole fu uluită de ușurința cu care mintea îi jucase o festă. Clătinând din cap, se așază din nou pe zidul care domina oceanul. Rămase acolo aproape două ore, gândurile zburându-i libere spre o mulțime de subiecte. Spre sfârșit, când se pregătea să se întoarcă în Camera Albă, mintea i se concentra asupra lui Richard Wakefield. *Am încercat, prietenul meu britanic, își spuse Nicole în sine. Am fost mai deschisă cu tine decât am făcut-o cu oricare altul de la Henry. Ghinionul meu a făcut să ajung aici cu cineva și mai puțin încrezător decât mine.*

Nicole se simțea cuprinsă de o tristețe nedefinită, pe măsură ce cobora scările spre nivelul doi. În tunelul orizontal coti la dreapta. Tristețea i se transformă în surpriză când intră în Camera Albă. Richard sări de pe scaunașul negru și o întâmpină cu o îmbrățișare. Se bărbierise și-și pieptănase cu grijă părul. Își curățise chiar și unghiile. Pe o masă neagră în mijlocul încăperii, se afla un pepene secționat cu precizie. Câte o bucată se găsea pe fiecare din cele două farfurii negre așezate în fața scaunelor.

Richard îi trase scaunul și o invită să ia loc. Ocoli masa și se așază la rândul lui. Întinzându-se, îi luă mâna într-a lui.

— Vreau să-mi cer scuze pentru purtarea mea, rosti cu o voce aprinsă. În aceste ultime zile am fost extrem de

urâcios.

În aceste ore cât te-am așteptat, m-am gândit la mii de lucruri pe care să ți le spun, continuă el ezitând, cu un zâmbet jucându-i pe buze, dar pe cele mai multe dintre ele nu nu le mai amintesc... Știu că voiam să-ți explic cât de importanți au fost pentru mine Prințul Hal și Falstaff. Erau prietenii mei cei mai apropiați... Nu mi-a fost ușor să suport moartea lor. Durerea este încă foarte mare...

Richard luă o înghițitură de apă.

— Dar mai presus de toate, îmi pare rău că nu ți-am spus ce persoană minunată ești. Ești inteligentă, atractivă, spirituală, sensibilă - tot ce-am visat vreodată să găsesc într-o femeie. În ciuda situației noastre, mi-a fost teamă să-ți mărturisesc ce simt. Bănuiesc că frica de a fi respins a pătruns foarte adânc în mine.

Lacrimi se scurseră pe la colțul ochilor lui Richard, prelingându-i-se pe obraji. Tremura ușor. Nicole își dădea seama ce efort îl costase pe Richard să-i declare aceste lucruri. Îi puse mâinile pe obraji.

— Cred că și tu ești o persoană deosebită, rosti ea.

50. Speranțe reînnoite

Richard continuă să lucreze cu computerul rămân, dar se limitează de astă dată la sesiuni scurte, implicând-o pe Nicole ori de câte ori era posibil. Făceau plimbări împreună și sporovăiau ca niște vechi prieteni. O distra recitându-i scene întregi din Shakespeare. Bărbatul poseda o memorie prodigioasă și încercă să joace ambele roluri din scenele de dragoste dintre Romeo și Julieta, dar de fiecare dată când intra pe falsetto, Nicole izbucnea în hohote de râs.

Într-o noapte vorbiră mai bine de o oră despre Omeh, tribul Senoufo și viziunile lui Nicole.

— Îți dai seama că-mi este dificil să accept realitatea fizică a unora dintre aceste povești, spuse Richard,

încercând să-și catalogheze curiozitatea. Cu toate acestea, recunosc că le găsesc absolut fascinante.

Mai târziu arată un interes viu în analizarea tuturor simbolurilor din viziunile ei. Era evident că admitea fațeta mistică a lui Nicole ca pe o altă componentă a bogatei ei personalități.

Dormiră cuibăriți unul în altul, înainte de a face dragoste. Când acest lucru se întâmplă în cele din urmă, avu loc cu delicatețe și răbdare, actul surprinzându-i pe amândoi cu ușurința și satisfacția lui. Câteva nopți mai târziu, Nicole ședea cu capul pe pieptul lui, hoinărind la granița somnului. Richard era pierdut pe gânduri.

— Acum câteva zile, rosti el trezind-o cu gingășie, înainte de a deveni așa de intimi, ți-am spus că m-am gândit cândva la sinucidere. Atunci mi-a fost frică să-ți povestesc. Ai vrea să-mi ascuți acum povestea?

Nicole deschise ochii. Se rostogoli și-și propti bărbia în stomacul lui.

— Îhâm. Se întinse și îl sărută pe ochi înainte ca el să înceapă.

— Bănuiesc că știi că am fost căsătorit cu Sarah Tydings când eram amândoi foarte tineri. S-a întâmplat înainte ca ea să devină celebră. Era în primul său an la Royal Shakespeare Company, iar repertoriul lor jucat la Stratford cuprindea *Romeo și Julieta*, *Cum vă place* și *Cymbeline*. Sarah juca pe Julieta și pe Rosalind și în ambele roluri era fantastică.

Pe atunci avea optsprezece ani și tocmai terminase școala. M-am îndrăgostit de ea din prima seară când am văzut-o interpretând-o pe Julieta. Îi trimiteam trandafiri în cabină în fiecare zi și mi-am cheltuit mare parte din economii pentru a-i vedea toate spectacolele. Am luat de două ori masa împreună și apoi am cerut-o în căsătorie. A acceptat mai mult din uimire decât din dragoste.

La sfârșitul verii am plecat la Cambridge pentru cercetări. Locuiam într-un apartament modest, iar ea s-a transferat la teatrul din Londra. O însoțeam ori de câte ori puteam, însă după câteva luni studiile au început să-mi consume tot mai mult timp.

Richard se opri din povestit și-i aruncă o privire lui Nicole. Ea nu se mișcase. Ședea pe jumătate răsturnată peste el, cu un surâs de dragoste întipărit pe față.

— Continuă, îi zise Nicole cu voce moale.

— Sarah era moartă după aventură. Avea în permanență nevoie de varietate și suspans. Lucrurile obișnuite și plictisitoare o enervau. Să cumpere alimente, de exemplu, constituia o corvoadă colosală. Pentru ea era pur și simplu prea mult să pornească aparatul și să hotărască ce dorea să comande. De asemenea, considera orice orar ca pe o incredibilă constrângere.

Trebuia să facem dragoste de fiecare dată în altă poziție, sau ascultând mereu altă muzică, altminteri se plictisea. O bucată de vreme, am avut destulă imaginație să o satisfac. Am preluat în același timp toate treburile casei, pentru a o elibera pe ea. Însă ziua are un număr limitat de ore. În cele din urmă, în ciuda considerabilei mele capacități, studiile mele au început să sufere, deoarece îmi cheltuiam întreaga energie făcându-i ei viața cât mai interesantă.

La un an de la căsătorie, Sarah a hotărât să închirieze un apartament în Londra, pentru a nu mai fi nevoită să facă naveta în fiecare seară. De fapt, petrecea deja câteva nopți pe săptămână în Londra, chipurile la una dintre prietenele ei actrițe. Dar cariera ei mergea de minune și aveam bani din belșug; așa că de ce să mă fi împotrivit?

Nu a trecut mult timp și zvonurile despre comportamentul ei au început să se răspândească. Am ales

să le trec cu vederea, fiindu-mi teamă că ea nu va nega dacă aş fi întrebat-o direct. Apoi, într-o noapte, pe când studiam pentru un examen, am primit un telefon de la o femeie. Era foarte politicoasă, deşi vizibil tulburată. S-a recomandat ca fiind soţia actorului Hugh Sinclair, şi mi-a spus că domnul Sinclair – partenerul lui Sarah în drama americană *în Any Weather* – avea o aventură cu soţia mea. „De fapt”, mi-a spus ea, „se află în apartamentul soţiei dumneavoastră chiar în acest moment”. Apoi femeia a început să plângă şi a închis.

Nicole ridică mâna şi-l mângâie pe obraz.

— Am simţit că mi se rupe ceva în piept, continuă el amintindu-şi de durerea încercată atunci. Eram furios, speriat, înnebunit. Am plecat la gară şi am luat trenul de noapte spre Londra. Când taxiul m-a lăsat în faţa apartamentului lui Sarah, am alergat la uşă.

N-am bătut. Am ţâşnit ca fulgerul pe scări şi i-am găsit dormind goi în pat. Am ridicat-o în sus pe Sarah şi am izbit-o de perete – încă îmi aduc aminte ce sunet a scos capul ei izbind oglinda. Apoi m-am năpustit asupra lui, pocnindu-l de nenumărate ori peste faţă, până ce i-am transformat-o într-o masă sângerândă. A fost groaznic...

Richard se opri, începând să plângă în tăcere. Nicole îl îmbrăţişă cu putere, încercând să-l liniştească.

— Am fost ca un animal, plânse el. Am fost mai rău decât tatăl meu. I-aş fi omorât pe amândoi dacă vecinii nu m-ar fi împiedicat.

Câteva minute niciunul dintre ei nu scoase o vorbă. Când Richard vorbi din nou, vocea i se îmblânzise, sunând aproape detaşat.

— A doua zi, după interogatoriul luat de poliţie, după reporterii de la ziarele de scandal şi acuzaţiile lui Sarah, am vrut să mă sinucid. Aş fi făcut-o chiar, dacă aş fi avut o armă. Tocmai luam în consideraţie celelalte macabre

alternative – pilule, să-mi tai venele cu briciul, să mă arunc de pe un pod – când m-a sunat un student să-mi ceară niște amănunte referitoare la relativitate. După cincisprezece minute petrecute cu gândul la Einstein, sinuciderea încetase să mai reprezinte o alternativă viabilă. Divorțul, cu siguranță. Celibatul, foarte probabil. În niciun caz moartea. N-aș fi putut pune punct prematur dragostei mele pentru fizică. Vocea i se frânse.

Nicole își șterse ochii și-l apucă de mâini. Își întinse corpul gol peste al lui și-l sărută.

— Te iubesc, îi spuse ea.

Alarma de la ceasul lui Nicole indica că se făcuse iarăși zi pe Rama. *Încă zece zile*, calculă ea rapid în gând. *Ar fi timpul să avem o discuție serioasă.*

Alarma îl trezise și pe Richard. Bărbatul se răsuci și îi zâmbi partenerei de somn.

— Dragul meu, rosti Nicole, a sosit timpul...

— „Să vorbim despre multe lucruri, spuse morsa”.

— Haide, fii serios. Trebuie să hotărâm ce facem. E limpede că nimeni nu vine să ne caute.

— De acord, încuviință Richard ridicându-se și întinzându-se după cămașă peste salteaua lui Nicole. De zile întregi mi-a fost teamă de acest moment. Bănuiesc totuși că a sosit clipa să ne gândim serios la traversarea înot a apei.

— Nu crezi că avem șanse să construim o barcă din materialul nostru negru?

— Nu, răspunse el. Unul din materiale este prea ușor, celălalt prea greu. Am putea eventual construi un hibrid care să plutească, *dacă* am avea cuie, însă fără pânze tot am fi nevoiți să vâslim, așadar, cea mai bună șansă este să înotăm.

Richard se ridică și se îndreptă spre chenarul de pe perete.

— Planurile mele frumoase n-au dat roade, nu-i așa? Bătu ușor cu degetul în pătrat. Și în afară de barcă aveam de gând să cer friptură cu cartofi.

— „Cele mai bune planuri ale oamenilor și șoarecilor dau adesea greș”, recită ea din memorie.

— Ce poet ciudat a mai fost bătrânul Robbie. Niciodată nu am priceput ce au văzut oamenii la el.

Nicole termină să se îmbrace și execută câteva exerciții de înviorare.

— Pfui, făcu ea, mi-am ieșit din formă. Niciun fel de exerciții fizice mai serioase de zile întregi. Îl privi pe Richard, care o privea zâmbind ștregar. Pe tine nu te-am pus la socoteală, prostuțule!

— Eu unul am făcut-o, rânji el. E aproape singurul exercițiu care mi-a plăcut vreodată. La Academie am urât întotdeauna acele weekend-uri speciale de „antrenament fizic”.

Richard puse pe masă porții mici de pepene.

— Încă trei prânzuri în afară de acesta, rosti cu o voce lipsită de emoție. Ar trebui să pornim înot înainte de căderea nopții.

— De ce să nu pornim în această dimineață?

— Nu. Tu mergi să supraveghezi coasta și să alegi un loc propice. Noaptea trecută am găsit pe calculator ceva care m-a uluit complet. Nu ne va da mâncare sau bărci cu pânze, dar se pare că am pătruns în sfârșit într-o altă ordine structurală.

După micul dejun, Nicole îl sărută pe Richard și se îndreptă spre suprafață. Nu-i trebui mult timp să cerceteze coasta. N-avea niciun rost să alegi un anume punct de plecare. Realitatea înfricoșătoare a traversării oceanului o copleși. *Sunt toate șansele ca nici eu și nici Richard să nu mai fim în viață când se va lăsa iarăși întunericul.*

Încercă să-și închipuie cum s-ar simți mâncată de un

rechin biot. Ar fi o moarte rapidă? Sau s-ar îneca lent, conștientă că picioarele i-au fost amputate? Pe Nicole o trecură florii. *Poate ar trebui să obținem un alt pepene...* Știa că n-avea sens. Mai devreme sau mai târziu, tot trebuiau să înoate.

Nicole se întoarse cu spatele la ocean. *Cel puțin, aceste ultime zile au fost minunate*, își zise în sinea ei, nedorind să se mai gândească la întunecatele sale previziuni. *Richard a fost un tovarăș excelent. În toate privințele.* Își permise luxul de a-și aduce aminte, de clipele petrecute împreună. Apoi zâmbi și porni înapoi spre adăpost.

— Dar la ce mă uit? întrebă Nicole în vreme ce o altă imagine fulgeră pe ecranul negru.

— Nu sunt foarte sigur, replică Richard. Tot ce știu e că am reușit să apelez un soi de listă lungă. Îți amintești de acea configurație a comenzilor care producea linii de simboluri aducând a sanscrită? Ei bine, tot privind rândurile respective am observat un anumit model. M-am oprit la începutul acestui pasaj, am schimbat poziția ultimelor trei taste și am atins din nou punctul dublu. Și deodată pe ecran a apărut o imagine. De fiecare dată când atingeam o tastă alfanumerică, imaginea se schimba.

— Dar de unde știi că ne uităm la transmisia unui senzor?

Richard introduse o comandă și în imagine se produse o modificare.

— Câteodată văd lucruri pe care le recunosc. Privește-o pe asta, de exemplu. N-ar putea fi scara Beta, fotografiată de o cameră situată în mijlocul Câmpiei Centrale?

Nicole studie imaginea.

— Posibil, dar nu-mi dau seama cum ai putea să fii vreodată sigur.

Richard introduse o nouă comandă. Următoarele trei imagini erau ininteligibile. Cea de a patra prezenta o formă ascuțită în partea de sus a cadrului.

— Și asta nu e unul din coarnele mici, observat de un senzor din apropierea vârfului Marelui Corn?

Oricât de mult s-ar fi străduit, Nicole nu reușea să vizualizeze ce imagine ar vedea din vârful uriașului corn situat în centrul Emisferei Sudice. Richard continuă să comute imaginile. Din cinci cadre, doar unul era mai clar.

— Undeva în sistem trebuie să existe un algoritm de mărire, mormăi el. Atunci aș fi în stare să reglez toate imaginile.

Pentru Nicole devenise limpede că Richard se afla pe punctul de a începe o nouă perioadă de muncă intensă. Se apropie de el și își trecu brațele pe după gâtul lui.

— Îmi dai voie să te distrag puțin la început, rosti ea, întinzându-se și sărutându-l pe gură.

— Cred că da, replică el, lăsând din mână tastatura. Îmi va face probabil bine să-mi limpezesc mintea.

Nicole se găsea în mijlocul unui vis minunat. Era din nou acasă, în vila din Beauvois. Richard ședea lângă ea pe canapeaua din sufragerie, ținându-i mâna. Fiica și tatăl ei stăteau vizavi în fotolii.

Visul îi fu întrerupt de glasul insistent al lui Richard. Când Nicole deschise ochii, iubitul ei stătea alături, entuziasmul citindu-i-se în voce.

— Așteaptă până ai să vezi, scumpo, spuse el ajutând-o să se ridice. Este fantastic! Cineva mai e încă aici.

Nicole își alungă visul din minte și privi pătratul negru indicat de Richard.

— Îți vine să crezi? întrebă bărbatul, sărind în sus de bucurie. Nu există nicio îndoială. Nava militară este încă andocată.

Numai atunci, Nicole realizează că avea în față o

imagine a exteriorului lui Rama. Clipi din ochi și ascultă explicația incoerentă a lui Richard.

— Odată ce am deslușit codul pentru parametrii de mărire, aproape fiecare cadru s-a limpezit. Setul de imagini pe care ți le-am arătat mai devreme trebuie să constituie rezultatul în timp real a sute de senzori optici. Și cred că am aflat cum să acced și bazele de date ale celorlalți senzori.

Richard jubila. O îmbrățișă pe Nicole și o ridică în aer. O strânse la piept și o sărută de câteva ori, topăind prin cameră ca un lunatic.

Când într-un sfârșit se calmă, Nicole studie un minut întreg imaginea proiectată pe ecran. În mod cert era nava militară Newton; însemnele se vedeau clar.

— Așadar modulul științific a plecat acasă; comentă ea.

— Da, după cum mă așteptam. Îmi era teamă că vor pleca *amândouă*, astfel că după traversarea oceanului ne-am fi pomenit în continuare prizonieri, de data aceasta într-o închisoare mai mare.

Același gând o neliniștise și pe Nicole. Îi zâmbi.

— Atunci lucrurile sunt destul de simple, nu-i așa? Traversăm Oceanul Cilindric înot și ne îndreptăm spre telescaun. Sus vom fi așteptați de cineva.

Nicole începu să-și împacheteze lucrurile. Între timp, Richard continuă să apeleze noi fotografii.

— Ce faci? îl întrebă Nicole. Credeam că mergem la o partidă de înot.

— N-am terminat de trecut în revistă toți senzorii de când am descoperit parametrii de mărire, replică Richard. Vreau doar să fim siguri că nu scăpăm din vedere nimic important. Durează încă un ceas, sau mai puțin.

Nicole se opri din împachetat și se așeză lângă Richard în fața ecranului. Imaginile erau cu adevărat

interesante. Unele reprezentau cadre exterioare, dar cele mai multe arătau diferite zone din interiorul lui Rama, inclusiv din adăposturile subterane. O fotografie magnifică era luată din partea de sus a camerei unde se găseau sferele fierbinți, învelite în material spongios. Richard și Nicole urmăriră imaginea câteva clipe, cu speranța de a zări un octospider negru și auriu, dar nu distinseră nicio mișcare.

Se găseau aproape de sfârșitul listei, când un cadru luat treimii inferioare a scării Alfa îi ului complet. Acolo, coborând pe scări, se deslușeau patru siluete umane în costume spațiale. Richard și Nicole urmăriră timp de cinci secunde siluetele, apoi explodară de bucurie.

— Vin! strigă Richard ridicându-și brațele spre tavan. Vom fi salvați!

51. Plan de salvare

Richard devenea nerăbdător. El și Nicole așteptau de peste o oră pe zidurile New York-ului, scrutând cerul în căutarea vreunui elicopter.

— Unde naiba sunt? mârâi el. Nu durează decât cincisprezece minute cu roverul de la baza scării Alpha la tabăra Beta.

— Poate că ne caută în altă parte, opină încurajator Nicole.

— Ridicol. Cu siguranță vor merge mai întâi la Beta - și chiar dacă nu ar reuși să repare sistemul de telecomunicații, cei puțin mi-ar găsi ultimul mesaj. În el spuneam că iau una din bărcile cu motor cu destinația New York.

— Probabil că știu că în oraș nu există locuri unde să aterizezi cu elicopterul. Poate că vin ei înșiși cu o barcă.

— Fără să încerce să ne repereze mai întâi din elicopter? Puțin probabil. Richard se întoarse spre ocean, încercând să distingă vreo ambarcațiune. O barcă, o barcă.

Regatul meu pentru o barcă!

Nicole râse, dar Richard de-abia dacă schiță un zâmbet.

— Doi oameni ar fi putut asambla o barcă în mai puțin de jumătate de ceas. La dracu', ce-i reține atât de mult?

În frustrarea sa, Richard porni emițătorul comunicatorului.

— Ascultați aici, băieți. Dacă vă aflați pe undeva în vecinătea Oceanului Cilindric, identificați-vă! Și pe urmă, mișcați-vă repede încoace. Stăm pe zid și ne-am saturat să vă tot așteptăm.

Nu primi niciun răspuns. Nicole se așeză.

— Ce faci?

— Cred că te frământă îndeajuns pentru amândoi, replică ea. Și am obosit să stau în picioare fluturând din mâini. Privi dincolo de ocean. Ar fi mult mai ușor, continuă gânditoare, dacă am reuși pur și simplu să zburăm pe deasupra.

Richard își lăasă capul pe o parte și o țintui cu ochii.

— Ce idee măreață, declară câteva secunde mai târziu. De ce nu ne-am gândit mai devreme? Se așeză imediat jos și începu să execute o serie de calcule pe computer. Lașii mor de multe ori înainte de moarte, pe când cei îndrăzneți nu simt decât o dată mușcătura morții, murmură ca pentru sine.

Nicole îl urmări acționând furios tastele.

— Ce intenționezi, dragă? se interesă aruncând o privire la monitor peste umărul său.

— Trei! strigă el după ce termină. Trei ar trebui să fie de ajuns. Richard ridică privirea. Vrei să auzi planul cel mai scandalos din întreaga istorie a expedițiilor interplanetare?

— De ce nu? replică ea cu un surâs neîncrezător.

— Ne vom construi leagăne din corzile plaselor, iar avianii ne vor trece în zbor peste Oceanul Cilindric.

Nicole se uită la el în tăcere câteva secunde.

— Presupunând că putem confecționa leagănele, zise ea cu voce sceptică, cum îi vom convinge pe aviani să ne ducă dincolo?

— Asigurându-i că e în interesul lor, sună replica lui Richard. Ori amenințându-i în vreun fel... Habar n-am, la asta ne vom mai gândi.

Nicole era total neîncrezătoare.

— Oricum, reluă Richard apucând-o de mână și trăgând-o jos de pe zid, e mai bine decât să stăm aici și să așteptăm o barcă sau un elicopter.

Cinci ore mai târziu nu se zărea încă niciun semn al echipei de salvare. După ce terminară de confecționat leagănele, Richard o lăasă pe Nicole pe zid și se întoarse în Camera Albă pentru a verifica încă o dată transmisiile senzorilor optici. Reveni spunând că i se păruse că zărise niște siluete în vecinătatea taberei Beta, dar că rezoluția acelui cadru fusese foarte proastă. Așa cum stabiliseră, Nicole folosisese emițătorul la fiecare jumătate de oră, fără a primi vreun răspuns.

— Richard, îl întrebă Nicole în timp ce el introducea alte grafice pe computer, de ce crezi că echipa de salvare folosea scările?

— Cine știe? Poate că scaunul-lift nu mai funcționează și nu există niciun inginer care să-l repare.

— Mi se pare ciudat; zise Nicole. *Ceva nu-mi dă pace, dar nu îndrăznesc să-i spun lui Richard până ce nu reușesc să mă explic. El nu crede în intuiție. Își privi ceasul. Am procedat bine raționalizând pepenele. Dacă echipa de salvare nu apare și planul ăsta nebunesc dă greș, nu vom putea înota până a doua zi.*

— Proiectul preliminar e gata, declară cu emfază

Richard. Îi făcu semn lui Nicole să i se alăture. Dacă ești de acord în mare cu desenul, spuse el arătând spre monitor, atunci continui mai departe cu detaliile.

În imagine, trei aviani mari, fiecare cu o frânghie înfășurată în jurul trupului, zburau în formație deasupra oceanului. Balansându-se sub ei și prinsă de trei corzi, se afla o siluetă umană, așezată într-un leagăn pirpiriu.

— Mi se pare în regulă, rosti Nicole, fără să se gândească o clipă că un asemenea eveniment putea să aibă loc în realitate.

— Nu-mi vine să cred că facem așa ceva, remarcă Nicole, apăsând pentru a doua oară placa care declanșa deschiderea bârlogului avianilor.

Prima încercare de a reînnoi contactul nu avu niciun rezultat. A doua oară, fu rândul lui Richard să urle în hăul întunecat.

— Ascultați-mă, voi avianilor, strigă el cu glasul său cel mai feroce. Trebuie să vorbesc cu voi. Imediat. Ia veniți încoace în pas alergător. Nicole se văzu nevoită să-și rețină hohotele de râs.

Richard începu să arunce cu obiecte negre în tunel.

— Vezi, rânji el, știam eu că blestematele astea de obiecte vor fi bune la ceva. În cele din urmă, auziră o oarecare activitate în adâncul condorului vertical. Aceeași pereche de aviani pe care-i mai văzuseră înainte se ridicară în zbor din bârlog și începură să țipe la Richard și Nicole. Nici măcar nu se uitară la monitorul pe care Richard îl întindea spre ei. După ce terminară de vociferat, perechea zbură peste santinela tanc, iar capacul se închise la loc.

— N-are niciun rost, Richard, spuse Nicole când el îi ceru să deschidă din nou capacul. Chiar și prietenii noștri ne sunt împotriva. Făcu o pauză înainte de a apăsa placa. Ce ne facem dacă ne atacă?

— N-o vor face, declară Richard indicându-i să deschidă capacul. Pentru orice eventualitate însă, vreau să stai deoparte acolo. Vorbesc eu cu amicii noștri înaripați.

De îndată ce capacul se dădu în lături a treia oară, din adâncuri izbucniră sunete amenințătoare. Richard începu la rândul lui să urle și să arunce în jos cu obiecte negre. Unul dintre ele lovi santinela și produse o mică explozie, ca un foc de armă.

Cei doi aviani urcară din tunel, tipând către Richard. Trei sau patru dintre camarazii lor li se aflau în spate. Zgomotul era incredibil. Richard nu renunță; continuă să urle și să arate cu degetul monitorul computerului. În cele din urmă, reuși să le capteze atenția.

Grupul de aviani urmări descrierea grafică a zborului peste ocean. Richard ridică unul din leagăne în mâna stângă și reluă din nou demonstrația pe monitor. Între aviani se încinse o discuție frenetică, spre sfârșitul căreia, inginerul simți totuși că pierduseră partida. În vreme ce încă o pereche de aviani zbura pe deasupra santinelei, Richard coborî câteva trepte, până ajunse pe prima platformă.

— Opriți-vă, urlă el cât putu de tare.

Perechea avianului din catifea neagră se repezi înainte, cu ciocul amenințător la mai puțin de un metru de fața lui. Zgomotul asurzea. Richard nu cedă. În ciuda protestelor avianilor, coborî pe a doua platformă. Dacă capacul se închidea, nu avea cum să mai iasă afară.

Ridică din nou leagănul și arată spre monitor. Un cor de țipete îi comunică răspunsul. Apoi, acoperind vociferările avianilor, se auzi un alt sunet, asemănător cu o alarmă de incendiu la o școală sau spital. Toate păsările tăcură aproape imediat. Se calmară și se așezară pe platforme, privind în jos la tancul santinelă.

Adăpostul deveni ciudat de liniștit. După câteva

secunde, Richard distinse un fâlfâit de aripi și un nou avian își făcu apariția în coridorul vertical. Se ridică lent până la nivelul lui Richard și se roti încet în fața lui. Avea un corp gri catifelat și ochi cenușii, pătrunzători. În jurul gâtului purta două inele groase de un roșu vișiniu.

Creatura îl studie pe Richard și ateriză pe terasa de vizavi. Avianul care se oprise acolo îi făcu loc numaidecât, luându-și în grabă zborul. Când noul sosit vorbi, glasul îi sună blând și limpede. După ce termină, avianul negru se apropie de el și păru să-i explice cauza întregii vânzoleli. De câteva ori îl priviră amândoi pe Richard. Socotind că înclinarea capetelor lor constituia o invitație, inginerul prezentă încă o dată graficul și ridică leagănul. Pasărea cu inele vișinii zbură lângă el pentru a vedea mai bine.

Creatura făcu o mișcare bruscă și Richard fu cât pe ce să cadă de pe paltfonă. Ceea ce putea fi interpretat ca un hohot de râs al avianilor fu oprit de câteva cuvinte ale conducătorului, care rămase apoi nemișcat, ca adâncit în gânduri, mai bine de un minut. În cele din urmă, liderul avianilor aținti o gheară către Richard, își desfăcu uriașele aripi și se ridică prin deschizătură în lumina zilei.

Richard rămase încremenit câteva secunde. Urișa creatură se ridică sus deasupra bârlogului, fiind curând urmată de cei doi aviani mai bine cunoscuți. După câteva momente, capul lui Nicole apăru în deschizătură.

— Nu vii? întrebă ea. Nu știu cum ai reușit, dar se pare că prietenii noștri sunt gata de drum.

52. Zborul 302

Richard strânse bine harnașamentul în jurul mijlocului și șezutului lui Nicole.

— Picioarele îți vor atârna, explică el, iar la început, când corzile se vor întinde, vei avea senzația că te prăbușești.

— Dacă ating suprafața apei? întrebă Nicole.

— Va trebui să ai încredere că avianii vor zbura destul de sus. Cred că sunt foarte inteligenți, în special cel cu inele roșii.

— Crezi că este regele lor? se interesă Nicole, ajustându-și leagănul pentru a sta cât mai confortabil.

— În orice caz, echivalentul lui, răspunse Richard. De la început a lăsat să se înțeleagă că va zbura în centrul formației.

Richard urcă pe panta abruptă până la zid, ținând în mână toate cele trei corzi ale leagănului. Avianii stăteau liniștiți unii lângă alții, privind fix oceanul. Încuviințară din cap când Richard le legă frânghiile în jurul trupurilor, chiar în spatele aripilor. Urmăriră monitorul computerului, în timp ce Richard le prezenta încă o dată modul de decolare. Avianii trebuiau să se ridice împreună în aer, încet, să întindă corzile la verticală deasupra lui Nicole, și apoi să o ridice sus, înainte de a zbura la nord peste ocean.

Inginerul verifică dacă nodurile erau sigure, după care reveni lângă Nicole la baza zidului. Femeia se găsea la doar cinci metri de apă.

— Dacă, prin cine știe ce întâmplare, avianii nu se întorc după mine, să nu aștepți la nesfârșit. De îndată ce găsești echipa de salvare, asamblați barca cu pânze și veniți să mă luați. Voi fi jos, în Camera Albă. Răsuflă adânc. Drum bun, draga mea. Amintește-ți că te iubesc.

Nicole își dădea seama după bătaile inimii că momentul zborului sosise. Îl sărută ușor pe buze.

— Și eu te iubesc, murmură ea.

După ce se desprinseseră din îmbrățișare, Richard le făcu semn din mână avianilor. Avianul de catifea gri se ridică cu grijă în aer, urmat imediat de ceilalți doi. Plutiră în formație deasupra l-ai Nicole. Ea simți corzile tensionându-se și după o clipă se trezi ridicată în aer.

Câteva secunde mai târziu, coarda elastică începu să

se întindă și Nicole aproape că atinse din nou solul. Avianii zburară și mai sus, îndreptându-se spre ocean, în vreme ce Nicole se simțea ca un yo-yo, legănându-se în sus și-n jos, pe măsură ce corzile se alungeau și se contractau.

Zborul se dovedi captivant. Atinse apa doar o singură dată, când încă se afla în apropierea țărmului. Pe moment fu cuprinsă de spaimă, însă avianii o ridicară repede, înainte să-și ude și altceva decât tălpile. De îndată ce coarda atinse alungirea maximă, zborul se desfășură lin. Nicole ședea în leagăn, ținându-se cu mâinile de două din cele trei corzi de susținere și cu picioarele balansându-i-se la aproximativ opt metri deasupra valurilor.

La mijlocul oceanului apa era calmă. Pe la jumătatea distanței, Nicole zări două siluete întunecate înotând sub ea, paralel pe direcția ei. Era convinsă că vedea rechini bioți. Mai observă alte două sau trei specii în apă, din care una lungă și subțire ca un Țipar se înalță din apă, urmărindu-i zborul. *Pfui*, reflectă Nicole Țintuind oceanul cu privirea, *ce bine îmi pare că nu a trebuit să înotăm*.

Aterizarea se execută ușor. Pe Nicole o îngrijorase faptul că avianii ar fi putut să nu fie conștienți de faleza de cincizeci de metri de pe celălalt țărm. Se neliniștise degeaba. Pe măsură ce se apropiau de coastă, păsările își măriră treptat altitudinea.

Nicole fu așezată cu delicatețe la circa zece metri de marginea falezei.

Uriasele păsări aterizară în preajmă. Nicole se eliberă din leagăn și se apropie de ele. Le mulțumi cu căldură și încercă să le mângâie pe capete, dar ele se feriră de atingerea ei. Creaturile se odihniră câteva minute și apoi, la un semnal al șefului, își luară zborul spre New York.

Intensitatea emoției încercate **p** surprinse. Îngenunche și sărută pământul. De-abia în acel moment

realiză că nu sperase niciodată cu adevărat să scape teafără din New York. Înainte de a începe să caute echipa de salvare cu binoclul, revăzu în minte tot ce i se întâmplase de la traversarea fatidică cu ice-mobilul. *De atunci parcă a trecut o veșnicie*, își spuse în gând. *Acum totul s-a schimbat.*

Richard desfăcu legăturile conducătorului și le lăsă să cadă pe pământ. Păsările erau în prezent libere. Creatura cenușie își răsuci gâtul să vadă dacă Richard terminase. Roșul vișiniu al inelelor părea și mai viu în plină zi. Richard se întrebă ce semnificație aveau inelele, conștient că există o probabilitate foarte mare să nu mai vadă niciodată aceste magnifice creaturi extraterestre.

Nicole se apropie de Richard. Când aterizase, îl îmbrățișase cu pasiune. Avianii îi fixară îndrăzneți, exprimându-și curiozitatea.

Și ei trebuie să-și pună întrebări în privința noastră, medită Nicole. Lingvistul din ea își imaginează ce ar fi însemnat de fapt să discute cu o specie extetratestră, să înțeleagă în final cum operează o inteligență total diferită de cea umană.

— Mă întreb cum să le spunem la revedere și mulțumesc, zise Richard.

— Nu știu, dar ar fi frumos...

Se întrerupse pentru a-l privi pe lider. Acesta își chemase alături însoțitorii și acum toate cele trei păsări stăteau cu fața spre cei doi astronauți. La un semnal își desfăcură aripile la maximum și formară un cerc. Executară o rotație completă, după care se dispuseră din nou în linie cu fața la oameni.

— Haide, îndemnă Nicole. Asta putem face și noi.

Richard și Nicole se așezară unul lângă altul, cu brațele întinse, privindu-și prietenii aviani. Nicole îi cuprinse apoi pe Richard pe după umeri și îl trase după ea

într-o mișcare de rotație. Richard, care nu se remarcă întotdeauna prin grație, se împiedică la un moment dat, dar reuși să termine salutul. Nicole și-l închipui pe liderul avian zâmbind, în vreme ce ea și Richard se îndreptau după rotația executată.

Câteva secunde mai târziu, avianii își luară zborul. Se ridicară din ce în ce mai sus, până ajunseră la limita câmpului vizual al lui Nicole. Apoi se îndreptară către sud, traversând oceanul spre casă.

— Mergeți cu bine, le șopti ea.

Echipa de salvare nu se afla în vecinătatea bazei Beta. De fapt, Richard și Nicole nu zăriră nicio urmă de-a lor pe durata călătoriei de treizeci de minute cu roverul, de-a lungul țărmului.

— Tipii ăștia trebuie să fie tare tâmpiți, bombăni Richard. Mesajul meu sărea pur și simplu în ochi. E posibil să nu fi ajuns încă până aici?

— Au mai rămas mai puțin de trei ore până la căderea nopții, opină Nicole. Poate s-au întors deja pe Newton.

— Ei bine, atunci să-i ia naiba. Să înghițim ceva, după care mergem la lift.

— Crezi că ar trebui să mai lăsăm ceva din pepene? întrebă Nicole câteva minute mai târziu, în vreme ce mâncau. Richard îi aruncă o privire perplexă. Pentru orice eventualitate, adăugă ea.

— Ce fel de eventualitate? ripostă Richard. Chiar dacă nu găsim echipa aia de idioți și urcăm singuri scările, tot vom fi plecați de aici după ce se întunecă. Adu-ți aminte, în capul scărilor ne vom găsi iarăși în imponderabilitate.

Nicole zâmbi.

— Probabil eu una sunt mai precaută din fire, declară punând câteva bucățele înapoi în rucsac.

Parcurseseră trei sferturi din drumul până la scaunul-lift și scara Alfa, când distinseră cele patru siluete. Păreau să fi ieșit din conglomeratul de clădiri desemnat ca Parisul rămân. Figurile mergeau în direcție opusă roverului.

— Ți-am spus că tipii sunt idioți, exclamă Richard. Nici măcar n-au bunul simț să-și scoată costumele spațiale. Trebuie să fie o echipă specială trimisă cu nava de rezervă doar pentru a ne găsi și duce înapoi.

Manevră roverul de-a curmezișul Câmpiei Centrale în direcția pământenilor. Ajunși la o sută de metri, începură amândoi să strige, dar oamenii în costume spațiale își continuară neabătuți drumul spre vest.

— Probabil nu ne aud, presupuse Nicole. Încă mai au căștile și echipamentele de emisie.

Un Richard furios la culme se apropie la cinci metri de șirul indian, opri roverul și sări jos în mare grabă. Alergă spre conducătorul echipei, strigând cât îl ținea gura.

— Hei, băieți, urlă el, suntem aici, în spatele vostru. Tot ce aveți de făcut e să vă întoarceți...

Richard se opri ca trăsnet privind figura lipsită de orice expresie a bărbatului din frunte. Îi recunoscuse chipul. Dumnezeuule, era Norton! se cutremură involuntar și un frison îi trecu prin șira spinării. Abia avu timp să sară într-o parte, în vreme ce procesiunea trecu încet pe lângă el. Paralizat încă datorită șocului, studie fețele celorlalți trei, din care niciuna nu-și schimbă expresia în tot acest interval. Era vorba de alți trei cosmonauți din echipajul de pe Rama I.

Nicole i se alătură după câteva secunde.

— Ce s-a întâmplat? De ce nu s-au oprit? Fața lui Richard era albă ca varul. Richard, te simți bine?

— Sunt bioți, murmură el. Bioți umani!

— Ceea? strigă Nicole, cu o urmă de teroare în glas.

Alergă rapid spre conducătorul șirului indian și privi chipul din spatele căștii de sticlă. Fără nicio îndoială, era Norton. Fiecare trăsătură a feței, culoarea ochilor și chiar mustața bine îngrijită, erau absolut perfecte. Numai că ochii nu spuneau nimic.

Mișcarea trupului de asemenea, acum că o observase cu atenție, părea artificială. Fiecare pas urma un model precis, iar de la individ la individ nu existau decât variații minore. *Richard are dreptate, socoti Nicole. Sunt bioți umani. Au fost probabil confecționați după imagini, la fel ca pasta de dinți și peria.* Un moment se simți cuprinsă de panică. *Dar nu avem nevoie de o echipă de salvare, își spuse, încercând să se calmeze. Nava militară este încă andocată pe vârful cilindrului.*

Pe Richard, descoperirea bioților umani îl copleșise. Rămase în rover câteva minute, incapabil să conducă, punându-și întrebări la care oricum nu putea răspunde.

— Ce se întâmplă aici? repeta iarăși și iarăși. Să se bazeze toți acești bioți pe specii existente undeva în univers? Și de ce au fost fabricați în primul rând?

Înainte de a se îndrepta spre lift, Richard insistă ca amândoi să înregistreze metri de peliculă cu bioții umani.

— Avianii și octospiderii sunt fascinanți, declară în vreme ce lua un prim plan al mișcării picioarelor „echipei Norton”, dar banda asta le va lua piuitul tuturor.

Nicole îi reaminti că rămăseseră mai puțin de două ceasuri până la lăsarea întinericului și era încă posibil să fie nevoiți să urce Scara Zeilor. Satisfăcut că imortalizase pe peliculă bizara procesiune, Richard se așeză la volanul roverului și îndreptă vehiculul spre scara Alfa.

Nu fu nevoie de niciun test pentru a verifica funcționarea liftului; când ajunseră lângă el mergea. Richard sări din rover și alergă spre camera de control.

— Coboară cineva, exclamă arătând în sus.

— Sau ceva, adăugă Nicole cu o voce sumbră.

Cele cinci minute de așteptare durară o veșnicie. La început, nici Richard și nici Nicole nu spuseră nimic. Mai târziu totuși, Richard sugeră că ar fi bine să aștepte în rover în caz că trebuiau să plece în grabă.

Fiecare își îndreptă binoclul spre cablul întins până la ceruri.

— E un bărbat! strigă Nicole.

— Generalul O'Toole! exclamă Richard peste câteva clipe.

Într-adevăr așa era. Generalul Michael Ryan O'Toole, ofițer al Forțelor Aeriene Americane, cobora cu scaunul-lift. Se găsea la câteva sute de metri deasupra lui Richard și Nicole, așa încât nu-i observase încă. Era preocupat să admire prin binoclu frumusețea peisajului extraterestru din jur.

Generalul O'Toole se pregătise să părăsească definitiv Rama când, în vreme ce urca cu liftul, distinsese ceva ce aducea cu trei păsări zburând departe spre sud, pe cerul rămân. Se hotărâse să se întoarcă ca să vadă dacă reușea să le localizeze din nou. Era complet nepregătit pentru primirea călduroasă care-l aștepta la sfârșitul drumului.

53. Planul Trinity

Când Richard Wakefield părăsise Newton-ul ca să se întoarcă pe Rama, generalul O'Toole fusese ultimul membru din echipaj care îi spusese la revedere. Generalul așteptase cu răbdare ca toți ceilalți să termine de vorbit.

— Ești realmente sigur că vrei s-o faci? își întrebese prietenul János Tabori. Știi prea bine că în curând comitetul va declara Rama zonă interzisă.

— Până atunci, rânjise Richard, voi fi în drum spre Beta. Tehnic vorbind, nu voi fi încălcat niciun ordin.

— Prostii, îl întrerupse furios Amiralul Heilmann.

Doctorul Brown și cu mine suntem la comanda acestei misiuni. Amândoi ți-am cerut să rămâi la bord.

— Iar eu v-am repetat de câteva ori că am lăsat câteva lucruri personale, foarte importante pentru mine, în interior, declară răspicat Richard. În plus, știți la fel de bine ca și mine că niciunul dintre noi nu va avea nimic de făcut în următoarele câteva zile. De îndată ce ordinul oficial de abandonare a misiunii va fi dat, toate activitățile principale vor fi încheiate. Ni se va comunica când să ne desprindem și să pornim către Pământ.

— Îți mai amintesc o dată, replicase Otto Heilmann, că ceea ce faci constituie un act de insubordonare. La întoarcerea pe Pământ, intenționez să te aduc în față...

— Las-o moartă, Otto, îl întrerupse Richard fără ranchiună. Își potrivea costumul spațial și începu să-și pună casca. Ca întotdeauna, Francesca înregistra scena pe casetă video. De la conversația purtată în particular cu Richard, cu o oră în urmă, fusese ciudat de tăcută. Părea detașată, ca și cum gândurile îi erau în altă parte.

Generalul O'Toole se îndreaptă spre Richard și-i întinse mâna.

— N-am petrecut mult timp împreună, Wakefield, însă ți-am admirat întotdeauna lucrările, rosti el. Mult noroc înăuntru și nu-ți asuma riscuri inutile.

Richard fusese surprins de zâmbetul cald al generalului. Se așteptase ca ofițerul american să încerce să-l convingă să renunțe.

— E o priveliște magnifică în Rama, generale, răspunsese Richard. O combinație între Marele Canion, Alpi și Piramide la un loc.

— Am pierdut deja patru oameni, replică O'Toole. Vreau să te văd întors teafăr. Dumnezeu să te aibă în pază!

Richard strânse mâna generalului, își puse casca și păși în ecluză. Ceva mai târziu după plecarea lui

Wakefield, Amiralul Heilmann critică atitudinea lui O'Toole.

— M-ai dezamăgit, Michael. Din strângerea aceea de mână, tânărul nostru coleg ar fi putut trage concluzia că de fapt ești de acord cu acțiunea lui.

O'Toole îl fixă pe amiralul german.

— Wakefield arc curaj, Otto. Și principii. Nu-i este frică nici de ramani și nici de măsurile disciplinare ale ASI. Admir această încredere în sine.

— Prostii, replică Heilmann. Wakefield e un tip impertinent și arogant. Știi ce a lăsat înăuntru? câțiva dintre roboții aceia idioți. Pur și simplu nu-i place să dea ascultare ordinelor. Vrea să facă doar ce consideră că e mai important pentru el.

— Iar asta îl apropie foarte mult de noi, remarcă Francesca. În cameră se făcu liniște. Richard este foarte deștept, continuă ea cu o voce îmblânzită. Probabil are motivele lui pentru a se întoarce în Rama, pe care niciunul nu le înțelege.

— Sper doar să vină înapoi înainte de a se face întuneric, așa cum a promis, spuse János. Nu cred că aş suporta să pierd încă un prieten.

Astronauții ieșiră pe coridor.

— Unde-i doctorul Brown? o întrebă János pe Francesca.

— Cu Yamanaka și Turgheniev. Discută posibilele sarcini ale echipajului pe durata călătoriei de întoarcere. Am rămas așa de puțini, încât va trebui să ne policalificăm, râse Francesca. Chiar m-a întrebat dacă aş putea servi ca rezervă a inginerului de navigație. Îți poți închipui una ca asta?

— Cu ușurință, replică Jones. Ai putea învăța fără probleme atribuțiile oricărui inginer de pe navă.

În spatele lor mergeau Heilmann și O'Toole. Ajunși la

capătul coridorului dinspre cabinele individuale, generalul O'Toole vru să se îndepărteze.

— O clipă, Michael, î! opri Otto Heilmann. Trebuie să-ți vorbesc despre altceva. Întâmplarea cu Wakefield aproape m-a făcut să uit. Poți veni în biroul meu peste o oră?

— În esență, explică Otto Heilmann indicând criptograma de pe monitor, este vorba de o schimbare majoră în procedura Trinity. Nimic surprinzător. Acum când cunoaștem mai multe despre Rama, era de așteptai ca lucrurile să se prezinte oarecum diferit.

— Dar n-am anticipat niciodată să utilizăm toate cele cinci arme, răspunse O'Toole. Perechea suplimentară a fost adusă la bord numai în eventualitatea unei defecțiuni. Atâtea megatone ar vaporiza Rama în întregime.

— Asta e intenția, rosti Heilmann. Se lăsă pe spate în fotoliu și zâmbi. Fie vorba între noi, dar cred că acolo pe Pământ se fac presiuni serioase. Sentimentul general este că am subestimat mult capacitățile lui Rama.

— Dar de ce vor să amplasăm cele mai puternice două bombe în ecluză? Cu siguranță o singură bombă ar avea rezultatul dorit.

— Și dacă dintr-un motiv sau altul nu explodează? Trebuie să existe o rezervă. Heilmann se aplecă în față. Cred că această schimbare de procedură clarifică strategia. Cele două bombe de la vârful cilindrului vor asigura distrugerea completă a structurii navei - lucru esențial pentru a ne garanta că Rama nu va mai fi capabil să manevreze după detonare. Celelalte trei bombe sunt împrăștiate în diverse puncte din interior, astfel ca nicio porțiune să nu rămână întreagă. La fel de important este ca explozia să producă o schimbare destul de mare de viteză, ca niciunul din fragmente să nu lovească Pământul.

Generalul O'Toole își formă o imagine mentală a

uriișei nave anihilate de cinci bombe nucleare. Nu era o imagine plăcută. O dată, cu cincisprezece ani în urmă, zburase împreună cu alți douăzeci de membri ai comandamentului COG în Pacificul de Sud ca să asiste la explozia unei bombe de o sută de kilotone. Personalul tehnic convinsese liderii politici și presa mondială că testele nucleare erau necesare la „fiecare douăzeci de ani”, pentru a avea certitudinea că vechile arme ar fi funcționat într-un caz de forță majoră. O'Toole și echipa lui observaseră demonstrația, aparent ca să învețe cât mai mult posibil despre efectele armelor nucleare.

Generalul se adâncise în gânduri, amintindu-și oroarea acelei mingi de foc înălțate pe cerul pașnic al Pacificului. Nu sesiză că Amiralul Heilmann îi pusese o întrebare.

— Îmi pare rău, Otto, mă gândeam la altceva.

— Te-am întrebat cât timp crezi că va dura obținerea aprobării pentru Trinity.

— În cazul nostru adică? întrebă neîncrezător americanul.

— Bineînțeles.

— Nu-mi dau seama, replică rapid O'Toole. Armele au fost urcate la bord doar în eventualitatea unor acțiuni vădit ostile ale ramanilor. Îmi aduc bine aminte scenariul de bază - un atac neprovocat al navei extraterestre asupra Pământului, utilizând arme sofisticate care ne depășesc posibilitățile defensive. Situația prezentă este cu totul diferită.

Amiralul german își studie colegul.

— Nimeni nu și-a închipuit vreodată că Rama se va înscrie pe o traiectorie de coliziune cu Pământul. Dacă nu-și modifică această traiectorie, va produce o gaură enormă în scoarța terestră, ridicând o asemenea cantitate de praf în aer, încât temperatura va scădea pretutindeni timp de

ani... Cel puțin, așa susțin oamenii de știință.

— Dar asta-i absurd, pledă O'Toole. Ai ascultat discuțiile de la conferință. Nimeni nu crede cu adevărat că Rama se va izbi de Pământ.

— Impactul reprezintă doar unul dintre scenarii. Ce-ai face dacă ai fi în locul lor? Distrugerea lui Rama constituie o soluție sigură. Nimeni nu pierde nimic.

Vizibil zguduit, Michael O'Toole se scuză și se îndreaptă spre camera sa. Pentru prima dată de când intrase în rândurile echipajului Newton, se gândi că i s-ar putea ordona să folosească codul RQ pentru armarea bombelor. Niciodată înainte, nici măcar pentru o clipă, nu considerase că bombe din containerele de metal, situate la spatele navei militare, ar fi putut fi altceva decât un paleativ pentru temerile politicienilor civili.

Stând în fața terminalului din cabină, îngânduratul O'Toole își reaminti cuvintele lui Armando Urbina, activistul mexican în lupta pentru pace, care pledase pentru dezafectarea completă a arsenalului nuclear al COG. „Așa cum am văzut la Roma și la Damasc”, spusese Señor Urbina, „dacă armele există, ele pot fi utilizate. Numai dacă nu vor mai fi deloc arme, vom reuși să garantăm că oamenii nu vor mai suferi niciodată oroarea deflagrațiilor nucleare!”

Richard Wakefield nu se întorsese înainte de căderea nopții. Având în vedere că stația releu a bazei Beta fusese scoasă din funcțiune de uragan (echipajul monitorizase topirea Oceanului Cilindric și declanșarea furtunii prin telemetrie retransmisă de Beta, înainte de dezafectarea ei), Richard ieșise din raza de acțiune a emițătoarelor de îndată ce trecuse de jumătatea Câmpiei Centrale. Ultima lui transmisie recepționată de János Tabori, oferit voluntar să supravegheze legătura radio, fusese tipică pentru Wakefield. Pe măsură ce semnalul din Rama se auzea tot

mai slab, János, pe un ton lejer, îl întrebase pe Richard cum dorea să fie amintit de „fani”, în cazul în care ar fi fost „înghițit de Marele Vârcolac Galactic”.

— Să spui de-un om care-a iubit Rama adânc, dar nu și înțelept, [Replică finală din *Othello* (n.r.)], strigase Richard în comunicator.

— Ce-a zis? întrebase uluit Otto Heilmann. Amiralul intrase în stație pentru a discuta cu János o problemă tehnică.

— El a ucis-o, răspunsese János, încercând fără succes să păstreze legătura radio.

— Cine a ucis pe cine... despre ce vorbești?

— Nimic important, continuase János răsucindu-se în scaun și plutind în aer. Și acum, ce pot face pentru dumneavoastră, Herr Amiral?

Lipsa lui Richard nu fu considerată ca fiind serioasă decât după câteva ore de la răsăritul unei noi zile rămâne. Cosmonauții rămași pe Newton se convinseseră singuri noaptea precedentă că Wakefield se adâncise în cine știe ce treabă („probabil să repare stația Beta”, cum sugerase János), încât pierduse noțiunea timpului și se hotărâse să nu pornească de unul singur pe întuneric. Dar când se făcu dimineață și el tot nu se întorsese, un sentiment de dezastru începu să se strecoare în convorbirile echipajului.

— Nu știu de ce nu o admitem, rosti brusc Irina Turgheniev într-una din perioadele de tăcere din timpul prânzului. Nici Wakefield nu se va mai întoarce. Ceea ce le-a venit de hac lui Takagishî și des Jardins l-a prins și pe el.

— Este ridicol, Irina, replică aprins János.

— Da, așa ai spus întotdeauna, remarcă ea. Chiar de la bunul început, când generalul Borzov a fost tăiat în bucăți. Apoi a fost un accident că biotul crab l-a atacat pe Wilson. Cosmonautul des Jardins dispăre într-o alee...

— Coincidențe, strigă János, pur și simplu

coincidențe!

— Ești un tâmpit, János, ți-pă Irina. Ai încredere în toți și în toate. Ar trebui să aruncăm în aer nava asta blestemată înainte de a mai face și alte...

— Ajunge, calmați-vă amândoi, interveni David Brown în vreme ce est europenii continuau să se certe.

— Suntem cu toții puțin cam încordați, rosti O'Toole, N-are niciun rost să ne certăm.

— Are cineva de gând să pornească în căutarea lui Richard? întrebă emotivul János fără să se adreseze cuiva în mod special.

— Cine ar fi atât de nebun – începu Irina.

— Nu, o întrerupse cu fermitate Amiralul Heilmann. I-am spus că ieșirea lui nu era autorizată și că nu vom merge după el, indiferent ce s-ar întâmpla. În plus, doctorul Brown și cei doi piloți mă anunță că abia dacă vom reuși să manevrăm cele două nave Newton spre casă, noi, cei care am mai rămas – iar analiza lor presupunea că Wakefield se află aici. Nu ne mai putem permite niciun risc.

La masă se instală o lungă și sumbră tăcere.

— Intenționez să vă comunic imediat după prânz, rosti David Brown ridicându-se în picioare, dar mi se pare că niște vești bune ne-ar prinde bine tuturor. Acum o oră am primit noi ordine. Urmează să plecăm spre Pământ în ziua I-14, [Abreviere de la *Ignition*] așadar peste o săptămână și ceva. Între timp vom recalifica personalul, ne vom odihni pentru călătorie și ne vom asigura că toate sistemele navei funcționează la parametrii nominali. Cosmonauții Turgheniev, Yamaka și Sabatini își manifestară entuziasmul prin strigăte de bucurie.

— Dacă tot plecăm fără a ne mai întoarce pe Rama, atunci de ce așteptăm atât? întrebă János. Cu siguranță că suntem în stare să ne pregătim în trei sau patru zile.

— Din câte am înțeles, replică doctorul Brown, colegii noștri militari au o misiune specială care le va lua tot timpul - parțial și nouă - pe parcursul următoarelor trei zile. Aruncă o privire lui Otto Heilmann. Vrei să le spui?

Amiralul se ridică în picioare.

— Trebuie să discut întâi detaliile cu generalul O'Toole, rosti cu o voce sonoră. Mâine dimineață vă vom explica tuturor.

O'Toole nu avea nevoie să i se arate mesajul primit de amiral cu douăzeci de minute înainte. Îi știa conținutul. Conform cu procedurile de rigoare, conținea doar trei cuvinte:

Aplicați planul Trinity.

54. O dată erou

Michael O'Toole nu reușea să doarmă. Se răsucea pe toate părțile, porni muzica favorită și repetă la nesfârșit „Sfântă Fecioară” și „Tatăl Nostru”. Nimic nu-l ajută. Tânjea după ceva care să-l distragă, să-l facă să uite de responsabilități și să-i permită sufletului său puțin repaus.

Aplicați planul trinity, își zise în cele din urmă, concentrându-se asupra adevăratei cauze a neliniștii sale. Ce însemna de fapt aceasta? Deschiderea containerelor, ridicarea armelor nucleare (de mărimea unor frigidere), verificarea subsistemelor, așezarea bombelor pe un transportor și transbordarea lor în ecluza lui Rama, apoi coborârea lor cu ascensorul greu...

Și ce altceva? reflectă O'Toole. Încă un lucru. Nu avea să dureze mai mult de un minut la fiecare bombă, însă constituia de departe cea mai importantă operație. Armele aveau pe laturi perechi redundante de tastaturi numerice. El și Amiralul Heilmann trebuiau să folosească tastaturile pentru a introduce o secvență specială de cifre, codul RQ cum era denumit, înainte de amorsarea bombelor. Fără aceste coduri, armele ar fi rămas pentru

totdeauna în stare de somnolență.

Dezbaterile privind includerea focoaselor nucleare la bordul lui Newton stârniseră ecouri pe coridoarele Cartierului General COG din Amsterdam. Votul final fusese strâns. Se hotărâse ca nava terestră să transporte arme dar, pentru a domoli îngrijorarea, se promisese implementarea unor măsuri stricte împotriva unei utilizări neautorizate.

Pe parcursul aceluiași întruniri, conducerea militară COG evitase protestele publice prin impunerea clasificării de Strict Secret asupra faptului că Newton urma să aibă la bord arme nucleare. Nici măcar membrilor civili ai echipajului nu li se dezvăluise nimic despre existența bombelor.

Grupul secret de lucru pentru Procedura Trinity se întâlnise de șapte ori, în patru locuri diferite din toate colțurile lumii, înainte de lansarea misiunii. În scopul de a face procesul de activare imun la orice impuls electronic întâmplător, se alesese metoda de activare manuală a armelor nucleare. Astfel, niciun nebun de pe Pământ și niciun cosmonaut înspăimântat de pe Newton nu ar fi reușit să declanșeze armele printr-o simplă comandă electronică. Șeful de stat major, un om strălucit dar adept al unei discipline rigide, pe nume Kazuo Norimoto, își exprimase temerea că renunțarea la comanda electronică ar duce la nefireasca dependență a întregii operațiuni exclusiv față de persoanele selecționate în echipaj. Fusese convins, totuși, că era de preferat să depindă de ofițerii prezenți la bordul lui Newton, decât să-și facă griji pentru un terorist sau un fanatic care ar fi reușit cine știe cum să pună mâna pe codul de activare.

Dar dacă unul dintre ofițerii de pe Newton era cuprins de panică? Cum putea fi protejat sistemul împotriva unui act unilateral de declanșare a focoaselor

nucleare efectuat de un membru al echipajului? Discuțiile conduseseră la un procedeu de siguranță relativ simplu. Din echipaj aveau să facă parte trei ofițeri. Fiecare va cunoaște un cod RQ unic. Introducerea manuală a doua dintre lungile secvențe numerice va arma dispozitivele. Sistemul era în acest fel protejat împotriva acțiunii unui ofițer recalcitrant, ori a unuia înspăimântat. Părea o garanție suficientă.

Însă situația noastră actuală nu a fost luată niciodată în calcul, medită O'Toole întins pe pat. În eventualitatea oricărei acțiuni periculoase, fie ea militară sau civilă, fiecare dintre noi trebuia să încredințeze codul unui locțiitor. Dar cine ar fi crezut că o apendictomie putea fi periculoasă? Codul lui Valerii a murit odată cu el. Ceea ce înseamnă că în prezent sistemul necesită doi oameni... din doi.

O'Toole se întoarse pe burtă și-și îngropă fața în pernă. Acum înțelegea cu adevărat de ce era încă treaz. *Dacă nu introduc codul, bombele nu pot fi utilizate. Își aminti de un prânz la bordul navei militare, luat împreună cu Valerii Borzov și Otto Heilmann, în timpul plăcutei călătorii spre Rama. „E un joc perfect de echilibru”, glumise generalul sovietic, „și probabil a fost luat în considerație la alegerea noastră. Otto ar apăsa pe declanșator la cea mai mică provocare, iar pe tine, Michael, te-ar frământa moralitatea deciziei chiar dacă viața ți-ar fi amenințată. Eu unul mă aflu la mijloc”.*

Însă tu ești mort, își zise O'Toole, și nouă ni s-a ordonat să amorșăm focurile. Se ridică din pat și se îndreptă spre birou. Așa cum procedase mereu când avea de luat o hotărâre de mare importanță, O'Toole scoase din buzunar un carnetel electronic și alcătui două liste scurte, una sintetizând motivele pentru îndeplinirea ordinului de amorșare și de distrugere a lui Rama, cealaltă

argumentele împotrivă. Nu avea niciun motiv perfect logic de a se opune ordinului primit – giganticul vehicul era probabil o mașină fără viață, cei trei colegi ai săi muriseră cu siguranță, iar amenințarea la adresa Pământului nu era deloc neglijabilă. Și totuși. O'Toole ezita. Ceva în comiterea unui asemenea act, evident ostil, îi lovea sensibilitatea.

Se întinse din nou pe pat, cu fața în sus. *Sfinte Dumnezeule*, se rugă el cu ochii în tavan, *cum aș putea să știu ce este corect în această situație? Rogu-Te, arată-mi calea de urmat.*

Cu doar treizeci de secunde înainte de a fi trezit de propriul său ceas, Otto Heilmann auzi o bătaie ușoară în ușă. Câteva momente mai târziu, înăuntru intră generalul O'Toole. Americanul era deja echipat.

— Ești matinal, Michael, rosti amiralul bâjbâind după cafeaua sa de dimineață, care se încălzea deja de cinci minute.

— Voiam să vorbesc cu tine, spuse afabil O'Toole. Îl așteptă pe celălalt să-și ia băutura.

— Ce este?

— Vreau să anulezi consfătuirea din această dimineață.

— De ce? întrebă Heilmann. Avem nevoie de ajutor din partea echipajului, așa cum ara stabilit aseară. Cu cât amânăm mai mult, cu atât crește probabilitatea să întârziem plecarea.

— Nu sunt încă pregătit.

Amiralul Heilmann se încruntă, sorbi adânc din cafea și-și studie interlocutorul.

— Înțeleg, zise calm. Și de ce ai nevoie ca să fii gata?

— Vreau să vorbesc cu cineva, poate cu generalul Norimoto, să înțeleg de ce distrugem Rama. Îți cunosc părerea, am vorbit cu tine aseară, dar vreau să aud

motivul din gura celui care a dat ordinul.

— Datoria unui militar este să se supună ordinelor. Să pui întrebări ar putea fi considerat o încălcare a disciplinei...

— Înțeleg toate astea, Otto, însă nu ne aflăm pe un câmp de luptă, îl întrerupse O'Toole. Nu refuz să îndeplinesc ordinul. Vreau doar să fiu sigur... Vocea i se frânse și O'Toole privi fix peretele din fața sa.

— Sigur de ce?

— Sigur că procedez corect, respiră adânc O'Toole.

O conferință video cu Norimoto fu convenită, iar consfătuirea echipajului amânată. Deoarece în Amsterdam era miezul nopții, trecu o perioadă de timp până ce transmisia cifrată fu decodată și prezentată șefului de stat major. În stilul său caracteristic, generalul Norimoto solicită câteva ore pentru a pregăti răspunsul, astfel încât să obțină „consensul colegilor” în legătură cu cele ce avea să-i comunice lui O'Toole.

Generalul și Otto Heilmann ședeau împreună în centrul de control al navei militare când sosis transmisia de pe Pământ. Generalul Norimoto era îmbrăcat în uniformă de gală. Îi salută fără nicio urmă de zâmbet pe cei doi ofițeri de pe Newton. Își puse ochelarii și citi textul pregătit.

— Generale O'Toole, am revăzut, cu grijă întrebările dumneata din ultima transmisie. Problemele ridicate de dumneata au fost incluse pe lista noastră de discuții înainte de a ajunge la decizia de a da ordinul de declanșare. Conform protocolului operativ ASI-COG, atât dumneata cât și ceilalți militari de la bordul lui Newton faceți parte temporar din statul meu major; prin urmare, eu vă sunt superiorul. Mesajul care v-a fost transmis trebuie considerat un ordin.

Generalul Norimoto schiță un zâmbet subțire.

— Cu toate acestea, având în vedere semnificația acțiunii menționate în ordin și vizibila dumitale grijă legată de posibilele repercusiuni, am pregătit trei puncte sumare menite să vă ajute să ne înțelegeți hotărârea:

Unu. Nu știm dacă Rama este ostil sau prietenos. Nu avem niciun mijloc prin care să obținem date suplimentare în acest sens.

Doi. Rama se îndreaptă spre Pământ. Ar putea să intre în coliziune cu planeta noastră, să întreprindă acțiuni ostile odată ajuns în vecinătatea Terrei, sau altele benigne, a căror natură nu o putem defini.

Trei. Aplicând planul Trinity în momentul când Rama se află la zece sau mai multe zile depărtare, garantăm securitatea planetei, indiferent de intențiile sau de viitoarele sale acțiuni.

Generalul făcu o scurtă pauză.

— Asta-i tot, conchise el. Aplicați planul Trinity.

Ecranul se întunecă.

— Ești satisfăcut? Întrebă Heilmann.

— Așa cred. N-am auzit nimic nou, dar nici nu trebuia să mă aștept la altceva.

Heilmann se uita la ceas.

— Am pierdut aproape o zi întreagă. Convoc consfătuirea imediat după prânz?

— Mai bine nu, replică O'Toole. Acest episod m-a epuizat, iar noaptea trecută abia dacă am reușit să dorm. Prefer să așteptăm până mâine dimineată.

— În regulă, rosti amiralul după o pauză. Se ridică și-și trecu brațul după umărul generalului. Începem mâine, la prima oră după micul dejun.

A doua zi dimineată, generalul O'Toole nu participă la consfătuirea programată. Îi telefonase lui Heilmann și îl rugase să o țină fără el, pretextând o „durere acută de stomac”. Se îndoia că fusese crezut, dar n-avea de fapt

importanță.

O'Toole urmărește consfătuirea pe televizorul din cabina sa, fără să întrerupă sau să intervină. Niciunul dintre ceilalți astronauți nu păru foarte mirat de existența la bord a arsenalului nuclear. Heilmann explică în detaliu ce trebuia făcut. Își asigură sprijinul lui Yamanaka și Tabori, așa cum discutasese în prealabil cu O'Toole, și schiță activitățile menite să conducă la amplasarea focoarelor nucleare în interiorul lui Rama, în următoarele șaptezeci și două de ore. Astfel, echipajului îi mai rămâneau încă trei zile de pregătiri pentru plecare.

— Când vor fi detonate bombele? se interesă nervos János Tabori după ce amiralul își termină expunerea.

— La șaizeci de ore după plecarea noastră. Conform modelelor studiate la sol, ar trebui să ieșim din zona de împrăștiere a fragmentelor în douăsprezece ore, dar pentru siguranță am stabilit ca bombele să nu explodeze până când nu vom fi la o distanță de cel puțin douăzeci și patru de ore... Dacă plecarea ne este amânată din cine știe ce motiv, momentul detonării poate fi modificat prin comandă electronică.

— Asta e liniștitor, remarcă János.

— Alte întrebări?

— Doar una, interveni iarăși János. Atâta timp cât intrăm în Rama ca să amplasăm aceste lucruri la locurile lor, înțeleg că va fi în regulă să ne căutăm prietenii pierduți. În eventualitatea că mai hoinăresc pe acolo...

— Orarul este foarte limitat, Cosmonaut Tabori, iar dispunerea bombelor în interior necesită doar câteva ore. Din păcate, din cauza întârzierii survenită în declanșarea operațiunii, suntem nevoiți să poziționăm bombele pe întuneric.

Minutat, reflectă O'Toole. Iată încă ceva de care pot fi acuzat. În ansamblu, socotea totuși că Amiralul

Heilmann condusesese foarte bine discuția. *A fost frumos din partea lui Otto să nu menționeze nimic despre coduri. Probabil că e convins că mă voi supune ordinului. Și probabil are dreptate.*

Când O'Toole se trezi din somn, trecuse de prânz și era flămând ca un lup. În sala de mese nu se mai afla nimeni decât Francesca Sabatini; femeia își termina cafeaua și studia niște date pe monitorul computerului.

— Te simți mai bine, Michael? îl întreabă cum îl văzu.

Generalul încuviință din cap.

— Ce citești?

— Un manual de software, replică Francesca. David e îngrijorat că fără Wakefield nu vom ști nici dacă programele de pe Newton operează corect sau nu. Învăț să interpretez un program de diagnoză.

— Hmm, fluieră O'Toole. Cam dificil pentru un jurnalist.

— Nu-i chiar așa de complicat, râse ea. Și e extrem de logic. Poate că în viitoarea mea carieră voi fi inginer.

O'Toole își făcu un sandviș, luă o cutie cu lapte și i se alătură la masă. Francesca îi puse o mână pe braț.

— Vorbind despre viitoare cariere, Michael, te-ai gândit cumva și la a tă?

— Ce vrei să spui?

— Sunt prinsă în obișnuita dilemă profesională, dragul meu prieten. Îndatoririle mele de reporter au intrat în conflict direct cu sentimentele.

O'Toole se opri din mestecat.

— Heilmann v-a spus?

Ea încuviință din cap.

— Nu sunt proastă, Michael. Oricum aş fi aflat mai devreme ori mai târziu. Și este o poveste fierbinte, foarte fierbinte. Poate una dintre cele mai importante de pe durata misiunii. Parcă văd titlurile buletinelor de știri:

„General american refuză să se supună ordinului de a distruge Rama. Ascultați emisiunea de la ora cinci”.

Generalul trecu în defensivă.

— N-am refuzat. Procedura Trinity nu-mi cere să introduc codul decât după ce armele sunt scoase din containere...

— „... și gata de a fi plasate pe transportor”, termină frază Francesca. Ceea ce se va întâmpla peste optsprezece ore. Mâine dimineață, după calculele mele... Am de gând să înregistrez istoricul eveniment. Femeia se ridică de la masă. Și Michael, în caz că te interesează, n-am menționat convorbirea ta cu Norimoto în niciunul din reportajele mele. S-ar putea să mă refer la ea în memoriile mele, dar nu le voi publica încă cel puțin cinci ani de acum înainte.

Francesca se răsuci și-l privi ținută în ochi pe O'Toole.

— Ești pe cale să devii peste noapte din erou un ticălos, prietene. Sper că ai cântărit cu atenție toate ramificațiile deciziei tale.

55. Vocea Sfântului Michael

Generalul O'Toole petrecu după amiaza în cabina sa, privind la televizor cum Tabori și Yamanaka verificau armele nucleare. Fusesse scutit de verificarea subsistemelor datorită pretensei sale indispoziții stomacale. Procedura era surprinzător de simplă; nimeni n-ar fi bănuț că era destinată să distrugă cea mai fascinantă creație inginerească văzută vreodată de omenire.

O'Toole își sună soția înainte de prânz. Newton se apropiase mult de Pământ, așa încât decalajul dintre transmisie și recepție se redusese sub trei minute. Demodatele conversații duplex deveniseră din nou posibile. Convorbirea cu Kathleen se desfășură cordial și obișnuit. Generalul se gândi pe moment să-i împărtășească dilema, însă își aduse aminte că linia nu era

sigură și renunță. Amândoi își exprimară bucuria de a fi din nou împreună într-un viitor apropiat.

Masa o luă împreună cu echipajul. János se găsea într-una din stările sale excesiv de vesele, întreținându-i pe ceilalți cu povești despre după amiaza petrecută în compania „gloanțelor”, termenul pe care insista să-l folosească pentru a desemna bombele nucleare.

— La un moment dat, îi spuse Francescăi care râdea neconținut de la începutul narațiunii, fixasem ușor „gloanțele” pe podea, dispunându-le în șir, ca piesele de domino. L-am speriat de moarte pe Yamanaka când am lovit-o pe cea dintâi și toate au căzut care încotro, bang, bing, bong. Hiro era convins că vor exploda.

— Nu te-ai gândit că ai fi putut avaria vreo componentă critică? întrebă David Brown.

— Nu. Manualele date de Otto specifică faptul că nu poți să le strici nici dacă le dai drumul din vârful lui Trump Tower. În plus, n-au fost încă armate. Am dreptate, Herr Amiral?

Heilmann încuviință din cap și János se lansă în altă povestire. Minte generalului O'Toole făcea însă în acest timp legături imposibil de evitat între obiectele metalice din nava militară și norul în formă de ciupercă, de deasupra Oceanului Pacific...

Francesca îl întrerupse din reverie.

— Michael, ai o convorbire urgentă pe linia personală. Președintele Bothwell îți va vorbi peste cinci minute.

Conversația de la masă încetă brusc.

— Ia te uită, rânji János, înseamnă că ești cineva. Nu oricine primește telefon de la Bothwell Stângaciul.

Generalul O'Toole se scuză politicos și reveni în cabină. *Trebuie să fie la curent*, medită el în timp ce aștepta cu nerăbdare legătura. *Firește că da. Doar e*

Președintele Statelor Unite.

O'Toole fusese întotdeauna fan al baseball-ului, iar echipa lui favorită era Boston Red Sox. În timpul Marelui Haos, în 2141, baseball-ul falimentase, dar un grup de întreprinzători repuseseră echipele în funcție patru ani mai târziu. Când Michael avea șase ani, în 2148, tatăl său îl luase pe stadionul Fenway ca să asiste la meciul dintre Red Sox și Havana Hurricanes. Astfel începuse o dragoste de o viață pentru O'Toole.

Stângaciul Sherman Bothwell fusese lovitorul de forță al lui Red Sox între 2172 și 2187, un jucător extrem de popular. Născut în Missouri, modestia și tenacitatea sa se dovediseră la fel de rare ca și cele 527 de lovituri reușite în cei șaisprezece ani de prezență în prima ligă. În ultimul an ca jucător de baseball, soția îi murise într-un teribil accident nautic. De atunci se dedicase aproape exclusiv creșterii copiilor, lucru de apreciat de toată lumea.

Trei ani mai târziu, după ce se recăsătorise cu Linda Black, frumoasa fiică a guvernatorului statului Texas, pentru mulți deveni limpede că Sherman avea în minte o carieră politică. Avansase cu repeziciune. Întâi locțiitor ai guvernatorului, apoi guvernator și candidat la președinție. În 2196 ajunsese în Casa Albă ca de pe un topogan și se anticipa că-l va înfrânge fără probleme pe candidatul Partidului Creștin Conservator, în alegerile generale programate pentru anul 2200.

— Salut, generale O'Toole, spuse bărbatul în costum albastru, zâmbind călduros. Aici e Sherman Bothwell, președintele dumitale.

Președintele nu se folosea de notițe. Stătea înclinat înainte pe un scaun obișnuit, cu coatele sprijinite de coapse și mâinile încrucișate în față. Vorbea ca și cum ar fi stat lângă generalul O'Toole într-o cameră de zi oarecare.

— Urmăresc misiunea Newton cu mare interes, chiar de la lansare - ca de altfel și ceilalți din familie, Linda și cei patru copii. Dar am fost *mai cu seamă* atent în aceste ultime săptămâni, când tragediile s-au abătut una după alta asupra dumitale și a colegilor din echipaj. Dumnezeu! Cine și-ar fi imaginat existența unei asemenea nave cum e Rama. De-a dreptul uluitor...

În orice caz, înțeleg că s-a primit din partea COG ordinul de a distruge Rama. Acuma, știu că asemenea decizii nu se iau ușor și că ele implică o mare responsabilitate asupra unor oameni ca dumneata. Cu toate astea, sunt sigur că este decizia corectă.

Da, domnule! Știu că e corectă. Păi fiică-mea, Courtney - nu are decât opt ani - se trezește aproape în fiecare noapte din coșmaruri. Am urmărit încercarea voastră de a captura *biotul* acela asemănător cu un crab, și Dumnezeu, a fost îngrozitor. În prezent Courtney știe - s-a anunțat la televizor - că Rama se îndreaptă *direct* spre Pământ și e teribil de speriată. Îngrozită! Crede că întreaga țară va fi invadată de crabii aceia și că ea și toți prietenii ei vor fi ciopârțiți precum reporterul Wilson.

Îți spun aceste lucruri, generale, deoarece știu că te găsești în fața unei decizii cruciale. Și deoarece am auzit niște zvonuri cum că ai ezita să distrugi vehiculul extraterestru și minunile din interiorul său. Dar, generale, i-am povestit lui Courtney despre dumneata. I-am spus că împreună cu restul echipajului veți face Rama țândări, cu mult înainte să atingă Pământul.

De asta ți-am telefonat. Să-ți spun că mă bazez pe dumneata. La fel face și Courtney.

Generalul O'Toole sperase, înainte de a-l asculta pe Președinte, că ar fi putut profita de prilej pentru a-și expune dilema înaintea conducătorului nației americane. Își închipuise chiar că va avea ocazia să-l întrebe pe

Bothwell Stângaciul despre caracterul speciei care distrage pentru a se proteja de un risc improbabil. Dar în urma scurtului discurs, practic perfect, al fostului jucător de baseball, O'Toole nu mai avea ce să spună. Cum să refuze o asemenea rugămintă? Toate fetițele Courtney Bothwell de pe întreaga planetă contau pe el.

O'Toole se trezi după un somn de cinci ore. Era conștient că îl aștepta cea mai importantă acțiune din viața lui. I se părea că tot ce făcuse până atunci, cariera, studiile religioase, chiar și activitățile familiale, îl pregătiseră doar în vederea acestei clipe. Dumnezeu îi încredințase o hotărâre de mare însemnătate. Dar ce aștepta de la el? Fruntea i se îmbroboni de sudoare în vreme ce îngenunchea în fața Christului de pe crucea aflată în spatele biroului.

Sfinte Dumnezeule, se rugă el împletindu-și degetele, ora mea se apropie și eu încă nu văd clar dorința Ta. Ar fi atât de simplu pentru mine să mă supun ordinelor și să fac ceea ce toată lumea dorește. Asta este și dorința Ta? Cum pot să știu cu precizie?

Michael O'Toole închise ochii și se rugă pentru călăuzire, cu o fervoare ce depășise orice alt sentiment trăit până atunci. Rugându-se, își reaminti un alt moment, cu ani în urmă, când fusese angajat ca tânăr pilot într-o forță de menținere a păcii în Guatemala. O'Toole și oamenii săi se treziseră într-o dimineață, în mica lor bază aeriană din junglă, complet înconjurați de teroriștii de dreapta care încercau să îngenuncheze firavul guvern democratic. Rebelii doreau să obțină avioanele. În schimb, garantau liberă trecere lui O'Toole și subordonaților săi.

Maiorului O'Toole îi trebuiseră cincisprezece minute de deliberare și rugăciune înainte de a se hotărî să lupte. În bătaia ulterioară, avioanele fuseseră distruse și aproape jumătate din oamenii săi uciși, dar rezistența lui

simbolică împotriva terorismului impulsionate atât proaspătul guvern al Guatemalei, cât și multe altele din întreaga Americă Centrală, într-un moment când toate aceste țări sărace luptau disperate pentru a depăși ravagiile celor două decenii de criză. Lui O'Toole i se decernase Ordinul de Merit, cea mai înaltă decorație militară COG, pentru faptele vitejești din Guatemala.

Peste ani, la bordul lui Newton, procesul de decizie se dovedea mult mai puțin direct. În Guatemala, tânărul maior nu se îndoiește de moralitatea acțiunilor sale. Dar ordinul de a distruge Rama reprezenta cu totul altceva. După părerea lui O'Toole, nava extraterestră nu întreprinsese nicio acțiune războinică. În plus, știa că ordinul primit se baza în principal pe doi factori: frica de ceea ce *ar fi putut* întreprinde Rama și strigătul xenofob al opiniei publice. Din punct de vedere istoric, atât frica cât și opinia publică nu fuseseră niciodată preocupate de moralitate. Dacă cumva ar fi reușit să determine adevăratul scop al lui Rama, atunci poate...

Sub portretul lui Iisus, pe birou se afla o mică statuie a unui tânăr cu părul cârlionțat și ochii mari. Figura Sfântului Michael din Siena îl însoțise pe O'Toole în toate călătoriile întreprinse de la căsătoria cu Kathleen. Privind statueta, îi veni o idee. Căută într-unul din sertarele biroului și scoase o cărțuție electronică. O porni, verifică meniul și apăsă conform indexului predicile Sfântului Michael.

Sub cuvântul „Rama”, generalul găsi o mulțime de referințe. Cea pe care o căuta era marcată cu litere albe. Constituia „predică ramană”, ținută în fața a cinci mii de neofiți, cu trei săptămâni înainte de holocaustul din Roma. O'Toole începu să citească.

„Ca topică a predicii mele de astăzi, voi aborda chestiunea ridicată de Sora Judy în consiliu, anume pe ce

se bazează afirmația mea că nava extraterestră denumită Rama ar putea foarte bine să fie vestitorul celei de-a doua veniri a lui Hristos. Să înțelegi că până în acest moment nu am avut o revelație clară în niciuna din direcții; totuși, Dumnezeu mi-a sugerat că heralzii celei de-a doua veniri vor fi extraordinari, altminteri oamenii nu-i vor observa. Nu va fi de ajuns un simplu înger sau sunetul a două trâmbițe în ceruri. Heralzii vor trebui să facă lucruri cu adevărat spectaculoase pentru a atrage atenția lumii.

Există un precedent, stabilit în profețiile Vechiului Testament, unde vestitorii venirii lui Iisus soseau din ceruri. Carul lui Isaia a fost Rama timpului său. Tehnologic vorbind, era la fel de misterios pentru *oamenii* vremii sale precum este Rama astăzi. În această privință există un fel de similaritate, o simetrie deloc incompatibilă cu ordinea Domnului.

Dar ceea ce cred că dă speranță în venirea primei nave Rama acum opt ani – și spun „prima” întrucât sunt sigur că vor urma și altele – este că ea obligă oamenii să se gândească la ei înșiși dintr-o perspectivă extraterestră. Prea adesea limităm conceptul nostru de Creator și în acest fel, ne limităm propria spiritualitate. Aparținem universului. Suntem copiii săi. Numai șansa și întâmplarea a făcut ca atomii noștri să atingă conștiința de sine aici, pe această planetă.

Rama ne obligă să ne gândim la noi înșine, și la Dumnezeu, ca ființe ale universului. E un tribut adus inteligenței Sale că ne-a trimis un astfel de herald acum. Pentru că așa cum v-am spus de multe ori, evoluția noastră va întârzia atâta timp cât nu vom fi în stare să ne dăm seama că întreaga specie umană nu e decât un singur organism. Apariția lui Rama reprezintă un alt semnal că a sosit vremea să ne schimbăm felul de a fi și de a începe evoluția finală”.

Generalul O'Toole închise cartea și se frecă la ochi. Mai citise predica o dată, de fapt, chiar înainte de întrevvedere acordată de Papă la Roma. Cumva totuși, nu avusese aceeași semnificație ca în prezent. *Deci ce ești tu, Rama?* se întrebă el. *O amenințare pentru Courtney Bothwell sau heraldul celei de a doua sosiri a lui Hristos?*

Înainte de micul dejun, generalul O'Toole încă șovăia. Nu știa ce decizie va lua. Îl apăsa puternic faptul că primise un ordin direct din partea superiorului său. O'Toole era conștient că jurase, atunci când fusese numit în funcția respectivă, nu numai să se conformeze ordinelor, dar să-i și protejeze pe Courtney Bothwell-ii planetei. Avea oare vreun indiciu că acest ordin era atât de imoral încât să-l oblige să-și încalce jurământul?

Atât timp cât se gândea la Rama doar ca la o mașină, nu-i venea greu să-i accepte distrugerea. La urma urmei, acțiunea lui nu omora niciun rămân. Dar ce spusese Wakefield? Că nava ramană era probabil mult mai inteligentă decât orice creatură de pe Pământ, inclusiv omul? Și oare inteligența artificială nu deținea un loc aparte între creațiile lui Dumnezeu, găsindu-se poate chiar deasupra formelor inferioare de viață?

În cele din urmă, O'Toole fu doborât de oboseală. Pur și simplu nu mai avea energia de a face față neîntreruptului șuvoi de întrebări fără răspuns. Șovăind, se hotărî să pună punct frământărilor și să se pregătească să ducă la îndeplinire ordinul.

Prima grijă fu să memoreze iarăși codul RQ, un șir de cincizeci de numere cuprinse între 0 și 9, cunoscut doar de el și de procesoarele armelor nucleare. O'Toole introdusese personal codul și verificase dacă fusese înmagazinat corect de memoria fiecărei arme, înainte de lansare. Șirul de cifre era lung pentru a minimaliza probabilitatea duplicării lui printr-un procedeu electronic

de căutare. Ofițerii misiunii Newton fuseseră sfătuiți să aleagă o succesiune de cifre care să îndeplinească două criterii: să fie aproape imposibil de uitat și să nu reprezinte ceva ușor de ghicit, ca numerele de telefon ale familiei, pe care cineva interesat le putea foarte ușor afla din dosarele personale.

Din motive sentimentale, O'Toole dorise ca nouă cifre să fie date de zilele de naștere ale lui și ale soției, 29 - 3 - 42 și respectiv 7 - 2 - 46. Știa că orice criptograf ar fi căutat imediat asemenea alegeri evidente, așa că generalul hotărâse să camufleze datele în cele cincizeci de cifre. Cum rămânea însă cu celelalte patruzeci și una? Numărul acesta, patruzeci și unu, îl intrigase pe O'Toole încă de la o petrecere cu bere și pizza organizată în timpul celui de al doilea an la MIT. Atunci, în mijlocul unei discuții aburite de alcool, unul dintre prietenii săi, un geniu în teoria numerelor al cărui nume îl uitase de mult, îi destăinuise că 41 constituia „un număr foarte special, primul întreg din cel mai lung șir continuu de numere prime pătrațice”.

O'Toole nu înțelesese niciodată foarte bine ce însemna „număr prim pătrațic”. În schimb, înțelegea și era fascinat de faptul că șirul 41, 43, 47, 53, 61, 71, 83, 97, unde fiecare termen se calcula măbind cu doi diferența dintre termenii anteriori, rezulta în exact patruzeci de numere prime consecutive. Șirul de numere prime se termina atunci când cel de-al patruzeci și unulea termen se dovedea a fi neprim, anume $41 \times 41 = 1681$. O'Toole îi împărtășise acest lucru doar soției, Kathleen, când ea împlinise patruzeci și unu de ani, primind un răspuns atât de lipsit de strălucire, încât nu-l mai menționase niciodată nimănui altcuiva.

Însă pentru codul său era perfect, mai cu seamă dacă-l ascundea cum se cuvine. Pentru a-și construi numărul de cincizeci de cifre, generalul O'Toole alcătui la

început o succesiune de patruzeci și una de cifre, fiecare provenind din suma primelor cifre ale termenului corespunzător din șirul special începând cu 41. Astfel, numărul începea cu „5”, dat de 41, continua cu „7” pentru 43, „1” pentru 47 ($4 + 7 = 11$ și apoi rezultatul era trunchiat), „8” pentru 53 și așa mai departe. O’Toole împrăstie după aceea cifrele datelor de naștere folosind inversul unui sir Fibonacci (34, 21, 13, 8, 5, 3, 2, 1, 1) pentru a defini locurile celor nouă întregi în șirul de patruzeci și una de cifre.

Nu era deloc ușor să memoreze întreaga secvență, dar generalul nu dorea să o noteze și s-o poarte cu el în momentul procesului de activare. Dacă îl scria, atunci oricine l-ar fi putut utiliza, cu sau fără acordul său, iar el și-ar fi pierdut opțiunea de a se răzgândi. De îndată ce învață șirul, O’Toole distrase toate calculele și merse să se întâlnească cu ceilalți astronauți, pentru a lua masa de dimineață.

— Uite o copie a codului meu, Francesca, una pentru tine, Irina, iar ultima pentru Hiro Yamanaka. Îmi pare rău, János, declară cu un zâmbet larg întipărit pe față Amiralul Heilmann, dar alte „gloanțe” nu mai am. Poate că generalul O’Toole îți va permite să introduci codul său într-una din bombe.

— În regulă, Herr Amiral, replică crispat János. De anumite privilegii mă pot lipsi în viață.

Heilmann transformase în spectacol amorsarea focoaselor nucleare. Făcuse copii după cod și îi plăcuse să le explice celorlalți cât de inteligent îl concepușe. Acum, cu o nonșalanță deloc caracteristică, permitea restului echipajului să participe la acțiune.

Lui Francesca îi plăcea la nebunie. Pentru televiziune, subiectul era ideal. O’Toole bănuia că probabil ea îi sugerase lui Heilmann scenariul, dar nu pierdu timp

gândindu-se la asta. Era din cale-afară de uluit cât de calm devenise. După lunga și agonizanta căutare de sine, se părea că avea să-și îndeplinească sarcina fără muștrări de conștiință.

Amiralul Heilmann se încurcă la introducerea numărului (recunoscuse că era nervos) și pe moment uită unde anume se afla în șir. Proiectanții sistemului prevăzuseră însă această posibilitate și instalaseră două lumini, una verde și alta roșie, chiar deasupra tastaturii numerice de pe coasta bombei. La fiecare zece cifre se aprindea o lumină, indicând dacă decada corespundea sau nu cu cea din memoria electronica. Membrii comisiei de siguranță își exprimaseră îngrijorarea că dispozitivul „suplimentar” compromitea sistemul (ar fi fost mult mai ușor de decodat cinci succesiuni de zece cifre față de una de cincizeci), însă teste repetate dovediseră necesitatea lui.

La sfârșitul celei de-a doua serii de zece cifre, Heilmann fu salutat de aprinderea luminii roșii.

— Am greșit pe undeva, spuse cu evidentă jenă.

— Mai tare, strigă Francesca din locul de unde filma. Încadrase cu grijă imaginea, astfel că atât focoasele, cât și transportoarele lor erau vizibile.

— Am făcut o greșeală, repetă amiralul. Zgomotul m-a zăpăcit. Trebuie să aștept treizeci de secunde înainte să încep din nou.

După ce Heilmann termină cu succes, doctorul Brown introduse codul la cea de-a doua bombă. Părea aproape plictisit; cu siguranță că sentimentul încercat la apăsarea tastelor nu era deloc unul de entuziasm. Irina Turgheniev amorsă cea de-a treia bombă. Făcu un comentariu scurt, dar plin de pasiune, în care își sublinie opinia că distrugerea lui Rama era absolut esențială.

Nici Hiro Yamanaka și nici Francesca nu scoaseră un

cuvânt. Totuși, Francesca impresionează echipajul introducând primele treizeci de cifre din memorie. Luând în considerație faptul că nu văzuse niciodată codul lui Heilmann până cu o oră înainte și că nu fusese singură mai mult de două minute de atunci, performanța ei era într-un totuși remarcabilă.

Apoi veni rândul generalului O'Toole. Zâmbind liniștit, se apropie cu pași ușori de prima dintre arme. Ceilalți astronauți aplaudară, arătându-și atât respectul față de el, cât și recunoscându-i frământarea. Ceru să se facă liniște, explicând că urma să introducă întregul șir din memorie. După care generalul tastă primele zece cifre.

Se opri o secundă la aprinderea luminii verzi. În clipa aceea, în minte îi fulgeră imaginea unei fresce de la cel de-al doilea nivel al capelei Sfântului Michael din Roma. Un tânăr înveșmântat într-o robă albastră, cu ochii înălțați spre cer, stătea pe treptele Monumentului lui Victor Emmanuel, predicând unei mulțimi. Generalul O'Toole auzi, tare și limpede, un glas. Vocea îi spuse „Nu”.

Generalul se răsuci brusc.

— A spus cineva ceva? întrebă privindu-i pe astronauți.

Colegii lui clătinară din cap. Deconcertat, O'Toole se întoarse din nou spre bombă. Încercă să-și amintească cea de-a doua serie de zece cifre. Nu mai reuși. Inima îi bătea nebunește. Mintea lui continua să întrebe, iarăși și iarăși, *Ce-a fost vocea aceea?* Hotărârea de a-și duce la îndeplinire ordinul se topi în aer.

Michael O'Toole respiră adânc, se răsuci pe călcâie și traversă uriașul culoar. Când trecu pe lângă colegii săi uluiți, îl auzi pe Amiralul Heilmann țipând:

— Ce faci?

— Mă duc în cabina mea, răspunse fără să încetinească pasul.

— N-ai de gând să amorsezi bombele? îl întrebă din spate doctorul Brown.

— Nu. Cel puțin, nu încă.

56. O rugăciune ascultată

Generalul O'Toole rămase înăuntru tot restul zilei. Heilmann îl vizită la aproximativ o oră după eșecul de a introduce codul de activare. După câteva schimburi de cuvinte de complezență (Heilmann era groaznic la așa ceva), amiralul îi puse întrebarea crucială.

— Ești pregătit să continui amorsarea?

O'Toole clătină din cap.

— Așa credeam astăzi dimineată, Otto, dar... Nu trebuie să spună mai mult.

Heilmann se ridică de pe scaun.

— I-am ordonat lui Yamanaka să transporte primele două gloanțe în ecluza ramană. Le vei găsi acolo, după cină, în caz că te răzgândești. Celelalte trei vor rămâne pentru moment în cală. Îl privi țintă câteva secunde, apoi reluă: Sper să-ți vină mintea la cap înainte de a fi prea târziu, Michael. Avem și așa destule probleme la cartierul general.

Când Francesca își făcu apariția cu nelipsita-i cameră video două ore mai târziu, din felul cum își alegea cuvintele deveni limpede că părerea generală, cel puțin între astronauții rămași, era că O'Toole suferea de o acută criză nervoasă. Nu se purta sfidător. Nu făcea nicio declarație. Nimeni din echipaj nu ar fi tolerat aceste alternative, deoarece prin asociere ar fi creat tuturor o imagine defavorabilă. Nu, era evident că nervii lui cedaseră.

— Le-am spus tuturor să nu te deranjeze cu telefoanele, declară cu compasiune Francesca privind împrejur, creierul ei de reporter schițând deja imaginile apropiatului interviu. Telefoanele sună încontinuu, mai cu

seamă de când am trimis caseta înregistrată astăzi dimineață. Se apropie de birou și verifică obiectele aflate pe el. Acesta-i Michael din Siena? întrebă ea, ridicând în mână statueta.

O'Toole zâmbi șters.

— Da. Și cred că știi cine este acolo, întins pe crucea din tablou.

— Foarte bine, replică Francesca. Cu adevărat foarte bine... Uite, Michael, știi ce urmează. Aș vrea ca acest interviu să te prezinte în lumina cea mai favorabilă. Nu că aș avea de gând să te tratez cu mânuși, mă înțelegi, însă vreau să mă asigur că lupii aceia de jos vor asculta și varianta ta...

— Îmi vor deja pielea? o întrerupse O'Toole.

— Oh, da. Și va fi și mai rău. Cu cât întârzii să activezi bombele, cu atât mai mare va fi mânia lor.

— Dar de ce? protestă O'Toole. N-am comis o crimă. Pur și simplu am amânat amorsarea unui dispozitiv nuclear, a cărui putere distructivă depășește...

— Asta-i lipsit de relevanță. În ochii *lor*, tu nu ți-ai îndeplinit misiunea încredințată, aceea de a-i proteja pe locuitorii planetei Pământ. Sunt speriați. Nu înțeleg toate prostiile astea extraterestre. Li s-a promis că Rama va fi distrus, iar acum tu refuzi să le pui capăt coșmarurilor...

— Coșmaruri, murmură O'Toole, asta-i ceea ce Bothwell...

— Ce-i cu Președintele Bothwell?

— Ah, nimic, răspunse el evitând privirea ei pătrunzătoare. Altceva? întrebă nerăbdător O'Toole.

— Așa cum spuneam, vreau să arăți cât mai bine. Piaptănă-ți părul, pune-ți o uniformă nouă și nu combinezonul de zbor. Am să te machiez un pic, pentru a mai șterge din urmele lăsate de oboseală. Se întoarse spre birou. Punem fotografiile tale de familie în prim plan, lângă

Iisus și Michael. Gândește-te bine ce vei spune. Desigur, te voi întreba de ce n-ai reușit azi dimineață să amorsezi bombele.

Francesca se apropie de el și-i puse mâna pe umăr.

— În prezentarea introductivă, voi sugera că ești surmenat. Nu vreau să te învăț ce să zici, dar ți-ar prinde bine să recunoști o oarecare slăbiciune. Mai ales la tine în țară.

Generalul O'Toole nu-și găsi locul cât timp Francesca execută ultimele pregătiri.

— Chiar e nevoie de așa ceva? întrebă el, simțindu-se din ce în ce mai stingherit, pe măsură ce reportera rearanja cabina.

— Doar dacă nu vrei să se creadă că ești Benedict Arnold, veni scurt replica ei.

János îl vizită înainte de cină.

— Interviuul tău cu Francesca a fost foarte bun, minți el. Cel puțin ai ridicat o serie de probleme morale pe care ar trebui să ni le punem cu toții.

— A fost o tâmpenie să aduc în discuție porcăriile alea filosofice, se perpeli O'Toole. Ar fi trebuit s-o ascult pe Francesca și să pun totul pe seama oboselii.

— Mă rog, Michael, ce e făcut e bun făcut. N-am venit însă să trec în revistă evenimentele zilei. Sunt convins că asta ai făcut-o deja de nenumărate ori. Voiam să știu dacă îți pot fi cumva de ajutor.

— Nu cred, János. Însă apreciez gestul tău.

Urmă o pauză lungă. În cele din urmă, János se ridică și se îndreptă cu pași mărunți spre ușă.

— Ce ai să faci acum? întrebă el încet.

— Aș vrea să știu, răspunse O'Toole. Nu par să fiu în stare să întocmesc un plan.

Navele combinate Rama-Newton își continuau drumul cu viteză spre Pământ. Cu fiecare zi, amenințarea

ramană părea să atârne mai greu, cilindrul uriaș deplasându-se pe o orbită hiperbolică spre o coliziune cu urmări catastrofale, dacă nu se efectuau la timp corecții. Punctul impactului fusese estimat în statul Tamil Nadu, în sudul Indiei, nu departe de orașul Madurai. Fizicienii apăreau în fiecare seară pe rețelele de televiziune, explicând posibilele consecințe. Unde de șoc și materii degajate deveniră termeni uzuali la mesele de seară.

Michael O'Toole fu hulit de toată presă mondială. Francesca avusese dreptate. Generalul american deveni ținta furiei întregii planete. Există chiar și sugestia de a fi trimis în fața Curtii Marțiale și executat la bordul lui Newton pentru refuzul de a îndeplini ordinul. O viață de realizări importante și de contribuții personale fu complet uitată. Kathleen O'Toole se văzu obligată să părăsească apartamentul din Boston și să se refugieze la o prietenă în Maine.

Pe general îl chinuia indecizia sa. Știa că își prejudicia ireparabil familia și cariera prin refuzul de a activa focoasele. Dar de fiecare dată când se convingea în sine că era pregătit să execute ordinul, în urechi îi răsună iarăși acel „Nu”, pătrunzător și puternic.

O'Toole nu fu decât parțial coerent pe parcursul ultimului interviu luat de Francesca, cu o zi înainte de plecarea navei științifice. Femeia îi puse câteva întrebări foarte dure. Când îl întrebase de ce Rama nu începuse să frâneze, dacă intenționa să intre pe o orbită în jurul Terrei, generalul își ridicase capul pe moment și îi reamintise că aerofrânarea – disiparea energiei în atmosferă sub formă de căldură – constituia mijlocul cel mai eficient de a obține o orbită în jurul unui corp planetar cu atmosferă. Când însă ea îi oferise prilejul să își dezvolte declarația și să discute felul în care Rama s-ar fi putut reconfigura în vederea unei forme aerodinamice, O'Toole nu răspunsese.

Pur și simplu o privise cu gândurile în altă parte.

O'Toole ieși din cabină pentru masa de adio, în noaptea dinaintea ca Brown, Sabatini, Tabori și Turgheniev să pornească spre casă. Prezența lui strică atmosfera. Irina avu o atitudine extrem de urâtă, ațâțând și mai mult spiritele și așa încinse și refuzând să ia loc la aceeași masă cu el. David Brown îl ignoră cu desăvârșire, preferând să discute detaliile laboratorului care se construia în Texas pentru cercetarea crabului biot. Numai Francesca și János se comportară prietenește, așa încât generalul O'Toole se reîntoarce în cabina sa imediat după terminarea mesei, fără a-și lua rămas bun în mod oficial de la niciunul dintre colegi.

În dimineța următoare, la mai puțin de o oră după plecarea navei științifice, O'Toole îl sună pe amiral, solicitându-i o întrevedere.

— Deci în sfârșit te-ai răzgândit? întrebă înfrigurat neamțul la intrarea generalului. Perfect. Încă nu e prea târziu. Suntem în ziua I-12. Dacă ne grăbim, putem încă detona la I-9.

— Mă apropii, Otto, mă apropii, dar nu am ajuns încă acolo. M-am gândit mult, și sunt două lucruri pe care aş vrea să le fac. Aş vrea să vorbesc cu Papa Ioan-Paul și să intru eu însumi în Rama.

Răspunsul lui O'Toole îl dezumflă pe Heilmann.

— Drace, exclamă el. Ne întoarcem de unde am plecat. Probabil că...

— Nu înțelegi, Otto, spuse americanul privindu-și țintă colegul. Asta este o veste bună. Dacă nu se întâmplă nimic neprevăzut, voi fi gata să introduc codul în bombe imediat după ce mă întorc.

— Ești sigur? întrebă Heilmann.

— Ai cuvântul meu.

Generalul O'Toole nu ascunse nimic din problemele

care-l frământau în timpul lungii și emoționantei convorbiri cu Papa. Știa că transmisia lui era interceptată, dar nu mai avea importanță. Un singur lucru îi domina gândurile: decizia de a amorsa bombele cu o conștiință curată.

Așteptă nerăbdător răspunsul. Când Papa Ioan-Paul al V-lea apăru în cele din urmă pe ecran, se găsea în aceeași cameră de la Vatican unde îl primise în audiență pe O'Toole, imediat după Crăciun. Papa ținea în mână un carnetel electronic, la care arunca câte o privire în vreme ce vorbea.

— M-am rugat cu tine, fiul meu, începu pontiful în engleza lui exactă, în special în această ultimă săptămână de chinuri sufletești. Nu îți pot spune cum să procedezi. Eu nu am răspunsurile pe care le cauți. Nu ne rămâne decât să sperăm că Dumnezeu, în înțelepciunea Sa, va răspunde fără ambiguitate rugăciunilor tale.

Cât privește întrebările de natură eclesiastică, totuși, sunt în măsură să fac câteva comentarii. Ți le fac cunoscute în speranța că-ți vor prinde de folos... Nu mă pot pronunța dacă vocea pe care ai auzit-o aparține sau nu Sfântului Michael, ori dacă ai trăit ceea ce se cunoaște drept o experiență religioasă. Pot să afirm că există o categorie a experienței omenești, de obicei numită religioasă în lipsa unui termen mai potrivit, care nu este posibil să fie explicată în termeni pur raționali sau științifici. Saul din Tarsus a fost orbit de o lumină venită din ceruri ca parte a convertirii sale la creștinism, înainte să devină apostolul Paul. Vocea auzită de tine ar putea să aparțină Sfântului Michael. Numai tu vei decide însă acest lucru.

Așa cum am discutat în urmă cu trei luni, cu siguranță că Dumnezeu i-a creat pe ramani, oricine ar fi ei. Dar tot El a creat virusii și bacteriile care produc moarte și suferință. Nu-l putem glorifica pe Dumnezeu, individual ori

ca specie, dacă nu supraviețuim. Mi se pare puțin probabil ca Dumnezeu să se aștepte să nu reacționăm în niciun fel, dacă însăși supraviețuirea noastră e amenințată.

Chestiunea rolului lui Rama ca un herald al celei de a doua veniri a lui Hristos este dificilă. În interiorul bisericii există câțiva preoți care sunt de acord cu Sfântul Michael, chiar dacă se află în minoritate. Majoritatea dintre noi considerăm că cele două nave Rama sunt, din punct de vedere spiritual, prea sterile pentru a fi heralzi. Ele sunt minuni inginerești, fără îndoială, dar nu conțin nimic care să sugereze căldura sau compasiunea sau alta trăsătură mântuitoare, de obicei asociată cu Hristos. De aceea pare foarte improbabil ca Rama să aibă o strictă semnificație religioasă.

În cele din urmă, decizia trebuie să fie numai a ta. Să continui să te rog, așa cum sunt sigur că o vei face, dar poate că ar trebui să te aștepti la un răspuns mai puțin sonor din partea Domnului. El nu vorbește fiecărei persoane în același mod; și nici mesajele Sale nu vin în aceeași formă. Te rog să-ți aduci aminte de încă un lucru. Pe măsură ce vei explora Rama în căutarea voinței Lui, rugăciunile multor credincioși de pe Pământ te vor însoți. Să fii sigur că Dumnezeu îți va da un răspuns; sarcina ta este să-l identifici și să-l interpretezi.

Ioan-Paul sfârși transmisiunea cu o binecuvântare și o rugăciune. O'Toole îngenunche automat și repetă cuvintele, împreună cu liderul său spiritual. După ce ecranul se întuneacă, recapitulă cuvintele pontifului și se simți liniștit. *Sunt pe drumul cel bun. Dar nu trebuie să mă aștept la o proclamație cerească cu surle și cu trâmbițe.*

O'Toole nu era pregătit pentru emoția puternică resimțită la intrarea în Rama. Poate că de vină se făceau dimensiunile enorme ale navei, cu mult mai mari decât orice construisese omul vreodată. Poate că la ea

contribuiseră atât lungă sa izolare la bordul lui Newton, cât și starea sa de frământare interioară. Indiferent de motive, Michael O'Toole se trezi total copleșit de spectacol, în vreme ce-și făcea plimbarea solitară în interiorul giganticului vehicul.

Nu exista nimic altceva care să-i domine gândurile. În gât i se pusese un nod, iar ochii i se umplură de lacrimi de încântare în câteva prilejuri diferite: în timpul coborârii cu scaunul-lift, contemplând întinsul Câmpiei Centrale, cu dungile ei luminoase ce constituiau sorii lui Rama; șederea lângă roverul abandonat pe țărmul Oceanului Cilindric și studierea prin binoclu a misterioșilor zgârie-nori din New York; uluirea provocată ca și celorlalți cosmonauți de către interminabilele coarne și contraforturi din Emisfera Sudică. Principalul sentiment resimțit de O'Toole era venerația, foarte asemănător cu acela trăit prima dată când intrase într-una din vechile catedrale europene.

Petrecu noaptea ramană în tabăra Beta, folosind unul dintre corturile suplimentare lăsate de cosmonauți la a doua ieșire. Descoperi mesajul lui Wakefield datat cu două săptămâni mai devreme și simți impulsul de a asambla barca cu pânze și de a traversa apa spre New York. Dar O'Toole se abținu și se concentrează asupra adevăratului țel al vizitei sale.

Admise că deși Rama constituia o realizare magnifică, splendoarea lui nu trebuia să fie un factor relevant în procesul său de evaluare. Văzuse oare ceva care să-i schimbe firava concluzie? *Nu*, își răspunse fără tragere de inimă. Când luminile se reaprinseseră în interiorul cilindrului, O'Toole se încredințase că înaintea următoarei nopți rămâne avea să declanșeze bombele.

Și totuși încă zăbovea. Conduse roverul de-a lungul întregii lungimi a coastei, examinând New York-ul și celelalte peisaje din diverse unghiuri, observând faleza de

cinci sute de metri de pe malul opus. La ultima trecere prin baza Beta, O'Toole se hotărî să adune câteva rămășițe, inclusiv câteva obiecte personale uitate de membrii echipajului în retragerea lor precipitată. Nu multe lucruri scăpaseră de urgia uraganului, dar reuși să descopere o serie de amintiri, prinse sub lăzile cu alimente.

Generalul dormi bine înainte de a se îndrepta în rover către lift. Dându-și seama ce avea să întreprindă în clipa reîntoarcerii pe Newton, O'Toole îngenunche și se mai rugă o ultimă dată înainte de a se urca în scaun. Puțin după începutul urcușului, pe când se afla la mai puțin de jumătate de kilometru deasupra Câmpiei Centrale, se răsuci și privi panorama ramană. *Curând, toate acestea vor dispărea, mistuite de un cuptor solar aprins de mâna omului.* Ochii i se ridicară de pe câmpie și i se concentrară pe New York. Și i se păru că vede un punct negru deplasându-se pe cer.

Cu mâini tremurătoare, duse binoclul la ochi. În câteva secunde localizează punctul mărit. Schimbă rapid rezoluția binoclului și punctul se despică în trei părți, fiecare dintre ele o pasăre ridicându-se în sus, în formație, la mare depărtare. O'Toole clipi, însă imaginea nu se modifică. Pe cerul lui Rama se aflau într-adevăr trei păsări în zbor!

Bucuria îl copleși. Strigă de fericire în vreme ce urmărea păsările prin binoclu, până ce nu le mai putu distinge. Restul de treizeci de minute cât dură călătoria până la vârful scării Alfa păru o veșnicie.

Ofițerul american se urcă imediat în alt scaun și coborî iarăși pe câmpie. Dorea cu disperare să mai zărească acele păsări încă o dată. *Dacă aș putea cumva să le fotografiez, judecă el, decis să se întoarcă la nevoie pe țărmul oceanului, atunci aș fi în stare să dovedesc tuturor*

că în această lume uluitoare există și creaturi vii.

De la doi kilometri deasupra solului, O'Toole cercetă în zadar depărtările. Prea puțin deprimat de eșecul căutării sale, rămase pur și simplu ca lovit de trăsnet de ceea ce văzu când lăsă jos binoclul de la ochi și se pregăti să coboare de pe scaun. Richard Wakefield și Nicole des Jardins stăteau unul lângă altul la baza liftului.

Generalul O'Toole îi îmbrățișă viguros și apoi, cu lacrimi de fericire curgându-i pe obraji, se lăsă în genunchi pe solul rămân.

— Sfinte Dumnezeule, rosti el oferindu-și rugămințile tăcute, Sfinte Dumnezeule. Îți mulțumesc.

57. Al treilea nu e de prisos

Cei trei cosmonauți discutară aprins peste o oră. Erau atâtea de povestit. Când Nicole menționează groaza care o cuprinsese la vederea lui Takagishi, mort în bârlogul octospiderului, O'Toole rămase tăcut un moment și apoi clătină din cap.

— Aici sunt multe întrebări fără răspuns, rosti el privind tavanul îndepărtat. Ești totuși răuvoitor, Rama? Întrebă retoric.

Richard și Nicole lăudară curajul generalului de a nu introduce codul de activare a focoaselor nucleare. Amândoi se arătară îngroziți de ordinul COG de a distruge Rama.

— E absolut de neiertat să utilizăm arme nucleare împotriva acestei nave, afirmă Nicole. Sunt convinsă că nu ne este ostilă. Și mai cred că a manevrat să intercepteze Terra, deoarece are pentru noi un mesaj.

Richard o dojeni ușor, întrucât își bazase opinia mai degrabă pe emoții decât pe fapte.

— Poate că da, dar există o serioasă eroare de logică în această decizie de a distruge, replică ea. În prezent deținem dovezi sigure că acest vehicul a comunicat cu

predecesorul său. Avem motive să credem că undeva în spațiu se găsește Rama III, probabil apropiindu-se de noi. Dacă flota ramană *este* potențial ostilă, atunci nu există nicio cale să scăpăm. Poate am reuși să distrugem al doilea vehicul - însă procedând astfel vom alerta mai mult ca sigur următoarea navă. Și deoarece tehnologia lor o depășește cu atât de mult pe a noastră, nu vom avea nicio șansă să supraviețuim atacului lor concentrat.

Generalul O'Toole o privi cu admirație.

— Excelent gândit. Mare păcat că n-ai fost prezentă la conferința ASI. Noi nu am luat niciodată în considerație...

— De ce nu amânăm restul discuției până după ce ne întoarcem pe Newton? întrebă brusc Richard. După ceasul meu, peste treizeci de minute se va face iarăși întuneric, și niciunul dintre noi nu va atinge până atunci vârful scării. Nu vreau să merg prin întuneric mai mult decât este necesar.

Fiecare astronaut credea că părăsește Rama pentru ultima dată. Pe măsură ce minutele zilei se scurgeau, priveau fix magnificul peisaj extraterestru topindu-se în depărtare. Pentru Nicole, sentimentul dominant era ușurarea. Precută din fire cu speranțele de viitor, până în acest moment nu-și permisese imensa plăcere de a crede că o va mai strânge în brațe pe mult iubita ei Genevieve. Frumusețea bucolică a Beauvois-ului îi inundase mintea, în vreme ce-și imagina bucuria revederii cu tatăl și fiica ei. *Și asta se va întâmpla peste nu mai mult de o săptămână ori zece zile.* Ajunsă sus, abia dacă reușea să-și stăpânească entuziasmul.

Pe parcursul urcușului, Michael O'Toole își revăzu încă o dată comportamentul. Când luminile se stinseră, exact în momentul așteptat, terminase de schițat concluziile pe care avea să le comunice Pământului. Vor

lua imediat legătura cu ASI, des Jardins și Wakefield vor face rezumatul explorărilor lor, iar Nicole își va expune argumentele potrivit cărora distingerea cilindrului ar constitui o acțiune „de neiertat”. O’Toole era astfel pe deplin convins că ordinul lui de activare a bombelor va fi anulat.

Generalul își aprinse lanterna înainte ca scaunul-lift să ajungă la destinație. Coborî în mediul imponderabil și rămase alături de Nicole. Îl așteptară pe Richard și apoi se îndreptară spre transportorul aflat la nicio sută de metri. După ce trioul de astronauți urcă în vehicul și se pregăti să străbată învelișul rămân spre Newton, fasciculul lanternei lui Wakefield căzu pe un obiect metalic voluminos, amplasat pe o latură a pasajului.

— Asta-i una din bombe? întrebă el.

Arma semăna într-adevăr cu un glonte uriaș. *Ce curios, ar fi putut să aibă orice formă*, socoti Nicole străbătută de un fior rece pe șira spinării. *Oare ce aberație a subconștientului îi determinase pe constructori să aleagă această formă particulară?*...

— Dar ce-i drăcia aia de deasupra? continuă Richard să întrebe.

Sprâncenele generalului se încruntară în vreme ce privea nefamiliarul obiect prins în fasciculul de lumină.

— Habar n-am, recunosc el. Nu l-am mai văzut niciodată. Se dădu jos din transportor, iar Richard și Nicole îl urmară.

Generalul american se aplecă șovăitor asupra bombei și studie straniul dispozitiv fixat deasupra tastaturii numerice. Era vorba de o placă puțin mai mare decât tastatura, prinsă cu articulații de părțile laterale ale bombei. La partea inferioară a plăcii se zăreau un soi de perforatoare, ori cel puțin așa i se păru lui O’Toole. Faptul fu confirmat câteva secunde mai târziu, când unul din ele

se deplasă și lovi numărul „5” pe tastatura aflată la câțiva centimetri dedesubt. „5”-ul fu urmat în succesiune rapidă de „7” și apoi de alte opt numere, înainte ca o lumină verde să indice completarea cu succes a primei serii de zece cifre.

Într-un interval de câteva secunde, aparatul introduse alte zece numere și lumina verde se aprinse iarăși. O'Toole îngheță. *Dumnezeule, e codul meu! Cumva, au reușit să...* Panica îi dispăru câteva clipe mai târziu când, după cea de a treia serie de zece cifre, lumina roșie se aprinse semnalizând existența unei erori.

— Pare-se, răspunse în cele din urmă generalul întrebării puse de Richard, au improvisat această metodă pentru a încerca să introducă codul în lipsa mea. Până acum nu au obținut decât primele două serii. O clipă mi-a fost teamă... O'Toole făcu o pauză, conștient de puternica emoție.

— Probabil au presupus că nu te mai întorci, opină Nicole.

— Dacă responsabili sunt într-adevăr Heilmann și Yamanaka, replică O'Toole. Nu putem exclude complet posibilitatea ca dispozitivul să fi fost plasat aici de extraterestri... sau chiar de bioți.

— Foarte puțin probabil, comentă Richard. Sistemul e mult prea grosolan.

— În orice caz, rosti O'Toole scoțând din rucsac câteva unelte pentru a deconecta aparatul, nu vreau să risc deloc.

La celălalt capăt al culoarului, astronautii descoperiră cea de a doua bombă, prevăzută cu un dispozitiv similar. Îl urmăriră executând o încercare de introducere a codului - cu același rezultat, o eroare undeva în cea de-a treia serie de cifre - apoi îl deconectară și pe acesta, după care intrară în ecluză și părăsiră Rama.

Nimeni nu îi întâmpină când puseră piciorul pe nava militară Newton. O'Toole crezu că atât Heilmann, cât și Yamanaka dormeau și se îndreptă imediat spre cabinele lor. Oricum dorea să vorbească cu amiralul între patru ochi. Dar cei doi bărbați nu se găseau înăuntru. Nu trecu mult până ce se convinseră că într-adevăr ceilalți doi cosmonauți nu se aflau nicăieri în spațiul destul de limitat al navei militare.

Cercetarea depozitului de materiale din spatele navei avu același rezultat negativ. Totuși, grupul descoperi că una dintre capsulele EVA dispăruse, fapt care ridica altă serie de întrebări. Unde puteau să plece Heilmann și Yamanaka cu naveta? Și de ce încălcaseră ordinul strict de a nu lăsa nava fără om la bord?

Cei trei cosmonauți erau complet dezorientați, revenind în centrul de comandă pentru a discuta posibilele căi de urmat. O'Toole fu primul ce menționează posibilitatea unui atac.

— Credeți că octospiderii, sau unii dintre bioți ar fi putut urca la bord? La urma urmei, nu-i greu de pătruns în Newton dacă sistemul de auto-protecție nu este activat.

Nimeni nu dorea să exprime în cuvinte ceea ce gândeau de fapt cu toții. Dacă cineva sau ceva le capturase sau ucisese colegii, atunci era posibil să se afle încă în împrejurimi, în care eventualitate se găseau ei înșiși în pericol...

— De ce nu luăm legătura cu Pământul, anunțându-i că suntem în viață? rupse tăcerea Richard.

— Grozavă idee, zâmbi O'Toole. Se îndreptă spre pupitrul de comandă și activă panoul. Pe ecran apăru afișajul standard de stare a sistemului. Bizar, comentă generalul. Conform cu datele afișate, în prezent nu avem legătură video cu Pământul. Doar telemetrie. De ce să fi fost oare modificată configurația sistemului?

Introduse în computer o serie de comenzi cu scopul de a restabili legătura normală. Pe monitor apăru un șir nesfârșit de mesaje de eroare.

— Ce naiba! exclamă Richard. Arată ca și cum partea video a căzut. Se întoarse spre O'Toole. Asta-i specialitatea ta, generale. Ce părere ai?

Figura lui O'Toole deveni extrem de serioasă.

— Nu-mi place, Richard. Așa de multe mesaje de eroare am mai văzut doar o singură dată - pe parcursul primelor teste, când cine știe ce găgăuță a uitat să încarce programul de comunicații. Trebuie să fie o problemă majoră de software. Probabilitatea unor defecțiuni hard într-un timp atât de scurt este practic nulă.

Richard îi sugeră să supună programul propriului test de verificare. Testul raportă că bufferele de eroare ale algoritmului se umpluseră înainte de a fi completat un singur procent din procedeu.

— Așadar, vinovatul este în mod cert programul de comunicații, afirmă Richard, analizând datele obținute. Introduse câteva comenzi. Va lua ceva timp până vom reuși să punem totul în ordine.

— O clipă, interveni Nicole. N-ar fi cazul să încercăm să înțelegem evenimentele de până acum, înainte de a ne apuca de sarcini precise?

Cei doi bărbați se opriră din lucru, așteptând-o să continue.

— Heilmann, Yamanaka și o navetă lipsesc de la bord, enumeră Nicole plimbându-se încet în centrul de control, iar cineva a încercat să amorseze automat cele două bombe din coridorul de acces. Între timp, software-ul de comunicații o ia razna, după ce a funcționat impecabil sute de zile, dacă punem la cap și perioada de simulări dinaintea lansării. Are careva dintre voi o explicație logică pentru toate acestea?

Tăcerea se prelungi.

— Sugestia generalului O'Toole referitoare la o invazie ostilă ar putea să se potrivească, opină Richard. Heilmann și Yamanaka au încercat să se salveze, iar extraterestrii au distrus deliberat programul.

Nicole nu se arată prea convinsă.

— Nimic din ce am văzut nu indică prezența extraterestrilor, sau chiar a bioților, la bordul lui Newton. Până nu avem o dovadă cât de mică...

— Poate că Heilmann și Yamanaka au încercat să spargă codul generalului, și le-a fost teamă...

— Oprește-te, strigă brusc Nicole. Se întâmplă ceva cu ecranul. Cei doi bărbați se răsuciră la timp pentru a vedea chipul Amiralului Heilmann materializându-se pe monitor.

— Salut, generale O'Toole, spuse zâmbind Heilmann. Această videocasetă a fost declanșată de intrarea ta pe Newton. Cosmonautul Yamanaka și cu mine am pregătit-o înainte de a pleca cu una din nave, la trei ore înainte de ziua I-9. Ni s-a ordonat să evacuăm nava la mai puțin de un ceas după ce tu ai intrat în Rama. Am amânat plecarea atât cât am putut, dar în cele din urmă a trebuit să ne conformăm instrucțiunilor.

Ordinele tale sunt simple și clare. Trebuie să introduci codul de activare în cele două arme din coridorul de acces și în celelalte trei rămase în depozit. Vei părăsi apoi nava în celălalt vehicul EVA, la maximum opt ore după aceea. Nu-ți face griji în legătură cu dispozitivele electronice plasate pe cele două bombe de pe coridor. Statul major COG a ordonat amplasarea lor pentru a testa niște tehnici noi de decriptare. Vei descoperi că se pot deconecta foarte ușor.

Navetei i s-a atașat un sistem suplimentar de propulsie, iar software-ul ei a fost programat să te conducă

într-o poziție predeterminată, unde vei face contact cu un remorcher ASI. Tot ce ai de făcut este să introduci în computer momentul exact al plecării tale. Totuși, sunt nevoit să subliniez că noul algoritm de navigație este valabil *doar* dacă părăsești Newton-ul înainte de ziua I-6. După aceea, mi s-a spus că parametrii de ghidare devin din ce în ce mai imprecisi, așa încât va fi aproape imposibil să fii recuperat.

În discursul lui Heilmann surveni o scurtă pauză, apoi glasul său deveni extrem de insistent.

— Nu mai pierde timp, Michael. Activează bombele și du-te direct la navetă. Am încărcat deja alimente și tot ceea ce-i necesar în ea... Succes și drum bun. Ne vedem pe Pământ.

58. Fără ieșire

— Sunt sigur că Heilmann și Yamanaka au fost extrem de prevăzători, explică Richard Wakefield. Probabil că au plecat mai devreme, astfel încât să poată lua cu ei provizii suplimentare. Și în cazul acestor vehicule ușoare, fiecare kilogram contează.

— Cât de mult contează? întrebă Nicole.

— Mă rog - poate să însemne diferența între a te înscrie pe o orbită în jurul Pământului - și a trece pe lângă el atât de repede, încât să nu mai fi salvat.

— Înseamnă cumva asta, se interesă cu voce sumbră generalul, că doar unul dintre noi va putea folosi capsula?

Richard nu răspunse imediat.

— Mi-e tare teamă că-i posibil; totul e funcție de timpul plecării. Va trebui să facem câteva calcule rapide pentru a ne da seama cu precizie. Personal însă nu văd de ce nu am lua în considerație pilotarea întregii nave. La urma urmei, am fost antrenat ca pilot de rezervă... Am dispune de un control limitat, din moment ce nava este atât de mare, dar dacă aruncăm în vid tot ce nu este

absolut necesar, am putea să reușim... Dar din nou trebuie întâi să calculăm.

Lui Nicole îi reveni sarcina de a verifica alimentele deja înmagazinate în navetă, verificându-le proporția, și apoi de a aproxima atât masa, cât și volumul ocupat la bord de două sau de trei persoane. În plus, Richard, încă în favoarea pilotării întregii nave Newton, o rugă să verifice materialele existente la bord, pentru a determina masa lucrurilor la care se putea renunța.

În timp ce O'Toole și Wakefield foloseau computerele din centrul de control, Nicole lucra singură în cala navei. La început verifică cu mare atenție vehiculul EVA rămas la dispoziția lor. Deși astfel de capsule erau în mod normal utilizate de o singură persoană pentru activități extravehiculare locale, fuseseră proiectate și pentru cazuri de urgență. În spatele hubloului frontal, transparent și rezistent, puteau sta doi oameni, având pe rafturile amenajate în spate rezerve pentru o săptămână. *Dar trei pasageri?* se întrebă Nicole. *Imposibil. Cineva ar trebui să se înghesuie între alimente. Și atunci nu va mai rămâne destul spațiu pentru ele.* Nicole reflectă un moment cum i-ar sta înghesuită între rafturile acelea, vreme de șapte sau opt zile. *Va fi chiar mai rău decât în groapa din hambar.*

Inventarie proviziile aruncate în grabă înăuntru de Heilmann și Yamanaka. Cantitatea de alimente era mai mult sau mai puțin corectă, atât în cantitate, cât și ca varietate, pentru o călătorie de o săptămână; trusa medicală, în schimb, se arăta a fi cumplit de necorespunzătoare. Nicole își făcu câteva însemnări și alcătui o listă completă de necesități pentru un echipaj de două persoane, estimând masa și posibilitățile de împachetare. Apoi traversă cala vasului.

Ochii îi căzură pe focoarele nucleare de forma unor gloanțe, zăcând placide culcate lateral, exact lângă ecluză.

Nicole se apropie și-și plimbă palmele peste suprafața metalică bine lustruită. *Deci astea sunt primele mari arme de distrugere, rezultatul muncii străluciților fizicieni ai secolului douăzeci.*

Ce situație tristă pentru specia noastră, gândi Nicole, plimbându-se printre bombe. Un vizitator vine să ne vadă. Nu ne vorbește limba, dar descoperă unde locuim. În vreme ce dă colțul străzii, scopul vizitei lui încă fiind complet necunoscut, noi îl pulverizăm în praf și pulbere.

Își continuă drumul spre cabine cu sufletul plin de tristețe.

Problema ta, își spuse singură, este că te aștepti întotdeauna la prea mult. De la tine însăți. De la acei pe care îi iubești. Chiar de la specia umană. Suntem cu toții încă necopți.

O senzație trecătoare de greață o obligă să se oprească. *Asta ce mai e? Din cauza bombelor?* În subconștient, Nicole își reaminti o senzație asemănătoare trăită cu cincisprezece ani înainte, la două ore după ce se urcase în avionul care o ducea de la Los Angeles la Paris. *Nu se poate. Dar voi verifica, ca să înlătur orice dubiu...*

— Acesta-i cel de-al doilea motiv pentru care nu încăpem toți trei în capsulă. Nu trebuie să te simți prost, Nicole. Chiar dacă am fi avut spațiul fizic necesar pentru noi și pentru provizii, capabilitățile de manevrare a navetei, cu această masă la bord, abia dacă ar fi putut să o înscrie pe o orbită în jurul soarelui. Șansele de a fi salvați ar fi practic nule.

— Ei bine, replică Nicole cu o voce ce se dorea veselă, cel puțin ne rămâne varianta cealaltă. Să ne întoarcem acasă în Newton. După calculele mele, putem arunca peste bord peste zece mii de kilograme...

— Mă tem că nu contează, o întrerupse generalul.

Nicole îl privi pe Richard.

— Despre ce vorbește?

Inginerul se ridică și se apropie de Nicole. Îi luă mâinile în mâinile sale.

— Au distrus și sistemul de navigație. Algoritmul de căutare a codului lui O'Toole a fost introdus în computer peste subrutinele de navigație și de comunicație video. Nava nu mai poate fi folosită ca modul de transport.

Vocea generalului O'Toole suna ca din depărtare, lipsită de timbrul ei normal.

— Au început probabil imediat după plecarea mea. Richard a citit bufferele de comandă și a descoperit că programul de decriptare a fost încărcat la mai puțin de două ore după ce am intrat eu în Rama.

— Dar de ce să incapaciteze nava? întrebă Nicole.

— Nu înțelegi? rosti pățimaș O'Toole. Prioritățile se modificaseră. Nimic nu era mai important decât detonarea bombelor. Nu au vrut să se piardă timp cu semnale radio de la și până la Pământ. De aceea au decis să efectueze toate calculele aici, unde fiecare încercare putea fi comandată de computer fără întârziere.

— Ca să fim cinstiți față de centrul de control al misiunii, interveni Richard, străbătând în lung și-n lat încăperea, trebuie să recunoaștem că nava militară încărcată la maximum dispune de o capacitate de manevră mai redusă decât o capsulă pentru doi, echipată cu propulsie auxiliară. Pentru cei de la ASI, riscul nu era deloc mai mare dacă Newton devenea inoperabil.

— Dar nimic din toate astea n-ar fi trebuit să se întâmple de la bun început, argumentă generalul american. La naiba! De ce n-au avut răbdare să mă aștepte?

Nicole se așeză brusc pe unul din scaunele libere. Capul i se învârtea și se simțea amețită.

— Ce e? întrebă alarmat Richard, apropiindu-se de

ea.

— Mi-a fost de câteva ori greață astăzi. Cred că sunt însărcinată. Peste aproximativ douăzeci de minute voi ști cu certitudine. Zâmbi unui Richard rămas cu gura căscată. Este extrem de rar ca o femeie să rămână însărcinată la mai puțin de douăzeci de zile după o injecție cu neutrabriolat. Dar s-a mai întâmplat înainte. Nu cred că...

— Felicitări, o întrerupse brusc un O'Toole entuziasmat. Nu știam că aveți de gând să întemeiați o familie.

— Nici eu, replică Richard, încă năucit de veste. O îmbrățișă puternic pe Nicole și o ținu strâns la piept. Nici eu, repetă încă o dată.

— Nu mai discutăm, declară emfatic generalul O'Toole, adresându-se lui Richard. Chiar dacă Nicole nu ți-ar purta copilul, tot aș insista ca voi doi să plecați în capsulă și să mă lăsați aici. E singura decizie realistă. În primul rând, știm amândoi că masa reprezintă parametrul critic, iar eu sunt de departe cel mai greu dintre toți. În al doilea rând, eu unul sunt bătrân, pe când voi sunteți tineri. Știi cum să pilotezi naveta; eu nu am intrat înăuntru nici măcar o singură dată. Și pe lângă toate astea, adăugă cu o voce uscată, pe Pământ aș fi judecat de Curtea Marțială pentru refuzul de a îndeplini ordinul primit.

Cât despre tine, scumpa mea doctoriță, continuă O'Toole câteva momente mai târziu, nu mai e nevoie să-ți spun că porți în tine un copil deosebit. El sau ea va fi singurul copil de pe Pământ conceput vreodată în interiorul unei nave extraterestre. O'Toole se ridică și privi în jur. Și acum propun să destupăm o sticlă de vin și să celebrăm ultima noastră seară împreună.

Nicole îl privi pe general alunecând spre dulăpașul cu băuturi, deschizându-l și scotocind înăuntru.

— Mi-e suficient un suc de fructe, Michael, spuse ea.

Oricum n-ar trebui să beau mai mult de un pahar de vin.

— Desigur, replică generalul repede. Pe moment am uitat. Speram să facem ceva cu adevărat deosebit în această seară. Să fiu părtaş ultima dată... Se opri și reveni la masă cu sticla de vin și sucul de fructe. Întinse pahare atât lui Richard cât și lui Nicole. Vreau să știți, rosti el cu glasul calmat, că nu-mi pot închipui doi oameni mai buni decât voi. Vă doresc numai succes, în special în ceea ce privește copilul.

Cei trei astronauți băură în tăcere.

— Cu toții știm, nu-i așa? întrebă generalul O'Toole de-abia perceptibil. Rachetele trebuie să fie pe drum. Cât timp crezi că am, Richard?

— Judecând după cele înregistrate de Amiralul Heilmann pe casetă, aș îndrăzni să afirm că prima rachetă va lovi Rama în ziua 1 - 5. Acest moment se potrivește atât cu poziția capsulei, dincolo de zona de împrăștiere a fragmentelor, cât și cu eliminarea oricăror riscuri pentru Pământ.

— Nu înțeleg despre ce vorbiți. Ce fel de rachete?

Richard se aplecă spre Nicole, rostind cu voce gravă:

— Michael și cu mine suntem siguri că militarii de la COG au ordonat un atac cu rachete împotriva lui Rama. Nu aveau nicio siguranță că generalul se va întoarce pe Newton, sau că își va activa codul. Iar algoritmul de căutare nu e decât un foc de armă tras în ceață. Numai un atac cu rachete putea garanta faptul că Rama nu va face niciun rău planetei noastre.

— Așadar am la dispoziție ceva mai mult de patruzeci și opt de ore pentru a mă împăca cu Dumnezeu, afirmă generalul O'Toole după o reflecție de câteva secunde. Am trăit o viață fabuloasă. Am multe pentru care să fiu recunoscător. Mă voi îndrepta în brațele Sale fără regrete.

59. Visul destinului

Ridicându-și brațele deasupra capului și lăsându-le apoi să cadă, Nicole îl lovi ușor pe Richard aflat în stânga ei și unul din containerele cu apă, așezate precar pe raftul din spate.

— Va fi aglomerat, observă ea, răsucindu-se în scaun.

— Da, încuviință distrat Richard. Atenția lui se concentrase asupra ecranului din fața locului pilotului. Introduse câteva comenzi și așteaptă rezultatul. Când în cele din urmă acesta apărură, Richard se încruntă.

— Cred că voi face o ultimă încercare să reîmpachetez proviziile, spuse oftând Nicole. Se întoarce și privi rafturile. Aș obține mai mult spațiu și am scăpa de paisprezece kilograme, dacă am avea certitudinea că în șapte zile suntem salvați.

Richard nu răspunse.

— La naiba, murmură el când pe ecran se ivi setul de numere.

— Ce s-a întâmplat?

— Ceva nu-i în regulă aici. Codul de navigație a fost calculat pentru o sarcină utilă considerabil mai mică - dacă pierdem unul dintre accelerometre nu vom reuși să ne înscriem pe orbită. Nicole așteaptă răbdătoare ca Richard să explice. Dacă pe drum avem probleme cât de mici, va trebui să ne oprim și să reinițializăm comanda.

— Dar am crezut că există destul combustibil pentru noi doi.

— Destul combustibil, da. Totuși, în algoritmul de navigație sunt anumite subtilități care presupun că vehiculul transportă mai puțin de o sută de kilograme - în speță pe O'Toole și proviziile sale.

Nicole citea îngrijorare pe fața lui Richard.

— Ne vom descurca, cred, dacă nu apar defecțiuni, continuă el. Dar nicio capsulă nu a fost vreodată pilotată în asemenea condiții.

Prin hubloul frontal îl văzură pe general îndreptându-se spre ei. În mână ținea un mic obiect. Era TB, unul dintre roboții shakespeareieni ai lui Richard.

— Aproape am uitat că e la mine, zise O'Toole un minut mai târziu, după ce primi mulțumirile profunde ale inginerului.

Wakefield sărea în depozit ca un copil fericit, cu un zâmbet larg întipărit pe chipul încântat.

— Am crezut că nu voi mai vedea niciodată pe vreunul dintre ei, strigă el de pe unul din pereții laterali unde îl purtase momentul de exuberanță.

— Am trecut pe lângă cabina ta chiar înainte de plecarea navei științifice, îi strigă înapoi O'Toole. Cosmonautul Tabori îți aranja lucrurile. Mi-a cerut să-l păstrez pe acesta, pentru orice eventualitate.

— Mulțumesc, mulțumesc, János. Richard coborî de pe perete și se ancoră de podea. E un robot foarte special, Michael, spuse cu o strălucire în ochi. Îl activă pe TB. Cunoști vreun sonet shakespeareian?

— Lui Kathleen îi place în mod deosebit unul, dacă-mi aduc bine aminte. Cred că primul vers e, „Acel răstimp din an...

Acel răstimp din an îl vezi în mine

Când smeade foi anină tot mai rare

Pe crengi ce par sub crivețe haine

Pustii cafasuri, fără cântătoare.

Tu vezi în mine-al zilei scăpătat

Ce scade, în Amurg, spre Soare-Apune...”

Vocea feminină a robotului îi făcu să tresară atât pe Nicole cât și pe general. Cuvintele atinseseră o coardă sensibilă în O'Toole; bărbatul fu adânc mișcat, și câteva lacrimi i se iviră la colțurile ochilor. Nicole îl apucă de mână și i-o strânse plină de compasiune, în vreme ce TB termina de recitat.

— Nu i-ai spus nimic lui Michael despre problemele sistemului de navigație, constată Nicole. Ea și Richard sedeau întinși unul lângă celălalt într-unul din micile dormitoare ale navei militare.

— Nu. N-am vrut să-l îngrijorez. Crede că vom fi în siguranță și nu vreau să gândească altfel.

Nicole întinse mâna și-l atinse ușor pe Richard.

— Am putea să rămânem aici, dragul meu, și atunci cel puțin Michael va supraviețui.

Bărbatul se răsuci spre ea. Nicole își dădea seama că o privește, chiar dacă nu reușea să-l vadă în întuneric.

— M-am gândit la asta, dar el nu ar accepta niciodată... M-am gândit chiar să te trimit singură în capsulă. Ai vrea?

— Nu, răspunse Nicole după o clipă de gândire. Nu cred. Aș prefera să merg cu tine, numai dacă...

— Numai dacă ce?

— În caz că într-adevăr ar însemna o diferență apreciabilă. Dacă unul dintre noi poate supraviețui, însă amândoi suntem aproape sigur condamnați, atunci nu prea are sens...

— Nu-ți pot da probabilitățile, o întrerupse Richard. Însă nu cred să existe o diferență majoră dacă mergem împreună. Cunoștințele mele despre capsulă contrabalansează oarecum greutatea suplimentară. Și oricum, tot în navetă ne va fi mai bine decât să rămânem aici.

— Ești absolut convins să rachetele sunt deja pe drum, nu-i așa?

— Da. Altfel nu se poate. Aș pune pariu că un asemenea plan de rezervă a fost întocmit imediat după ce Rama și-a modificat orbita, îndreptându-se spre Pământ.

Rămaseră tăcuți o bucată de vreme. Nicole încercă să doarmă, fără succes. Hotărâseră amândoi să se

odihnească șase ore înainte de plecare, așa încât să fie într-o formă fizică cât mai bună în vederea unei călătorii neîndoielnic istovitoare. Totuși, mintea lui Nicole refuza să înceteze să funcționeze. Continua să și-l închipuie pe O'Toole pierind în mingea de foc nucleară.

— E cu adevărat un om minunat, șopti Nicole. Nu era sigură dacă Richard adormise sau nu.

— Așa este, răspunse el pe același ton. Îi invidiez tăria de caracter. Nu mă pot închipui dându-mi viața cu atâta ușurință pentru altcineva. Făcu o scurtă pauză. Bănuiesc că totul se trage de la profunda sa credință religioasă. El nu vede moartea ca un sfârșit, ci doar ca o tranziție.

Eu aș putea s-o fac, socoti Nicole. Mi-aș da viața pentru Genevieve. Poate chiar și pentru Richard, și pentru acest copil încă nenăscut. Poate că în religia lui O Toole, toți fac parte din familia sa.

Între timp, Richard se lupta cu propriile emoții. Nu era egoist neinsistând ca Nicole să plece singură? Putea oare să justifice cu adevărat riscul suplimentar al prezenței sale în termenii abilității sale de pilot? Alungă întrebarea din minte și se strădui să se gândească la altceva.

— N-ai spus prea multe despre copil, rosti Nicole după o altă pauză.

— N-am avut încă timpul să-l integrez, sau să o integrez, în ceea ce se întâmplă, replică Richard. Purtarea mea a fost lipsită de sensibilitate... Știi că sunt fericit. Vreau doar să aștept până ce suntem salvați înainte de a mă gândi serios la rolul de tată. Se aplecă și o sărută pe Nicole. Și acum, scumpa mea, sper să nu mă consideri bădăran, dar am de gând să dorm. S-ar putea să treacă mult timp până voi mai avea altă ocazie...

— Desigur, încuviință ea. Iartă-mă. În mintea lui Nicole se formă altă imagine, de astă dată a unui copilăș.

Mă întreb dacă va fi inteligent. Și dacă va avea ochii albaștri și degetele lungi ale lui Richard?

Nicole se ghemuise în colțul camerei slab luminate. Simțea încă în gură gustul pepenelui-mană. O bătaie ciudată pe umăr o deșteptă. Privi în sus și văzu uriașul avian gri catifelat, aplecat deasupra ei. Inelele vișinii din jurul gâtului său străluceau în întuneric.

— Vino, îi spuse rugător. Trebuie să vii cu noi.

Îl urmă pe avian pe hol și coti la dreapta, îndepărtându-se de coridorul vertical. Ceilalți aviani stăteau aliniați lângă perete. O priveau cu toții atent. Întreaga procesiune se porni în urma avianului gri, în josul tunelului.

Peste câteva momente, tunelul se sfârși într-o sală spațioasă. Pe perețele opus ardea o lumină slabă, în rest încăperea se afla în întuneric. Și alții erau prezenți acolo, însă Nicole nu îi distingeau cu claritate. Sporadic ghicea niște siluete, atunci când treceau prin dreptul singurei surse de lumină. Nicole vru să întrebe ceva, dar liderul avian o întrerupse.

— Ssst, vor sosi aici curând.

Nicole auzi un zgomot venind de pe cealaltă latură a sălii.

Semăna cu sunetul scos de un cărucior cu roți de lemn, rostogolit pe o cărare de pământ. Pe măsură ce se apropie, avianii din jurul lui Nicole dădură înapoi, lipindu-se de ea. Câteva clipe mai târziu, în față izbucni un foc.

Deasupra căruciorului în flăcări se găsea un catafalc. Nicole își ținu respirația. Trupul mamei ei, înveșmântat în verdele regal, zăcea pe catafalc. La lumina flăcărilor, Nicole zări și alte persoane prezente înăuntru. Richard îi zâmbea, ținând de mână o fetiță cu pielea întunecată, de vreo doi anișori. Generalul O'Toole stătea foarte aproape de foc, îngenunchat în rugăciune. În spatele lui se aflau o

varietate de bioți, precum și două sau trei forme ciudate care trebuiau să fie octospideri.

Flăcările mistuiră catafalcul și ajunseră la corpul mamei ei. Anawi se ridică încet din poziția în care șezuse până atunci. Când se răsuci către Nicole, chipul i se transformă. Pe trupul ei se afla în prezent capul lui Omeh.

— Ronata, rosti el clar, profețiile trebuie să se împlinească. Sângele Senoufo se va răspândi, chiar și printre stele. Minowe va rămâne în urmă. Ronata trebuie să călătorească cu cei care vin de departe. Du-te și salvează-i pe străini și pe copiii lui Ronata.

60. Întoarcere pe Rama

Nu-mi vine să cred că fac așa ceva, își spuse Nicole în vreme ce transporta ultima încărcătură de provizii spre ascensorul greu din vârful scării Beta. Pe Rama coborâse noaptea. Fasciculul lanternei sale era înghițit de întuneric.

Visul fusese atât de viu, încât rămăsese complet dezorientată mai bine de zece minute după ce se trezise. Chiar și acum, aproape două ore mai târziu, dacă închidea ochii vedea perfect chipul lui Omeh, și-i auzea vocea intonând cuvintele magice. *Sper ca Richard să mi se trezească înainte ca eu să fi plecat*, medită Nicole. *În niciun caz nu ar putea să înțeleagă.*

Se întoarse la transportor, străbătând pentru ultima dată învelișul cilindrului spre Newton. De treizeci de minute se gândea la cuvintele de rămas bun, dar acum când momentul sosise, era nesigură pe sine. „Dragă Michael și iubitul meu Richard”, avea să înceapă, „noaptea trecută am avut cel mai pătrunzător vis al vieții mele. Bătrâna căpetenie a tribului Senoufo, Omeh, mi-a apărut în față și mi-a destăinuit că destinul meu e legat de Rama”.

Nicole trecu de ecluză și intră în centrul de control. Se așază în fața camerei video și-și dresе glasul. *E ridicol*, își spuse chiar înainte de a aprinde luminile. *Trebuie să fiu*

nebună. Însă forța imaginii lui Omeh îi risipi ultimele îndoieli. Câteva minute mai târziu, își continuă mesajul adresat prietenilor ei.

— Nu există nicio modalitate de a sintetiza, în acest scurt mesaj de rămas bun, importanța lui Omeh și a ascendenței mele africane. Michael, Richard îți poate povesti câteva dintre miturile Senoufo pe durata zborului vostru spre Pământ. E de ajuns să afirm că n-am fost niciodată indusă în eroare de bătrânul șaman. Știu bine că vocile auzite în vis nu au substanță, fiind mai degrabă creații ale propriului meu subconștient, dar cu toate acestea m-am hotărât să urmez sfatul lui Omeh.

Intenționez să fac tot ce stă în puterea mea ca să-i transmit lui Rama că rachete nucleare se îndreaptă spre el. Nu știu cum voi realiza acest lucru, dar am la dispoziție câteva ore de gândire, cât timp voi asambla barca cu pânze pentru a traversa Oceanul Cilindric. Îmi mai aduc aminte, Richard, de discuția noastră despre comenzile de pe tastatură care ar face legătura cu un nivel ierarhic superior...

Îmi vine extrem de greu să-mi iau astfel rămas bun, și sunt perfect conștientă că vorbele nu țin loc de îmbrățișări. Dar dacă voi doi ați fi treji, nu m-ați lăsa niciodată să mă întorc pe Rama... Te iubesc, Richard, să nu te îndoiești de asta nicio clipă. Știu că e puțin probabil, dar poate cândva, cumva, ne vom regăsi împreună în alt loc. Îți promit că dacă voi supraviețui, dând naștere copilului nostru, nu voi înceta niciodată să-i povestesc despre inteligența, discernământul și sensibilitatea tatălui său.

Am o ultimă rugămintă. Dacă veți ajunge teferi pe Pământ, vă rog să-i explicați Genevievei ce s-a întâmplat cu mine. Spuneți-i întreaga poveste, despre vis, despre sticluta verde și viziunea mea, despre ceremonialul Poro din copilărie. Și spuneți-i că am iubit-o din tot sufletul.

Lacrimile curgeau pe obrajii lui Nicole în clipa când sfârși. Se ridică și derulă caseta. Ascultă un minut pentru a se asigura că era bine înregistrată, apoi se îndreaptă spre ecluză. *Doamne Sfinte, reflectă punându-și casca, chiar am de gând s-o fac.*

În timpul straniei coborâri cu liftul în întuneric, Nicole fu cuprinsă de îndoieli în privința deciziei de a se întoarce înapoi. Doar puternica disciplină de sine îi permise să-și alunge termenle. Urcând în rover și pornind spre ocean, Nicole începu să se gândească cura putea să comunice cu inteligența aflată la cârma lui Rama. *E clar că voi folosi imagini, își spuse în sine, și de câte ori va fi posibil limbajul precis al științei. Măcar atâta am învățat și eu de la Richard.*

Amintirea lui îi trezi iarăși neliniști. *Va crede că l-am abandonat, se îngrijoră. Și cum să mă aștept să gândească altfel?* Nicole își aduse aminte de primele zile deprimante după ce descoperise că era însărcinată cu Genevieve, și cât de singură fusese, neavând pe nimeni care să-i împărtășească sentimentele. Din nou simți un impuls puternic de a se întoarce și de a părăsi Rama. Introspecția îi fu întreruptă de spectaculoasa revenire a luminii. Zorile răsăriseră iarăși. Ca și altă dată, peisajul înconjurător o fascină. *Nicăieri în univers nu mai există ceva asemănător.*

Ajunsă în tabăra Beta, mai întâi găsi și apoi începu să asambleze barca cu pânze. Fusese împachetată pe fundul unui container voluminos și se afla în stare bună. Lucrul o ajută să nu se mai gândească la decizia de a pleca de pe Newton. Activitățile mecanice nu constituiau punctul ei forte. Aproape că disperă văzându-se nevoită să demonteze un întreg subansamblu care-i luase zece minute, pentru a-l monta de la început. Exercițiul îi aminti de câteva ajunuri de Crăciun petrecute acasă în Beauvois, când ea și Pierre lucraseră aproape toată noaptea ca să-i ofere Genevievei

jucării noi. *Ar trebui să se dea o lege care să impună magazinelor să vândă numai jucării gata asamblate*, murmură râzând Nicole, în vreme ce se chinuia cu direcția bărcii.

Nicole transportă carena bărcii în josul treptelor și o așează lângă apă. Toate structurile majore le asamblase sus pe faleză, unde lumina era mai puternică. Munca o absorbise într-atât, că nu auzi pașii decât prea târziu. Când se răsuca spre dreapta și zări ceva apropiindu-se de ea de foarte aproape, fu cât pe ce să leșine de frică.

Câteva momente mai târziu, ea și Richard se îmbrățișau și se sărutau.

— Vine și O'Toole, îi spuse el așezându-se alături și începând fără întârziere să lucreze la barcă.

— La început, când i-am explicat că nu pot pleca fără tine, că viața pe Pământ nu ar mai fi însemnat nimic, mi-a declarat că suntem amândoi nebuni. Dar după ce am stat de vorbă și i-am explicat că avem o șansă reală de a-i avertiza pe ramani, a hotărât că mai degrabă și-ar petrece ultimele ore cu noi, decât să riște o moarte singuratecă și dureroasă în capsulă.

— Dar parcă ai zis că pentru un singur pasager călătoria n-ar pune probleme.

— Nu e foarte limpede. Programul încărcat în navetă îți dă pur și simplu coșmaruri. Se vede că a fost alcătuit în grabă. Și de altminteri, când să fie corect verificat? O'Toole singur ar fi avut poate o șansă mai bună decât noi împreună... Dar adu-ți aminte, la sosirea pe Pământ îl așteptau probleme serioase. Curtea Marțială nu a fost o vorbă aruncată în vânt.

— Nu cred că Michael se teme de Curtea Marțială. Poate ar fi dorit să-și scutească familia, dar...

Un strigăt de la distanță o întrerupse. Generalul O'Toole le făcea semne din rover.

— Nu înțeleg. Cum de a ajuns atât de repede? Nu ați mers pe jos, nu-i așa?

Richard râse.

— Bineînțeles că nu. Am lăsat o baliză la baza liftului. După ce am ajuns la Beta și am văzut că luaseși componentele bărcii, am trimis roverul înapoi pe pilot automat.

— Minunat. Și ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi ridicat pânzele în timpul suplimentar care ți-a trebuit ca să ajungi aici pe jos?

Richard privi cercetător peste marginea stâncii la carena bărcii de lângă apă.

— De fapt, ai lucrat mai bine decât mă așteptam, o tachină el. La fel de bine ai fi putut să termini peste un ceas sau două.

O apucă de mâini, în vreme ce ea încerca să-l lovească.

Generalul O'Toole era singurul marinar cu experiență dintre ei. Curând după ce atinseră jumătatea traseului, îi ceru lui Richard să aibă pregătită o vâslă, ca armă pentru situația în care perechea de rechini bioți care-i urmărea s-ar fi decis să îi atace.

— Nu e cursa de la Marblehead sau Cape, declară el privind țintă spre New York, dar în mod cert este un voiaj interesant.

Pe parcursul călătoriei, Richard încercă fără succes să o convingă pe Nicole că era improbabil ca rechinii să atace.

— La urma urmei, nu s-au sinchisit câtuși de puțin de bărcile primei expediții rămâne. De mine s-au luat din cauza vreunui element special din designul noilor noastre bărci cu motor.

— Cum de ești așa de sigur? întrebă Nicole, privind neliniștită umbrele gri din apă. Și dacă n-au de gând să ne

atace, atunci de ce ne urmăresc?

— Suntem o curiozitate, asta-i tot, replică Richard. Cu toate acestea, se încordă în momentul în care una dintre umbre se îndreaptă brusc spre barcă. Creatura dispăru sub ei și se alătură tovarășului său de drum, pe cealaltă parte a ambarcațiunii.

— Vezi, reluă el slăbind strânsoarea vâslei. Ți-am spus că nu avem motive de neliniște.

Amarară barca pe coasta New York-ului înainte de a urca scara cea mai apropiată. Având în vedere că O'Toole nu mai pusese niciodată piciorul în oraș și că era normal să fie curios în legătură cu tot ce vedea în jur, Richard o luă înainte să lucreze pe computer, în vreme ce Nicole îi prezenta generalului pe scurt lucrurile cele mai interesante.

Până să ajungă Nicole și O'Toole în Camera Albă, Richard făcuse deja unele progrese.

— Ipoteza mea a fost corectă, spuse el la câteva secunde după ce ceilalți doi i se alăturară. Sunt destul de sigur că am acum acces la întreaga listă a senzorilor. La bord trebuie să existe un radar, ori echivalentul lui. Cât timp încerc eu să-l localizez, ce-ar fi ca voi să alcătuiți o diagramă pentru transmiterea avertismentului nostru. Țineți minte, să fie simplu. Probabil nu dispunem de mai mult de douăzeci și patru de ore până la sosirea primelor rachete.

Douăzeci și patru de ore, cugetă Nicole. Încă o zi. Se uită la Richard, adâncit în lucru în fața tastaturii, și la generalul O'Toole, care analiza câteva dintre obiectele negre încă împrăștiate într-unul din colțuri. Sentimentele ei de afecțiune pentru cei doi bărbați fură repede înlocuite de un fior de teamă. Realitatea precarei lor situații o copleși. *Vom muri oare mâine cu toții?* își puse întrebarea.

61. Navă în pericol

— N-ar trebui să fim surprinși, declară fără niciun pic de emoție Richard. Toți trei stăteau în fața ecranului negru. Ne așteptam la asta.

— Însă speram să fie altfel, interveni O'Toole. Uneori te deprimă să afli că ai avut dreptate.

— Ești sigur, Richard, că fiecare spot luminos reprezintă un obiect din spațiu?

— Nu am nicio îndoială. Cu certitudine privim transmisia unui senzor. Și uitați-vă, am să vă arăt cum se schimbă cadrele. Richard apela pe ecran conturul unui cilindru, categoric Rama, situat în centrul unor cercuri concentrice. Atinse apoi tastatura, iar pe ecran grafica se puse în mișcare. Cilindrul deveni tot mai mic, până se contractă într-un punct. Mărimea cercurilor concentrice din jurul cilindrului se reduse și ea, iar la marginea ecranului apărură altele noi. În cele din urmă, în partea dreaptă a cadrului se ivi un grup de puncte, șaisprezece în total.

— Dar de unde știi că sunt rachete? întrebă Nicole, indicând punctele cu degetul.

— Nu știu. În schimb e limpede că e vorba de obiecte zburând pe o linie dreaptă, între Rama și Pământ. S-ar putea să fie emisari de pace, dar am serioase îndoieli.

— Cât timp? întrebă O'Toole.

— Greu de spus cu exactitate, explică Richard după o pauză. Aș estima prima lovitură după optsprezece sau douăzeci de ore. Sunt împrăștiate pe o rază mai mare decât m-am așteptat. Dacă le urmărim poziția vreme de un ceas sau două, vom obține o evaluare mai precisă a momentului de impact.

Generalul O'Toole fluieră, rămase pe gânduri câteva secunde, apoi vorbește:

— Înainte de a încerca să-i comunicăm acestei nave că e pe punctul să suporte un atac nuclear, vrei să-mi

răspunzi la o întrebare simplă?

— Dacă pot.

— Ce te face să crezi că Rama se poate proteja împotriva lui, chiar dacă vom fi în stare să-i transmitem avertismentul?

Urmă o tăcere prelungă.

— Îți amintești, Michael, când cu aproape un an în urmă zburam împreună de la Londra la Tokyo și am început să discutăm despre religie?

— Atunci când îl citeam pe Eusebius?

— Așa cred. Îmi povesteai despre istoria timpurie a creștinismului... Oricum, chiar la mijlocul discuției, te-am întrebat brusc de ce crezi în Dumnezeu. Îți amintești ce mi-ai răspuns?

— Desigur, replică O'Toole. Este același răspuns pe care l-am dat fiului meu mai mare când la optsprezece ani s-a declarat ateu convins.

— Răspunsul dat atunci în avion explică perfect atitudinea mea vizavi de situația noastră de acum. Știm că Rama e foarte avansat din punct de vedere tehnologic. Cu siguranță cei care l-au proiectat s-au gândit la eventualitatea unei acțiuni ostile... Cine știe, poate că are un sistem puternic de propulsie pe care încă nu l-am descoperit și va fi astfel capabil să manevreze dincolo de traiectoria rachetelor. Pariez că...

— Îmi dați voie să vă întrerup? interveni Nicole. N-am fost cu voi în avion. Cum a răspuns Michael la întrebarea ta?

Cei doi bărbați se privesc țintă câteva secunde. În cele din urmă, generalul O'Toole rosti:

— Credință bazată pe gândire și observație.

— Prima parte a planului nu este prea dificilă și sunt de acord cu modul tău de abordare a problemei, spuse Richard, dar nu am nicio imagine referitoare la cum vom

comunica partea esențială a mesajului, cum vom asocia fără echivoc reacția nucleară cu rachetele care se apropie.

— Michael și cu mine vom lucra în acest sens, în vreme ce tu vei elabora grafica primului segment. El spune că-și amintește destul de bine noțiunile de fizică.

— Să nu faci prea multe presupuneri, o statui Richard. Trebuie să fim siguri că fiecare parte din mesaj este explicită în sine.

Generalul O'Toole nu se afla cu ei. După două ore de muncă intensă, ieșise în tunel ceva mai devreme. Absența sa începu să-i neliniștească colegii.

— Poate că s-a dus la baie, opină Richard.

— Poate că s-a rătăcit, replică Nicole.

Richard se apropie de intrare și strigă pe coridor.

— Hei, Michael O'Toole, ești teafăr?

— Da, sosi răspunsul din direcția scării centrale. Vreți să veniți amândoi un minut aici?

— Ce s-a întâmplat? se interesă Richard după câteva momente, ajungând împreună cu Nicole lângă general, la baza scării.

— Cine a construit acest adăpost? întrebă O'Toole cu privirea ațintită asupra tavanului înalt de deasupra. Și de ce credeți că a fost construit în primul rând?

— Nu știm, răspunse nerăbdător Richard, și nu cred că vom lămuri chestiunea în următoarele minute sau chiar ore. Între timp, avem altceva de făcut...

— Dă-mi voie, îl întrerupse ferm Michael O'Toole. Trebuie să discutăm înainte de a continua.

Richard și Nicole îl așteptară să se explice.

— Ne grăbim din cale-afară să trimitem un avertisment inteligenței care controlează acest vehicul. După cât se pare, procedăm astfel încât Rama să fie în stare să-și ia măsuri de apărare. De unde știm însă că facem bine? Dacă ne purtăm ca niște trădători ai speciei

umane?

Generalul O'Toole își desfăcu brațele, arătând imensa cavernă din jur.

— Trebuie să existe un motiv, un anume plan pentru toate astea. De ce au fost lăsate acele obiecte false în Camera Albă? De ce ne-au invitat ramanii să comunicăm cu ei? Cine și ce sunt octospiderii și avianii? Clătină din cap, frustrat de întrebările rămase fără răspuns. Eram nehotărât în privința distrugerii lui Rama; dar la fel de nehotărât sunt astăzi în privința mesajului de avertisment. Dacă Rama scapă de atacul nuclear datorită nouă, și apoi distruge totuși Terra?

— Asta-i foarte puțin probabil, Michael. Prima navă a străbătut Sistemul Solar...

— O clipă, Nicole. Nu te supăra, interveni delicat Richard. Lasă-mă pe mine să-i răspund generalului.

Se apropie de ofițer și îl cuprinse pe după umeri.

— Michael, ceea ce m-a impresionat cel mai puternic la tine, din clipa în care te-am întâlnit prima dată, a fost capacitatea ta de a înțelege diferența dintre răspunsurile date ca rezultat al deducției sau al metodei științifice, și acele întrebări pentru care nu există nici măcar o abordare logică valabilă. În acest moment nu avem nicio posibilitate să înțelegem scopul lui Rama. Nu dispunem de date suficiente. E ca și cum am încerca să rezolvăm un sistem de ecuații liniare, atunci când avem mai multe variabile decât condiții.

O'Toole zâmbi și încuviință din cap.

— Ceea ce știm, continuă Richard, este că un număr de rachete se apropie. Sunt probabil prevăzute cu focoașe nucleare. Avem două opțiuni, să avertizăm sau nu, și trebuie să alegem conform informațiilor disponibile până în prezent. Richard își scoase micul computer portativ și îl activă.

— Putem reprezenta întreaga problemă ca pe o matrice de tipul 3×2 . Să considerăm că există trei variante ale amenințării rămâne: niciodată ostilă, întotdeauna ostilă și ostilă doar dacă este atacată. Fie ca aceste situații să constituie liniile matricei. Acum să luăm în considerație decizia pe care o avem de luat. Putem să-i avertizăm, ori să nu o facem. De observat că numai un avertisment încununat de succes contează. Așadar matricea va avea două coloane, Rama avertizat și Rama neavertizat.

Atât O'Toole cât și Nicole priviseră cum Richard își construise matricea pe micul monitor.

— Dacă studiem acum rezultatele celor șase situații, reprezentate de elementele matricei, și încercăm să le atașăm anumite probabilități, atunci vom obține informațiile de care avem nevoie pentru a lua decizia. De acord?

Generalul O'Toole aprobă raționamentul, impresionat cât de rapid și de concis structurase Richard dilema lor.

— Rezultatul celui de-al doilea rând e mereu același, opină Nicole. Dacă Rama este cu adevărat ostil, atunci nu are nicio importanță dacă îi anunțăm sau nu, având în vedere tehnologia lor mai avansată. Mai devreme ori mai târziu, acest vehicul sau altul următor ne va distruge.

Richard se opri un moment, să se asigure că O'Toole le urmărea judecata.

— În mod similar, dacă Rama nu este *niciodată* ostil, nu greșim avertizându-l. În niciunul din cazuri Pământul nu se află în pericol. Iar dacă reușim să le comunicăm despre rachetele nucleare, atunci un lucru extraordinar va fi salvat.

Generalul surâse și rosti:

— Prin urmare, singura întrebare dificilă. Neliniștea lui O'Toole dacă e să o denumim așa, apare atunci când

Rama nu e inițial ostil, dar își schimbă opinia după ce află că Pământul a lansat împotriva lui un atac nuclear.

— Exact, rosti Richard. Și eu unui. aș argumenta că mesajul nostru ar constitui în acest caz un factor pozitiv. La urma urmei...

— Bine, bine, îl întrerupse generalul. Înțeleg unde bați. Dacă nu atribuim o probabilitate foarte mare cazului care mă îngrijorează pe mine, atunci întreaga analiză sugerează că rezultatul va fi mai bun dacă îi avertizăm pe ramani. Brusc, izbucni în râs. E bine că nu lucrezi pentru cartierul general, Richard. Cu logica ta m-ai fi convins să introduc codul.

— Mă îndoiesc, spuse Nicole. Nimeni n-ar fi putut prezenta argumente solide pentru tipul respectiv de paranoia.

— Mulțumesc, zâmbi generalul. Sunt satisfăcut. Ai fost foarte convingător. Să ne întoarcem la treabă.

Impulsionați de apropierea inexorabilă a rachetelor, grupul lucră încontinuu ore întregi. Nicole și Michael O'Toole concepură mesajul în două segmente distincte. Primul, în cea mai mare parte destinat să stabilească tehnica de bază a comunicării, prezenta toate traiectoriile implicate, inclusiv orbita lui Rama după ce vehiculul pătrunsese în Sistemul Solar, cele două module Newton părăsind Pământul și cuplându-se înainte de rendez-vous, manevrele rămâne de schimbare a traiectoriei, și în final cele șaisprezece rachete lansate de pe Pământ spre o interceptie a navei extraterestre. Richard, ale cărui ore îndelungate de lucru cu tastatura și ecranul negru dădeau acum rezultate, transforma evenimentele orbitale în desene grafice, în vreme ce colegii lui se luptau cu complexitatea restului mesajului.

Al doilea segment se dovedi extrem de greu de alcătuit. În el, oamenii doreau să explice că rachetele

transportau focoase nucleare, că puterea explozivă a bombelor era generată de o reacție în lanț, și că șocul, căldura și radiația cauzate de explozie erau extraordinar de puternice. Nu prezentarea generală a imaginii pune probleme; obstacolul îi reprezenta cuantificarea puterii distructive în termeni inteligibili de către o inteligență extraterestră.

— Este imposibil, exclamă exasperat Richard când Nicole și O'Toole insistară amândoi că mesajul n-ar fi fost complet dacă nu indica cumva temperatura exploziei, magnitudinea șocului și a radiațiilor. De ce nu menționăm pur și simplu cantitatea de material fisionabil? Ramanii trebuie să fie excepționali la fizică. Pot calcula singuri întinderea exploziei și ceilalți parametri.

Timul se scurgea și cu toții deveneau tot mai obosiți. În final, generalul O'Toole fu răpus de oboseală și la insistențele lui Nicole acceptă să se culce. Datele biometrice indicau că inima lui era supusă unui stress intens. Chiar Richard dormi vreo nouăzeci de minute. Doar Nicole nu-și permise luxul de a se odihni. Era hotărâtă să găsească o modalitate de a reprezenta grafic puterea distructivă a armelor.

Când bărbații se treziră, Nicole îi convinse să adauge celui de al doilea segment o scurtă secțiune suplimentară, care să prezinte ce s-ar întâmpla cu un oraș sau o pădure de pe Pământ dacă o bombă de o megatonă exploda în apropiere. Ca aceste imagini să aibă sens, Richard fu nevoit să-și dezvolte glosarul inițial, unde definise cu precizie matematică elementele chimice și simbolurile lor, pentru a include o serie de unități de măsură a mărimii.

— Dacă înțeleg și asta, mormăi în vreme ce desena gradații scalei plasată lângă copaci și clădiri, atunci sunt mai deștepți decât i-am considerat eu.

În cele din urmă, mesajul fu terminat și memorat.

Revăzură încă o dată întregul avertisment și făcură ultimele corecții.

— Dintre comenzile pe care nu am reușit să le înțeleg, există cinci ce bănuie că fac legătura cu un nivel superior, explică Richard. Desigur, este doar o presupunere, însă cred că una logică. Voi transmite mesajul de cinci ori, folosind de fiecare dată una dintre aceste comenzi speciale, în speranța că el va ajunge cumva la computerul central.

În timp ce el introducea comenzile necesare, Nicole și generalul O'Toole ieșiră să facă o plimbare. Urcară treptele și hoinăriră printre zgârie-norii din New York.

— Tu chiar crezi că am fost destinați să urcăm la bordul lui Rama și să descoperim Camera Albă, nu-i așa?

— Da, răspunse Nicole.

— Dar cu ce scop? întrebă generalul. Dacă ramanii doreau să ia contact cu noi, de ce au recurs la un procedeu atât de complicat? De ce riscă să le interpretăm greșit intenția?

— Nu știu. Poate ne testează într-un fel sau altul. Să descopere cum suntem în realitate.

— Dumnezeule, replică O'Toole, ce idee groaznică. Am putea fi catalogați drept creaturile care lansează atacuri nucleare împotriva oaspeților.

— Exact.

Nicole îi arătă lui O'Toole hambarul cu gropi, plasa din care salvase avianul, uluitoarele poliedre și intrările în celelalte adăposturi. Era foarte obosită, dar știa că nu va dormi până ce nu se rezolva totul.

— Ne întoarcem? propuse O'Toole după ce verificaseră că la țărmul Oceanului Cilindric ambarcațiunea cu pânze rămăsese intactă, acolo unde o lăsaseră.

— În regulă, răspunse Nicole epuizată. Își verifică

ceasul. Mai erau exact trei ore și optsprezece minute până ce prima rachetă avea să lovească Rama.

62. Ultima oră

Cinci minute nimeni nu spuse nimic. Fiecare din cei trei astronauți se cufundase în propria sa lume interioară, conștient că prima dintre rachete se găsea la mai puțin de o oră distanță, Richard trecu grăbit în revistă imaginile luate de senzori, căutând zadarnic un semn că Rama își lua măsuri de protecție.

— La naiba, murmură privind din nou un cadru radar, care arăta racheta din frunte apropiindu-se tot mai mult.

Richard se îndreptă spre colțul unde se ghemuise Nicole.

— Probabil am dat greș, spuse el calm. Nu s-a schimbat nimic.

Nicole își frecă ochii.

— Aș vrea să nu fi fost atât de obosită. Poate că atunci am fi făcut ceva mai interesant în ultimele noastre cincizeci de minute. Zâmbi amar. Acum știu cum trebuie să te simți în celuia condamnaților la moarte.

Generalul O'Toole se apropie din cealaltă parte a camerei. În mâna stângă ținea două din mingile mici și negre.

— Știți, zise el, m-am întrebat adesea ce aș face dacă mi s-ar spune că mai am doar un timp finit și scurt de trăit. Iată-mă în această situație acum, iar mintea mea se concentrează asupra unui singur lucru.

— Care anume? întrebă Nicole.

— A fost vreunul din voi botezat? întrebă el cu titlu de încercare.

— Ceea? exclamă Richard cu un hohot de râs.

— Am bănuț eu că nu. Dar tu, Nicole?

— Nu, Michael, răspunse ea. Catolicismul tatălui meu a fost mai degrabă o tradiție decât un ceremonial religios.

— Ei bine, insistă generalul, mă ofer să vă botez pe amândoi.

— Aici? Acum? exclamă un Wakefield uluit. Mă înșală urechile, Nikki, sau acest domn ne sugerează să ne petrecem ultima oră primind botezul?

— Nu ne va lua...

— De ce nu, Richard? îl întrerupse Nicole pe O'Toole. Se ridică cu un zâmbet strălucitor întipărit pe față. Ce altceva avem de făcut? Și la naiba, e cu mult mai bine decât să ședem aici cu figuri morbide, așteptând mingea de foc.

Richard chicoti.

— Minunat! se entuziasmă el. Eu, Richard Wakefield, ateu convins, sunt pe cale să fiu botezat într-o navă spațială extraterestră, în ultimele momente ale vieții. Îmi place!

— Amintește-ți ce a scris Pascal, îl tachină Nicole.

— Ah, da. O matrice simplă de la unul din marii gânditori ai lumii: „S-ar putea să existe sau nu un Dumnezeu; aș putea sau nu să cred în El. Singurul mod în care aș pierde e acela dacă El există, iar eu nu cred. Prin urmare, voi crede pentru a-mi minimaliza riscul”. Chicoti: Dar nu am fost de acord să cred în Dumnezeu, ci doar să fiu botezat.

— Așadar accepți, rosti Nicole.

— De ce nu? repetă el replica ei anterioară. Poate că așa nu voi fi nevoit să rămân între două lumi, alături de păgânii cei virtuoși și de copiii nebotezați.

Se uită la O'Toole și rânji.

— În regulă, generale, ai tăi suntem. Fă-ți treaba.

— Ascultă cu atenție, TB, spuse Richard. Ești probabil singurul robot care a stat în buzunarul unui muritor primind botezul.

Nicole îl înghionti. Generalul O'Toole mai așteptă

răbdător câteva momente, apoi începu ceremonia.

La insistențele lui Richard, părăsiră adăpostul și urcară în piața descoperită. Dorise să aibă „cerul lui Rama deasupra capului” și nimeni nu avusese nimic de obiectat. Nicole merse până la Oceanul Cilindric să umple un bidon cu apă, în vreme ce Michael O’Toole își termina pregătirile. Generalul american lua actul foarte în serios, și aparent zeflemelele lui Richard nu îl supărau.

Cei doi îngenunchează înaintea lui O’Toole. Acesta îl stropi pe bărbat cu apă pe cap.

— Richard Colin Wakefield, te botez în numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh.

După ce O’Toole termină botezul lui Nicole în același mod simplu, Richard se ridică în picioare și zâmbi.

— Nu mă simt câtuși de puțin diferit, declară el. Sunt exact ca mai înainte, speriat până-n măduva oaselor la gândul că peste treizeci de minute urmează să mor.

Generalul O’Toole nu se mișcase din loc.

— Richard, pot să te rog să mai îngenunchezi o dată? Aș vrea să rostesc o scurtă rugăciune.

— Ce-i asta? Întâi un botez, apoi o rugăciune?

Nicole îi aruncă o privire, rugându-l din ochi să accepte.

— Bine, bine, mormăi el. Bănuiesc că trebuie să merg până la capăt.

— Dumnezeuule Atotputernic, te rugăm ascultă-ne, spuse generalul cu voce puternică. Îngenunchease la rândul lui, cu ochii închiși și mâinile împreunate. Ne-am adunat aici în cea care ar putea să fie ultima noastră oră de viață, să-ți aducem Ție mulțumire. Te rugăm să ne luminezi pe noi, dacă va fi să trăim, iar dacă asta-i voia Ta, cruță-ne de o moarte dureroasă și oribilă. Dacă este să murim, Te rugăm să ne accepți în regatul Tău ceresc. Amin.

Generalul O'Toole se opri doar un moment, apoi începu să recite Tatăl Nostru. După ce rosti „Tatăl nostru, care ești în ceruri, Sfințească-se numele Tău...”, luminile din navă se stinseră brusc. Se terminase încă o zi. Richard și Nicole așteptară respectuoși ca prietenul lor să sfârșească rugăciunea înainte de a-și aprinde lanternele.

Nicole îi mulțumi generalului și-l îmbrățișă ușor.

— Ei bine, asta-i, zise nervos Richard. Încă douăzeci și șapte de minute, iar numărătoarea inversă continuă. Am avut un botez și o rugăciune. Ce facem acum? Are cineva vreo idee pentru o ultimă, și *într-adevăr* ultimă, distracție? Să cântăm? Să dansăm? Să jucăm un anume joc?

— Eu prefer să rămân aici singur, să-mi întâmpin moartea în meditație și rugăciune, declară solemn generalul. Bănuiesc că și voi doi vreți să fiți singuri.

— Bine, Nikki, o invită Richard. Unde dorești să împărțim ultimul sărut? Pe țărmul Oceanului Cilindric sau în Camera Albă?

Nicole nu dormise de treizeci și două de ore și era absolut epuizată. Se rezemă de Richard și închise ochii. În același moment, întunericul nopții rămâne fu străpuns de fulgere de lumină.

— Ce se întâmplă? întrebă neliniștit O'Toole.

— Trebuie să fie coarnele, răspunse agitat Richard. Haideți să mergem.

Alergară spre marginea de sud a insulei și priviră cercetător spre structurile masive, enigmatice, ale Emisferei Sudice. Filamente de lumină tășneau între perechi diferite ale celor șase vârfuri din jurul marelui monolit central. Arcurile galbene păreau să sfârâie în aer, ondulându-se lent înainte și înapoi în zona de mijloc, în vreme ce rămâneau mereu conectate la unul din capete de vârfurile mai mici. Pocnete îndepărtate însoțeau acest spectacol uluitor.

— Extraordinar, spuse O'Toole, copleșit. Absolut extraordinar.

— Așadar Rama intenționează să manevreze. Richard abia dacă reușea să se stăpânească. O îmbrățișă pe Nicole, apoi pe O'Toole, pentru ca în final să o sărute pe Nicole pe buze. Uraaa! țipă el dansând de-a lungul zidului.

— Dar Richard, strigă Nicole, nu e prea târziu? Cum ar putea Rama să evite rachetele într-un interval așa de scurt?

Richard alergă înapoi la colegii săi.

— Ai dreptate, spuse gâfâind. Și blestematele alea de rachete trebuie să aibă oricum sistem terminal de ghidare. Începu iarăși să fugă, de astă dată îndreptându-se înapoi spre piață.

— Mă duc să privesc pe radar.

Nicole aruncă o privire generalului.

— Vin, zise acesta. Însă am alergat destul pentru o zi. Vreau să mai privesc acest spectacol câteva clipe. Luați-o înainte.

Nicole îl așteaptă. În timp ce mergeau grăbiți spre piață, generalul îi mulțumi deoarece îi permisesese să o boteze.

— Nu fi prost, eu sunt cea care trebuie să-ți mulțumesc, replică ea. Îi puse mâna pe umăr. *Nu botezul în sine a fost atât de important*, continuă să reflecteze ea. *Era limpede că erai îngrijorat de soarta sufletelor noastre. Am fost de acord pentru a-ți dovedi afecțiunea noastră.* Nicole zâmbi în sinea ei. *Cel puțin, acesta cred c-a fost motivul...*

Terenul de sub ei începu să se zguduie violent, iar O'Toole se opri, pe moment înfricoșat.

— Se pare că la fel s-au petrecut lucrurile pe parcursul ultimei manevre, numai că atunci eu una zăceam lipsită de cunoștință pe fundul gropii, spuse Nicole luându-

l de mână și menținându-și astfel echilibrul.

— Atunci spectacolul de lumini n-a fost decât un preludiu?

— Probabil. De aceea era Richard așa de bine dispus.

Abia deschiseseră capacul adăpostului când Richard tâșni pe scări în sus.

— Au făcut-o! exclamă el. Au reușit!

O'Toole și Nicole îl priveră ținută, pe măsură ce el își recăpăta răsuflarea.

— Au desfășurat un soi de plasă - nu știu exact ce e - groasă de vreo șase sau opt sute de metri, de jur-împrejurul navei. Veniți! Se răsuci năpustindu-se în jos, sărind câte trei trepte odată.

În ciuda oboselii, Nicole răspunse entuziasmului său cu un ultim șuvoi de adrenalină. Alergă în josul scărilor după Richard, către Camera Albă. Bărbatul stătea în fața ecranului negru, comutând încontinuu de la imaginea exterioară, care înfățișa noul material din jurul vehiculului, la cea radar indicând apropierea rachetelor.

— Înseamnă că ne-au înțeles mesajul, îi spuse lui Nicole ridicând-o în brațe, sărutând-o și rotind-o în aer. Am reușit, scumpa mea! Mulțumesc, oh, mulțumesc.

Nicole era la rândul ei tulburată, dar nu fusese încă convinsă că acțiunea ramanilor avea să preîntâmpine distrugerea navei. După ce O'Toole intră înăuntru, iar Richard îi explică ce se vedea pe ecran, mai rămăseseră doar nouă minute. Nicole simțea crampe cumplite în stomac. Terenul continua să se zguduie, pe măsură ce Rama își continua manevra.

Rachetele nucleare erau dotate fără îndoială cu sisteme automate de ghidaj deoarece, în pofida faptului că Rama își modifica în mod limpede traiectoria, ele continuau să se apropie în linie dreaptă. Radarul arăta că cei șaisprezece atacatori se găseau împrăștiați pe o rază

mare. Momentele de impact se întindeau în timp pe mai puțin de o oră.

Activitatea frenetică a lui Richard spori în intensitate. Păsea ca turbat prin încăpere. La un moment dat îl scoase pe TB din buzunar, îl așează pe podea și începu să-i vorbească rapid, ca și cum micul robot era prietenul său cel mai apropiat. Ce spunea abia dacă suna inteligibil. Acum îi cerea să se pregătească pentru explozie, o secundă mai târziu îi explica cum Rama va evita ca prin miracol impactul iminent.

Generalul O'Toole încerca să rămână calm, însă acest lucru era imposibil cu un Richard zburând prin încăpere ca un diavol tasmanian. Începu să-i spună ceva, dar se răzgândi și ieși afară pe coridor în căutarea liniștii.

În timpul unuia din scurtele momente când ședea nemișcat, Nicole se apropie de Richard și îl prinse de mână.

— Dragul meu, relaxează-te. Noi nu putem face nimic.

Richard își privi o clipă prietena și iubita, apoi o cuprinse în brațe. O sărută pățimaș, apoi se așează pe podeaua care vibra, trăgând-o după el.

— Mi-e frică, Nicole, spuse tremurând. Mi-e frică cu adevărat. Nu suport gândul să nu pot face nimic.

— Și mie mi-e teamă, replică ea blând, ținându-l strâns de mână. La fel îi este lui Michael.

— Dar niciunul din voi nu *vă purtați* ca atare. Mă simt ca un idiot, învârtindu-mă aici ca tigrul din Winnie Pooh.

— Fiecare înfruntă moartea într-un mod diferit, spuse Nicole. Tuturor ne este teamă, numai că fiecare o trăim altfel.

Richard se calma. Aruncă o privire monitorului, apoi își privi ceasul.

— Încă trei minute până la primul impact.

Nicole îl mângâie pe obraji și îl sărută ușor pe buze.

— Te iubesc, Richard Wakefield, declară ea.

— Și eu te iubesc, răspunse el.

Sedeau amândoi pe podea, ținându-se liniștiți de mâini și privind ecranul negru, când prima rachetă atinse marginea rețelei compacte din jurul lui Rama. Generalul O'Toole se afla în spatele lor în ușă - revenise în încăpere treizeci de secunde mai devreme. În momentul în care racheta făcu contact, rețeaua din punctul respectiv cedă întinzându-se, atenuând lovitura dar permițând rachetei să pătrundă mai adânc în plasă. Simultan, alte porțiuni ale rețelei se înfășurară rapid în jurul ei, construind un soi de cocon cu o viteză uimitoare. Totul se sfârși într-o fracțiune de secundă. Racheta se găsea la circa două sute de metri de învelișul exterior al lui Rama când detonă focosul nuclear. Rețeaua zbură puțin în lături, dar în interiorul Camerei Albe șocul de-abia dacă se simți.

— Pfui! exclamă Richard. Ați văzut asta?

Sări în picioare și se apropie de ecran.

— S-a întâmplat așa de repede, comentă Nicole, venind lângă el.

Generalul O'Toole murmură o scurtă rugăciune de mulțumire și se alătură celor doi colegi în fața monitorului.

— Cum crezi că au procedat? îl întreabă pe Richard.

— Habar n-am. Însă într-un fel sau altul, coconul a absorbit explozia. Materialul trebuie să fie fantastic. Inginerul comută pe radar.

— Să o urmărim pe următoarea mai îndeaproape. Ar trebui să apară peste...

Un fulger de lumină îi învălui, iar ecranul se întunecă. În mai puțin de o secundă fură izbiți de o forță laterală puternică, care îi trânti pe jos. Luminile din cameră se stinseră, iar vibrațiile solului încetară.

— Sunteți teferi? întrebă Richard, căutând mâna lui Nicole în întuneric.

— Așa cred, replică O'Toole. M-am lovit de perete, dar numai cu spatele și cotul.

— Sunt bine, răspunse și Nicole. Ce s-a întâmplat?

— E clar că aceasta a explodat mai devreme, înainte să atingă plasa. Am fost izbiți de unda de șoc.

— Nu înțeleg, spuse O'Toole. Bomba a explodat în vid. De unde să apară o undă de șoc?

— Din punct de vedere tehnic, n-a fost chiar o undă de șoc, replică Richard ridicându-se, în vreme ce luminile reveneau iar podeaua începea iarăși să se zgâlțâie. Hei, ce ziceți de asta! se întrerupse singur. Faimoasa redundanță ramană a mai înscris un punct. Ești bine? se adresă lui Nicole, care părea să se clatine ridicându-se în picioare.

— M-am lovit la genunchi, dar nu-i ceva serios.

— Bomba a distrus ce mai rămăsese din propria sa rachetă purtătoare, vaporizându-i fuselajul și sfărâmând restul în bucăți infime, îi răspunse Richard lui O'Toole, în timp ce căuta în lista de senzori dispozitivele de rezervă. Gazele și fragmentele s-au deplasat cu viteze enorme, dând naștere la unda care ne-a lovit. Plasa a atenuat șocul.

Nicole se așeză lângă perete.

— Vreau să fiu pregătită pentru următoarea, explică ea.

— Mă întreb câte lovituri poate să suporte Rama, mormăi Richard.

Generalul O'Toole se apropie și se așeză alături de Nicole.

— Două au trecut, și au mai rămas paisprezece.

Zâmbiră cu toții. Cel puțin, nu erau încă morți.

Richard localizează senzorii de rezervă câteva minute mai târziu

— Ah, ah, constată el urmărind spoturile de pe ecran.

Dacă nu mă înșel cumva, ultima bombă a explodat la mai mulți kilometri depărtare. Am avut noroc. Să sperăm că niciuna nu va detona chiar lângă plasă.

Trioul privi cum alte două rachete erau prinse și învăluite de materialul din jurul navei. Richard se ridică în picioare.

— Vom avea o scurtă pauză. Până la următorul impact sunt circa trei minute - apoi vom primi patru rachete, una după alta.

Nicole se ridicase la rândul ei. Îl observă pe general ținându-se cu mâna de spate.

— Ești sigur că te simți bine, Michael?

Bărbatul încuviință din cap, cu ochii la ecran. Richard se apropie de Nicole și o luă de mână. Un minut mai târziu se așezară împreună lângă perete, pregătindu-se pentru impact.

Nu avură mult de așteptat. O undă laterală, mult mai puternică decât prima, îi lovi peste douăzeci de secunde. Din nou se stinseră luminile, iar oscilațiile podelei încetară. Nicole îl auzea pe O'Toole respirând greu în întuneric.

— Michael, ești rănit?

Neprimind niciun răspuns, Nicole începu să se târască în direcția lui. Ceea ce constitui o greșală. Nu se sprijinea de nimic când a treia explozie lovi nava. Fu aruncată brutal de perete, lovindu-se cu capul de el.

Generalul O'Toole rămase lângă Nicole, cât timp Richard urcă în New York să inspecteze orașul. Cei doi bărbați avură o scurtă convorbire imediat după întoarcerea lui Richard. Inginerul raportă doar avarii minore. La treizeci de minute după ce ultima rachetă fu prinsă de plasă, luminile reveniră, iar solul începu din nou să se zguduie.

— Vezi, spuse Richard cu un rânjet tensionat, am zis

că totul va fi bine. Ei fac întotdeauna lucrurile importante în triplet.

Nicole, rămase inconștientă aproape o oră. Pe parcursul ultimelor minute fusese vag conștientă atât de vibrația podelei, cât și de conversația purtată în cealaltă parte a încăperii.

Deschise ochii foarte încet.

— Efectul net, îl auzi explicând pe Richard, este de a ne mări viteza pe o traiectorie hiperbolică. Așa că vom traversa orbita Pământului mult mai devreme decât s-a prevăzut.

— Cât de aproape vom ajunge față de Pământ?

— Nu prea aproape. Depinde când se va termina manevra. Dacă s-ar opri acum, am trece pe lângă el la aproximativ un milion de kilometri, de peste două ori distanța de la Pământ la Lună.

Nicole se ridică și surâse.

— Bună dimineața.

Bărbații se apropiară de ea.

— Te simți bine? o întrebă Richard.

— Așa cred, răspunse Nicole, pipăindu-și cucuiul din creștet. Probabil capul mă va dura o bucată de timp. Îi privi pe cei doi. Dar tu, Michael? Parcă îmi aduc aminte că mă îngrijorase starea ta, chiar înainte de izbitură.

— A doua explozie m-a terminat. Noroc că am fost mai bine pregătit pentru a treia bombă. Iar spatele nu mă mai doare în prezent.

Richard începu să explice ce aflase de la senzorii exteriori ai lui Rama.

— Am auzit ultima parte, îl opri Nicole. Se pare că vom rata complet Pământul. Richard o sprijini. Dar încotro ne îndreptăm?

Richard ridică din umeri.

— Nicio planetă sau asteroid nu se găsește în

apropierea orbitei noastre actuale. Energia cinetică crește. Dacă nu se schimbă nimic, vom ieși complet din Sistemul Solar.

— Devenind călători interstelari, completă calm Nicole.

— Dacă trăim atât de mult, adăugă și generalul.

— Din partea mea, nu-mi fac griji despre ce se va întâmpla pe viitor, zâmbi șagalnic Richard. Cel puțin, nu încă. Planul meu este să sărbătorim eșecul falangăi nucleare. Propun să mergem sus și să-i facem cunoștință lui Michael cu unii dintre prietenii noștri. Începem cu avianii sau cu octospiderii?

Nicole clătină din cap.

— Ești incorigibil, Wakefield. Nu mă lăsa-n vreun fel să te împiedic...

Nu cred în piedici puse de noroc

Unirii sufletelor mari...

O întrerupse brusc TB. Toți trei astronauții tresăriră. Îl priviră pe micul robot și izbucniră în râs.

...Iubirea

Iubire nu-i când face silei loc.

Trădării răspunzând cu părăsirea.

Nu, ea e veșnic semn și far străjer

Ce-ntâmpină furtuna și nu cade...

Richard îl ridică pe TB și îl opri. Nicole și Michael încă râdeau. Inginerul îi îmbrățișă pe fiecare în parte.

— Nu-mi pot închipui tovarăși de drum mai buni decât noi trei, declară el ridicând micul robot deasupra capului, oriunde ar fi să mergem.

CUPRINS

1. Rama se întoarce 2
2. Testare și antrenament 4
3. Conferința echipajului 7
4. Marele Haos 15

5. După crah 19
6. Signora Sabatini 26
7. Relații cu publicul 35
8. Biometrie 41
9. Neregularitate diastolică 46
10. Cosmonautul și Papa 54
11. Sfântul Michael din Siena 62
12. Ramani și romani 67
13. La mulți ani 76
14. La revedere, Henry 85
15. Întâlnire 92
16. Rama, Rama care arzi 103
17. Moartea unui soldat 114
18. Post mortem 122
19. Ritual de trecere 129
20. Somn binecuvântat 134
21. Cubul Pandorei 140
22. Zori de zi 150
23. Căderea nopții 158
24. Sunete în întuneric 166
25. Un prieten la strâmtoare 171
26. A doua ieșire 176
27. A prinde un biot 186
28. Extrapolare 192
29. Vânătoarea 199
30. Post mortem II 210
31. Fenomenul Orvieto 218
32. Explorator în New York 228
33. Persoană dispărută 232
34. Însoțitori neobișnuiți 239
35. În groapă 244
36. Traiectorie de impact 252
37. Naufragiată 260
38. Oaspeți 268

- 39. Apa înțelepciunii 275
- 40. Invitație extraterestră 278
- 41. Un prieten veritabil 286
- 42. Doi exploratori 293
- 43. Psihologie exobiologică 300
- 44. Un alt bârlog 305
- 45. Nikki 312
- 46. Acea calitate, numită curaj 318
- 47. Matrice progresive 328
- 48. Bun venit, pământeni! 334
- 49. Interacțiune 341
- 50. Speranțe reînnoite 348
- 51. Plan de salvare 356
- 52. Zborul 302 361
- 53. Planul Trinity 367
- 54. O dată erou 374
- 55. Vocea Sfântului Michael 381
- 56. O rugăciune ascultată 391
- 57. Al treilea nu e de prisos 399
- 58. Fără ieșire 406
- 59. Visul destinului 411
- 60. Întoarcere pe Rama 416
- 61. Navă în pericol 421
- 62. Ultima oră 427